IBI Master

© IRM Info Rešitve d.o.o.

Table of Contents

Foreword 0

Part I Uvod 6

1 Splošno ... 6

2 O aplikaciji ... 6

3 Kako začeti s programom ... 6

4 Standardna okna v programu ... 9

Orodna vrstica 'Očalca' ... 13

5 Povezave z okoljem ... 17

Part II Dejavnosti 17

1 Upravljanje ... 18

O dejavnosti ... 18

Osnovni pojmi ... 18

Dejavnost ... 18

Skupni račun ... 18

Vplačila/Izplačila v portfelj ... 18

Vplačana sredstva ... 18

Izplačana sredstva ... 19

Donosnost portfelja ... 19

Dodatno o formuli ... 20

Postopki za delo ... 21

Vnos v šifrante ... 21

Vnos skupnega računa ... 21

Odpiranje pogodbe o upravljanju ... 22

Nastavitev vrednotenja ... 23

Omejitve naložbenih politik ... 25

Ostali šifranti ... 25

Omejitve ... 29

Kopiranje omejitev ... 32

Pomeni področij omejitev ... 34

Cenik za upr. provizijo in delitev dobička ... 37

Osnovno premoženje ... 37

Vplačilo sredstev ... 37

Izplačilo sredstev ... 38

Priprava skupnih naročil ... 40

Uporabniške pravice ... 40

Postopek priprave naročil ... 40

Opis filtrov in parametrov ... 40

Izračun priprave naročil ... 43

Upoštevanje odprtih naročil ... 45

Sprememba zapisa ... 49

Izključitev zapisa/Vključitev zapisa ... 49

Kontrole pri pripravi naročil ... 50

Algoritem izračuna št. lotov ... 52

Posredovanje naročila v čakalno vrsto ... 54

Brisanje pripravljenih naročil ... 56

Obdelava naročila v čakalni vrsti ... 56
Sprememba/stornacija/odklonitev naročila ... 60
Individualno naročilo ... 64
Uvoz poslov in razporeditev ... 66
Naložbene transakcije ... 67
Uvoz naložbenih transakcij ... 68
Denarna sredstva ... 69
Import konverzije valut ... 69
Dividende in zapadli kuponi ... 69
Terjatev do izdajatelja ... 70
Razporeditev strankam ... 70
Izdelava obvestil strankam ... 70
Obračun upravljalske provizije ... 70
Izdelava upravljavskih obračunov ... 71
Fakturiranje upr. provizije ... 74
Kvartalno fakturiranje (mesečni obračun) ... 76
Večnivojska provizija ... 78
Brisanje obračunov ... 80
Obračun delitve dobička ... 82
Izdelava obračuna delitve dobička ... 82
Upravljavsko poročilo ... 83
Uporabni ekrani ... 84
Papirji po dejavnosti ... 84
Pogodbeni portfelj ... 85
Gibanje stanja ... 86
Papirji po pogodbah ... 88
Omejitve naložbene politike ... 88
Pregled strukture portfeljev ... 89
Donosnost v obdobju ... 91
Vodenje depozitov ... 93
Nastavitve depozitov ... 93
Vnos-vezava depozita ... 99
Unovčitev depozita ... 102
Sprostitev depozita ... 104
Pogosta vprašanja ... 105
Donosnost ni pravilna ... 105
Splošni modeli ... 106
2 Trgovanje po naročilu komitentov ... 107
3 Skrbništvo ... 108
Nastavitve ... 108
Dogodki ... 108
Uporabniške pravice ... 111
Bonitetne skupine ... 111
Odpiranje pogodbe ... 112
Posli preko posrednikov ... 112
Poravnava poslov ... 115
Uvoz transakcij iz KDD ... 116
Obračun mesečnih storitev ... 119
Izpisi ... 121
4 Upravljanje lastnega portfelja ... 122
Zakladne menice ... 122
5 Vodenje izdaje lastnih VP ... 125
Vzpostavitev okolja ... 125

© IRM Info Rešitve d.o.o.

Uvoz podatkov ... **125**
Struktura datoteke ... 128
Pregled uvoženih podatkov ... **129**
Generiranje pogodb in oseb ... **129**
Uskladitev stanja ... **131**
Brisanje uvoženih podatkov ... **132**
Izplačila obresti ... **132**
Nastavitve dogodkov ... 132
Izvedba izplačila obresti ... 133

Part III Šifranti **138**

1 Osebe ... **138**
Profil vlagatelja ... **139**
Varianta 1 ... 140
Šifranti ... 140
Šifrant skupin finančnih instrumentov ... 141
Šifranti razredov profilov ... 141
Šifrant skupin vprašanj ... 145
Šifrant vprašanj in odgovorov ... 145
Vprašalnik - izpolnjevanje ... 148
Vprašalnik - izpis ... 151
Naročila - kontrola na profil ... 151
Poslovalnice ... 152
Varianta 2 ... 152
Sifranti 2 ... 152
Razredi profilov ... 154
Vprasalnik - izpolnjevanje2 ... 154
Veljavnost dokumenta ... **156**
2 Vnos pogodb ... **157**
Vnos pogodb – trgovanje ... **158**
Osnovni vnos pogodbe ... 158
Parametri na pogodbi ... 162
Vnos pogodb - upravljanje ... **166**
Gesla na pogodbah ... 167
Dodajanje gesla na pogodbo ... 167
Preverjanje gesla na pogodbi ... 169
Blokada portfelja ... **170**
Kontrole na blokado portfelja ... 172
Vnos dokumentov na pogodbi ... **173**
Vnos šifrantov ... 173
Vnos na pogodbi ... 175
Zapiranje pogodb ... **176**
Pogodbe v zapiranju ... 179
3 Šifrant vrednostnih papirjev ... **181**
Vnos osnovnih lastnosti VP ... **182**
Vnos podatkov o kuponih/dividendah/depozitih ... **184**
Načini obračuna obresti ... **186**
Krediti in depoziti ... **193**
Vnos kotacije VP in provizij trga ... **193**
Nastavitev vrednotenja ... **194**
Kopiranje amortizacijskega načrta ... **196**
4 Dogodki - pravila knjiženja ... **203**

© IRM Info Rešitve d.o.o.

Definiranje dogodkov ... **203**
Opis dogodkov ... **204**
Vnos novega dogodka ... **208**
Zavihek Pravila knjiženja ... 210
Količine pravil knjiženja ... 213
Pogoji pravil knjiženja ... 218
Zavihek Generiranje dogodkov ... 224
Zavihek CashFlow ... 227
Dogodki tipa STORITEV ... 228
Dogodki tipa FAKTURA ... 229
Pregled pravil knjiženja ... **231**
Pregled po posameznem kontu ... 231
Pregled po VP ... 232
Prenosi pravil knjiženja ... **233**
Kontni plan ... **235**
5 Bonitetne skupine ... **236**
Vnos bonitetne skupine ... **237**
Vnos bonitetne skupine na pogodbi ... **243**
6 Celostna podoba ... **247**
Splošno ... **247**
Namestitev ... **247**
Uporaba podpisnikov ... **248**
7 Ostali sifranti ... **250**
Ziro racuni ... **250**
8 Kategorizacija ... **252**
Ostali šifranti ... **252**
Šifranti / Osebe ... **257**
Dodajanje kategorizacije ... 257
Urejanje/spreminjanje kategorizacije ... 260
Zgodovina kategorizacije ... 261
Brisanje kategorizacije ... 261
Kategorizacija na pogodbi ... **263**
Dodajanje kategorizacije na pogodbo ... 263
Urejanje/spreminjanje kategorizacije na pogodbi ... 266
Zgodovina kategorizacije na pogodbi ... 268
Brisanje kategorizacije na pogodbi ... 269
Klavzule ... **271**
Naročilo/Posel ... **273**
Potrdilo o prejemu/preklicu naročil ... 276

Index **0**

© IRM Info Rešitve d.o.o.

1 Uvod

1.1 Splošno

IBI Master je aplikacija za celovito podporo poslovanju z vrednostnimi papirji na kapitalskih in denarnih trgih doma in v tujini. Obvladuje celoten proces od sklenitve posla do knjiženja.

Namenjena je sektorju investicijskega bančništva znotraj poslovne banke, prav tako tudi poslovanju borzno-posredniške hiše.

1.2 O aplikaciji

Aplikacija je razdeljena na tri programske sklope:

- **IBI Master,**
- **IBI Obdelave,**
- **IBI GK (pregled knjižb).**

Poleg teh obstaja skupek programskih modulov, ki glavno aplikacijo povezujejo z zunanjim svetom:

- **prenos v glavno knjigo,**
- **povezava z registrom komitentov,**
- **povezava s plačilnim prometom v Sloveniji,**
- **povezava z internim bančnim plačilnim sistemom,**
- **povezava s KDD sistemom,**
- **povezava s sistemom S.W.I.F.T.**

Za dodatne funkcionalnosti v zvezi s poročanjem skrbi:

- **modul za reporting (CRYSTAL).**

Opcijski moduli:

- **povezava z internet portalom banke ali bph (promet, stanja, naročila),**
- **intranet aplikacija za poslovanje preko mreže (naročila, prevzemi),**
- **intranet aplikacija za podporo investicijskim skladom.**

1.3 Kako začeti s programom

Aplikacijo zaženemo s klikom na naslednjo ikono na namizju.

Prikaže se osnovni meni za vstop v aplikacijo:

© IRM Info Rešitve d.o.o.

- IBI Master (ibi.exe)
- IBI Obdelave (ibib.exe)
- Pregledi knjižb (gk.exe)
- Povezava do navodil za IBI Master in
- Povezava za e-mail na helpdesk@irm.si

V Wmeni se lahko dogradi tudi ostale povezave. Glej tehnična navodila.

Prijava v sistem:
S klikom na eno od možnosti na izbirnem oknu IBI Master, Obdelave ali Pregled knjižb, se nam odpre za prijavo v sistem - v želen modul:

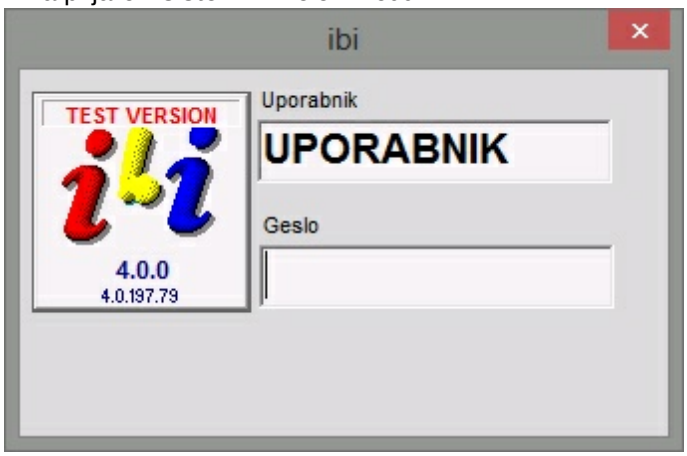

Na prijavnem oknu imamo naslednje informacije:
- ali gre za testno verzijo (rdeč zapis TEST VERSION nad sliko modula); če se nahajamo v produkcijskem okolju, tega zapisa ni.
- pod sliko modula se nahaja informacija o instaliranem patchu (v tem primeru 4.0.4)
- pod informacijo o patchu pa se nahaja tudi infomracija o dejanski verziji programa (v tem primeru 4.0.68.32)

- privezeto se nam kot uporabnik izpolni uporabnik, ki je prijavljen na delovno postajo

Pri prijavi samo vnesemo svoje geslo in kliknemo na levi gumb s sliko modula, ali pritisnemo Enter.

V primeru, da smo uspešno vnesli uporabniško ime in geslo, se nam odpre ustrezni modul, v katerega smo se prijavili. V primeru neuspešne prijave pa dobimo predhodno obvestilo:
- *"Vpisali ste napačno geslo"*, kar pomeni, da je uporabnik pravilen, vendar geslo ni pravilno; program dovoli 3kratni poskus prijave, po 3 napačnih poskusih se uporabnik zaklene in CAU administrator, ki ima ustrezne uporabniške pravice lahko uporabniku resetira geslo.
- *"USER nima dovolj pravic"*, kot USER se izpiše dejansko ime uporabnika, s katerim se želimo prijaviti. V tem primeru navedeni uporabnik nima določenih ustreznih uporabniških pravic ali pa uporabnik sploh ni definiran.
- *"Uporabnik je zaklenjen, zaradi večkratnega napačnega vnosa gesla"*, kot navedeno v prvi točki, se uporabnik po 3 zaporednih napačnih vnosih gesla, zaklene in uporabniku je potrebno geslo resetirati.

Sprememba gesla:
Vsak uporabnik mora spremeniti geslo v naslednjih primerih:
- ob prvi prijavi: ob prvi prijavi je geslo enako uporabniškemu imenu in geslo je potrebno obvezno spremeniti
- ob resetiranju gesla s strani administratorja: tudi v tem primeru je geslo enako uporabniškemu imenu in ga je potrebno pred prijavo spremeniti
- ob preteku določenega obdobja, ki je naveden v CAU parametrih, je obvezna sprememba gesla za vse uporabnike.

Spremembo gesla uporabnik izvede tako, da na prijavnem oknu na polje za geslo izvede desni klik, odpre se mu spodnje okno:

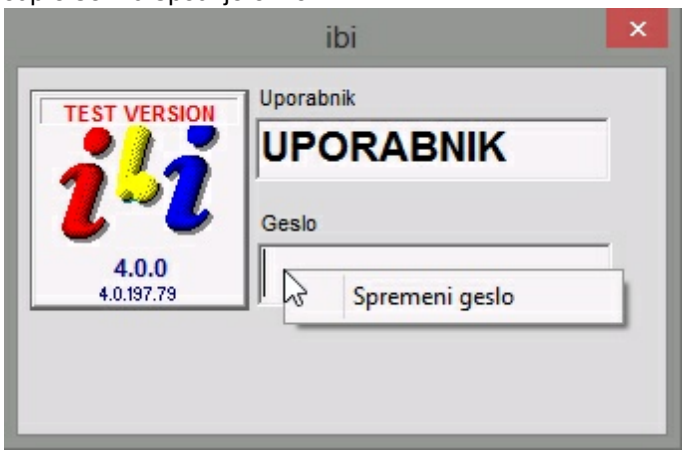

Izbere se ponujena možnost Spremeni geslo, in odpre se nam obrazec za spremembo gesla:

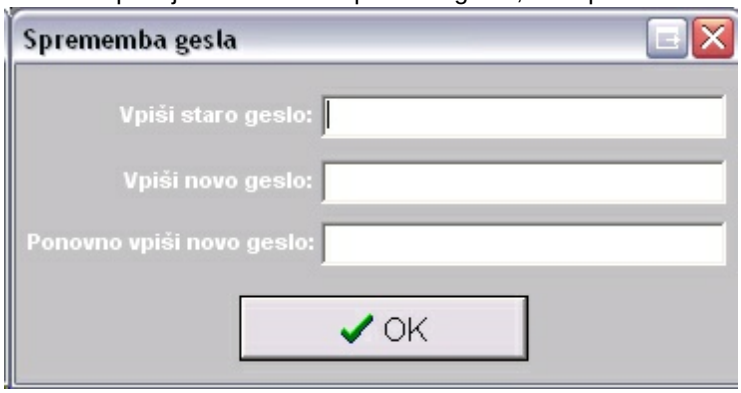

© IRM Info Rešitve d.o.o.

Vnesemo staro geslo, 2 vnesemo novo geslo in spremembo potrdimo.

V primeru, da je to določeno v CAU parametrih, sta tako uporabniško ime, kot tudi geslo lahko občutiljiva na velike/male črke. V primeru vklopljene funkcionalnosti za dodatno varnost gesla, pa je možno, da mora geslo vsebovati tako male, velike črke, številke ali celo znake.

1.4 Standardna okna v programu

Skoraj vsako poizvedovalno okno v IBI-ju ima na vrhu okna "filtre", s katerimi izberemo kriterij, po katerem želimo podatke poiskati, vnesti ali izbrati. Tako je ponavadi dovolj, da v posameznem filtru izberemo iz nabora določeno vrednost ali da vtipkamo prvih nekaj črk v filter ter pritisnemo Enter za potrditev. Rezultat poizvedovanja predstavljajo podatki glede na izbrani kriterij (če izberemo več filtrov naenkrat, dodatno zožimo iskanje).

Ponavadi ima okno na vrhu filtre za iskanje pogodb, na sredini pa še možnost za dodatna poizvedovanja, s katerimi omejimo izbor iz baze.

Ti filtri so:
- datumski (od, do),
- vsebinski (papir, instrument, vrsta papirja, naročila ...).

Primer:
Na spodnji sliki imamo primer okna, ki prikazuje sledeče:
- v zgornem delu okna smo najprej izbrali filter dejavnost Trgovanje po naročilu komitentov,
- v drugem filtru smo vtipkali A in pritisnili Enter, druga dva zgornja filtra smo pustili prazna. V prvem naboru se nam je pojavila pogodba A, ki ustreza poizvedbi,
- na spodnjem delu smo izbrali filter: datum Od (7.3.2003).

S klikom na "zeleni vprašaj" prikličemo rezultat iskanja.

REZULTAT ISKANJA so vsi podatki za izbrano pogodbo A od vključno 7.3.2003, ne glede na papir, vrsto transakcije, vrsto finančnega instrumenta, valuto poravnave in pogodbo o poravnavi.

*V primeru ročnega vnosa transakcij je treba izbrati podatke v zeleno obarvanih filtrih ter klikniti na "zeleni plus".

© IRM Info Rešitve d.o.o.

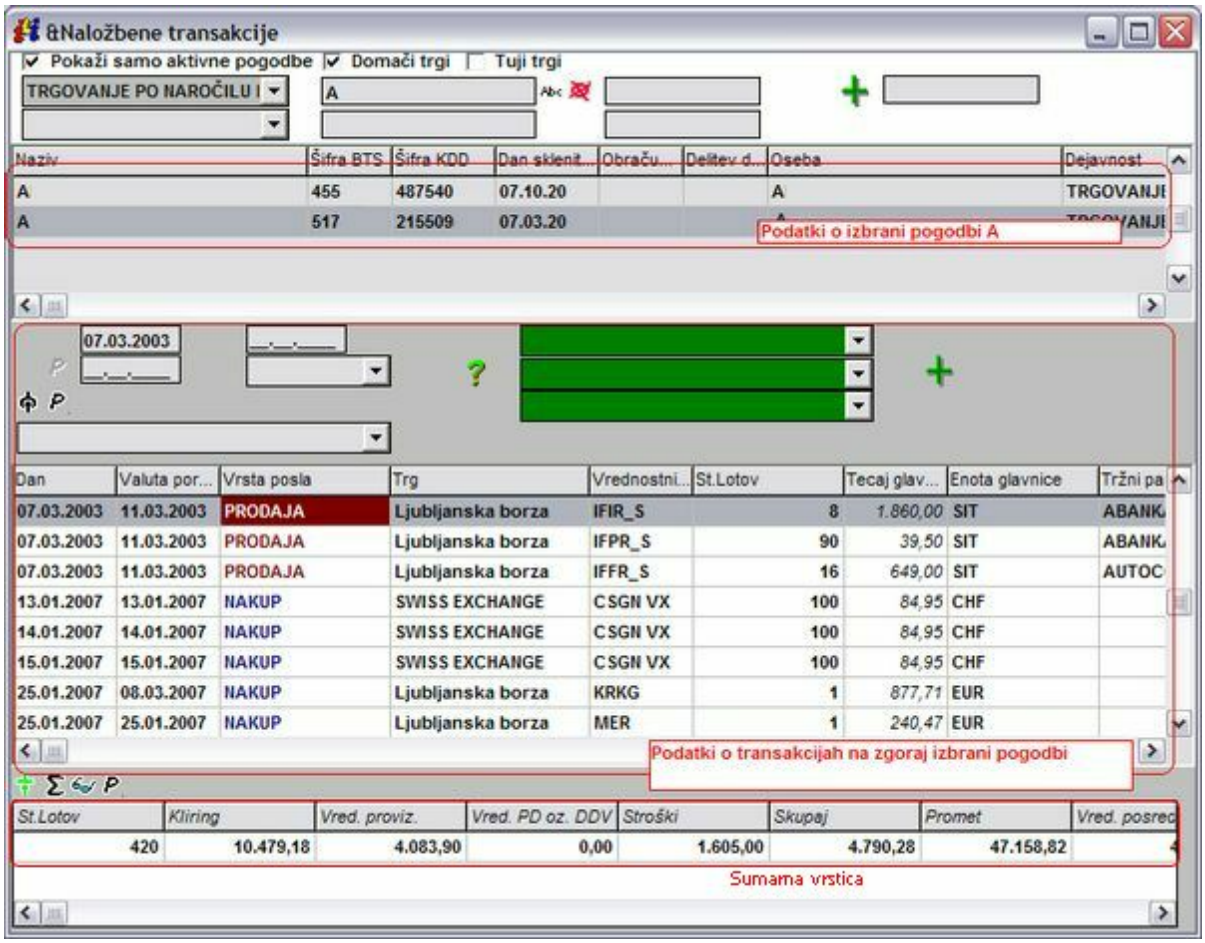

V vsakem oknu dobimo rezultat poizvedovanja v obliki tabele s podatki in stolpci. Če kliknemo na vrstico z imeni stolpcev, se pojavi orodna vrstica za delo s tabelo, ki omogoča precej operacij s podatki v tabeli.

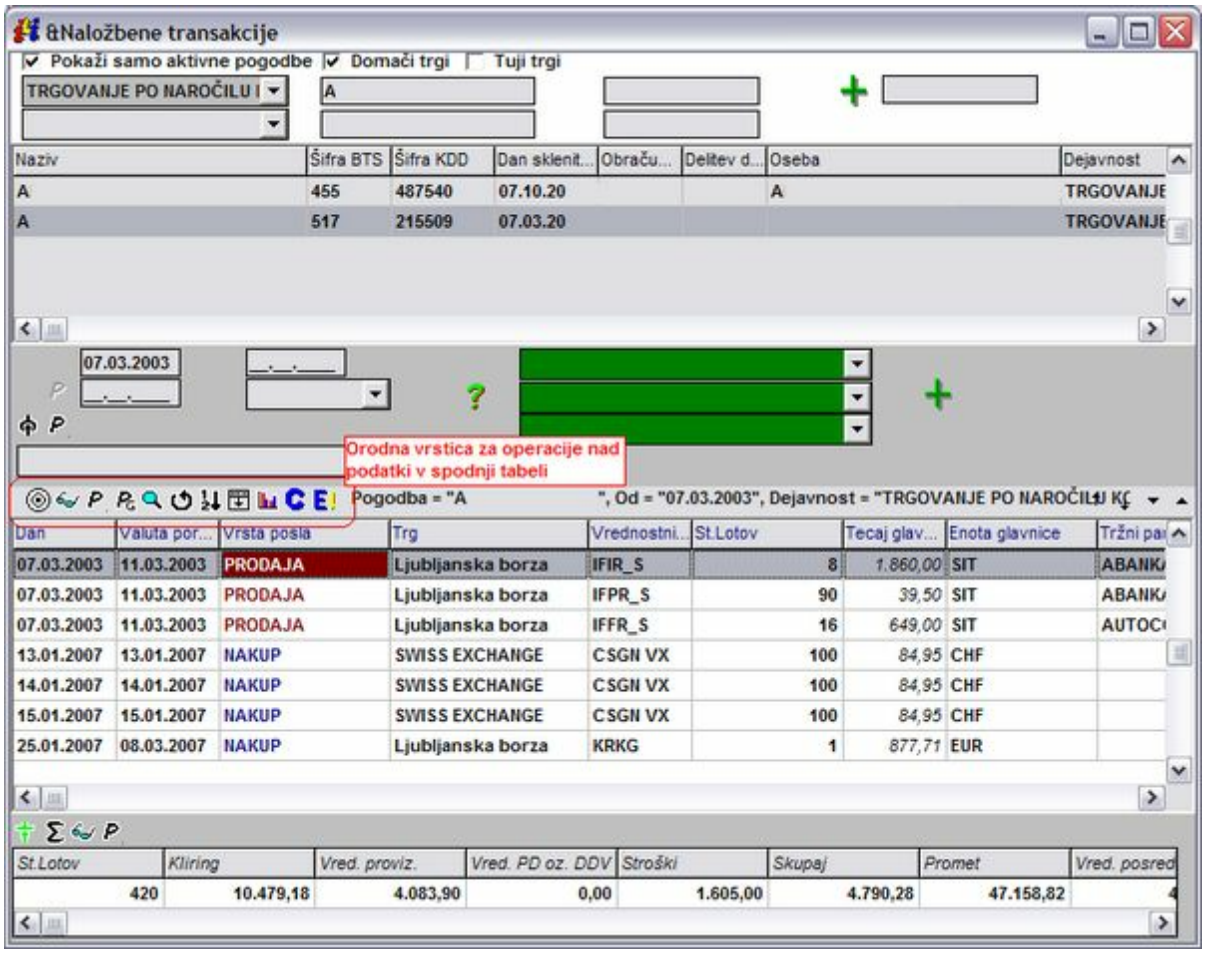

Nabor za vse pogodbe:
Nabor za vse pogodbe na ekranih, kjer imamo filter za pogodbe, lahko izvedemo, da v delu za filtre odlinkamo zgornji del filtrov z ikono .
- ikona pomeni, da se bo izvedel nabor samo za predhodno izbrani zapis v višjem nivoju ekrana
- ikona pomeni, da se bo izvedel nabor za vse zapise; ignorira se zgornji nivo ekrana. Izjema je v primeru nabora pogodb v prejšnjem nivoju ekrana, saj se kljub 'odlinkanju' pogodb upoštevajo filtri za pogodbe Domači trg in Tuji trg.

Prilagodljivost nabora podatkov:
Vsak uporabnik si lahko nastavi svoj nabor stolpcev v določenem ekranu ter ga poišče le iz seznama nastavitev. S tem je prihranjen čas vsakokratnega nastavljanja stolpcev, ki jih posamezni uporabnik želi videti.

Nastavitev ekranov in filtrom izvedemo z desnim klikom na nazivno vrstico ekrana. Odpre se nam spodnje okno:

Pomen ikon je opisan na sliki.

Večnivojski ekrani:
Okna so v IBI-ju povezana, tako da se lahko pregledujejo večnivojsko oz. v globino od najvišje ravni do vedno bolj podrobnih pregledov.

Tako na spodnji sliki vidimo primer, kjer:

- na prvem delu okna vidimo, da nas zanima pogodba K,
- na drugem delu je vidna podrobna lastniška struktura portfelja osebe s pogodbo K (označena je skupina Lastniški papirji),
- na tretjem delu okna vidimo, kateri papirji, ki so v lasti, sodijo v to skupino (CON GY, NOK1V FH...),
- na četrtem delu okna pa vidimo podatke o nakupih papirjev (ker je ta označen na prejšnjem nivoju).

© IRM Info Rešitve d.o.o.

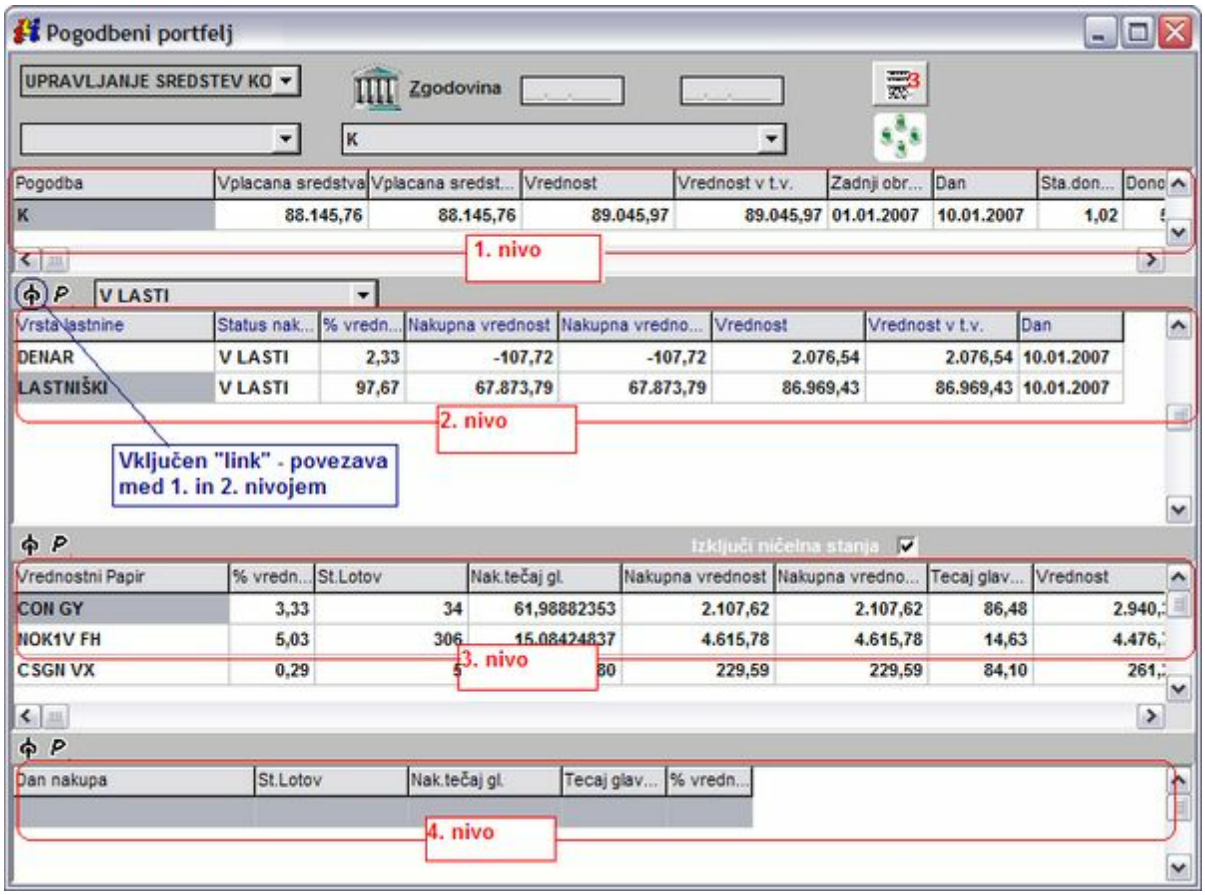

1.4.1 Orodna vrstica 'Očalca'

Na vseh naborih podatkov se nam s klikom na nazivno vrstico nabora odpre orodna vrstica, kjer imamo več možnosti uporabe orodij:

S klikom na posamezno orodje, se nam odpre okno z njegovo funkcionalnostjo:

Odpiranje zapisa

Ikona tarča odpira označeni zapis - enako kot dvoklik na zapis.

Prikaz polj na naboru

Ikona 'očalca' nam odpre okno za prikaz polj na naboru:

Širino polj in tudi nazive polj lahko spremenimo tako, da označimo posamezno prikazano polje, ter s številko in tekstom v spodnjem levem delu ekrana določimo širino polja v številu znakov in spremenimo tekst. Spremembo shranimo z ikonico poleg nazivnega polja. na zgornji sliki so vsa polja označena z **modrim** okvirčkom.

Opomba: sprememba širine in naziva polj je samo trenutna! Po ponovnem odprtju ekrana se prikažejo privzete širine in nazivi polj.

Tiskanje nabora
Ikona ***P*** odpre okno za tiskanje nabora.

Grupiranje in sortiranje nabora
Ikona omogoča poljubno grupiranje in sotiranje nabora. Odpre se nam spodnje okno:

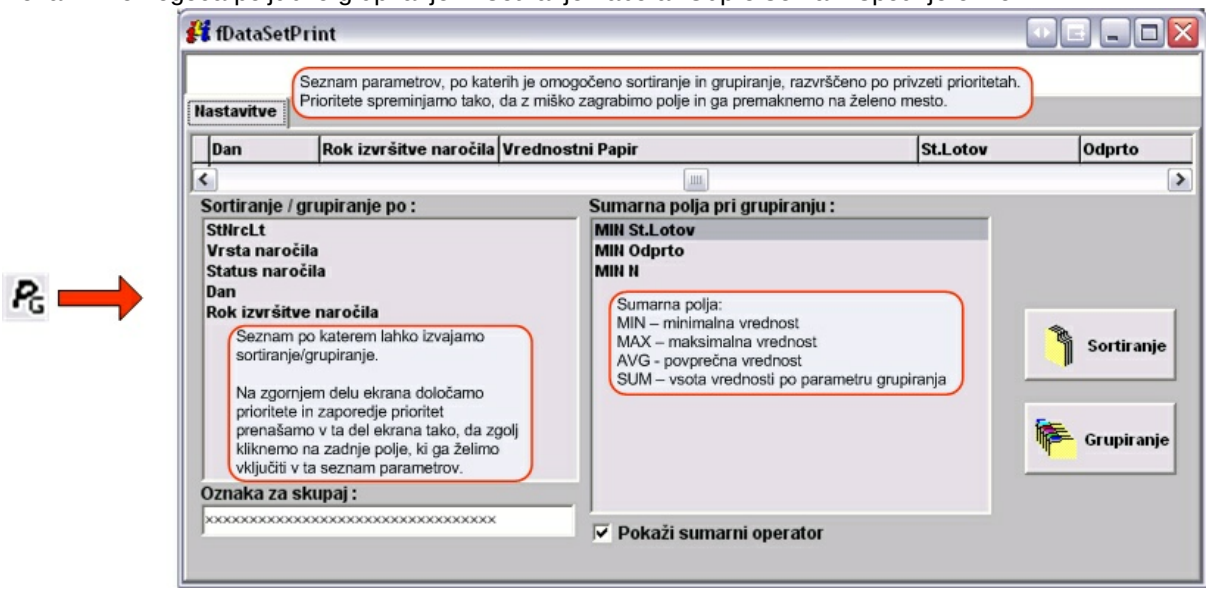

S klikom na gumb Sortiranje se nam izvede zgolj sortiranje nabora, medtem ko se s klikom Grupiranje izvede tudi grupiranje glede na nastavljena polja in izbrana sumarna polja.

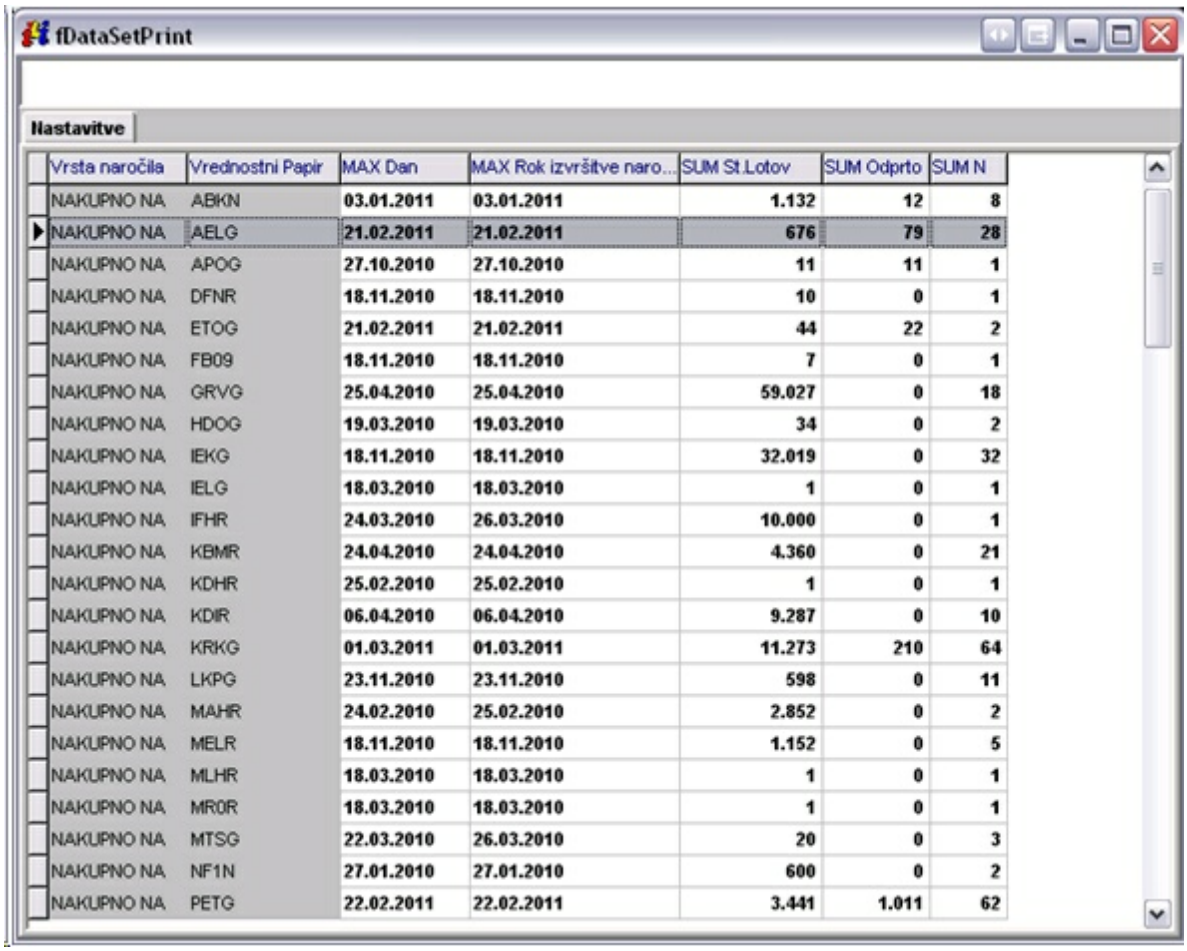

Vrsta naročila	Vrednostni Papir	MAX Dan	MAX Rok izvršitve naro...	SUM St.Lotov	SUM Odprto	SUM N
NAKUPNO NA	ABKN	03.01.2011	03.01.2011	1.132	12	8
NAKUPNO NA	AELG	21.02.2011	21.02.2011	676	79	28
NAKUPNO NA	APOG	27.10.2010	27.10.2010	11	11	1
NAKUPNO NA	DFNR	18.11.2010	18.11.2010	10	0	1
NAKUPNO NA	ETOG	21.02.2011	21.02.2011	44	22	2
NAKUPNO NA	FB09	18.11.2010	18.11.2010	7	0	1
NAKUPNO NA	GRVG	25.04.2010	25.04.2010	59.027	0	18
NAKUPNO NA	HDOG	19.03.2010	19.03.2010	34	0	2
NAKUPNO NA	IEKG	18.11.2010	18.11.2010	32.019	0	32
NAKUPNO NA	IELG	18.03.2010	18.03.2010	1	0	1
NAKUPNO NA	IFHR	24.03.2010	26.03.2010	10.000	0	1
NAKUPNO NA	KBMR	24.04.2010	24.04.2010	4.360	0	21
NAKUPNO NA	KDHR	25.02.2010	25.02.2010	1	0	1
NAKUPNO NA	KDIR	06.04.2010	06.04.2010	9.287	0	10
NAKUPNO NA	KRKG	01.03.2011	01.03.2011	11.273	210	64
NAKUPNO NA	LKPG	23.11.2010	23.11.2010	598	0	11
NAKUPNO NA	MAHR	24.02.2010	25.02.2010	2.852	0	2
NAKUPNO NA	MELR	18.11.2010	18.11.2010	1.152	0	5
NAKUPNO NA	MLHR	18.03.2010	18.03.2010	1	0	1
NAKUPNO NA	MR0R	18.03.2010	18.03.2010	1	0	1
NAKUPNO NA	MTSG	22.03.2010	26.03.2010	20	0	3
NAKUPNO NA	NF1N	27.01.2010	27.01.2010	600	0	2
NAKUPNO NA	PETG	22.02.2011	22.02.2011	3.441	1.011	62

Iskanje po naboru:

Ikona 'lupa' nam omogoča iskanje po poljubnem stolpcu v naboru

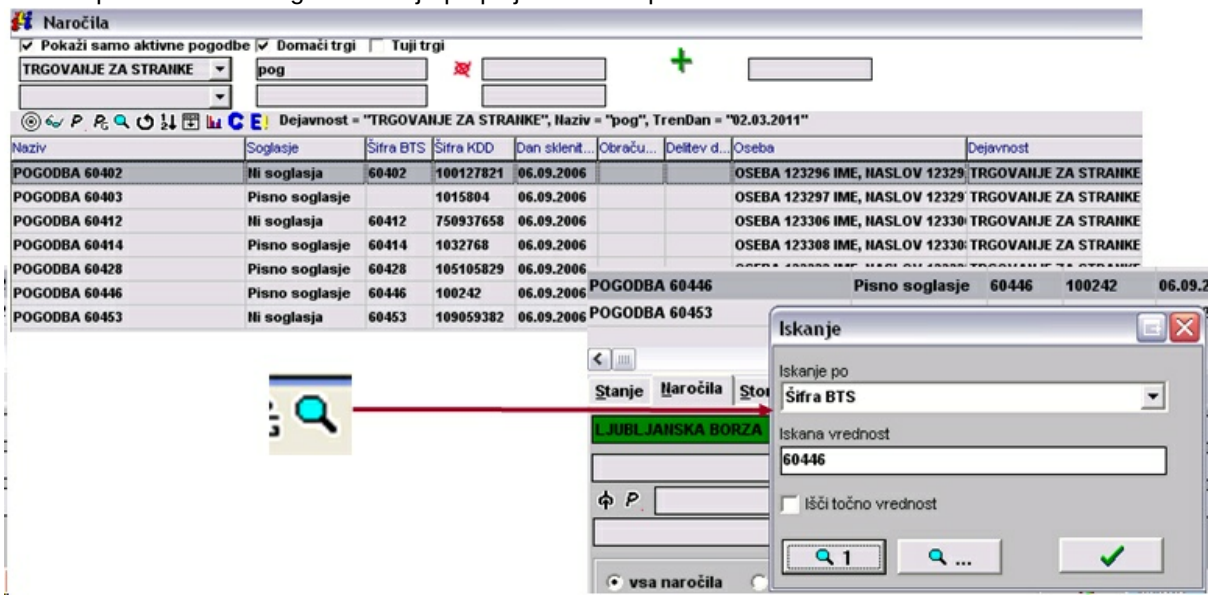

V polju 'Iskanje po' izberemo stolpec, po katerem želimo izvesti iskanje. V polje Iskana vrednost pa vpišemo vrednost, ki jo iščemo. Parameter Išči točno navedeno vrednost, pa dejansko izvede to, kar je

navedeno: poišče samo zapis(e), katerih vrednost iskanega polja je enaka navedeni vrednosti. Če parameter Išči točno vrednost ni označen, potem išče vrednosti ne glede na vnos velikih/malih črk v primeru tekstovnega polja; vedno pa išče vrednosti po začetnih vrednostih. Npr če iščemo pogodbo z nazivom NOVAK JANEZ in če v polje vnesemo 'NOVA', bomo pogodbo našli, če pa jo iščemo po tekstu 'JANEZ', pogodbe ne bomo našli.

S klikom na prvi gumb: 1 poiščemo vedno prvo vrednost, ki je v naboru.
S klikom na drugi gumb ... pa poiščemo naslednjo vrednost v naboru. Iskanje se izvede samo do konca nabora in se ne izvaja 'krožno'. Ko pride do konca nabora, ali če zapisa z iskano vrednostjo ne najde, program javi: *Ne najdem "ISKANA VREDNOST"*

Kljukica zgolj zapre okno, program pa ostane na najdenem zapisu.

Osvežitev nabora
Ikona 'zavita kljukica' zgolj osveži nabor podatkov.

Sortiranje nabora
Nabor podatkov je vedno privzeto sortiran, kot je posamezni ekran sprogramiran. Nabor na nekaterih ekranih pa je možno razvrstiti po vnaprej sprogramiranih sortih. Klik na ikono za sort nam odpre okno z možnimi sorti podatkov:

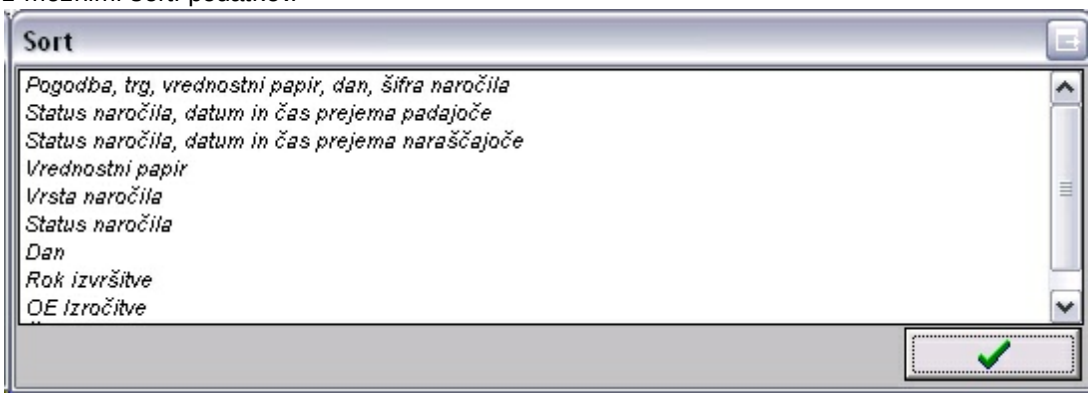

V kolikor v oknu ni navedenih sortov, potem razvrščanje na tak način ni možno.

Razširitev nazivne vrstice
Nekateri nazivi kolon so lahko daljši, samo podatki v koloni pa ne. S klikom na ikono lahko navpično razširimo nazive kolon:

Šifra BTS	StNr...	Vrsta naročila	Status naročila	Dan	Čas prejema naročila	Rok izvršitve naročila	Vrednostni Papir	Tecaj glavnice	Prejem naročila	St.Lotov
DAVIDT1	48683	NAKUPNO N	ODPRTO	07.02.2013	07.02.2013 9	07.02.2013	IEKG	91,15	TELEFON	10
DAVIDT1	48681	NAKUPNO N	ODPRTO	07.02.2013	07.02.2013 9	07.02.2013	KRKG		TELEFON	10

Izpis grafa
Ikona za izpis grafa ne deluje.

Kopiranje v Clipboard
Z ikono ***C*** lahko nabor podatkov skopiramo v Clipboard in jih nato prilepimo v dokument (npr. Excel)

Izvoz v .dbf datoteko
Z ikono **E!** podatke lahko izvozimo v datoteko tipa .dbf (DataBase File).

1.5 Povezave z okoljem

Programska rešitev IBI Master se z okoljem povezuje v več segmentih. Iz okolja pridobiva podatke in jih v okolje pošilja:

- Uvoz naročil iz IBI Poslovalnic – prenos naročil iz poslovnih enot banke.
- Poročanje ATVP – podrobneje o poročanju je zapisano v razdelku Poročanje --> Poročanje ATVP, kamor pridete tudi s klikom tu.
- Poročanje DURS in komitentom o kapitalskih dobičkih – zaradi vsakoletnih sprememb zakonodaje se modul pripravlja za vsako leto posebej, prav tako pa tudi navodila, ki bodo za servisni programček Davki2007 nameščena v razdelku Poročanje --> Poročanje DURS (tja pridete tudi s klikom tu).
- Poročanje BS – navodila za pripravo poročila so v razdelku Poročanje --> Poročanje Banki Slovenije (tja pridete tudi s klikom tu)
- Prenos v GK – temeljnice, ki jih pripravimo z obdelavo Knjiženje, se prenesejo v Glavno knjigo banke ali BPH.
- Povezava z EPI – odlivi se pripravijo za uvoz v programsko rešitev EPI, prilive, pripravljene v EPI, pa se uvozi v IBI Master.
- Poročanje ECB – omogočena je priprava poročila za Evropsko centralno banko – podrobneje o poročanju je zapisano v razdelku Poročanje --> Poročanje ECB, kamor pridete tudi s klikom tu.
- Uvoz transakcij iz KDD ali borze – v IBI Master je mogoče uvoziti različne transakcije. Navodila za uvoz različnih datotek so v razdelku Procesi --> Dnevne obdelave.
- Izvoz v BTS – naročila, vnesena v IBI Master, se v primeru potrditve samodejno prenesejo v BTS.
- Uvoz tečajnice valut in papirjev – omogočen je uvoz tečajnice valut in papirjev.

2 Dejavnosti

IBI Master podpira naslednje dejavnosti:

- Gospodarjenje oziroma Upravljanje sredstev komitentov,
- Trgovanje po naročilu komitentov,
- Skrbništvo,
- Upravljanje lastnega portfelja banke/BPH,
- Investicijski skladi,
- Vodenje izdaje lastnih VP.

Podrobnosti so predstavljene v okviru podrejenih ravni.

© IRM Info Rešitve d.o.o.

2.1 Upravljanje

2.1.1 O dejavnosti

2.1.1.1 Osnovni pojmi

Osnovni pojmi:

Kaj je dejavnost US?

Kaj je skupni račun?

Kaj so "vplačana sredstva"?

Kaj je donosnost portfelja in kako se izračunava?

2.1.1.1.1 Dejavnost

Upravljanje sredstev komitentov oz. gospodarjenje je dejavnost, ki jo opravlja banka ali borzna hiša **v svojem imenu za račun stranke**.

2.1.1.1.2 Skupni račun

Skupni račun je trgovalni račun, ki ga borzni član odpre pri klirinško-depotni družbi za namen trgovanja za račun strank na dejavnosti upravljanja sredstev komitentov. Glej Vnos skupnega računa.

S skupnega računa se izvedejo alokacije na posamezne trgovalne račune.

2.1.1.1.3 Vplačila/Izplačila v portfelj

2.1.1.1.3.1 Vplačana sredstva

Vplačana sredstva so osnovno premoženje, ki ga stranka "položi" v upravljanje upravljalcu premoženja.

Vplačana sredstva so lahko:

POLOG DENARNIH SREDSTEV
- okno Spremljevalne transakcije; izpolniti je treba polje Vplačana sredstva!

POLOG VREDNOSTNIH PAPIRJEV
- okno Spremljevalne transakcije; izpolniti je treba polje Vplačana sredstva!

PRENOS VREDNOSTNIH PAPIRJEV NA RAČUN
- vnesti je treba dve transakciji, v okno Naložbene transakcije se vnese dogodek PREKNJIŽBA NA RAČUN, v okno Spremljevalne transakcije pa se vnese dogodek PRILIV oz. POLOG DENARJA, s tem, da mora biti število lotov obvezno 0, vrednost vplačila pa vpišemo v polje Vplačana sredstva!

Stranka sredstva vplača v kateri koli valuti.

Pri računanju dobička lahko upoštevamo tudi indeksacijo vplačanih sredstev, če se upravljalec tako odloči oz. stranka tako zahteva. Glej Delitev dobička.

Trenutno stanje vplačanih sredstev lahko vidimo v Dnevniku transakcij, zavihek Stanje stranke:

Valuta den...	Stanje denarnih sr...	Denar	Odprta terjatev	Odprta obveznost	Zapadla terjatev	Posojilo/zal...	Razpoložljivo stanj...	Vplačana sredstva
CHF	4.664,68	0,00	0,00	4.664,68	0,00	0,00	4.664,68	0,00
EUR	7.641,92	9.874,56	3.708,50	1.475,86	3.708,50	0,00	7.641,92	367.727,53
USD	-2.450,65	314,06	2.764,71	0,00	2.764,71	0,00	-2.450,65	0,00

2.1.1.1.3.2 Izplačana sredstva

Izplačana sredstva = zmanjšanje vplačanih sredstev

Izplačana sredstva vnesemo ***ročno*** v naslednjih primerih:

- ODLIV DENARNIH SREDSTEV, ko gre za zmanjšanje osnovnega premoženja po naročilu stranke
- IZPLAČILO MESEČNE RENTE, ko gre za mesečno izplačilo iz naslova dobička po naročilu stranke

Glej Izplačilo sredstev.

Izplačana sredstva se v aplikaciji IBI ***samodejno*** zgenerirajo ob naslednjih dogodkih:

- PRILIV DIVIDENDE NEPOSREDNO NA DENARNI RAČUN STRANKE, ko stranka denar iz naslova dividend prejme na svoj bančni račun (primer dividend v Sloveniji, ko izdajatelj dividende nakaže neposredno lastniku vrednostnega papirja);
- PRILIV ZAPADLEGA KUPONA NEPOSREDNO NA RAČUN STRANKE, ko stranka denar iz naslova obresti kupona prejme na bančni račun;
- DAVČNI ODTEGLJAJ oz. akontacija davka v Sloveniji za dividende in obresti iz naslova zapadlih kuponov, prejetih iz tujine.

Zakaj se zgenerirajo IZPLAČANA SREDSTVA in kako vplivajo na portfelj?

PRILIV DIVIDENDE NEPOSREDNO NA DENARNI RAČUN STRANKE
Priliv dividende neposredno na strankin denarni račun pomeni, da je stranka prejela sredstva iz naslova dividend na svoj bančni račun in jih ni vplačala v portfelj. To pomeni, da se ji mora ustrezno povečati donosnost portfelja, saj je dejansko imela prihodek iz naslova naložb. To v aplikaciji IBI dosežemo z zmanjšanjem vplačanih sredstev. Torej ob vsakem takem dogodku generiramo t. i. ***izplačana sredstva***. Rezultat tega je povečanje razlike med osnovnim premoženjem in vrednostjo portfelja, čemur ***sledi ustrezno višja donosnost portfelja***.

V primeru, da dividende v imenu stranke prejme upravljalec, te dividende vplivajo zgolj na povečanje stanja denarja (prostih sredstev) v ustrezni valuti, v kateri je bila izplačana dividenda.

2.1.1.1.4 Donosnost portfelja

Formula za izračun letne donosnosti v programu IBI Master vrača enake rezultate kot funkcija **XIRR**, ki jo uporablja Microsoft Excel za računanje notranje stopnje donosa po časovnem razporedu denarnih tokov.

Formula v programu je naslednja:

$$\sum VPL_{dan} * (1+R)^{\frac{(dan-dan_0)}{365}} - VRPORT_{dan} = 0$$

kjer je:
VPL_{dan} – vplačilo sredstev na dan,
R – letna donosnost – rešitev enačbe,
dan – dan izračuna letne donosnosti oz. dan spremembe vplačanih sredstev,
dan_0 – prvi dan v obdobju računanja donosnosti – navadno dan po delitvi dobička (1. januar),
$VRPORT_{dan}$ – vrednost portfelja na dan izračuna letne donosnosti oz.
365 – število dni v letu.

Formula na kratko pomeni: kakšna je predvidena/pričakovana donosnost na koncu obdobja (31. december, če je začetek obdobja 1.januar), z upoštevanjem vseh dosedanjih denarnih tokov (vplačil in izplačil v obdobju), če bi portfelj rasel z dosedanjo stopnjo donosa (IRR).

Podrobnejša razlaga v nadaljevanju.

2.1.1.1.4.1 Dodatno o formuli

Podrobnejša razlaga izračunov donosnosti v aplikaciji IBI Master

V aplikaciji IBI Master prikazujemo naslednje donosnosti:

Dinamična obdobna donosnost – izračun donosnosti za obdobje od zadnje delitve dobička do dneva poizvedbe. Pri izračunu te donosnosti se upošteva časovna vrsta vseh vplačil/izplačil v obdobju. Gre za izračun obdobne donosnosti iz letne donosnosti – metode XIRR.
Dinamična letna donosnost – izračun pričakovane letne donosnosti z upoštevanjem stroškov – metoda XIRR.
Bruto dinamična letna donosnost – izračun letne donosnosti z neupoštevanjem stroškov – metoda XIRR.

Letna donosnost se računa na 2 načina:
- donosnost za obdobje zadnjih 365 dni,
- donosnost od 1. januarja do tekočega dne vrednotenja.

Izbira načina izračunavanja letne donosnosti je stvar zahteve posamezne banke oz. borzne hiše.

Med stroške, ki povzročijo razliko med bruto in neto donosnostjo, štejemo:
- obračun upravljalske provizije,
- delitev dobička,
- fakture,
- stroški, pripeti k poslu?

Splošna formula za izračun donosnosti je identična XIRR formuli v Microsoft Excelu.
Donosnosti se izračunavajo na naslednji način:

Statična donosnost - polje Sta.donos % v Gibanju stanja

STADNS = 100 * (LOT/LOTVPL–1)
LOT - vrednost portfelja (podatke črpamo iz tabel PTF, VPS in POG)
LOTVPL - vrednost vplačanih sredstev (podatke črpamo iz tabele DOG)

Dinamična letna donosnost - polje Let. din. donos % (XIRR metoda)
1. če je bilo *vplačilo sredstev enkratno*, potem je formula enostavna:
DNSLET = 100 * ((1+STADNS/100)^(365/d)–1) (d = število dni v obdobju)

2. če je bilo *vplačil sredstev oz. osnovnega premoženja več* in so bila v različnih časovnih intervalih ter zneskih, potem računamo na naslednji način:
a) iskanje rezultata s polinomom po funkciji TRational v unitu Math (oz. IRR)
b) časovna obtežitev parcialnih dinamičnih donosnosti vseh obdobij, v katerih je prihajalo do sprememb vplačanih sredstev:
(VPL1) * X^(št. dni 1/365) + (VPL2) * X^(št. dni 2/365) + … – LOT = 0
VPL1, VPL2... - posamezna vplačila sredstev oz. osnovnega premoženja
LOT - vplačana sredstva skupaj

Dinamična obdobna donosnost - polje Din. donos %
DNSLETOBD = 100 * ((1+DNSLET/100)^(d/365)-1)

-- bruto donosnosti - stroškov iz vrednosti portfelja NE odštejemo.
Statična bruto donosnost
STADNSBRUTO = 100 * ((LOT+VRD)/LOTVPL–1)
VRD - vrednost portfelja skupaj s stroški (obračuni provizij, delitve dobička, fakture)

Bruto dinamična obdobna donosnost - polje Bruto din. don. %
DNSLETOBDBR = 100 * ((1+DNSLETBR/100)^(d/365)-1)

Bruto dinamična letna donosnost - polje Bruto let.din.don. %
DNSLETBR = 100 * ((1 + STADNSBRUTO/100)^(365/d)–1) (d = število dni v obdobju)

2.1.2 Postopki za delo

2.1.2.1 Vnos v šifrante

2.1.2.1.1 Vnos skupnega računa

Skupni račun vnesemo v ekranu Širanti/Skupni računi. Vnos je enkratno opravilo.

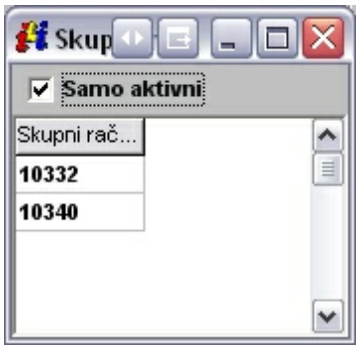

Dvojno kliknemo na vrstico in nato +:

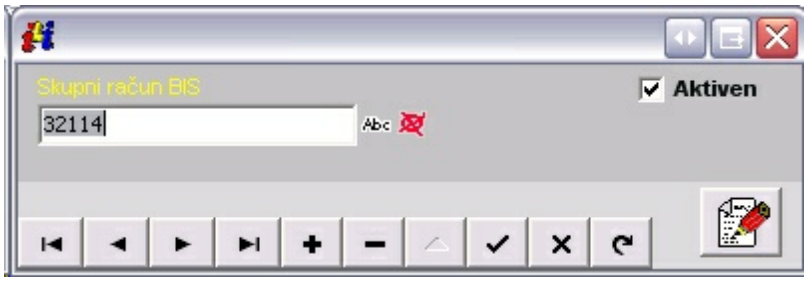

Vnos nato še potrdimo s kljukico.

2.1.2.1.2 Odpiranje pogodbe o upravljanju

Pogodbo s stranko vnesemo v ekranu Podatki / Pogodbe, kjer za vnos kliknemo na zeleni plus:

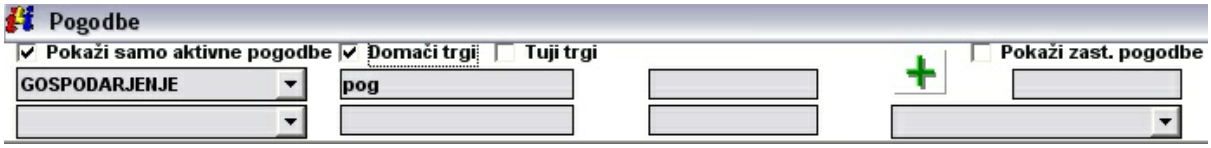

Odpre se nov ekran, kjer vnesemo naslednje podatke:
Šifra BTS - vnos ni obvezen, sem lahko vpišemo številko, ki je namenjena interni rabi in/ali služi za lažje iskanje
Šifra KDD - vnesemo številko KDD računa v Sloveniji, v primeru trgovanja zgolj na tujih trgov sem vpišemo ustrezno drugo številko
Številka pogodbe - služi internem označevanju pogodb in se pojavlja na izpisih za stranke
Dan sklenitve - dan podpisa pogodbe o upravljanju; pozor ta datum mora biti manjši ali enak dnevu (prvega) vplačila osnovnega premoženja, prav tako dnevu prve naložbe v vrednostne papirje
Dan prekinitve pogodbe - datum zaprtja
...

Način vrednotenja pogodbe in odstotke za izračun provizije in delitev dobička nastavimo na zavihku Vrednotenje,
glej Nastavitev vrednotenja.

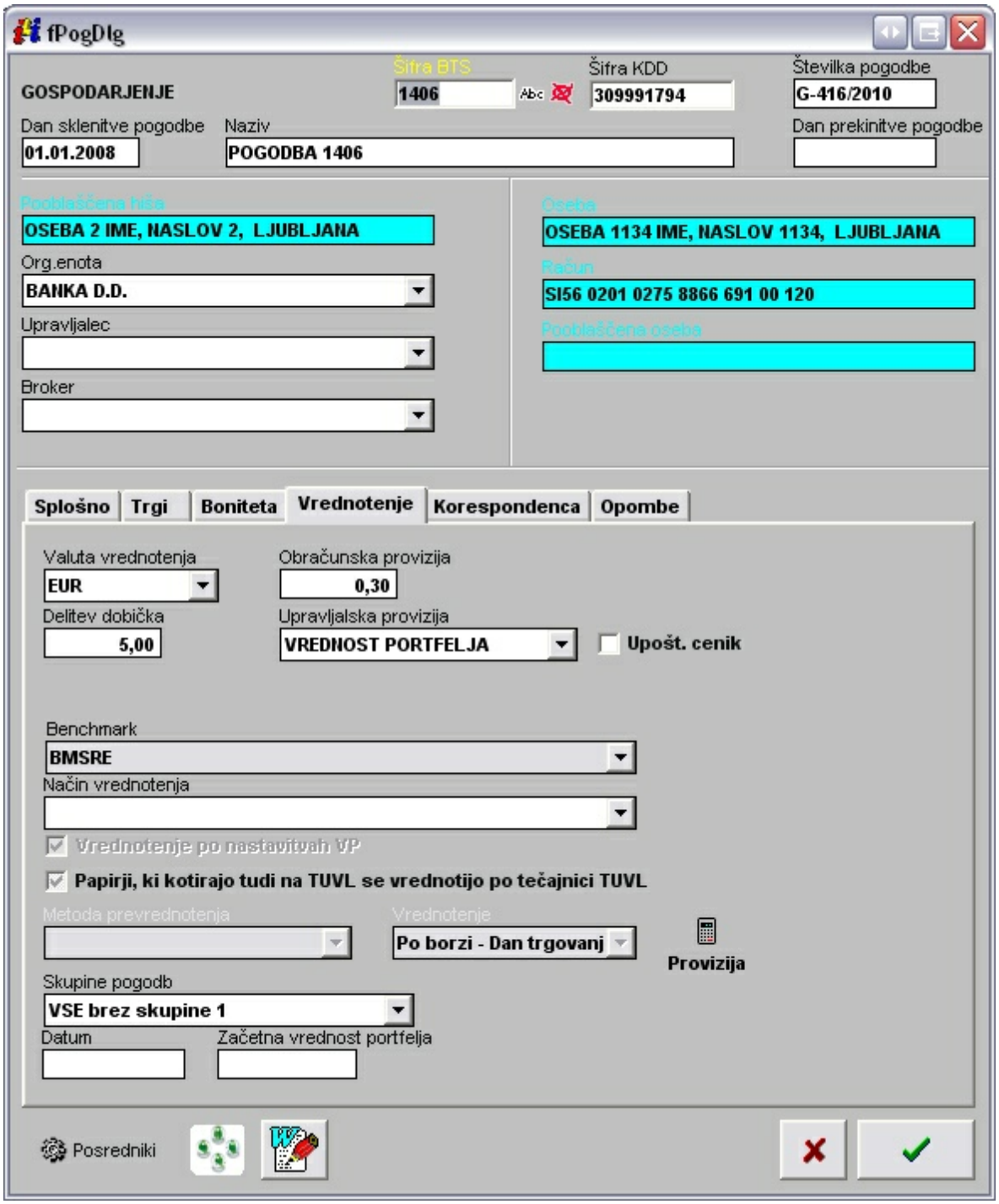

2.1.2.1.2.1 Nastavitev vrednotenja

Zavihek *Vrednotenje*

Na zavihku vrednotenje vnesemo naslednje podatke:
Obračunska provizija – vnos v %
Delitev dobička – vnos v %
Upravljalska provizija – izberemo ustrezen način izračuna vrednostnega portfelja, ki je pomemben za

izračun provizije, glej Obračun upravljalske provizije.
Upošt. cenik - v kolikor je parameter vključen, se bo pri obračunu upr. provizije upošteval cenik in ne nastavitve iz pogodbe.
Cenik za delitev dobička oz. **Cenik za upr. provizijo** - v kolikor je funkcionalnost vključena, se tu lahko izbere cenik, ki se upošteva pri delitvi dobička oz. obračunu upr. provizije
Metoda delitve dobička - v kolikor je funkcionalnost omogočena, se lahko izbere metoda delitve dobička: High Water Mark oz. Vrednost portfelja ob prejšnji delitvi.
Obdobje del. dob. (mes.) - če imamo na dejavnosti gospodarjenje pogodbe, ki imajo različna obdobja delitve dobička (letno, mesečno, kvartalno,...) to lahko določimo s tem parametrom tako, da vnesemo št. mesecev (12 za letno delitev dobička, 3 za kvartalno)
Začetni dan obr. deli. dob. - na dejavnosti gospodarjenje imamo lahko tudi pogodbe, katerim se izvaja delitev dobička na različne datume (npr. glede na datum odprtja pogodbe ali na datum prvega vplačila): nekaterim na zadnji dan kvartala, drugim na 1.6. letno. Z datumom tako določimo, na kateri dan naj se izvaja delitev dobička, seveda pa je parameter povezan tudi s prejšnjim parametrom (Obdobje del. dob. (mes.))
Benchmark - iz šifranta indeksov izberemo indeks, s katerim se bo vrednost portfelja primerjala ob vrednotenju
Način vrednotenja - če se način vrednotenja za pogodbo razlikuje od načina vrednotenja, nastavljenega na šifrantu papirjev, ga tu izberemo.
Skupina pogodb - če želimo pogodbo uvrstiti v določeno skupino pogodb, jo tu izberemo.
Datum in začetna vrednost portfelja - poljubno lahko vnesemo datum in začetno vrednost portfelja (čista vplačila stranke). Parameter je zgolj informativne narave, pri nekaterih strankah se ta vrednost izpisuje na poročilu za upravljanje, v programu pa se ta parameter ne uporablja.

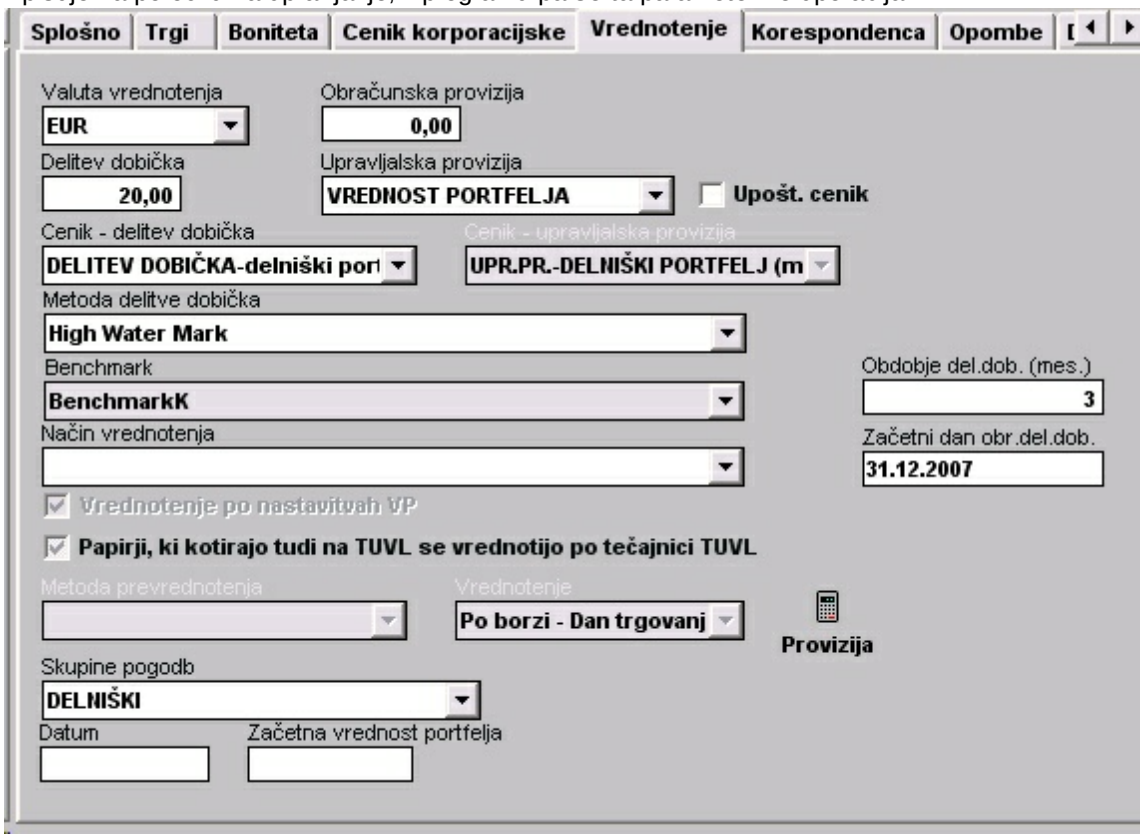

Na zavihku Splošno pa pogodbi lahko določimo tudi **vrsto** pogodbe:

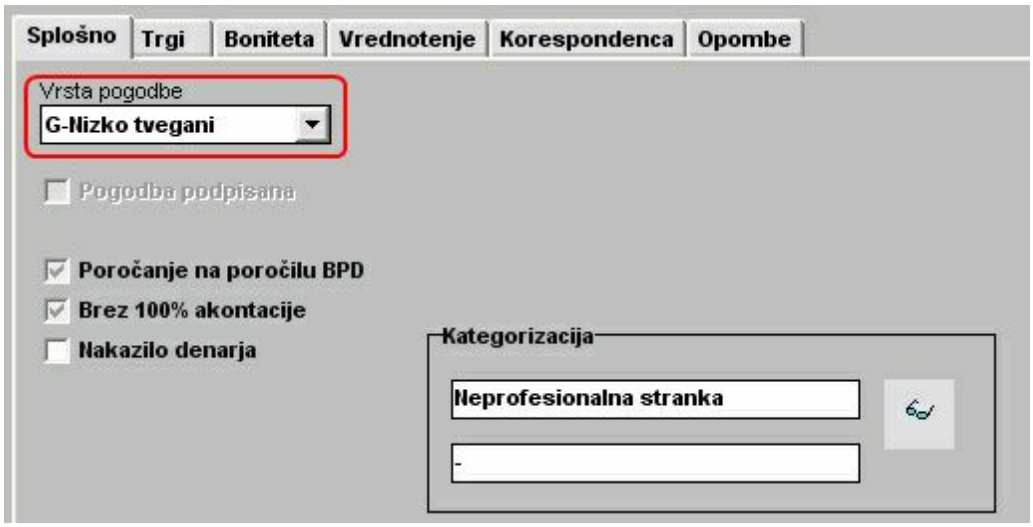

Na ikoni **Provizija** pa lahko določimo za vsako vrsto lastnine svoj % provizije. Različni % provizije po vrsti lastnine pa niso mogoči z upoštevanjem vnesenega cenika za upr. provizijo.

2.1.2.1.3 Omejitve naložbenih politik

Za preglede omejitev naložbenih politik je potrebno napolniti sledeče šifrante
- Šifranti/Ostali šifranti/Panoge
- Šifranti/Ostali šifranti/Regije
- Šifranti/Ostali šifranti/Naložbeni razredi
- Šifranti/Omejitve

2.1.2.1.3.1 Ostali šifranti

Šifrante regij, panog in naložbenih razredov potrebujemo v primeru, da bomo vnašali tudi limite vezane na regije, panoge ali naložbene razrede. Če limitov na te kategorije FI ne bomo postavljali, lahko ta vnos izpustimo.

Regije
V Ostali šifranti/Regije se vnesejo regije in države, ki spadajo v posamezno regijo.

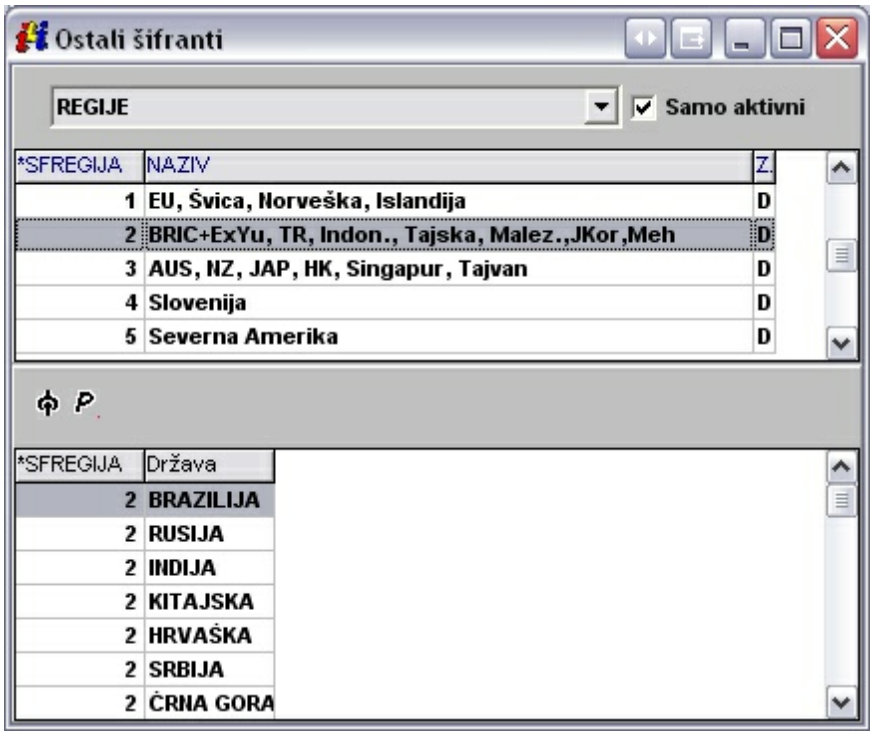

V zgornjem delu ekrana se tako dodaja naziv regije. Nov zapis dodamo z dvoklikom na posamezni zapis, odpre se nam novo okno. S klikom na + vnesemo nov zapis: vnesemo naziv regije, ter nato regijo potrdimo s kljukico.

V spodnjem delu ekrana pa moramo za posamezno regijo dodati tudi države, ki spadajo v to regijo. Postavimo se na ustrezno regijo, nato pa v spodnjem delu ekrana dvoklikeno na zapis. Odpre se nam vnosno okno za državo, kliknemo + in nato izberemo državo iz spustnega seznama, vnos shranimo s klikom na kljukico.

Zapise v šifrantu urejamo s klikom na trikotniček in nato potrdimo spremembe. S klikom na **-** pa zapis brišemo.

Panoge
V Šifranti/Ostali šifanti/Panoge vnesemo panoge. Dvokliknemo na posamezen zapis, s + vnesemo novo panogo in potrdimo vnos s kljukico.

© IRM Info Rešitve d.o.o.

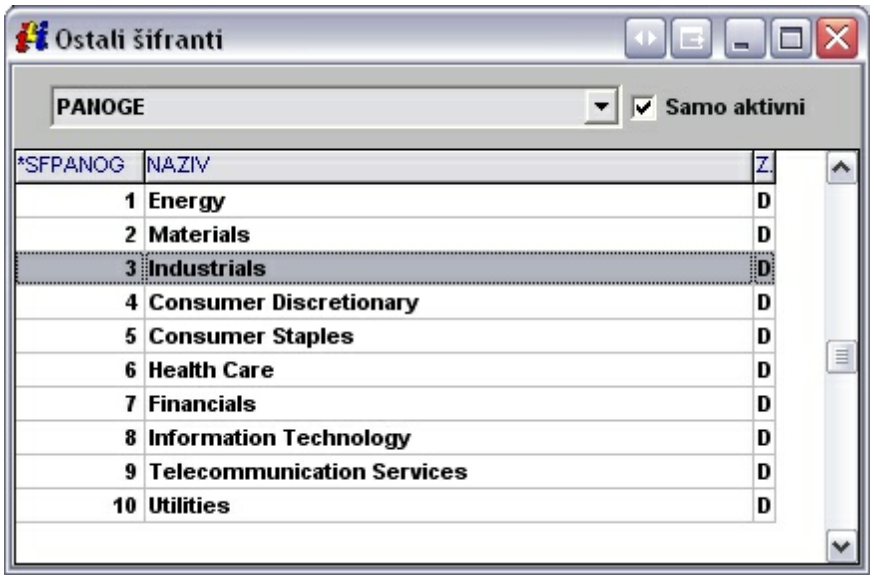

Zapise v šifrantu urejamo s klikom na trikotniček in nato potrdimo spremembe. S klikom na **-** pa zapis brišemo.

Naložbeni razredi

Na enak način kot vnašamo regije in panoge, vnesemo tudi naložbene razrede.

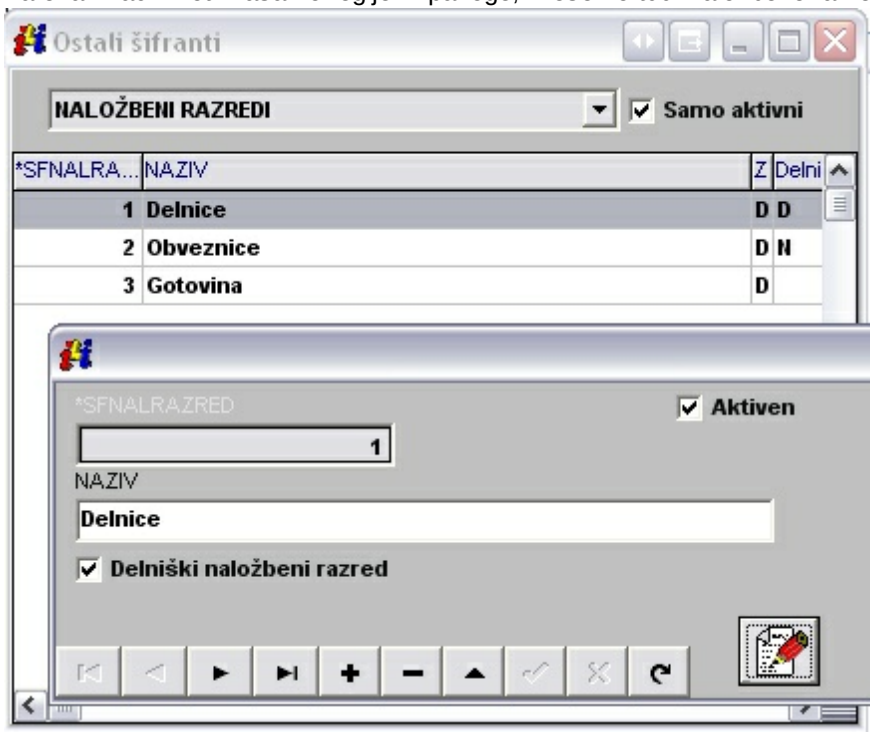

Posebnost pri tem šifrantu je parameter 'Delniški naložbeni razred', ki označuje, katere VP mora program pri pregledu omejitev naložbenih politik upoštevati za izračun delniškega dela portfelja. Parameter se upošteva pri naslednjih omejitvah: Število panog, Število regij, Regije - delnice in Panoge - delnice.

Dopolnitev šifranta Vrste pogodb

Posamezni vrsti pogodb se lahko določijo regije, ki veljajo za to regijo.

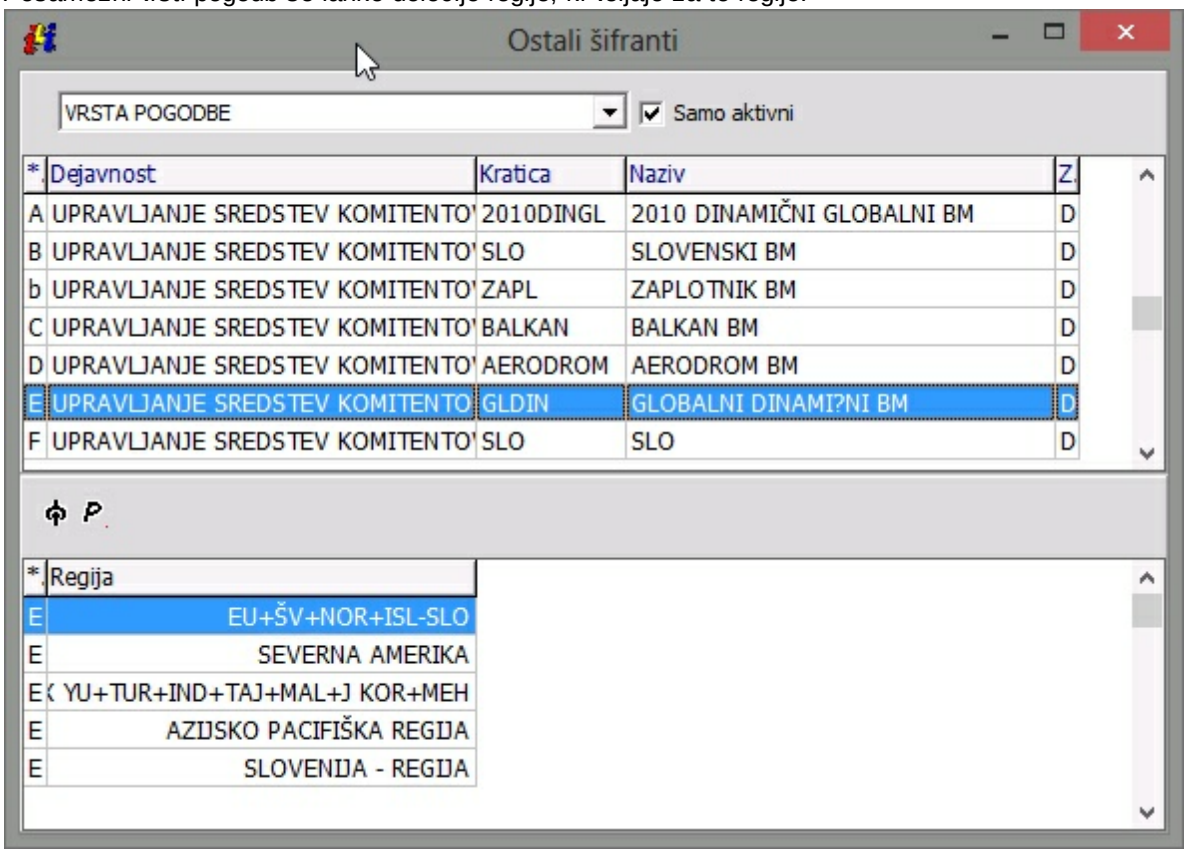

K posamezni vrsti pogodbe se lahko določi posamezna regija le enkrat.

Opomba: Pri pregledu omejitev je predvideno, da posamezna država nastopa v posamezni naložbeni politiki (vrsti pogodbe) le enkrat, ni pa to programsko omejeno.

Dopolnitev šifranta papirjev

Potem, ko smo uspešno vnesli šifrante regij, panog in naložbenih razredov, ter smo uredili šifrant vrste pogodb, moramo urediti tudi šifrante papirjev.
V Šifranti/Papirji, na zavihku Struktura fin. instr. vnesemo posamezne zapise:

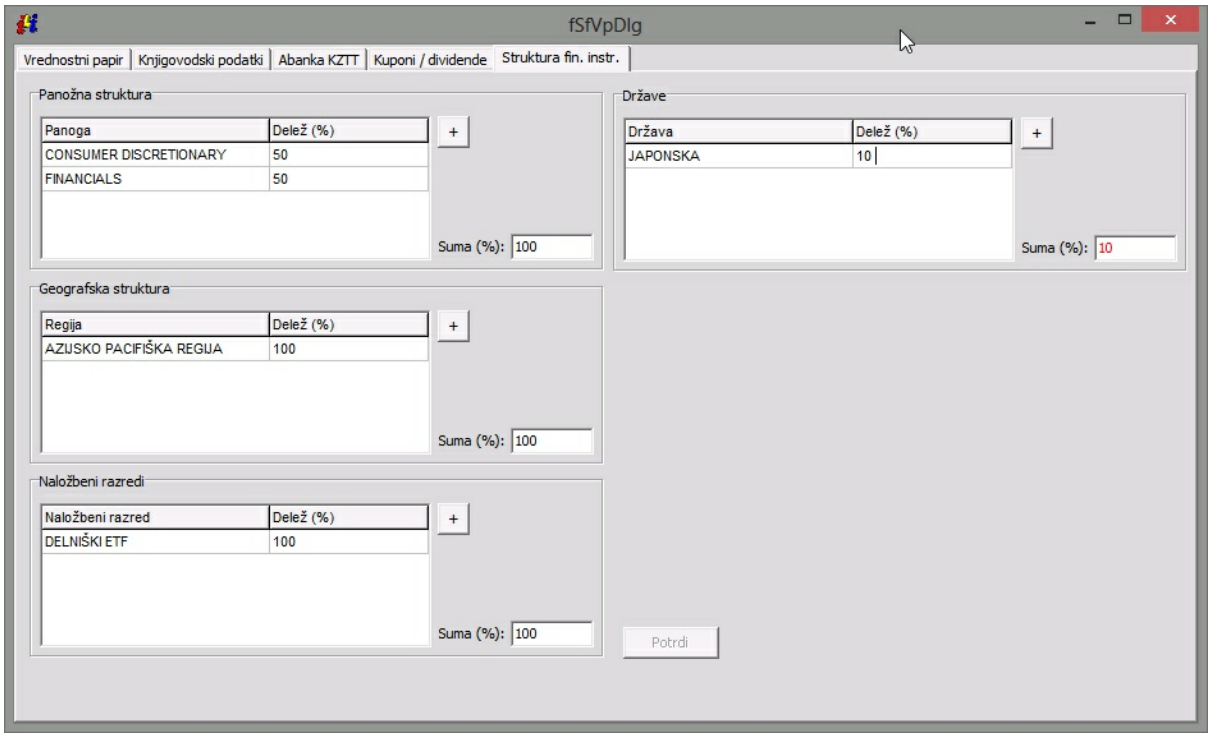

S klikom na + se nam odpre okno, kjer izberemo ustrezno panogo/regijo in nato pripišemo tudi % deleža v papirju. Seštevek % mora biti 100, v nasprotnem primeru gumb Potrdi ni aktiven, seštevek % pa je obarvan rdeče, da uporabnika na napako opomni.

Vnos potrdimo s klikom na gumb **Potrdi**.

2.1.2.1.3.2 Omejitve

V šifranti/Omejitve vnesemo dejanske omejitve naložbenih politik.

Omogočeni so filtri po:
- dejavnosti,
- vrsta pogodbe,
- skupina pogodbe,
- pogodba,
- datum in samo aktivni - prikaže aktivne omejitve na izbrani datum.
- samo splošne omejitve - prikaže samo omejitve, ki **niso** vezane na posamezno pogodbo.

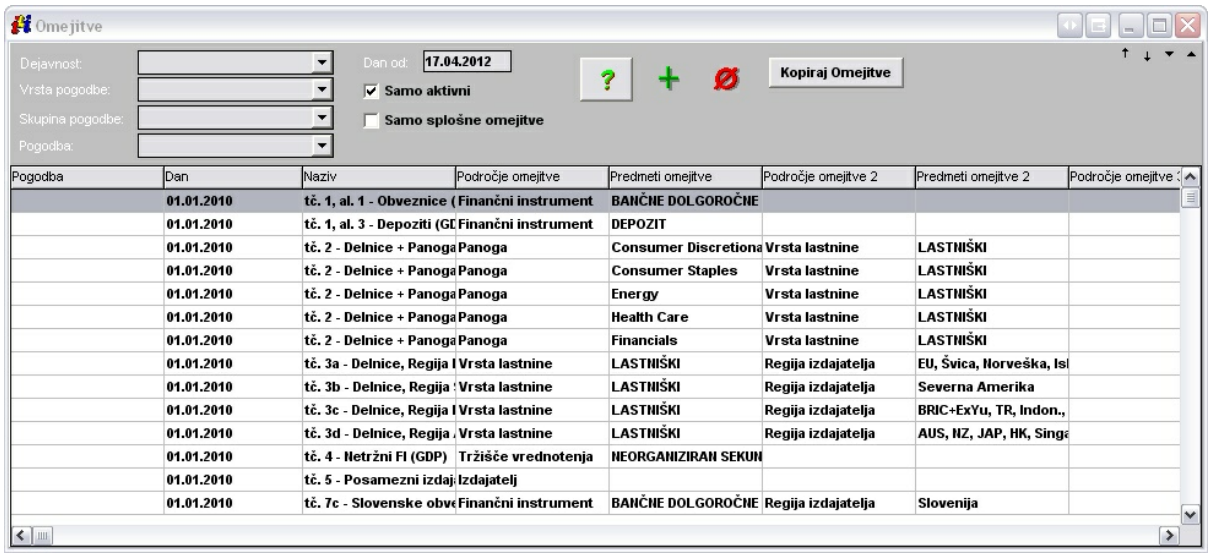

Pogodba	Dan	Naziv	Področje omejitve	Predmeti omejitve	Področje omejitve 2	Predmeti omejitve 2	Področje omejitve 3
	01.01.2010	tč. 1, al. 1 - Obveznice (	Finančni instrument	BANČNE DOLGOROČNE			
	01.01.2010	tč. 1, al. 3 - Depoziti (GD	Finančni instrument	DEPOZIT			
	01.01.2010	tč. 2 - Delnice + Panoga	Panoga	Consumer Discretiona	Vrsta lastnine	LASTNIŠKI	
	01.01.2010	tč. 2 - Delnice + Panoga	Panoga	Consumer Staples	Vrsta lastnine	LASTNIŠKI	
	01.01.2010	tč. 2 - Delnice + Panoga	Panoga	Energy	Vrsta lastnine	LASTNIŠKI	
	01.01.2010	tč. 2 - Delnice + Panoga	Panoga	Health Care	Vrsta lastnine	LASTNIŠKI	
	01.01.2010	tč. 2 - Delnice + Panoga	Panoga	Financials	Vrsta lastnine	LASTNIŠKI	
	01.01.2010	tč. 3a - Delnice, Regija I	Vrsta lastnine	LASTNIŠKI	Regija izdajatelja	EU, Švica, Norveška, Isl	
	01.01.2010	tč. 3b - Delnice, Regija !	Vrsta lastnine	LASTNIŠKI	Regija izdajatelja	Severna Amerika	
	01.01.2010	tč. 3c - Delnice, Regija I	Vrsta lastnine	LASTNIŠKI	Regija izdajatelja	BRIC+ExYu, TR, Indon.,	
	01.01.2010	tč. 3d - Delnice, Regija ,	Vrsta lastnine	LASTNIŠKI	Regija izdajatelja	AUS, NZ, JAP, HK, Singa	
	01.01.2010	tč. 4 - Netržni FI (GDP)	Tržišče vrednotenja	NEORGANIZIRAN SEKUN			
	01.01.2010	tč. 5 - Posamezni izdaj	Izdajatelj				
	01.01.2010	tč. 7c - Slovenske obve	Finančni instrument	BANČNE DOLGOROČNE	Regija izdajatelja	Slovenija	

S klikom na + vnašamo nove zapise v šifrant, s klikom na prečrtan krogec pa zapise iz šifranta brišemo. V obstoječe zapise lahko vpogledamo oz. jih urejamo z dvoklikom na posamezni zapis.

V vnosni ekran, ki se nam odpre s klikom na +, vnesemo posamezno omejitev:

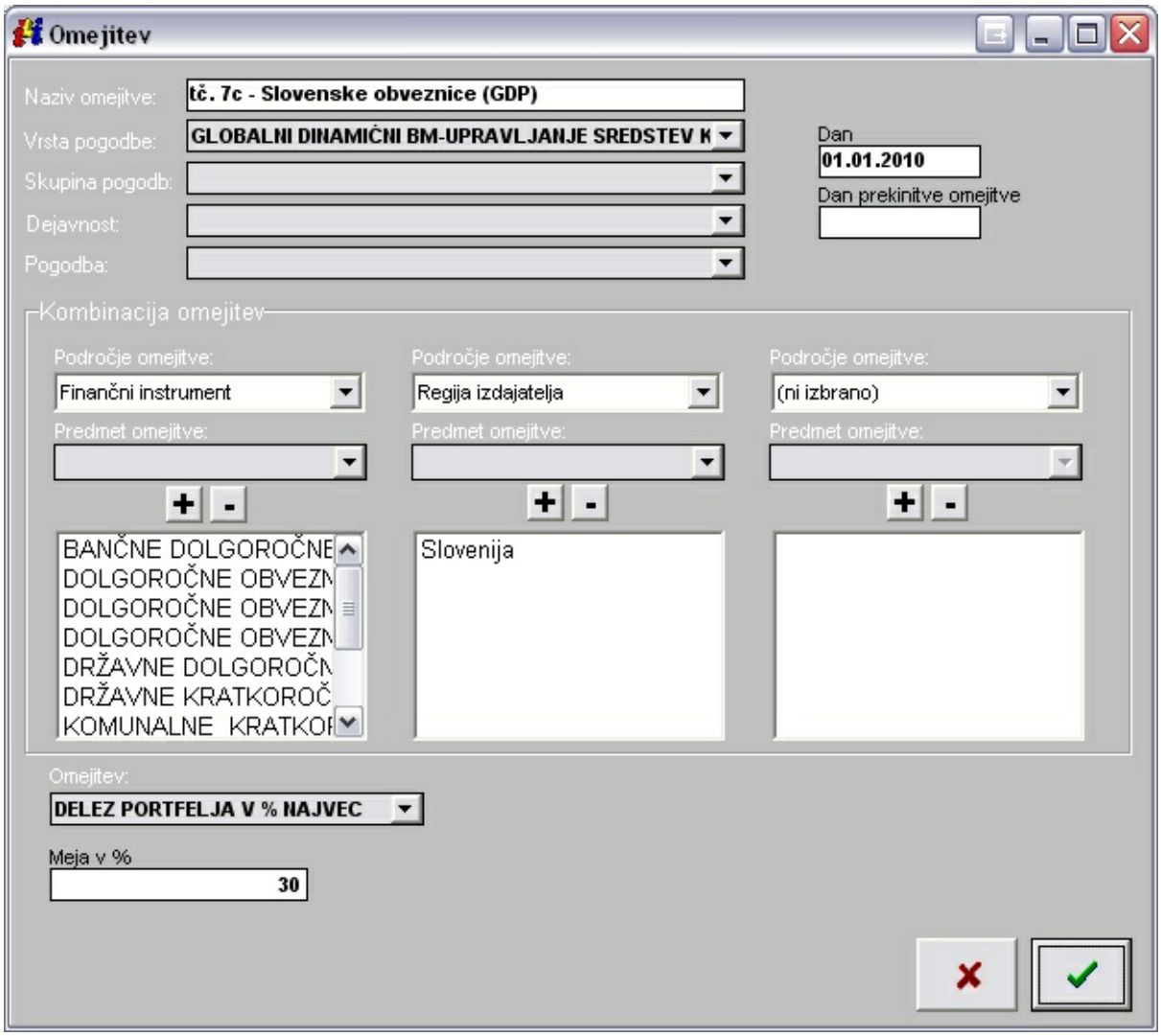

- **Naziv**: vnesemo poljubni tekst. Tekst omejitve se bo izpisal pri pregledu portfeljev po omejitveh. Predlagamo, da se vnese naziv tako, da bo uporabniku jasno, za kakšno omejitev gre.
- **Vrsta pogodbe, Skupina pogodb, Dejavnost, Pogodbe:** v kolikor vnašamo omejitve za določene skupine pogodb, s temi parametri omejimo veljavnost vnosa omejitve na posamezne skupine/vrste pogodb.
- **Dan:** vnesemo datum, od kdaj velja ta omejitev
- **Dan prekinitve omejitve:** vnesemo datum, ko se omejitev ne upošteva več, v primeru, da je omejitev aktivna, je polje lahko prazno
- **Kombinacija omejitev:** v kombinacijo omejitev vnesemo področja omejitev in pa ustrezne predmete omejitev za posamezno področje. V kolikor je vnesenih več področij omejitev, se pri pregledu portfeljev po omejitvah upošteva **PRESEK kombinacije** (logična relacija AND). Torej v zgornjem primeru (iz slike), omejitev velja samo za naložbe v FI, ki pripadajo eni od izbranih tipov finančnega instrumenta in je hkrati regija izdajatelja FI Slovenija. V kolikor imamo izbranih več predmetov omejitve - torej kreiramo košarico predmetov omejitve - se pri pregledu omejitev naložbene politike upošteva vrednost v deležu portfelja za celotno košarico predmetov omejitve (logična relacija OR).
- Nato vnesemo še ustrezen **tip omejitve** in **delež oz. vrednost**.

Vnos potrdimo z kljukico.

V šifrantu omejitev je omogočeno kopiranje omejitev na posamezno pogodbo.

Osnovno pravilo kopiranja omejitev je, da se bodo dejansko preslikale VSE omejitve, ki jih vidimo v naboru omejitev, torej jih je potrebno najprej ustrezno sfiltrirati.

Postopek kopiranja omejitev:

1. najprej sfiltriramo ustrezne omejitve, ki jih želimo prekopirati na posamezno pogodbo. V spodnjem primeru smo izbrali vse aktivne splošne omejitve za dejavnost Upravljanje in za vrsto pogodb Globalni dinamični BM.

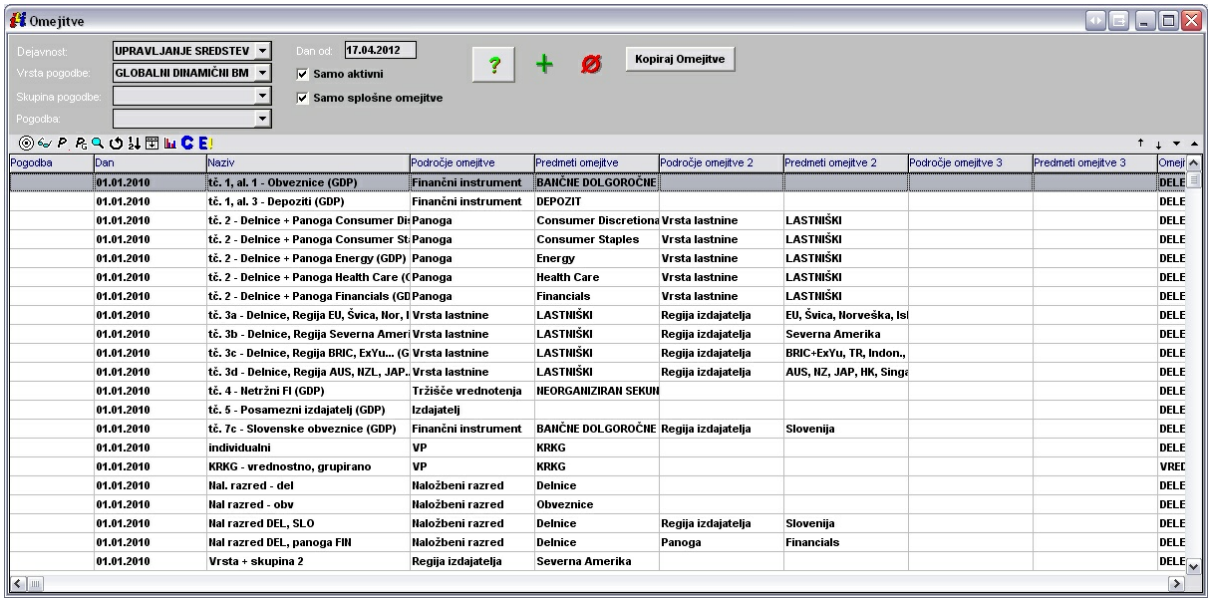

Pogodba	Dan	Naziv	Področje omejitve	Predmeti omejitve	Področje omejitve 2	Predmeti omejitve 2	Področje omejitve 3	Predmeti omejitve 3	Omeji
	01.01.2010	tč. 1, al. 1 - Obveznice (GDP)	Finančni instrument	BANČNE DOLGOROČNE					DELE
	01.01.2010	tč. 1, al. 3 - Depoziti (GDP)	Finančni instrument	DEPOZIT					DELE
	01.01.2010	tč. 2 - Delnice + Panoga Consumer Di	Panoga	Consumer Discretiona	Vrsta lastnine	LASTNIŠKI			DELE
	01.01.2010	tč. 2 - Delnice + Panoga Consumer St	Panoga	Consumer Staples	Vrsta lastnine	LASTNIŠKI			DELE
	01.01.2010	tč. 2 - Delnice + Panoga Energy (GDP)	Panoga	Energy	Vrsta lastnine	LASTNIŠKI			DELE
	01.01.2010	tč. 2 - Delnice + Panoga Health Care (G	Panoga	Health Care	Vrsta lastnine	LASTNIŠKI			DELE
	01.01.2010	tč. 2 - Delnice + Panoga Financials (GD	Panoga	Financials	Vrsta lastnine	LASTNIŠKI			DELE
	01.01.2010	tč. 3a - Delnice, Regija EU, Švica, Nor, I	Vrsta lastnine	LASTNIŠKI	Regija izdajatelja	EU, Švica, Norveška, Isl			DELE
	01.01.2010	tč. 3b - Delnice, Regija Severna Ameri	Vrsta lastnine	LASTNIŠKI	Regija izdajatelja	Severna Amerika			DELE
	01.01.2010	tč. 3c - Delnice, Regija BRIC, ExYu... (G	Vrsta lastnine	LASTNIŠKI	Regija izdajatelja	BRIC+ExYu, TR, Indon.,			DELE
	01.01.2010	tč. 3d - Delnice, Regija AUS, NZL, JAP..	Vrsta lastnine	LASTNIŠKI	Regija izdajatelja	AUS, NZ, JAP, HK, Singa			DELE
	01.01.2010	tč. 4 - Netržni FI (GDP)	Tržišče vrednotenja	NEORGANIZIRAN SEKUN					DELE
	01.01.2010	tč. 5 - Posamezni izdajatelj (GDP)	Izdajatelj						DELE
	01.01.2010	tč. 7c - Slovenske obveznice (GDP)	Finančni instrument	BANČNE DOLGOROČNE	Regija izdajatelja	Slovenija			DELE
	01.01.2010	individualni	VP	KRKG					DELE
	01.01.2010	KRKG - vrednostno, grupirano	VP	KRKG					VRED
	01.01.2010	Nal. razred - del	Naložbeni razred	Delnice					DELE
	01.01.2010	Nal razred - obv	Naložbeni razred	Obveznice					DELE
	01.01.2010	Nal razred DEL, SLO	Naložbeni razred	Delnice	Regija izdajatelja	Slovenija			DELE
	01.01.2010	Nal razred DEL, panoga FIN	Naložbeni razred	Delnice	Panoga	Financials			DELE
	01.01.2010	Vrsta + skupina 2	Regija izdajatelja	Severna Amerika					DELE

2. nato kliknemo na gumb Kopiraj omejitve, pri čemer se nam odpre ekran za izbor posamezne pogodbe, kjer izberemo ustrezno pogodbo in izbor potrdimo z zeleno kljukico. Pri tem ni pomembno v kateri vrsti pogodbe, skupini pogodbe je posamezna pogodba:

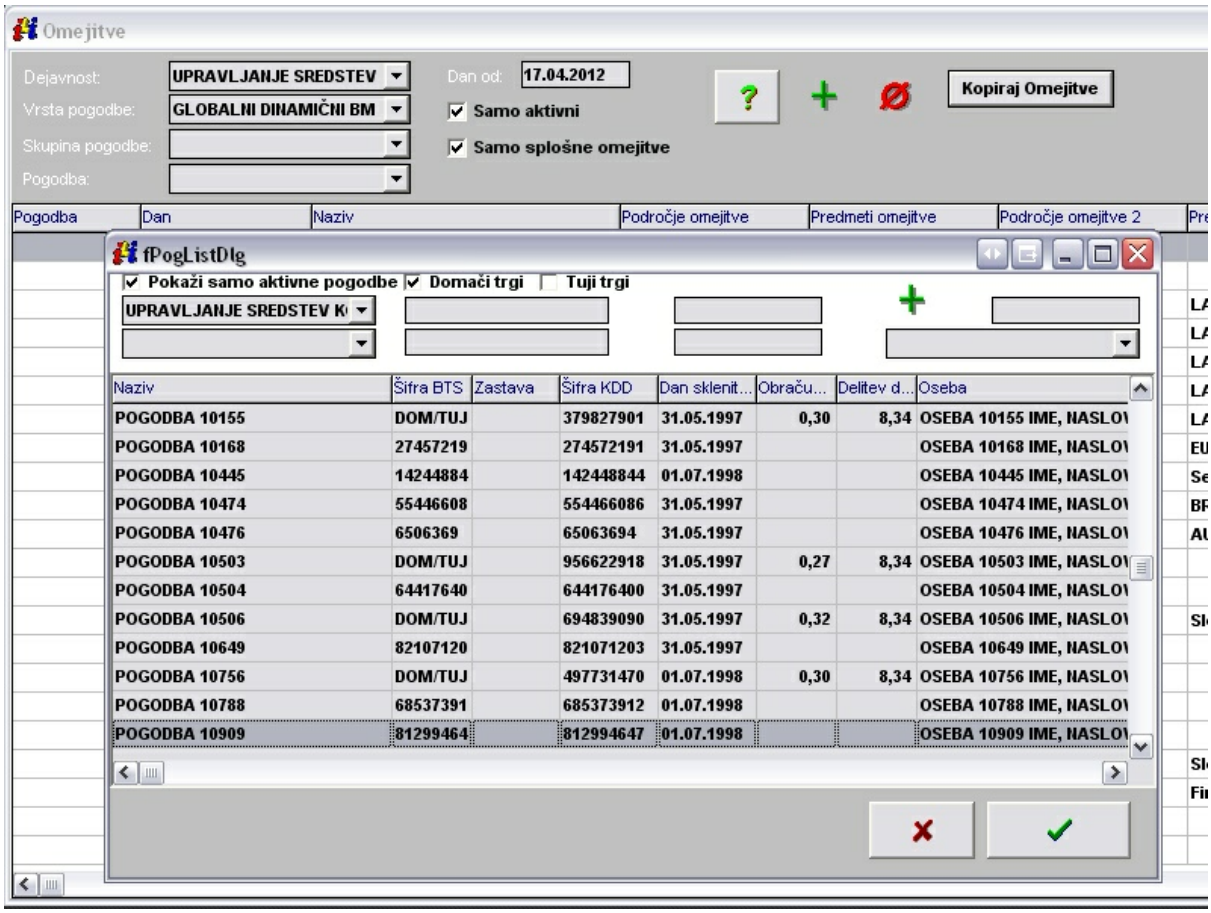

S potrditvijo se nam izvede kopiranje omejitev na izbrano pogodbo:

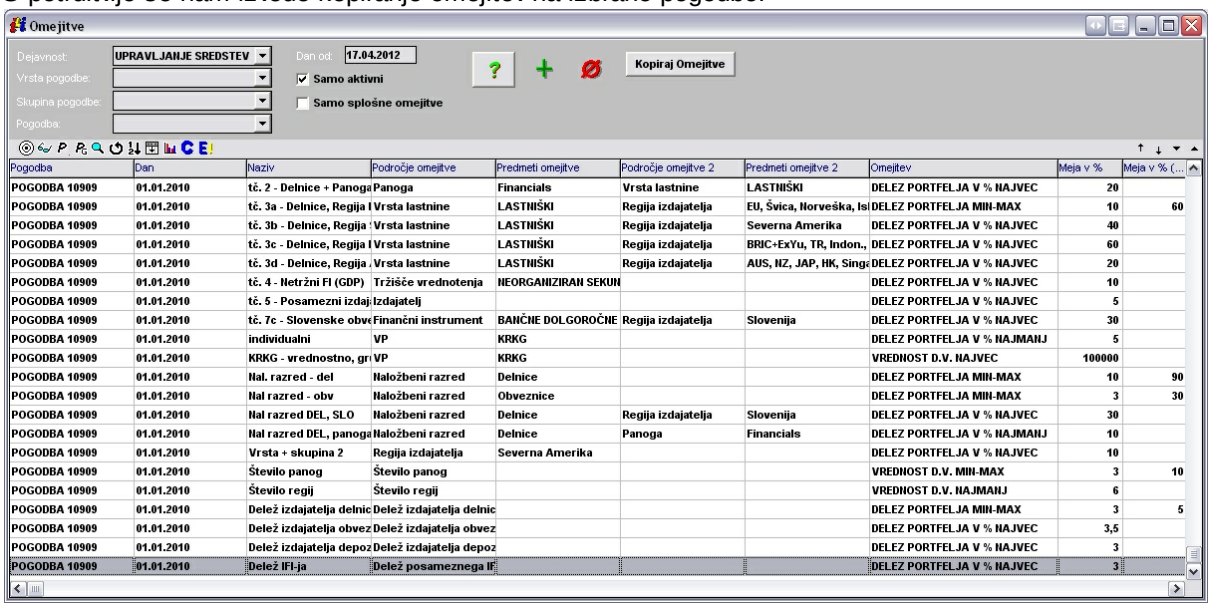

Skopirajo se nam vsi preostali podatki o omejitvi:
- naziv omejitve,
- datumi veljavnost omejitve,

- dejavnost,
- vsa področja omejitve,
- vsi predmeti omejitve,
- vse nastavljene vrednosti omejitev.

Vrsta pogodbe in Skupina pogodbe se s kopiranjem ne preneseta, saj lahko kopiramo omejitve iz ene vrste/skupine pogodb na pogodbo, ki ni izbrane vrste/skupine.

V nadaljevanju so predstavljeni pomeni posameznih področij omejitev ter na podlagi katerega šifranta se izbrano področje preverja.

VP
Preverja se delež/vrednost izbranega posameznega vrednostnega papir iz šifranta papirjev, npr. KRKG,

Vrsta lastnine
Z vrsto lastnine se preverja delež/vrednost izbrane vrste lastnine vrednostnega papirja. Vrsta lastnine vrednostnega papirja se določi z izbiro Tipa finančnega instrumenta v šifrantu papirjev (polje Fin. instrument). Tip finančnega instrumenta pa je na šifrant Vrsta lastnine (Ostali šifranti/Vrsta lastnine) vezan preko šifranta Finančni instrumenti (Ostali šifranti/Finančni instrumenti).
Vrste lastnine so tako naslednje: Dolžniški dolgoročni VP, Dolžniški kratkoročni VP, Dolžniški kratkoročni bančni instrumenti, Lastniški VP, Pravice in Gotovina. (Nazivi se lahko razlikujejo pri posameznih bankah)

Nominalna valuta
Pri novminalni valuti kot področju omejitve se preverja delež naložb v VP v izbrani nominalni valuti, ki je določena na posameznem VP: polje Nominalna valuta v šifrantu VP.

Vrsta finančnega instrumenta (Smeri vrednostnega papirja)
Z vrsto finančnega instrumenta se preverja, ali gre za naložbe v Vrednostne papirje, v Bančne instrumente ali Gotovino. Vsak posamezni VP ima s tipom finančnega instrumenta preko šifranta vrste lastnine določeno tudi vrsto finančnega instrumenta (Ostali šifranti/Smeri vrednostnega papirja)
Relacija med šifranti Papirji, Finančni instrumenti, Vrsta lastnine, Smeri vrednostnega papirja je torej sledeča:

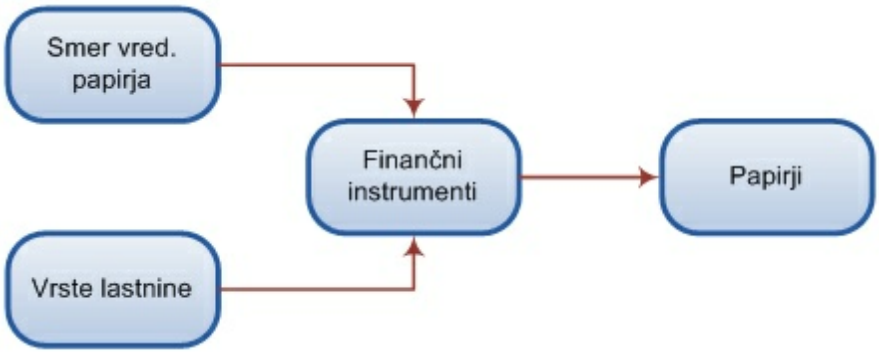

Finančni instrument
Finančni instrument se določi na vrednostnem papirju iz šifranta finančni instrumenti (Ostali šifranti/ Finančni instrumenti). S tem se torej preverja vrednosti v naložbe izbranega tipa finančnega instrumenta.

Izdajatelj
Preverja se naložbe v izbranega/posameznega izdajatelja vrednostnega papirja, ki je določen v šifrantu papirjev. Dejansko se preverja oseba, kot izdajatelj.

© IRM Info Rešitve d.o.o.

Opomba: Uporabnik lahko vnese omejitev na izdajatelja na 2 načina_
- z izbiro predmeta omejitve - torej izbiro točno določenega izdajatelja,
- brez izbira predmeta omejitve, kar pomeni, da se bo preverjalo vsakega posameznega izdajatelja posebej, kjer ima izbrana pogodba naložbe. V tem primeru ni mogoča kombinacija različnih področij omejitev: torej tako omejitev je mogoče vnesti samo kot samostojno omejitev.

Tržišče vrednotenja
Vsakemu papirju se pri vnosu določi 1 veljaven način vrednotenja z izbranim trgom. Vsak trg pa je v šifrantu trgov povezan na posamezno tržišče (Organizirani trg, Neorganizirani trg, Primarni trg...). S to omejitvijo preverjamo torej naložbe v posamezen tip tržišča.

Regija izdajatelja
V šifranut papirjev, na zavihku Struktura fin. instr. lahko določimo geografsko strukturo izbranega finančnega instrumetna. Program bo pri preverjanju omejitev upošteval izbrane regije iz šifranta regij (Ostali šifranti/Regije), ki so na VP vezane preko že omenjene geografske strukture fin. instrumenta.

Panoga
Panoga se pri omejitvah upošteva na enak način kot regija - preko določene panožne strukture posameznega finančnega instrumenta. Panoge pa predhodno vnesemo v šifrant panog (Ostali šifranti/ Panoge).

Skupina trga
V kolikor imamo določen šifrant skupin trgov, lahko določimo omejitve tudi po skupinah trgov. Kot trg se potem upošteva aktiven trg vrednotenja, določen na papirju.

Trg
Pri določitvi omejitve po trgu se enako kot pri skupini trgov upošteva aktiven trg vrednotenja, določen na papirju.

Naložbeni razred
Naložbeni razred se pri pregledu omejitev naložbenih politik preverja podobno kot Regija in Panoga: preverja se vnos Naložbenega razreda na šifrantu papirjev, na zavihku Struktura fin. instrumentov.

Delež izdajatelja delnic,
Omejitev Delež izdajatelja delnic preverja zgolj naložbe v delnice v portfelju in preverja delež posameznega izdajatelja delnic v celotnem portfelju pogodbe. Kot delnice se upošteva vrednostne papirje z vrsto lastnine 'Lastniški VP' (šifra='L').

Opomba: Uporabnik lahko vnese omejitev na 2 načina_
- z izbiro predmeta omejitve - torej izbiro točno določenega izdajatelja,
- brez izbira predmeta omejitve, kar pomeni, da se bo preverjalo vsakega posameznega izdajatelja delnic posebej, kjer ima izbrana pogodba naložbe. V tem primeru ni mogoča kombinacija različnih področij omejitev: torej tako omejitev je mogoče vnesti samo kot samostojno omejitev.

Delež izdajatelja obveznic
Omejitev Delež izdajatelja obveznic preverja zgolj naložbe v obveznice v portfelju in preverja delež posameznega izdajatelja obveznic v celotnem portfelju pogodbe.
Kot obveznice se upošteva vrednostne papirje z vrsto lastnine 'Dolžniški dolgoročni VP' (šifra='D').

Opomba: Uporabnik lahko vnese omejitev na 2 načina_
- z izbiro predmeta omejitve - torej izbiro točno določenega izdajatelja,
- brez izbira predmeta omejitve, kar pomeni, da se bo preverjalo vsakega posameznega izdajatelja

obveznic posebej, kjer ima izbrana pogodba naložbe. V tem primeru ni mogoča kombinacija različnih področij omejitev: torej tako omejitev je mogoče vnesti samo kot samostojno omejitev.

Delež izdajatelja depozitov
Omejitev Delež izdajatelja depozitov preverja zgolj naložbe v depozite v portfelju in preverja delež posameznega izdajatelja depozitov v celotnem portfelju pogodbe.
Kot obveznice se upošteva vrednostne papirje z vrsto lastnine 'dolžniški kratkoročni bančni instrumenti' (šifra='k').

Opomba: Uporabnik lahko vnese omejitev na 2 načina_
- z izbiro predmeta omejitve - torej izbiro točno določenega izdajatelja,
- brez izbira predmeta omejitve, kar pomeni, da se bo preverjalo vsakega posameznega izdajatelja depozitov posebej, kjer ima izbrana pogodba naložbe. V tem primeru ni mogoča kombinacija različnih področij omejitev: torej tako omejitev je mogoče vnesti samo kot samostojno omejitev.

Delež posameznega IFIja (izvedenega finančnega instrumenta)
Pri preverjanju omejitve Delež posameznega IFIja se upoštevajo papirji, ki imajo v šifrantu papirjev napolnjeno polje 'Oznaka IFI'. Če te oznake na papirju ni, tudi ni upoštevan kot IFI in se pri preverjanju omejitve ne upošteva.

Opomba: Uporabnik lahko vnese omejitev na 2 načina_
- z izbiro predmeta omejitve - torej izbiro točno IFIja
- brez izbira predmeta omejitve, kar pomeni, da se bo preverjalo vsak posamezni IFI posebej, kjer ima izbrana pogodba naložbe. V tem primeru ni mogoča kombinacija različnih področij omejitev: torej tako omejitev je mogoče vnesti samo kot samostojno omejitev.

Število regij in **Število panog**
Navedeni področji omejitev: število regij in število panog pa sta nekoliko bolj specifični: pri tej omejitvi se prešteje dejansko število panog/regij v **delniškem** delu portfelja. Vnos tega področja omejitve se tako izvede brez izbranega predmeta omejitve, omogočen pa je samo vnos minimalnega in/ali maksimalnega števila panog/regij, ki je dovoljeno v delniškem delu portfelja. Panoge/regije se preverjajo preko določene panožne oz. geografske strukture portfelja, ki sta določeni na šifrantu papirjev. Kot 1 regijo/panogo program upošteva vsak zapis na zavihku Struktura fin. instr., ne glede na delež v strukturi posameznega vrednostnega papirja.

Kot delniški del portfelja se upoštevajo vse naložbe v finančne instrumente, ki imajo v šifrantu VP določen naložbeni razred, ki ima označen parameter 'Delniški naložbeni razred' v šifrantu naložbenih razredov.

Regija - delnice in **Panoga - delnice**
Zgornji področji omejitev sta podobni omejitvam Regija izdajatelja in Panoga. Razlikujeta se v tem, da se delež izračunava na podlagi delniškega dela portfelja in ne glede na celotno vrednost portfelja, medtem ko se pri omejitvah Regija izdajatelja in Panoga upošteva kot osnova za izračun deleža celotna vrednost portfelja.

Kot delniški del portfelja se upoštevajo vse naložbe v finančne instrumente, ki imajo v šifrantu VP določen **naložbeni razred**, ki ima označen **parameter 'Delniški naložbeni razred'** v šifrantu naložbenih razredov.

Regija 2
V primerjavi s področjem omejitve Regija izdajatelja, se pri področju omejitve Regija 2 ustrezna regija poišče na drugačen način:
Regija 2 se določa s kombinacijo določene države v strukturi FI v šifrantu papirjev ter vrsti pogodbe: za

vsako posamezno naložbo (VP) na pogodbi se poišče država iz strukture FI, nato pa se za to državo poišče ustrezna regija preko vrste pogodbe.

Regija 2 - delnice
V primeru področja omejitve Regija 2 - delnice, se regija določa na enak način kot pri področju omejitve Regija 2, vendar se pri preračunu deleža v portfelju upošteva zgolj delniški del portfelja, enako kot pri področjih omejitve Regija - delnice in Panoga - delnice.

2.1.2.1.4 Cenik za upr. provizijo in delitev dobička

2.1.2.2 Osnovno premoženje

Osnovno premoženje je vrednost denarnih sredstev, ki jih stranka vloži v portfelj.
Imenujemo jih tudi VPLAČANA SREDSTVA.

Stranka mora vplačati sredstva neposredno ob sklenitvi pogodbe, kasneje pa ta sredstva lahko dodaja ali odvzema glede na dogovor z upravljalcem.

Kako izvedemo vplačana sredstva?

2.1.2.2.1 Vplačilo sredstev

Kako vnesemo vplačana sredstva?

Odpremo okno Podatki/Spremljevalne transakcije, izberemo GOTOVINA/PRILIV/EUR:

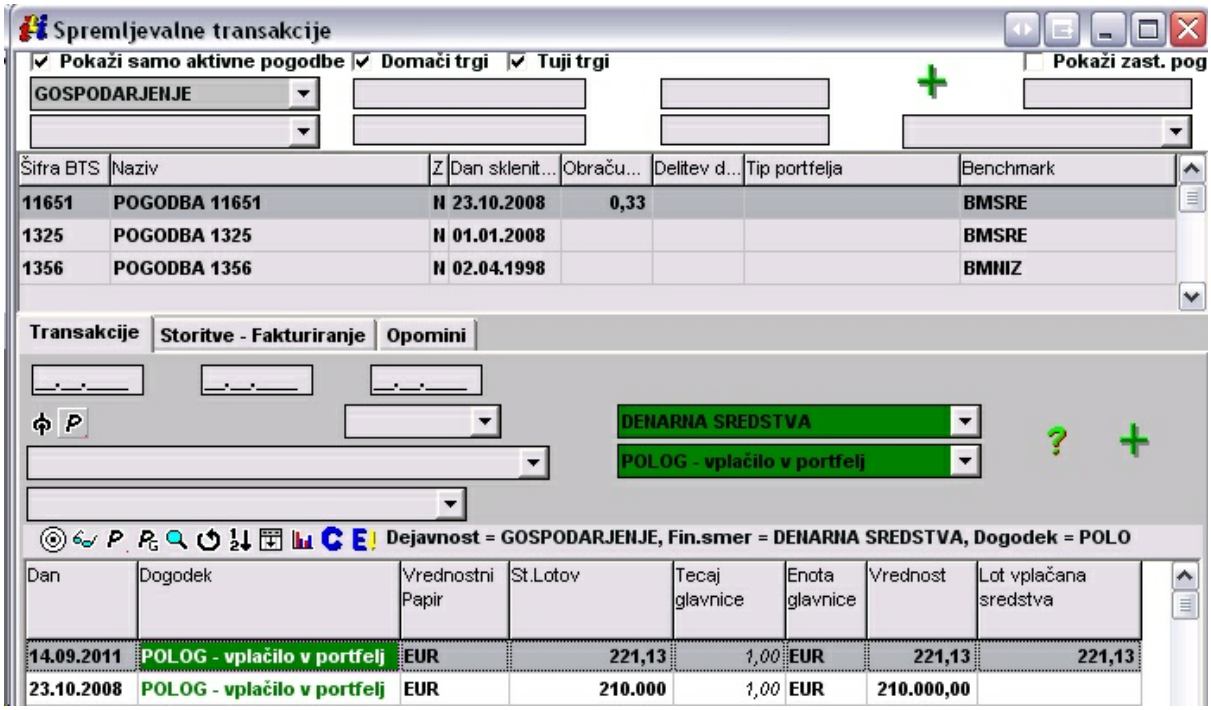

Kliknemo na zeleni plus za dodajanje transakcije in dobimo naslednje okno, kjer vnesemo vse potrebne podatke:

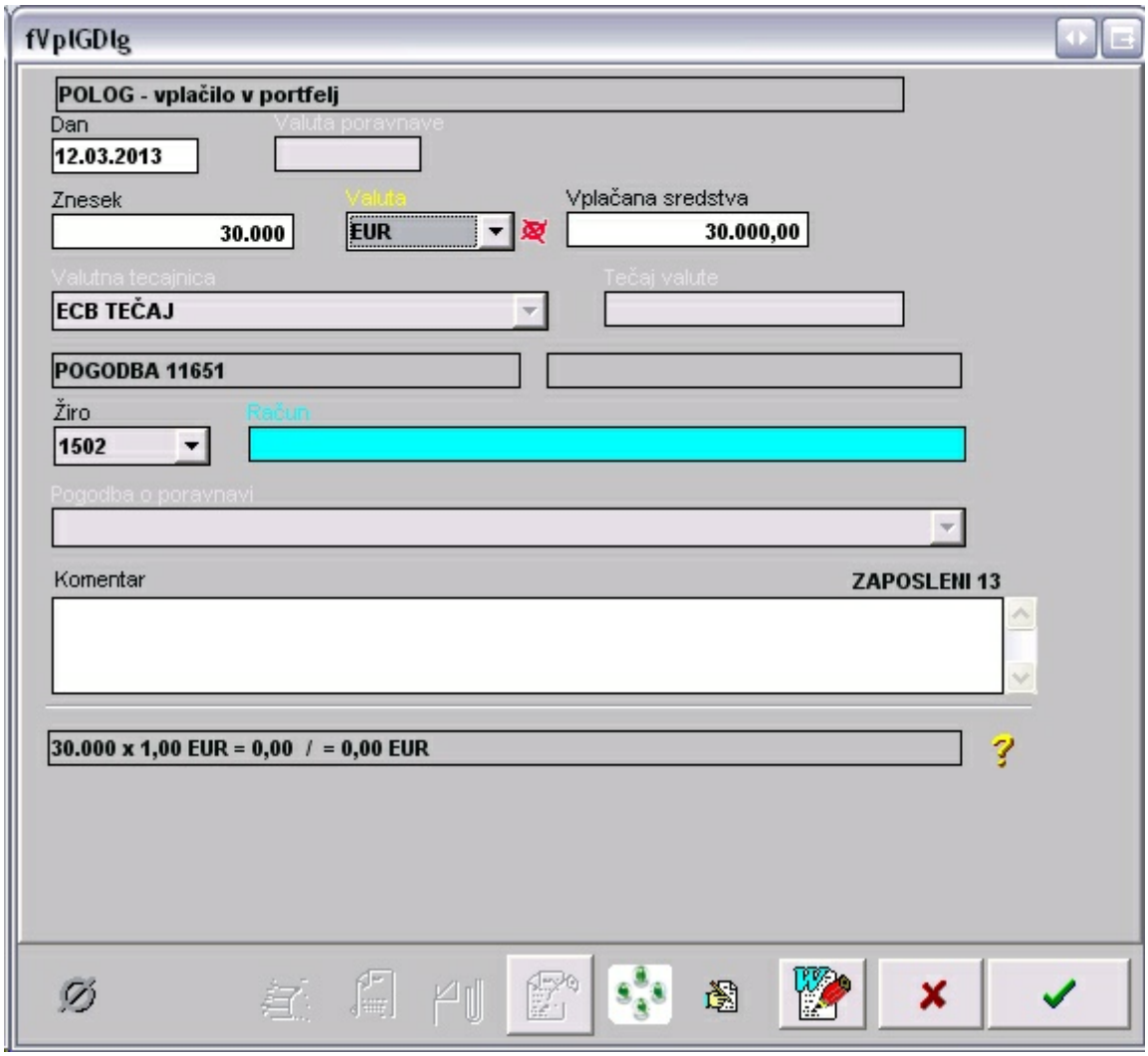

Pozorni moramo biti na naslednja polja:

Dan = dan transakcije; *POZOR: datum prvega vplačila mora biti **večji** ali **enak** datumu sklenitve pogodbe. Hkrati mora biti datum prvega vplačila manjši ali enak prvi naložbi v finančni instrument:*

Znesek = znesek denarnih sredstev, namenjen prosti razpolagi za naložbe v finančne instrumente:

Valuta = domicilna (EUR) ali druga valuta:

Vplačana sredstva = znesek denarnih sredstev, ki vpliva na višino osnovnega premoženja stranke. Ta znesek vpliva predvsem na izračun donosnosti portfelja, ki je odvisen od osnovnega premoženja in trenutne vrednosti portfelja posamezne stranke.

2.1.2.2.2 Izplačilo sredstev

Odpremo ekran Podatki/Spremljevalne transakcije, izberemo GOTOVINA/ODLIV:

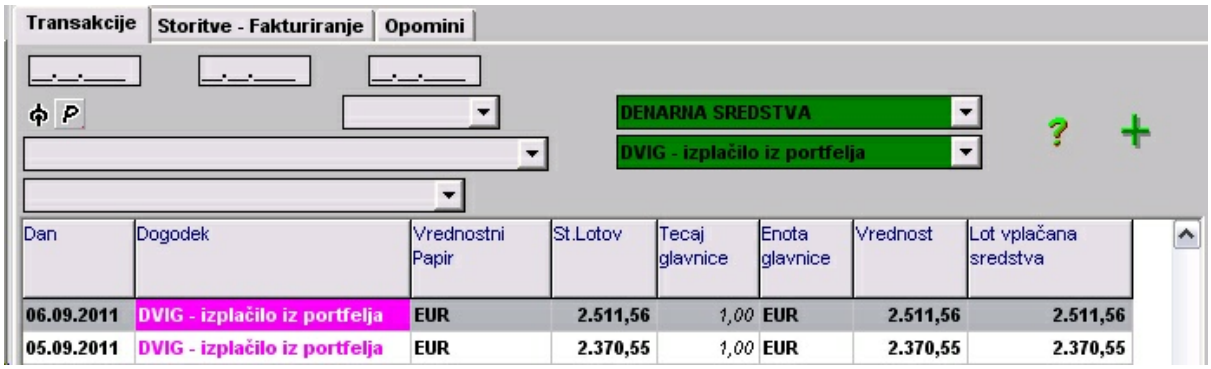

Kliknemo zeleni plus in znesek izplačila vpišemo v polje Vplačana sredstva:

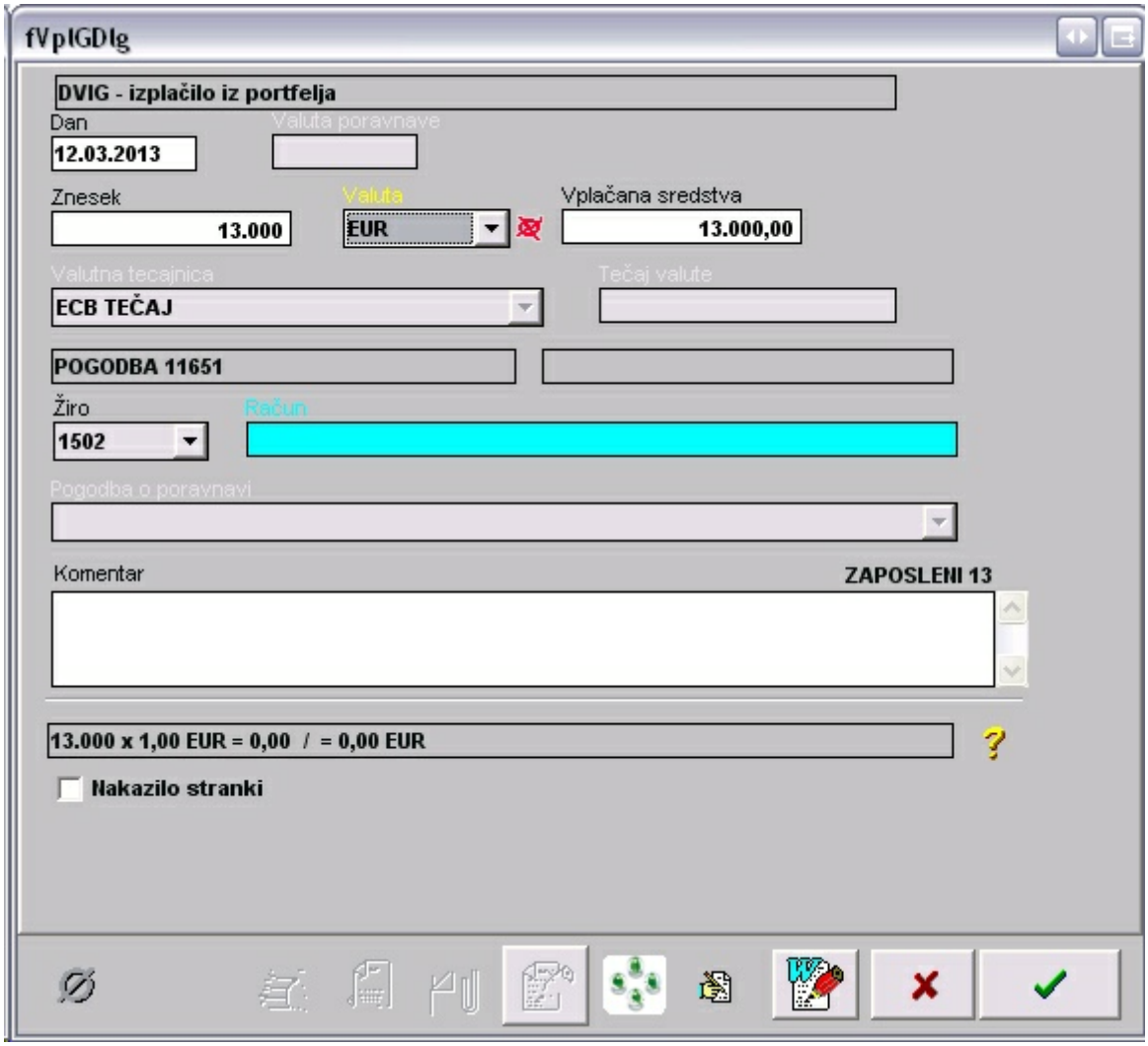

Glej tudi Vplačilo sredstev.

Izplačana sredstva se lahko generirajo tudi avtomatsko skupaj z določenimi dogodki (davčni odtegljaj, dividenda direktno komitentu), glej Izplačana sredstva.

2.1.2.3 Priprava skupnih naročil

Funkcionalnost priprave skupnih naročil zajema avtomatsko pripravo in sistemsko kreiranje naročil na podlagi vnesenih parametrov s strani upravljavca ter posredovanje skupnih naročil v izvršitev borznih posrednikom, če imajo upravljavci omejena pooblastila.

Priprava skupnih naročil tako omogoča upravljavcem premoženja hitro in pregledno kreiranje naročil glede na izbrane vrste in/ali skupine portfeljev glede na:
- razpoložljivo stanje denarja,
- želeni delež v portfelju,
- razpoložljivo zalogo FI v portfelju,
- omejitve naložbene politike.

Funkcionalnost je omogočena z vključitvijo iniset parametra 'PripravaSkupnihNarocil'. Za ključ se obrnite na IRM.

Funkcionalnost je sicer v prvi vrsti namenjena upravljavcem premoženja, vendar ni omejena na dejavnost gospodarjenje in se lahko uporablja tudi na drugih dejavnostih.

2.1.2.3.1 Uporabniške pravice

V sklopu naloge za pripravo skupnih naročil sta bili dodani 2 novi uporabniški pravici:
- *Generiranje skupnih naročil*: to pravico se doda uporabnikom (ali uporabniškim skupinam), ki bodo imeli pravico do priprave skupnih naročil (upravljavcem).
- *Skupna naročila – opozarjanje*: uporabniki, ki bodo imeli dodeljeno to pravico direktno ali preko uporabniških skupin, se bo po posredovanju v čakalno vrsto prikazalo obvestilo, da je novo skupno naročilo v čakalni vrsti za nadaljnjo obdelavo.

2.1.2.3.2 Postopek priprave naročil

2.1.2.3.2.1 Opis filtrov in parametrov

Priprava skupnih naročil se izvaja preko menija Podatki/Priprava skupnih naročil. Odpre se nam spodnji ekran:

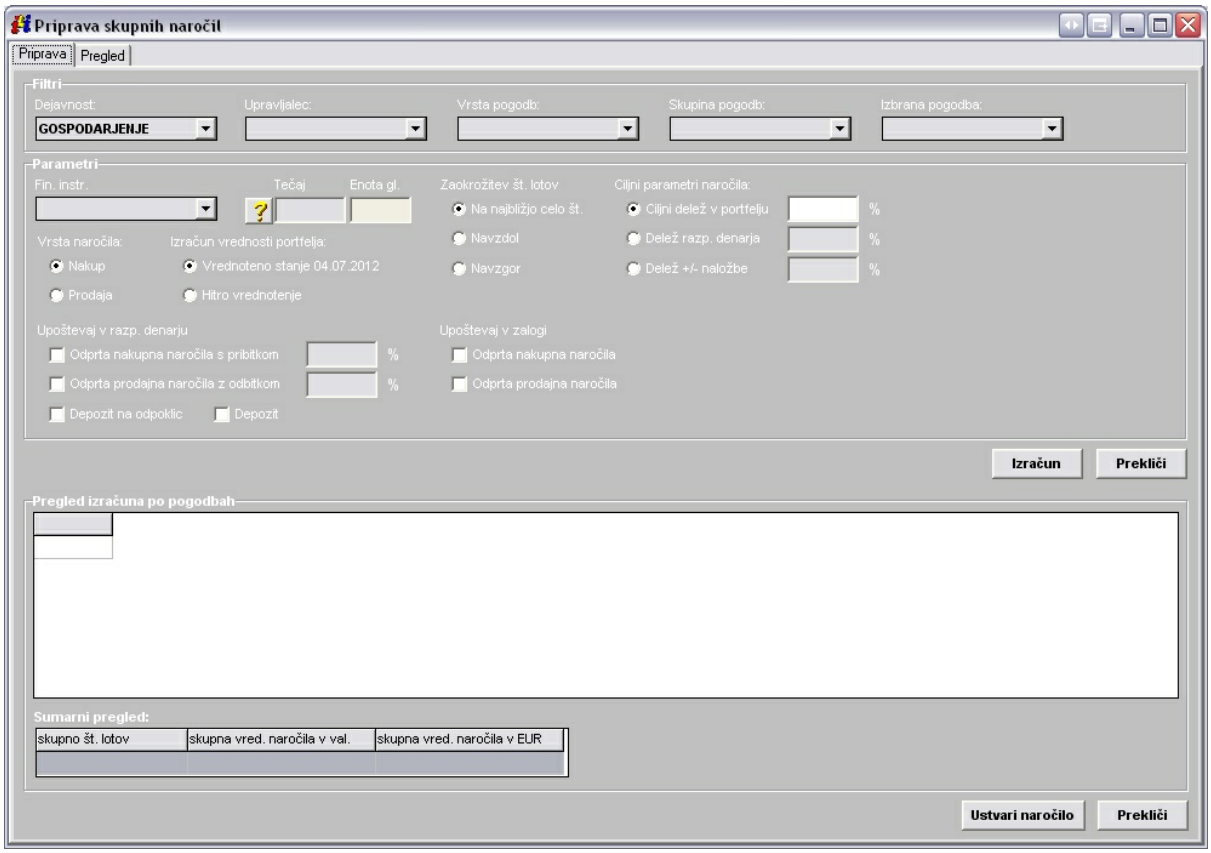

Filtri

V zgornjem delu ekrana se nahajajo filtri za izbiro skupine/vrste pogodb ali posamezno pogodbo. Logična povezava med filtri je 'in' ('and'). Filtri za izbiro pogodb so sledeči:

- **Dejavnost**: privzeto je izpolnjena dejavnost Gospodarjenje, ne glede na izbrano dejavnost uporabnika v uporabniških nastavitvah. Polje je obvezno.
- **Upravljavec**: polje ni obvezno, privzeto je prazno. V izbirnem polju je omogočena izbira vseh upravljavcev in borznih posrednikov iz šifranta zaposlenih. Za vsako pogodbo je mogoče določiti izbranega upravljavca. V primeru da je filter izpolnjen, so upoštevane samo pogodbe, ki imajo določenega izbranega upravljavca ali brokerja.
- **Vrsta pogodb**: polje ni obvezno, privzeto je prazno. V izbirnem polju je omogočena izbira vrste pogodb za izbrano dejavnost. Upoštevajo se samo pogodbe, ki imajo določeno izbrano vrsto pogodbe.
- **Skupina pogodb**: polje ni obvezno, privzeto je prazno. V izbirnem polju je omogočena izbira iz šifranta skupin pogodb. Upoštevajo se samo pogodbe, ki imajo določeno izbrano skupino pogodb.
- **Izbrana pogodba**: polje ni obvezno, privzeto je prazno. V izbirnem polju je omogočena izbira iz šifranta pogodb. Izbor pogodbe bo upošteval vse izbrane filtre na tem ekranu za lažje iskanje. Če uporabnik ne bo vnesel vrste in/ali skupine pogodb, bo iskanje izvajal brez teh dodatnih filtrov.

Parametri

V primeru parametrov za pripravo naročil je logična povezava, enako kot pri filtrih, 'in' ('and'). Parametri za pripravo naročil so sledeči:

- **Finančni instrument**: izbor je obvezen, privzeto je polje prazno. Možna se izbira vseh aktivnih (nezapadlih) finančnih instrumentov iz šifranta papirjev. Izvzeta je gotovina. Pogoj za kreiranje skupnih

naročil je tako vnesen finančni instrument v šifrant papirjev, določena mora biti ustrezna kotacija papirja ter v primeru dolžniških FI tudi veljaven kupon.

- **Tečaj**: polje je obvezno oz. v primeru da je polje prazno, program uporabi kot tečaj vrednost 0. Privzeto se ob izbiri FI polje napolni z zadnjim znanim tečajem iz tečajnice VP. Možen je ročni popravek tečaja, po katerem naj bi se predvidoma izvršila naročila. Tečaj se upošteva v izračunu števila lotov nakupa/prodaje finančnega instrumenta. V primeru obveznic se vnese tečaj v %.
- **Enota glavnice**: polje se privzeto izpolni po izboru fin. instrumenta. Zajame se enoto glavnice iz izbranega fin. instrumenta. Ročni vnos ni mogoč.
- **Vrsta naročila**: polje je obvezno, privzeto je izpolnjen Nakup. Polji Nakup/Prodaja sta izključujoči. Logika izračuna števila lotov za naročilo se veže na to polje.
- **Izračun vrednosti portfelja**: omogočeni sta opciji
  - *glede na vrednoteno stanje* – privzeta možnost; program bo za vrednost portfelja in vrednost FI v portfelju vzel zadnje veljavno vrednoteno stanje (pogoj je izvedena obdelava vrednotenje). Poleg parametra se informativno izpiše datum vrednotenega stanja, ki ga bo program upošteval.
  - *glede na hitro vrednotenje* – program bo izvedel hitro vrednotenje tako za vrednost portfelja kot tudi za vrednost izbranega FI v portfelju (kot v zavihku Izračun zaloge in vrednotenje v Dnevniku transakcij.

  Razpoložljivo stanje denarja se vedno izračuna iz tekočih podatkov.
- **Zaokrožitev št. lotov:** omogoči se sledeče opcije
  - *Na najbližjo celo število* – privzeta možnost,
  - *Navzdol*,
  - *Navzgor*.
- **Upoštevaj v razp. denarju** – upošteva se **vsa** odprta naročila, ne glede na rok izvršitve in ne glede na izbran fin. instrument. Privzeto so parametri prazni oz. niso izbrani.
  - *Odprta nakupna naročila s pribitkom*: privzeto parameter NI potrjen, polje za pribitek je prazno. Parameter pomeni, da se v razpoložljivem denarnem stanju upoštevajo tudi vsa odprta in delno izvršena nakupna naročila za posamezno stranko. Razpoložljivo denarno stanje se tako v primeru nakupnih naročil zmanjša za znesek v celoti izvršenega naročila po vneseni omejitvi oz. po zadnjem tržnem tečaju, povečan za vnesen pribitek glede na vrednost naročila (glavnica + obresti). Zmanjšanje denarnega stanja se NE upošteva v izračunu vrednosti portfelja in posledično tudi NE v izračunu deleža FI v portfelju.
  - *Odprta prodajna naročila z odbitkom*: privzeto parameter NI potrjen, polje za odbitek je prazno. Potrjen parameter pomeni, da se v razpoložljivem denarnem stanju upoštevajo tudi vsa odprta in delno izvršena prodajna naročila za posamezno stranko (nakupna in prodajna). Razpoložljivo denarno stanje se tako v primeru prodajnih naročil poveča za znesek v celoti izvršenega naročila po vneseni omejitvi oz. po zadnjem tržnem tečaju, zmanjšan za vnesen odbitek glede na vrednost naročila (glavnica + obresti). Povečanje denarnega stanja se NE upošteva v izračunu vrednosti portfelja in posledično tudi NE v izračunu deleža FI v portfelju.

    → Pribitek oz. odbitek v obeh zgornjih alinejah predstavlja predvidene stroške izvršitve naročila in tudi varnostno kontrolo v primeru izvršitve naročila po nižjem / višjem tečaju.
  - *Depoziti*: v razpoložljivem stanju se upoštevajo tudi depoziti.
  - *Depoziti na odpoklic*: v razpoložljivem stanju se upoštevajo depoziti na odpoklic.
- **Upoštevaj v zalogi** – upošteva se samo naročila za tisti FI, ki je izbran v parametrih.
  - *Odprta nakupna naročila*: privzeto parameter NI potrjen. Parameter pomeni, da se v zalogi upoštevala vsa odprta oz. delno izvršena nakupna naročila za izbrani FI in za posamezno stranko. Zaloga se tako v primeru nakupnih (lahko tudi že izvršenih in delno izvršenih naročil) poveča za št. lotov iz odprtih naročil.
  - *Odprta prodajna naročila*: privzeto parameter NI potrjen. Parameter pomeni, da se bodo v zalogi upoštevala tudi odprta in delno izvršena prodajna naročila za izbrani FI za posamezno stranko. Zaloga se tako v primeru prodajnih naročil zmanjša za št. lotov naročila oz. za število neizvršenih lotov naročila.
- **Ciljni parametri naročila**: Parametri so med seboj izključujoči. V kolikor je eden izbran, se polje za vnos % omogoči. Če uporabnik spremeni ta parameter/potrdi drugega, se morebitni vnos v polje pri

drugih parametrih sprazni, odpre se možnost vnosa v polje pri novem izbranem polju.

- *Ciljni delež v portfelju*: uporabniku se omogoči vnos želenega deleža izbranega finančnega instrumenta v portfelju. V primeru nakupnega naročila, se za pogodbe, ki ne dosegajo ciljnega deleža in ustrezajo izbranim filtrom, naredi izračun št. lotov, ki jih je potrebno dokupiti, da bo stranka dosegla predviden delež v portfelju. V primeru prodajnega naročila pa se naredi izračun št. lotov, ki jih je potrebno prodati, da bo stranka dosegla določen delež v portfelju. V kolikor bi uporabnik želel, da se proda celotna zaloga, bi v želeni delež v portfelju vpisal 0%. Če uporabnik izbere nakupno naročilo, ciljni delež v portfelju ne more biti 0% - vgrajena je logična kontrola ob kliku na izračun in program javi napako.
- *Delež razpoložljivega denarja*: uporaba tega parametra je smiselna samo v primeru nakupnega naročila. Na podlagi izračunanega razpoložljivega stanja denarja stranke, lahko uporabnik določi delež razp. sredstev, ki jih bo porabil za nakup FI. V razpoložljivo stanje denarja se upoštevajo: stanje denarnih sredstev, zmanjšano za odprte terjatve, povečano za odprte obveznosti in zmanjšano za založena sredstva stranke.
- *Delež +/- naložbe*: v primeru, da upravljavec želi zmanjšati (povečati) naložbo v določenem finančnem instrumentu, lahko izbere to opcijo za izračun števila lotov. V kolikor ima pogodba zalogo npr. 150 lotov, upravljavec pa želi zmanjšati naložbo za 30%, bo upravljavec izbral prodajno naročilo in vpisal v polje 30%. V tem primeru bo program izračunal na podlagi št. lotov v zalogi predvideno število lotov za prodajo (150*30%=45).

2.1.2.3.2.2 Izračun priprave naročil

Pregled izračuna po pogodbah

V zgornjem delu ekrana nastavimo želene filtre za pogodbe, ter ustrezne parametre naročil.

Parametri za izračun:

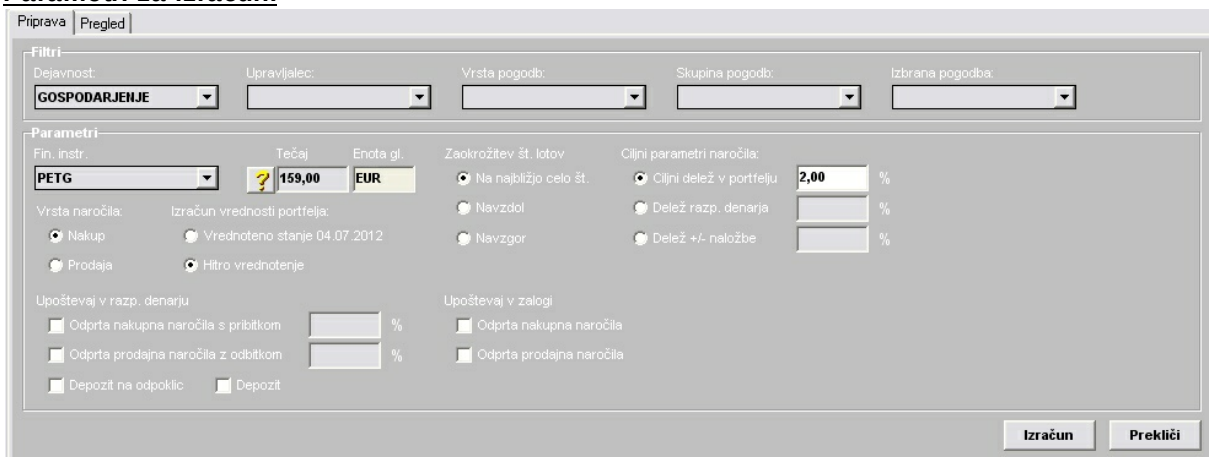

S klikom na gumb **'Izračun'** se v tabeli 'Pregled izračuna po pogodbah' pripravi predlagano število lotov glede na vnesene parametre.

Izračun naročil za izbran VP po pogodbah:

Pregled izračuna po pogodbah

Pogodba	Zastava portfelja	Število lotov v zalogi	Zastava/Prav tretjih	Št. lotov neizv. naročil	Vrednost v EUR	Delež trenutne zaloge	Potencialna skupna zaloga	Vrednost portfelja v EUR	Razpoložljiva denarna sredstva v	Denar iz neizv. naročil v	Ciljni %	Št. lotov naročila	Vrednost naročila v EUR	Opomba	Šifra BtS	Šifr
POGODBA 1325		0	0,00	0	0,00	0,00	0,00	13.552,43	110,00	0,00	3,00 %	3	477,00	Premajhna vrednost razp. denarj	1325	360
POGODBA 1411		0	0,00	0	0,00	0,00	6,00	30.744,52	1.099,04	0,00	3,00 %	6	954,00	Kršitev omejitev.	1411	727
POGODBA 16328		0	0,00	0	0,00	0,00	7,00	34.536,57	1.587,69	0,00	3,00 %	7	1.113,00		16328	606
POGODBA 1665		0	0,00	0	0,00	0,00	3,00	17.499,78	504,22	0,00	3,00 %	3	477,00		1665	816
POGODBA 1674		0	0,00	0	0,00	0,00	7,00	34.584,26	1.988,32	0,00	3,00 %	7	1.113,00		1674	475
POGODBA 1676		0	0,00	0	0,00	0,00	5,00	26.922,00	1.633,17	0,00	3,00 %	5	795,00		1676	374
POGODBA 1679		0	0,00	0	0,00	0,00	3,00	16.571,87	1.298,05	0,00	3,00 %	3	477,00		1679	256
POGODBA 1693		0	0,00	0	0,00	0,00	0,00	35.166,31	878,04	0,00	3,00 %	7	1.113,00	Premajhna vrednost razp. denarj	1693	353
POGODBA 17407		0	0,00	0	0,00	0,00	5,00	25.069,47	866,95	0,00	3,00 %	5	795,00		17407	646
POGODBA 17726		0	0,00	0	0,00	0,00	6,00	29.947,04	1.342,94	0,00	3,00 %	6	954,00		17726	648
POGODBA 17988		0	0,00	0	0,00	0,00	7,00	36.862,62	1.114,70	0,00	3,00 %	7	1.113,00		17988	654
POGODBA 18626		0	0,00	0	0,00	0,00	7,00	34.672,23	1.550,27	0,00	3,00 %	7	1.113,00		18626	660
POGODBA 2051		0	0,00	0	0,00	0,00	7,00	36.362,83	1.396,17	0,00	3,00 %	7	1.113,00		2051	615
POGODBA 2055		0	0,00	0	0,00	0,00	5,00	27.385,11	1.015,06	0,00	3,00 %	5	795,00		2055	954
POGODBA 2159		0	0,00	0	0,00	0,00	5,00	24.959,32	976,99	0,00	3,00 %	5	795,00		2159	298
POGODBA 2442		0	0,00	0	0,00	0,00	0,00	43.164,31	1.183,27	0,00	3,00 %	8	1.272,00	Premajhna vrednost razp. denarj	2442	448
POGODBA 2510		0	0,00	0	0,00	0,00	3,00	15.440,69	557,55	0,00	3,00 %	3	477,00		2510	932
POGODBA 2536		0	0,00	0	0,00	0,00	5,00	23.913,48	843,08	0,00	3,00 %	5	795,00		2536	395
POGODBA 2573		0	0,00	0	0,00	0,00	6,00	31.156,21	1.256,58	0,00	3,00 %	6	954,00		2573	175
POGODBA 2865		0	0,00	0	0,00	0,00	6,00	31.921,67	1.539,75	0,00	3,00 %	6	954,00		2865	455
POGODBA 8246		0	0,00	0	0,00	0,00	3,00	17.991,74	811,44	0,00	3,00 %	3	477,00		8246	518
POGODBA 9052		0	0,00	0	0,00	0,00	8,00	40.232,01	2.247,72	0,00	3,00 %	8	1.272,00		9052	534
POGODBA-NOVA-22		0	0,00	0	0,00	0,00	28,00	150.000,00	150.000,00	0,00	3,00 %	28	4.452,00		22308	121

Sumarni pregled:

skupno št. lotov	skupna vred. naročila v val.	skupna vred. naročila v EUR
132	20.988,00	20.988,00

- za zapise **črne** in **modre** barve ter z **zeleno** barvo izračunanega št. lotov naročila, se bodo kreirala naročila. Z modro barvo so označeni zapisi, kjer pride do kršitev omejitev naložbenih politik.
- za zapise **rdeče** barve se naročila ne bodo kreirala. Vzrok je izpisan v polju Opomba.

V sumarnem pregledu vidimo skupno št. lotov skupnega naročila, skupno vrednost naročila in skupno vrednost naročila preračunano po zadnjem veljavnem srednjem tečaju valute po BS.

Pomen posameznih polj v tabeli:

- **Pogodba**: naziv pogodbe,
- **Zastava portfelja**: izpiše se tekst, ali je portfelj zastavljen ali ne, kot je viden na šifrantu pogodb v polju Zast. portfelja,
- **Število lotov v zalogi**: trenutna zaloga, upoštevajoč datum dogodka (prikazana je tudi zaloga z datumom poravnave v prihodnosti),
- **Zastava/Pravice tretjih**: izpiše se št. zastavljenih lotov (enako kot v polju Zastava v pregledu Izračun zaloge in vrednotenje) izbranega fin. instrumenta.
- **Št. lotov neizv. naročil**: v primeru, da imamo vključeno katero od opcij 'Upoštevaj v zalogi' se izpiše št. lotov še neizvršenih naročil (LOT-LOTZPR-LOTSTN)
- **Vrednost v EUR**: vrednost trenutne zaloge v EUR.
- **Delež trenutne zaloge** izbranega FI v portfelju,
- **Potencialna skupna zaloga**: Izpiše se vsota polj Št. lotov v zalogi, Št. lotov neizv. naročil in Št. lotov naročila.
- **Vrednost portfelja v EUR** glede na izbrano opcijo 'Izračun vrednosti portfelja',
- **Razpoložljiva denarna sredstva v EUR**: v razpoložljiva denarna sredstva so všteta denarna sredstva na računu stranke + odprte obveznosti – odprte terjatve – založena sredstva (+ odprti depoziti in depoziti na odpoklic (Glavnica+natečene obresti), v kolikor je parameter na ekranu vključen). V razp. denarna sredstva se vštevajo den. sredstva v vseh valutah, preračunana po zadnjem veljavnem srednjem tečaju BS iz tečajnice valut. Če je kljukica Upoštevaj v zalogi na ekranu vključena, se razp. denarno stanje ustrezno zmanjša oz. poveča glede na smer naročila za znesek iz polja Denar iz neizvršenih naročil v EUR.
- **Denar iz neizv. naročil v EUR**: v primeru, da je izbrana katera od opcij 'Upoštevaj v razp. denarju', se izpiše vrednost za neizvršeno število lotov, ne glede na FI, preračunano v EUR po srednjem tečaju BS, upoštevajoč vnesen pribitek/odbitek,
- **Ciljni %**: sem se prenese podatek, ki je vpisan v parametrih. Podatek uporabnik lahko spremeni, pri logiki izračuna št. lotov se upošteva izbrani parameter na 'Ciljni parametri naročila',
- **Št. lotov naročila**: št.lotov za naročilo, ki jih program izračuna na podlagi izbranih parametrov in

morebitnega popravka ciljnega % za posamezno pogodbo. Št. lotov je zaokroženo glede na izbran parameter 'Zaokrožitev št. lotov',

- **Vrednost naročila v EUR**: na podlagi izračunanega št. lotov, vnesenega tečaja Parametrih za pripravo naroči, ter zadnjega znanega srednjega tečaja BS v primeru, da je enota glavnice tuja valuta oz. je izbrani VP denominiran v tuji valuti. V primeru obveznic se v polju ustrezno upošteva preostala glavnica in natečene obresti do tekočega datuma,
- **Opomba**: v primeru, da kakšna kontrola javi napako, se zapis obarva rdeče, v opombo se vpiše ustrezno opozorilo, ta zapis ni upoštevan v skupnem naročilu.V primeru, da je kontrola samo opozorilne narave, npr. kontrola na omejitve naložbene politike, se izpiše prva kršena omejitev za potencialno strukturo portfelja (če se naročilo izvrši).
- **Šifra BIS**,
- **Šifra KDD**,
- **Enota glavnice**,
- **Nominalna valuta**,
- **Glavnica/lot v valuti**,
- **Obresti/lot v valut**,
- **Vrednost naročila v valuti**,
- **Vrednost zaloge v valuti:** vrednost trenutne zaloge v valuti papirja

Tips & Tricks

Ko imamo izračun naročil pripravljen, lahko prikaz tabele povečamo tako, da dvokliknemo na naziv tabele Pregled izračuna po pogodbah oz. v delu med parametri in tabelo zagrabimo ekran (pokaže se nam ikona za premik ekrana) in ga potegnemo navzgor/navzdol. Linija za premik ekrana se nahaja tik nad črto Pregled izračuna po pogodbah.

Če želimo, da se nam v zalogi in/ali denarju upoštevajo odprta in delno izvršena naročila, ter depoziti, to lahko označimo v parametrih priprave naročil:

Vklop / izklop check boxov Upoštevaj v zalogi (Odprta nakupna / prodajna naročila) vplivata tudi na vklop / izklop check boxov Upoštevaj v razp.denarju:

- Če vklopimo Odprta nakupna naročila pod Upoštevaj v razp. denarju, se vklopi check box Odprta nakupna naročila s pribitkom (pod Upoštevaj v razp.denarju).
- Če vklopimo Odprta nakupna naročila s pribitkom pod Upoštevaj v razp. denarju se potrdi tudi polje Odprta nakupna naročila pod Upoštevaj v zalogi.

Takšno delovanje velja tudi v primeru prodajnih naročil in odbitkov denarja na prodajnih naročilih.

Če želimo, da se vseeno upoštevajo zgolj odprta naročila v zalogi, v denarju pa ne, odstranimo kljukico pod Upoštevaj v razp. denarju in obratno: če želimo, da se odprta naročila upoštevajo samo v razpoložljivem denarju, odstranimo kljukico pod Upoštevaj v zalogi.

Primer:

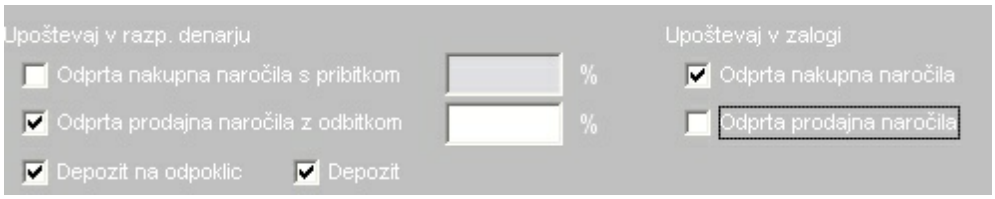

Da odstranimo kljukice za oba parametra, jih moramo odstraniti na obeh koncih ročno.

Vpliv vključenih parametrov:

Upoštevaj v razp. denarju:

- Naročila

Če želimo, da se nam odprta naročila upoštevajo v razpoložljivem stanju denarja, moramo imeti potrjeno eno ali obe polji 'Odprta nakupna naročila s pribitkom in 'Odprta prodajna naročila z odbitkom':

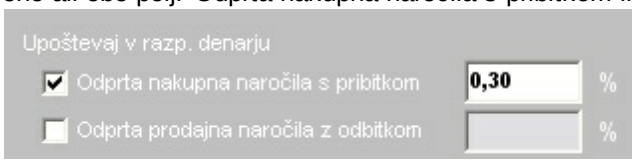

V polje za pribitek/odbitek vnesemo poljubni odstotek, ki se bo upošteval pri izračunu denarja iz neizvršenih naročil.

V kolikor imamo eno ali oba polja potrjena, se nam pri izračunu izpolni polje Denar iz neizv. naročil v EUR, hkrati pa se ta znesek že upošteva v polju Razpoložljiva denarna sredstva v EUR:

Pogodba	Zastava portfelja	Število lotov v zalogi	Zastava/Prav tretjih	Št. lotov neizv. naročil	Vrednost v EUR	Delež trenutne zaloge	Potencialna skupna zaloga	Vrednost portfelja v EUR	Razpoložljiva denarna sredstva v	Denar iz neizv. naročil v	Ciljni %	Št. lotov naročila	Vrednost naročila v EUR	Opc
POGODBA 1411	Ne	0	0,00	0	0,00	0,00	10,00	40.155,04	8.772,63	0,00	4,00 %	10	1.590,00	Bre
POGODBA 14780	Ne	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00	1.177.774,29	39.628,49	-21.757,08	4,00 %	296	47.064,00	Pre
POGODBA 9052	Ne	0	0,00	0	0,00	0,00	14,00	54.458,22	13.615,88	-5.242,70	4,00 %	14	2.226,00	Bre

Za izračun se upošteva:
- št. odprtih (neizvršenih) lotov,
- omejitev naročila oz. zadnji znani tržni tečaj iz tečajnice v primeru, da gre za tržno naročilo
- zadnji znani srednji tečaj valute
- glavnica za obveznice in
- natečene obresti na dan izračuna/priprave naročil.

Primer za pogodbo 9052 iz zgornje slike:

Pogodba ima kar nekaj odprtih nakupnih in prodajnih naročil:

Šifra ...	StNr...	Vrsta naro...	Status ...	Termin izvršit...	Dan	Rok izvršit...	Vrednos...	St.Lotov	Odprto	Tečaj glavnice n...	Enota g...
9052	12638/	PRODAJNO I	ODPRTO	Terminsko	10.07.2012	17.07.2012	FP FP	22	22	0,00	EUR
9052	12639/	NAKUPNO N.	ODPRTO	Terminsko	10.07.2012	17.07.2012	FP FP	50	50	0,00	EUR
9052	28347/	NAKUPNO N.	ODPRTO	Open	13.07.2012	10.10.2012	PETG	11	7	159,50	EUR
9052	28119/	NAKUPNO N.	ODPRTO	Terminsko	03.07.2012	18.09.2012	SOS2E	20	20	103,35	%
9052	12515/	NAKUPNO N.	ODPRTO	Terminsko	03.07.2012	18.09.2012	GOOG	3	3	675,00	USD
9052	12514	PRODAJNO	ODPRTO	Terminsko	03.07.2012	18.09.2012	JNJ	17	17	68,00	USD
9052	12513/	PRODAJNO I	ODPRTO	Terminsko	03.07.2012	18.09.2012	ALV	5	5	78,00	EUR

Kot je v parametrih naročil določeno, se v denarju upoštevajo samo odprta nakupna naročila. Izračun denarja iz neizv. naročil je sledeč

FP FP = 50 lotov * 40,135 EUR (zadnji tržni tečaj iz tečajnice) = 2.006,75 EUR

PETG = 7 lotov * 159,50 EUR (omejitev na naročilu) = 1.116,50 EUR

SOS2E = 20 lotov * (25,93 * 103,35% + 0,1925) = 539,82 EUR
GOOG = 3 loti * 675 USD / 1,2948 = 1.563,95 EUR
---
skupaj nakupna naročila = 5.227,02 EUR
pribitek 0,3% = 15,68 EUR

Skupaj = 5.242,70 EUR

- Depoziti
Če želimo, da se naložbe v depozite upoštevajo v razpoložljivem stanju denarja, potrdimo ustrezno polje: Depoziti in/ali Depoziti na odpoklic.

Vrednost depozitov se nam bo tako upoštevala v razpoložljivem stanju denarja:

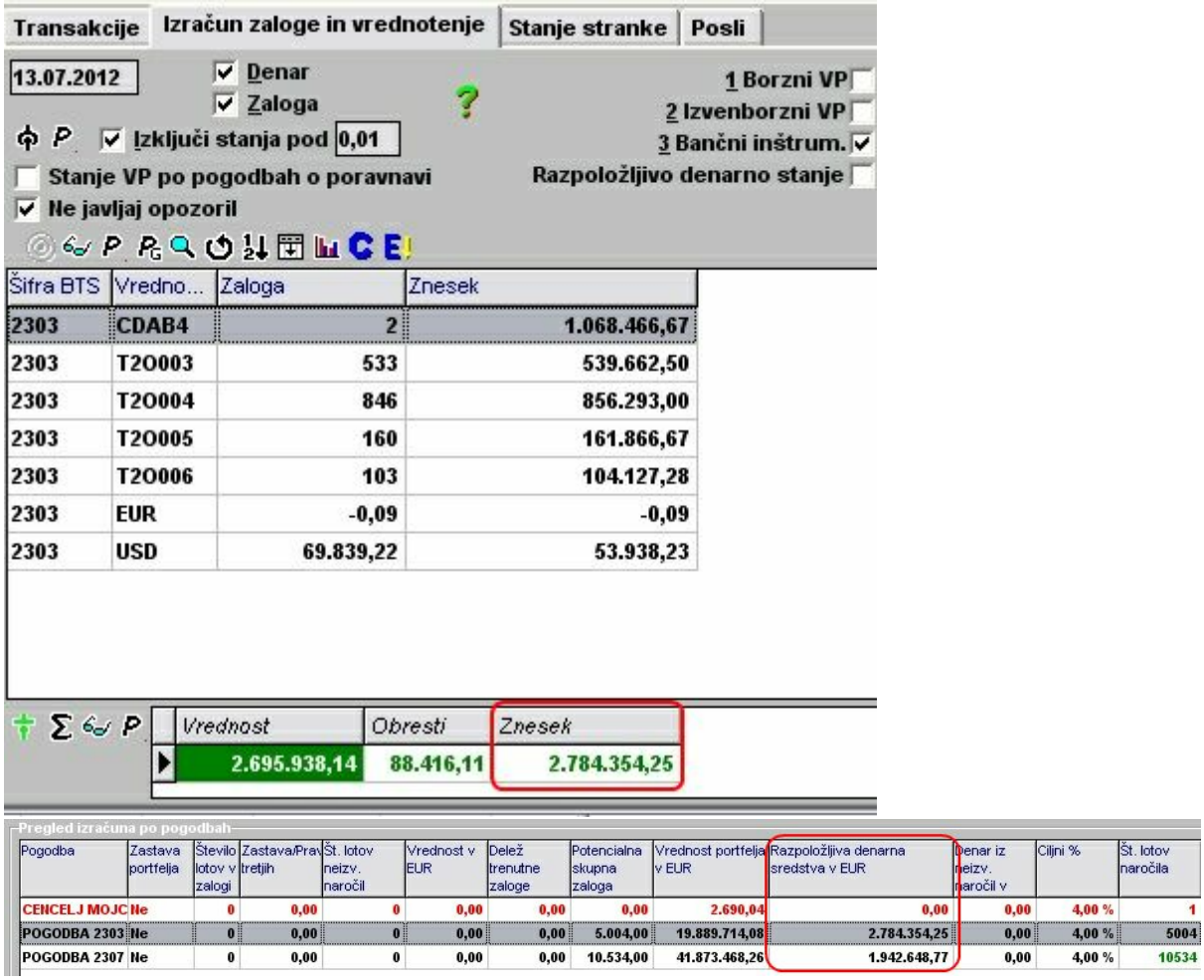

Upoštevaj zalogi:

V kolikor, da nam pri izračunu št. lotov naročila upošteva tudi še neizvršena naročila, to označimo pod Upoštevaj v zalogi. Upoštevajo se samo naročila za izbran VP.

Če imamo označeno, da se nam upoštevajo v zalogi tudi odprta nakupna in/ali prodajna naročila, nam bo program pri izračunu št. lotov zalogo za neizvršena naročila odštel od naročila za nakup oz. prištel k naročilu za prodajo.

Nakup:
Pogodba 9052 ima za 28 lotov odprtih nakupnih naročil (nakupna - prodajna naročila)

Šifra BTS	StNr...	Vrsta naro...	Status nar...	Dan	Rok izvršit...	Vredn...	St.Lotov	Odprto
9052	12638	PRODAJNO	ODPRTO	10.07.2012	17.07.2012	FP FP	22	22
9052	12639	NAKUPNO N	ODPRTO	10.07.2012	17.07.2012	FP FP	50	50

Pri izračunu se v zalogi upoštevajo ta nakupna naročila, tako da se od izračunanega št. lotov zaloga iz neizvršenih naročil odšteje.

Primer:
Št. lotov naročila = (7%-3,98%)*54.458,22/40,135 = 41 lotov

Od izračunanega št. lotov odštejemo 28 lotov odprtih naročil in dobimo 13 lotov za naročilo.

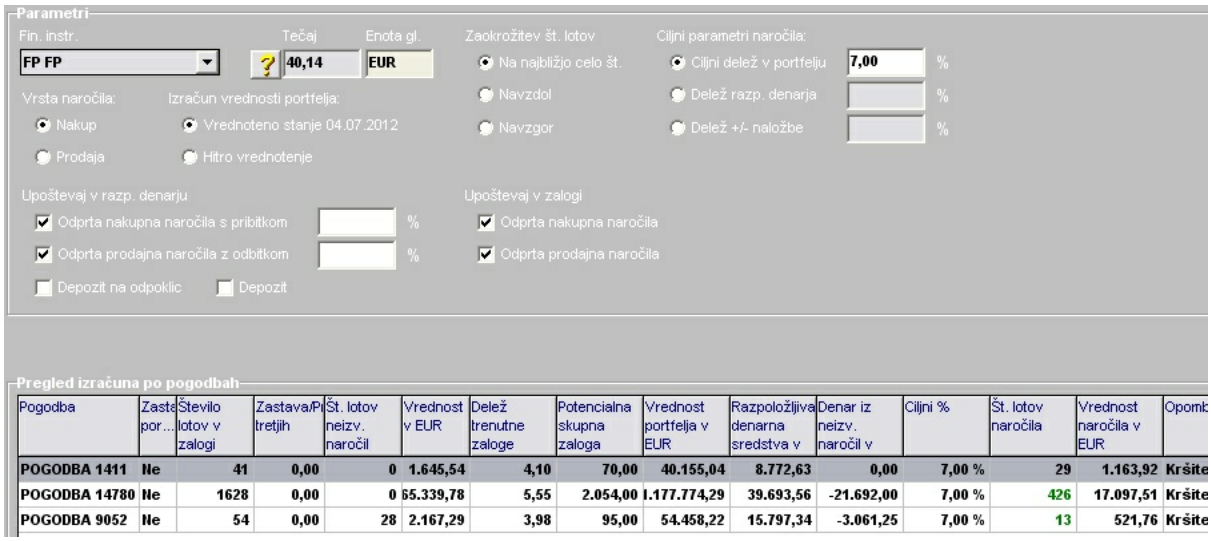

Prodaja:
V primeru prodaje je vseeno vgrajena dodatna kontrola, da, kljub upoštevanju odprtih naročil, ne moremo prodati več, kot ima dejansko stranka v lasti oz. razpoložljive zaloge.

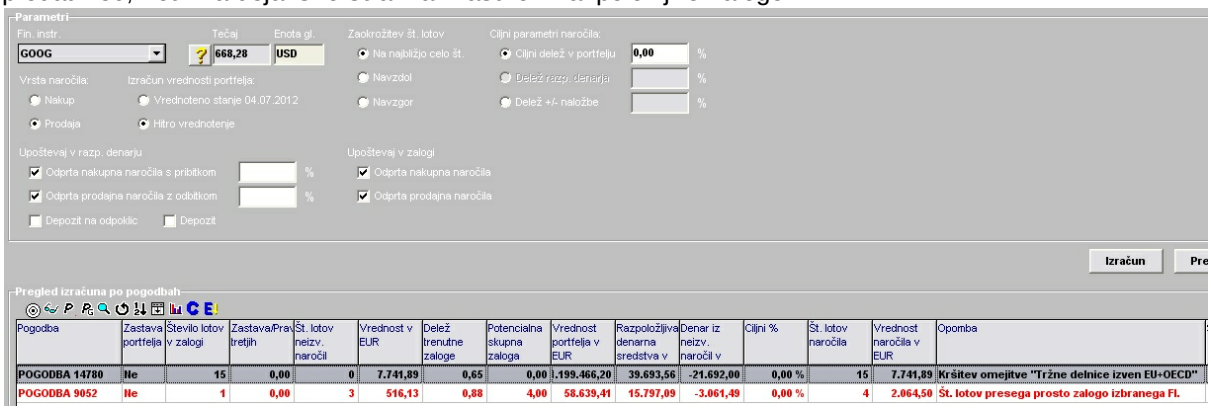

Primer: pogodba 9052 iz zgornje slike ima v zalogi 1 lot, št. lotov neizvršenih pa je 4. Ker imamo vključeno, da se odprta naročila upoštevajo v zalogi, je program izračunal 4 lote za novo naročilo. Vendar, ker ima pogodba v lasti dejansko le 1 lot naročila, se naročilo za 4 lote tako ne bo kreiralo, ampak javi napako: Št. lotov presega prosto zalogo izbranega FI.

Št. lotov naročila, ki ga program izračuna, lahko uporabnik tudi spremeni za posamezen zapis. Prav tako lahko za posamezen zapis spremeni ciljni % (glede na izbrano opcijo pri Ciljnih parametrih naročila).

Z dvoklikom na zapis se nam odpre okno, kjer lahko spremenimo ciljni % ali pa št. lotov naročila.

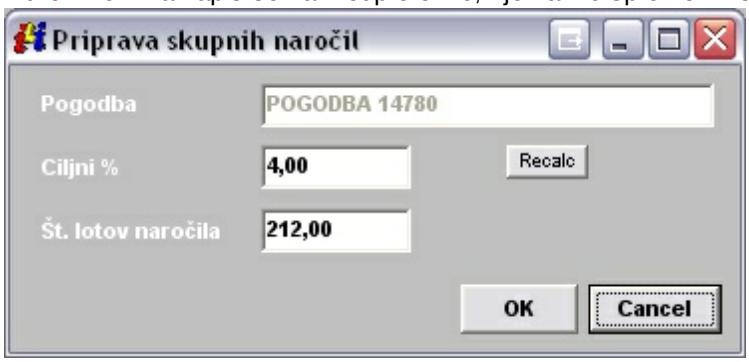

S potrditvijo (ali s klikom na gumb Recalc) se drugo polje avtomatično preračuna:

S potrditvijo se nam:

- ponovno preverijo vse kontrole glede razpoložljivega denarja v primeru nakupov, razpoložljive zaloge v primeru prodaje in kontrole na omejitve naložbene politike,
- izračunano št. lotov zaokroži, glede na izbrano opcijo Zaokrožitev št. lotov na parametrih naročila.

Pregled izračuna po pogodbah

Pogodba	Zastava p...	Število loto...	Zastava/Pr...	Št. lotov n...	Vrednost ...	Delež tren...	Potencialn...	Vrednost ...	Razpoložlji...	Denar iz n...	Ciljni %	Št. lotov n...	Vrednost ...	Opom
POGODBA 1411	Ne	0	0,00	0	0,00	0,00	10,00	39.511,33	8.772,63	0,00	4,00 %	10	1.590,00	Brez
POGODBA 14780	Ne	90	0,00	0	14.310,00	1,19	226,28	1.199.284,62	61.385,56	0,00	3,00 %	136	21.668,54	Kršit
POGODBA 9052	Ne	4	0,00	0	636,00	1,08	15,00	58.632,79	18.858,59	0,00	4,00 %	11	1.749,00	Kršit

V kolikor želimo posamezno pogodbo izključiti iz nabora pripravljenih naročil, to lahko naredimo z desnim klikom in izbiro opcija Izključi zapis:

Tak zapis se nam prečrta in obarva sivo:

Pregled izračuna po pogodbah

Pogodba	Zastava portfelja	Število lotov v zalogi	Zastava/Prav tretjih	Št. lotov neizv. naročil	Vrednost v EUR	Delež trenutne zaloge	Potencialna skupna zaloga	Vrec portf EUR
POGODBA 1325		0	0,00	0	0,00	0,00	0,00	13
POGODBA 1411		0	0,00	0	0,00	0,00	6,00	30
~~POGODBA 16328~~		~~0~~	~~0,00~~	~~0~~	~~0,00~~	~~0,00~~	~~7,00~~	~~34~~

Za izključene zpise se nam naročila seveda ne bodo generirala.

Če želimo ta zapis ponovno vključiti, to storimo na enak način, le da se nam ponudi izbira Vključi zapis, ki jo potrdimo:

Pregled izračuna po pogodbah

Pogodba	Zastava portfelja	Število lotov v zalogi	Zastava/Prav tretjih	Št. lotov neizv. naročil	Vrednost v EUR	Delež trenutne zaloge	Potencialna skupna zaloga
POGODBA 1325		0	0,00	0	0,00	0,00	0,00
POGODBA 1411		0	0,00	0	0,00	0,00	6,00
~~POGODBA 16328~~		~~0~~	~~0,00~~	~~0~~	~~0,00~~	~~0,00~~	~~7,00~~
POGODBA 1665		0	0,00				
POGODBA 1674		0	0,00				

Vključi zapis
Kršitve omejitev za izbrano pogodbo
Kršitve omejitev za vse pogodbe

Pri pripravi naročil so narejene nekatere kontrole glede na vrsto naročila ter glede na naložbeno politiko oz. omejitve na pogodbi/skupini pogodb/vrsti pogodbe.

Nakupna naročila

- Zadostna razpoložljiva denarna sredstva (v vseh valutah, vključene odprte terjatve in obveznosti, založena sredstva, ter odvisno od vključenih parametrov tudi depoziti, depoziti na odpoklic, odprta naročila). V primeru, da na pogodbi ni zadostnih razpoložljivih sredstev, se v polju Opomba izpiše 'Premajhna vrednost razp. denarja.' Za to pogodbo se privzeto naročilo ne kreira, lahko pa uporabnik ročno na pogodbi spremeni ciljni delež v portfelju ali zmanjša št. lotov za nakup.

- V primeru izbranega ciljnega deleža portfelja se preverja, ali je ciljna vrednost portfelja že dosežena. V primeru, da je na pogodbi ciljni delež že dosežen, potem se izpiše obvestilo v polju 'Opomba': 'Ciljna vrednost je že dosežena', naročilo se v tem primeru ne kreira. Uporabnik lahko ročno spremeni (poveča) ciljni delež, v tem primeru se avtomatično naredi nov preračun ustreznega št. lotov, oz. obratno. V primeru, da pa se upoštevajo v zalogi tudi še odprta naročila, se od nakupnega naročila odšteje št. lotov odprtih naročil.

- Vnesen ciljni delež v portfelju ne more biti 0%.

- Vnesen skupni delež razp. denarja ne more biti 0%.

- Vnesen delež povečanja naložbe ne more biti 0%.

- Ročna sprememba ciljnega % v primeru katerekoli izbire ne more biti 0. Če uporabnik ne želi kreirati naročila za posamezno pogodbo, jo mora izločiti iz nabora. Enako velja za spremembo št. lotov.

Prodajna naročila

- Prodajno naročilo se ne kreira, v kolikor izračunano št. lotov za prodajo presega prosto zalogo izbranega FI na pogodbi, tudi če ima odprta nakupna naročila in se ta upoštevajo v zalogi. V polju 'Opomba' se izpiše obvestilo 'Pogodba nima razpoložljive zaloge za prodajo'.

- Prodajna naročila se privzeto kreirajo, če je portfelj zastavljen. V opombo se kljub temu zapiše obvestilo 'Portfelj je zastavljen.'

- Vnesen delež zmanjšanja naložbe ne more biti 0%.

- V kolikor uporabnik želi ročno vnesti št. lotov za prodajo, se preveri trenutna zaloga na pogodbi, odšteje se zaloga pravic tretjih. V kolikor vneseno št. lotov presega prosto zalogo izbranega FI, se naročilo ne kreira.

- Preverja se zgolj zalogo izbranega FI, kontrola zaloge v povezavi z depojem/poddepojem ni predvidena. To pomeni, da ima stranka zalogo izbranega FI v določenem depoju, prodaja se pa izvrši iz drugega depoja. V tem primeru bi bilo potrebno za stranko izvesti ročni prenos zaloge iz enega depoja na drug depo.

Opomba: kontrola oz. izračun upoštevajoč izvršena naročila, **za katera še ni zgeneriran obračun, ni predvidena**. Teoretično lahko pride do situacije, ko je posel že zabeležen v dnevniku transakcij, vendar pa ni generiran obračun in zaradi tega ni zmanjšanja/povečanja denarja. To pomeni, da lahko pride v takem primeru do situacije, ko je posel že ustrezno spremenil vrednost zaloge na portfelju, denarno stanje pa še vedno ni spremenjeno.

Omejitve naložbene politike

- Pri pripravi naročil se preverja omejitve naložbene politike, ki so vnesene na pogodbi (oziroma za vrsto in/ali skupino pogodbe). Kontrola na omejitve je mogoča samo v primeru, da bo vključena nadgradnja 'Omejitve naložbene politike'.

- Kontrola se izvaja na **potencialno** vrednost portfelja, upoštevajoč naročilo v pripravi, kot tudi vsa odprta neizvršena naročila in naročila v čakalni vrsti, ki še niso bila obdelana. Pri upoštevanju naročil se za vrednost naročila zmanjša delež razpoložljivega denarja v portfelju. Pri izračunu se upoštevajo tečaji iz naročil, oz. tržni tečaj, v kolikor gre za tržno naročilo, ter srednji tečaj valut na dan priprave naročil.

- Kontrola pri kreiranju naročil bo uporabnika zgolj opozorila na kršenje omejitev naložbene politike, naročila pa se bodo kljub temu kreirala. V primeru kršenja omejitev naložbene politike se v polju 'Opomba' izpiše opozorilo: 'Kršitev omejitev.' in zapis je obarvan **modro**. Na desni klik na zapis dobimo na izbiro možnost 'Kršitve omejitev za izbrano pogodbo' oz. 'Kršitve omejitev za vse pogodbe':

Z izbiro možnosti Kršitve omejitev za izbrano pogodbo se nam prikažejo samo kršitve omejitev za izbrano pogodbo:

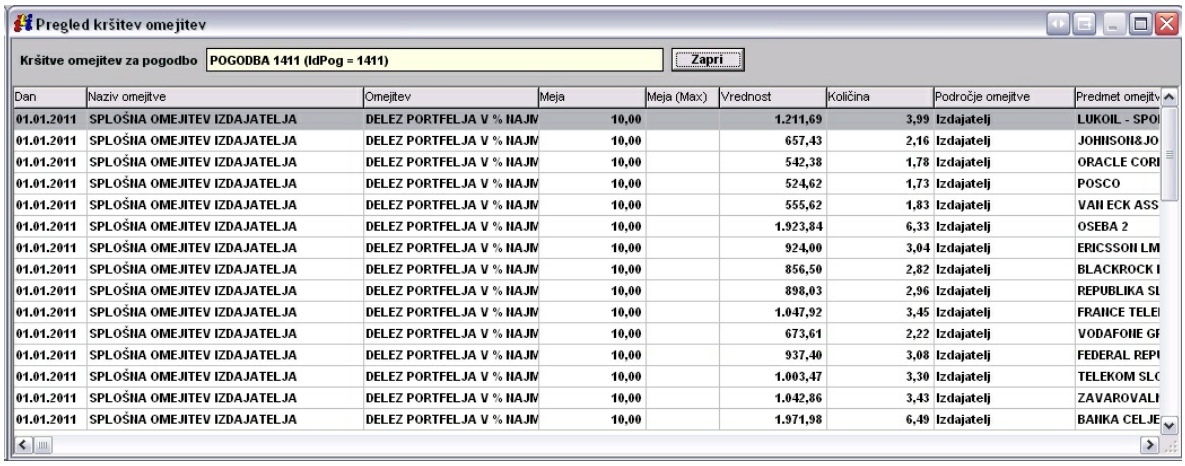

Dan	Naziv omejitve	Omejitev	Meja	Meja (Max)	Vrednost	Količina	Področje omejitve	Predmet omejitv
01.01.2011	SPLOŠNA OMEJITEV IZDAJATELJA	DELEZ PORTFELJA V % NAJM	10,00		1.211,69	3,99	Izdajatelj	LUKOIL - SPO
01.01.2011	SPLOŠNA OMEJITEV IZDAJATELJA	DELEZ PORTFELJA V % NAJM	10,00		657,43	2,16	Izdajatelj	JOHNSON&JO
01.01.2011	SPLOŠNA OMEJITEV IZDAJATELJA	DELEZ PORTFELJA V % NAJM	10,00		542,38	1,78	Izdajatelj	ORACLE CORI
01.01.2011	SPLOŠNA OMEJITEV IZDAJATELJA	DELEZ PORTFELJA V % NAJM	10,00		524,62	1,73	Izdajatelj	POSCO
01.01.2011	SPLOŠNA OMEJITEV IZDAJATELJA	DELEZ PORTFELJA V % NAJM	10,00		555,62	1,83	Izdajatelj	VAN ECK ASS
01.01.2011	SPLOŠNA OMEJITEV IZDAJATELJA	DELEZ PORTFELJA V % NAJM	10,00		1.923,84	6,33	Izdajatelj	OSEBA 2
01.01.2011	SPLOŠNA OMEJITEV IZDAJATELJA	DELEZ PORTFELJA V % NAJM	10,00		924,00	3,04	Izdajatelj	ERICSSON LM
01.01.2011	SPLOŠNA OMEJITEV IZDAJATELJA	DELEZ PORTFELJA V % NAJM	10,00		856,50	2,82	Izdajatelj	BLACKROCK I
01.01.2011	SPLOŠNA OMEJITEV IZDAJATELJA	DELEZ PORTFELJA V % NAJM	10,00		898,03	2,96	Izdajatelj	REPUBLIKA SL
01.01.2011	SPLOŠNA OMEJITEV IZDAJATELJA	DELEZ PORTFELJA V % NAJM	10,00		1.047,92	3,45	Izdajatelj	FRANCE TELE
01.01.2011	SPLOŠNA OMEJITEV IZDAJATELJA	DELEZ PORTFELJA V % NAJM	10,00		673,61	2,22	Izdajatelj	VODAFONE GI
01.01.2011	SPLOŠNA OMEJITEV IZDAJATELJA	DELEZ PORTFELJA V % NAJM	10,00		937,40	3,08	Izdajatelj	FEDERAL REPI
01.01.2011	SPLOŠNA OMEJITEV IZDAJATELJA	DELEZ PORTFELJA V % NAJM	10,00		1.003,47	3,30	Izdajatelj	TELEKOM SLO
01.01.2011	SPLOŠNA OMEJITEV IZDAJATELJA	DELEZ PORTFELJA V % NAJM	10,00		1.042,86	3,43	Izdajatelj	ZAVAROVALI
01.01.2011	SPLOŠNA OMEJITEV IZDAJATELJA	DELEZ PORTFELJA V % NAJM	10,00		1.971,98	6,49	Izdajatelj	BANKA CELJE

Če pa izberemo opcijo, da nam prikaže za vse pogodbe, se nam odpre enak ekran, kot zgoraj, le da je za vsako omejitev prikazana še pogodba:

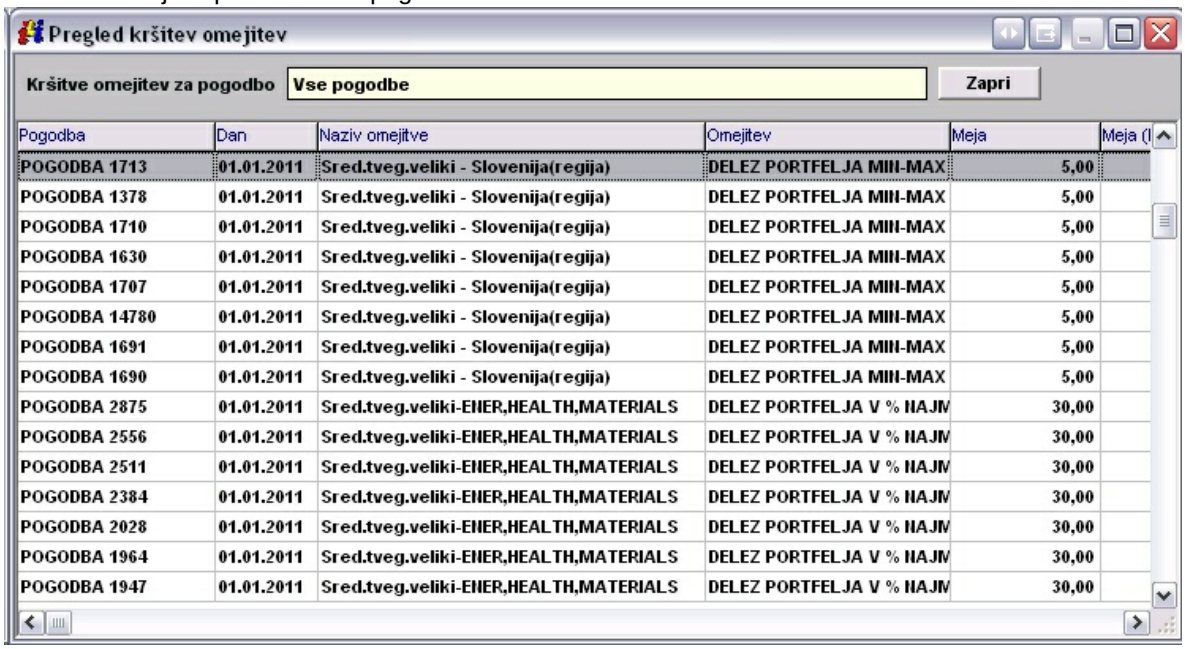

Pogodba	Dan	Naziv omejitve	Omejitev	Meja	Meja (I
POGODBA 1713	01.01.2011	Sred.tveg.veliki - Slovenija(regija)	DELEZ PORTFELJA MIN-MAX	5,00	
POGODBA 1378	01.01.2011	Sred.tveg.veliki - Slovenija(regija)	DELEZ PORTFELJA MIN-MAX	5,00	
POGODBA 1710	01.01.2011	Sred.tveg.veliki - Slovenija(regija)	DELEZ PORTFELJA MIN-MAX	5,00	
POGODBA 1630	01.01.2011	Sred.tveg.veliki - Slovenija(regija)	DELEZ PORTFELJA MIN-MAX	5,00	
POGODBA 1707	01.01.2011	Sred.tveg.veliki - Slovenija(regija)	DELEZ PORTFELJA MIN-MAX	5,00	
POGODBA 14780	01.01.2011	Sred.tveg.veliki - Slovenija(regija)	DELEZ PORTFELJA MIN-MAX	5,00	
POGODBA 1691	01.01.2011	Sred.tveg.veliki - Slovenija(regija)	DELEZ PORTFELJA MIN-MAX	5,00	
POGODBA 1690	01.01.2011	Sred.tveg.veliki - Slovenija(regija)	DELEZ PORTFELJA MIN-MAX	5,00	
POGODBA 2875	01.01.2011	Sred.tveg.veliki-ENER,HEALTH,MATERIALS	DELEZ PORTFELJA V % NAJM	30,00	
POGODBA 2556	01.01.2011	Sred.tveg.veliki-ENER,HEALTH,MATERIALS	DELEZ PORTFELJA V % NAJM	30,00	
POGODBA 2511	01.01.2011	Sred.tveg.veliki-ENER,HEALTH,MATERIALS	DELEZ PORTFELJA V % NAJM	30,00	
POGODBA 2384	01.01.2011	Sred.tveg.veliki-ENER,HEALTH,MATERIALS	DELEZ PORTFELJA V % NAJM	30,00	
POGODBA 2028	01.01.2011	Sred.tveg.veliki-ENER,HEALTH,MATERIALS	DELEZ PORTFELJA V % NAJM	30,00	
POGODBA 1964	01.01.2011	Sred.tveg.veliki-ENER,HEALTH,MATERIALS	DELEZ PORTFELJA V % NAJM	30,00	
POGODBA 1947	01.01.2011	Sred.tveg.veliki-ENER,HEALTH,MATERIALS	DELEZ PORTFELJA V % NAJM	30,00	

› V primeru, da je omejitev vnesena za posamezno pogodbo, se pri kreiranju naročil preverja zgolj vnešene omejitve na pogodbi, ostalih omejitev na vrsti pogodb in/ali na skupini pogodb se za to posamezno pogodbo ne upošteva. V kolikor pa na pogodbi ni vnesenih omejitev, se preverjajo omejitve vnesene za vrsto in/ali skupino pogodb. (Preverjanje omejitev se izvaja kot da ima uporabnik na pregledu omejitev vključeno opcijo Upoštevaj hierarhijo).

Izračun št. lotov za nakupno/prodajno naročilo se zaokrožuje glede na izbarn parameter 'Zaokrožitev št. lotov'.

Nakupno naročilo

› **Ciljni delež v portfelju**

Izračun števila lotov za nakup na podlagi želenega ciljnega deleža v portfelju upošteva:

- vnesen tečaj VP oz. zadnji veljavni tečaj iz tečajnice VP,
- zadnji veljavni tečaj valute,

- obstoječo vrednost izbranega VP v zalogi portfelja,
- vrednost portfelja v EUR,
- odprta neizvršena naročila, če je parameter 'Upoštevaj v zalogi' vključen.

Formula za izračun št. lotov je tako sledeča:

$$N = ROUND\left(\left(\frac{V_{port} * \left(D_{cilj\,\%} - D_{tren\,\%}\right)}{\frac{T_{FI}}{T_{val}}}\right), 0\right)$$

kjer je
N – število lotov za nakup,
ROUND(X, 0) – funkcija za zaokrožitev na najbližje celo število oz. glede na izbrani parameter,
Vport – vrednost portfelja v EUR (upoštevajoč neizvršena naročila),
Dcilj % – ciljni delež FI v portfelju v %,
Dtren % – obstoječi delež FI v portfelju v % (upoštevajoč neizvršena naročila),
TFI – dani tečaj FI,
Tval – tečaj tuje valute.

V primeru dolžniških finančnih instrumentov se izračun prilagodi in se upošteva preostala glavnica VP ter natečene obresti do tekočega datuma glede na vnesen kupon v šifrantu papirjev.

› **Delež razp. denarja**
V razpoložljivem stanju denarnih sredstev se upoštevajo denarna sredstva stranke na računu v vseh valutah v izbranem trenutku, odprte terjatve v vseh valutah, odprte obveznosti v vseh valutah, založena sredstva stranke ter prištejejo se depoziti in depoziti na odpoklic, v kolikor je opcija potrjena. V razp. denarno stanje se upoštevajo tudi odprta naročila, če sta parametra vključena. Preračun v EUR se izvede po srednjem tečaju Banke Slovenije, ki velja na izbrani trenutek.

Formula za izračun št. lotov glede na razpoložljivo stanje denarja je sledeča:

$$N = ROUND\left(\left(\frac{V_{razp} * D\%}{\frac{T_{FI}}{T_{val}}}\right), 0\right)$$

kjer je
N – število lotov za nakup,
ROUND(X, 0) – funkcija za zaokrožitev na najbližje celo število,
Vrazp– vrednost razpoložljivih denarnih sredstev v EUR (upoštevajoč depozite in depozite na odpoklic, ter odprta naročila, če so parametri vključeni),
D % – delež za denarnih sredstev za nakup v %,
TFI – dani tečaj FI,
Tval – tečaj tuje valute.

› **Delež +/- naložbe**
V primeru izbranega nakupa, gre seveda za povečanje naložbe za izbrani %. V obstoječo se vštevajo še neizvršena naročila izbranega FI, če sta parametra vključena. Izračun v tem primeru je preprost:

kjer je
N – število lotov za nakup,
ROUND(X, 0) – funkcija za zaokrožitev na najbližje celo število,

Z – število lotov trenutno v zalogi, zastavljeni loti se ne upoštevajo (vključno z neizvršenimi naročili za izbran FI),
D % – delež povečanja naložbe npr. 30%.

Prodajno naročilo

› **Ciljni delež v portfelju**
Izračun števila lotov za prodajo na podlagi želenega ciljnega deleža v portfelju upošteva:
- vnesen tečaj VP oz. zadnji veljavni tečaj iz tečajnice VP,
- zadnji veljavni tečaj valute,
- obstoječ delež izbranega VP v zalogi portfelja,
- vrednost portfelja v EUR,
- odprta neizvršena naročila, če je kateri od parametrov vključen.

Formula za izračun št. lotov je tako sledeča:

$$P = ROUND\left(\left(\frac{V_{port} * \left(D_{tren\,\%} - D_{cilj\,\%}\right)}{\frac{T_{FI}}{T_{val}}}\right), 0\right)$$

Kjer je
P – število lotov za prodajo,
ROUND(X, 0) – funkcija za zaokrožitev na najbližje celo število,
Vport – vrednost portfelja v EUR, upoštevajoč št. lotov neizvršenih naročil, če je parameter vključen,
Dcilj % – ciljni delež FI v portfelju v %,
Dtren % – obstoječi delež FI v portfelju v %, , upoštevajoč št. lotov neizvršenih naročil, če je parameter vključen,
TFI – dani tečaj FI,
Tval – tečaj tuje valute.

V primeru dolžniških finančnih instrumentov se izračun prilagodi in se upošteva preostala glavnica VP ter natečene obresti.

› **Delež +/- naložbe**
V primeru izbrane prodaje, gre seveda za zmanjšanje naložbe za izbrani %. Izračun je preprost:
$P = ROUND(Z * D_{\%}, 0)$
Kjer je
P – število lotov za prodajo,
ROUND(X, 0) – funkcija za zaokrožitev na najbližje celo število,
Z – število lotov trenutno v zalogi, , upoštevajoč št. lotov neizvršenih naročil, če je parameter vključen,
D % – delež zmanjšanja naložbe npr. 30%.

2.1.2.3.2.3 Posredovanje naročila v čakalno vrsto

Ko upravljavec pripravi izračun naročil po izbranih pogodbah, mora posredovati skupno naročilo v nadaljno obdelavo.

To stori tako, da na pripravljen izračun naročil klikne na gumb **Ustvari naročilo**. Odpre se mu ekran za naročilo, ki ga lahko poljubno dopolni, ali pa določitev parametrov naročila prepusti brokerju.

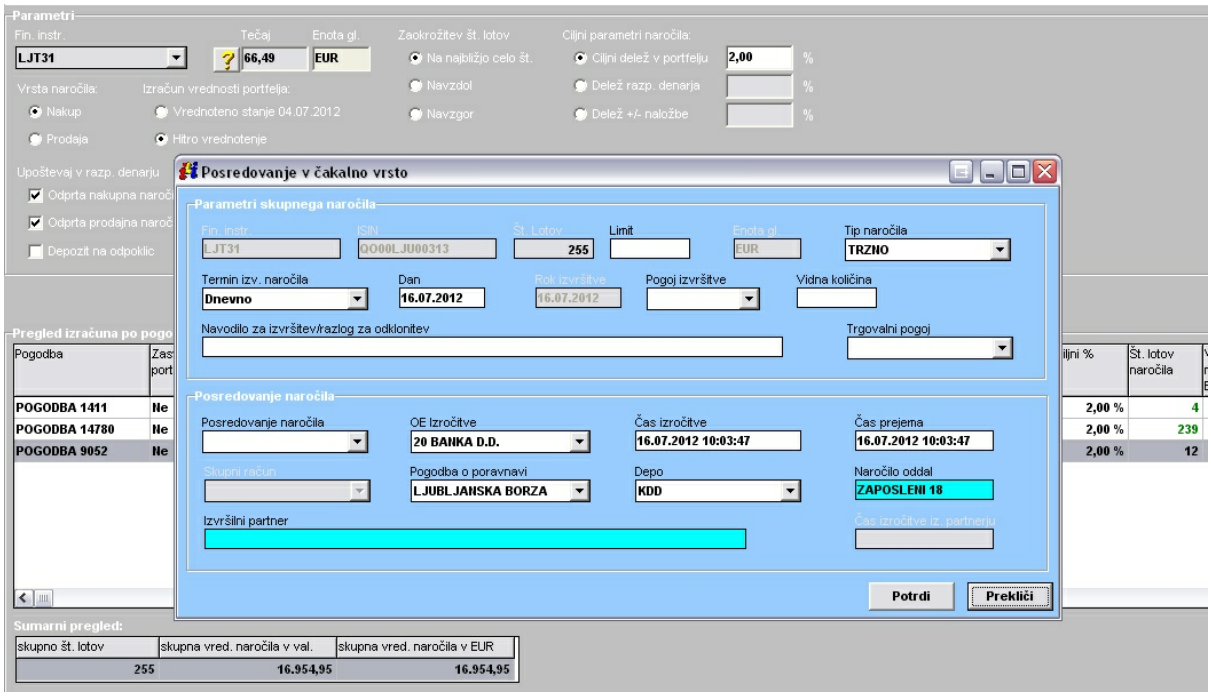

Vsa skupna naročila se privzeto kreirajo kot **dnevna, tržna naročila**. Upravljavec ali broker lahko parametre skupnega naročila poljubno spremeni na enak način kot individualna naročila v knjigi naročil vse dokler skupno naročilo ni obdelano.

S potrditvijo ekrana Posredovanja v čakalno vrsto, se ustvari skupno naročilo, ki ga je potrebno nadalje obdelati: dopolniti z ustreznimi podatki in posredovati na trg.

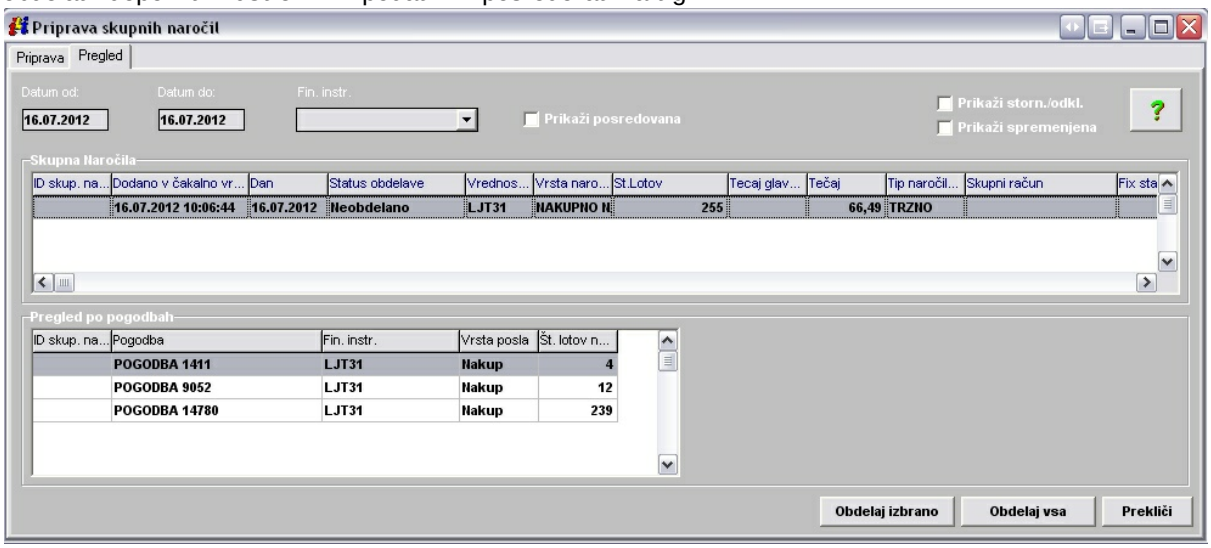

Če je upravljavec tudi broker, lahko naročilo obdela sam, v nasprotnem primeru pa mora naročilo obdelati broker.

Ko je naročilo posredovano v čakalno vrsto, se uporabnikom/brokerjem z uporabniško pravico Skupna naročila-opozarjanje pod menijsko vrstico izpiše obvestilo, da je pripravljeno novo skupno naročilo, ki ga je potrebno obdelati.

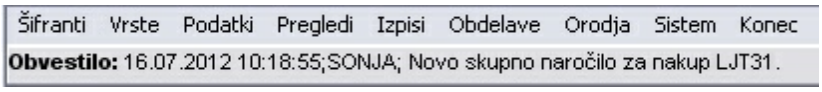

Ko so naročila posredovana v čakalno vrsto, se lahko tudi brišejo iz čakalne vrste vse dokler niso obdelana s strani brokerja - torej dokler niso individualna naročila v knjigi naročil.

Pripravljena naročila lahko brišemo iz čakalne vrste tako, da preko desnega klika izberemo iz menija možnost **Briši:**

Program nas še enkrat vpraša za potrditev, in s potrditvijo se briše označeno skupno naročilo iz čakalne vrste.

V primeru, da je zapis že obdelan, pa je mogoča le odklonitev naročil oz. stornacija naročil.

2.1.2.3.2.4 Obdelava naročila v čakalni vrsti

Vsako naročilo, ki ga upravljavec pošlje v čakalno vrsto, je potrebno dopolniti in posredovati na trg - obdelati.

Opozorilo brokerju o novem naročilu v čakalni vrsti

Ko naročilo pride v čakalno vrsto, se uporabniku s pravico Skupna naročila-opozarjanje pod menijsko vrstico izpiše obvestilo:

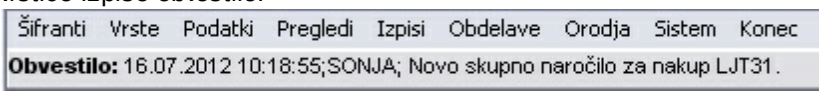

S klikom na obvestilo pa lahko pregledamo vsa obvestila za skupna naročila, ki še niso bila obdelana:

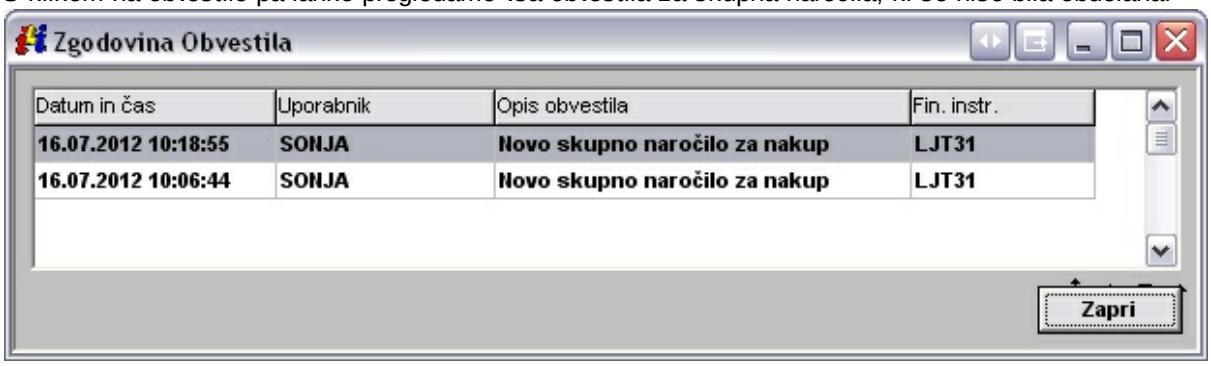

Opis ekrana za pregled in obdelavo naročil

Broker naročilo lahko obdela preko ekrana Podatki/Priprava skupnih naročil, zavihek Pregled, ali preko Podatki/Naročila, zavihek Skupna naročila. Funkcionalnost na obeh ekranih je enaka, le da na ekranu Priprava skupnih naročil vidimo lahko še pripravljen izračun po posameznih poghodbah, v ekranu Naročila pa tega ni.

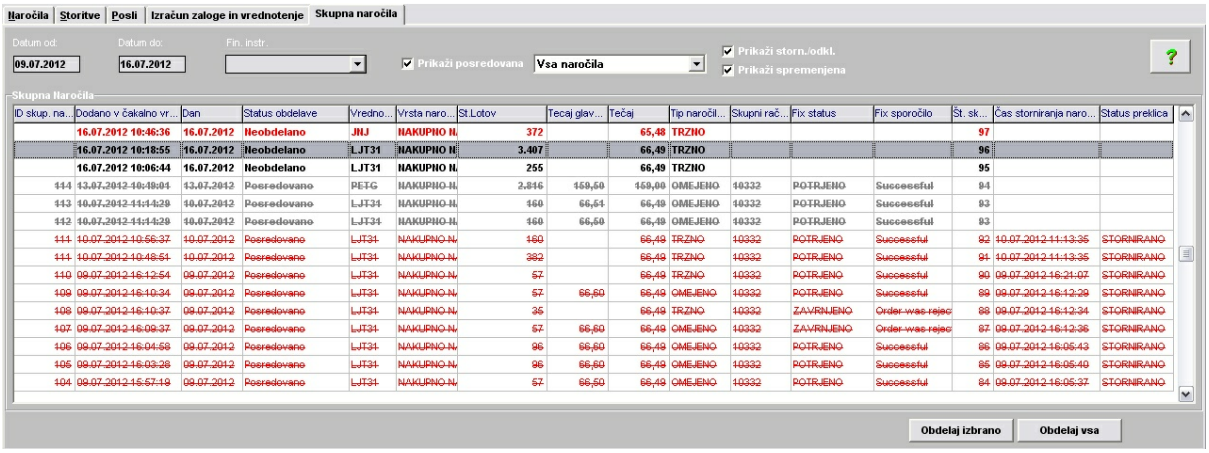

V zgornjem delu ekrana imamo naslednje filtre za pregled skupnih naročil:
- obdobje datum od, datum do
- finančni instrument
- filter po statusu naročil: privzeto se prikažejo neobdelana in obdelana naročila. Ko je naročilo posredovano na trg, se privzeto ne prikazuje več, vendar lahko do njega pridemo z nastavitvijo ustreznih parametrov: Prikaži posredovana.
- filtri za prikaz storniranih, odklonjenih in spremenjenih naročil.

Pomeni statusov obdelave skupnih naročil:
- **Neobdelano**: skupno naročilo je pripravljeno, individualna naročila v knjigi naročil še niso zgenerirana.
- **Obdelano**: za skupno naročilo so zgenerirana individualna naročila v knjigi naročil, skupno naročilo še ni posredovano na trg.
- **Posredovano**: za skupno naročilo so zgenerirana individualna naročila in so posredovana na trg.

Pomen barvnih oznak posameznih zapisov:
- **Črna poudarjena:** neobdelano naročilo
- **Rdeča poudarjena:** neobdelano in nepopolno naročilo - vsi parametri naročila niso določeni
- **Siva poudarjena:** naročilo je obdelano, vendar ni posredovano na trg.
- ~~**Siva poudarjena in prečrtana**~~: naročilo je obdelano in posredovano na trg. Naročilo je lahko tudi spremenjeno (če imamo vklopljen parameter Prikaži spremenjena)
- ~~Rdeča nepoudarjena in prečrtana~~: obdelano naročilo, vendar ali odklonjeno ali stornirano.

Obdelava naročil

Sama obdelava naročila se izvede tako, da uporabnik klikne na gumb **Obdelaj izbrano** ali **Obdelaj vsa**
.
Obdelaj izbrano: uporabnik bo obdelal samo izbrani/označeni zapis. Za ta zapis se bo ustvarilo svoje skupno naročilo.
Obdelaj vsa: uporabnik obdela vse zapise hkrati, pri tem pa se mu bo izvedlo združevanje zapisov v skupna naročila glede na enake paremetre posameznih zapisov in se bo dejanko ustvarilo npr. 1 skupno naročilo za več zapisov hkrati. Sledenje je pomembno predvsem pri oddaji naročil na tuje trge, kjer lahko z enim skupnim naročilom zmanjšamo stroške tujega posrednika.

Rdeča poudarjena naročila mora broker pred obdelavo dopolniti. To stori tako, da dvoklikne na posamezni rdeč zapis, odpre se mu ekran za skupno naročilo, kjer lahko spreminja parametre naročila. Individualna naročila se nato generirajo glede na vnesene parametre.

Pri urejanju skupnega naročila so vgrajene tudi nekatere kontrole, kot na vnosu indivudalnih naročil, npr:

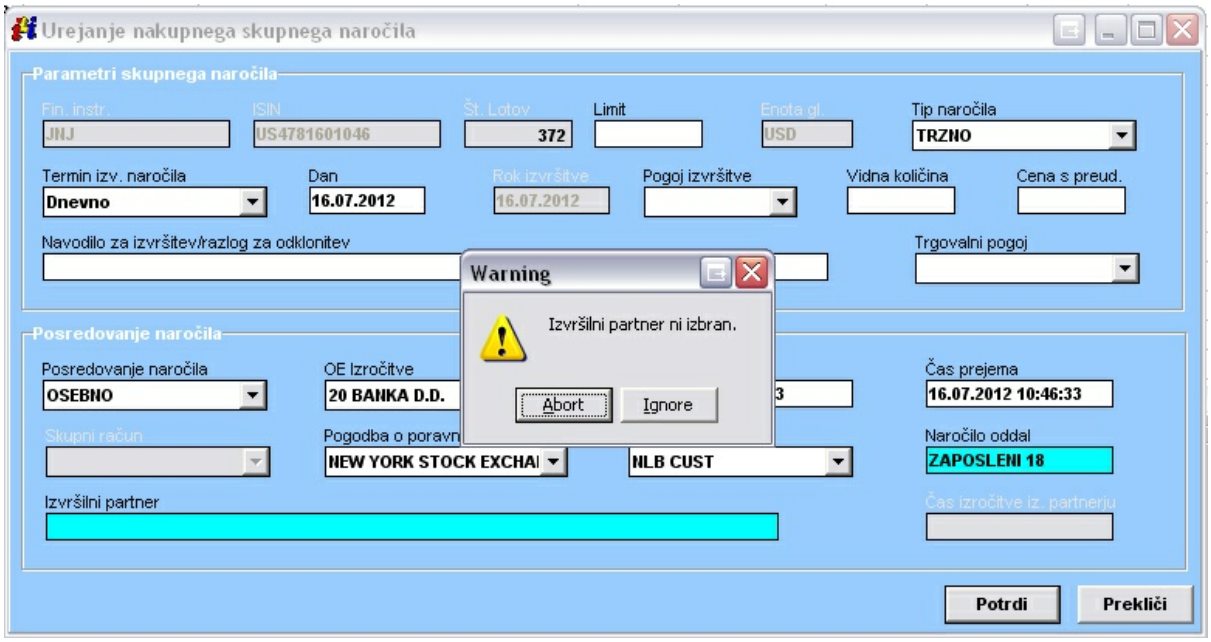

Če bi uporabnik želel obdelati naročilo, ki nima vseh obveznih parametrov naročila, ga program obvesti, npr:

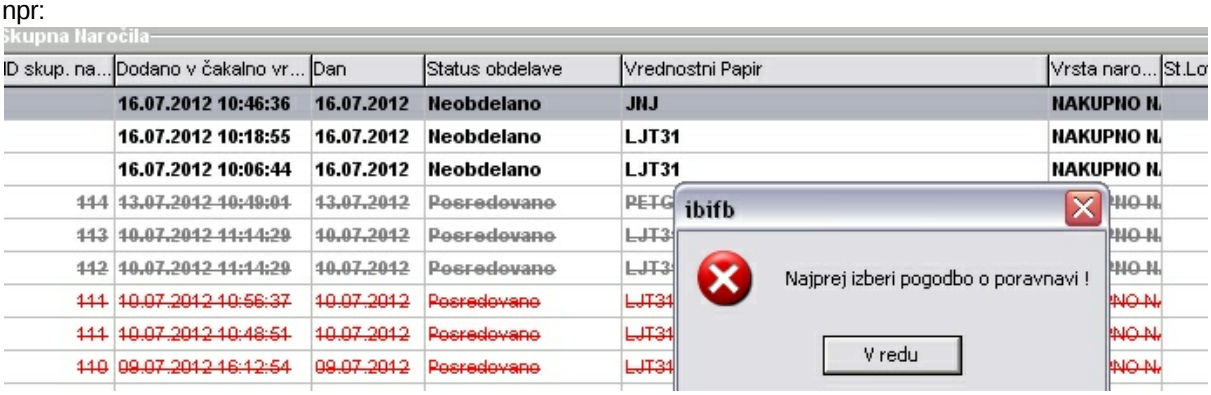

Z obdelavo naročila se zgenerirajo individualna naročila po pogodbah glede na izračunano število lotov, posamezni zapisi pa se nam obarvajo **sivo**, program nas tudi obvesti o zaključku obdelave.

Posredovanje naročila na trg

Skupna naročila moram broker posredovati še na trg. Z desnim klikom na zapis se nam odpre meni, kjer izberemo možnost Posredovanje na trg:

Nato se nam odpre možnost izbire številke skupnega računa iz šifranta skupnih računov, kjer izberemo ustreznega in izbiro potrdimo:

Nadaljevanje pa je odvisno od tega, ali gre za naročilo na domačem trgu (LJSE) ali na tujih trgih.

Domači trg

V primeru domačega trga in FIX povezave na LJSE, se nam odpre okno za potrditev prenosa na LJSE, kot ga poznamo že iz individualnih naročil:

S potrditvijo se nam skupno naročilo avtomatično prenese na LJSE:

Tuji trg

Za naročila na tujem trgu se nam odpre okno z navedenimi parametri naročila, na katerem izpolnimo čas izročitve tujemu posredniku - izvršilnemu partnerju:

Ko so naročila posredovana na trg, dobijo zapisi status Posredovana:

ID skup. na...	Dodano v čakalno vr...	Dan	Status obdelave	Vrednos...	Vrsta naročila	St.Lotov	Tec...	Tip naročil...	Skupni ...	Fix status	Fix sporočilo
116	16.07.2012 10:46:36	16.07.2012	Posredovano	JNJ	NAKUPNO NARO	372		TRZNO	10332		
118	16.07.2012 10:18:55	16.07.2012	Posredovano	LJT34	NAKUPNO NARO	3.407		TRZNO	10332	POTRJENO	Successful
118	16.07.2012 10:06:44	16.07.2012	Posredovano	LJT34	NAKUPNO NARO	255		TRZNO	10332	POTRJENO	Successful

V kolikor želi uporabnik ponovno obdelati že obdelano in/ali posredovano naročilo, se mu izpiše napaka:

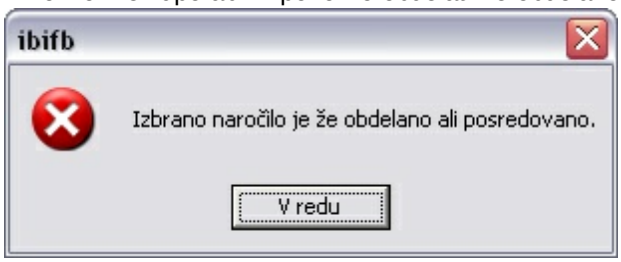

Ko se naročilo obdela (zgenerirajo se individualna naročila), obvestilo pod menijsko vrstico izgine.

Naročila, ki so že v knjigi naročil, je mogoče odkloniti, stornirati in spremeniti.

Odklonitev skupnega naročila

Odklonitev skupnega naročila je mogoča, če ima skupno naročilo status Obdelano: torej individualna naročila so zgenerirana v knjigi naročil, vendar še niso bila posredovana na trg.

Z desnim klikom na zapis s statusom Obdelano se nam odpre meni, kjer izberemo možnost Odklonitev:

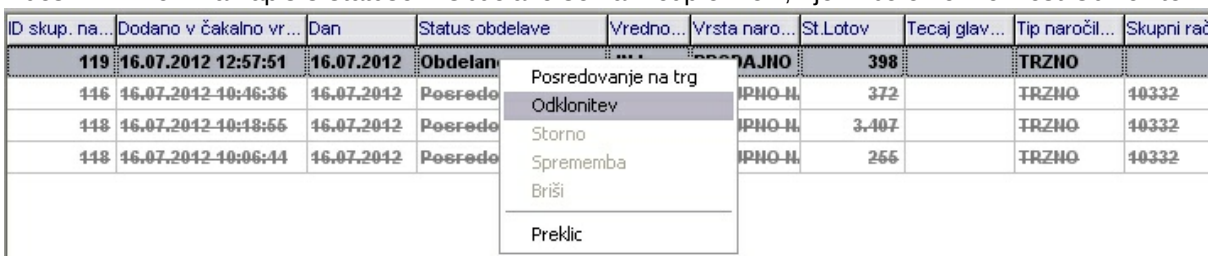

Odpre se nam okno, kjer vpišemo čas in razlog odklonitve:

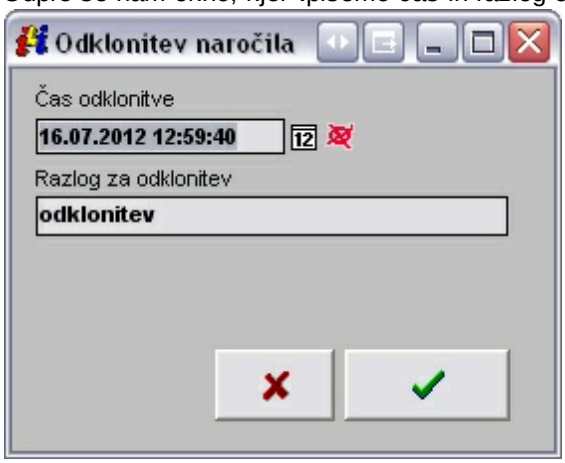

Ko odklonitev potrdimo, vsa individualna naročila v knjigi naročil za ta zapis dobijo status Odklonjeno z vpisanim časom in razlogom odklonitve:

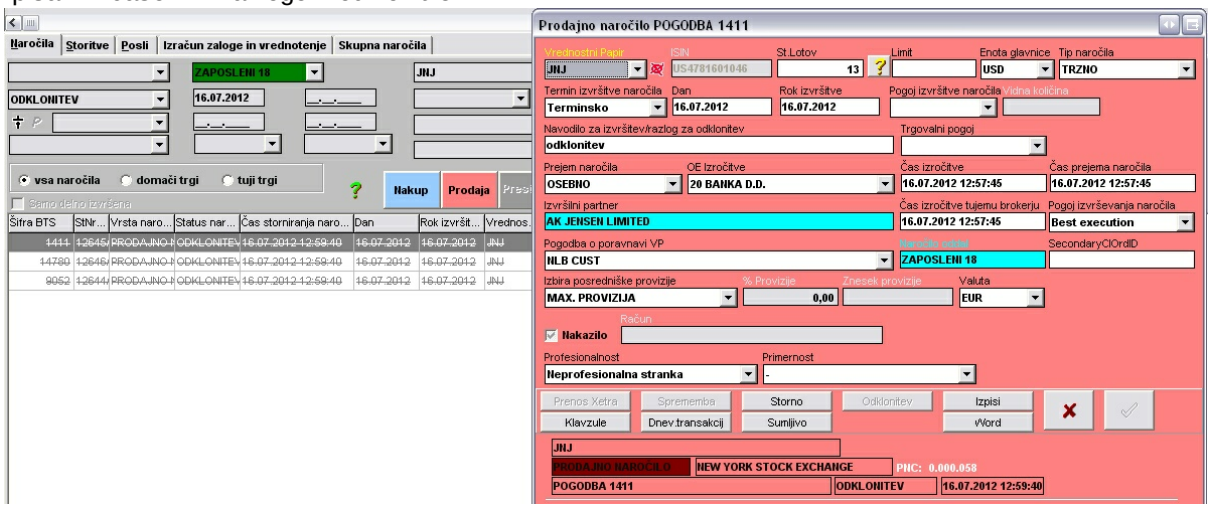

V pregledu naročil se nam odklonjeno naročilo prečrta in obarva rdeče:

Odklonjenega naročila ni mogoče posredovati na trg.

Če imamo posamezne zapise zgrupirane v 1 skupno naročilo, se bo z odklonitvijo naročil za izbrani zapis izvedla odklonitev za celotno skupno naročilo - torej za vse zapise, ki so združeni v to skupno naročilo.

Stornacija skupnega naročila

V kolikor pa je naročilo že posredovano na trg, je mogoča stornacija naročila. V meniju, ki se nam odpre z desnim klikom na zapis, izberemo možnost Storno.

Odpre se nam okno za vnos časa stornacije, ki ga moramo nato še potrditi.

V primeru naročila na LJSE, se stornacija skupnega naročila prenese preko FIXa na LJSE.

V knjigi naročil se nam vsako posamezno naročilo stornira:

Če imamo posamezne zapise zgrupirane v 1 skupno naročilo, se bo s stornacijo naročil za izbrani zapis izvedla stornacija za celotno skupno naročilo - torej za vse zapise, ki so združeni v to skupno naročilo.

Sprememba skupnega naročila

Sprememba skupnega naročila je mogoča v primeru, da je bilo naročilo že posredovano na trg ter gre za omejeno naročilo oz. naročilo s preudarkom.

Omogočena je samo sprememba omejitve naročila oz. v primeru naročila s preudarkom samo sprememba cene s preudarkom, preostalih parametrov naročila ni mogoče spreminjat.

V meniju, ki se nam odpre z desnim klikom na zapis, izberemo možnost Sprememba.

Odpre se nam okno s parametri naročila, kjer pa je omogočena samo sprememba omejitve naročila oz. cene s preudarkom. Vnesti moramo tudi čas spremembe.

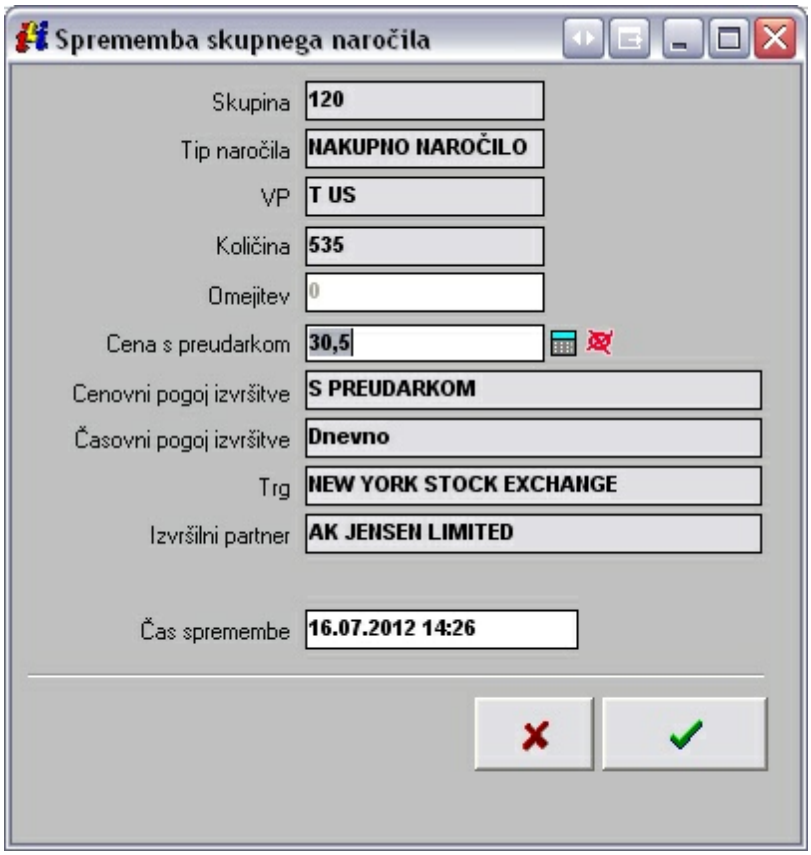

V primeru naročila s preudarkom se nam na obstoječih individualnih naročilih spremeni zgolj parameter Cena s preudarkom na naročilu.

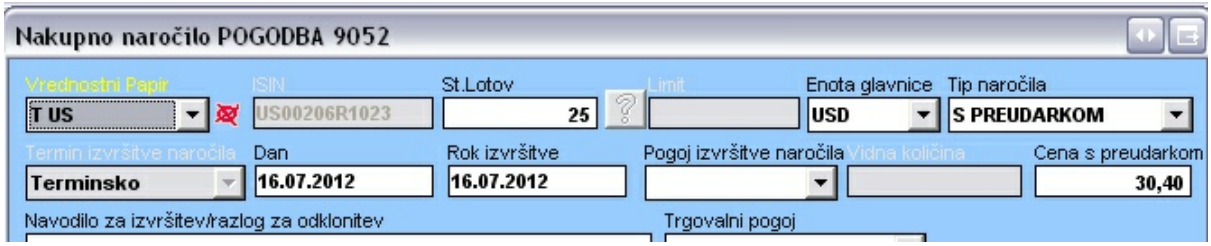

V primeru spremembe omejenega naročila, pa dobi obstoječe naročilo status Spremenjeno, ter zgenerira se novo naročilo s spremenjenim limitom naročila:

Šifra BTS	StNr...	Vrsta naro...	Status nar...	Dan	Rok izvršit...	Vrednos...	St.Lotov	Odprto	Tečaj glavnice n...	Čas storniranja naro...
1411	12650	NAKUPNO N	SPREMEMB	16.07.2012	16.07.2012	KO US	7	0	70,00	16.07.2012 14:33:22
1411	12653/	NAKUPNO N	ODPRTO	16.07.2012	16.07.2012	KO US	7	7	69,00	
14780	12652/	NAKUPNO N	SPREMEMB/	16.07.2012	16.07.2012	KO US	215	0	70,00	16.07.2012 14:33:22
14780	12655/	NAKUPNO N	ODPRTO	16.07.2012	16.07.2012	KO US	215	215	69,00	
9052	12651/	NAKUPNO N	SPREMEMB/	16.07.2012	16.07.2012	KO US	11	0	70,00	16.07.2012 14:33:22
9052	12654/	NAKUPNO N	ODPRTO	16.07.2012	16.07.2012	KO US	11	11	69,00	

Za naročila, ki so bila oddana na LJSE preko FIX povezave, se bo izvedla sprememba tudi na LJSE.

Če imamo posamezne zapise zgrupirane v 1 skupno naročilo, se bo s spremembo naročil za izbrani zapis izvedla sprememba za celotno skupno naročilo - torej za vse zapise, ki so združeni v to skupno naročilo.

V primeru, da uporabnik pripravi naročilo samo za 1 pogodbo, ga prav tako posreduje v čakalno vrsto, vendar pa ima potem borzni posrednik možnost, da ga obdela kot individualno naročilo ali pa kot skupno naročilo.

Pri obdelavi naročila v čakalni vrsti nas tako program vpraša, ali želimo naročilo obdelati kot individualno naročilo:

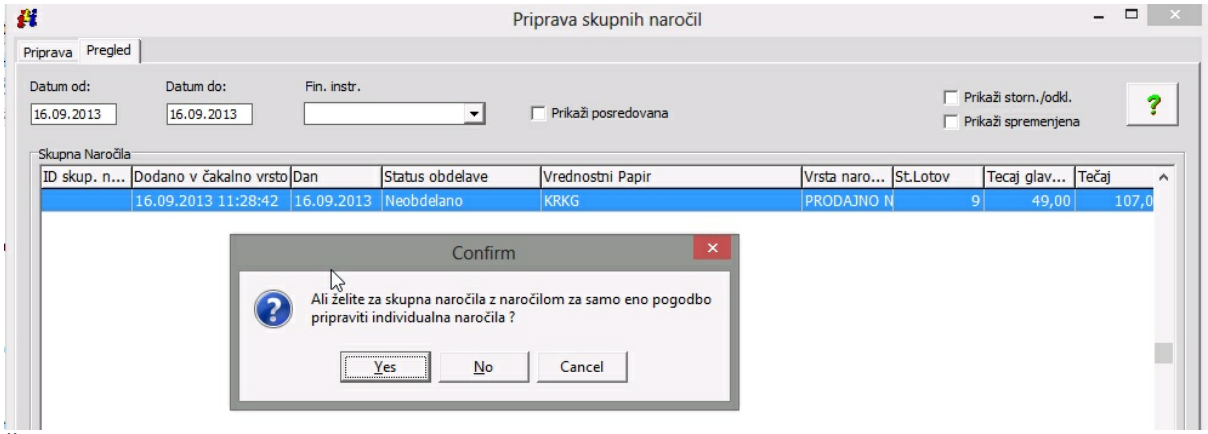

Če na zgornje vprašanje odgovorimo z **No**, se bo naročilo obdelalo kot **skupno naročilo**.

V kolikor odgovorimo **Yes**, se nam naročilo pripravi kot **individualno naročilo** in ni zajeto v nobeno skupno naročilo. Posredovanje na trg tako odpre ekran z individualnim naročilom, kjer naročilo nato prenesemo na LJSE oz. vnesemo čas izročitve tujemu brokerju, kot pri vnosu individualnega naročila.

Posredovanje na trg:

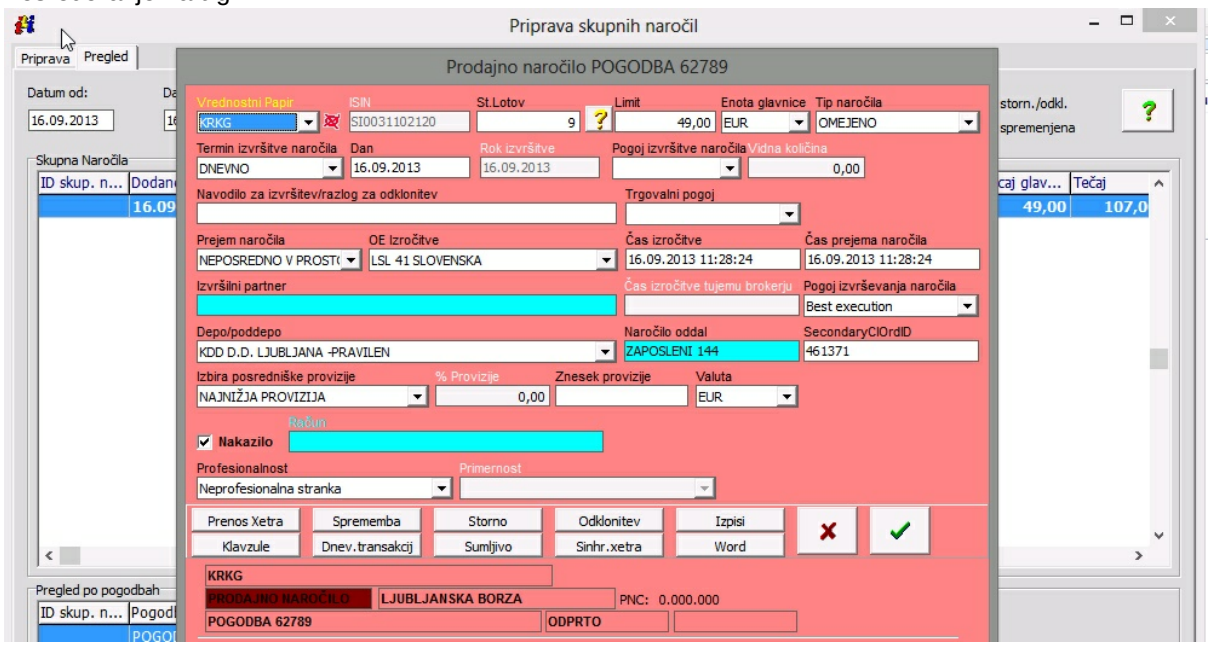

Odpre se nam okno z individualnim naročilom za izbrano pogodbo, ki ga ponovno potrdimo, da ga prenesemo na trg oz. za naročila na tujih trgih vnesemo čas izročitve tujemu brokerju.

Sprememba/Storno/Odklonitev
V primeru spremembe/preklica/odklonitve individualnega naročila se nam prav tako odpre ekran z naročilom, kjer izvedemo želeno akcijo, enako kot pri ostalih navadnih naročilih za indiviudalne pogodbe.

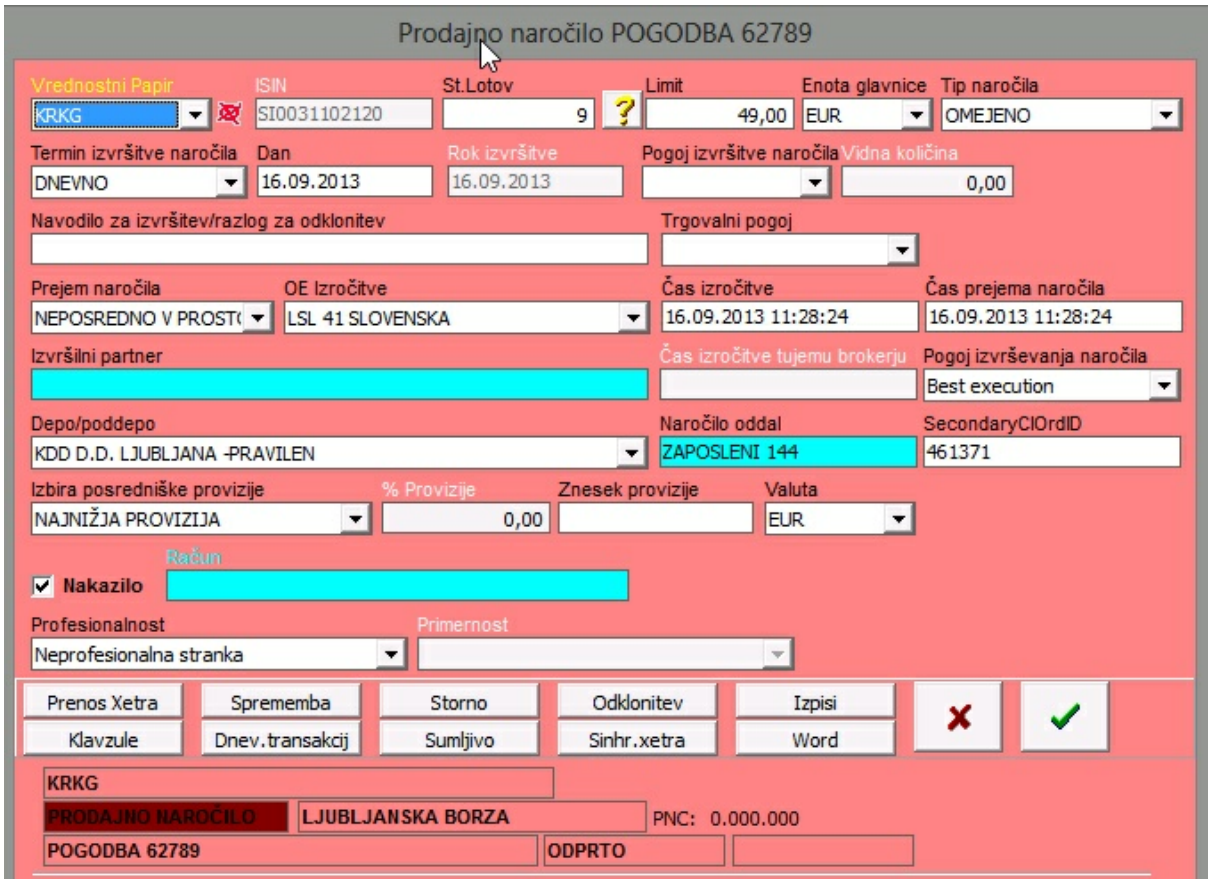

V primeru spremembe/stornacije/odklonitve naročila moramo na ekranu za naročilo izvesti ustrezno akcijo: kliknemo na gumb Sprememba, Storno ali Odklonitev, enako kot bi to izvajali na inidividualnem naročilu.

V čakalni vrsti dobi naročilo ustrezen status:

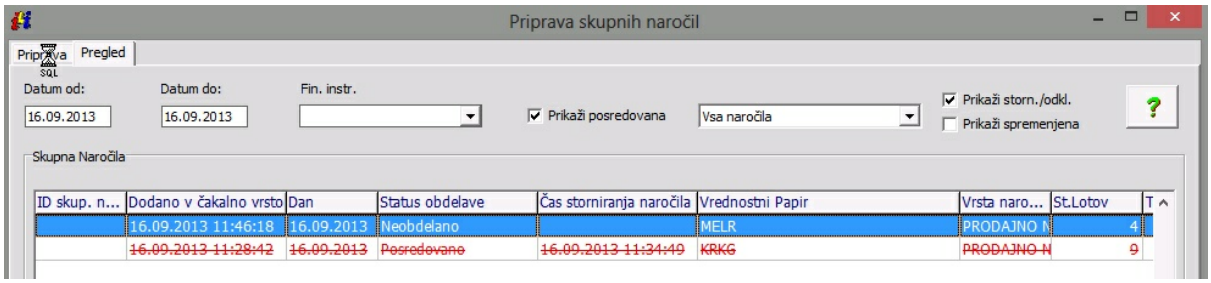

2.1.2.3.2.5 Uvoz poslov in razporeditev

Na uvozu poslov in alokacijah iz naslova funkcionalnosti priprave skupnih naročil ni bilo sprememb.

Ljubljanska borza
Posli za skupni račun, ki so sklenjeni na LJSE, se preko FIXa avtomatično uvozijo v Obdelave/Importi, zavihek Posli. Konec dneva je tako potrebno posle alocirati in generirati, kot je to opisano tukaj.

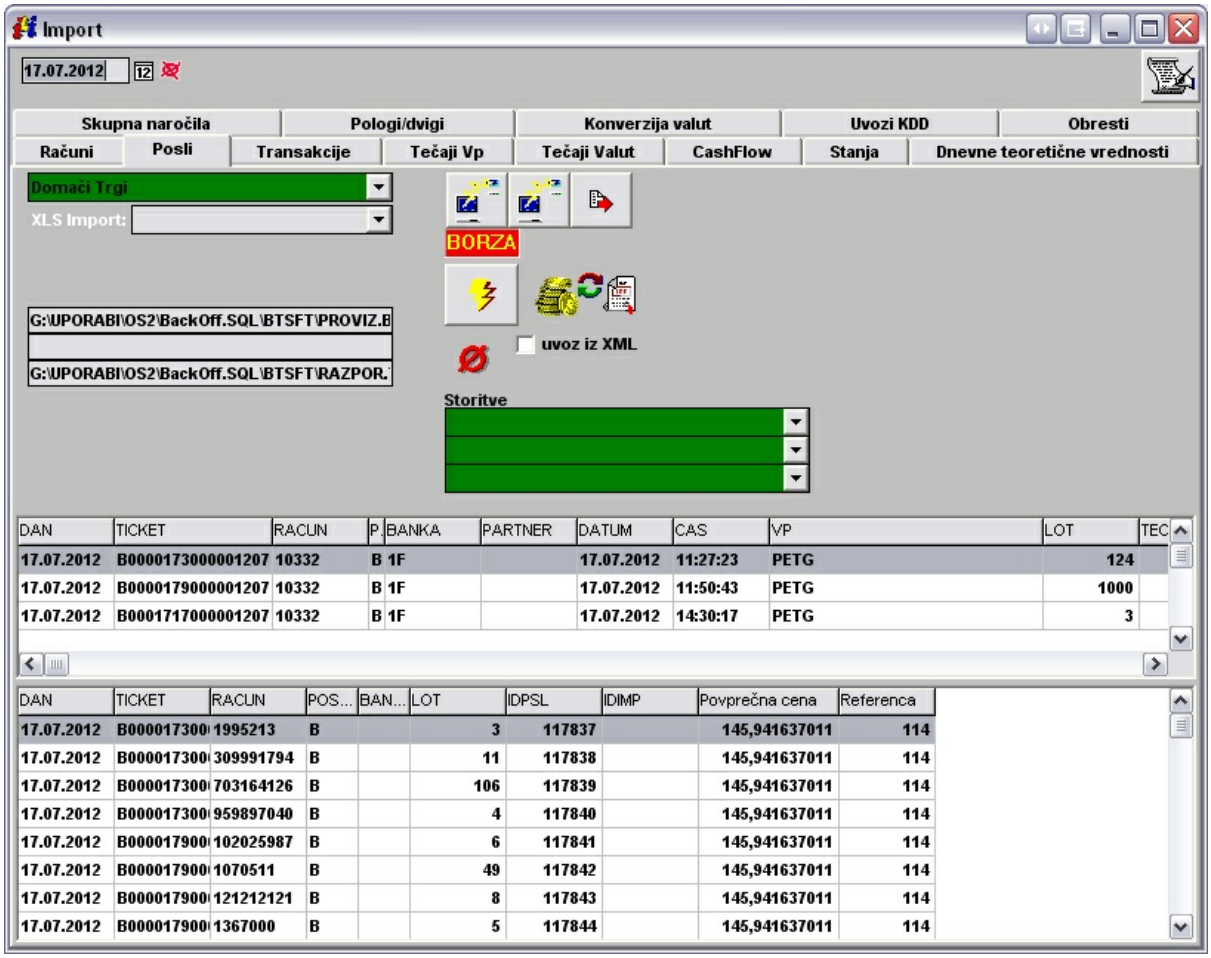

Tuji trgi
Tudi za tuje trge na uvozu poslov ni sprememb v funkcionalnosti, pomembno je le, da pripravimo ustrezno datoteko z ustrezno referenco - št. skupnega naročila.

Referenca za posle je podatek ID skup. naročila v ekranu za obdelavo naročil:

Vsa naročila, ki smo jih generirali pa lahko še vedno vidimo tudi v zavihku Skupna naročila v ekranu Obdelave/Import, le da je naziv datoteke "Čakalna vrsta + datum in ura":

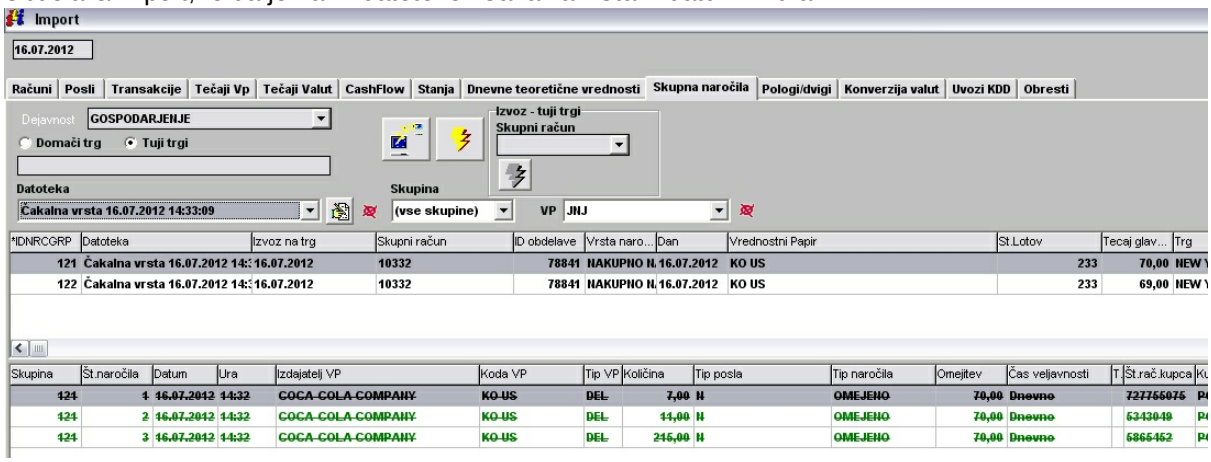

Na tem mestu je še vedno omogočen uvoz naročil preko excelove datoteke.

2.1.2.4 Naložbene transakcije

Prosta denarna sredstva naložimo v vrednostne papirje ali v druge oblike naložb (depoziti, izvedeni finančni instrumenti...).
Vrste naložbenih transakcij so:
NAKUP VP
PRODAJA VP
PREKNJIŽBA NA RAČUN
PREKNJIŽBA Z RAČUNA

Vnašamo jih v oknu Podatki/Naložbene transakcije. Druga možnost je uvoz iz Excela, glej Uvoz naložbenih transakcij.

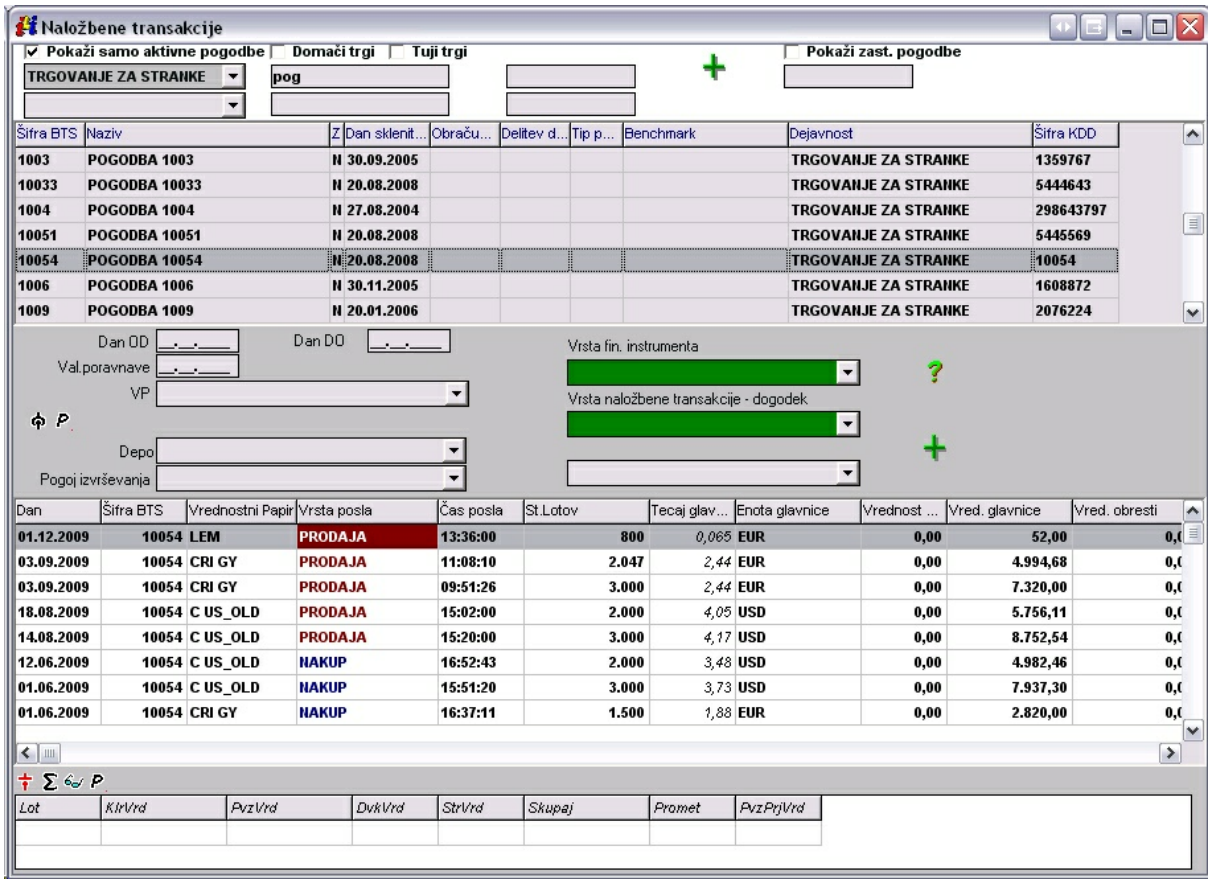

2.1.2.4.1 Uvoz naložbenih transakcij

Uvoz poteka prek okna Obdelave/Import. Vhodna datoteka mora biti v Excel obliki – glej format.

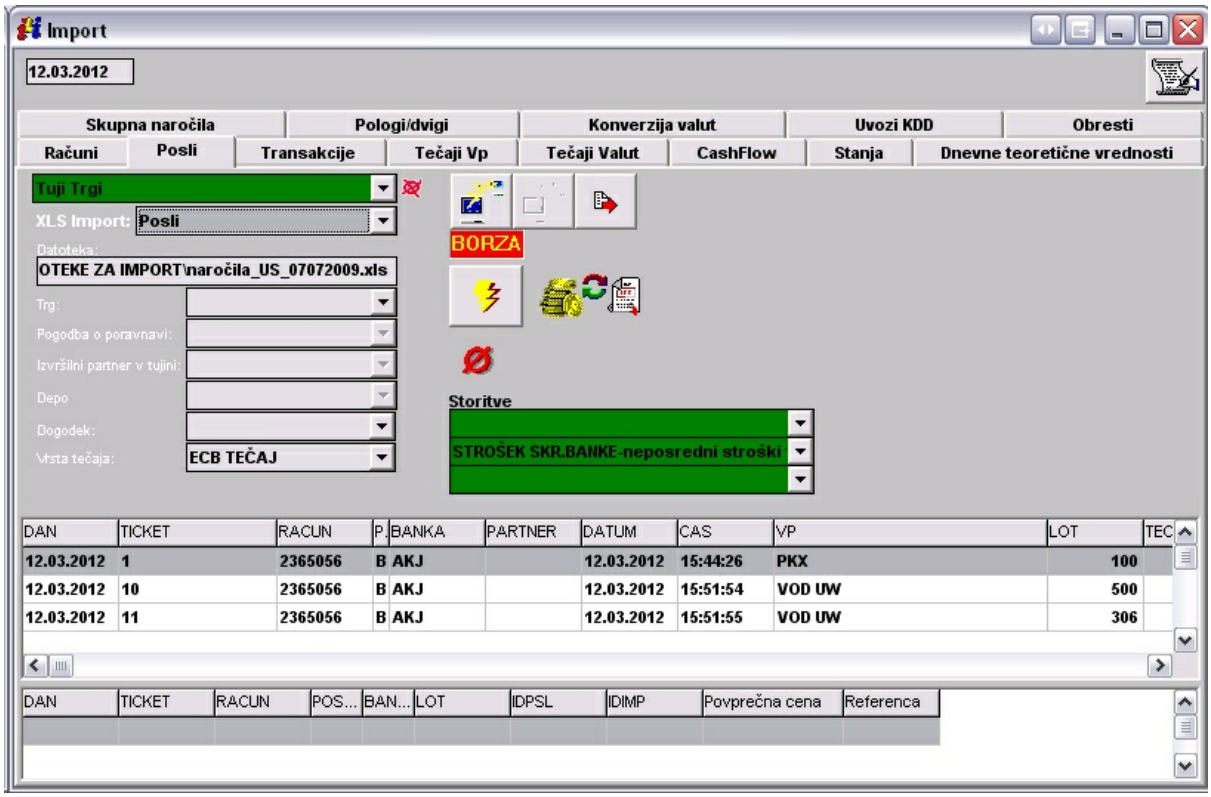

2.1.2.5 Denarna sredstva

Stranka potrebuje denarna sredstva za naložbe v vrednostne papirje.
Ta sredstva morajo biti v ustrezni valuti, ki je potrebna za nakup posameznega VP (EUR, USD, JPY, CAD itd.).
Denarna sredstva (prilive in odlive) ustrezno razporejamo prek denarnih transakcij.

Denarne transakcije lahko:
- vnašamo prek okna Spremljevalne transakcije,
- uvažamo preko uvoza/izvoza prilivov/odlivov dogodkov: glej podrobnejša navodila za import v dnevnih obdelavah.

Z denarnimi transakcijami mislimo na naslednje dogodke:
- PRILIV DOMAČE VALUTE
- ODLIV DOMAČE VALUTE
- PRILIV TUJE GOTOVINE
- ODLIV TUJE GOTOVINE

2.1.2.5.1 Import konverzije valut

Denarne prilive iz excelove datoteke lahko uvozimo tudi preko uvoza konverzije valut.

2.1.2.6 Dividende in zapadli kuponi

Dividende in prilivi iz zapadlosti kuponov obveznic vplivajo na denarno stanje strank.

V primeru, da stranka prejme priliv neposredno na svoj bančni račun, pomeni, da je stranka posledično povečala donos svojega portfelja.
V aplikaciji IBI Master se to izkaže z izplačilom sredstev, glej Izplačana sredstva.

Če stranka prejme dividendo v tuji valuti, na vplačana sredstva vpliva davčni odtegljaj, ki ga je BPD dolžna odvajati DURS-u.

2.1.2.6.1 Terjatev do izdajatelja

Glej glavna navodila.

2.1.2.6.2 Razporeditev strankam

Glej glavna navodila.

2.1.2.6.3 Izdelava obvestil strankam

Modul Izpisi/Crystal izpisi

Omogočamo:

- obvestilo stranki o prispelih dividendah in izplačilu kuponov:

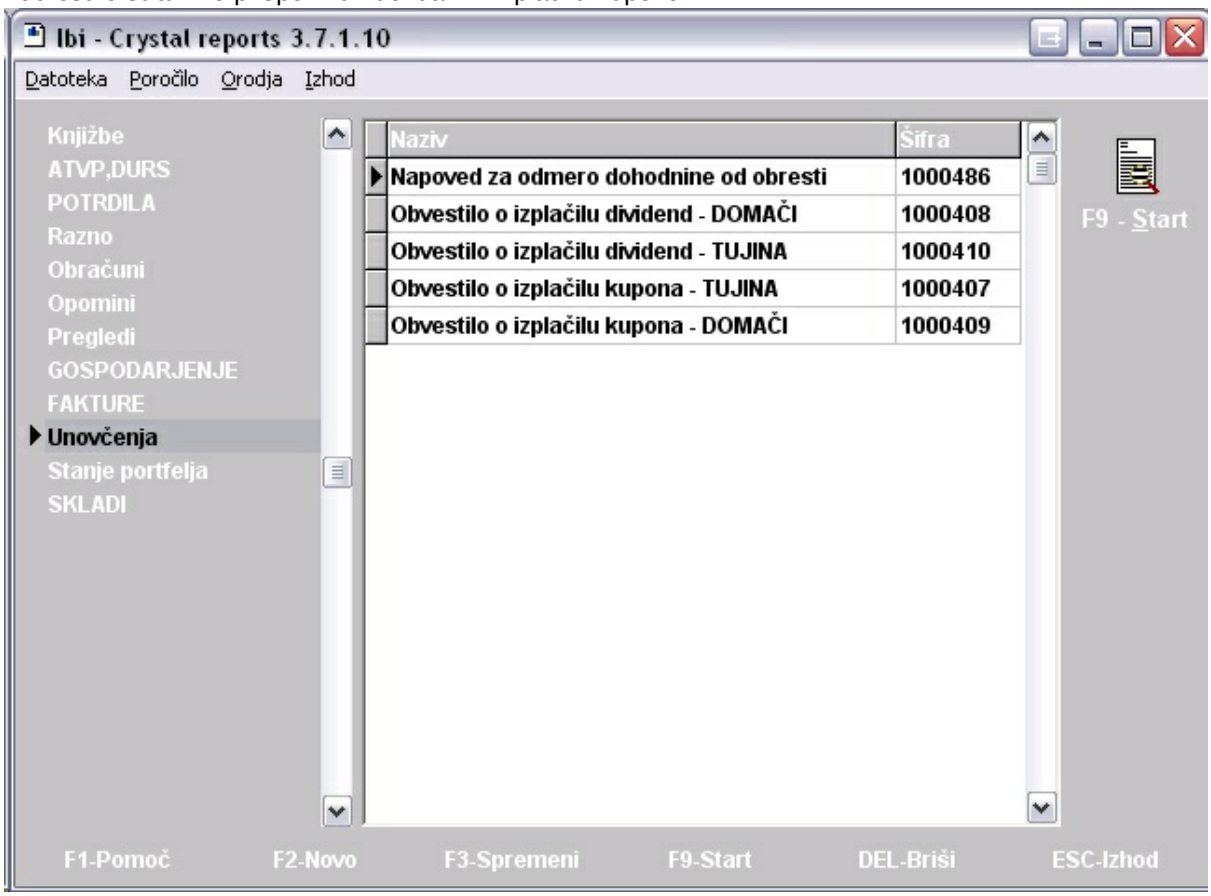

(**opomba**: katalog izpisov je za vsako stranko drugačen!)

2.1.2.7 Obračun upravljalske provizije

Upravljavska provizija je nadomestilo upravljavcu za upravljanje s premoženjem stranke.

Obdobje obračuna
Obdobje, za katero se stranki obračuna provizijo upravljanja, za IBI Master ni bistvenega pomena in je

lahko poljubno.

Obračun provizije izvedemo na poljuben dan (običajno je to zadnji dan v mesecu), s čimer obračunamo provizijo za obdobje od dneva zadnjega (predhodnega) obračuna do dne, ko poženemo nov obračun.

Osnova za obračun upravljavske provizije
Upravljalska provizija se zaračunava strankam glede na vrednost njihovega portfelja. Izražena je v odstotkih od vrednosti portfelja, ki se nastavi v pogodbi, glej Sklenitev pogodbe o upravljanju sredstev.

Vrednost portfelja se lahko izračunava na dva načina:
- VREDNOST PORTFELJA (vrednost na dan obračuna upr. provizije)
- POVPREČNA VREDNOST PORTFELJA (aritmetično povprečje vseh vrednotenih dni obdobju od zadnjega obračuna upr. provizije)

PVP = ∑(GLV + OBR) / N

PVP – povprečna vrednost portfelja v obdobju od zadnjega obračuna upr. provizije oz. od odprtja pogodbe.
GLV – vrednost glavnice na dan
OBR – vrednost obresti na dan
N – število vrednotenih dni v obdobju

Faktura oz. terjatev do stranke se izstavi na naslednji dan: če izvajamo obračun na 31.1.2013, se bo terjatev na stranki gnerirala na 1.2.2013.

Upravljalska provizija se po potrebi lahko izračunava enkrat mesečno, fakturira pa zgolj kvartalno in ne mesečno! Torej se denarni znesek nadomestila za upravljanje v tem primeru stranki ne odtegne enkrat mesečno, temveč enkrat kvartalno. Glej Kvartalno fakturiranje z mesečnim izračunom.

2.1.2.7.1 Izdelava upravljavskih obračunov

Strankam se upravljavska provizija lahko zaračunava vsak konec meseca, izjemoma kvartalno, oziroma na poljuben dan.

Obračuni se izdelajo v ekranu Podatki/Obračun provizije in delitev dobička.

Obračun upravljavkse provizije se lahko pripravi za
- **posamezno stranko**: izberemo samo pogodbo, za katero želimo izvesti obračun upr. provizije
- **izbrane stranke**: izbiramo želene pogodbe s pomočjo tipke CTRL in klikanjem po izbranih pogobdah ali s tipko SHIFT in premikanjem s puščičnima tipkama za navzgor in navzdol
- **vse stranke** glede na izbrane filtre: označimo parameter Izberi vse aktivne v filtru pogodb.

Pogodbe lahko poljubno pofiltriramo tudi po ostalih filtrih za pogodbe (Vrsta pogodbe, Skupina pogodb)

V osrednjem delu okna je treba nastaviti naslednja polja:

Dan – dan, za katerega želimo izdelati poročilo,
Dogodek – izbiramo med dvema dogodkoma (Obračun provizije, Delitev dobička), z dogodkom Delitev dobička se hkrati izvede tudi obračun upr. provizije, razen v primeru, da je paramater Brez upravljalske provizije potrjen. Ta funckionalnost mora biti sicer omogočena (iniset).
Valuta – EUR (druge valute vrednotenja zaenkrat niso podprte).

V spodnjem delu okna, na zavihku Obračun provizije je treba nastaviti dodatna polja:

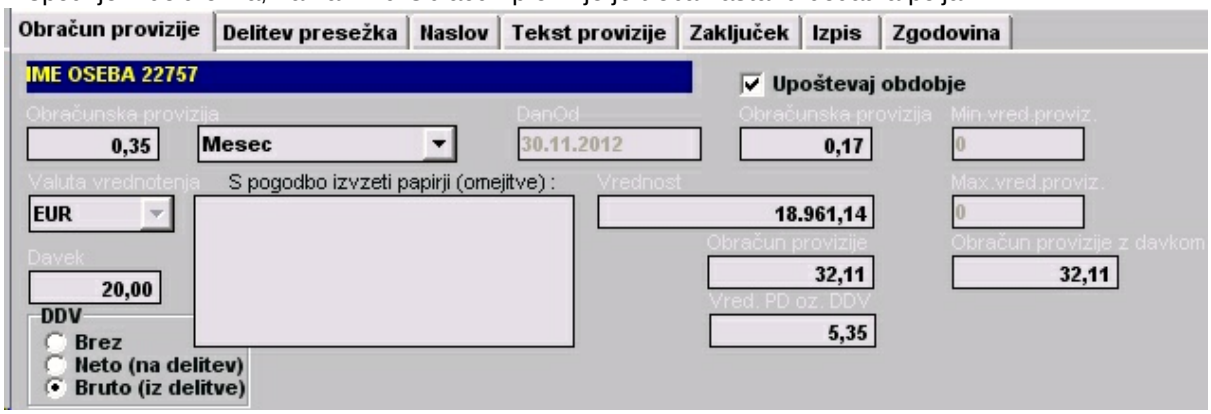

Obdobje (Mesec, Četrt leta, Pol leta, Leto) – ker je na pogodbi s stranko določena le obračunska provizija v odstotkih, lahko v tem oknu izberemo obdobje, v katerem velja ta odstotek. Obdobje je povezano s kljukico **Upoštevaj obdobje**: če izberemo parameter obdobje, in hkrati obkljukamo parameter Upoštevaj obdobje, se bo odstotek upravljavske provizije ustrezno preračunal glede na dejansko obdobje obračuna in parameter Obdobje. Primer: če smo zadnji obračun izvedli 30.11.2012, sedaj pa izvajamo obračun na 15.12.2012, ter imamo določeno obdobje obračuna Mesec in potrjen parameter Upoštevaj obdobje, se bo naveden odstotek upr. provizije ustrezno preračunal: 0,35% * (15 dni/31 dni) = 0,17%.
V primeru, da gre za kvartalno fakturiranje mesečnih provizij, je treba kljukico "Upoštevaj obdobje" odstraniti.

DDV
Brez – pri obračunu upravljavske provizije NE obračunamo DDV.

Neto (na delitev) – pri obračunu upravljavske provizije obračunamo DDV tako, da znesku, ki pripada banki (deležu dobička ali proviziji) dodamo še 20 % DDV.

Bruto (iz delitve) – pri obračunu upravljavske provizije obračunamo DDV tako, da je v znesku (deležu dobička ali proviziji) že vključen 20 % DDV.

S pogodbo izvzeti papirji (omejitve) – gre za seznam papirjev, ki se izvzamejo iz obračuna. Če ni določena nobena omejitev, je to okno prazno (navaden način obračuna provizije). V nasprotnem primeru (obračun provizije z upoštevanjem omejitev) pa so zapisane kratice papirjev, ki se izvzamejo iz obračuna provizije. Glej okno Podatki/Pogodbe, zavihek Omejitve:

Iz omejitev se v okence S pogodbo izvzeti papirji (omejitve) navedejo papirji, za katerih vrednost bo vrednost portfelja zmanjšana:

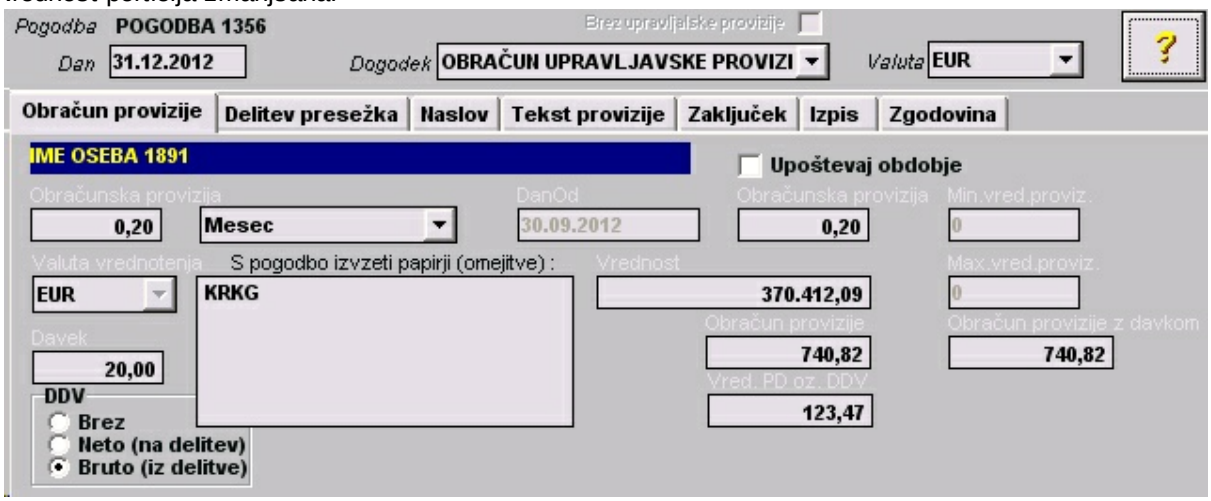

S klikom na rumeni ? se nam za vse pogodbe pripravijo obračuni upr. provizije glede na vnesen cenik in dodatne parametre pri samem obračunu. Vrednosti obračunov lahko vidimo na zavihku Obračun provizije, pri čemer je potrebno vedeti, da so prikazani podatki povezani z izbrano pogodbo na zavihku zgodovina in ne z izbrano pogodbo v zgornjem delu ekrana!

© IRM Info Rešitve d.o.o.

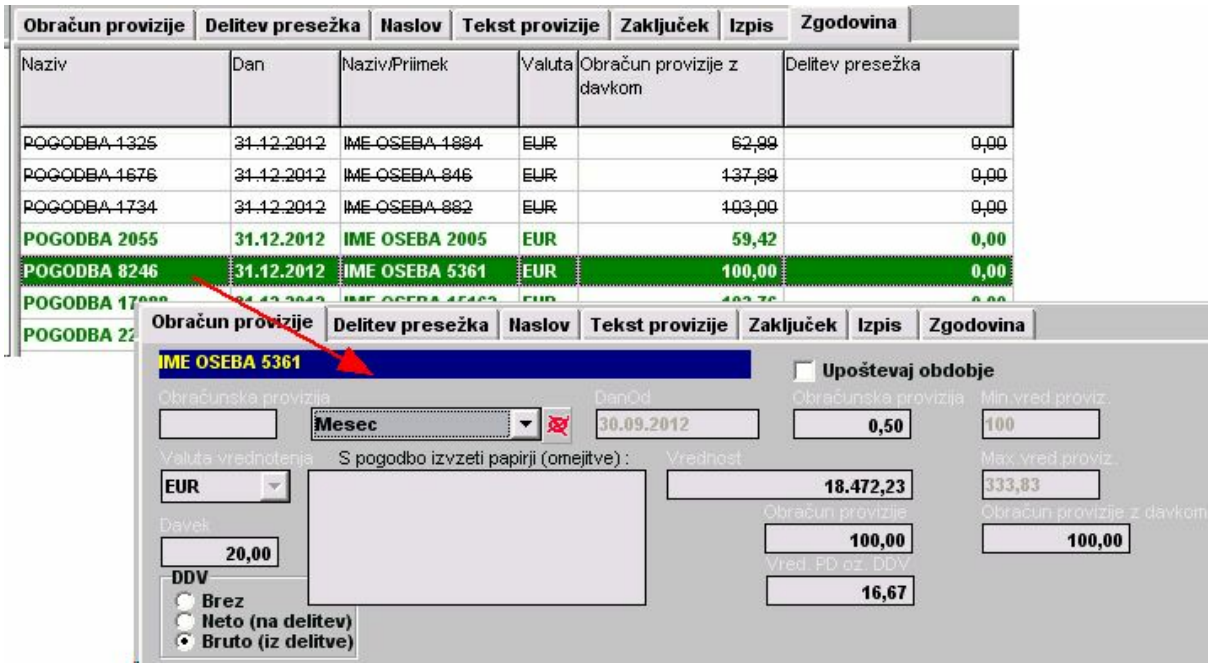

Pomen različnih zapisov na zavihku **Zgodovina**:
- **RDEČE** obarvani zapisi so napačni obračuni: iz različnih razlogov, ki nam jih je obdelava javila, so lahko obračuni napačni in kot taki ne bodo upoštevani.
- **ZELENO** obarvani zapisi so pravilni in pripravljeni za fakturiranje.
- ~~PREČRTANI~~ zapisi so zapisi, ki so že fakturirani.

Pomen polj izračunanih polj na zavihku **Obračun provizije**:
- **Min. vred. proviz.:** če imamo vključeno funkcionalnost za upoštevanje cenika, se tu upošteva lahko tudi minimalna vrednost provizije, ki se obračuna stranki
- **Max. vred. proviz.:** če imamo vključeno funkcionalnost za upoštevanje cenika, se tu upošteva lahko tudi makimalna vrednost provizije, ki se obračuna stranki, kot je to tudi primer na zgornji sliki.
- **Vrednost:** polje predstavlja dejansko vrednost, na podlagi katere se obračuna upr. provizije. V primeru izbrane osnove 'Vrednost portfelja' je to vrednost portfelja na dan obračuna; v primeru 'Povprečna vrednost portfelja' je to povprečna vred. portfelja v obdobju od zadnjega obračuna provizije oz. od odprtja pogodbe.
- **Obračun provizije:** dejansko obračunana provizija (% * vrednost)
- **Vred. PD oz. DDV:** vrednost davka, če je ta obračunan, glede na tip obračuna (brez, neto na delitev, bruto iz delitve)
- **Obračunska provizija z davkom:** vrednost provizije, vključujoč obračunan davek

2.1.2.7.2 Fakturiranje upr. provizije

Fakturiranje izvajamo prav tako v oknu Podatki/Obračun provizije in delitev dobička, zavihek Zgodovina s klikom na rdečo knjigico:

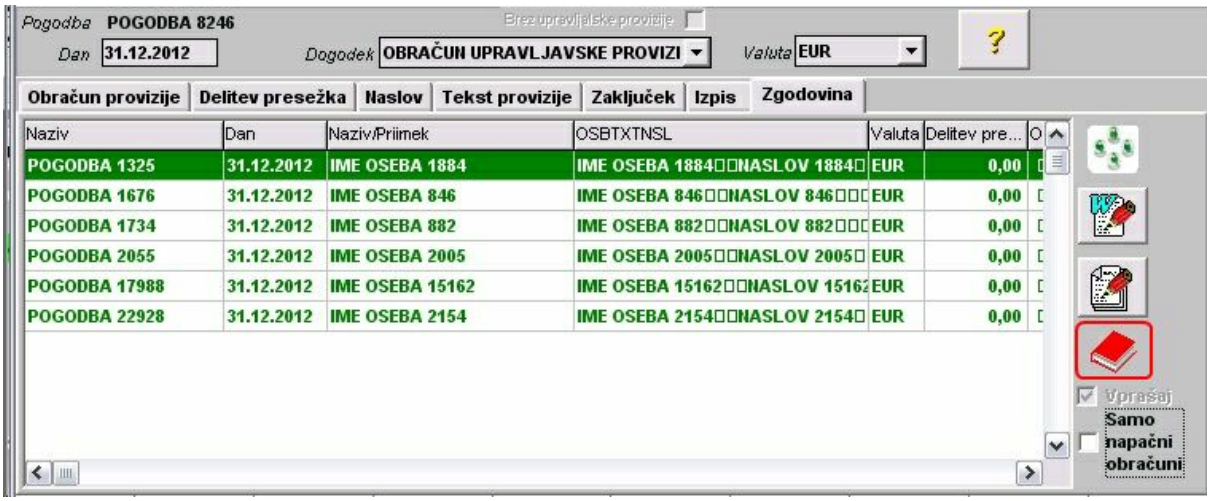

Če fakturiramo posamezen obračun, je kljukica pri besedi "Vprašaj" sive barve (glej slikico zgoraj). Če želimo fakturirati več obračunov hkrati (običajno v praksi!), potem jih najprej označimo na zavihku "Zgodovina" s tipko CTRL (glej slikico spodaj), nato odstranimo še kljukico pri "Vprašaj" 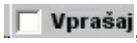

, ki je v tem primeru črne barve.

V slednjem primeru se fakturiranje ne bo več zaustavljalo na vsakem posameznem dogodku, pač pa se bo izvedlo fakturiranje vseh označenih obračunov hkrati:

Ko so obračuni fakturirani, se obarvajo črno in so prečrtani, pred tem so vrstice zelene barve in odebeljene (bold):

Obračun provizije | Delitev presežka | Naslov | Tekst provizije | Zaključek | Izpis | Zgodovina

Naziv	Dan	Naziv/Priimek	OSBTXTNSL	Valuta	Delitev pre...	O
~~POGODBA 1325~~	~~31.12.2012~~	~~IME OSEBA 1884~~	~~IME OSEBA 1884□□NASLOV 1884□□~~	~~EUR~~	~~0,00~~	~~-~~
~~POGODBA 1676~~	~~31.12.2012~~	~~IME OSEBA 846~~	~~IME OSEBA 846□□NASLOV 846□□□~~	~~EUR~~	~~0,00~~	~~-~~
~~POGODBA 1734~~	~~31.12.2012~~	~~IME OSEBA 882~~	~~IME OSEBA 882□□NASLOV 882□□□~~	~~EUR~~	~~0,00~~	~~-~~
POGODBA 2055	**31.12.2012**	**IME OSEBA 2005**	**IME OSEBA 2005□□NASLOV 2005□**	**EUR**	**0,00**	[
POGODBA 17988	**31.12.2012**	**IME OSEBA 15162**	**IME OSEBA 15162□□NASLOV 15162**	**EUR**	**0,00**	[
POGODBA 22928	**31.12.2012**	**IME OSEBA 2154**	**IME OSEBA 2154□□NASLOV 2154□**	**EUR**	**0,00**	[

S fakturiranjem obračuna upravljavske provizije se nam na naslednji datum v Dnevniku transakcij zgenerira dogodek Obračun upravljavske provizije, ki poveča terjatev do stranke:

Šifra BTS	Dan	Valuta por...	Dogodek	St.Lotov	Tecaj glav...	Vredn...	Vrednost	Terjatev
24659	01.01.2013	01.01.2013	OBRAČUN UPRAVLJAVSKE PROVIZI	47,6564	*1,00*	EUR	47,66	57,19

Terjatev se zapre z obdelavo Prenos zaslužkov.

Sama faktura je navadno del upravljavskega poročila, ki ga pripravimo v dogovoru s stranko.

2.1.2.7.3 Kvartalno fakturiranje (mesečni obračun)

Kvartalno fakturiranje z mesečnim izračunom

Stranki mesečno izračunavamo provizijo (v odstotkih) glede na vrednost portfelja na zadnji dan v mesecu.

Faktura se stranki izstavi kvartalno, in sicer v višini vsote mesečnih zneskov za posamezno tromesečje.

PRIMER:
Za opravljanje storitev gospodarjenja z vrednostnimi papirji se stranki zaračuna mesečna provizija v višini 2 %/12 od vrednosti portfelja na zadnji dan v mesecu. Upravljalec si izplača provizijo za gospodarjenje v breme stranke iz njenega premoženja na zadnji dan vsakega četrtletja (31. 3., 30. 6., 30. 9. in 31. 12.) oziroma ob prekinitvi pogodbe.

NASTAVITVE:

Pogodba s stranko na dejavnosti US mora biti nastavljena, kot je navedeno spodaj:

- izbrana mora biti vrednost "VREDNOST PORTFELJA" kot vrsta upravljalske provizije:

- pri fakturiranju (okno Obračun provizije in delitev dobička) je treba odstraniti kljukico "Upoštevaj obdobje":

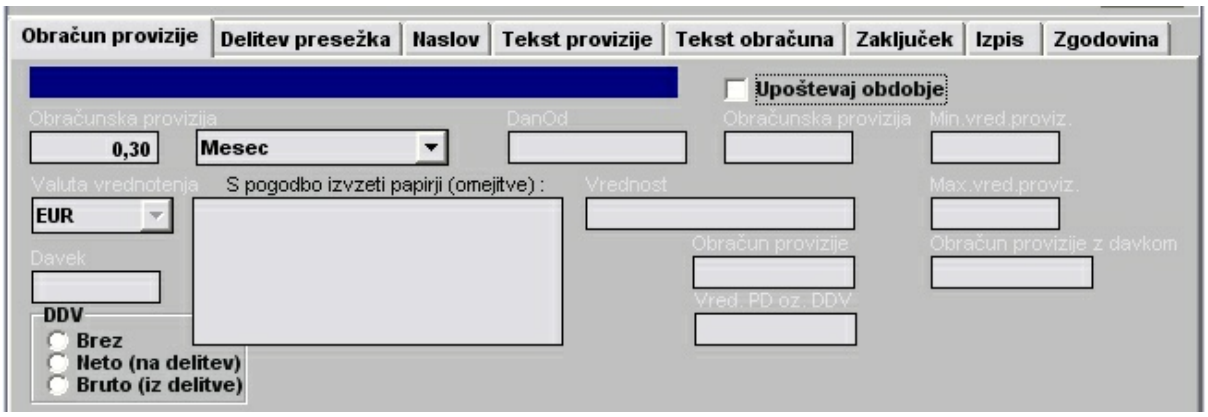

POZOR: v nastavitvah pogodbe ne sme biti uporabljena provizija po vrstah lastnine. Seznam mora biti prazen:

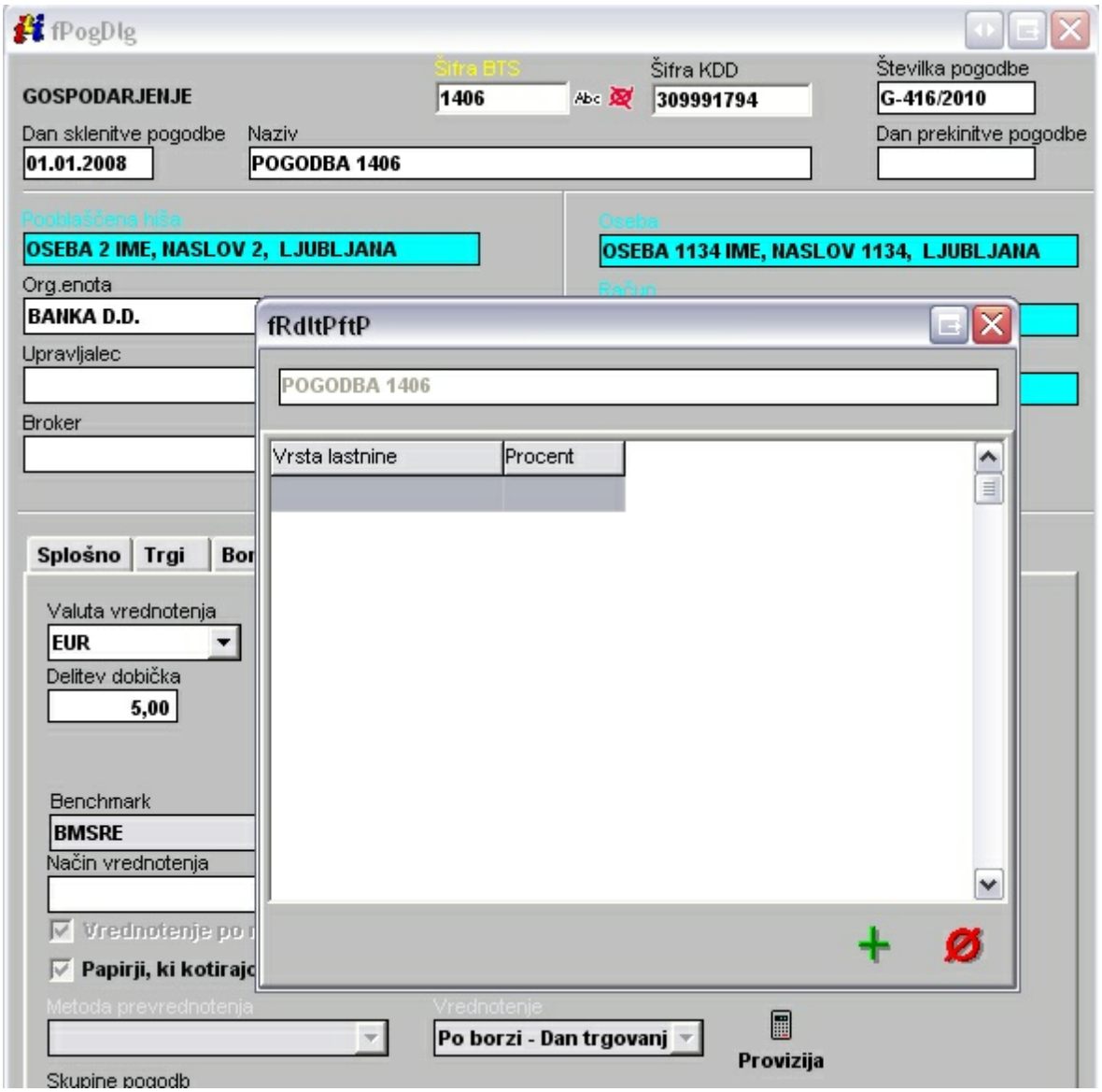

2.1.2.7.4 Večnivojska provizija

Nastavitev večnivojske provizije

V ekranu Podatki/Pogodbe dvojno kliknemo na pogodobo in nato izberemo zavihek Vrednotenje. Desno spodaj vidimo gumb Provizija:

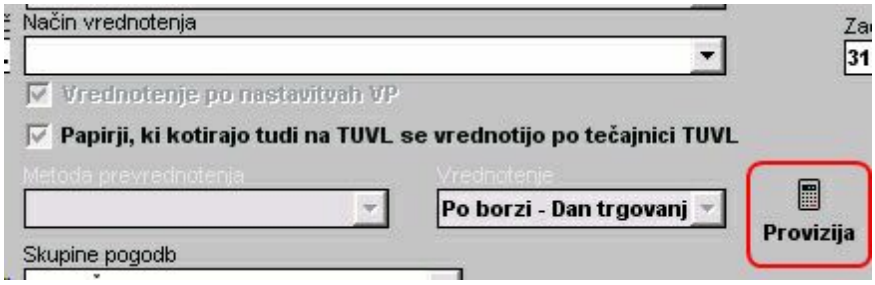

Klik na gumb Provizija odpre novo okno, kjer se vnese večnivojska provizija, torej provizija po vrstah lastnine:

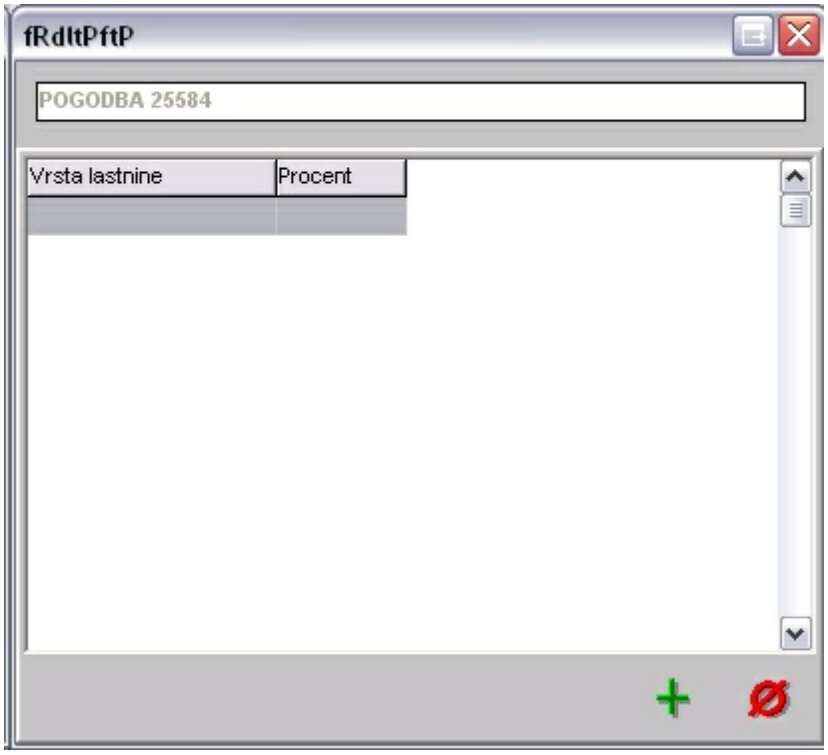

Za dodajanje kliknemo na zeleni plus:

S klikom na zeleni + vnesemo provizijo po posameznih vrstah:

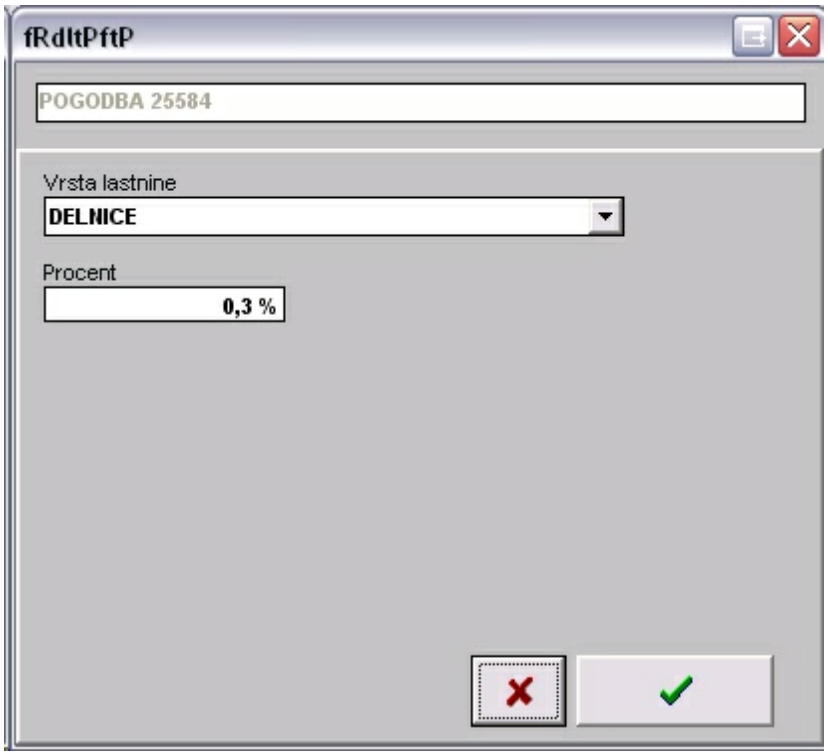

2. Okno Obračun provizije in delitev dobička:
- izdelamo obračun provizij, ki je razbit po vrstah lastnine.

OPOMBE:
- obračun večnivojske provizije po vrstah lastnine v kombinaciji s cenikom ni možna
- prav tako ni možen obračun večnivojske provizije v kombinaciji s kvartalnim fakturiranje z mesečnim obračunom upr. provizije

2.1.2.7.5 Brisanje obračunov

Obračune lahko brišemo ko so samo pripravljeni ali ko so že fakturirani.

Obračune brišemo na zavihku Zgodobina, v oknu Podatki/Obračun provizije in delitev dobička:

Obračun brišemo z dvojnim klikom na obračun na zavihku Zgodovina v oknu Obračun provizije in delitev dobička:

Obračun provizije | Delitev presežka | Naslov | Tekst provizije | Tekst obračuna | Zaključek | Izpis | Zgodovina

Naziv	Dan	Naziv/Priimek	OSBTXTNSL	Valuta	Delitev pre...
~~POGODBA 1325~~	~~31.12.2012~~	~~IME OSEBA 1884~~	~~IME OSEBA 1884□□NASLOV 1884□□~~	~~EUR~~	~~0,00~~
~~POGODBA 1676~~	~~31.12.2012~~	~~IME OSEBA 846~~	~~IME OSEBA 846□□NASLOV 846□□□~~	~~EUR~~	~~0,00~~
~~POGODBA 1734~~	~~31.12.2012~~	~~IME OSEBA 882~~	~~IME OSEBA 882□□NASLOV 882□□□~~	~~EUR~~	~~0,00~~
POGODBA 8246	**31.12.2012**	**IME OSEBA 5361**	**IME OSEBA 5361□□NASLOV 5361□**	**EUR**	**0,00**
POGODBA 17407	**31.12.2012**	**IME OSEBA 14603**	**IME OSEBA 14603□□NASLOV 14603**	**EUR**	**0,00**

Obračun brišemo z dvoklikom:
V primeru že fakturiranega obračuna moramo najprej brisati dogodke, tako se nam z dvoklikom odpre ekran z dogodkom, kjer dogodek lahko brišemo s klikom na prečrtan krogec za brisanje:

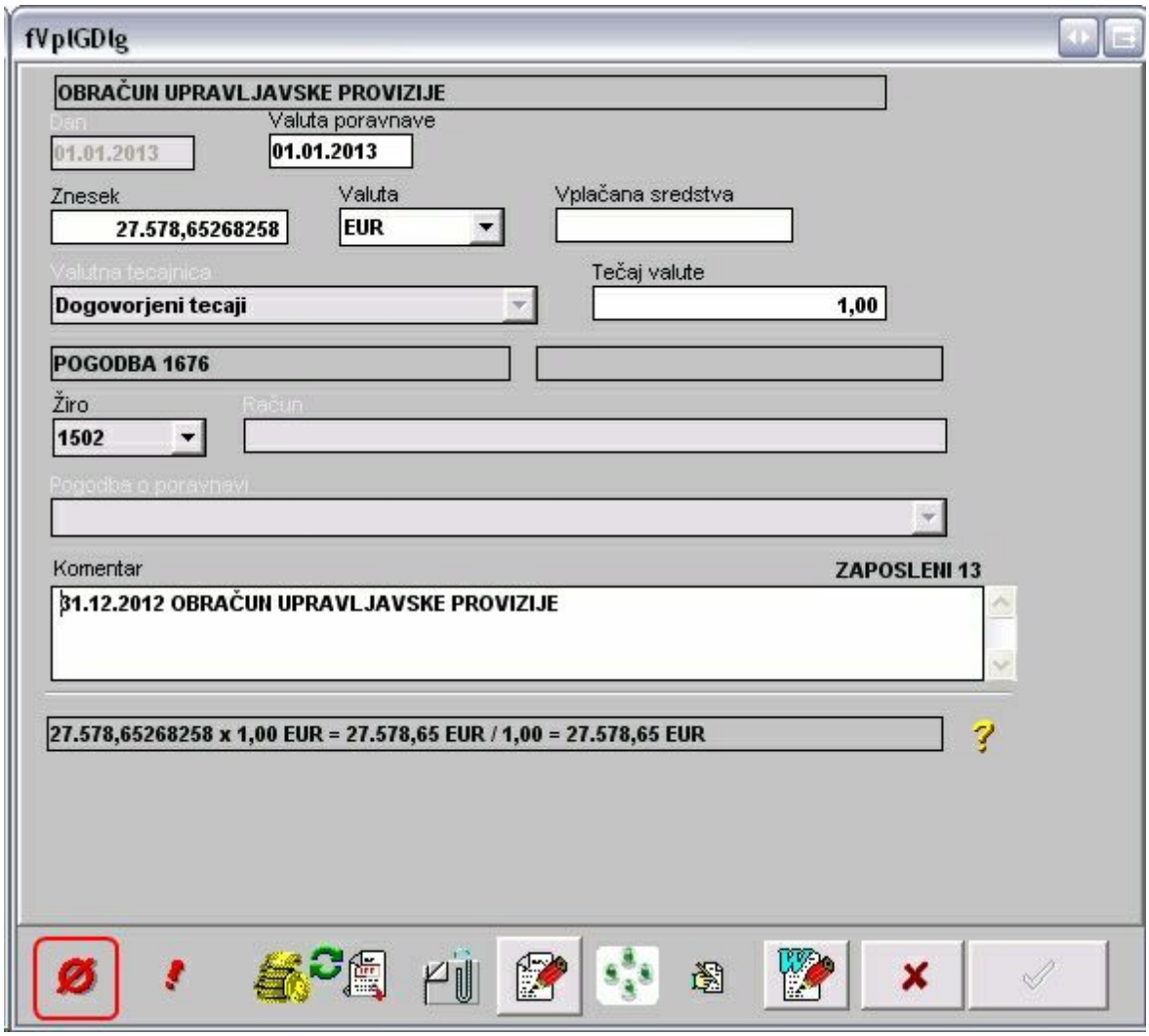

Program nas pred brisanjem še opozori: *"Prosim potrdi brisanje posla s stranko !"* in ko to potrdimo, se dogodek iz dnevnika transakcij izbriše, v zavihku zgodovina, pa zapis ostane, vendar kot pripravljen obračun (obarvan **zeleno**).

Pripravljene obračune (obarvan **zeleno**) pa prav tako brišemo z dvojnim klikom na zapis, program nas pred brisanjem opozori z obvestilom:

Po potrditvi obvestila se pripravljeni obračun izbriše.

2.1.2.8 Obračun delitve dobička

Delitev dobička pomeni razmerje, v kakršnem si stranka in upravljalec razdelita dobiček.

Dobiček je razlika med vrednostjo portfelja na določen dan in osnovnim premoženjem, ki ga je stranka vplačala upravljalcu.

Osnovno premoženje je v primeru več zaporednih vplačil stranke časovno in zneskovno obteženo.

Ob vsaki delitvi dobička se lahko avtomatsko obračuna tudi *upravljalska provizija*, ne drži pa obratno.

Izvedba obračuna delitve dobička.

2.1.2.8.1 Izdelava obračuna delitve dobička

Obračun delitve dobička se izvede v oknu Podatki/Obračun provizije in delitev dobička, zavihek Delitev presežka. Sam postopek je identičen kot izdelava upravljavskih obračunov, tako so v nadaljevanju opisane samo posebnosti pri obračunu delitve dobička.

Ta zavihek (podobno kot zavihek Obračun provizije) prikazuje podatke, ki se navezujejo na nastavitve pogodbe (% deleža banke, metoda delitve dobička) oz. cenik za izbrano stranko. Ker je na pogodbi s stranko oz. ceniku določena le višina delitve dobička v odstotkih, lahko v tem oknu izberemo obdobje, v katerem velja ta odstotek (1% na mesec, kar pomeni, da je to 12% na leto). Poleg tega lahko vključimo možnost Upoštevaj obdobje, kar pomeni, da se bo odstotek preračunal na dejansko obdobje, za katero delamo obračun - enako kot pri Obračunu upravljavske provizije.
Poleg tega lahko določimo še indeks revalorizacije, s čimer avtomatično vključimo izračun revaloriziranih vplačanih sredstev za to obdobje.

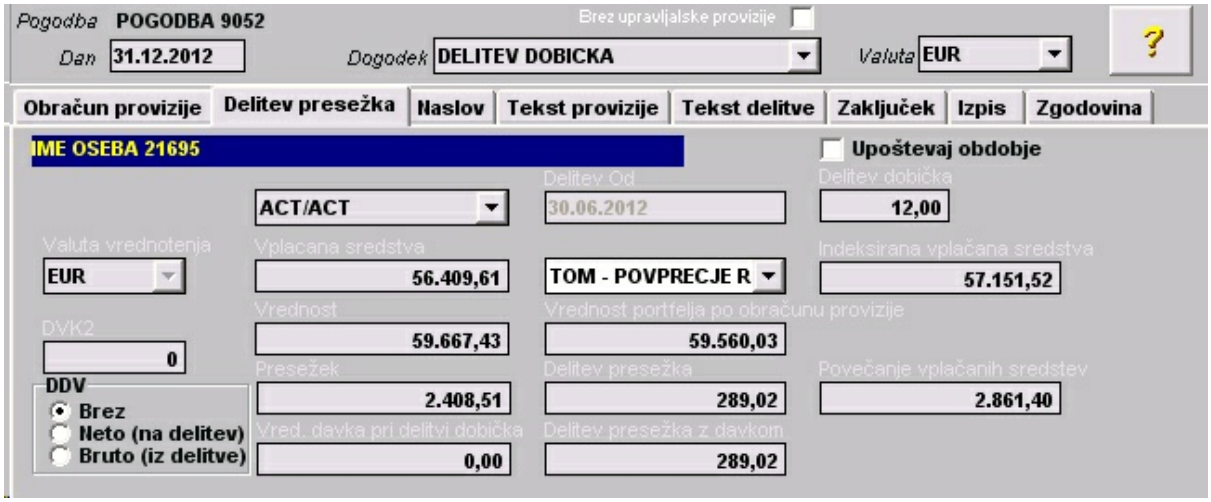

Pomen polj:
- **Delitev od**: datum zadnje delitve dobička
- **Delitev dobička**: delež upravljavca v dobičku
- **Vplačana sredstva**: vrednost vplačanih sredstev na dan delitve
- **Indeksirana vplačana sredstva**: revalorizirana vrednost vplačanih sredstev na dan delitve z izbranim indeksom
- **Vrednost**: vrednost portfelja na dan delitve dobička

- **Vrednost portfelja po obračunu provizije**: če se hkrati z delitvijo dobička obračuna tudi upravljavska provizija, se pri delitvi dobička upošteva vrednost portfelja zmanjšana za upravljavsko provizijo.
- Presežek: višina dobička= vrednost porfelja po obračunu provizije - indeksirana vplačana sredstva
- Delitev presežka=presežek * delitev dobička (%)
- Povečanje vplačanih sredstev = vrednost portfelja po obračunu provizije - vplačana sredstva - delitev presežka;
- Vred. davka pri delitvi dobička - davek na delitev dobička trenutno ni omogočen

Obdelava Delitve presežka avtomatično generira v dnevniku transakcij dva oziroma tri dogodke:

- **Delitev dobička,**
- **Obračun provizije,** (če imamo nimamo označenega parametra Brez upravljavske provizije)
- **Vplačana/Izplačana sredstva.**

Zakaj sprememba Vplačanih sredstev? Gre za izenačenje vrednosti portfelja po delitvi dobička z vrednostjo vplačanih sredstev. Ali se vplačana sredstva spremenijo je odvisno predvsem od **metode delitve dobička**, ki je označena na pogodbi (HWM ali Vrednost ob prejšnji delitvi dobička): pri HWM metodi se v primeru izgube vplačana sredstva ne spreminjajo; pri metodi Vrednost ob prejšnji delitvi pa se v primeru izgube vplačana sredstva zmanjšajo.

Če izbrišemo dogodek Delitev dobička, se izbrišejo tudi vsi drugi dogodki v dnevniku transakcij.

Sama faktura za delitev dobička je navadno del upravljavskega poročila, ki ga pripravimo glede na zahteve stranke.

Pomembno:
- delitev izgube v programu ni podprta!
- tudi če ima stranka izgubo, je potrebno izvesti obdelavo delitev dobička, saj se z delitvijo dobička določene donosnosti resetirajo.

2.1.2.9 Upravljavsko poročilo

Upravljavsko poročilo je namenjeno obveščanju strank upravljanja.

Predpogoj za izdelavo je vrednoten portfelj na zadnji dan v mesecu, v nekaterih primerih pa tudi obračun upravljavske provizije oz. delitve dobička. Slednje je odvisno od načina priprave izpisa za stranke, kar pa je vnaprej dogovorjeno s strankami.

Upravljavska poročila izpišemo preko modula Crystal reports.

© IRM Info Rešitve d.o.o.

2.1.2.10 Uporabni ekrani

2.1.2.10.1 Papirji po dejavnosti

Ekran Pregledi/Papirji po dejavnostih je večnivojski ekran. Gre za t.i. vrednoteno stanje stranke.

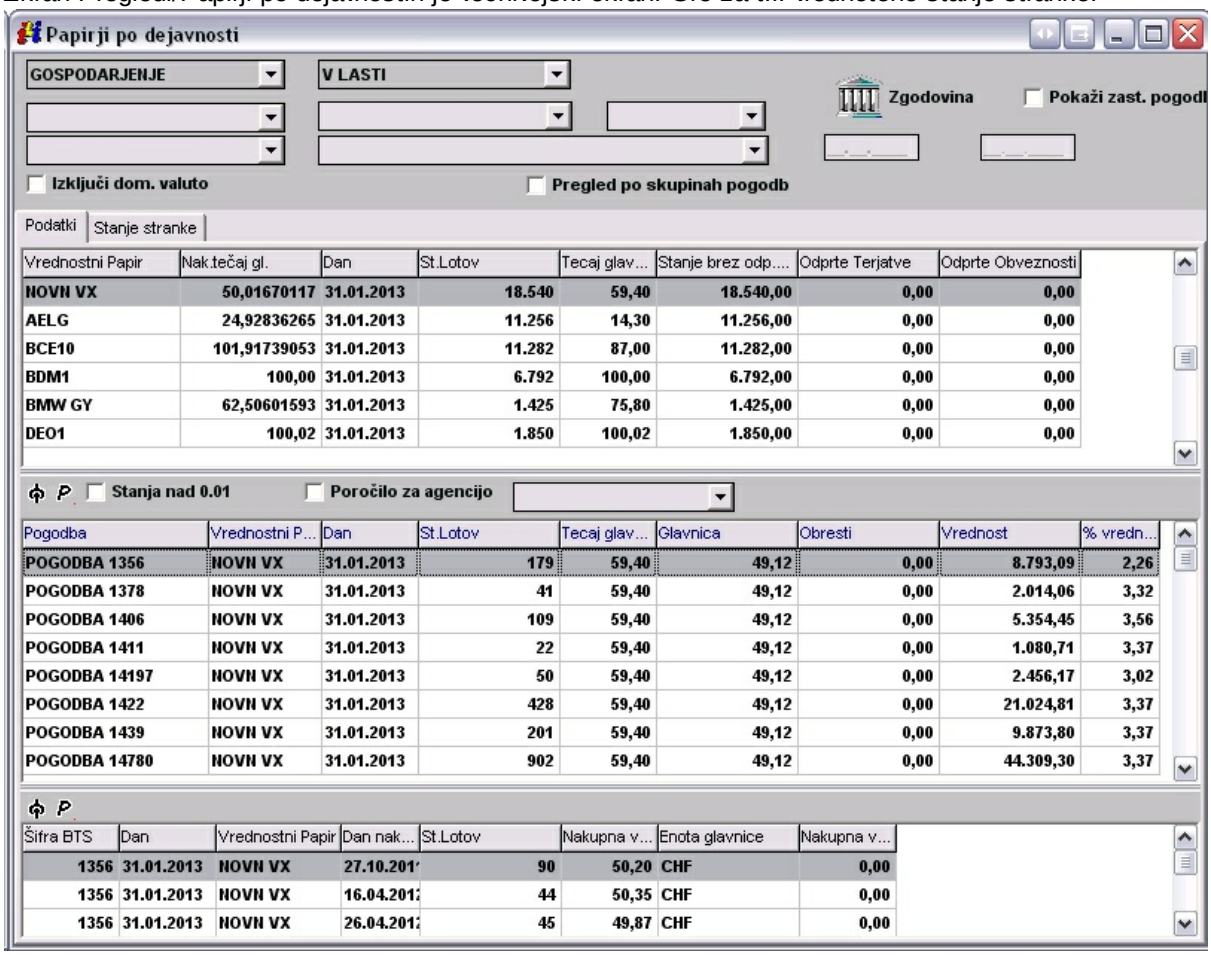

V **prvem** nivoju ekrana so prikazani podatki o stanju posameznega finančnega instrumenta za izbrano dejavnost na izbrani dan, oz. v primeru, da dan ni izbran, se prikažejo podatki na zadnji veljavni vrednoten dan.

V **drugem** nivoju ekrana so prikazani podatki o stanju izbranega finančnega instrumenta (v 1. nivoju ekrana) po posameznih pogodbah.

V **tretjem** nivoju ekrana pa imamo prikazane nakupne paketke za izbrani papir in izbrano pogodbo (v 1. in 2. nivoju ekrana).

Privzeto se prikazujejo samo papirji, ki so t.i. **V LASTI** (filter poleg dejavnosti). Ta parameter pomeni, da ima stranka trenutno to naložbo v lasti. Drugi statusi so samo druge akcije, ki se zgodijo v programu in se lahko pregledujejo:
- Odtrgani kuponi in dividende,
- Izplačani kuponi in dividende,
- Pokritje nedovoljene prodaje,
- Prodan,
- Izničen,
- Zmanjšanje obresti za vrednost priliva na dan terjatve,

- Izničeno zmanjšanje obresti za vrednost priliva na dan terjatve.

2.1.2.10.2 Pogodbeni portfelj

Pregledi/Pogodbeni portfelj je prav tako 'vrednoten' večnivojski ekran.

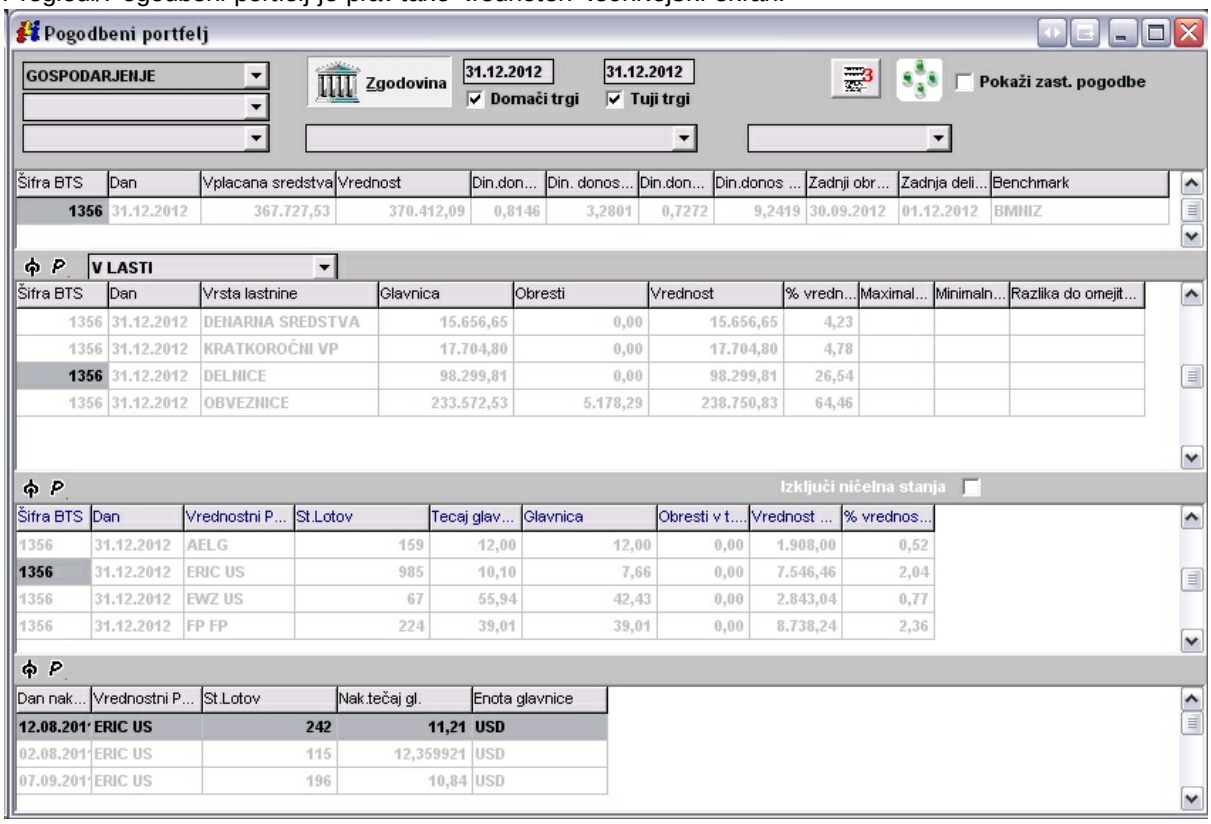

V **prvem** nivoju erkrana se prikazuje stanje portfelja po poogdobah z izračunanimi različnimi stopnjami donosnosti za izbrani dan ali obdobje.
V **drugem** nivoju ekrana je prikazano stanje naložb za izbrano pogodbo na izbrani dan po vrstah finančnih instrumentov.
V **tretjem** nivoju ekrana je prikazano stanje po posameznem finančnem instrumentu za izbrano pogodbo, izbrani dan, in izbrano vrsto finančnega instrumenta
V **četrtem** nivoju pa imamo prikazane nakupne paketke za izbrani papir v predhodnem nivoju.

Ta ekran omogoca (preko klika na ikono desno zgoraj) tudi naslednji izpis:

STANJE PORTFELJA VREDNOSTNIH PAPIRJEV

Pogodba	Vplacana sredstva	Vplacana sredstva v t.v.	Vrednost	Vrednost v t.v.	Zadnji obračun
POGODBA 1356	367.727,53	367.727,53	370.412,09	370.412,09	30.09.2012

Dan	Sta.donos v t.v. %	Donos v t.v.	Din.donos v t.v. %	Let.din donos v t.v. %
31.12.2012	-3,2411	-0,2536	0,8146	3,9717

Šifra BTS	Dan	Vrsta lastnine	Glavnica	Obresti	Vrednost	% vrednosti portfelja
1356	31.12.2012	DENARNA SREDSTVA	15.656,65	0,00	15.656,65	4,2

Šifra BTS	Dan	Vrednostni Papir	St.Lotov	Tecaj glavnice	Glavnica	Ob
1356	31.12.2012	EUR	15.418,42	1,00	1,00	
1356	31.12.2012	USD	314,06	1,00	0,76	

Šifra BTS	Dan	Vrsta lastnine	Glavnica	Obresti	Vrednost	% vrednosti portfelja
1356	31.12.2012	KRATKOROČNI VP	17.704,80	0,00	17.704,80	4,7

Šifra BTS	Dan	Vrednostni Papir	St.Lotov	Tecaj glavnice	Glavnica	Ob
1356	31.12.2012	PEK02	18	98,36	983,60	

Šifra BTS	Dan	Vrsta lastnine	Glavnica	Obresti	Vrednost	% vrednosti portfelja
1356	31.12.2012	DELNICE	98.299,81	0,00	98.299,81	26,5

Šifra BTS	Dan	Vrednostni Papir	St.Lotov	Tecaj glavnice	Glavnica	Ob
1356	31.12.2012	AELG	159	12,00	12,00	
1356	31.12.2012	ERIC US	985	10,10	7,66	
1356	31.12.2012	EWZ US	67	55,94	42,43	
1356	31.12.2012	FP FP	224	39,01	39,01	
1356	31.12.2012	GLD US	43	162,0204	122,90	
1356	31.12.2012	KO US	131	36,25	27,50	
1356	31.12.2012	KRKG	159	50,00	50,00	
1356	31.12.2012	LKOD LI	184	66,15	50,18	
1356	31.12.2012	MCD US	51	88,21	66,91	

2.1.2.10.3 Gibanje stanja

V Pregledi/Gibanje stanja imamo na zavihku **Gibanje stanja portfelja** pregled nad stanjem izbranega portfelja, različnimi donosnostmi ter primerjavo z izbranim benchmarkom v izbranem obdobju.

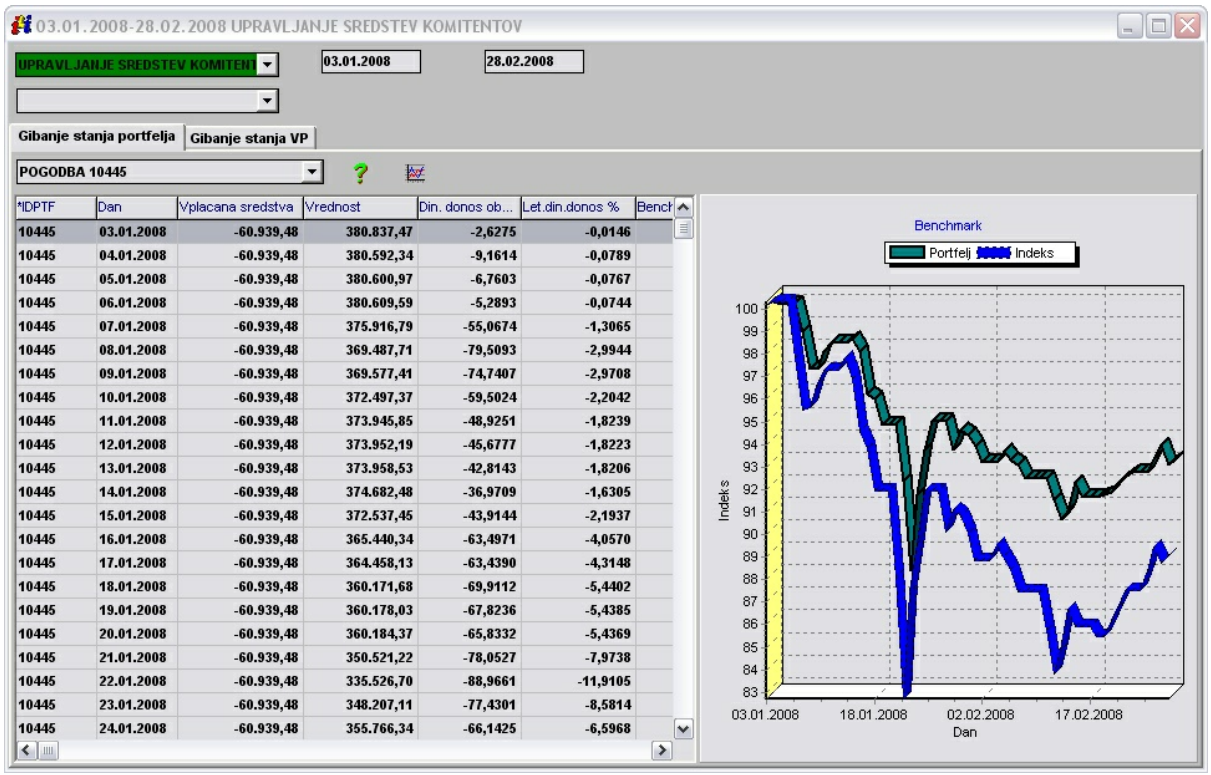

*IDPTF	Dan	Vplacana sredstva	Vrednost	Din. donos ob...	Let.din.donos %	Bench
10445	03.01.2008	-60.939,48	380.837,47	-2,6275	-0,0146	
10445	04.01.2008	-60.939,48	380.592,34	-9,1614	-0,0789	
10445	05.01.2008	-60.939,48	380.600,97	-6,7603	-0,0767	
10445	06.01.2008	-60.939,48	380.609,59	-5,2893	-0,0744	
10445	07.01.2008	-60.939,48	375.916,79	-55,0674	-1,3065	
10445	08.01.2008	-60.939,48	369.487,71	-79,5093	-2,9944	
10445	09.01.2008	-60.939,48	369.577,41	-74,7407	-2,9708	
10445	10.01.2008	-60.939,48	372.497,37	-59,5024	-2,2042	
10445	11.01.2008	-60.939,48	373.945,85	-48,9251	-1,8239	
10445	12.01.2008	-60.939,48	373.952,19	-45,6777	-1,8223	
10445	13.01.2008	-60.939,48	373.958,53	-42,8143	-1,8206	
10445	14.01.2008	-60.939,48	374.682,48	-36,9709	-1,6305	
10445	15.01.2008	-60.939,48	372.537,45	-43,9144	-2,1937	
10445	16.01.2008	-60.939,48	365.440,34	-63,4971	-4,0570	
10445	17.01.2008	-60.939,48	364.458,13	-63,4390	-4,3148	
10445	18.01.2008	-60.939,48	360.171,68	-69,9112	-5,4402	
10445	19.01.2008	-60.939,48	360.178,03	-67,8236	-5,4385	
10445	20.01.2008	-60.939,48	360.184,37	-65,8332	-5,4369	
10445	21.01.2008	-60.939,48	350.521,22	-78,0527	-7,9738	
10445	22.01.2008	-60.939,48	335.526,70	-88,9661	-11,9105	
10445	23.01.2008	-60.939,48	348.207,11	-77,4301	-8,5814	
10445	24.01.2008	-60.939,48	355.766,34	-66,1425	-6,5968	

Na zavihku Gibanje stanja VP pa imamo omogočen pregled zaloge posameznega VP za celotno izbrano dejavnost in vrednosti tega VP.

Dan	Vrednostni Papir	St.Lotov	Vrednost	Glavnica	Vred. glavnice	Obresti	Vred. obresti
04.01.2008	RS39	194.625	165.835,68	0,84	162.960,29	0,01	2.875,39
05.01.2008	RS39	194.625	165.867,99	0,84	162.960,29	0,01	2.907,70
06.01.2008	RS39	194.625	165.900,30	0,84	162.960,29	0,02	2.940,01
07.01.2008	RS39	194.625	165.609,53	0,84	162.637,21	0,02	2.972,31
08.01.2008	RS39	172.625	147.347,87	0,84	144.682,88	0,02	2.664,98
09.01.2008	RS39	172.262	146.394,62	0,83	143.720,94	0,02	2.673,68
10.01.2008	RS39	172.262	146.823,55	0,84	144.121,28	0,02	2.702,27
11.01.2008	RS39	172.262	146.852,15	0,84	144.121,28	0,02	2.730,87
12.01.2008	RS39	172.262	146.880,74	0,84	144.121,28	0,02	2.759,46
13.01.2008	RS39	172.262	146.909,34	0,84	144.121,28	0,02	2.788,06
14.01.2008	RS39	172.262	146.952,23	0,84	144.135,58	0,02	2.816,66
15.01.2008	RS39	172.262	146.637,68	0,83	143.792,43	0,02	2.845,25
16.01.2008	RS39	172.262	146.909,34	0,84	144.035,49	0,02	2.873,85
17.01.2008	RS39	172.262	146.995,13	0,84	144.092,68	0,02	2.902,44
18.01.2008	RS39	172.262	146.437,51	0,83	143.506,48	0,02	2.931,04
19.01.2008	RS39	172.262	146.451,81	0,83	143.506,48	0,02	2.945,34
20.01.2008	RS39	172.262	146.480,41	0,83	143.506,48	0,02	2.973,93
21.01.2008	RS39	172.262	147.409,76	0,84	144.407,23	0,02	3.002,53
22.01.2008	RS39	172.262	147.438,36	0,84	144.407,23	0,02	3.031,12
23.01.2008	RS39	172.262	147.152,40	0,84	144.092,68	0,02	3.059,72
24.01.2008	RS39	172.262	146.494,71	0,83	143.406,39	0,02	3.088,31

© IRM Info Rešitve d.o.o.

2.1.2.10.4 Papirji po pogodbah

Tudi Pregledi/Papirji po pogodbah je t.i. večnivojski vrednoten ekran.

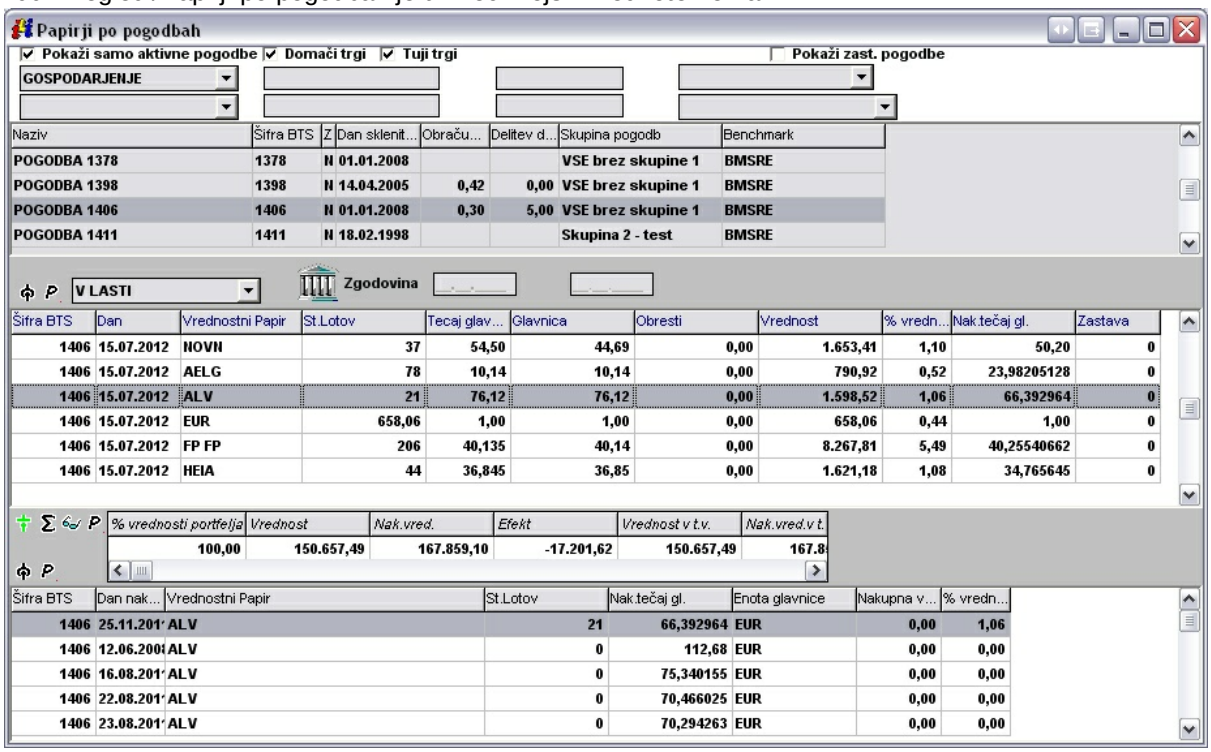

V **prvem** nivoju najprej izberemo posamezno pogodbo.
V **drugem** nivoju imamo prikazane naložbe po posameznih papirjih za izbrano pogodbo na izbrani dan oz. na zadnji veljaven vrednoten dan. Pod drugim nivojem imamo sumarno vrstico, ki prikazuje skupno vrednost portfelja.
V **tretjem** nivoju pa imamo ponovno nakupne paketke za izbrani papir.

Tudi na tem ekranu se pregledujejo samo privzet status naložbe '**V LASTI**'.

2.1.2.10.5 Omejitve naložbene politike

Pregled portfeljev po omejitvah, ki smo jih vnesli v šifrant omejitev, je omogočen v Pregledi/Omejitve naložbene politike.

V ekranu lahko pregledujemo pregled portfelja po omejitvah:
- glede na hitro vrednotenje, vendar samo za posamezno pogodbo
- glede na vrednoteno stanje

V preglednem ekranu izberemo ustrezne filtre:
- dejavnost
- vrsta pogodbe
- skupina pogodbe
- posamezna pogodba
- domači/tuji trg
- izberemo ustrezen dan, na katerega preverjamo portfelj z omejitvami.
- v kolikor potrdimo '**Prikaži samo kršitve**', se nam bodo v drugem delu ekrana izpisale samo omejitve za posamezne portfelje, ki so kršene.
- Parameter '**Upoštevaj hierarhijo**' obkljukamo, ko želimo, da se pri preverjanju omejitev upošteva

hierarhija postavljenih omejitev. Hierarihija je sledeča:

1. Dejavnost,
2. Vrsta pogodbe,
3. Skupina pogodb,
4. Pogodba.

Upoštevanje zgornje hierarhije pomeni, da kot najvišji nivo veljajo omejitve, ki so definirane na posamezni pogodbi. Pogodba je sicer lahko v določeni vrsti in/ali skupini pogodb, vendar, če ima pogodba definirane limite to pomeni, da se upoštevajo samo in zgolj omejitve na pogodbi.To pravilo se postavi zaradi morebitnih izključujočih limitov med seboj.

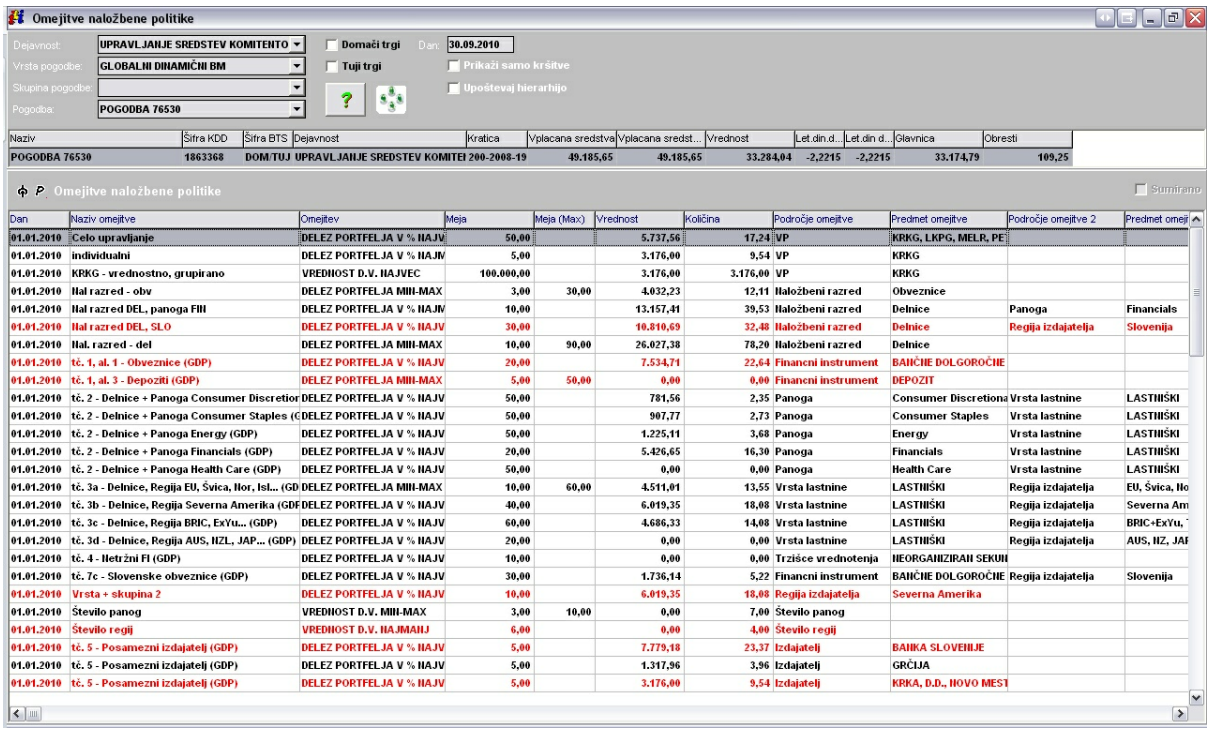

V preglednem ekranu so v zgornjem delu ekrana nabrane pogodbe, ki ustrezajo zgornjemu filtru, s splošnimi podatki o pogodbi in stanju portfelja. V primeru pregleda vrednotenega stanja se izpišejo tudi donosnosti in vplačana sredstva.

V spodnjem delu ekrana, pa so nanizane vse omejitve, ki veljajo za izbrano pogodbo, meje omejitve in izračun dejanskega deleža oz. vrednosti za posamezno omejitev. Navedene so tudi področja in predmeti omejitve za posamezen zapis.

Rdeči zapisi pomenijo kršitev omejitve, **črni** zapisi pa pomenijo, da je naložba v okviru omejitev.

V sredinskem delu ekrana lahko najdemo tudi potrditveno polje **'Sumirano'**. V primeru, da to polje potrdimo, se nam bo izvedel preračun in pregled po omejitvah za celoten zgornji nabor, torej sešteje vse vrednosti portfeljev v naboru, ter primerja naložbe po vnesenih omejitvah.

2.1.2.10.6 Pregled strukture portfeljev

V povezavi z omejitvami naložbenih politik je bil dodan tudi pregled strukture portfeljev glede na:
- regijo (Geografska struktura in Geografska struktura 2),
- panogo (Panožna struktura),
- naložbeni razred,

- valuto.

Omogočena sta **2 tipa pregleda glede na geografsko strukturo**:
1. pregled glede na izbrano regijo v strukturi fin. instrumenta (**Geografska struktura**)
2. pregled glede na izbrano državo v strukturi fin. instrumenta, povezan s šifrantom regij in vrsto pogodbe (**Geografska struktura 2**). Pri tem tipu pregleda je **pomembno**, da posamezna država ne pripada večkrat različnim regijam, ki sestavljajo posamezno vrsto pogodbe. V nasprotnem primeru pa se bo naložba v posamezno državo v vrednost portfelja posamezne pogodbe zajela 2krat (oz. večkrat)!

Pregled je vezan glede na nastavitve struktura finančnega instrumenta v šifrantu papirjev. Navodila za vnos v šifrante regij, panog in naložbenih razredov, ter dopolnitev šifranta finančnih instrumentov se nahajajo v Dejavnosti/Upravljanje/Postopki za delo/Omejitve naložbenih politik/Ostali šifranti.

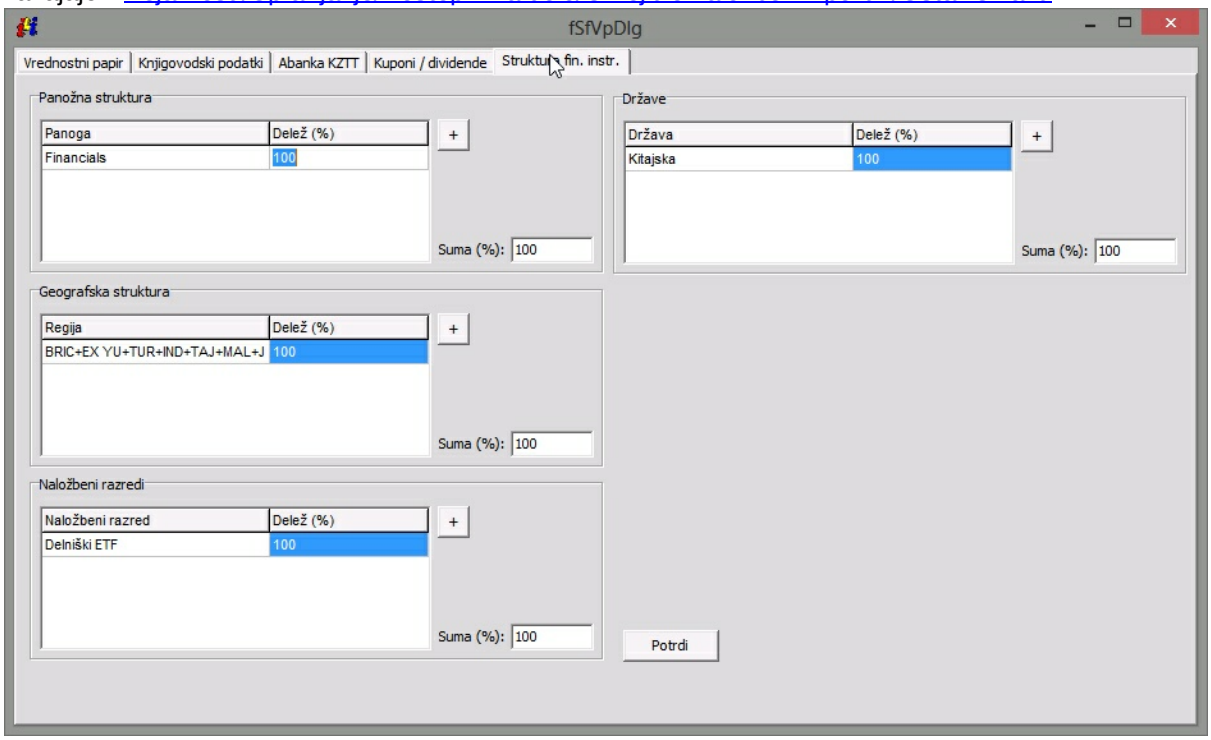

Pregled portfelja po valutah se izvaja glede na nominalno valuto finančnega instrumenta.

Pregled strukture portfeljev se nahaja v Pregledi/Pregled strukture portfeljev.

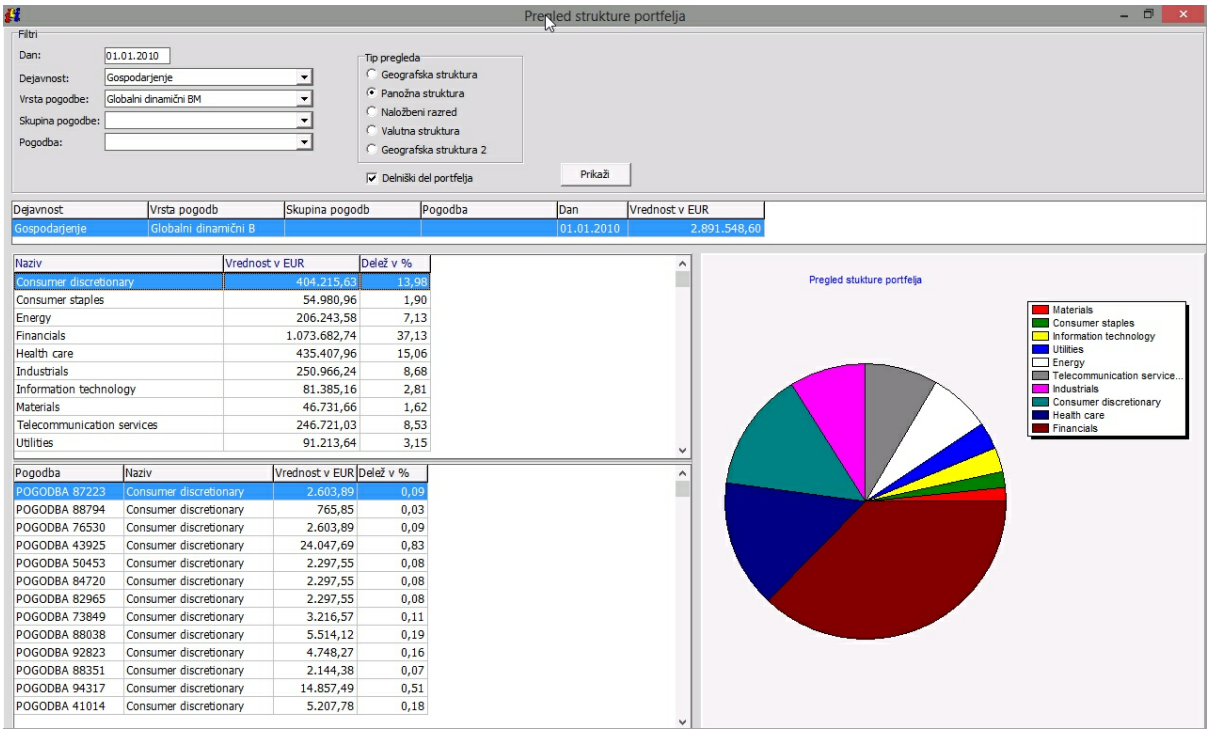

Opis ekrana:

✓ v zgornjem delu se nahajajo filtri za pregled (dan, dejavnost, vrsta pogodbe, skupina pogodbe ter pogodbe) in oznaka za tip pregleda, ter oznaka ali pregledujemo strukturo delniškega dela portfelja ali strukturo celotnega portfelja. Slednja oznaka se nanaša na vse tipe pregledov. V primeru potrjene oznake Delniški del portfelja se tako upoštevajo samo papirji, ki imajo v šifrantu papirjev na zavihku Struktura fin. instr. izbran naložbeni razred z oznako 'Delniški naložbeni razred' v šifrantu Naložbeni razredi.

✓ v spodnjem delu se nam prikažejo izračunani podatki glede na izbrane filtre ter grafični prikaz

- v prvem nivoju je prikazana vrednost portfelja v EUR na izbrani dan, glede na določene filtre: program sešteje vrednosti portfeljev vseh pogodb glede na izbrane filtre.
- v drugem nivoju pa so prikazani podatki o vrednosti portfelja v EUR po različnih tipih struktur, glede na oznako Tip pregleda. V zgornjem primeru so torej prikazani vrednosti portfelja za posamezne panoge in delež glede na celotno vrednost portfelja.
- v trejem nivoju so prikazane vse pogodbe, ki ustrezajo zgoraj izbranim pogojem (dejavnost, vrsta pogodbe, skupina pogodbe...). Pregled je razdeljen tudi glede na strukturo pregleda, pripisana je vrednost portfelja za posamezno pogodbo v posamezni strukturi, ter delež pogodbe v celotni vrednosti naložb za dejavnost/skupino/vrsto pogodb.

Opomba: Pogoj za pripravo pregleda so vrednoteni portfelji, razen v primeru pregleda za posamezno pogodbo.

2.1.2.10.7 Donosnost v obdobju

Z verzijo 3.6 je omogočen pregled donosnosti v obdobju, kjer je omogočen pregled tudi ko portfelji niso vrednoteni.

Ekran je omogočen, če je vključen iniset 'DonObd'.

Vpogled v ekran Pregledi / Donosnost v obdobju je omogočen samo uporabnikom, ki imajo pravico **'Donosnost v obdobju – pregled'**

Donosnost na tem ekranu se računa samo za obdobje od zadnje otvoritve dalje, ki je določen v iniset tabeli s ključem 'DonObdDatumOd'.

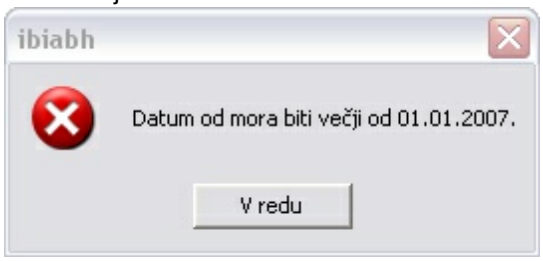

1. Omogočena je filtracija pogodb glede na
   - Dejavnost (polje je obvezno)
   - Vrsto pogodbe
   - Skupino pogodbe
   - Broker oz. upravljavec
   - Pogodbe za domači in tuji trg
   - Posamezna pogodba

2. Pri izračunu vrednosti portfelja nas program opozori na manjkajoče kupone ipd. kot pri pregledu stanja portfelja v Dnevniku transakcij na zavihku Izračun zaloge in vrednotenje:

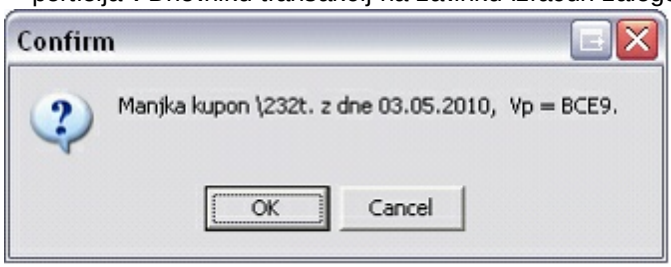

3. Gospodarjenje
   - Izračun donosnosti na gospodarjenju se računa na enak način kot ob vrednotenju.
   - V kolikor je na dan od ali dan do izvedena obdelava vrednotenja, se za vrednost portfelja vzame vrednoteno stanje portfelja.

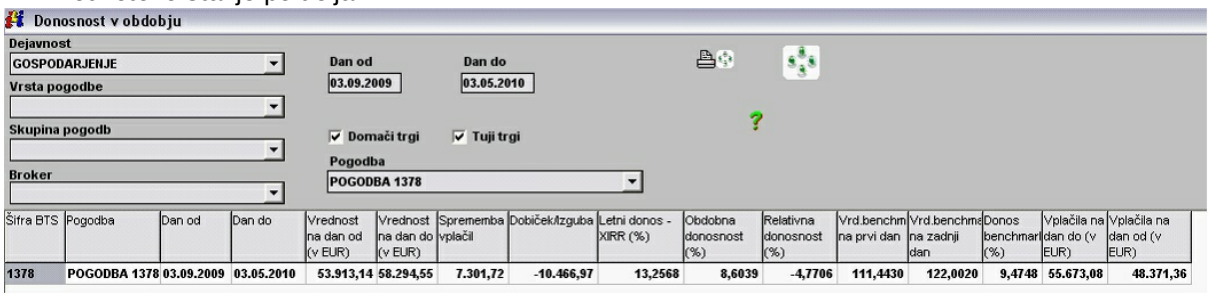

Šifra BTS	Pogodba	Dan od	Dan do	Vrednost na dan od (v EUR)	Vrednost na dan do (v EUR)	Sprememba vplačil	Dobiček/Izguba	Letni donos - XIRR (%)	Obdobna donosnost (%)	Relativna donosnost (%)	Vrd.benchm na prvi dan	Vrd.benchma na zadnji dan	Donos benchmark (%)	Vplačila na dan do (v EUR)	Vplačila na dan od (v EUR)
1378	POGODBA 1378	03.09.2009	03.05.2010	53.913,14	58.294,55	7.301,72	-10.466,97	13,2568	8,6039	-4,7706	111,4430	122,0020	9,4748	55.673,08	48.371,36

4. Trgovanje in Lastni portfelj
   - Kot vplačana sredstva so upoštevani vsi denarni prilivi/odlivi, pologi/dvigi VP in preknjižbe (pridobitve/odtujitve mimo trga).
   - Izračun benchmarka je umaknjen, saj na pogodbah na trgovanju nimamo možnosti izbire benchmarka.

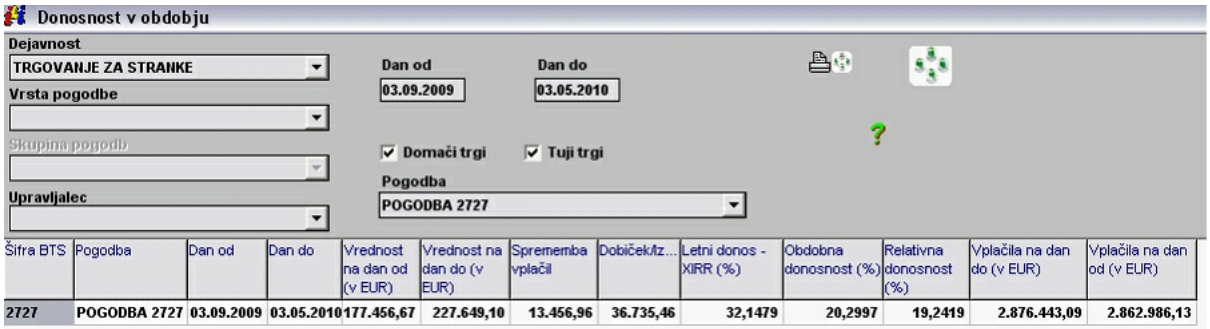

Šifra BTS	Pogodba	Dan od	Dan do	Vrednost na dan od (v EUR)	Vrednost na dan do (v EUR)	Sprememba vplačil	Dobiček/Iz...	Letni donos - XIRR (%)	Obdobna donosnost (%)	Relativna donosnost (%)	Vplačila na dan do (v EUR)	Vplačila na dan od (v EUR)
2727	POGODBA 2727	03.09.2009	03.05.2010	177.456,67	227.649,10	13.456,96	36.735,46	32,1479	20,2997	19,2419	2.876.443,09	2.862.986,13

Izračuni posameznih polj:

- **Sprememba vplačil:** vsota vplačanih in izplačanih sredstev v izbranem obdobju na gospodarjenju; oz. vsota prilivov/odlivov, pologov/dvigov, preknjižb na trgovanju (lastnem portfelju) v EUR.
- **Dobiček/Izguba**: vrednost portfelja na dan do – (vrednost portfelja na dan od + sprememba vplačil)
- **Letni donos**: izračunano po XIRR formuli
- **Obdobni donos:** letni donos pretvorjen na izbrano obdobje
- **Relativna donosnost:** (vrednost na dan do/(vrednost na dan od+sprememba vplačil)-1)*100

2.1.2.11 Vodenje depozitov

V programu IBI Master je omogočeno tudi vodenje depozitov za stranke.

2.1.2.11.1 Nastavitve depozitov

Nastavitve fin. instrumenta - depozit:

V šifrantu Ostali šifranti/Finančni instrumenti morajo biti depoziti definirani kot
- Fin. smer = Bančni instrumenti
- Vrsta lastnine = Depozit

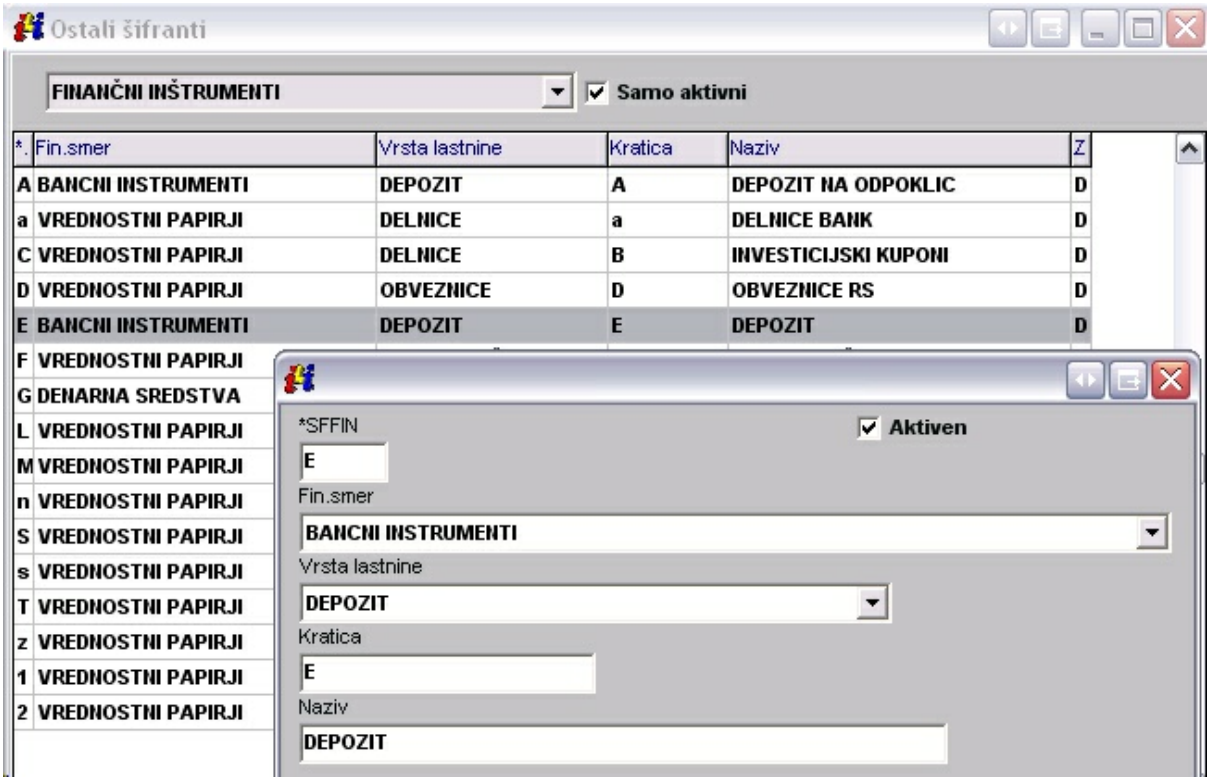

Če želimo uporabljati tudi depozite na odpoklic, definiramo finančni instrument na enak način, le da določimo drug naziv fin. instrumenta (Depozit na odpoklic).

Ko imamo definiran pravilno finančni instrument, moramo vnesti v šifrant papirjev tudi depozit - kot VP.

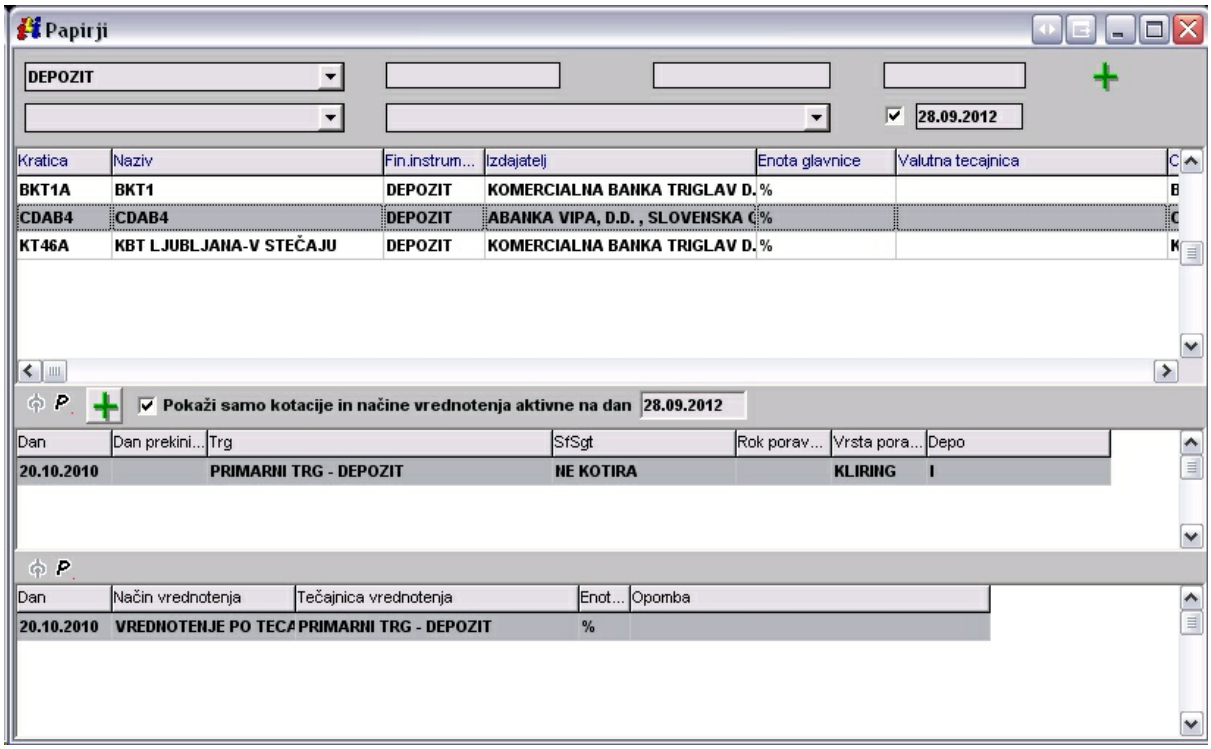

Depozit v šifrantu papirjev definiramo podobno kot obveznico z naslednjimi posebnostmi:
- fin. instrument=Depozit
- nominalna vrednost=1 EUR

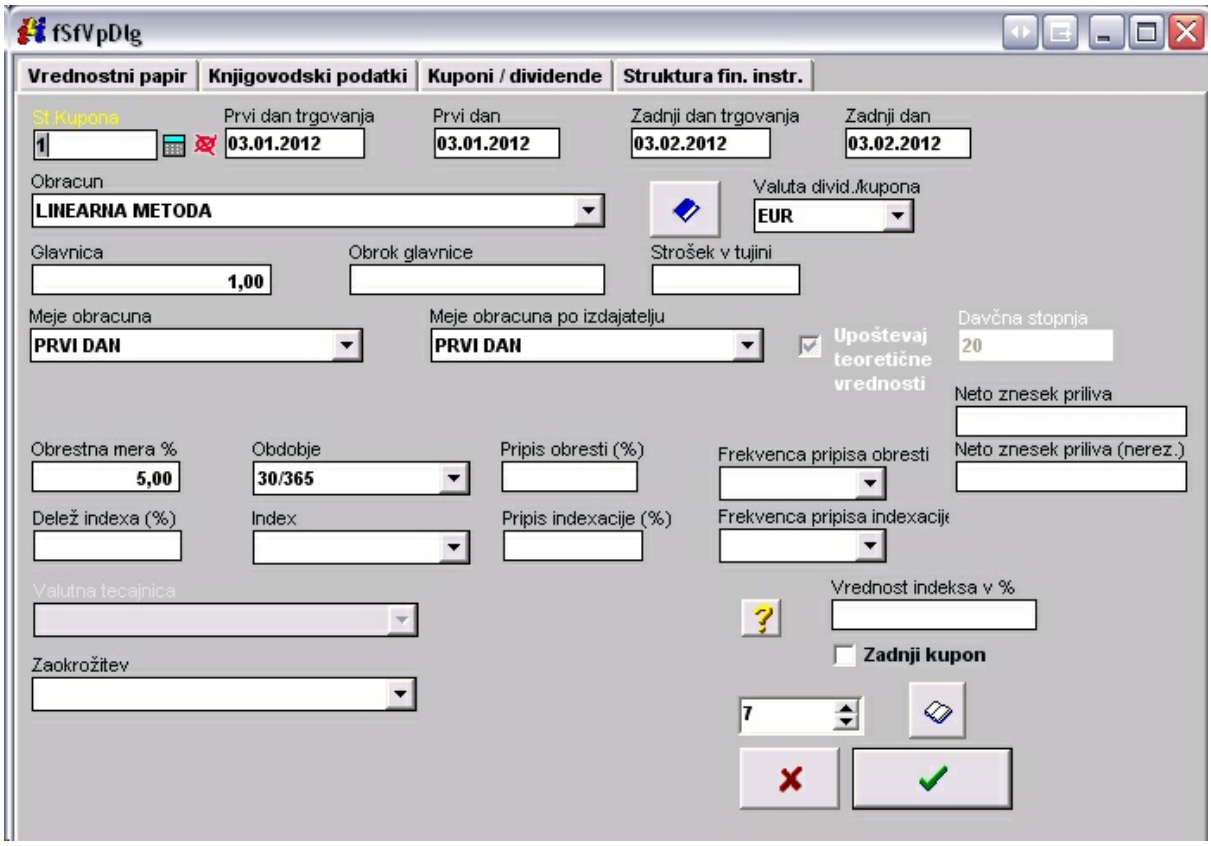

Depozitu moramo določiti tudi kupon za obračun natečenih obresti. Kupon definiramo na enak način, kot pri obveznici:
- določimo obdobje trajanja depozita
- metodo obračuna
- vrednost glavnice in obrok glavnice kupona
- obrestno mero in metodo štetja dni (obdobje)

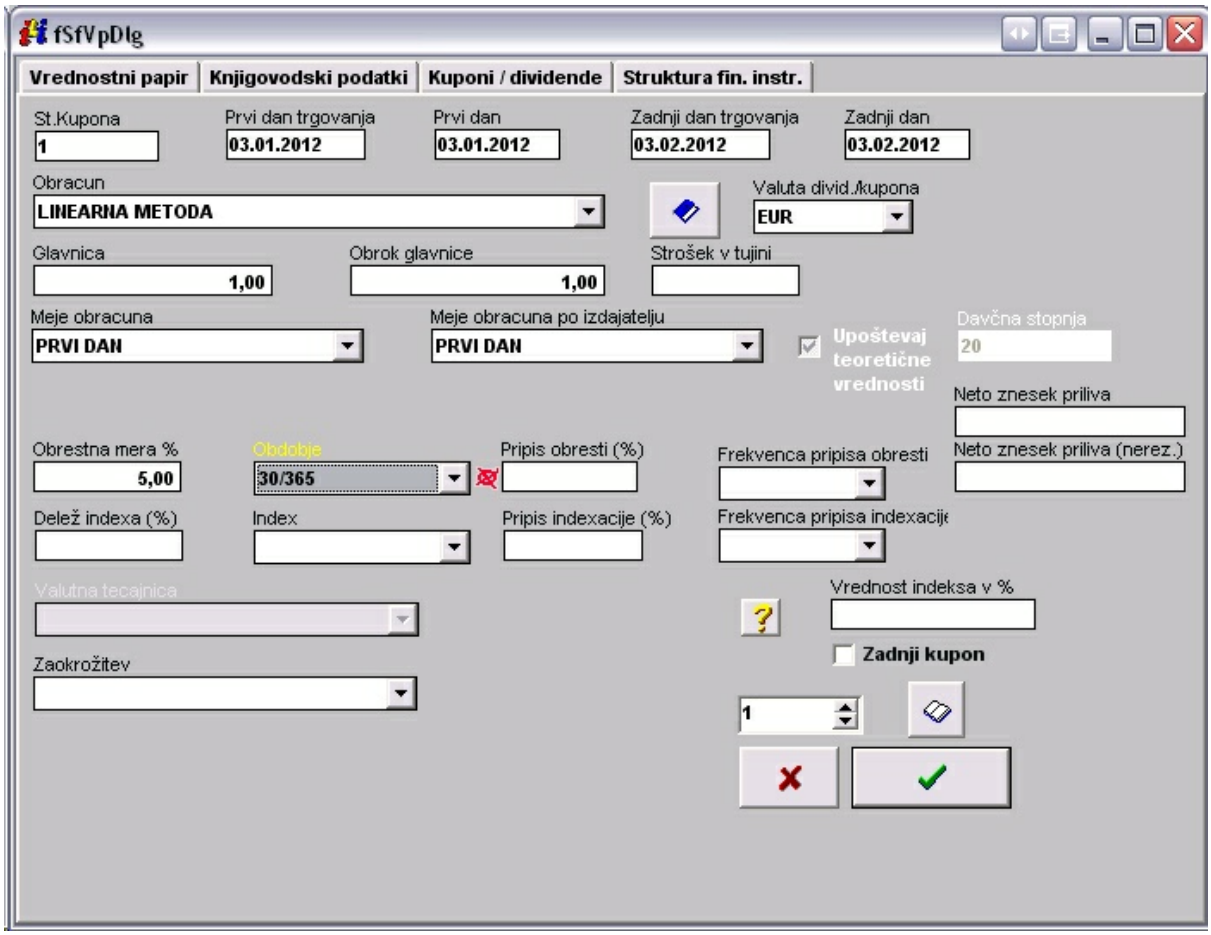

Enako kot na vrednostnih papirjih je potrebno določiti tudi aktivno kotacijo in način vrednotenja. Za kotacijo si lahko določimo svoj trg za depozite npr. Primarni trg - depoziti, priporočljivo pa je, da je umeščen v tržišče Primarni trg v šifrantu trgov.

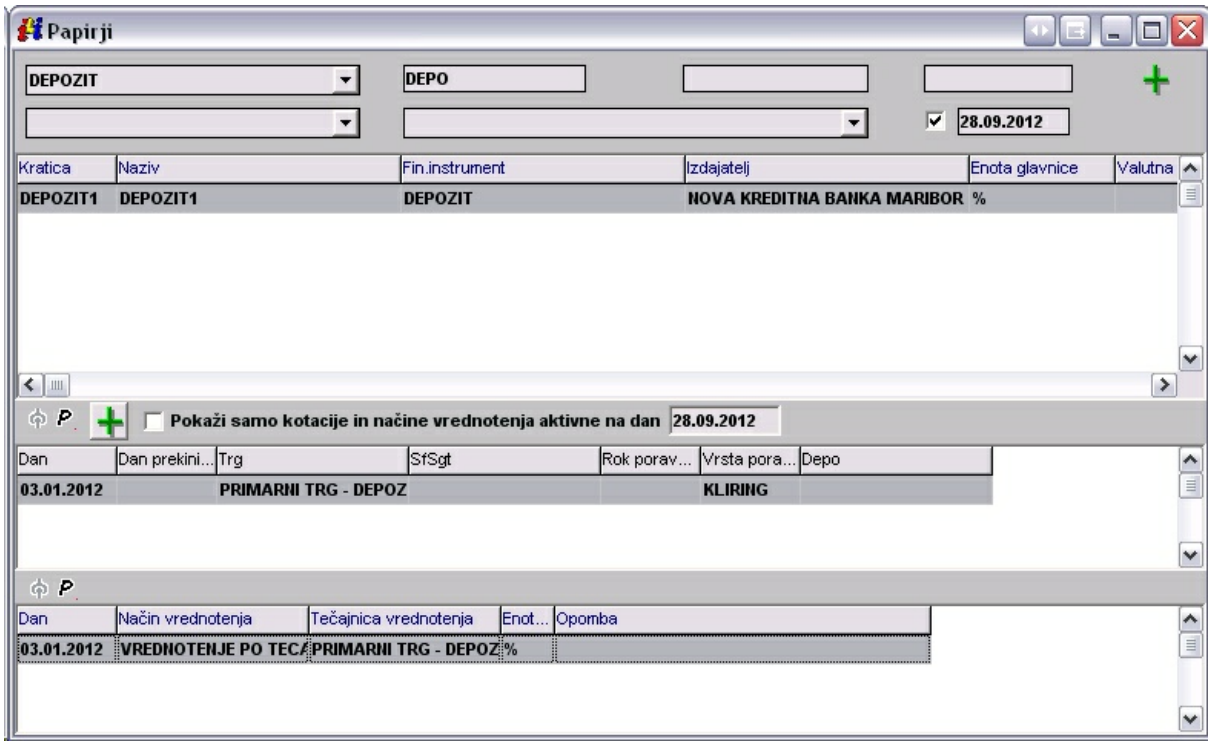

Kot način vrednotenja določimo enak trg, pri tem pa vnesemo v tečajnico VP tečaj depozita z vrednostjo 100, ki se potem tekom trajanja depozita ne spreminja.

Nastavitev dogodkov za depozite:
Potrebne so tudi nastavitve dogodkov za depozite v šifrantu Dogodki - pravila knjiženja. Definirati je potrebno dogodke za Fin. smer Bančni instrumenti:
- Vezava depozita (Vrsta dogodka = Nakup)
- Sprostitev depozita (Vrsta dogodka = Prodaja); dogodek je potreben v primeru depozitov na odpoklic
- Terjatev za depozit (Vrsta dogodka = Obračun izdajatelja), če se bo izvajalo izplačilo kupona
- Unovčitev depozita (Vrsta dogodka = Plačilo izdajatelja), če se bo izvajalo izplačilo kupona
- po potrebi pa lahko definiramo tudi Pologe in Dvige oz. vrste dogodkov Vplačilo/Izplačilo stranke.

© IRM Info Rešitve d.o.o.

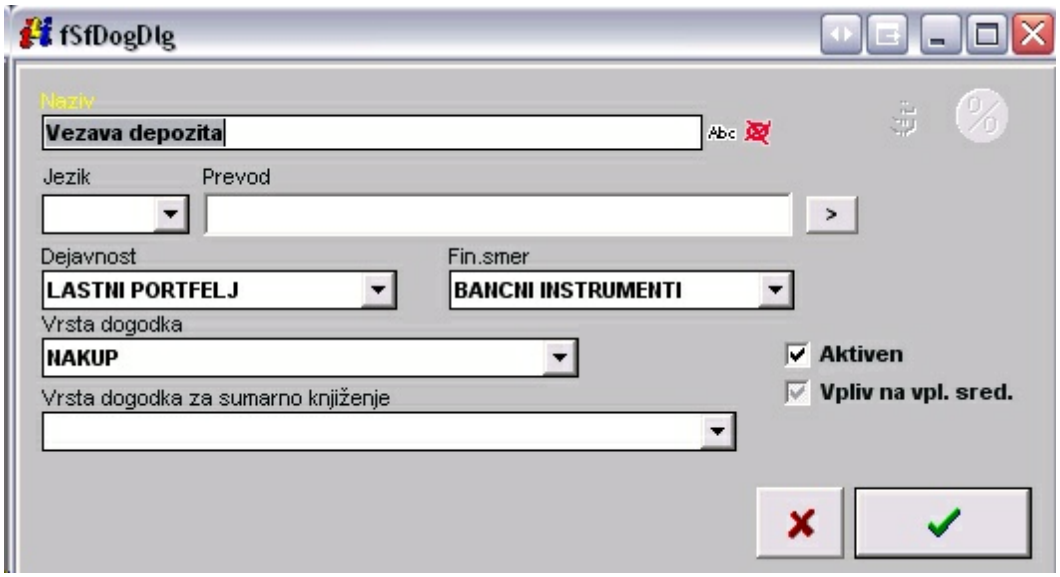

Poravnalna pogodba za depozite:

Definirati je potrebno tudi poravnalno pogodbo za depozite za izbrani trg (trg, ki je določen kot kotacija depozitov):

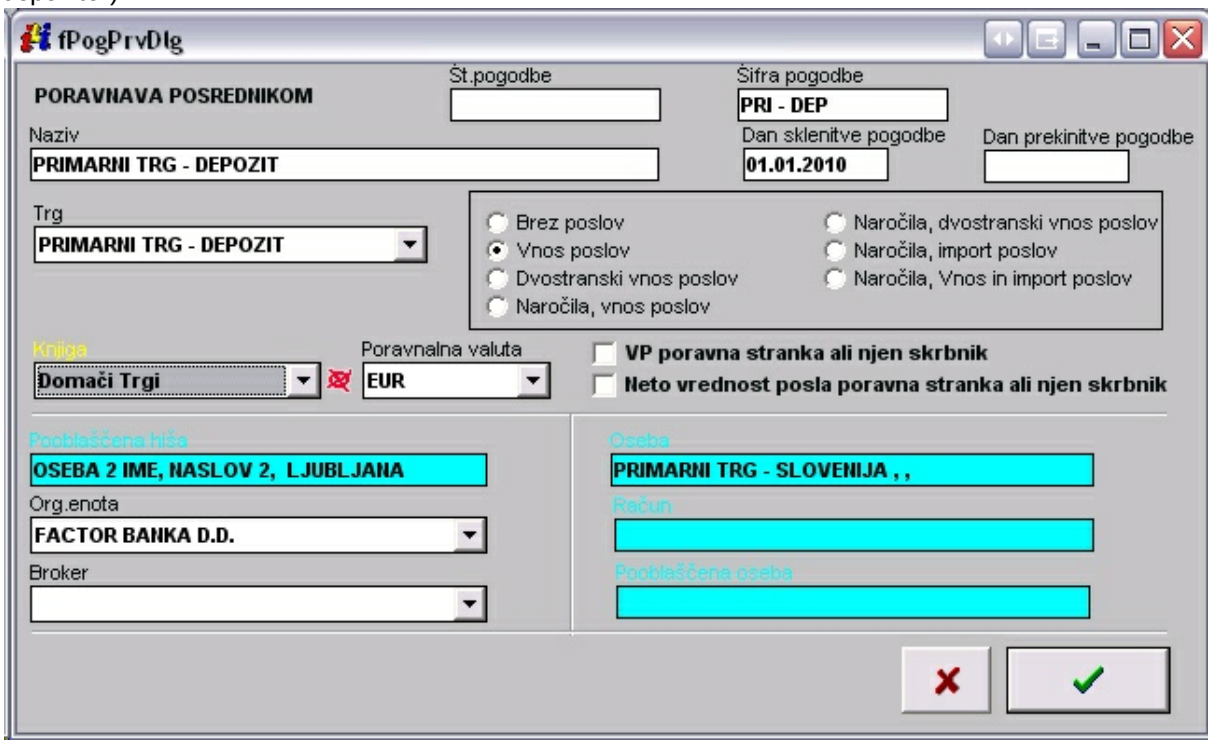

Na poravnalni pogodbi naj bo omogočen samo vnos poslov, saj naročil za vnos depozitov ni potreben.

2.1.2.11.2 Vnos-vezava depozita

Vnos depozita vnesemo kot vezavo depozita v preko naložebnih transakcij.

Na ekranu izberemo:

- Vrsto fin. instrumenta: Bančni instrumenti
- Vrsto naložbene transakcije: Vezava depozita
- Poravnalna pogodba: izberemo ustrezno poravnalno pogodbo, ki smo jo definirali za depozite.

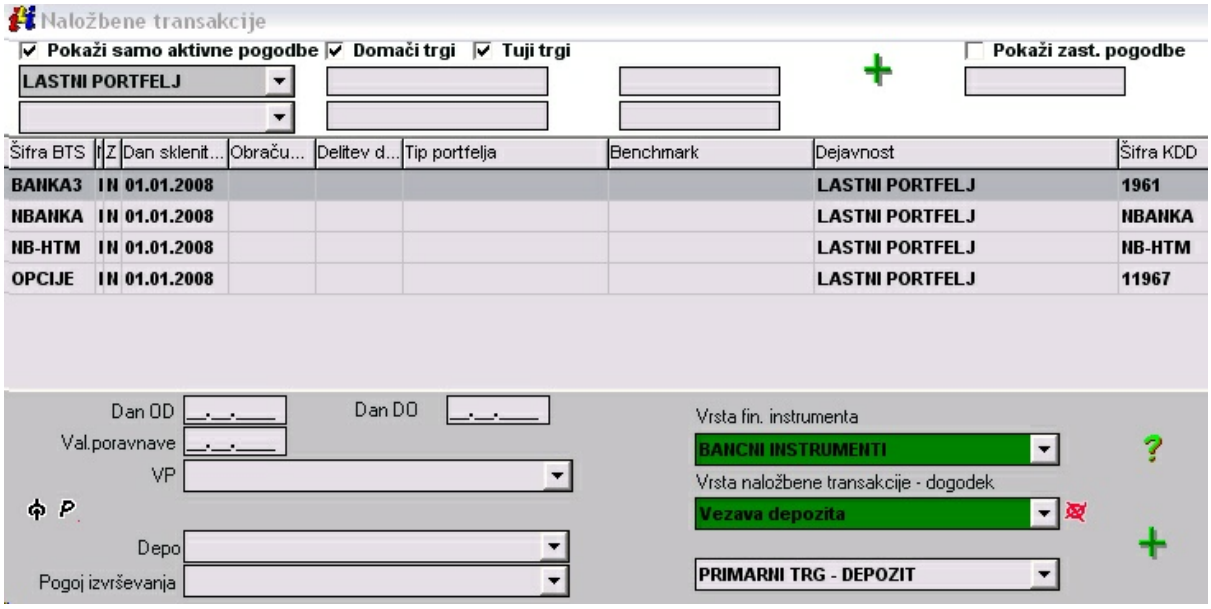

Nato kliknemo + in vnesemo dogodek za vezavo depozita. Razlika glede na vnos navadne naložbene transakcije:
- v število lotov vnesemo znesek depozita
- tečaj depozita vnesemo 100%
- izbiro zaračunane provizije nastavimo na Brez provizij.

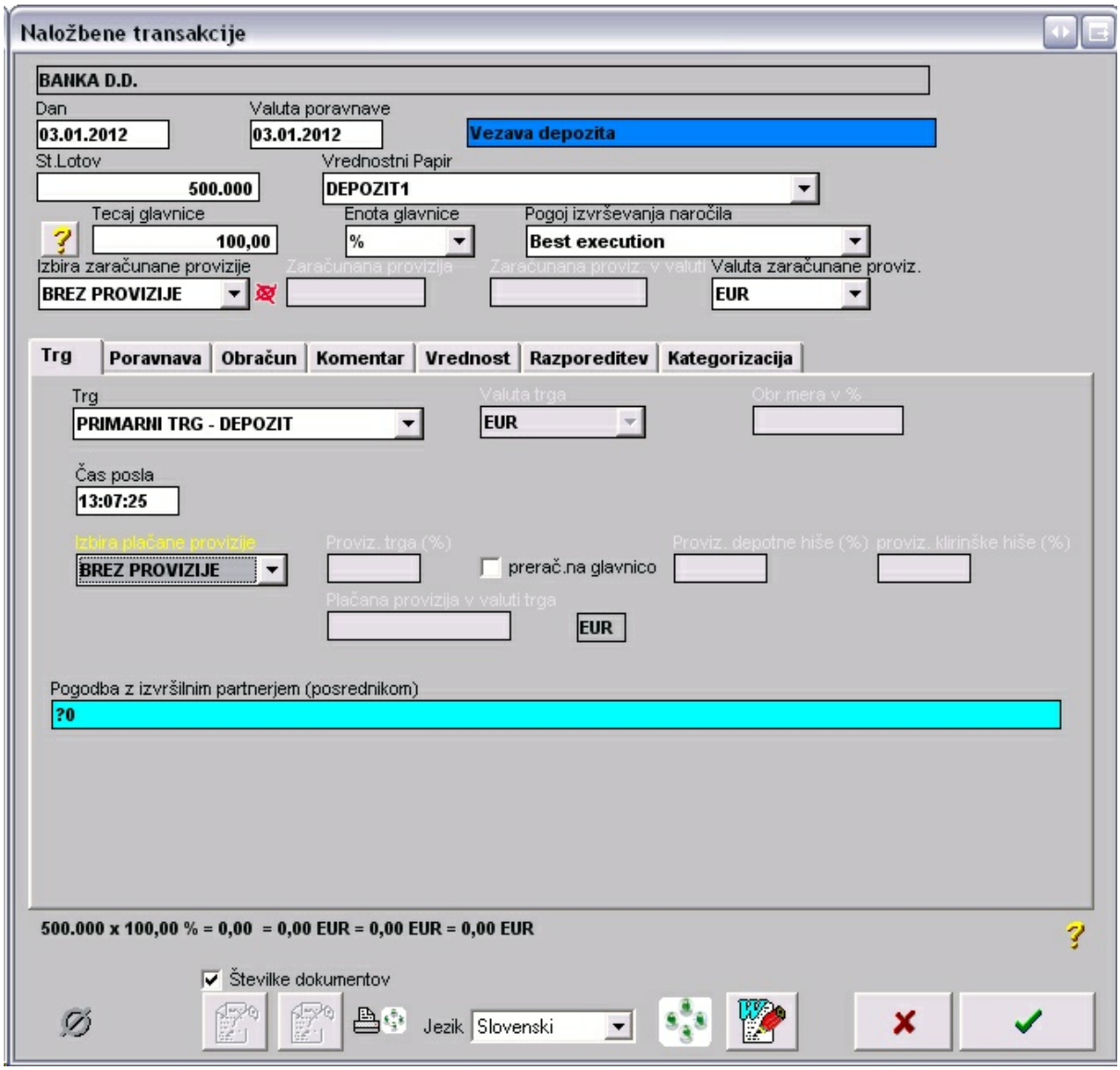

Za vnesen depozit je potrebno izvesti tudi generiranje obračunov, da se zgenerira terjatev do stranke za izbran znesek in izvedemo tudi poravnavo, da terjatev poravnavamo.

Šifra BTS	Dan	Valuta por...	Dogodek	St.Lotov	Tecaj glav...	Vrednostni Pa...	Vrednost	Denar	Terjatev	Obveznost	Rezervacija sred...	Zaloga
NBANKA	03.01.2012	03.01.2012	Zapiranje terjatev	500.000	1,00	EUR	500.000,00	-500.000,00	-500.000,00	0,00	0,00	0
NBANKA	03.01.2012	03.01.2012	OBRAČUN TERJATEV - hiša	500.000	1,00	EUR	500.000,00	0,00	500.000,00	0,00	0,00	0
NBANKA	03.01.2012	03.01.2012	Vezava depozita	500.000	100,00	DEPOZIT1	500.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	500.000

V stanju se nam depozit prikaže kot svoj finančni instrument, za katerega se obračunavajo natečene obresti enako kot za obveznice:

Prav tako se nam depozit vrednoti na enak način kot obveznice.

2.1.2.11.3 Unovčitev depozita

Unovčitev depozita se izvede v primeru izplačila obresti med trajanjem depozita.

Unovčitev depozita izvedemo na popolnoma enak način kot unovčitev kupona: unovčitev lahko izvedemo na zadnji dan glede na vnesen kupon, portfelji morajo biti na izbrani datum zaprti.

Unovčitev se nam, enako kot pri unovčitvi kupona obveznice, izvede samo za število lotov, ki je na zadnji dan trgovanja v zalogi! V primeru, da je bila vnesena sprostitev depozita pred zapadlostjo, se loti iz naslova sprostitve depozita ne upoštevajo.

1. izvedemo terjatev do 'izdajatelja' oz. banke pri kateri je vezan depozit:

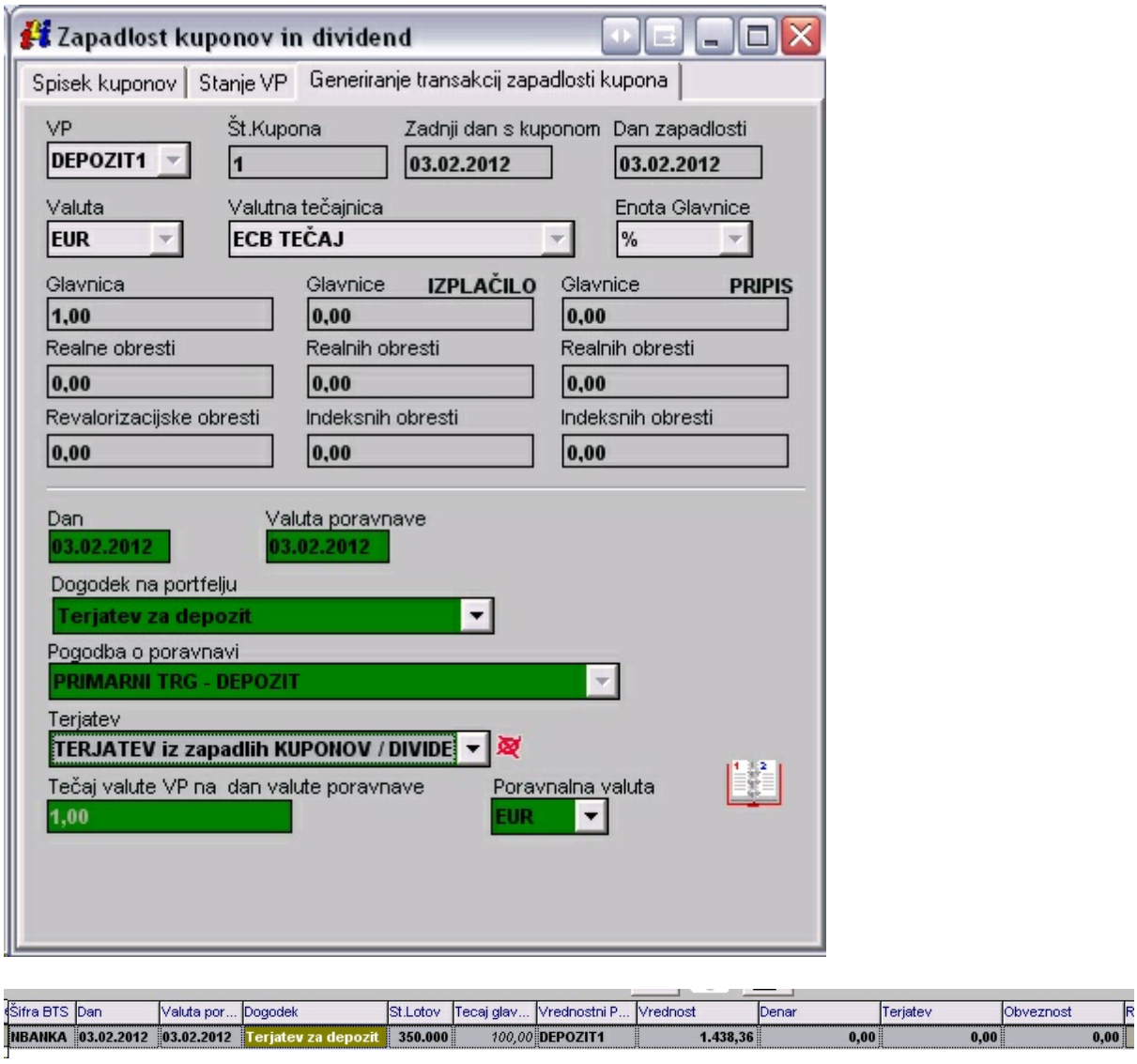

Šifra BTS	Dan	Valuta por...	Dogodek	St.Lotov	Tecaj glav...	Vrednostni P...	Vrednost	Denar	Terjatev	Obveznost	R
NBANKA	03.02.2012	03.02.2012	Terjatev za depozit	350.000	100,00	DEPOZIT1	1.438,36	0,00	0,00	0,00	

2. izvedemo plačilo obresti preko razporeditev

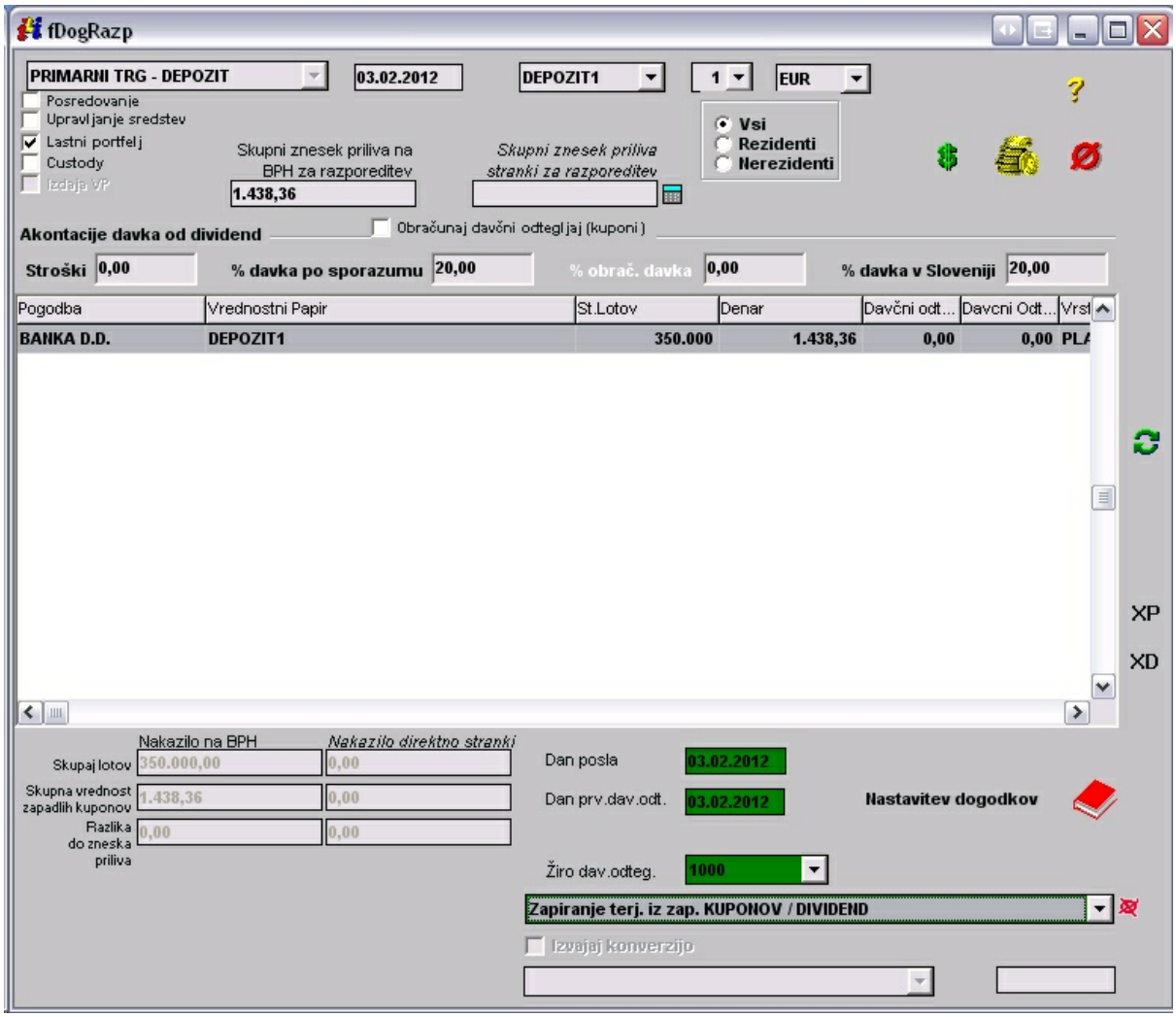

Šifra BTS	Dan	Valuta por...	Dogodek	St.Lotov	Tecaj glav...	Vrednostni ...	Vrednost	Denar	Terjatev	Obveznost
NBANKA	03.02.2012	03.02.2012	UNOVČENI KUPON - liša	350.000	100,00	DEPOZIT1	1.438,36	1.438,36	0,00	0,00
NBANKA	03.02.2012	03.02.2012	Terjatev za depozit	350.000	100,00	DEPOZIT1	1.438,36	0,00	0,00	0,00

2.1.2.11.4 Sprostitev depozita

Sprostitev depozita izvedemo kot 'prodajo' depozita preko naložebnih transakcij. Postopek je popolnoma enak kot pri vezavi depozita, le da je obraten dogodek.

Pri sprostitvi depozita moramo biti pozorni le, da so v obračun obveznosti iz naslova sprostitve depozita vključene tudi natečene obresti za depozit. Izvesti moramo tudi obračun in poravnavo transakcije.

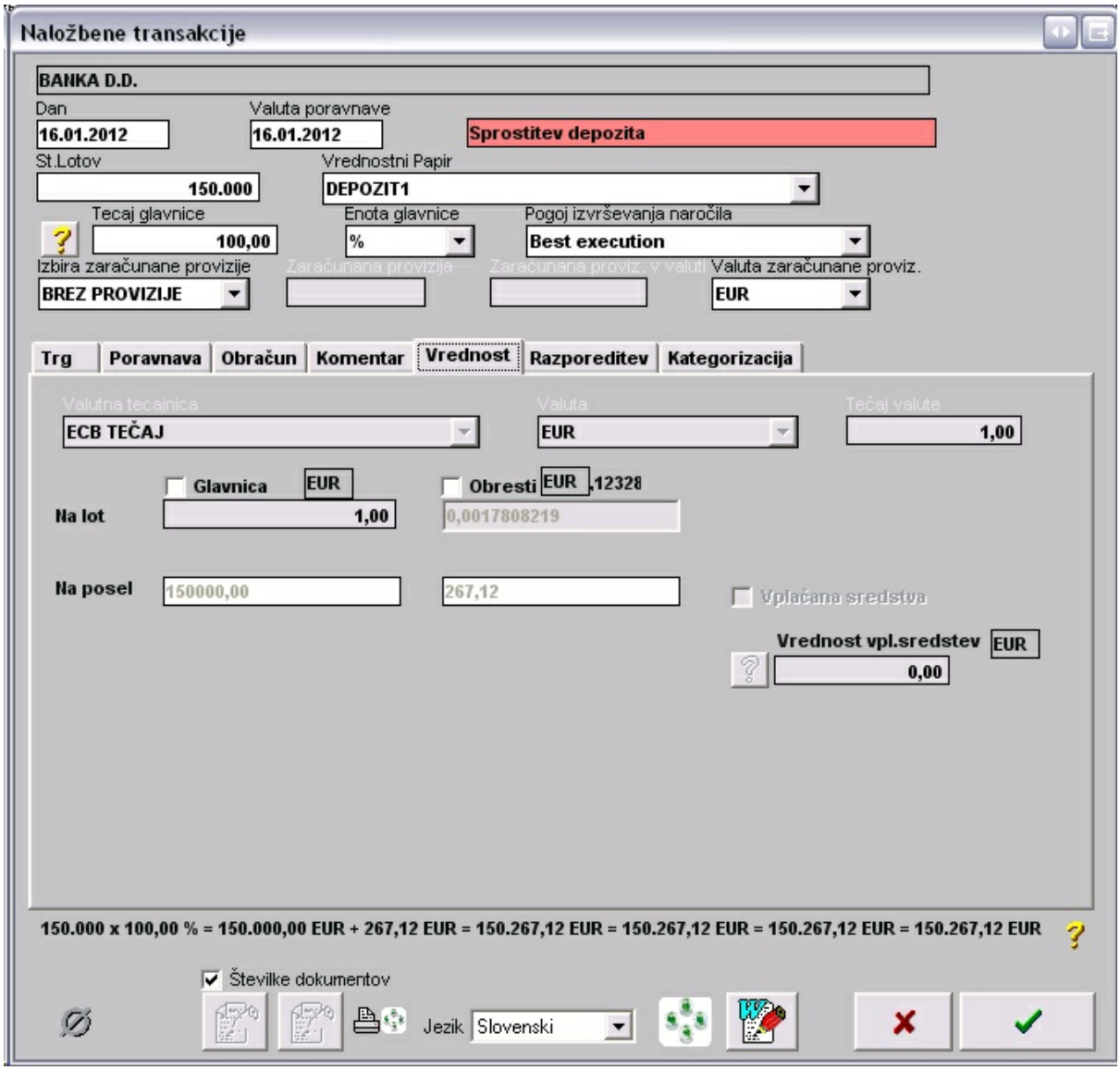

Po generiranju obračunov in poravnavi obveznosti:

Šifra BTS	Dan	Valuta por...	Dogodek	St.Lotov	Tecaj glav...	Vrednostni ...	Vrednost	Denar	Terjatev	Obveznost	Zaloga
NBANKA	16.01.2012	16.01.2012	Zapiranje obveznosti	150.267,12	1,00	EUR	150.267,12	267,12	0,00	-150.267,12	0
NBANKA	16.01.2012	16.01.2012	OBRAČUN OBVEZNOSTI -	150.267,12	1,00	EUR	150.267,12	0,00	0,00	150.267,12	0
NBANKA	16.01.2012	16.01.2012	Sprostitev depozita	150.000	100,00	DEPOZIT1	150.267,12	0,00	0,00	0,00	-150.000

2.1.3 Pogosta vprašanja

Ob določenih situacijah se pojavijo vprašanja, ki jih bomo skušali zajeti v tem poglavju.

2.1.3.1 Donosnost ni pravilna

Imamo naslednje možnosti vzrokov za nepravilnost:

a) datum sklenitve pogodbe ni usklajen z datumom prvega vplačila sredstev stranke v portfelj,
PREGLEDATI DATUM PRVEGA VPLAČILA, KI MORA BITI VEČJI ALI ENAK DATUMU SKLENITVE POGODBE;

b) datum prvega vplačila sredstev stranke ni usklajen z datumom prvih naložb,
PREGLEDATI DATUM PRVEGA VPLAČILA, KI MORA BITI MANJŠI ALI ENAK DATUMU PRVIH NALOŽB V PORTFELJU;

Odprava nepravilnosti:

a) ustrezno popraviti datume v Pogodbi oz. Spremljevalnih transakcijah in ponoviti vrednotenje portfelja od dneva popravka vključno naprej. Ponoviti izdelavo obračunov – glej Izdelava upravljalskih obračunov.

b) ustrezno popraviti datum v Spremljevalnih transakcijah in ponoviti vrednotenje portfelja od dneva popravka vključno naprej. Datumov naložb v tem primeru ni moč popravljati, razen če podremo knjigo naročil. Ponoviti izdelavo obračunov – glej Izdelava upravljalskih obračunov.

2.1.3.2 Splošni modeli

Modul za upravljanje sredstev komitentov omogoča naslednje:

- vodenje pogodb s strankami
- naložbene transakcije (nakupi, prodaje, preknjižbe) na domačih in tujih trgih,
- vodenje denarnega stanja in denarnih tokov v vseh valutah (Multicurrency),
- izdelava mesečnih poročil (Crystal report) o strukturi in donosnosti portfelja za posamezno ali vse stranke skupaj (izračun obdobne in letne donosnosti po metodi IRR/XIRR, opcijski prikaz grafov: gibanje stanja, naložbe glede na valuto, itd.),
- vodenje prilivov dividend od izdajateljev vrednostnih papirjev in obvestila strankam ter DURS-u, vodenje prilivov iz naslova zapadlih kuponov,
- fakturiranje upravljalskih provizij (mesečno ali kvartalno; možnost vodenja večnivojske upravljalske provizije glede na finančni instrument),
- delitev dobička (letno, polletno, kvartalno ali mesečno),
- vodenje kapitalskih dobičkov, izdelava popisnih listov,
- simulacije kapitalskih dobičkov (možnost simulacije odprodaje celotnega portfelja posamezne stranke po tržnih cenah, z eno samo operacijo oz. klikom, dodajanje/odvzemanje poljubnih transakcij),
- večnivojska okna oz. pregledi z vidika vseh portfeljev, po posameznih portfeljih, po posamezni naložbi, glede na finančni instrument, glede na omejitve, itd.

Dodatno:

- uvoz dnevnih tečajnic (Lj. borza, Bloomberg, ...), dnevno sklenjenih poslov (Lj. borza), alokacij s skupnega računa (KDD),
- uvoz naložbenih transakcij in samodejno generiranje naročil, uvoz denarnih transakcij (medvalutne konverzije),
- poročanje (elektronsko) ATVP, Banki Slovenije, DURS.

PRIMERI različnih modelov vodenja:

1.) **upravljalska provizija** se strankam zaračunava 1x mesečno glede na vrednost portfelja na zadnji dan v mesecu, fakturiranje se izvrši kvartalno, za pretekli kvartal. **Delitev dobička** se izvaja 1x letno, na zadnji dan v letu, za preteklo leto. V primeru izgube upravljalec krije sorazmerni del izgube.

2.) **upravljalska provizija** se strankam zaračunava 1x mesečno glede na povprečno mesečno vrednost portfelja (potrebno je vrednotenje vseh dni v mesecu), fakturiranje se izvršuje sproti, za pretekli mesec. **Delitev dobička** se izvaja 1x letno, na zadnji dan v letu, za preteklo leto. V primeru izgube stranka krije celotno izgubo.

© IRM Info Rešitve d.o.o.

3.) **upravljalska provizija** se strankam zaračunava 1x mesečno glede na povprečno mesečno vrednost portfelja (potrebno je vrednotenje vseh dni v mesecu), fakturiranje se izvršuje sproti, za pretekli mesec. **Delitev dobička** se izvaja 1x kvartalno, na zadnji dan v kvartalu, za pretekli kvartal. V primeru izgube upravljalec krije sorazmerni del izgube.

4.) **upravljalska provizija** se strankam zaračunava 1x mesečno glede na povprečno mesečno vrednost portfelja (potrebno je vrednotenje vseh dni v mesecu), fakturiranje se izvršuje sproti, za pretekli mesec. **Delitev dobička** se izvaja 1x kvartalno, na zadnji dan v kvartalu, za pretekli kvartal. V primeru izgube upravljalec krije sorazmerni del izgube.

2.2 Trgovanje po naročilu komitentov

V okviru dejavnosti trgovanja se izvajajo naslednje aktivnosti:

Trgovanje (delo borznih posrednikov):

- Vnos novih strank in pregled že vnesenih,
- Vnos naročil,
- Vnos poslov,
- Vnos poslov za neorganizirani trg.

Spremljava med trgovanjem (backoffice)

- Spremljevalne (denarne) transakcije,
- Vnos pologov in dvigov vrednostnih papirjev,
- Vnos vplačil in izplačil na strankah (stranki plačamo oz. stranka plača),
- Vnos storitev (preknjiževanje, odpiranje računa, ...),
- Fakturiranje storitev,
- Izpisi faktur,
- Vnos in pregled tečajev valut,
- Vnos indeksov,
- Ažuriranje šifranta vrednostnih papirjev.

Spremljava po trgovanju (backoffice):

- Import transakcij (poslov, računov, pologov, tečajev VP),
- Vnos tečajev vrednostnih papirjev,
- Generiranje naročil,
- Zapiranje naročil in poslov (storitve na poslih),
- Zapiranje knjige naročil,
- Izpis in pregled knjige naročil,
- Izpis konfirmacij oz. obračunov ali prometa,
- Izpis potrdil o prejemu naročil,
- Generiranje obveznosti oz. terjatev do KDD,
- Poravnava zapadlih obveznosti oz. terjatev do KDD ,
- Zaključki,
- Generiranje terjatev iz zapadlih kuponov,
- Poravnava terjatev iz zapadlih kuponov.

Zagon dnevnih obdelav v programu IBI Obdelave:

- Zapiranje portfeljev,

© IRM Info Rešitve d.o.o.

- Vrednotenje portfeljev,
- Knjiženje.

Občasne obdelave:

- Zapadlost kuponov,
- Zapadlost papirjev,
- Razporeditev (poravnava poslov),
- Splitting (preimenovanje VP, razdružitev, združitev, prenos VP).

2.3 Skrbništvo

Dejavnost skrbništvo v IBIju zagotavlja:

- odpiranje pogodbe za skrbništvo,
- vodenje in poravnava poslov (posli pri banki, posli preko posrednikov)
- izračun mesečnih storitev,
- fakturiranje storitev,
- izpis poročila o stanju portfelja.

2.3.1 Nastavitve

Dejavnost Skrbništvo v celoti deluje samo v kolikor imamo vključen ključ v Iniset tabeli 'SkrbnistvoNadgradnja'

Na dejavnosti skrbništvo so nekatere posebnosti glede nastavitev in sicer na dogodkih, uporabniških pravicah, bonitetnih skupinah in pa na sami pogodbi.

2.3.1.1 Dogodki

Obračun transakcijskih stroškov:
Na dogodkih z vrednostnimi papirji na dejavnosti Skrbništvo lahko poljubno določamo za posamezne dogodke ali vplivajo na **izračun transakcijskih stroškov.**

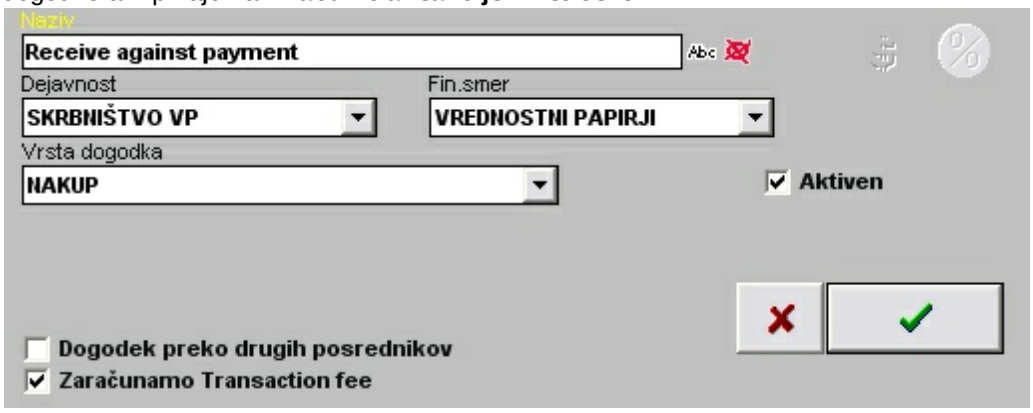

Posli preko drugih posrednikov:
Za posle preko drugih posrednikov je potrebno narediti NOVE dogodke Nakupa/Prodaje ipd., na teh pa označimo, da gre za dogodek preko drugih posrednikov.

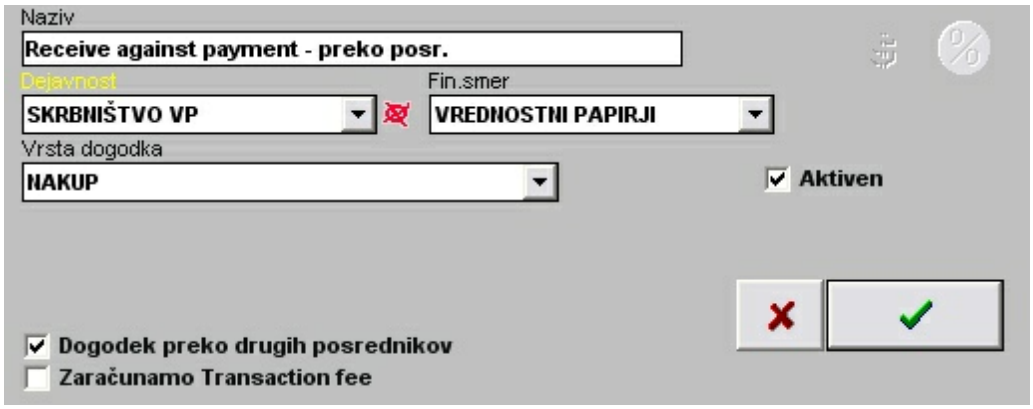

Podvojiti je potrebno VSE dogodke, ki jih je potrebno ločevati na posle preko naše banke in na posle pri tujih posrednikih (nakup, prodaja, aplikacija nakup, aplikacija prodaja, pridobitev mimo trda, odtujitev mimo trga)

Obračuni terjatev/Obračuni obveznosti:

Za nakupe in prodaje se bodo prav tako generirali obračuni terjatev in obračuni obveznosti. Obračuni terjatev in obračuni obveznosti se za posle preko posrednikov lahko generirajo enaki kot za 'navadne' posle, sklenjene preko naše banke, lahko pa jih ločimo.

Če želimo, da se generirajo enaki obračuni terjatev/obveznosti kot za 'navadne' posle tudi za posle preko posrednikov, nam na generirajočih dogodkih Obračuna terjatev in Obračuna obveznosti ni potrebno spreminjati nič. **POZOR:** v kolikor pustimo tako kot je, to pomeni, da se bodo posli preko drugih posrednikov izposovali na obračunu hkrati z posli preko naše banke!!

Če pa želimo, da se za posle preko drugih posrednikov generirajo drugi dogodki za obračun terjatev in obračun obveznosti, je potrebno ustvariti 2 nova dogodka tipa 'Obračun terjatev' in 'Obračun obveznosti', ter nanju nastaviti ustrezne generirajoče dogodke. Generirajoče dogodke je potrebno identično nastaviti tudi na obračunu terjatev/obveznosti za 'navadne' posle. Za ločitev poslov preko drugih posrednikov in poslov preko naše banke lahko uporabimo pogoj **POSLI PREKO POSREDNIKOV.**

Primer nastavitev generirajočih dogodkov:

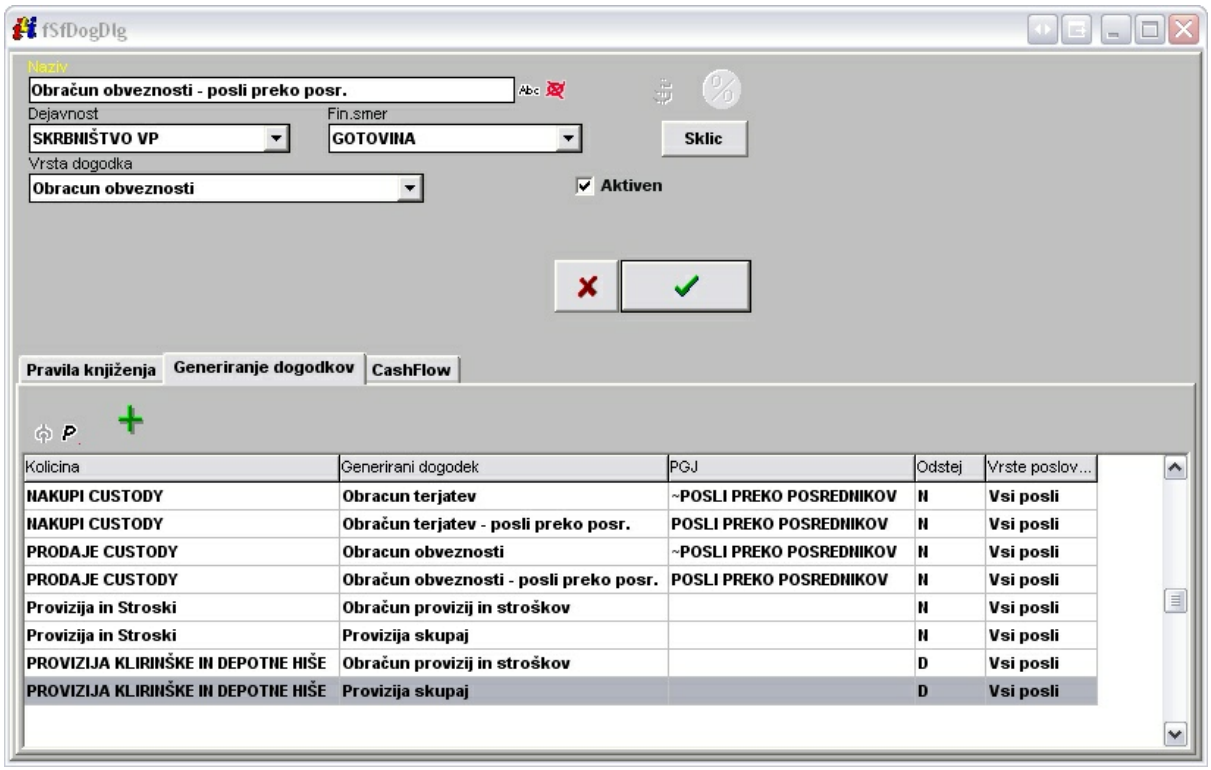

OTC Posli - preknjižbe:

Pri preknjižbah, ki jih importiramo iz KDD, in kjer je potreben tudi denarni tok na sami pogodbi, lahko nastavimo na generirajočih dogodkih, da se nam hkrati s preknjižbo v vrednosti posla generira tudi priliv oziroma odliv na/iz skrbniškega računa (vrsta dogodka Vplačilo stranke oz. Izplačilo stranke)

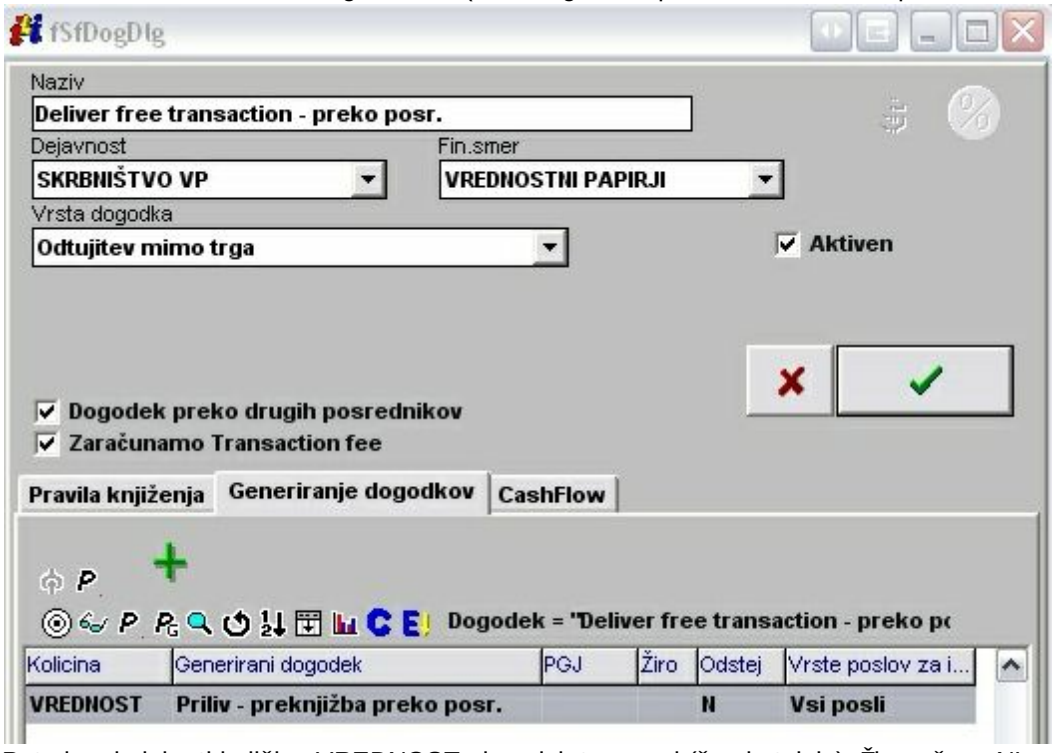

Potrebno je izbrati količino VREDNOST, dogodek ter pogoj (če obstajajo). Žiro računa NI potrebno

izpisati, saj se priliv/odliv generira na žiro račun, ki je izbran na poslu.

Pravila knjiženja:
Isti pogoj POSLI PREKO POSREDNIKOV lahko uporabimo tudi pri knjiženju.

2.3.1.2 Uporabniške pravice

Na dejavnosti skrbništvo je dodana posebna pravica **'Skrbništvo - vpogledi'**. Pravica omogoča vpogled in delovanje na vseh ekranih. V kolikor pa uporabnik navedene pravice nima, ima pa vseeno pravico do same dejavnosti, je omogočen zgolj vnos naročil za pogodbe.

Tudi pri vnosu naročil pa nimamo na voljo zavihkov za vpogled v stanje pogodb.

Uporabnikom, ki imajo pravico do vpogleda stanj in transakcij za pogodbe na skrbništvu, je potrebno dodeliti to dodatno pravico.

Uporabnikom, ki pa pravice do vpodleda stanj NIMAJO, pa te pravice ne smejo imeti (npr, borzni posredniki, ki lahko samo oddajajo naročila za te pogodbe, morajo imeti pravico do dejavnosti Skrbništvo, ne smejo pa imeti dodatne pravice Skrbništvo - vpogledi).

2.3.1.3 Bonitetne skupine

(Šifranti/Bonitetne skupine)

V šifrantu bonitetnih skupin sicer vnesemo bonitetne po klasičnem principu, vendar pa upoštevamo, da se na skrbništvu lahko izračunavajo 3 različne provizije:
- Posredniška provizija pri poslih preko naše banke
- Posredniška provizija pri poslih preko posrednikov
- Skrbniška provizija (mesečno) oz. Ležarina za VP (Safecustody fee)

Vnesti je potrebno toliko različnih bonitetnih skupin, kolikor jih obračunavamo strankam

Parameter, katera vnešena bonitetna skupina velja za katero vrsto, določimo na sami pogodbi.

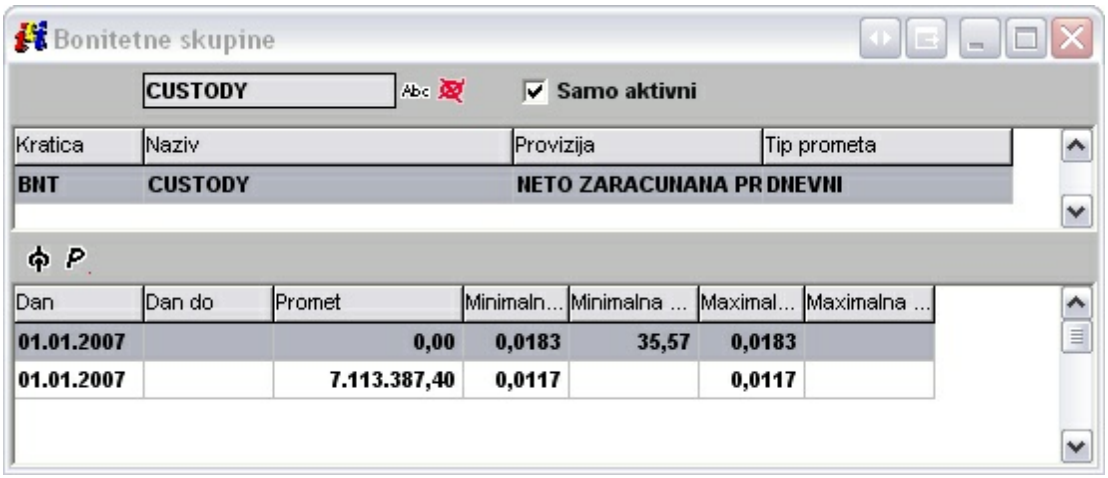

POZOR: v kolikor je na pogodbi določeno, da se fakturira stranki v tuji valuti npr. USD, je potrebno polja »Promet « in »Minimalna provizija « ob koncu meseca ažurirati zaradi spremembe tečaja USD glede na prejšnji mesec.

2.3.1.4 Odpiranje pogodbe

(Podatki/Pogodbe/Skrbništvo VP – dvokliknemo na osebo)

Pri odpiranju pogodbe za skrbništvo moramo poleg standardnih podatkov zajeti še:
- bonitetne skupine po različnih tipih

Na zavihku vrednotenje pa:
- valuto fakture
- vrednost Transaction fee v znesku valute fakture
- vrednost Income fee v % od vrednosti kupona
- osnovo za obračun Safecustody Fee (možen je samo obračun glede na povprečno vrednost portfelja v obdobju)

2.3.2 Posli preko posrednikov

Obdelava poslov preko naše banke se izvaja klasično: oddaja naročila, import poslov preko datoteke LJSE, zapiranje naročil s posli, kreiranje obračunov (generiranje obračunov oz. zapiranje knjige naročil).

Pri importu in generiranju poslov iz borze, nas posli preko posrednikov ne bodo motili, saj jih ne vidimo, če imamo na ekranu za import obkljukano chekbox 'Ne prikaži poslov preko posrednikov'. Parameter je privzeto potrjen:

Posle preko drugih posrednikov pa lahko vnesemo ročno, ali pa jih uvažamo preko excelove datoteke.

Ker je potrebno posle preko posrednikov ločiti od poslov preko naše banke, je potrebno v šifrantu Dogodki - Pravila knjiženja vnesti dodatne dogodke.

Ročni vnos poslov preko drugih posrednikov:
Posle preko drugih posrednikov vnesemo preko ekrana Podatki/Naložbene transakcije. Na ustrezni poravnalni pogodbi npr. Ljubljanska borza moramo predhodno označiti, da gre zgolj za Vnos poslov:

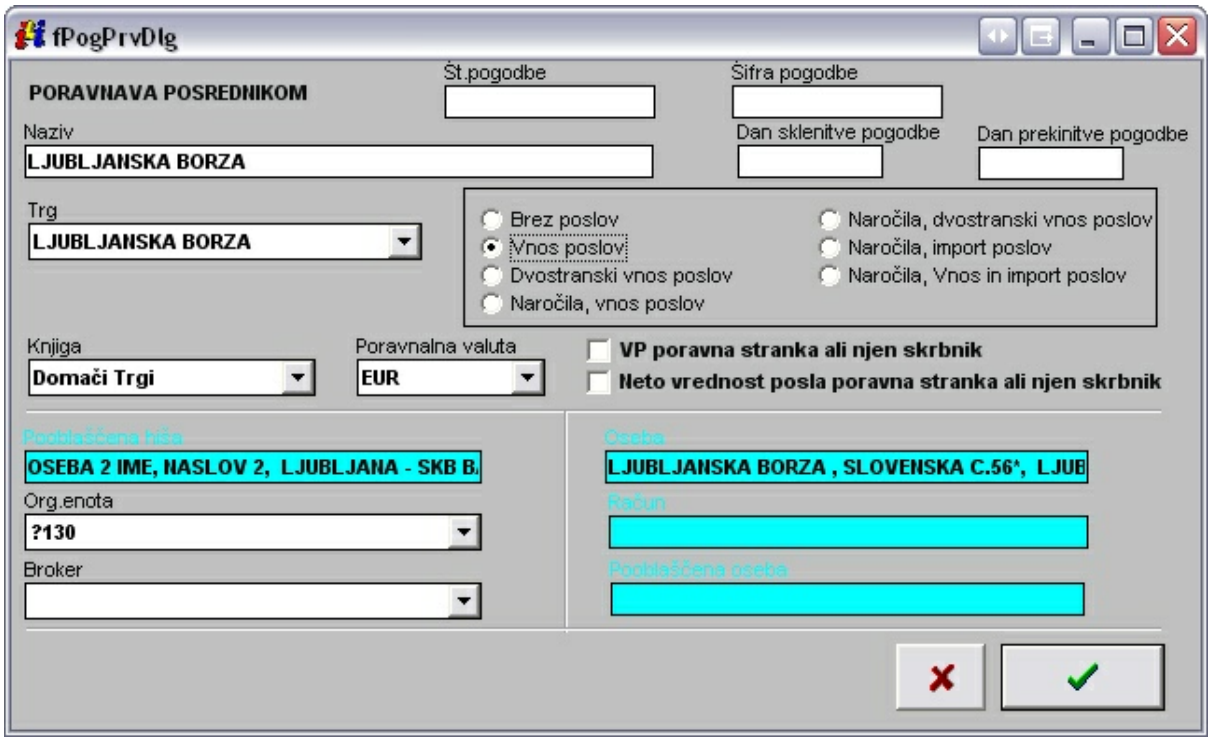

POZOR: Pri tako označeni pogodbi, borzni posrednik NE more vnašati naročil na to poravnalno pogodbo!

Nato pa pogodbo lahko klasično vnesemo preko Podatki/Naložbene transakcije, s tem, da seveda izberemo ustrezno transakcijo.

Import poslov preko drugih posrednikov:

Import poslov preko posrednikov je omogočen preko Excelove datoteke, ki jo mora uporabnik pripraviti. **Format datoteke** je sledeč:

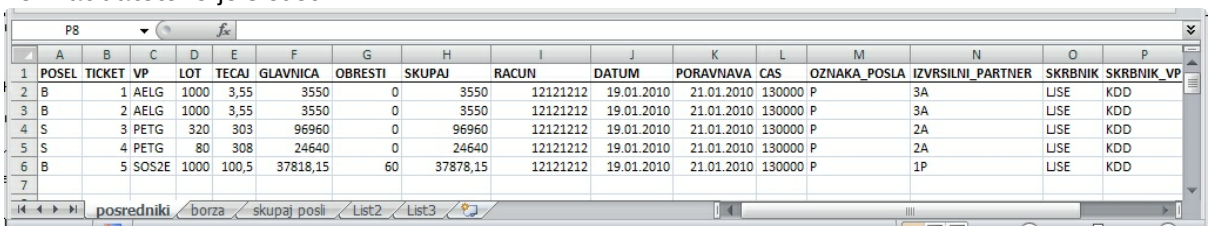

POSEL	TICKET	VP	LOT	TECAJ	GLAVNICA	OBRESTI	SKUPAJ	RACUN	DATUM	PORAVNAVA	CAS	OZNAKA_POSLA	IZVRSILNI_PARTNER	SKRBNIK	SKRBNIK_VP
B	1	AELG	1000	3,55	3550	0	3550	12121212	19.01.2010	21.01.2010	130000	P	3A	LJSE	KDD
B	2	AELG	1000	3,55	3550	0	3550	12121212	19.01.2010	21.01.2010	130000	P	3A	LJSE	KDD
S	3	PETG	320	303	96960	0	96960	12121212	19.01.2010	21.01.2010	130000	P	2A	LJSE	KDD
S	4	PETG	80	308	24640	0	24640	12121212	19.01.2010	21.01.2010	130000	P	2A	LJSE	KDD
B	5	SOS2E	1000	100,5	37818,15	60	37878,15	12121212	19.01.2010	21.01.2010	130000	P	1P	LJSE	KDD

Razlaga posameznih polj v datoteki:

Naziv polja	Primer	Razlaga polja
POSEL	B	smer posla - B=nakup, S=prodaja
TICKET	1	št. ticketa; enoličen znotraj dneva
VP	AELG	oznaka VP
LOT	1000	število lotov posla
TECAJ	3,55	tečaj posla
GLAVNICA	3550	vrednost glavnice za posel
OBRESTI	0	vrednost obresti za posel
SKUPAJ	3550	vrednost obresti in glavnice za posel
RACUN	12121212	št. trgovalnega računa stranke
DATUM	19.01.2010	datum posla

PORAVNAVA	21.01.2010	datum poravnave posla v formatu dd.mm.llll
CAS	130000	čas posla v formatu hhmmsss
OZNAKA_POSLA	P	oznaka posla - P - preko posrednikov; če je polje prazno, program tretira posel kot posel preko matične banke
IZVRSILNI_PARTNER	3A	BTS oznaka posrednika - ki je sklenil posel
SKRBNIK	LJSE	Poravnalna pogodba; polje Šifra pogodbe na poravnalni pogodbi
SKRBNIK_VP	KDD	Poravnalna pogodba VP iz šifranta trgov - polje Št. pogodbe iz pogodbe.

Postopek importa:
Pripravljeno datoteko s posli preko posrednikov importiramo preko ekrana Obdelave/Importi, zavihek Posli. Tu v spustnem seznamu XLS Import izberemo posli preko posrednikov, ter izberemo pot do datoteke:

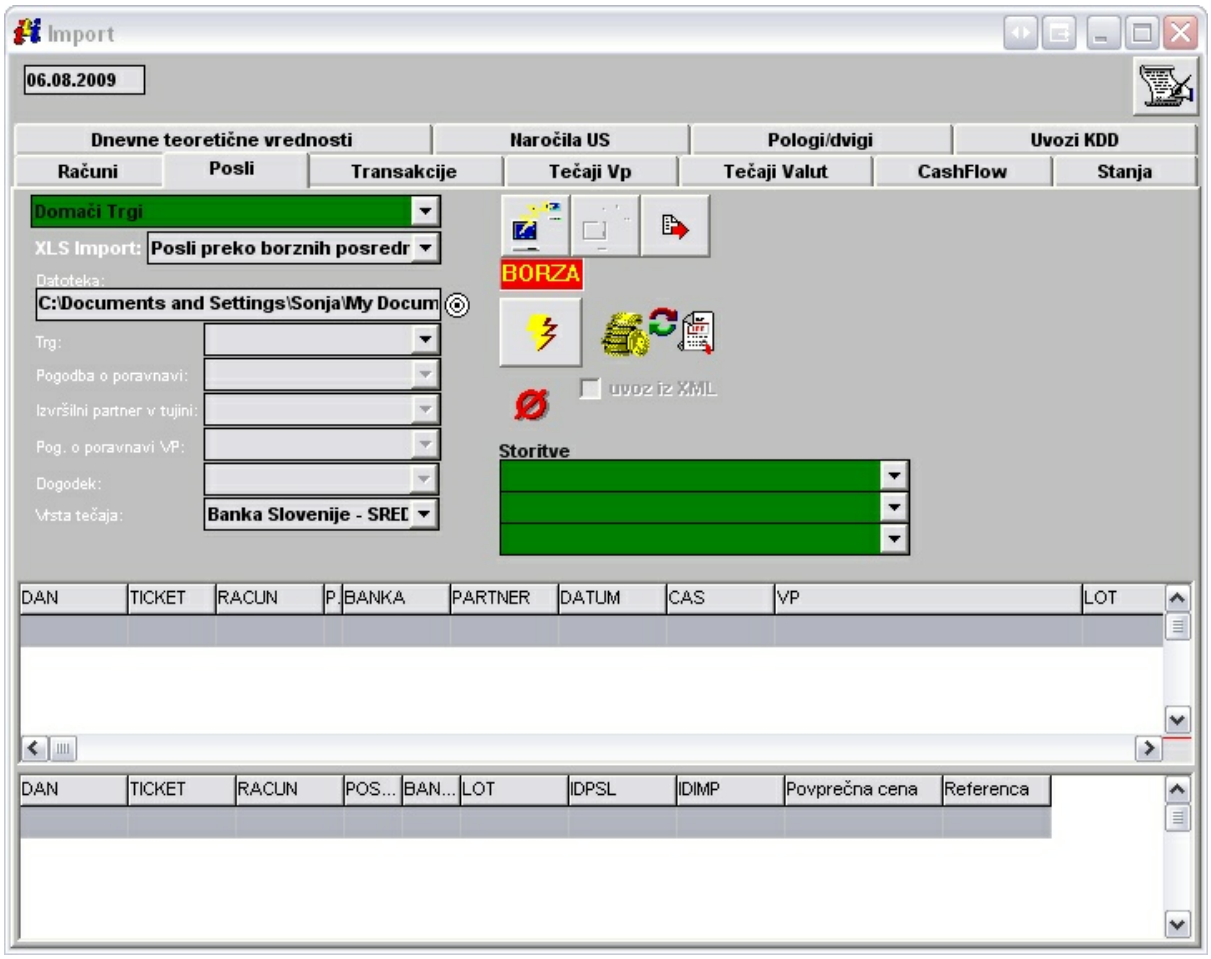

Preostala polja izbiramo le, v kolikor imamo pomanjkljive podatke v samem Excelu. V tem primeru se upoštevajo za vse zapise izbrani parametri, medtem ko v Excelu lahko pripravimo podatke z različnimi parametri.

Opomba: List s posli v Excelu mora biti na prvem mestu!

Nadaljujemo na enak način, kot pri klasičnem importu poslov:kliknemo na ikono za import poslov, ter nato na ikono strela, kjer dejansko generiramo posle. Kliring, ki se prikaže po generiranju poslov se izračuna skupaj s posli preko naše banke!

Ob generiranju poslov se nam na posle zapišejo vse ustrezne provizije:
- provizija trga ter KDD (iz Cenika oz. iz nastavitev na papirju)
- posredniška provizija

Ker posli preko posrednikov nimajo predhodnih naročil, jih ni potrebno povezovati z naročili. Posli preko posrednikov na ekranu za zapiranje naročil s posli niti niso vidni. Takoj po generiranju poslov tako lahko izvedemo obračun poslov (Generiranje obračunov oz. Zapiranje knjige naročil). Dokler ni izveden obračun za posle, posli niso vidni v Dnevniku transakcij in ne vplivajo na zalogo stranke.

Obračun terjatev in obveznosti za te posle lahko vidimo v Dnevniku transakcij.

Dan	Valuta por...	Dogodek	St.Lotov	Tecaj glav...	Vrednostni Papir	Vrednost	Denar	Terjatev	Obveznost	Zaloga
10.02.2010	12.02.2010	Obračun terjatev za posle preko r	3.550	1,00	EUR	3.550,00	0,00	3.550,00	0,00	0
10.02.2010	12.02.2010	Obračun provizij in stroškov	44,375	1,00	EUR	44,38	0,00	44,38	0,00	0
10.02.2010	12.02.2010	Provizija skupaj	44,375	1,00	EUR	44,38	0,00	0,00	0,00	0
10.02.2010	12.02.2010	Obračun provizij in stroškov	12,58884	1,00	EUR	12,59	0,00	12,59	0,00	0
10.02.2010	12.02.2010	Provizija skupaj	12,58884	1,00	EUR	12,59	0,00	0,00	0,00	0
10.02.2010	12.02.2010	Obracun terjatev	1.452	1,00	EUR	1.452,00	0,00	1.452,00	0,00	0
10.02.2010	12.02.2010	Nakup preko posrednikov	1.000	3,55	AELG	3.550,00	0,00	0,00	0,00	1.000
10.02.2010	12.02.2010	Receive against payment	22	66,00	KRKG	1.452,00	0,00	0,00	0,00	22

2.3.3 Poravnava poslov

Poravnava poslov (in izvedba poravnave) za posle preko naše banke in poravnava poslov preko drugih posrednikov se izvajata istočasno, skupaj.

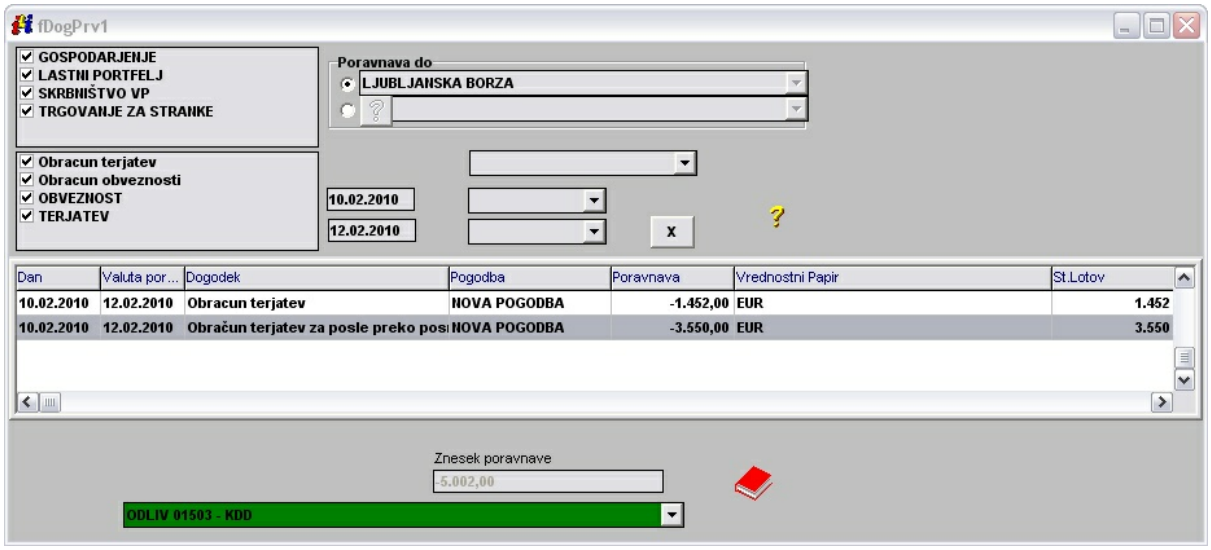

Preko Obdelave/Poravnava tako poravnavamo tako posle naše banke kot tudi posle preko drugih posrednikov. Poravnalni dogodki na poravnalni pogodbi so tako skupni: skreira se samo 1 komplet dogodkov ne glede na to, kdo sklepa posel za skrbniško pogodbo.

Dan	Valuta por...	Dogodek	Znesek	Denar	Terjatev	Obveznost
10.02.2010	12.02.2010	ODLIV 01503 - KDD	5.002,00	0,00	0,00	5.002,00
10.02.2010	12.02.2010	TERJATEV NA 531 DO 748 ZA NAKUP	-5.002,00	0,00	0,00	0,00
10.02.2010	12.02.2010	IZRAVNAVA NA 884000 ZA NAKUPE	-5.002,00	0,00	0,00	0,00
12.02.2010	12.02.2010	PORAVNAVA 01502-01503	5.002,00	5.002,00	0,00	0,00

2.3.4 Uvoz transakcij iz KDD

Obdelave/Import/Transakcije

Podobno kot na drugih dejavnostih je uvoz omogočen tudi na dejavnosti Skrbništvo. Postopek je podoben, kot je opisan v obstoječih navodilih za uvažanje. Pozorni pa moramo biti na tiste preknjižbe, ki jih je za stranko izvedel drugi posrednik.

Na zavihku 'Pravila importiranja' za dejavnost Skrbništva izberemo ustrezne dogodke. Za vsak posamezni tip dogodkov lahko izberemo samo en generirajoči se dogodek.

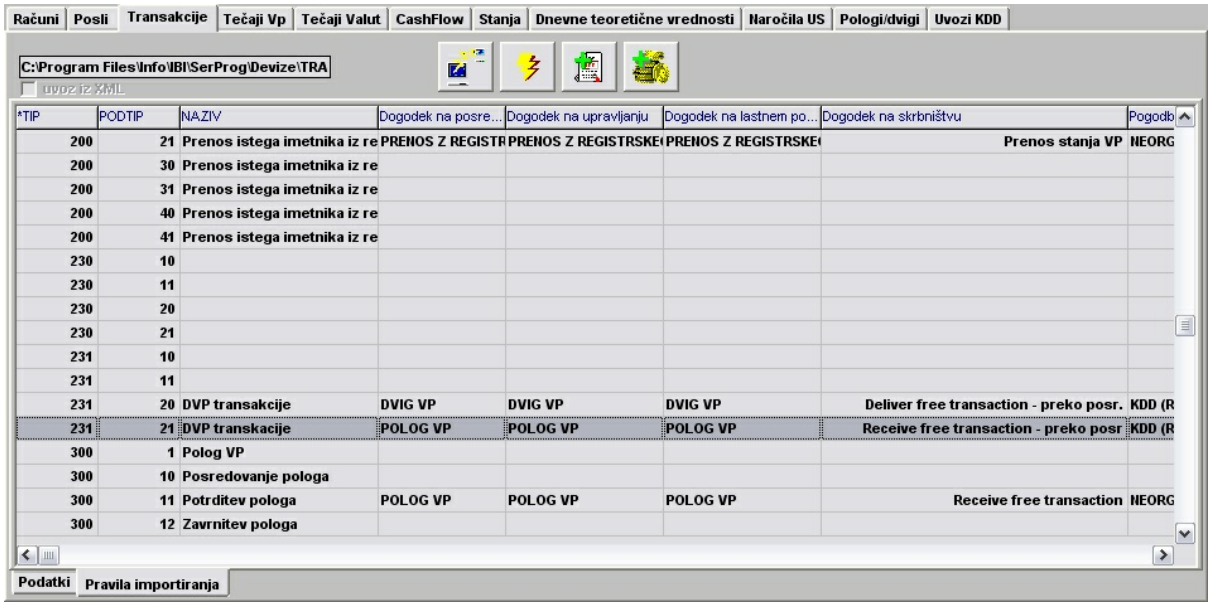

*TIP	PODTIP	NAZIV	Dogodek na posre...	Dogodek na upravljanju	Dogodek na lastnem po...	Dogodek na skrbništvu	Pogodb
200	21	Prenos istega imetnika iz re	PRENOS Z REGISTR	PRENOS Z REGISTRSKE	PRENOS Z REGISTRSKE	Prenos stanja VP	NEORG
200	30	Prenos istega imetnika iz re					
200	31	Prenos istega imetnika iz re					
200	40	Prenos istega imetnika iz re					
200	41	Prenos istega imetnika iz re					
230	10						
230	11						
230	20						
230	21						
231	10						
231	11						
231	20	DVP transakcije	DVIG VP	DVIG VP	DVIG VP	Deliver free transaction - preko posr.	KDD (R
231	21	DVP transkacije	POLOG VP	POLOG VP	POLOG VP	Receive free transaction - preko posr	KDD (R
300	1	Polog VP					
300	10	Posredovanje pologa					
300	11	Potrditev pologa	POLOG VP	POLOG VP	POLOG VP	Receive free transaction	NEORG
300	12	Zavrnitev pologa					

Ko imamo ustrezno definirane dogodke, lahko importiramo transakcije na zavihku Podatki:

ID1	DAN	TIP	PODTIP	IDIZVORA	RACUN	VP	LOT	LOTODPRTO	LOTZAST...	TECAJ	DATUM	ID2	S	BAN...	SKLICRACUNA
008745600	07.08.2009	100	20	000000000	135599599	SOS2E	1000	1000	0	0	07.08.2009	00070		3K	
008745601	07.08.2009	100	21	000000000	135599599	PETG	6000	6000	0	0	07.08.2009	00072		3K	
008745602	07.08.2009	231	21	000000000	135599599	KRKG	1000	1000	0	0	07.08.2009	00074		3K	
008810603	07.08.2009	231	20	000000000	135599599	SOS2E	325	325	0	0	07.08.2009	00002		3K	

POZOR: V kolikor so v datoteki tako preknjižbe, ki jih je sklenila naša banka za skrbniško pogodbo, kot tudi posli preko drugih posrednikov mora uporabnik **sam ločiti oz. izločiti ustrezne transakcije**. Po podatkih IRM v datoteki namreč **NI** razvidno, katere transakcije so transakcije preko drugih posrednikov in katere so transakcije preko naše banke, zato tega programsko ni mogoče rešiti.

V datoteki prav tako ni podatka o tečaju transakcije. Tako mora uporabnik pred generiranjem transakcij dopolniti posamezno transakcijo tudi s tem zapisom. V nasprotnem primeru se bo transakcija zgenerirala po zadnjem veljavnem tržnem tečaju za ustrezen VP.

© IRM Info Rešitve d.o.o.

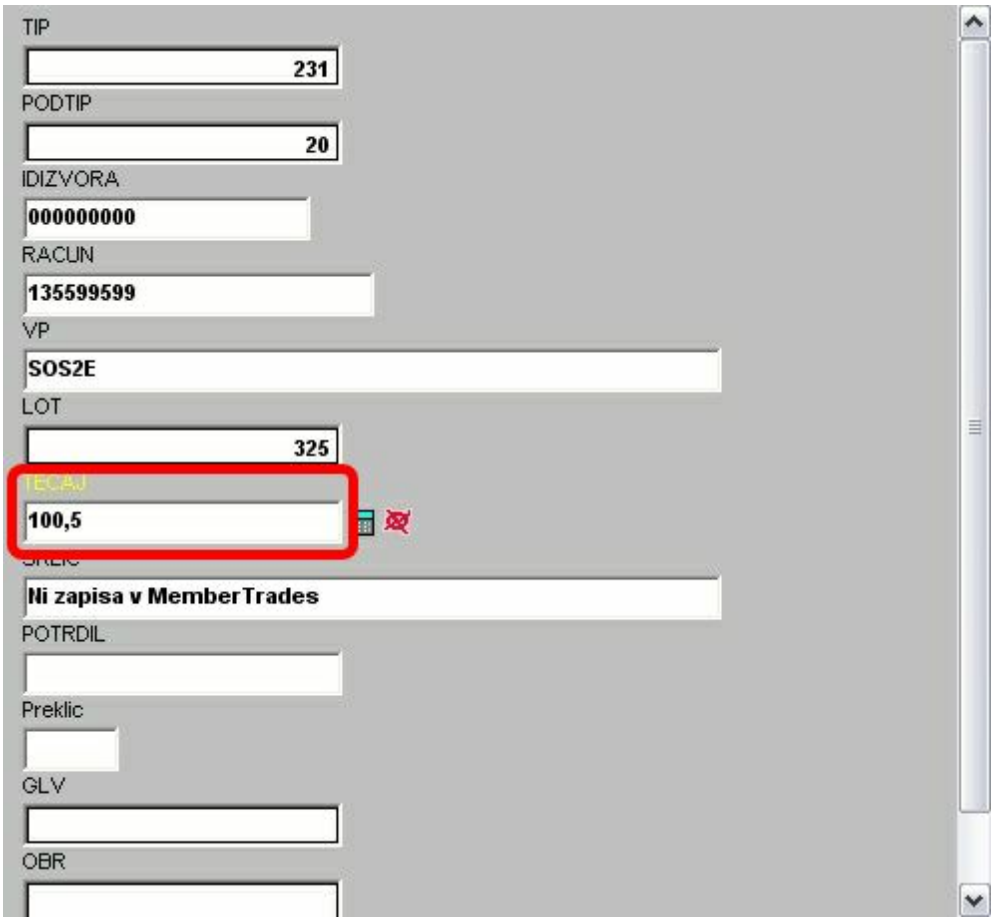

Ob generiranju importiranih transakicj iz MemberTransactions.xml se za ustrezne dogodke (Glej Nastavitve/Dogodki, točka **OTC Posli - preknjižbe**) v Dnevniku transkacij avtomatično zgenerira priliv oz. odliv denarja za vrednost transakcije. Priliv/Odliv se zgenerira lahko samo na naložbenih transakcijah.

Dan	Valuta por...	Dogodek	St.Lotov	Tecaj glav...	Vrednostni Papir	Vrednost	Denar	Žiro
07.08.2009	07.08.2009	Priliv - preknjižba preko posr.	13.063,18541668	1,00	EUR	13.063,19	13.063,19	01502
07.08.2009	07.08.2009	Deliver free transaction - preko posr.	325	100,50	SOS2E	13.063,19	0,00	01502
07.08.2009	07.08.2009	Odliv - preknjižba preko posr.	69.840	1,00	EUR	69.840,00	-69.840,00	01502
07.08.2009	07.08.2009	Receive free transaction - preko posr	1.000	69,84	KRKG	69.840,00	0,00	01502
07.08.2009	07.08.2009	Receive free transaction	6.000	325,00	PETG	1.950.000,00	0,00	01502
07.08.2009	07.08.2009	Deliver free transaction	1.000	102,66	SOS2E	41.048,70	0,00	01502

Ker priliv/odliv zapira dogodek, je dogodek viden samo, če v filtrih v Dnevniku transakcij označimo Zapiranja in Zaprti dogodki.

Ročni vnos preknjižb:
Tako transakcijo, ki ima nastavljeno generiranje priliva/odliva lahko vnesemo v IBI tudi ročno preko Naložbenih transakcij. Priliv/Odliv se bo zgeneriral tudi v tem primeru.

Denarna transakcija se vedno zgenerira ne dan poravnave transakcije in na žiro račun, ki je določen na poslu. Pri importu je žiro račun vedno 01502.

POZOR: V datoteki MemberTransactions.xml nimamo podatka, kdo je drugi posrednik, kdo je nasprotna stranka posla. Ker so ti podatki potrebni v SWIFT konfirmaciji za stranko za importirane transakcije, jih

bo uporabnik vnašal ročno v SWIFT! Lahko pa uporabnik popravi transakcije preko Dnevnika transakcij oz. Preko naložbenih transakcij.

Brisanje generiranih transakcij:
V kolikor pobrišemo transakcijo, s katero se je hkrati zgeneriral tudi dogodek za denar, se pobrišeta OBA dogodka. **Obratno pa to ne velja**: torej če biršemo denarno transakcijo, ne bomo pobrisali naložbene transakcije.

KDD Fee za importirane preknjižbe:
KDD Fee se za te transakcije lahko obračuna samo v primeru, da ima banka omogočeno funkcionalnost Cenik. Cenik nastavimo:

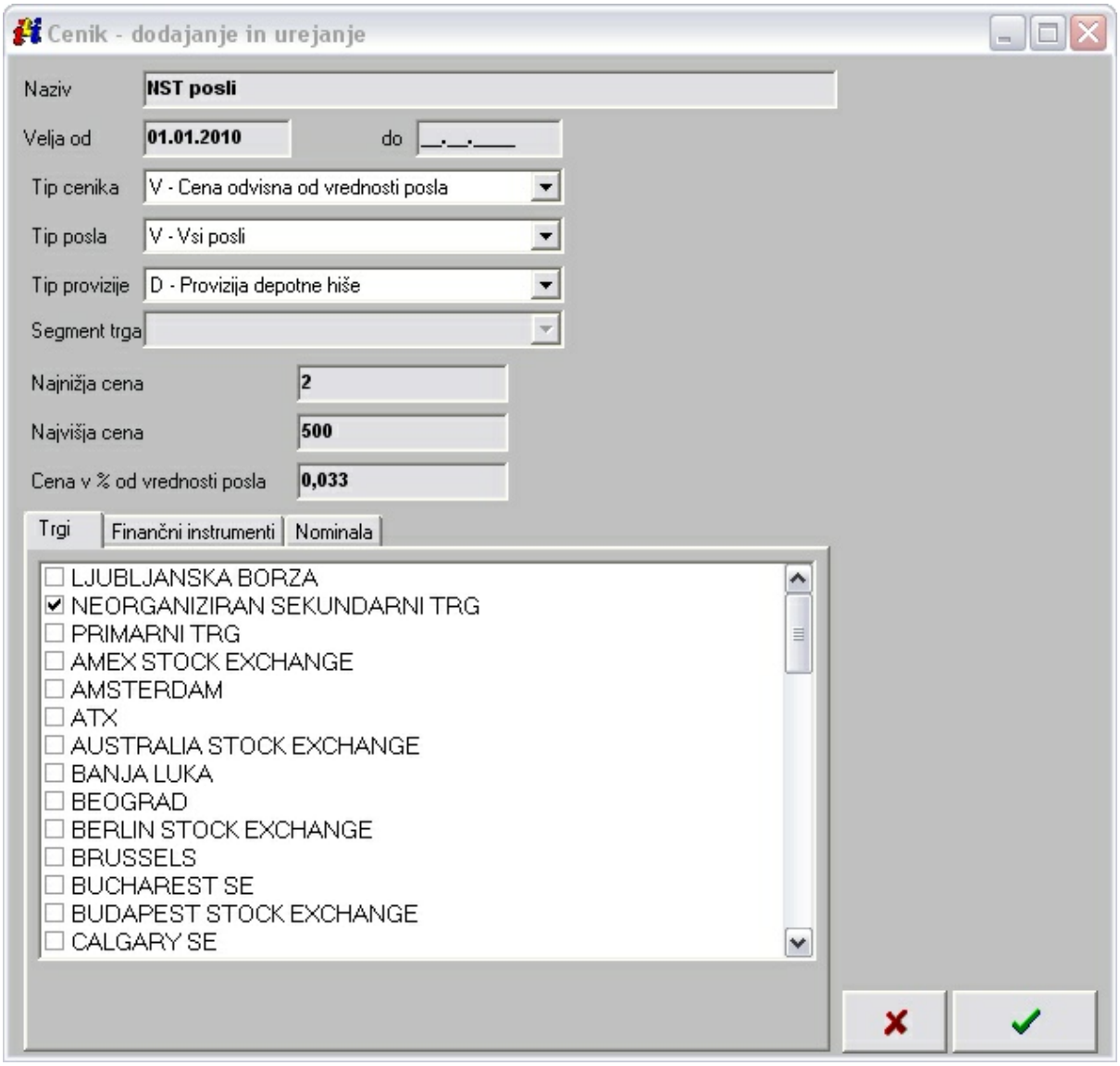

Ne smemo pozabiti označiti ustrezne tipe finančnih instrumentov na zavihku Finančni instrumenti!

Pri generiranju transakcij pa se nam na preknjižbi izračuna polje Provizija depotne hiše:

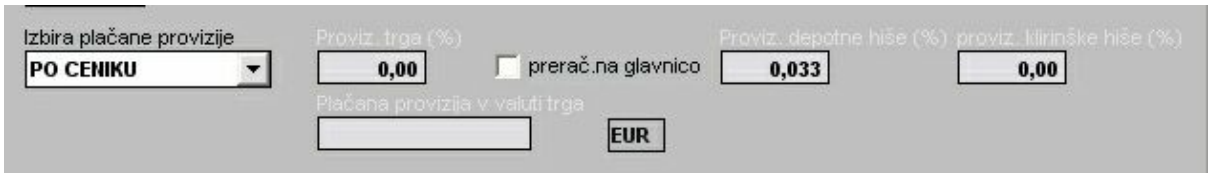

Pri mesečnem obračunu se nam tako tudi te transakcije vštevajo v KDD Fee.

2.3.5 Obračun mesečnih storitev

V IBI-ju je podprt avtomatični izračun za naslednje storitve na dejavnosti Skrbništvo:

- **safecustody fee** se izračuna kot % od povprečne vrednosti portfelja oz. minimalni znesek, kot je določeno v bonitetnih skupinah za tip bonitetne skupine 'Boniteta Custody fee'. Pogoj za pravilen izračun so izvedene obdelave »Vrednotenje« za dejavnost »Skrbništvo« za celoten mesec;

- **Transaction fee** se zaračunava glede na promet v obdobju. Provizija se zaračuna za sklop enega papirja, enega datuma poravnave ter enega tipa dogodkov. Upošteva se zgolj dogodke, ki imajo v šifrantu Dogodki - pravila knjiženja nastavljeno, da se jim obračuna Transaction fee (glej Nastavitve - Dogodki);

- **KDD fee** je seštevek stroškov poravnave transakcij, kot jih zaračunava KDD (vezano na cenik oz. šifrant papirjev). Sešteje se vrednost klirinške in depotne provizijo po transakcijah glede na datum poravnave transakcij. Obračun KDD fee je mogoč samo za Naložbene transakcije (nakupi/prodaje, aplikacija nakup/aplikacija prodaja, pridobitev mimo trga/odtujitev mimo trga - za slednje je potrebno nastaviti Cenik)

- **Income collection fee** izračun je mogoč na 2 načina, vnos % oz. zneska obračuna je omogočen na pogodbi, zavihek Vrednotenje, polje Income Fee oz. Income Fee Amount:
  - kot odstotek od skupne vrednosti prejetih vplačil iz naslova dividend/kuponov znotraj določenega obdobja,
  - ali kot pavšalni znesek za izplačilo kupona. Slednja možnost je mogoča samo v primeru, da je vklopljena funkcionalnosti INISET.KLJUC='IncomeFeeAmount'.

Izračun teh stroškov sprožimo v oknu Podatki/Spremljevalne transakcije, zavihek Storitve – fakturiranje, in sicer izberemo dejavnost »Skrbništvo« ter kliknemo rumeni znak (cekin).

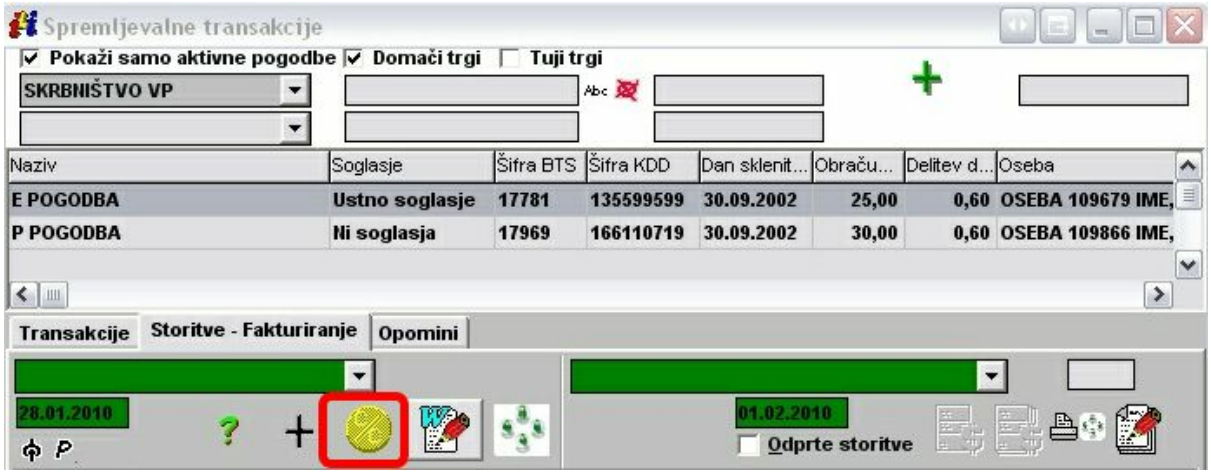

Lahko izračunamo vrednost posamezne storitve za posamezno stranko v poljubnem obdobju, lahko pa tudi vse storitve hkrati za vse stranke, kot prikazuje spodnja slika:

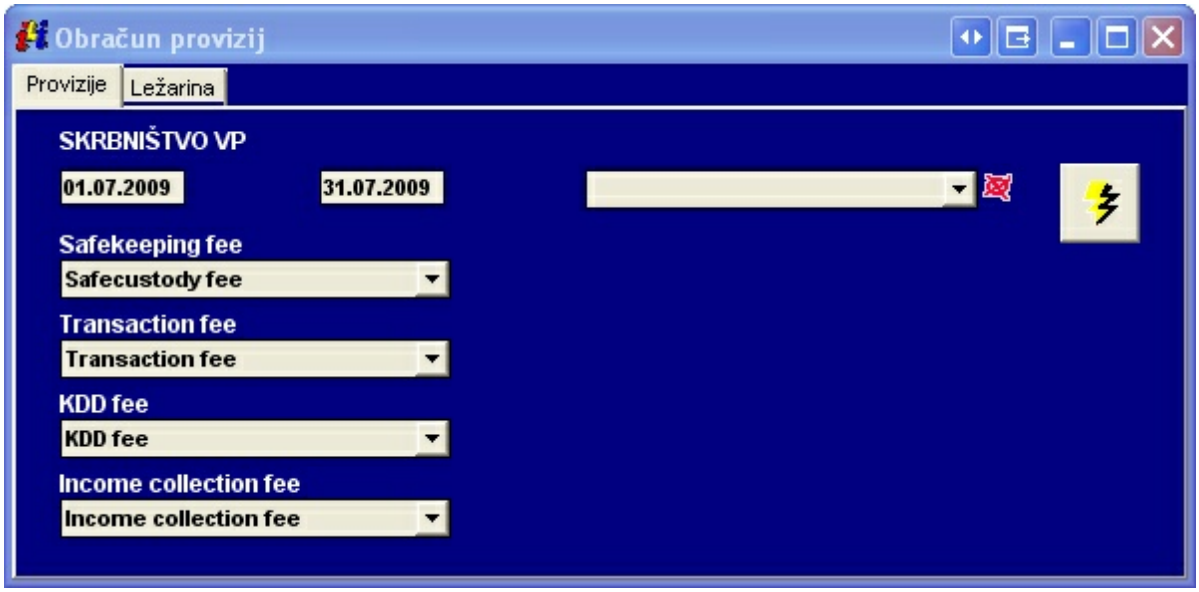

Klik na strelo nam obračuna vse navedene storitve:

Pogodba	Dan	Storitev	Cena storit...	Valuta	Opomba
E POGODBA	31.07.2009	Safecustody fee	1.843,35	EUR	0,01 of Avg. value: 18.433.538,42 EUR; Period: 01.07.2009 - 31.07.2009
E POGODBA	31.07.2009	Transaction fee	1.025,00	EUR	No. trans.: 41x25 EUR; Period: 01.07.2009 - 31.07.2009
E POGODBA	31.07.2009	Income collection fee	8,17	EUR	0,6% of 1.362,25 EUR; Period: 01.07.2009 - 31.07.2009
E POGODBA	31.07.2009	KDD fee	365,45	EUR	Period: 01.07.2009 - 31.07.2009

Pri vsaki storitvi je tudi naveden podatek, kako je izračunana posamezna postavka.

Ko je obračun zaključen, lahko na spremljevalnih transakcijah, na zavihku Storitve - Fakturiranje dodamo poljubno še kakšno storitev, lahko pa samo fakturiramo obračunane storitve.

Na desnem delu ekrana izberemo dogodke za Fakturo ter označimo kljukico pri parametru 'Odprte storitve'. Fakturiramo lahko storitve za celo dejavnosti, lahko pa tudi za posamezno pogodbo. V kolikor izdajamo fakture za pogodbe v različnih valutah, moramo fakturirati po posamezni pogodbi.

Klikenmo na ikono , (oziroma stisnemo tipko F12) in v novo odprtem ekranu ustrezno izpolnimo polja, kot prikazuje slika. V filtru »Valuta« izberemo ustrezno valuto ter potrdimo z zeleno kljukico.

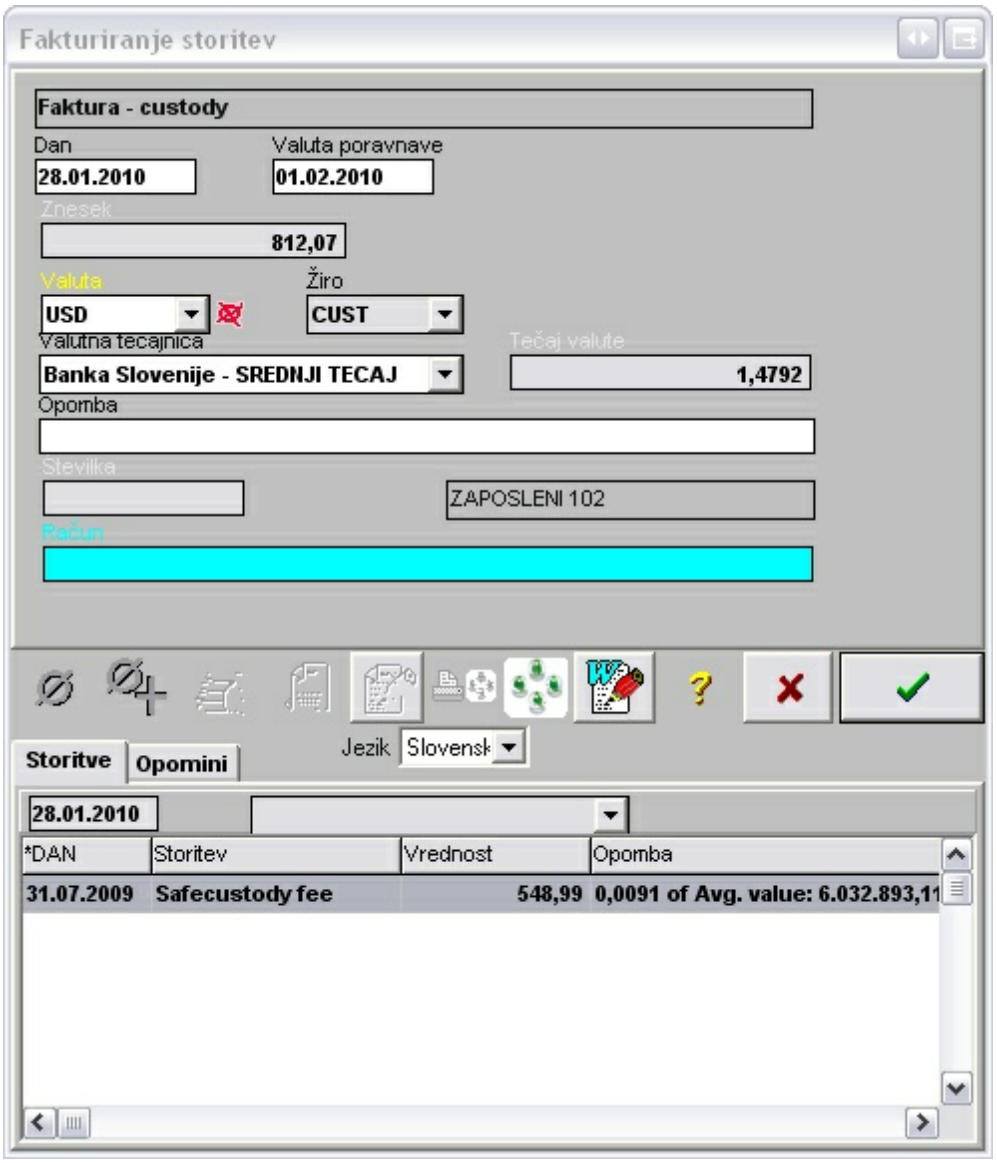

Fakture vidimo bodisi v ekranu 'Spremljevalne transakcije', na zavihku Transakcije, lahko pa tudi v ekranu 'Dnevnik transakcij'.

Dan	Valuta por...	Dogodek	St.Lotov	Tecaj glav...	Vredn...	Terjatev	Vrednost	Storitev
28.01.2010	01.02.2010	Faktura - custody	812,07084939	1,00	USD	812,07	548,99	0,00
28.01.2010	01.02.2010	Safecustody fee	812,07084939	1,00	USD	0,00	548,99	812,07

2.3.6 Izpisi

Faktura

V oknu Spremljevalne transakcije imamo na voljo ikono za izpis fakture. Kliknemo nanjo in natisnemo. **(Podatki/Spremljevalne transakcije/Storitve - Fakturiranje)**

Izpis stanja portfelja

Glede na to, da se posamezni izhodni obrazci prilagajajo celostni podobi/obliki stranke, se ti izpisi od verzije 2.6 dalje kreirajo zunaj IBI Mastra, in sicer v Crystal-u. Vsi izpisi so na voljo v meniju Podatki ali

Izpisi!

Knjiga naročil
Dodana je možnost izbire izpisa naročil iz knjige naročil z izbiro pogodbe ali brez nje tudi na dejavnosti Skrbništvo.

Izpis transakcij
V izpis transakcij je vključena dejavnost Skrbništvo.

2.4 Upravljanje lastnega portfelja

Poleg večine aktivnosti, ki so skupne z dejavnostjo trgovanja (glej Trgovanje po naročilu komitentov), se v okviru te dejavnosti izvajata še posebni aktivnosti:

- Prevrednotenje (glej Prevrednotenje),
- Naobrestitev (glej Naobrestitev).

2.4.1 Zakladne menice

Za zakladne menice dnevno ugotavljamo ***teoretično vrednost***. Teoretično ceno oz. vrednost ugotavljamo kot nabavno vrednost oz. ceno s pripisanimi obrestmi. Dnevni pripis obresti kot vrednost ali procent računamo linearno kot razliko nominalne vrednosti oz. cene in nabavne vrednosti oz. cene deljeno s številom dni trajanja papirja z upoštevanjem mejnih dni na kuponu. Na dan nakupa je teoretična cena enaka nakupni ceni. V primeru, da tečajnica trga ne obstaja se ugotavlja dnevna teoretična vrednost zakladne menice.
Tudi pri računanju efekta prodaje in efekta knjigovodskega vrednotenja se upošteva dnevna teoretična cena na dan.

Vnos papirja v šifrant papirjev:
Finančni inštrument: zakladna menica
Metoda obračuna obresti na kuponu: diskontne obresti
Način vrednotenja: po teoretično-nominalni vrednosti

© IRM Info Rešitve d.o.o.

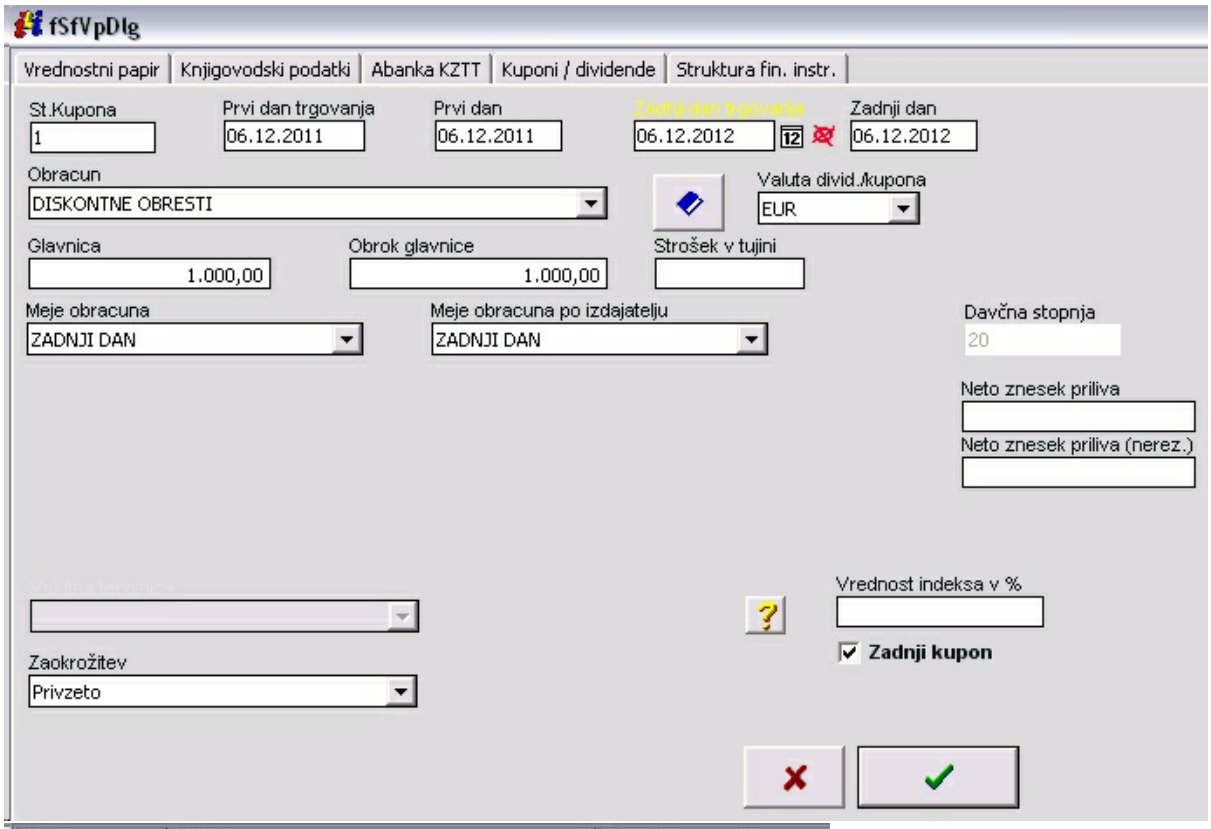

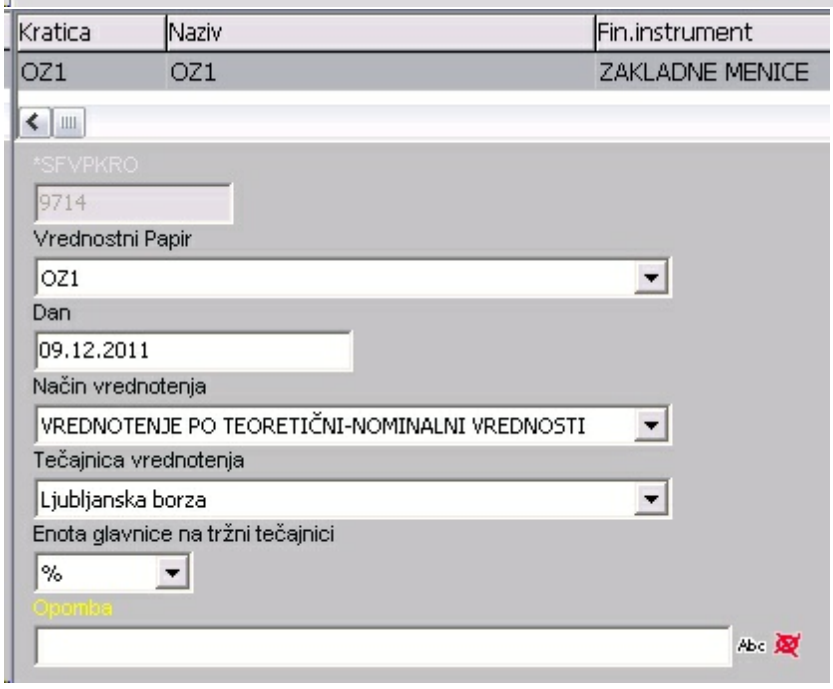

Nastavitev pravil knjiženja

V nadaljevanju so omenjene samo tiste količine, katere se posebej nanašajo na zakladne menice. Tisto, kar ni omenjeno, se nastavi tako, kot je bilo do sedaj.

Prodaja (dogodek Prodaja):

- za knjiženje efekta glavnice ob prodaji se uporabi količina *'Efekt glavnice od teoretične vrednosti'.* Efekt glavnice računamo kot razliko prodajne cene in teoretične vrednosti zakladne menice na dan.

- 'Efekt glavnice od teoretične vrednosti prejšnjega prevrednotenja' je količina s katero storniramo efekt prejšnjega prevrednotenja v sorazmernem deležu prodane zaloge
- za knjiženje pripisanih obresti za prodani del zaloge od dneva zadnjega pripisa se uporabi količina ' *Naobrestitev teoretične vrednosti glavnice*
- Dnevni pripis obresti računamo kot razliko nominalne vrednosti zakladne menice in nabavne vrednosti deljeno s številom dni od nakupa do dneva prodaje oz.zadnje naobrestitve

Prevrednotenje (vrsta dogodka Knjigovodski dogodek, naziv dogodka poljuben):

- za knjiženje oslabitve/okrepitve se uporabi količina *Efekt glavnice od teoretične vrednosti.* Okrepitev ali oslabitev računamo kot razliko teoretične cene na dan in zadnje tržne cene.
- za stornacijo prejšnje oslabitve/okrepitve nastavimo količino *'efekt glavnice od teoretične cene prejšnjega prevrednotenja';*

Naobrestitev (dogodek in vrsta dogodka Naobrestitev):

- za mesečno razmejene obresti je namenjena količina *'Naobrestitev teoretične vrednosti glavnice'.*

Vrednotenje

- pregled teoretičnih vrednosti v ekranu 'pogodbeni nakupi'

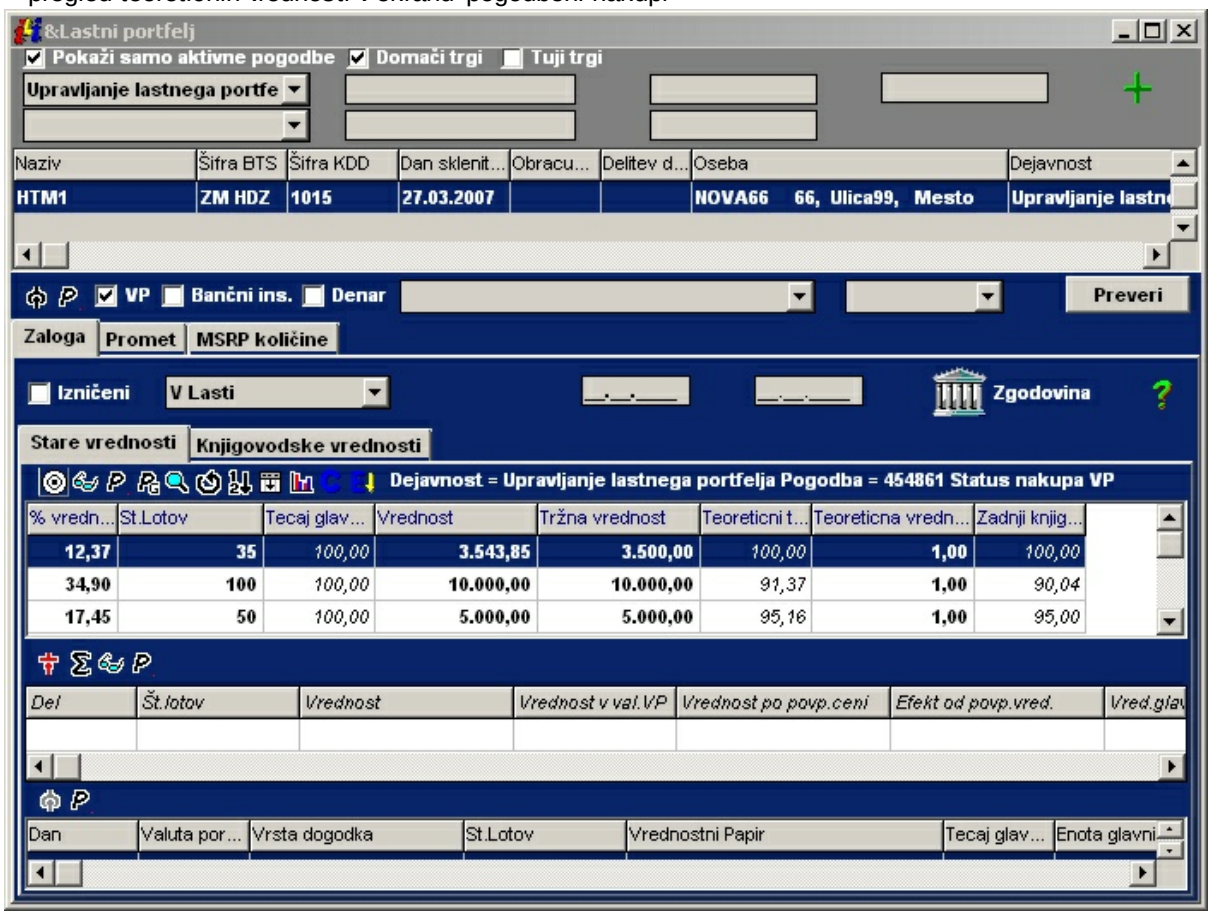

Primer zakladne menice:

V šifrant papirjev vnesemo zakladno menico, na naslednji način:

nominalna vr. = 10000, obračun obresti = diskontne obresti , meje obračuna = zadnji dan, način vrednotenja = po tečajnici trga

1. dan

(1.dan >= prvi dan trgovanja v šifrantu papirjev) vnesemo:

- Nakup1, nakupna cena1 = teoretični ceni

dnevni pripis obresti = (nominalna vr. – nakupna_glavnica)/število dni od nakupa do zapadlosti kupona,

- Prodaja 1, prodajna cena 1

Efekt glavnice = prodajna cena 1 – nabavna cena 1(= teoretična cena, ker je na isti dan nakup in prodaja)

Pripisa obresti ni.

Po vsakem vnosu dogodkov se izvedejo obdelave in preverijo pravila knjiženja.

2. dan

- Prodaja 2, prodajna cena 2, teoretična cena 2 = nabavna cena1 + pripis obresti za en dan

Efekt glavnice = prodajna cena – teoretična cena 2

Pripis obresti = teoretična cena 2 – nabavna cena

3. dan

Preden izvedemo obdelave, vnesemo na ta dan tečaj papirja, izvedemo obdelave.

Okrepitev ali oslabitev se izračuna kot razlika tržne cene in teoretične na ta dan.

Poknjiži se pripis naobrestitve za dva dni – od dneva nakupa do dneva prevrednotenja.

4. dan

Preden izvedemo obdelave, vnesemo na ta dan tečaj papirja.

Izvedemo obdelave.

Stornira se efekt prejšnjega prevrednotenja in poknjiži novi efekt (kot razlika teoretične cene na ta dan in tržne cene na ta dan).

5. dan

Izvedemo obdelave. V primeru, da se je spremenil tečaj zakladne menice se zakladna menica vrednoti po novem tečaju.

6. dan

- Prodaja 3

Na ta dan najprej storniramo zadnje prevrednotenje v sorazmernem delu, naobrestimo in računamo efekt prodaje od teoretične na dan prodaje in prodajne cene

Pripis revalorizacije se računa od zadnjega pripisa (se pravi od prevrednotenja).

Preverimo knjižbe.

2.5 Vodenje izdaje lastnih VP

2.5.1 Vzpostavitev okolja

Funkcionalnost Izdaja VP deluje v primeru vključenega parametra 'IzdajaVP' v parametrski tabeli INISET.

Za import podatkov v IBI Master pa je potrebna še uporabniška pravica Izdaja VP.

2.5.2 Uvoz podatkov

Uvoz podatkov s stanji iz knjige delničarjev se izvaja preko ekrana Obdelave/Importi, zavihek Izdaja VP.
Za uvoz in generiranje podatkov je potrebna uporabniška pravica **Izdaja VP**.

Kakšna mora biti struktura datoteke, je navedeno v tu.

Na ekranu tako izberemo ustrezno datoteko (dvoklik na polje za pot do datoteke), ter nato kliknemo na ikono za uvoz:

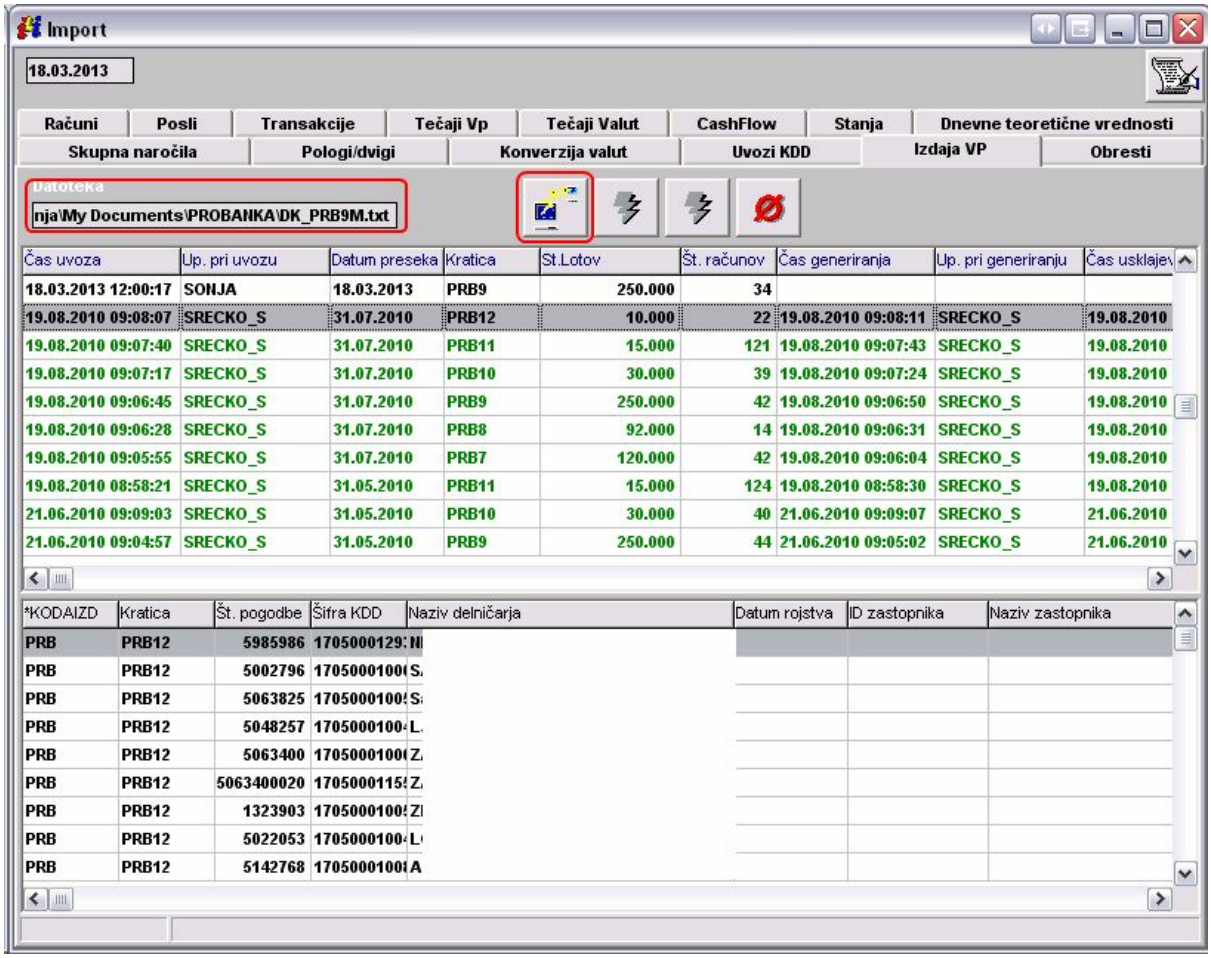

V oknu za izbor datoteke se privzeto prikažejo le datoteke s končnico **TXT :**

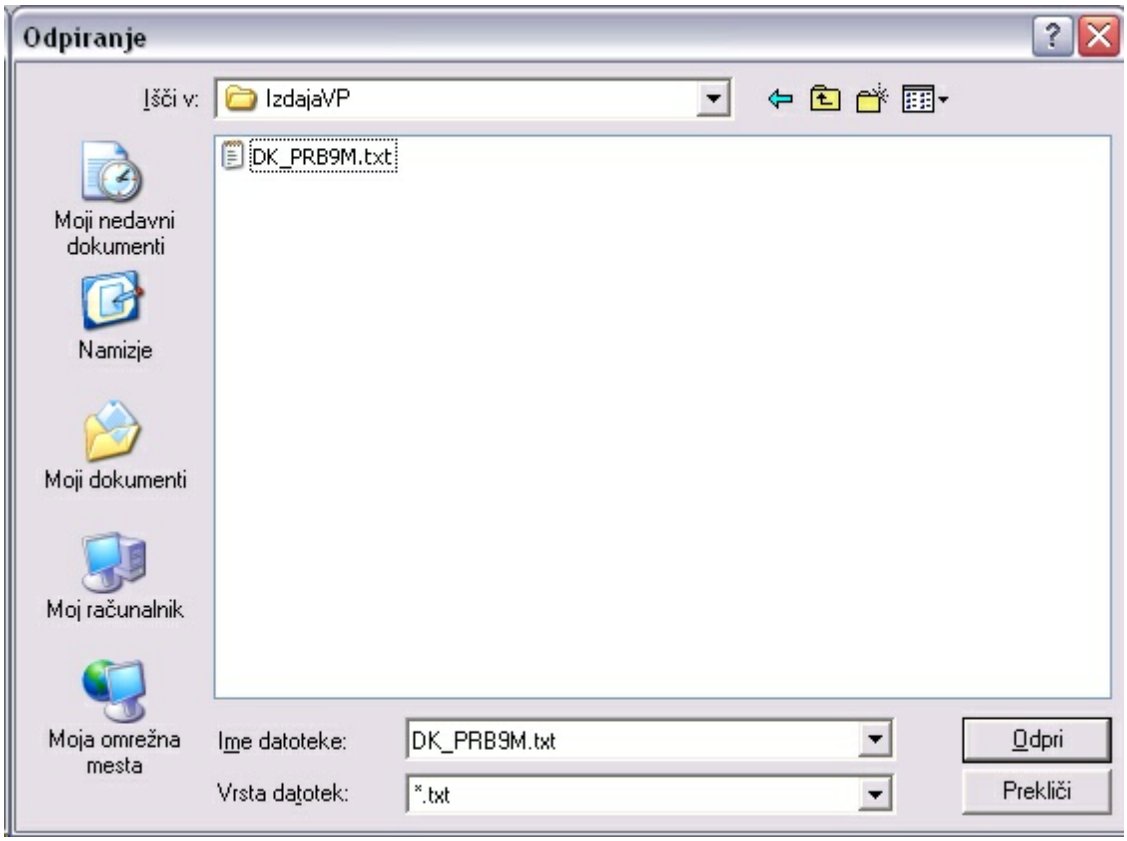

V primeru, da izbrana datoteka vsebinsko ni ustrezna program javi napako: "*Podatki za uvoz niso veljavni!"*

Papirji, ki so v datoteki, ki jo uvažamo, morajo biti predhodno vneseni v v šifrant vrednostnih papirjev sicerprogram pri uvozu javi napako:
"Napaka pri preverjanju prisotnosti izbranega papirja v šifrantu papirjev."

V primeru, da želimo ponovno uvažati datoteko, ki smo jo predhodno že uvozili, nas program opozori: *"Podatki za ta datum presek a in papir so že uvoženi. Ali naj brišem stare podatke in nadaljujem z uvozom?"* S potrditvijo sporočila, se nam predhodni podatki pobrišejo in ponovno uvozijo. S preklicem sporočila, pa se ne zgodi nič.

Ko uspešno uvozimo podatke, je uvožen dokument označen s črno barvo.

© IRM Info Rešitve d.o.o.

2.5.2.1 Struktura datoteke

Datoteka za uvoz mora imeti sledečo strukturo:

Polje	Tip	Dolžina	Poravnava	Opis
Koda izdajatelja	Znakovni	10	L	Koda izdajatelja, ki jo določi KDD
Oznaka istovrstnih VP	Znakovni	3	L	Vsebuje poljubno določeno številko. Polje je ohranjeno zaradi kompatilnosti z dosedanjimi aplikacijami izdajateljev
Oznaka VP	Znakovni	12	L	Oznaka vrednostnega papirja, ki jo določi KDD
ISIN koda VP	Znakovni	12	L	Mednarodna oznaka vrednostnega papirja
Identifikacijska koda delničarja	Znakovni	15	L	EMŠO za fizične osebe ali matična številka podjetja za pravne osebe oz. njene enote ali KID
Identifikacijska koda delničarja pri KDD	Znakovni	15	L	Enolična identifikacijska številka delničarja pri KDD (KID)
Izdajateljeva oznaka delničarja	Znakovni	40	L	PRAZNO
Naziv	Znakovni	40	L	Priimek in ime ali firma
Datum rojstva	Številčni	9	D	Če je delničar pravna oseba, je polje prazno
Identifikacijska koda zakonitega zastopnika	Znakovni	15	L	EMŠO ali KID zakonitega zastopnika delničarja – fizične osebe, ki nima polne poslovne sposobnosti
Priimek in ime zakonitega zastopnika	Znakovni	40	L	Priimek in ime zakonitega zastopnika delničarja – fizične osebe, ki nima polne poslovne sposobnosti
Naslov	Znakovni	40	L	Ulica in hišna številka, naselje
Poštna številka	Znakovni	10	L	
Kraj	Znakovni	25	L	
Koda države	Znakovni	3	L	tromestna koda države po standardu ISO 3166-2:2003
Bančni račun	Znakovni	60	L	PRAZNO
Datum preseka	Številčni	9	D	Datum preseka stanja knjige imetnikov VP. Format je DDDMMLLLL
Količina VP	Številčni	16	D	Količina vrednostnih papirjev
Količina istovrstnih VP	Številčni	16		PRAZNO
Delež v odstotkih	Številčni	14		PRAZNO
Datum preseka	Številčni	9	D	Ponovljeni podatek zaradi kompatibilnosti formata z obstoječimi programi. Format je DDDMMLLLL
Datum preseka	Številčni	9	D	Ponovljeni podatek zaradi kompatibilnosti formata z obstoječimi programi. Format je DDDMMLLLL

Pri uvozu program preveri :

- ustreznost strukture
- datum preseka
- prisotnost podatka *Oznaka VP* v IBI-jevem šifrantu vrednostnih papirjev

2.5.3 Pregled uvoženih podatkov

V zavihku Izdaja VP so podatki u uvozih prikazani v dvonivojskem prikazu :

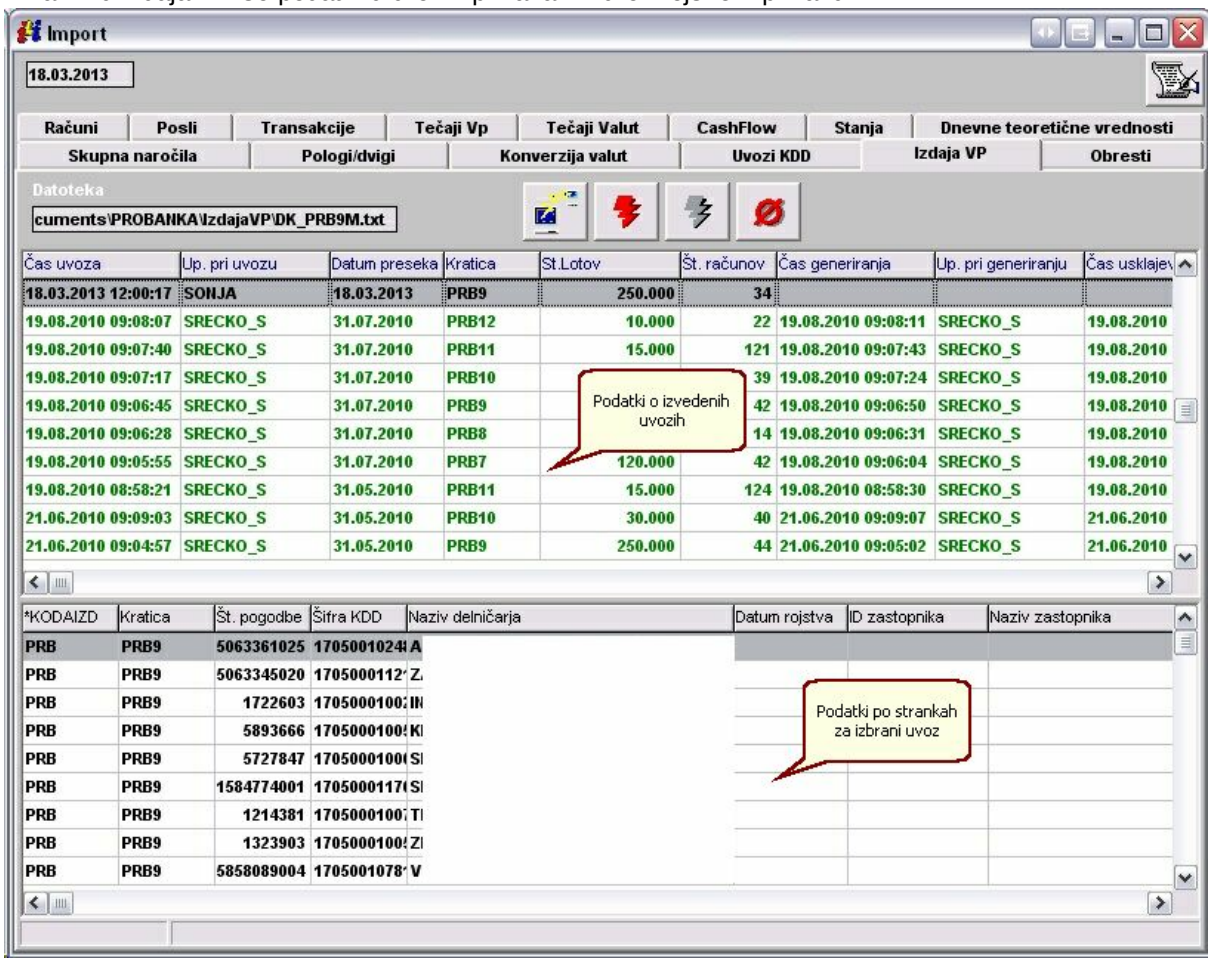

Zgorni del prikazuje zgodovino uvozov in statistiko, ki se zapiše v trenutku uvoza.
- čas uvoza
- uporabnik, ki je podatke uvozil
- datum preseka
- kratica vrednostnega papirja
- skupno število lotov
- število računov v datoteki (imetnikov)

Spodnji del prikaza pa prikazuje podatke za izbrani presečni datum individualno po stranki (podatki iz uvožene datoteke).

2.5.4 Generiranje pogodb in oseb

Gumbi za generiranje so dostopni, ko imamo v zgornji tabeli izbran podatek za datum preseka za katerega še ni bilo narejeno generiranje ali usklajevanje.

Povezovalni podatek med podatki v datoteki, ki ji uvažamo in podatki v IBIMastru

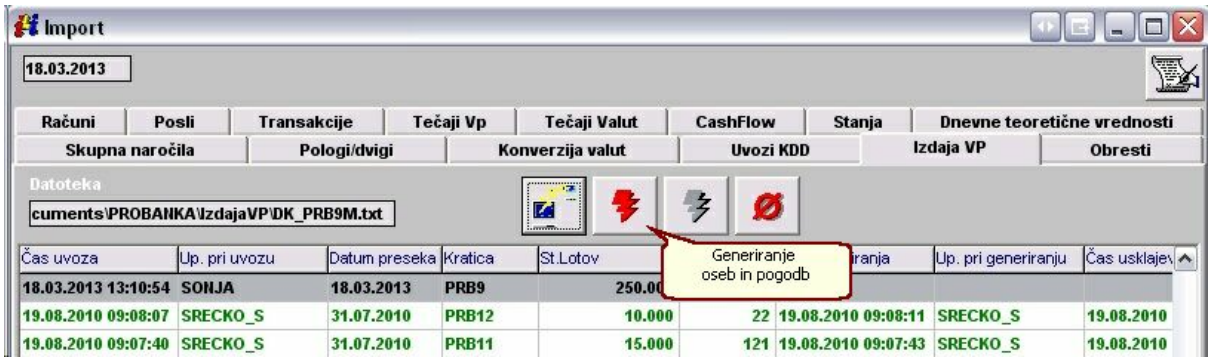

Pred izvajanjem generiranja oseb in pogodb je potrebno nadaljevanje potrditi:

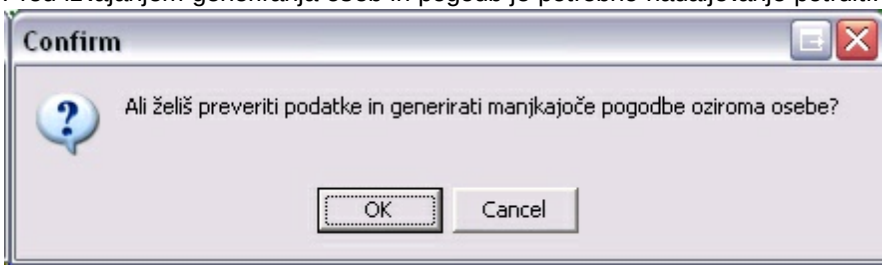

Po zaključenem generiranju se izpiše statistika za datum preseka, iz katere je razvidno število novo generiranih oseb in pogodb.

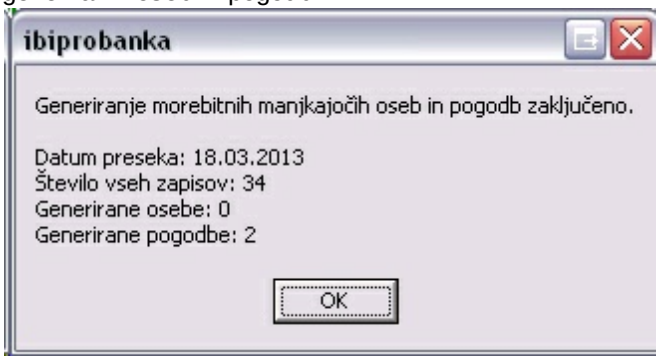

Novo osebo program generira v primeru, ko ID delničarja, ki je ali EMŠO za fizične osebe ali matična številka za pravne osebe ali KID, ne najde v šifrantu oseb.

Pri generiranju nove osebe se zapišejo :
- šifra osebe
- naziv
- ime
- matična številka, EMŠO ali KID
- naslov
. pošta in kraj
(drugih podatkov v importirani datoteki ni).

Ostale manjkajoče podatke uporabnik v šifrantu oseb po potrebi napolni sam.

Nova pogodba se generira v primeru, ko oseba nima odprte pogodbe na dejavnosti **Izdaja VP**. Pri

generiranju pogodb se prav tako preverja obstoječa pogodba v šifrantu pogodb: polje št. pogodbe=ID imetnika (EMŠO oz. Matična številka). Tudi za pogodbe velja, da manjkajoče podatke uporabnik vpiše sam.

2.5.5 Uskladitev stanja

Po generiranju pogodb in oseb je potrebno izvesti še uskladitev stanja. Uskladitev stanja pomeni, da se bodo v dnevniku transakcij za posamezno pogodbo generirala povečanja oz. zmanjšanja stanj tako, da se stanje v IBI Mastru uskladi s stanjem v delniški knjigi.

Usklajevanje stanja lahko naredimo tako, da v zgornji tabeli označimo željen datum preseka, ki pa ne sme imeti vpisanih podatkov o usklajevanju stanj.

Usklajevanje stanja na isti dan preseka ni možno ponavljati !

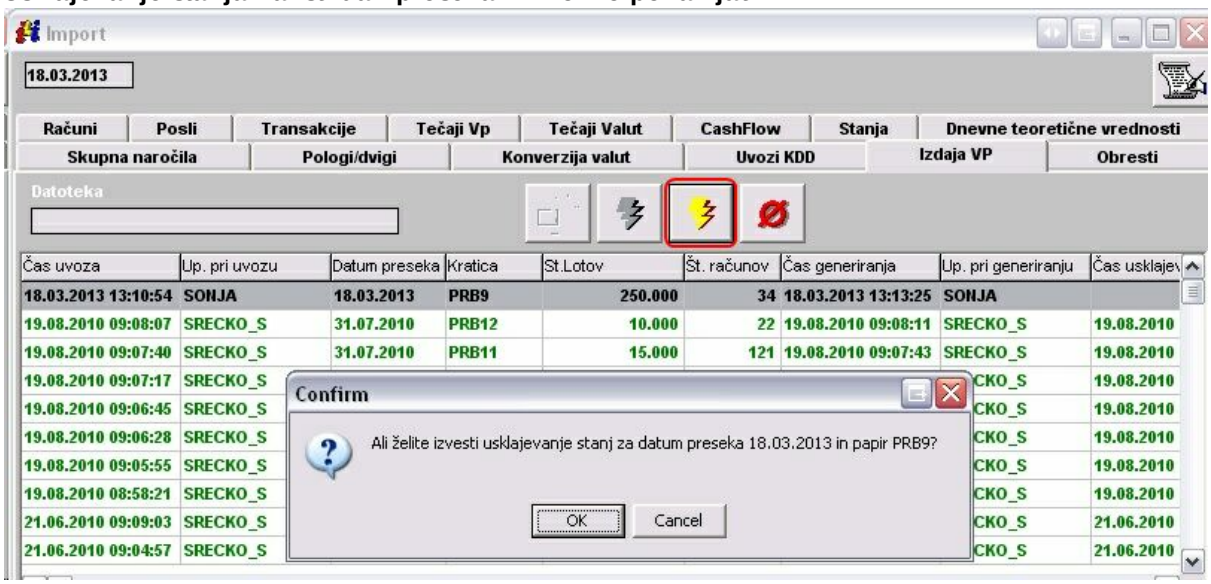

Po izvedenem usklajevanju stanja dobimo obvestilo o izvedenih spremembah :

V zapisu podatkov uvoza se po usklajevanju stanj zapišejo podatki, zapis se obarva **zeleno**.:
- čas usklajevanja
- uporabnik pri usklajevanju

POMEMBNO:
Podatkov za datum preseka za katerega so bili izvedeni postopki generiranja oseb, pogodb in usklajevanje stanja

ne moremo več uvoziti!

Po usklajevanju stanja generirane transakcije lahko pregledujemo v dnevniku transakcij.

Po...	Dan	Valuta poravnave	Dogodek	St.Lotov	Tecaj glavnice	Vrednost Papir	Vrednost	Zaloga
PRO	18.03.2013	18.03.2013	Zmanjšanje stanja	-960	100,00	PRB9	-96.000,00	960
DRU	18.03.2013	18.03.2013	Povečanje stanja	2.000	100,00	PRB9	200.000,00	2.000
PRV	18.03.2013	18.03.2013	Zmanjšanje stanja	-2.000	100,00	PRB9	-200.000,00	2.000
POK	18.03.2013	18.03.2013	Povečanje stanja	95	100,00	PRB9	9.500,00	95
DEL	18.03.2013	18.03.2013	Povečanje stanja	1.340	100,00	PRB9	134.000,00	1.340
ZLA	18.03.2013	18.03.2013	Zmanjšanje stanja	-18.579	100,00	PRB9	-1.857.900,00	18.579
SLO	18.03.2013	18.03.2013	Povečanje stanja	7.300	100,00	PRB9	730.000,00	7.300
INF	18.03.2013	18.03.2013	Povečanje stanja	20.410	100,00	PRB9	2.041.000,00	20.410

2.5.6 Brisanje uvoženih podatkov

Uvožene podatke na Obdelave/Importi, zavihek Izdaja VP lahko pobrišemo z gumbom za brisanje , dokler ni izvedeno usklajevanje stanj. Če je izvedeno generiranje oseb in pogodb, se importirani zapis kljub vsemu lahko briše, vendar se pri tem ne brišejo generirane osebe in pogodbe.

Če pa želimo brisati podatke, ko je usklajevanje stanj že izvedeno, nas program vpraša:

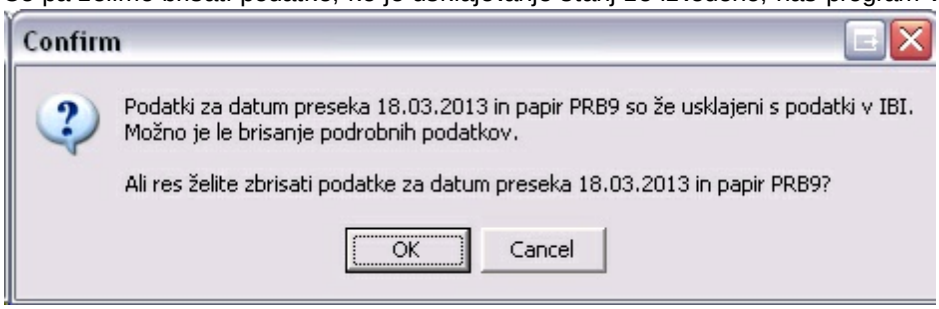

2.5.7 Izplačila obresti

Pogoj za izplačilo obresti oz. dividend so **zaprti portfelji** in knjiga naročil **na dejavnosti Izdaja VP** na preseka oz. zadnji dan kupona.

2.5.7.1 Nastavitve dogodkov

Na dejavnostih **Interna poravnava** in **Izdaja VP** je potrebno definirati nove dogodke (in pravila knjiženja) za uspešno izvedbo izplačila kuponov oz. dividend:

Interna poravnava:
- Obveznost iz zapadlih kuponov - lastna izdaja, dejavnost= Interna poravnava, Fin. smer=Gotovina,

Vrsta dogodka=Obveznost
- Plačilo iz zapadlih kuponov - lastna izdaja, dejavnost=Interna poravnava, Fin. smer=Gotovina, Vrsta dogodka=Izplačilo stranke

Obveznost - zapadli kuponi, lastna izdaja	Interna poravnava	GOTOVINA-CASH	OBVEZNOST
Plačilo iz zapadlih kuponov	Interna poravnava	GOTOVINA-CASH	IZPLAČILO STRANKE

Izdaja VP:
- Zapadli kuponi oz. dividende, dejavnost=Izdaja VP, Fin. smer=Vrednostni papirji, Vrsta dogodka=Obračun izdajatelja
- Plačilo za zapadle kupone, dejavnost=Izdaja VP, Fin. smer=Vrednostni papirji, Vrsta dogodka=Plačilo izdajatelja
- Davčni odtegljaj, dejavnost=Izdaja VP, Fin. smer=Gotovina, Vrsta dogodka=Izplačilo stranke

Zapadli kuponi oz. dividende	Izdaja VP	VREDNOSTNI PAPIRJI	OBRAČUN IZDAJATELJ
Plačilo za zapadle kupone	Izdaja VP	VREDNOSTNI PAPIRJI	PLAČILO IZDAJATELJA
Davčni odtegljaj	Izdaja VP	GOTOVINA-CASH	IZPLAČILO STRANKE

2.5.7.2 Izvedba izplačila obresti

Zapadlost kuponov se izvede v oknu *Poravnava,* na dejavnosti ***Interna poravnava****:*

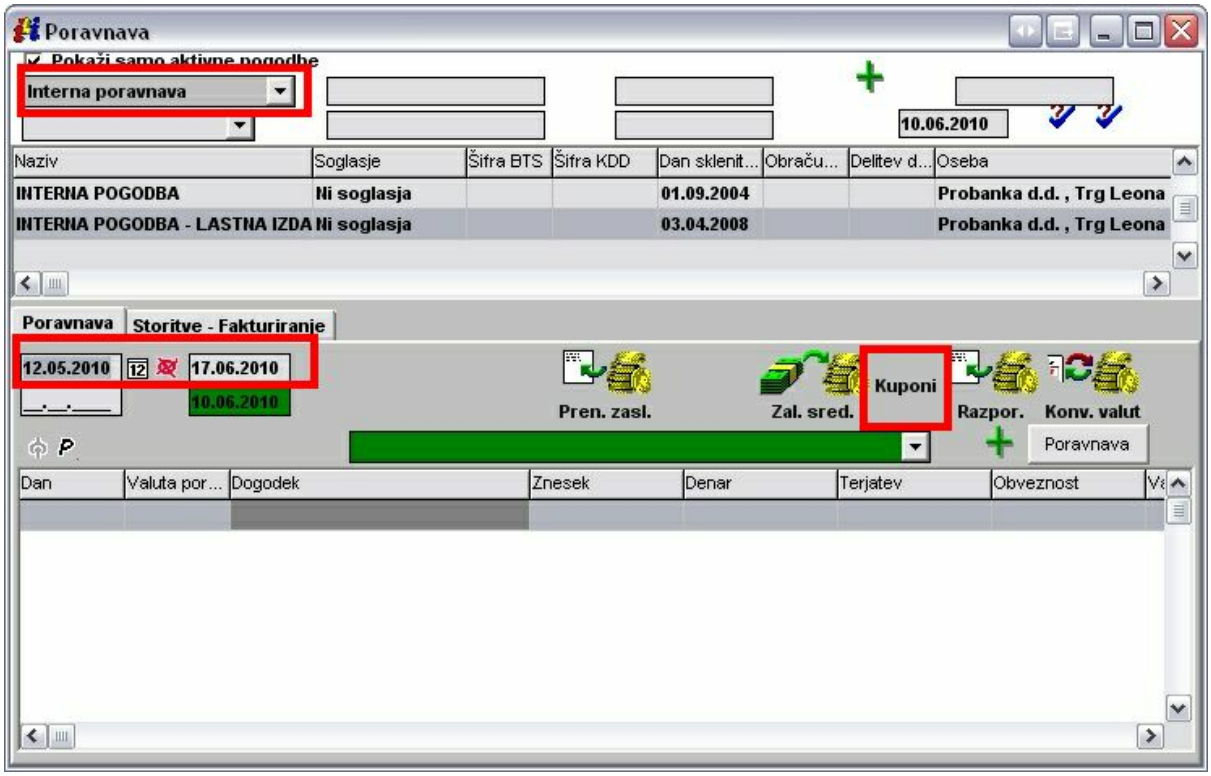

S klikom na gumb Kuponi dobimo seznam kuponov, ki zapadejo v obdobju, ki smo ga vpisali na predhodnem ekranu:

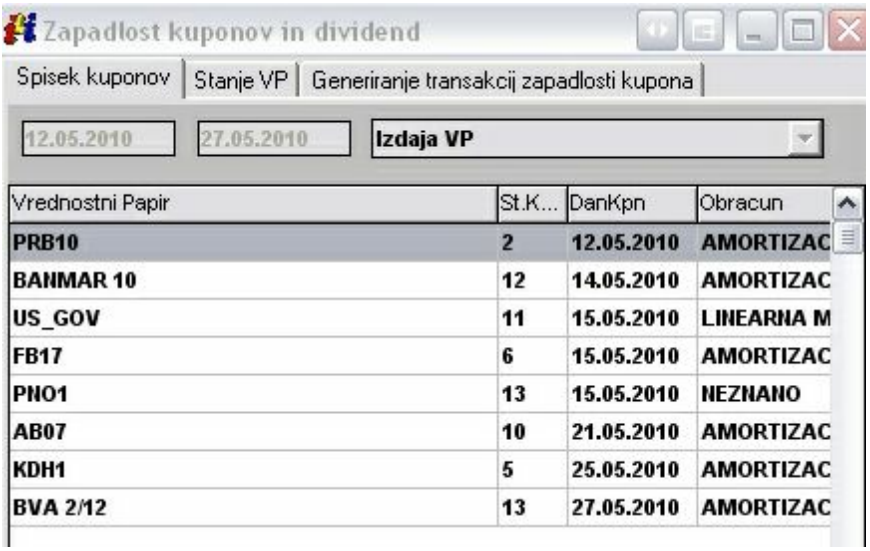

Na zavihku Generiranje transakcij zapadlosti kupona izberemo ustrezen dogodek na portfelju in dogodek za obveznost.

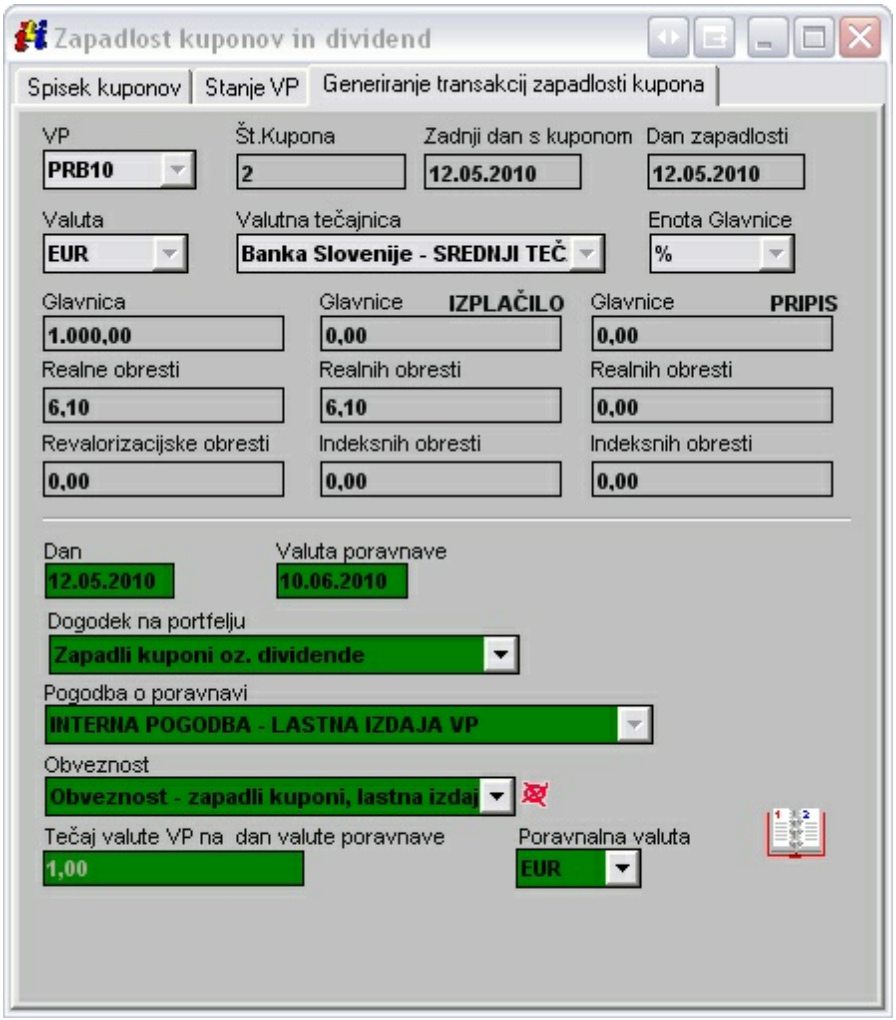

Ustrezno izberemo podatke:
- Dan= presečni datum (Zadnji dan trgovanja iz kupona)
- Valuta poravnave= datum plačila kupona/dividende
- Dogodek na portfelju=Terjatev do izdajatelja oz. obveznost do stranke, ki se zgenerira na portfelju stranke
- Pogodba o poravnavi= na predhodnem ekranu izbrana pogodba o poravnavi
- Obveznost= dogodek za obveznost izdajatelja na izbrani pogodbi o poravnavi
- Poravnalna valuta= valuta v kateri se bo plačilo izvedlo, privzeto nominalna valuta obveznice

Postopek nadaljujemo s klikom na

Preverimo podatke ter s klikom na izvedeno generiranje dogodkov zapadlosti kupona.

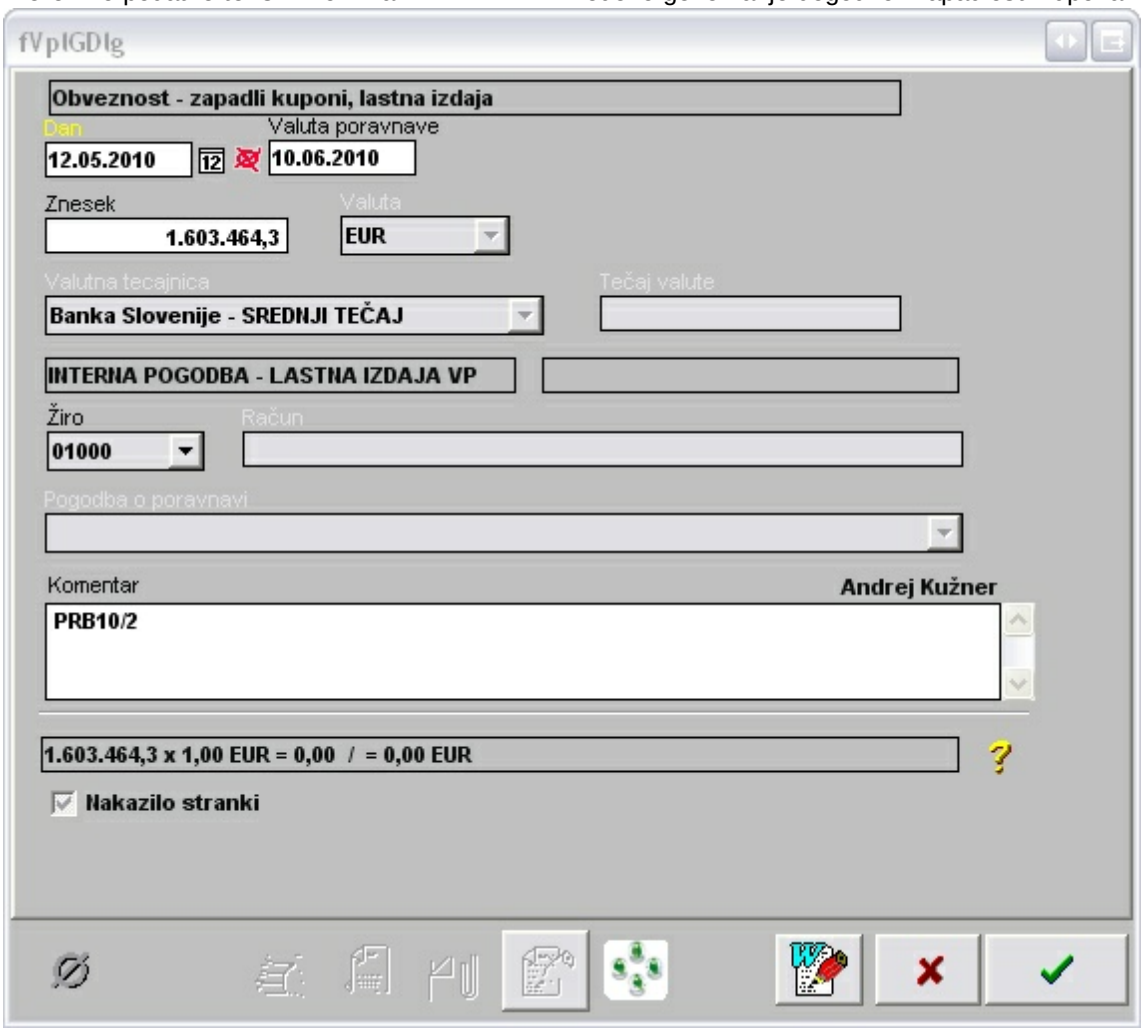

Po izvedbi zapadlosti kupona se v Dnevniku transakcij vzpostavi obveznost banke do stranke.

Dan	Valuta por...	Dogodek	St.Lotov	Tecaj glav...	Vrednostni ...	Vrednost	Denar	Terjatev	Obveznost
12.05.2010	10.06.2010	Zapadli kuponi oz. dividende	4.000	100,00	PRB10	24.400,00	0,00	0,00	24.400,00

Na zavihku stanje stranke lahko vidimo povečano obveznost do stranke:

Transakcije | Izračun zaloge in vrednotenje | Stanje stranke | Posli

Stanje na dan 10.06.2010

Vrednost vplačanih sredstev je preračunana v EUR po referenčnem dnevnem tečaju ECB na dan vplačila.

Valuta den...	Stanje denarnih ...	Denar	Odprta terjatev	Odprta obveznost	Zapadla terjatev	Posojilo/zal...	Razpoložljivo sta...	Vplačana sredstva
EUR	24.400,00	0,00	0,00	24.400,00	0,00	0,00	24.400,00	0,00

Obveznost do stranke moramo zapreti s plačilom, ki ga izvedemo preko ekrana za razporeditev dividend/ kuponov. Na ekranu Obdelave/Poravnava izberemo dejavnost Interna poravnava in nato pogodbo, na kateri smo prej vzpostavili obveznost izdajatelja do strank. Kliknemo na gumb Razpor.

Poravnava

Pokaži samo aktivne pogodbe

Interna poravnava

10.06.2010

Naziv	Soglasje	Šifra BTS	Šifra KDD	Dan sklenit...	Obraču...	Delitev d...	Oseba
INTERNA POGODBA	Ni soglasja			01.09.2004			Probanka d.d. , Trg Leona
INTERNA POGODBA - LASTNA IZDA	Ni soglasja			03.04.2008			Probanka d.d. , Trg Leona

Poravnava | Storitve - Fakturiranje

12.05.2010 27.05.2010

10.06.2010

Pren. zasl. Zal. sred. Kuponi Razpor. Konv. valut

Poravnava

Dan	Valuta por...	Dogodek	Znesek	Denar	Terjatev	Obveznost
12.05.2010	10.06.2010	Obveznost - zapadli kuponi, lastn	1.603.464,30	0,00	0,00	1.603.464,30

Na ekranu za razporeditev kuponov izberemo:
- Valuto poravnave, ki smo jo določili pri zapadlosti kupona
- Izberemo vrednostni papir, št. kupona in valuto plačila.
- Vpišemo skupni znesek priliva za razporeditev
- obkljukamo, ali se nam obračuna davčni odtegljaj ali ne
- Na gumbu Nastavitev dogodkov nastavimo vse ustrezne dogodke

...

Nato pa samo še kliknemo rdečo knjigo in izvedemo razporeditev

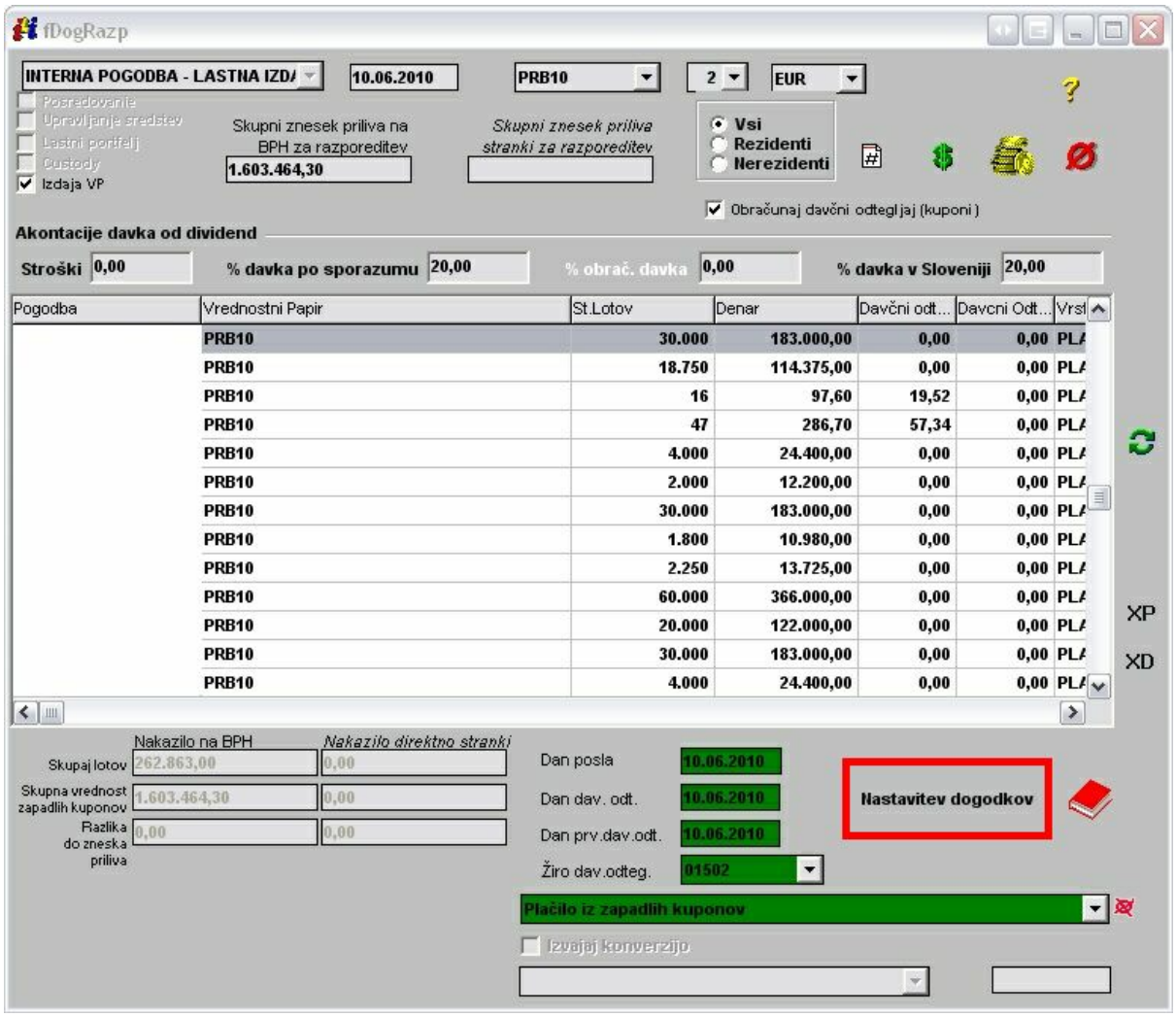

Obveznost se na stranki s prilivom zapre, poveča pa se denarno stanje stanke:

Dan	Valuta por...	Dogodek	St.Lotov	Tecaj glav...	Vredno...	Vrednost	Denar	Terjatev	Obveznost
10.06.2010	10.06.2010	Plačilo za zapadle kupone	4.000	100,00	PRB10	24.400,00	24.400,00	0,00	-24.400,00
12.05.2010	10.06.2010	Zapadli kuponi oz. dividende	4.000	100,00	PRB10	24.400,00	0,00	0,00	24.400,00

Denarno stanje stranke:

Valuta den...	Stanje denarnih ...	Denar	Odprta terjatev	Odprta obveznost	Zapadla terjatev	Posojilo/zal...	Razpoložljivo sta...	Vplačana sredstva
EUR	24.400,00	24.400,00	0,00	0,00	0,00	0,00	24.400,00	0,00

V primeru fizične osebe, rezidenta Slovenije se glede na nastavitve na razporeditvi kupona obračuna tudi davčni odtegljaj:

Dan	Valuta por...	Dogodek	St.Lotov	Tecaj glav...	Vrednostni Papir	Vrednost	Denar	Terjatev	Obveznost
10.06.2010	10.06.2010	Davčni odtegljaj	19,52	1,00	EUR	19,52	-19,52	0,00	0,00
10.06.2010	10.06.2010	Plačilo za zapadle kupone	16	100,00	PRB10	97,60	97,60	0,00	-97,60
12.05.2010	10.06.2010	Zapadli kuponi oz. dividende	16	100,00	PRB10	97,60	0,00	0,00	97,60

3 Šifranti

3.1 Osebe

V šifrantu oseb se morajo nahajati vse osebe, ki so povezane s transakcijami v IBI Mastru: komitenti, partnerji, trgi, depoji, izdajatelji,...

V primeru povezave na register komitentov je ročni vnos v šifrant oseb onemogočen, tako da se vse osebe prevzamejo iz Registra komitentov banke. Povezava na register komitentov banke je izvedena za vsako stranko/banko posebej za individualno dogovorjena polja.

Prenos iz registra komitentov izvedemo tako, da najprej poskusimo poiskati osebo v šifrantu oseb, v kolikor je program ne najde, kliknemo na +:

Odpre se nam novo okno, kjer se prenesejo ustrzeni filtri. Z izbiro ustrezne osebe in potrditvijo, se nam oseba prenese v šifrant oseb v IBI Mastru, pri čemer se izvedejo tudi določene kontrole:

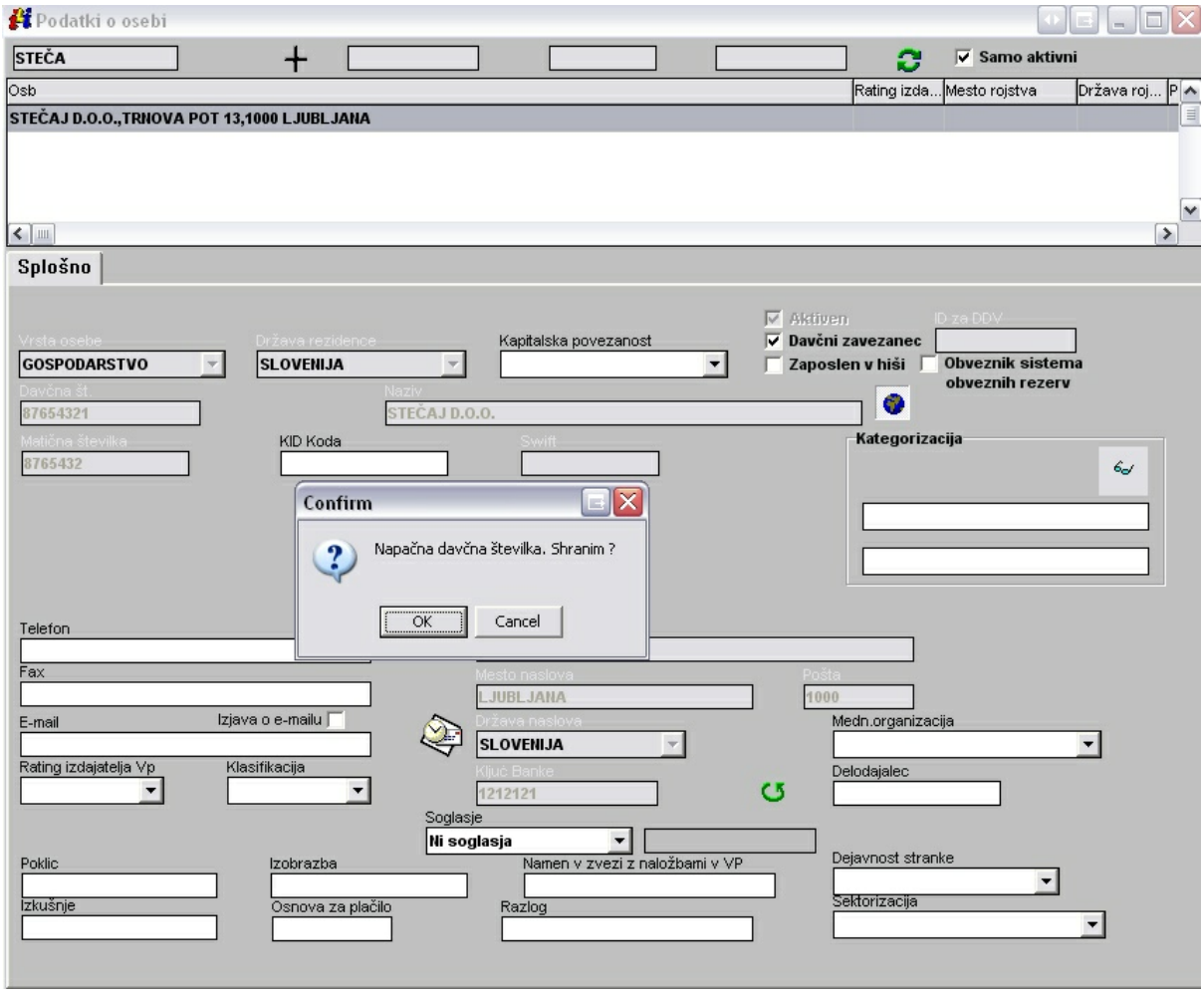

Osivljena polja se načeloma prenašajo iz šifranta oseb, bela polja pa lahko uporabnik spreminja.

Osvežitev posamezne osebe se izvede s klikom na zavito kljukico

Če želimo izvesti osvežitev za vse osebe hkrati, se to lahko izvede s klikom na ikono na vrhu ekrana:

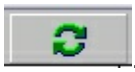 . Osvežitev vseh oseb hkrati je lahko dolgotrajen postopek, saj primerja vse osebe v šifrantu oseb s podatki v registru komitentov.

3.1.1 Profil vlagatelja

V IBI Mastru in IBI poslovalnicah je podprt tudi vnos profila vlagatelja prek ustreznega vprašalnika na 2 načina:
1. vprašanja so vezana na posamezne skupine finančnih instrumentov
2. vprašanja niso vezana na posamezne skupine finančnih instrumentov. Za posamezni razred profila pa so nato določene skupine finančnih instrumentov, ki za ta razred (ne)ustrezajo.

Dopolnjeno je tudi **preskakovanje vprašanja**, v kolikor je tako določeno na kateremu od odgovorov: vključena mora biti koda za 'VprasalnikPresVpr' v INISET.

Zakon o trgu finančnih instrumentov (ZTFI) v svojem 214. členu zahteva od borzno-posredniških družb, da mora za vsako posamezno stranko oceniti, ali je posamezna vrsta finančnih instrumentov ustrezna za posamezno stranko.

Profil vlagatelja je aktiven zgolj pod določeno kodo v tabeli INISET (ključ = 'Vprasalnik').

Za delovanje funkcionalnosti pod varianto 2. pa je potreben vklop ključa 'VprasalnikProfil2'.

Za kode se obrnite na IRM Info Rešitve.

3.1.1.1 Varianta 1

Vprašanja so vezana na posamezne skupine finančnih instrumentov.

Za delovanje funkcionalnosti je potreben vklop kode v INISET za ključ = 'Vprasalnik'.

Za kodo se obrnite na IRM Info Rešitve d.o.o.

3.1.1.1.1 Šifranti

Do šifrantov za profil vlagatelja dostopamo prek menija Šifranti/Profili vlagateljev:

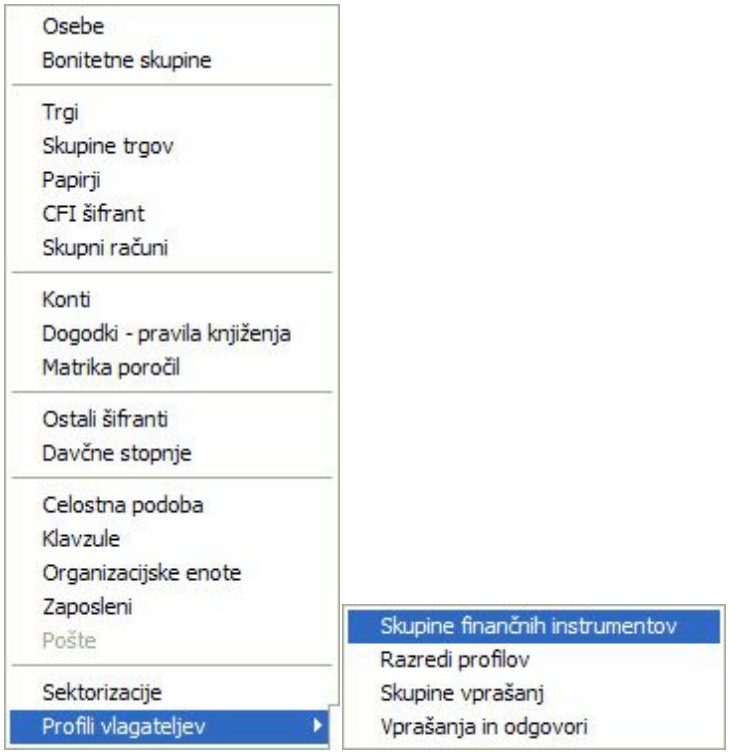

V šifrantih definiramo vse potrebno za ustrezen izpis vprašalnika:

- Skupine finančnih instrumentov,
- Razredi profilov,
- Skupine vprašanj,
- Vprašanja in odgovori.

3.1.1.1.1.1 Šifrant skupin finančnih instrumentov

V šifratnu skupin finančnih instrumentov definiramo vse skupine FI, ki se pojavljajo na vašem vprašalniku.

Vnos zapisov je klasičen:

Osnovno okno:

Z dvoklikom na enega od zapisov se odpre vnosno okno s klasično orodno vrstico:

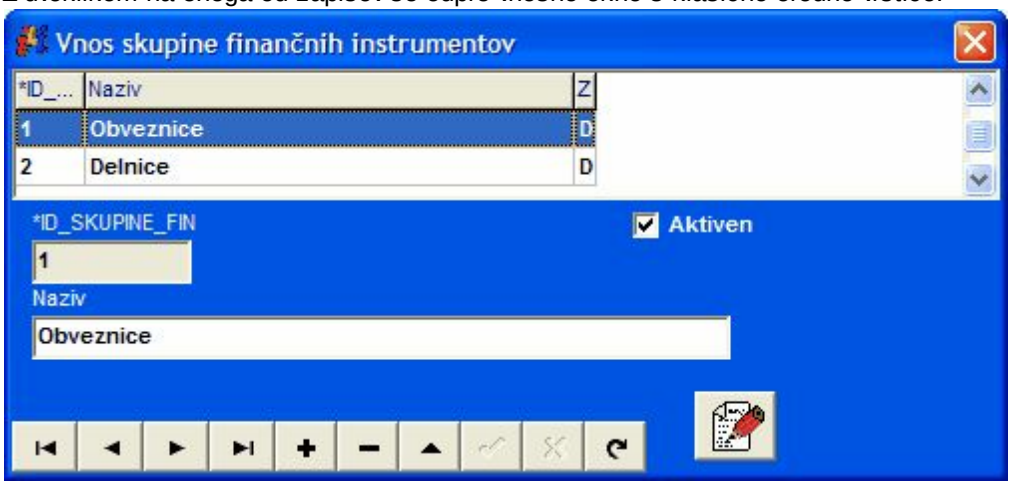

- ID skupine ni vnosno polje, kreira se avtomatično.
- Naziv skupine: vnese se lahko do 100 znakov.

3.1.1.1.1.2 Šifranti razredov profilov

Šifrant razredov profilov je 2-nivojski šifrant. V tem šifrantu definiramo:
- splošne profile vlagateljev – zgornji nivo šifranta,
- profile vlagateljev po posameznih skupinah finančnih instrumentov – spodnji nivo šifranta.

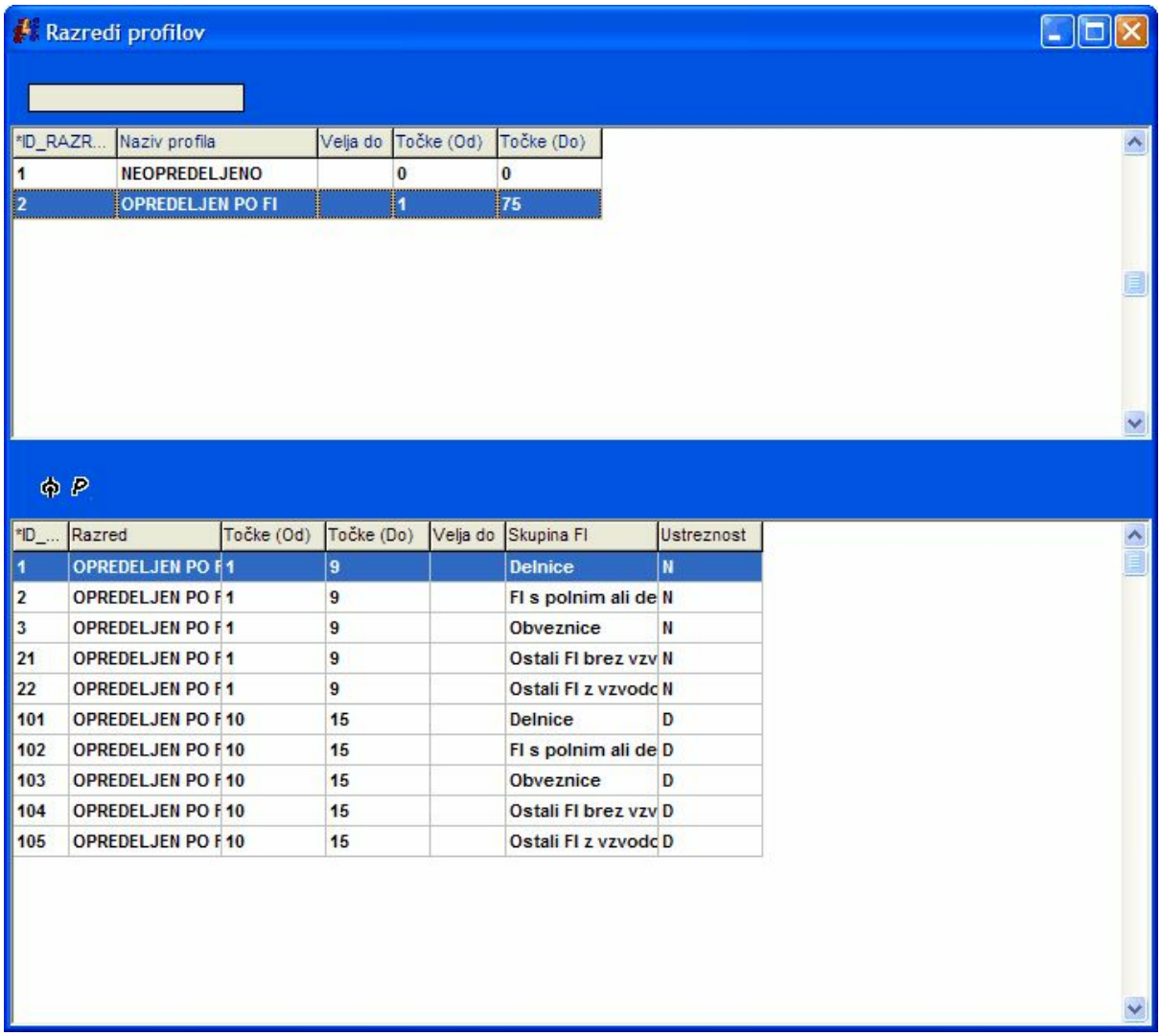

Splošni profil:

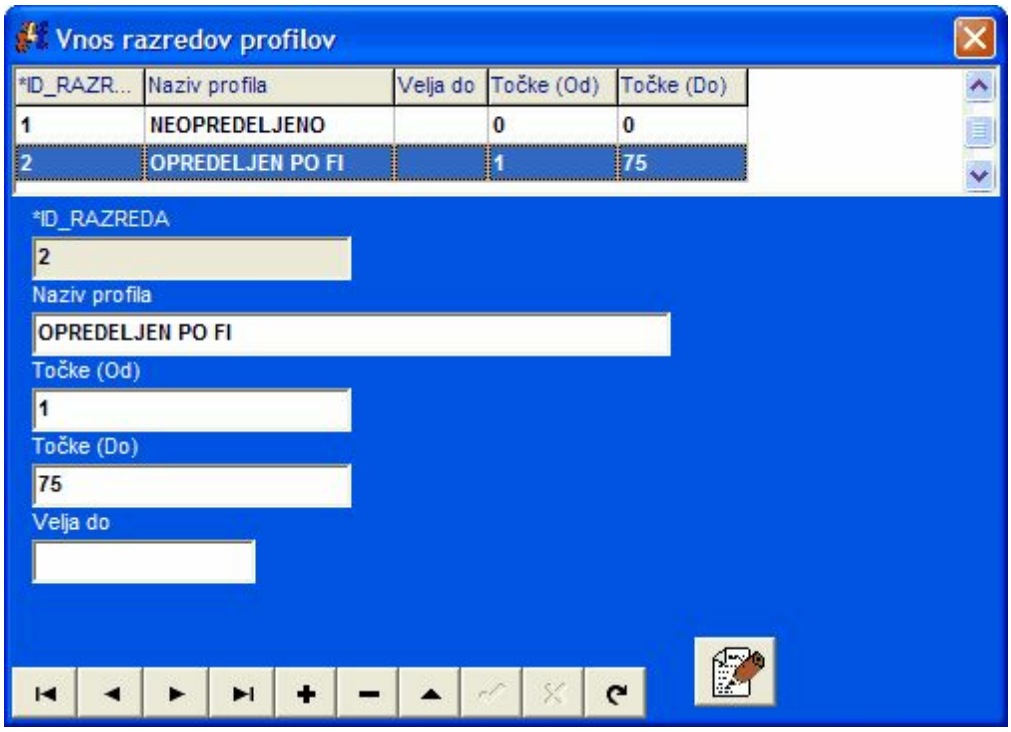

V splošnem profilu vlagatelja definiramo:

- **Naziv profila,** npr: ni naklonjen tveganju, naklonjen tveganju, ... Vnosno polje je dolgo največ 100 znakov.
- **Točke od in točke do**: vnesemo št. doseženih točk, ki jih je treba zbrati, da stranko razvrstimo v ta splošni profil. **Pomembno je, da se razredi točk NE prekrivajo med posameznimi razredi**, saj stranka ne more imeti dveh splošnih profilov.
- **Velja do**: datumska veljavnost tega razreda.

Profil po skupinah FI – 'podprofil':

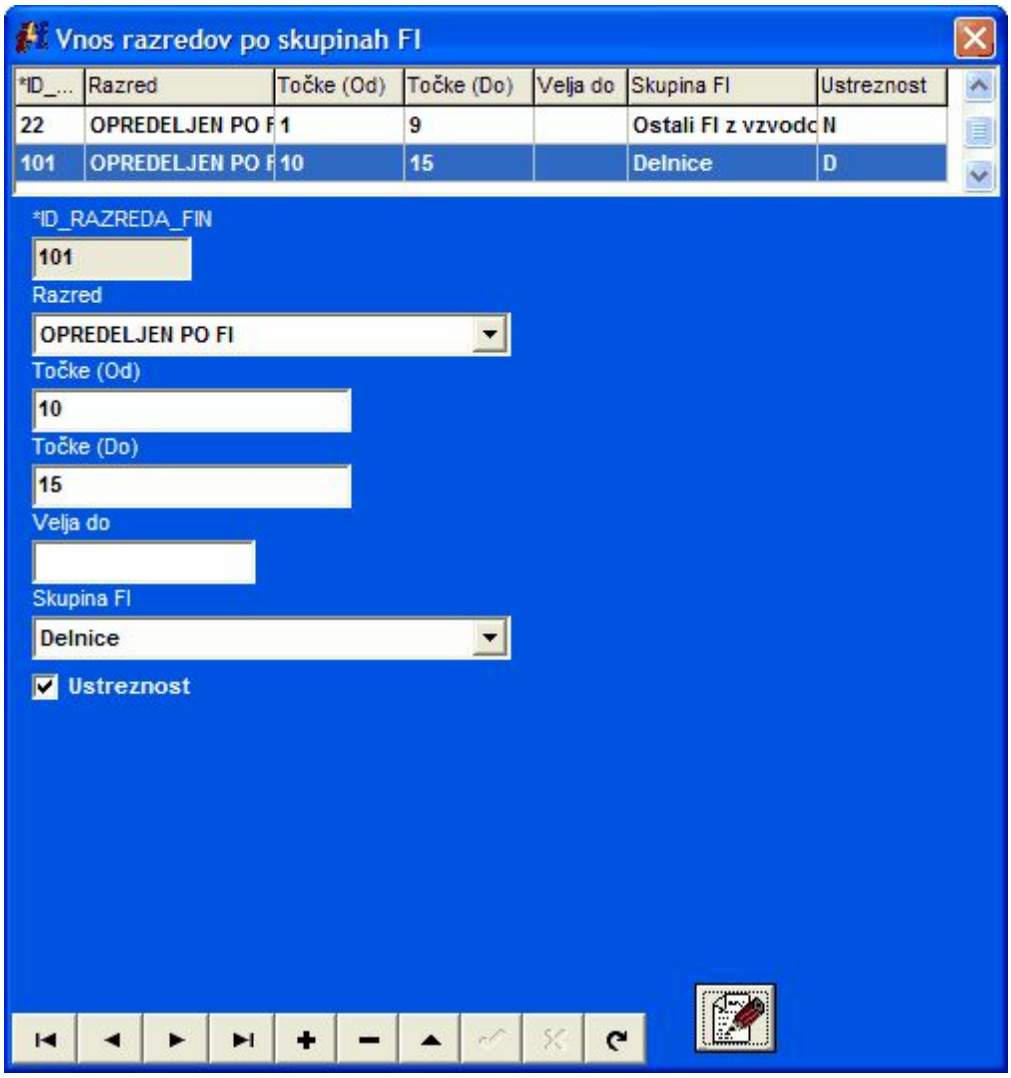

V profilu vlagatelja po skupinah FI je treba opredeliti naslednja polja:

- **Razred** – predstavlja splošni profil, privzeto se napolni s tistim, na katerem predhodno 'stojimo',
- **Točke od in točke do**: vnesemo št. doseženih točk, ki jih je treba zbrati, da stranko razvrstimo v ta 'podprofil'. **Pomembno je, da se razredi točk NE prekrivajo med posameznimi podprofili**, saj stranka ne more imeti dveh podprofilov.
- **Velja do**: datumska veljavnost tega podprofila.
- **Skupina FI:** za katero skupino FI velja podprofil, prikazujejo se nam aktivne skupine FI iz Šifranta skupin finančnih instrumentov.
- **Ustreznost**: potrditev tega polja pomeni, da je skupina FI ustrezna za stranko, če stranka doseže določeno število točk *(v zgornjem primeru: če uporabnik po vprašanjih za skupino FI 'Delnice' izbere med 10 in 15 točk, to pomeni, da so delnice ustrezen FI za to stranko).*

3.1.1.1.1.3 Šifrant skupin vprašanj

Zaradi lažjega prikaza na izpisih, je treba definirati tudi šifrant Skupin vprašanj:

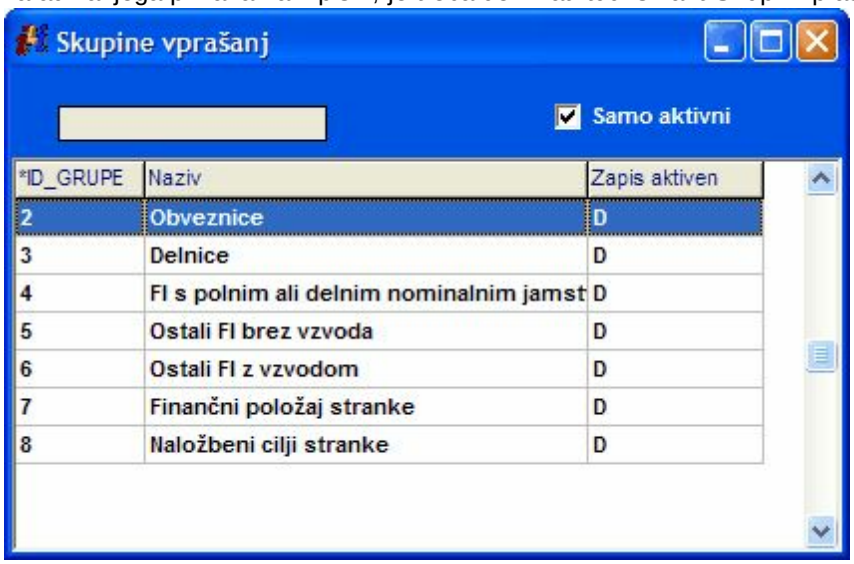

Podobno kot šifrant Skupine finančnih instrumentov vnesemo tudi skupine vprašanj:

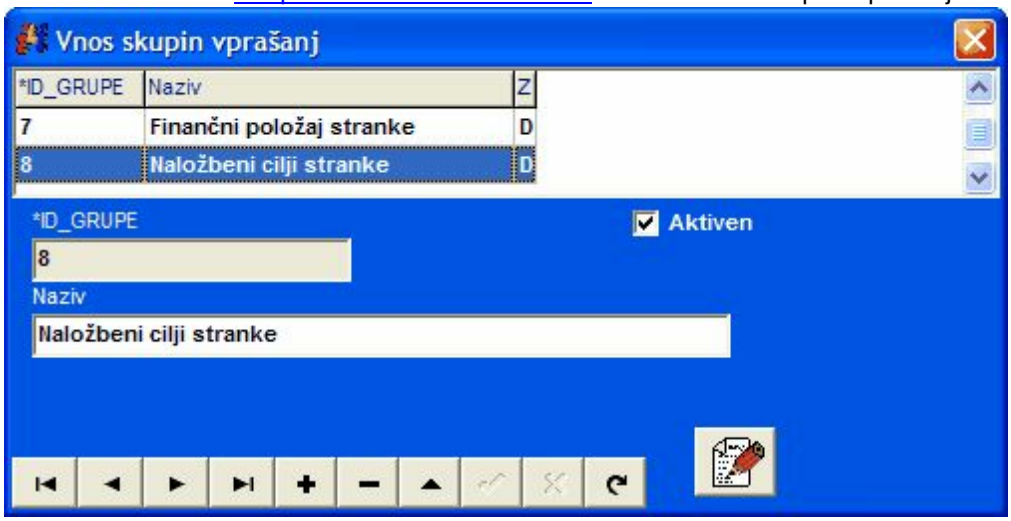

Polje Naziv je lahko dolgo do 100 znakov.

3.1.1.1.1.4 Šifrant vprašanj in odgovorov

V tem šifrantu definiramo vsa vprašanja in pripadajoče odgovore, ki se pojavljajo na vprašalniku.

Opombe:

1. Splošni podatki o stranki se privzeto izpišejo iz ustreznih polj iz šifranta oseb za vsako banko posebej glede na njihove zahteve. Splošnih podatkov tako NI treba vpisovati kot vprašanje.

2. Vprašanje ID_VPRAŠANJA=1 mora biti obvezno rezervirano za izjavo stranke, da ne želi odgovarjati na enega ali več zastavljenih vprašanj. To vprašanje incialno napolni IR, dovoljeno je zgolj spreminjanje naziva in zap. št. vprašanja.

Šifrant vprašanj in odgovorov je tudi 2-nivojski. Sestavljen je iz:

- Vprašanj – v prvem nivoju šifranta,
- Pripadajočih odgovorov – v drugem nivoju šifranta.

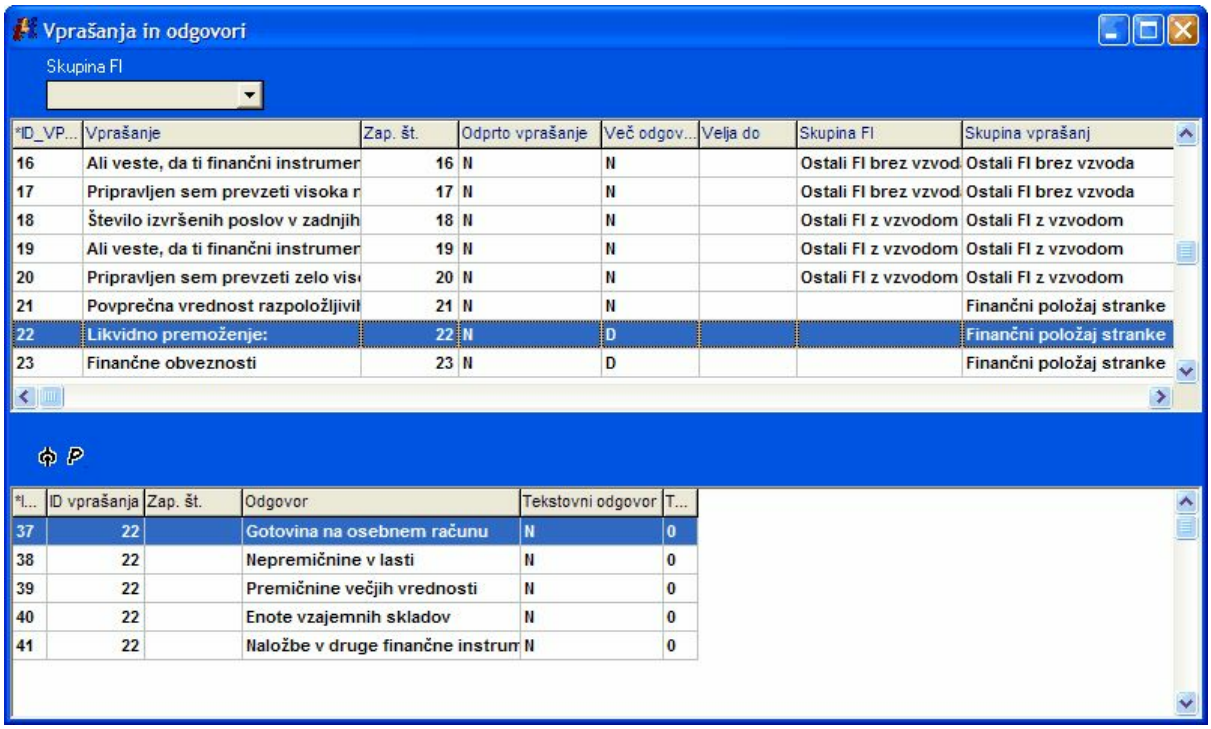

Vnos vprašanj – dvoklik na zapis:

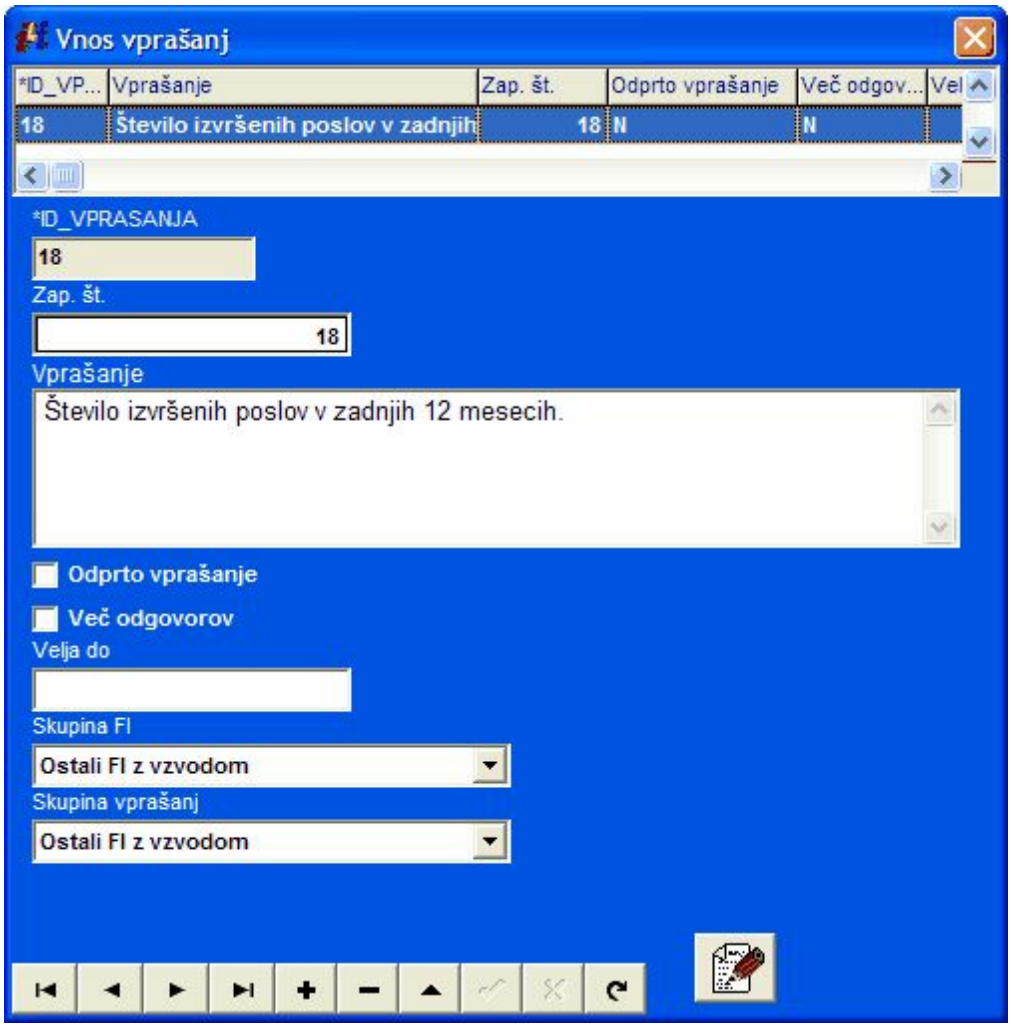

Ob vnosu vprašanj je treba definirati naslednja polja:

- **zap. št. vprašanja:** vpišemo zap. številko vprašanja – glede na to, kdaj naj se nam vprašanje 'prikaže' na vprašalniku,
- **vprašanje:** besedilo vprašanja,
- **odprto vprašanje:** potrjeno polje pomeni, da na to vprašanje NI ponujenih odgovorov, ampak stranka sama izpolni poljubno,
- **več odgovorov:** potrjeno polje pomeni, da je za to vprašanje možnih več odgovorov stranke,
- **velja do:** datum veljavnosti, napolni se ob ukinitvi vprašanja,
- **skupina FI:** določimo, ali se vprašanje nanaša na katero od skupin finančnih instrumentov,.
- **skupina vprašanj:** določimo, v katero skupino vprašanj sodi vprašanje. Pri tem moramo biti pozorni tudi na zap. številko vprašanja, da ne preskakujemo skupin.

Vnos odgovorov – dvoklik na zapis:

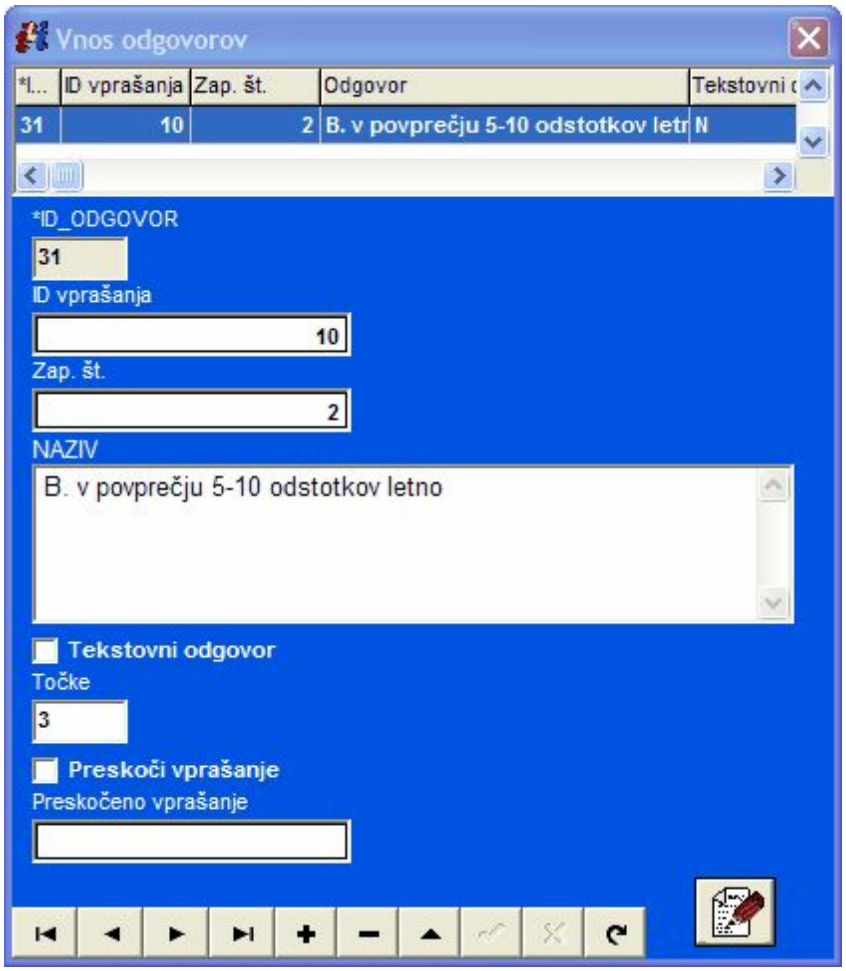

Ob vnosu odgovorov na vprašanja je treba definirati naslednja polja:

- **zap. št.: z**aporedna številka odgovora,
- **odgovor:** besedilo odgovora,
- **tekstovni odgovor:** ali se na vprašalniku omogoči polje za dodatno besedilo (prosti vnos),
- **točke:** koliko točk je odgovor vreden.

Samo, če je vklopljen ključ VprasalnikPresVpr:

- **preskoči vprašanje:** ali se glede na ta odgovor preskoči katero od naslednjih vprašanj.
- **preskočeno vprašanje:** če je označena zgornja kljukica, je potrebno vnesti ID_VPRASANJA, ki ga preskakujemo.

3.1.1.1.1.5 Vprašalnik - izpolnjevanje

Vprašalnik v IBI-ju izpolnimo tako, da na šifrantu oseb v spodnjem desnem kotu kliknemo na gumb Izpolni vprašalnik:

Odpre se nam spodnje okno:

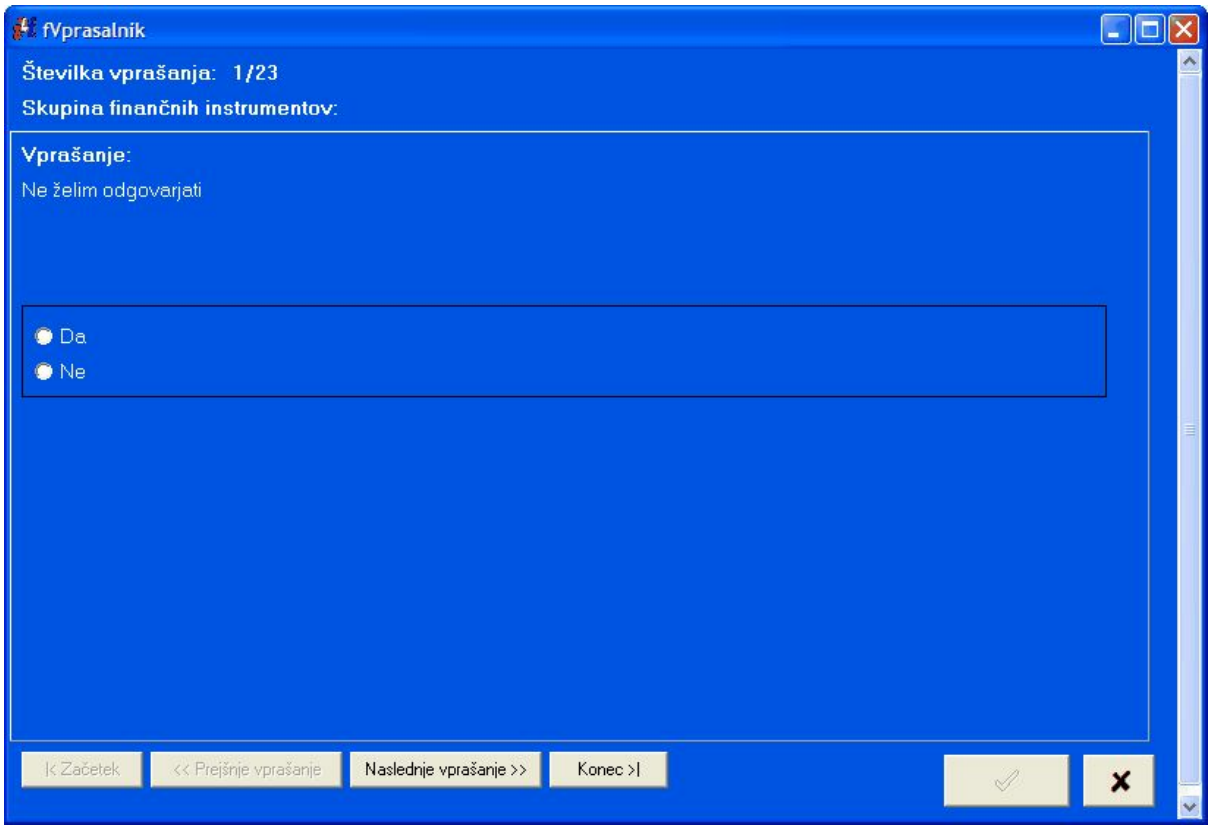

prek tega ekrana izpolnjujemo vprašalnik. Na naslednje vprašanje se premaknemo z gumbom Naslednje vprašanje. Premikamo pa se lahko naprej, nazaj na konec ali na začetek z gumbi v spodnjem levem kotu: Začetek, Prejšnje vprašanje, Naslednje vprašanje, Konec.

Iz izpolnjevanja vprašalnika, ne da bi ga shranili v bazo, pa lahko gremo z gumbom **X**.

Ko vprašalnik izpolnimo, ga lahko potrdimo z zeleno kljukico Ü. S potrditvijo na izpolnjeni vprašalnik se nam najprej na oknu izpiše izračun profila:

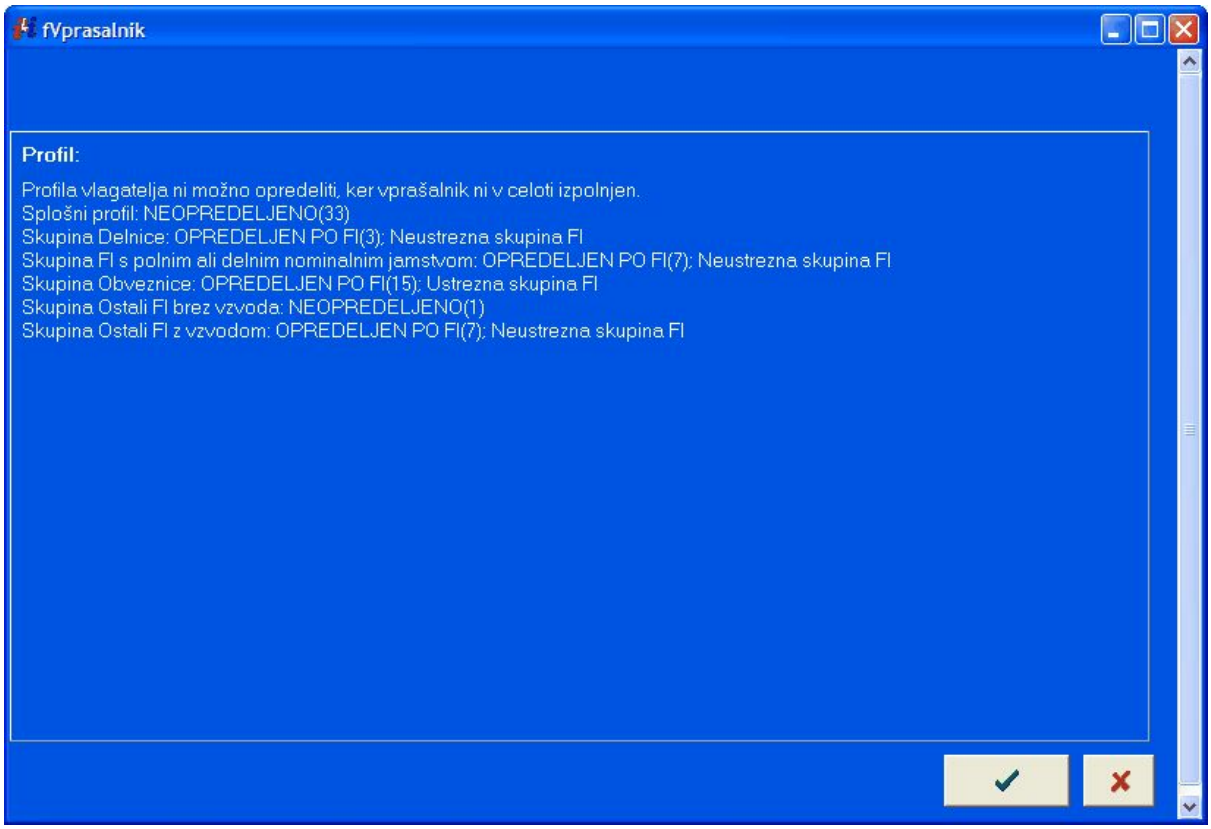

- Če v vprašalniku nismo odgovorili na VSA vprašanja, ki imajo točkovane odgovore (glej Šifrant vprašanj in odgovorov), nas program obvesti, da Profila ni možno opredeliti, ker vprašalnik ni v celoti izpolnjen. Tako je splošni profil v tem primeru splošni profil Neopredeljen, v oklepaju pa nam prikaže skupno število točk, ki smo ga dosegli.

- Profil je v nadaljevanju razbit na profile po skupinah FI, in sicer se izpiše ustrezen profil glede na izbrano število točk (v oklepaju) pri odgovorih na vprašanja za posamezno skupino FI. Nazadnje pa še določimo, ali je glede na določen šifrant razredov profilov posamezna skupina FI ustrezna ali ne za stranko, glede na njen profil.

- Če za posamezno skupino vprašanj nismo odgovorili na vsa točkovana vprašanja, se nam prav tako izpiše profil za to skupino 'Neopredeljen'.

V tem koraku lahko še vedno prekinemo z vprašalnikom, ne da bi se rezultat zapisal v bazo – s klikom na gumb **X**. Če pa izračunan profil potrdimo s ✓, pa se nam izračun zapiše v bazo:

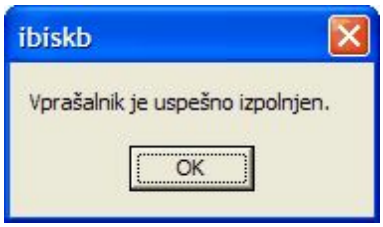

Na šifrantu oseb se nam na novem zavihku Profil vlagatelja izpišejo rezultati:

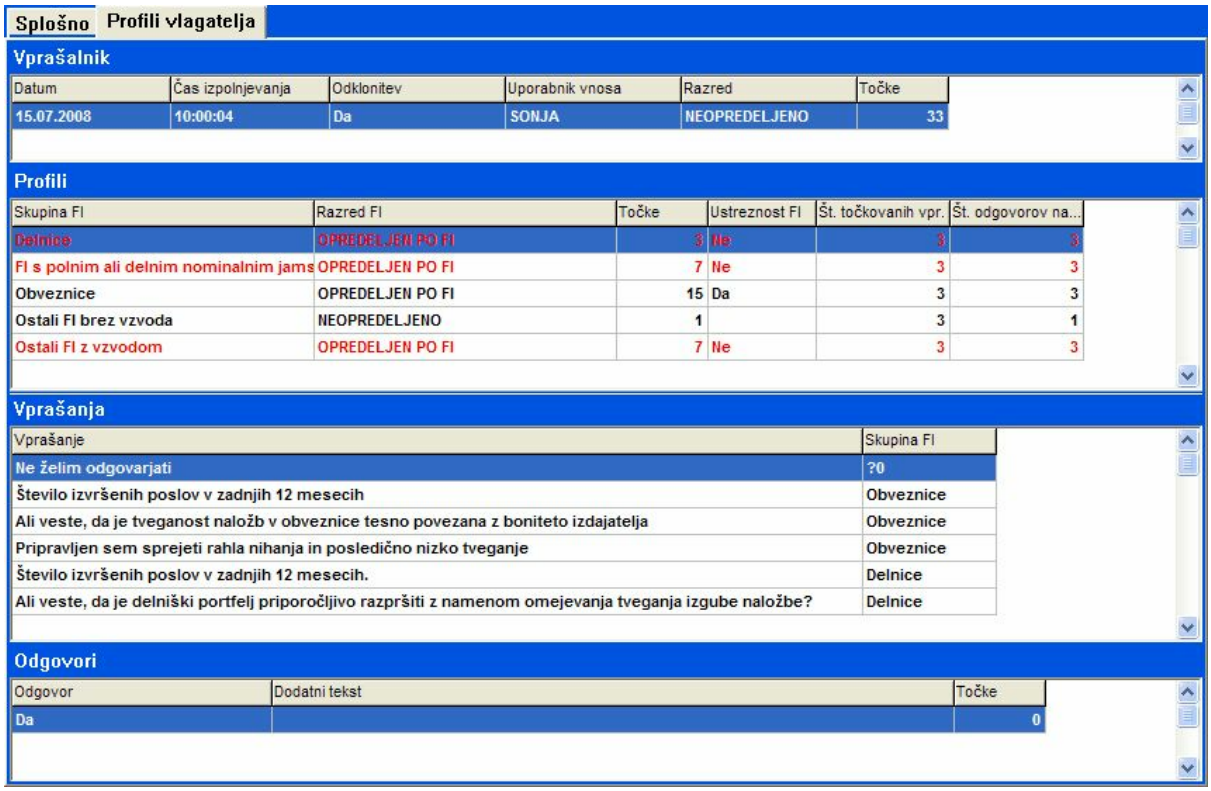

Splošno | Profili vlagatelja

Vprašalnik

Datum	Čas izpolnjevanja	Odklonitev	Uporabnik vnosa	Razred	Točke
15.07.2008	10:00:04	Da	SONJA	NEOPREDELJENO	33

Profili

Skupina FI	Razred FI	Točke	Ustreznost FI	Št. točkovanih vpr.	Št. odgovorov na...
Delnice	OPREDELJEN PO FI	3	Ne	3	3
FI s polnim ali delnim nominalnim jams	OPREDELJEN PO FI	7	Ne	3	3
Obveznice	OPREDELJEN PO FI	15	Da	3	3
Ostali FI brez vzvoda	NEOPREDELJENO	1		3	1
Ostali FI z vzvodom	OPREDELJEN PO FI	7	Ne	3	3

Vprašanja

Vprašanje	Skupina FI
Ne želim odgovarjati	?0
Število izvršenih poslov v zadnjih 12 mesecih	Obveznice
Ali veste, da je tveganost naložb v obveznice tesno povezana z boniteto izdajatelja	Obveznice
Pripravljen sem sprejeti rahla nihanja in posledično nizko tveganje	Obveznice
Število izvršenih poslov v zadnjih 12 mesecih.	Delnice
Ali veste, da je delniški portfelj priporočljivo razpršiti z namenom omejevanja tveganja izgube naložbe?	Delnice

Odgovori

Odgovor	Dodatni tekst	Točke
Da		0

Razlaga po delih okna:

Vprašalnik – v prvem delu okna Vprašalnik se nam padajoče po datumu časa izpolnjevanja prikažejo vsa izpolnjevanja vprašalnika. Polje Odklonitev nam pove, ali je stranka odklonila odgovarjati na eno ali več vprašanj (izjava). Polje Razred predstavlja splošni profil vlagatelja in v polju točke zbrane točke.

Profili – drugi del okna predstavljajo profili/razredi po posamezni skupini FI, zbrano število točk, ali je posamezna skupina FI ustrezna za vlagatelja ali ne. Dodana sta še podatka o številu točkovanih vprašanj in pa število odgovorov na točkovana vprašanja.

Vprašanja – izpis vseh vprašanj po šifrantu.

Odgovori – pripadajoči odgovori na vprašanja skupaj z morebitnim dodatnim besedilom in zbranim številom točk za ta odgovor.

3.1.1.1.2 Vprašalnik - izpis

Izpis vprašalnika je možen v dveh primerih:
- izpis praznega vprašalnika, izpolnjeni so samo splošni podatki o stranki,
- izpis v celoti izpolnjenega vprašalnika.

Oboje se izpisuje prek Crystal ikone na Šifrantu oseb.

3.1.1.1.3 Naročila - kontrola na profil

V primeru, da imamo ustrezno postavljena vprašanja po skupinah finančnih instrumentov ter da na Šifrantu papirjev vsakemu papirju določimo tudi skupino finančnih instrumentov, lahko v nadaljevanju ob vnosu poslov in naročil za vsako stranko, ki ima izpolnjen profil vlagatelja, preverimo tudi, ali je

posamezen finančni instrument primeren zanjo:

Na šifratnu papirjev določimo skupino finančnih instrumentov:

Po oceni profila vlagatelja skupina FI Delnice niso ustrezne:

Skupina FI	Razred FI	Točke	Ustreznost FI	Št. točkovanih vpr.	Št. odgovorov na...
Delnice	OPREDELJEN PO FI	3	Ne	3	3
FI s polnim ali delnim nominalnim jams	OPREDELJEN PO FI	7	Ne	3	3
Obveznice	OPREDELJEN PO FI	15	Da	3	3

Ob vnosu oz. potrditvi naročila za to skupino FI nam javi opozorilo:

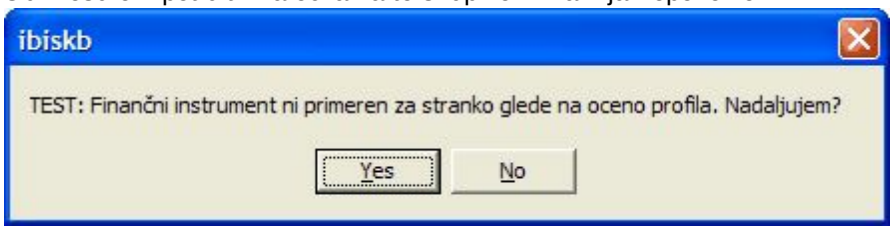

Opomba: Opozorilo je parametrizirano, besedilo opozorila si lahko nastavite sami - prek SQL-a. Sprememba teksta z SQLjem:
UPDATE OBVESTILA SET NAZIV='Tekst napake' WHERE SIF='UST';
COMMIT;

Kljub opozorilu pa s klikom na Yes lahko vseeno vnesemo naročilo oz. posel.

3.1.1.1.4 Poslovalnice

V poslovalnicah se je za namen izpolnjevanja profila vlagatelja dodal nov zavihek Profil vlagatelja. Navodila se nahajajo v sklopu navodil za IBI poslovalnice.

3.1.1.2 Varianta 2

V tem primeru vprašanja niso vezana na posamezne skupine finančnih instrumentov. Za posamezni razred profila pa so nato določene skupine finančnih instrumentov, ki za ta razred (ne)ustrezajo. Dopolnjeno je tudi preskakovanje vprašanj glede na določen odgovor.

Profil vlagatelja je aktiven zgolj pod določeno kodo v tabeli INISET (ključ = 'Vprasalnik').

Za delovanje funkcionalnosti pod varianto 2. pa je dodatno potreben vklop ključa 'VprasalnikProfil2'.

Za kodo se obrnite na IRM Info Rešitve.

3.1.1.2.1 Sifranti 2

Do šifrantov za varianto 2 dostopamo na enak način kot za varianto 1, preko menija Šifranti/Profili vlagateljev:

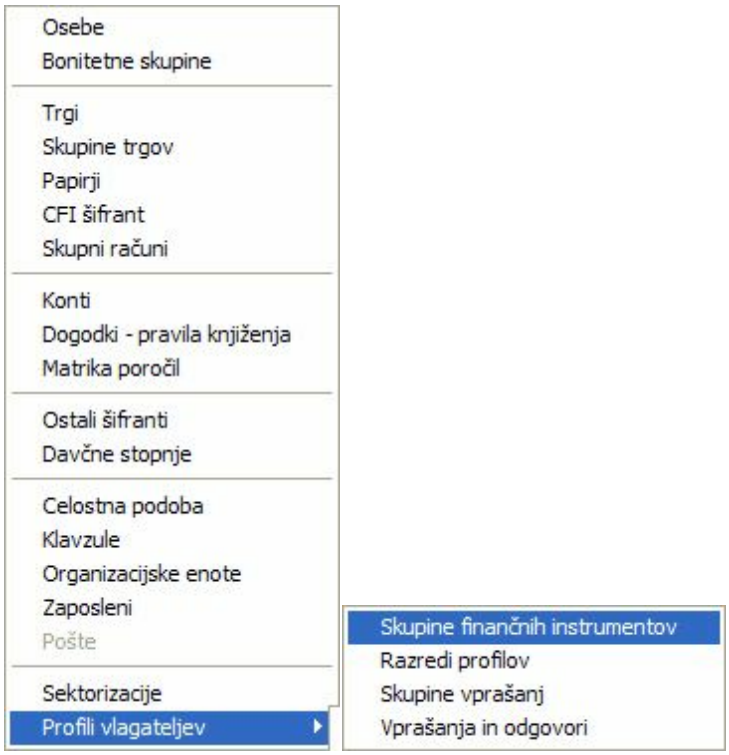

V šifrantih definiramo vse potrebno za ustrezen izpis vprašalnika:

- Skupine finančnih instrumentov,
- Razredi profilov,
- Skupine vprašanj,
- Vprašanja in odgovori.

3.1.1.2.1.1 Razredi profilov

V primerjavi z varianto 1, se pri vnosu šifratnov za varianto 2 razlikuje edino vnos v razredov profilov:

V zgornjem delu ekrana so navedeni razredi profilov in točke (od vključno, do vključno)

V spodnjem delu ekrana pa so navedene skupine FI, ki so ustrezne za določen profil oz. razred vlagatelja.

3.1.1.2.1.2 Vprasalnik - izpolnjevanje2

Vprašalnik se izpolnjuje na identičen način kot pri varianti 1.

Po koncu izpolnjevanja, se nam na klik gumba Izračunaj profil izpolni ustrezen profil vlagatelja, izračun točk glede na odgovore in pa tudi ustrezne skupine FI za ta profil:

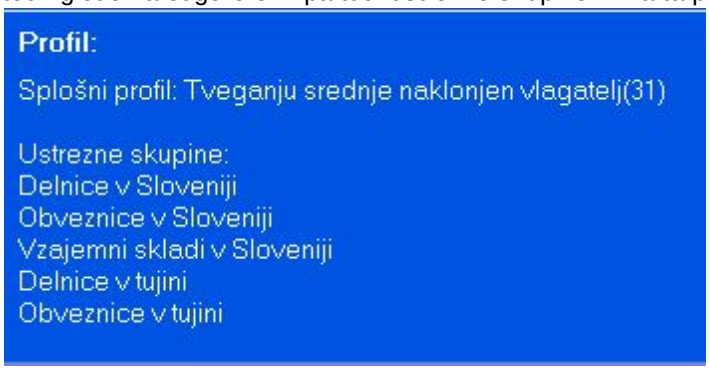

Na skupine FI nato obstaja kontrola pri vnosu naročil.

Opomba: pri izpolnjevanju vprašalnika v IBI poslovalnicah preskok vprašanja ni možen, saj se v celoti

vprašalnik nahaja na eni sami strani. V kolikor pa je odgovor na vprašanje, ki bi praviloma moralo biti preskočeno, točkovano in tudi odgovorjeno, se ne upošteva pri izračunu profila.

Primer:

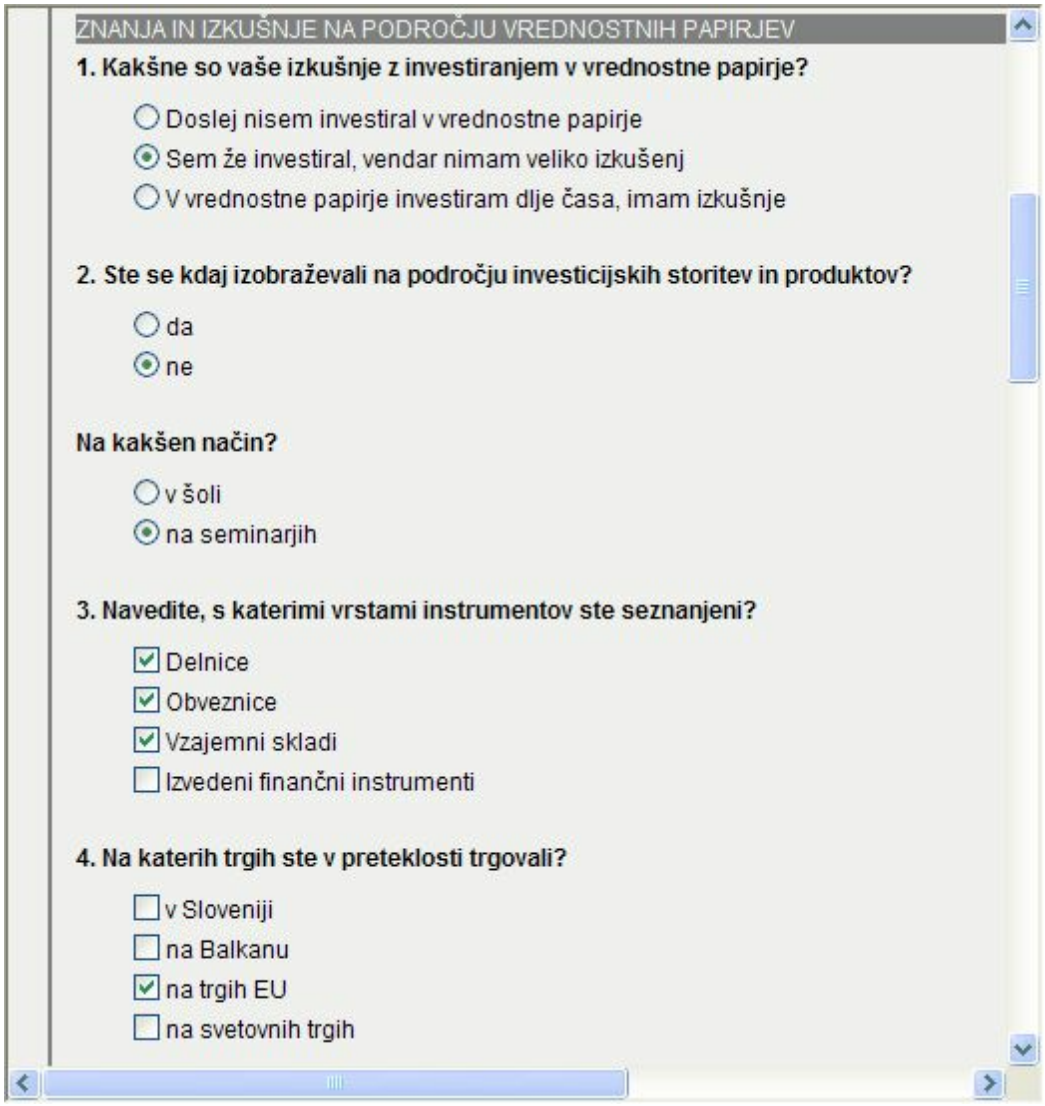

Pri drugem vprašanju je pri odgovoru NE določeno, da se preskoči naslednje vprašanje (na kakšen način). Kljub temu, da je na to vprašanje podan odgovor se v točkovanju ne upošteva (odgovor 'na seminarjih' ima določeno 200 točk):

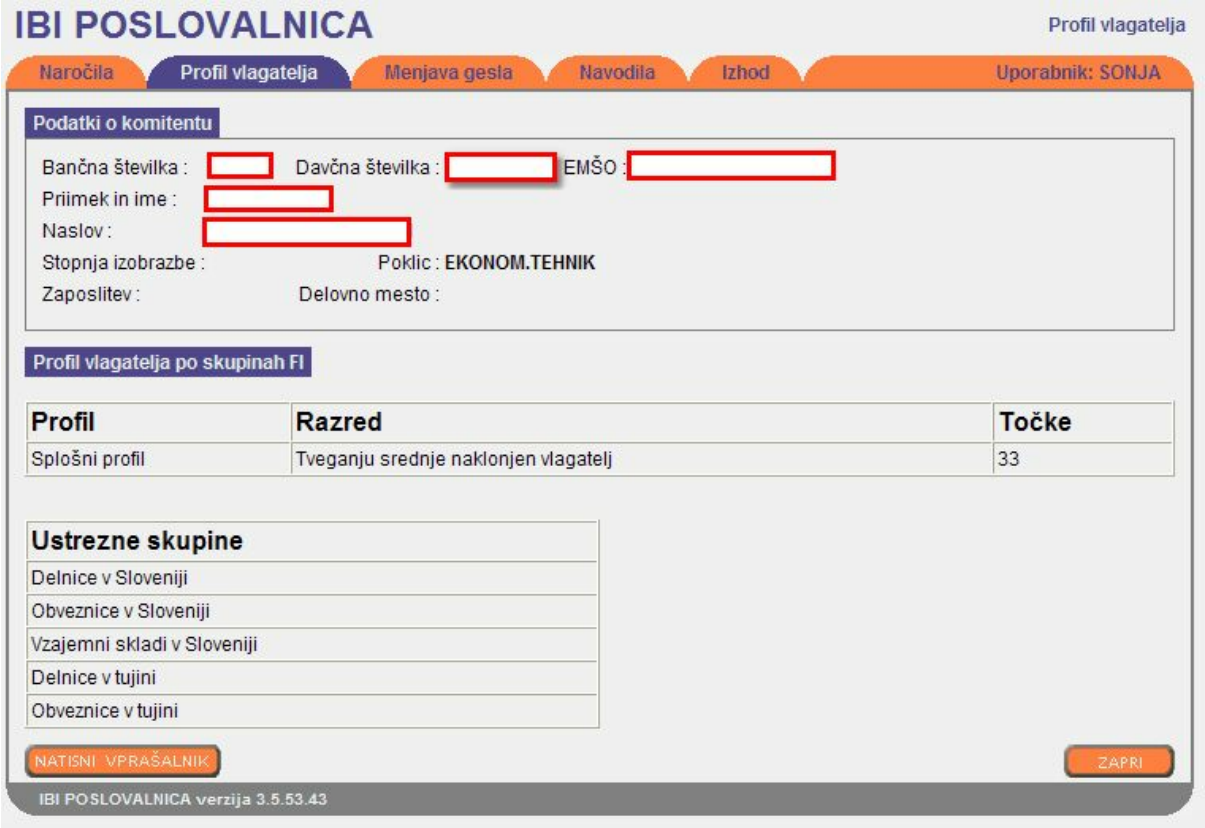

3.1.2 Veljavnost dokumenta

Funkcionalnost za preverjanje veljavnosti dokumenta za fizične osebe je omogočena na parametrski ključ INISET: '**KontrolaVelOseDokFiz**'.

Na šifrantu oseb sta za fizične osebe odprti 2 novi polji, ki se prenašata iz registra komitentov:
- Datum izdaje dokumenta
- Datum veljavnosti dokumenta

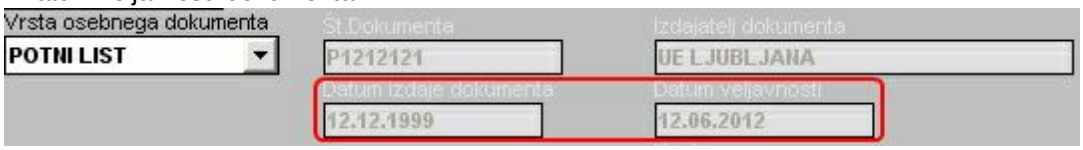

V Sistem/Nastavitve/Namestitev je dodan parameter za št. dni za obvešanje uporabnikov o poteku veljavnosti dokumenta. Program bo v spodnjem primeru začel uporabnika obveščati o poteku veljavnosti osebnega dokumenta 25 dni pred samim potekom veljavnosti.

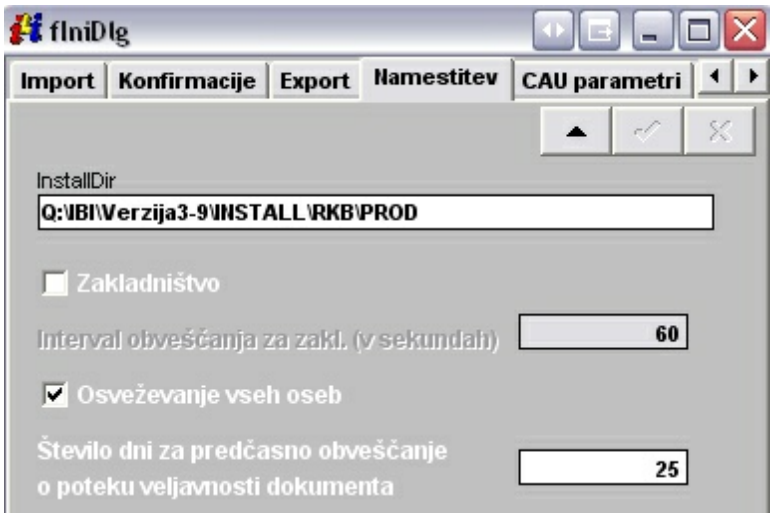

Na veljavnost dokumenta so v IBI Mastru in IBI poslovalnicah dodane kontrole:
- vnos naročil v IBI Mastru (ne pa pri importu naročil)
- vnos katerekoli transakcije v IBI Poslovalnicah.

V primeru vnosa preostalih transakcij v IBI Mastru NI kontrole na veljavnost osebnega dokumenta.

Kontrola je narejena za sledeče 3 primere:
1. veljavnost dokumenta še ni potekla, vendar bo potekla v naslednjih X dnevih (X je št. dni, ki je parametrsko določen v Sistem/Nastavitve/Namestitev), izpiše se obvestilo: '*Stranki bo potekla veljavnost osebnega dokumenta dne 12.06.2012*';
2. veljavnost dokumenta je potekla, izpiše se obvestilo '*Stranki je potekla veljavnost osebnega dokumenta!*';
3. veljavnost dokumenta ni vnesena, izpiše se obvestilo '*Stranka nima vpisanega roka veljavnosti osebnega dokumenta v šifrantu oseb!*'.

V vseh primerih se uporabniku izpiše obvestilo in uporabnik kljub obvestilu lahko nadaljuje z vnosom naročila oz. transakcije (Abort - prekliče vnos transakcije, Ignore - nadaljuje z vnosom transakcije).

3.2 Vnos pogodb

V meniju Podatki/ Pogodbe je nameščen šifrant pogodb, kjer lahko pregledujemo in vnašamo pogodbe za komitente banke oz. borzne hiše.

Pred odpiranjem nove pogodbe moramo osebo najprej vnesti v šifrant oseb.

V aplikaciji IBI Master vedno izhajamo iz pogodbe. Ena stranka ima lahko v IBI-ju definiranih VEČ POGODB, vendar so njeni osnovni podatki (naslov, račun ...) vneseni LE ENKRAT v šifrantu oseb (oz. komitentov). Na vsaki pogodbi pa lahko določimo različne parametre.

Primer:
Ena stranka ima lahko odprtih več trgovalnih računov, kar pomeni, da imamo za to stranko definirani dve pogodbi (Trgovanje po naročilu komitentov) in morda še kakšno pogodbo za upravljanje (Upravljanje sredstev komitentov).

Ker se vnos pogodb na trgovanju in upravljanju malenkost razlikujejo, v nadaljevanju prikazujemo vnos pogodbe na obeh dejavnostih.

© IRM Info Rešitve d.o.o.

3.2.1 Vnos pogodb – trgovanje

3.2.1.1 Osnovni vnos pogodbe

Vneseno osebo v šifrant oseb, s 'plusom' na vrhu okna pa lahko vnesemo tudi novo pogodbo za stranko:

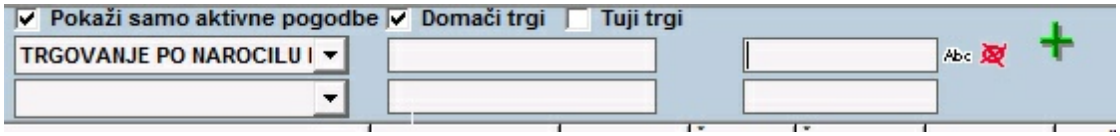

Odpre se nam spodnje okno:

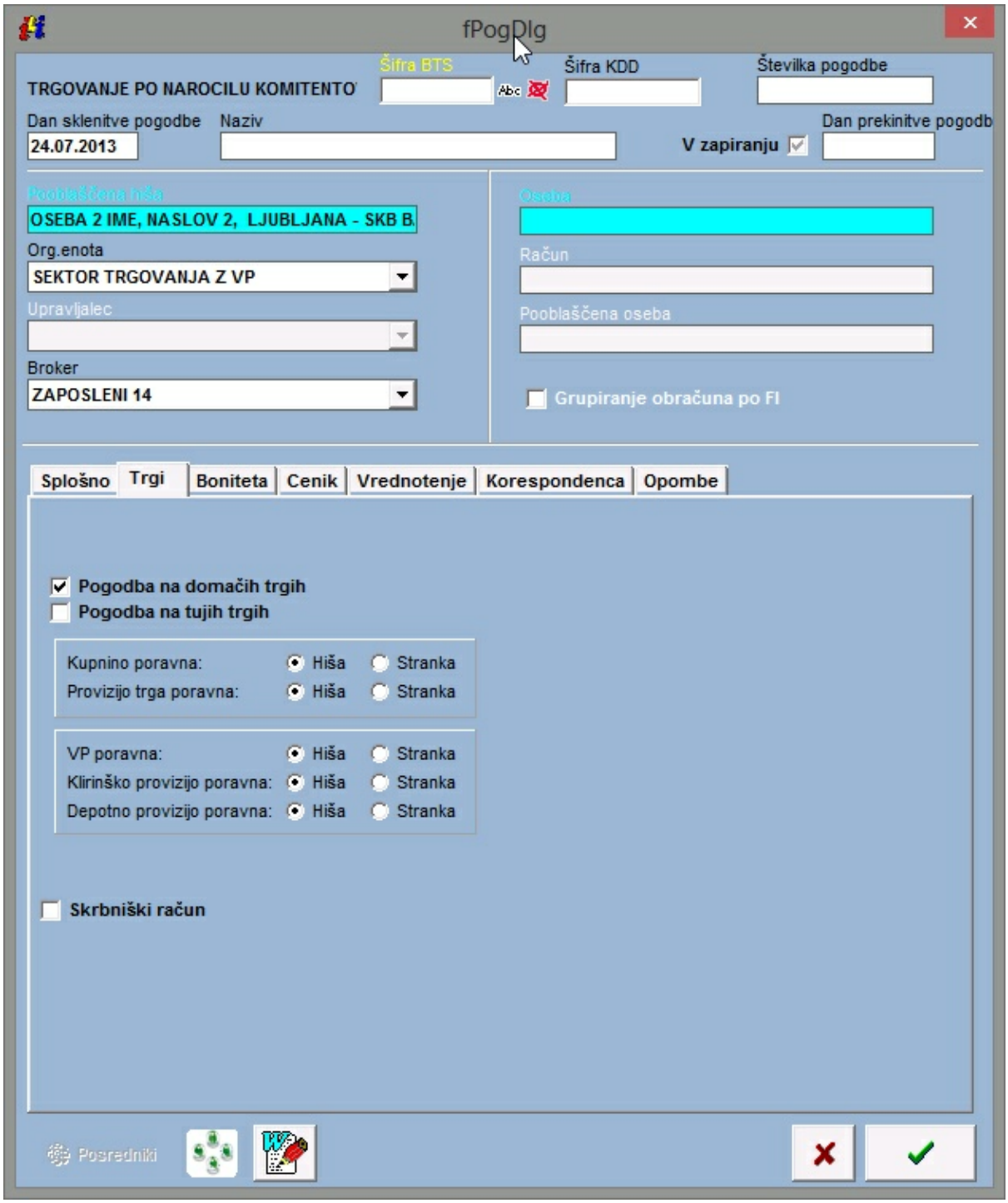

Priporočljivo je, da iz šifranta oseb najprej izberemo osebo, za katero odpiramo pogodbo: dvokliknemo na zeleno polje 'Oseba' ali kliknemo na 'tarčo', ki se pojavi zraven tega polja. S tem povežemo pogodbo na določeno osebo, hkrati pa se nam izpolni polje 'Naziv', ki pa ga lahko po želji spreminjamo.

Nato izpolnimo preostale potrebne podatke v zgornjem delu ekrana:
- šifra BTS - šifro si izbere broker, navadno je to kar številka KDD računa
- šifra KDD - pridobimo iz sistema CRVP ob odpiranju pogodbe

- številka pogodbe - izpolnimo v primeru, da banka oz. borzna hiša vodi pogodbe pod svojimi internimi številkami
- dan sklenitve pogodbe - avtomatično se napolni tekoči datum
- naziv - avtomatično se izpolni ob izbiri osebe (ime, priimek in naslov), ki pa ga lahko poljubno spreminjamo.
- dan prekinitve pogodbe - če odpiramo pogodbo, polje pustimo prazno, izpolnimo ga ko želimo pogodbo zapreti
- podatki o pooblaščeni hiši - polje se avtomatično napolni s podatki iz šifranta oseb za 'našo' borzno posredniško hišo (SfOsb=2 iz šifranta oseb)
- Organizacijska enota - avtomatično se izpolni OE osebe, ki vnaša pogodbo. Podatek se lahko poljubno spreminja
- Upravljalec - podatek se avtomatično napolni z Osebo, ki vnaša pogodbo, vendar samo v primeru, da gre za pogodbo na dejavnosti Upravljanje sredstev komitentov. Če ne gre za pogodbo na dejavnosti upravljanje, je polje onemogočeno. Možno je spreminjanje tega podatka
- Broker - podatek se avtomatično napolni z Osebo, ki vnaša pogodbo, podatek je možno spreminjati.

Z vnosom vseh zgornjih podatkov imamo pogodbo v osnovi definirano. Z zeleno kljukico potrdimo vnos, s tem se nam aktivirajo še polji 'Račun' in 'Pooblaščena oseba':

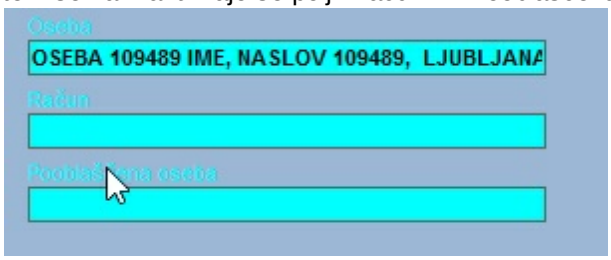

Obe polji sta opcijski.

Polje Račun vnesemo tako, da dvakrat kliknemo na polje Račun (ali na tarčo ob polju). Odpre se nam spodnje okno:

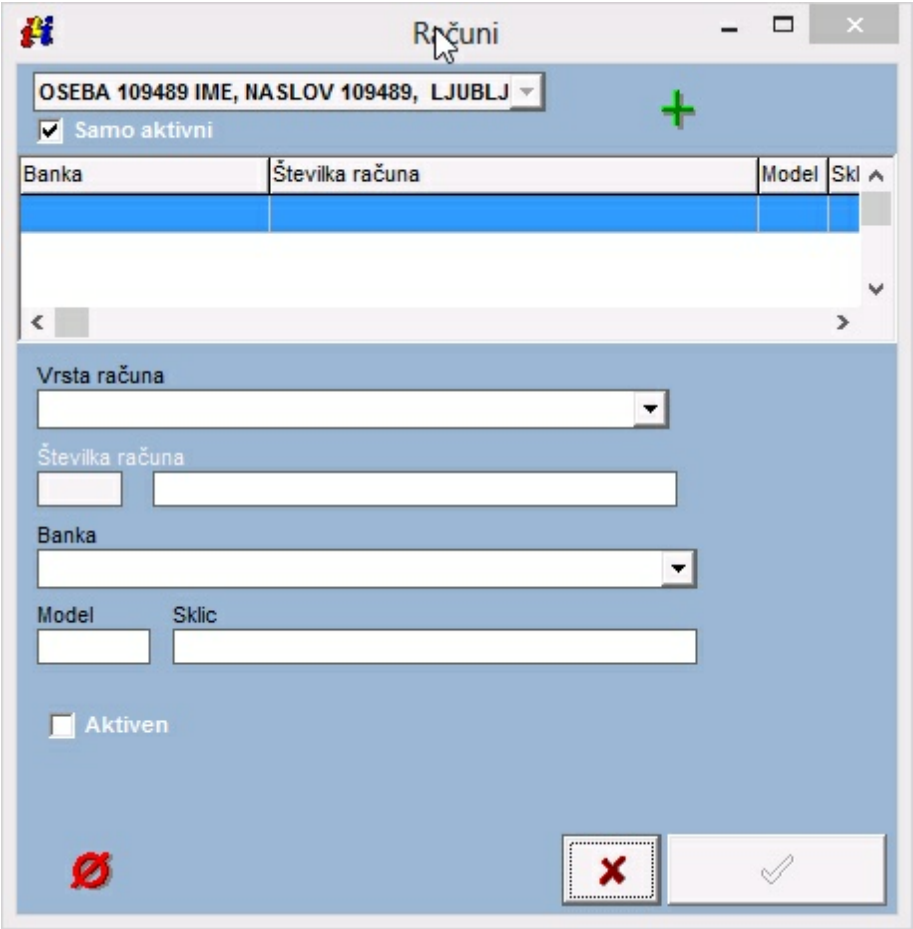

Z zelenim plusom vnesemo račun - ob kliku se nam avtomatično izpolnijo nekatera polja, katera pa lahko poljubno popravljamo:

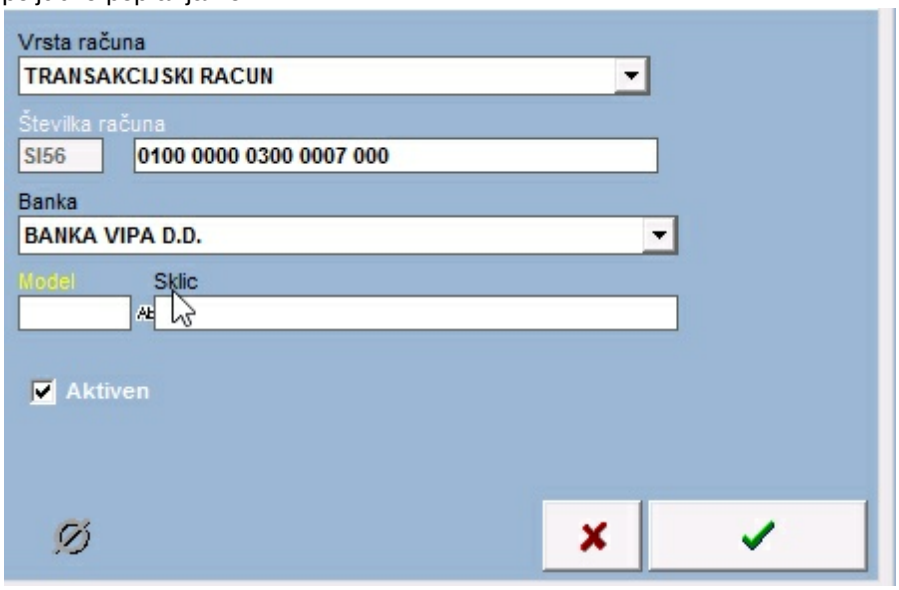

Vrsta računa - definiramo za katero vrsto računa gre
Številka računa - vpišemo številko računa. V kolikor vpišemo napačno številko računa, nam IBI pove,

da je račun napačen.
Banka - v kolikor imamo urejene poravnalne račune za vse banke v šifrantu oseb, potem se nam ustrezna banka izpolni ob vnosu računa. V nasprotnem primeru pa moramo banko izbrati ročno.

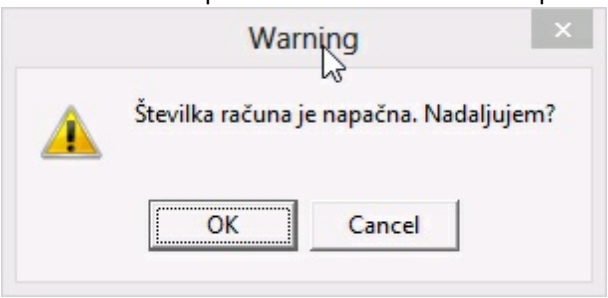

Za avtomatiko prilivov/odlivov z EPIjem je pomembno, da je banka na računu stranke določena, v šifrantu strank pa mora biti vnesena ustrezna SWIFT koda.

Vnos pooblaščene osebe

Z dvoklikom na polje Pooblaščena oseba se nam odpre spodnje okno, kjer lahko definiramo pooblaščeno osebo stranke in pa funkcijo kontaktne osebe:

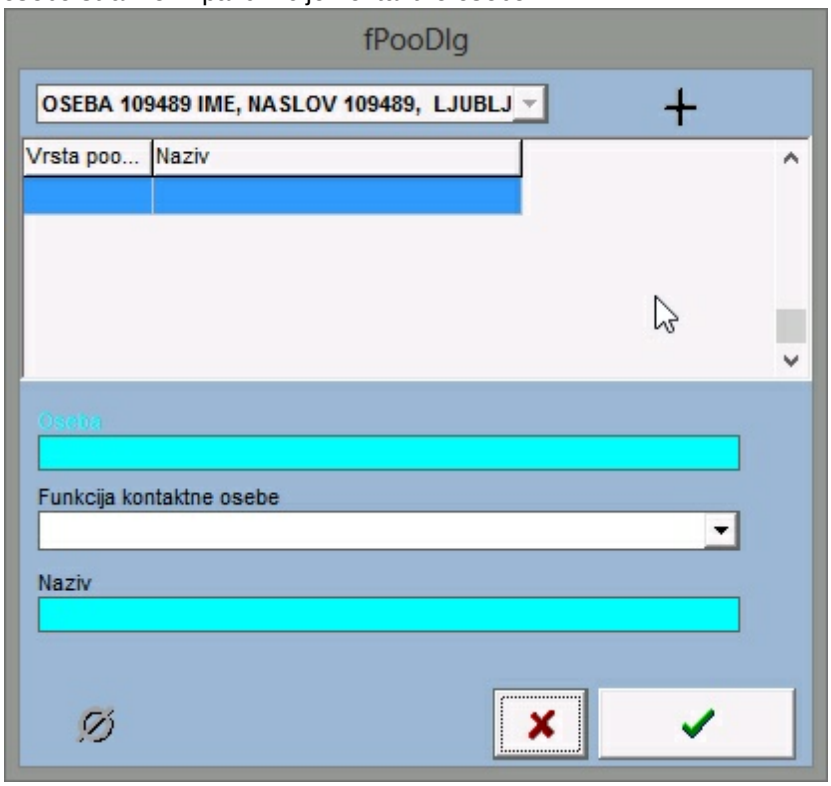

Izbira pooblaščene osebe se izvede preko šifranta oseb.

3.2.1.2 Parametri na pogodbi

Na pogodbi so v spodnjem delu okna različni zavihki, kjer lahko določamo posamezne parametre za posamezno pogodbo:
1. Splošno
2. Trgi

3. Boniteta
4. Cenik
5. Vrednotenje
6. Korespondenca
7. Opombe
8. Depoji
9. Dokumenti

Parametri se na posameznih zavihkih prikazujejo glede na različne funkcionalnosti ali glede na različne dejavnosti. Tako se vaš ekran lahko razlikuje od prikazanih primerov. V nadaljevanju tako niso opisane vse funkcionalnosti.

1. Splošno

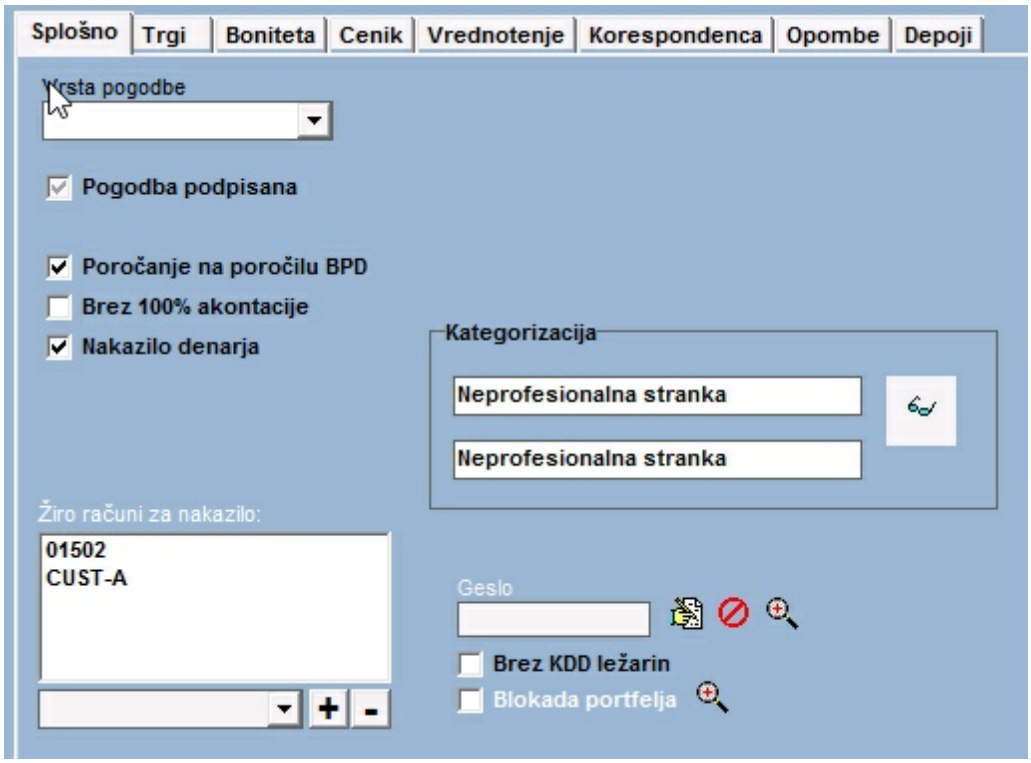

- **Vrsta pogodbe** – izbere se lahko vrsta pogodbe, če imamo pogodbe kakorkoli razvrščene. Šifrant vrst pogodb urejamo v Šifranti/Ostali šifranti/Vrste pogodb, kjer lahko določamo vrste pogodb po posamezni dejavnosti
- **Pogodba podpisana** – gre za interno oznako banke, ali ima stranka pogodbo podpisano ali ne.
- **Poročanje na poročilu BPD** – označitev, ali se stanje stranke poroča na poročilu BPD za ATVP. Privzeta vrednost je DA.
- **Brez 100 % akontacije** – označuje, da stranka posluje brez akontacije. Ta status se preverja pri vnosu poslov in naročil – če stranka posluje brez akontacije, potem lahko vnos naročila/posla izvrši samo uporabnik s pravico "Vnos naročila/posla brez 100 % akontacije".
- **Vrsta knjige** – omogočena izbira, ali gre za Trgovalno ali Bančno knjigo (zgolj za lastni portfelj)
- **Nosilec portfelja** – omogočena izbira, ali gre za pogodbo na zakladništvu ali v sektorju investicijskega bančništva (uporablja se za pogodbe na lastnem portfelju),
- **Geslo** – vnesemo samo, če želimo pogodbi določiti geslo. Glej Gesla na pogodbah.
- **Nakazilo denarja** - oznaka, ali se trgovalni prazni ali ne; na dejavnosti Trgovanje je ob odpiranju pogodbe kljukica privzeto potrjena, na dejavnosti Gospodarjenje pa ne. Oznaka je vezana na

funkcionalnost priprava odlivov strankam.

- **Žiro računi za nakazilo** - gre za košarico žiro računov, ki se praznijo. Košarica je povezana s kljukico Nakazilo denarja, vendar je vidna samo v primeru, da je vključena funkcionalnosti za pripravo odlivov za trgovanje s tujimi VP v TKDIS formatu.
- **Kategorizacija** - gre za kategorizacijo profesionalnosti in primernosti stranke po ZTFI. Privzeto je stranka neprofesionalna in ni primerna stranka v nasprotnem poslu. Kategorizacijo se lahko spremeni na ikono z očalci.
- **Brez KDD ležarin** - oznaka, da se za pogodbo KDD ležarine ne obračunava
- **Blokada portfelja** - oznaka, ali gre za blokiran portfelj. Polje je prikazano samo v primeru, da je vklopljena funkcionalnost za blokado portfelja.

RB Modul – za stranke, ki uporabljajo funkcionalnost neposredne obremenitve:
- Brez akontacije – potrditev polja pomeni, da se NE bremeni računa stranke,
- Brez vračila – potrditev polja pomeni, da se preplačano akontacijo NE vrača na transakcijski račun stranke, ampak ostane na trgovalnem računu stranke.

2. TRGI

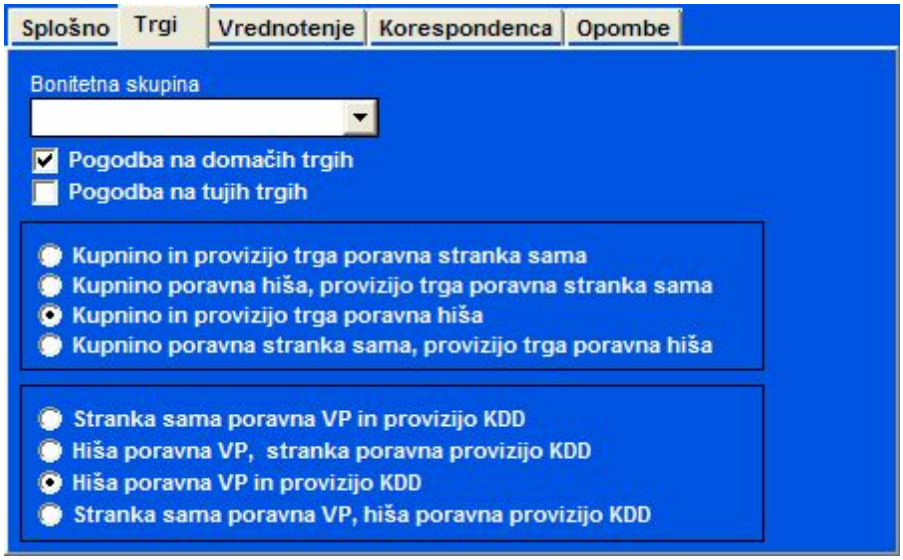

Na zavihku Trgi definiramo naslednje parametre:

- Bonitetna skupina – izberemo bonitetno skupino iz šifranta bonitetnih skupin, ki jim pripada ta pogodba. Po bonitetni skupini se bo obračunavala provizija (in ležarina) za posle z VP;

- določimo, ali gre za Pogodbo na domačih trgih in/ali Pogodbo na tujih trgih – temu ustrezno bomo s to pogodbo lahko poslovali samo z domačimi vrednostnimi papriji oz. tujimi VP ali pa z obojimi, če gre za pogodbo na obeh trgih.

V spodnjem delu ekrana pa določamo, kdo poravnava:

- Kupnino in provizijo trga:

Kupnino in provizijo trga poravna stranka sama,
Kupnino poravna hiša, provizijo trga poravna stranka sama,
Kupnino in provizijo trga poravna hiša,

Kupnino poravna stranka sama, provizijo trga poravna hiša.

Privzeta vrednost ob vnosu nove pogodbe je: Kupnino in provizijo trga poravna hiša.

Če izberemo možnost, ki vključuje, da

- VP in provizijo KDD:

Stranka sama poravna VP in provizijo KDD,
Hiša poravna VP, stranka poravna provizijo KDD,
Hiša poravna VP in provizijo KDD,
Stranka sama poravna VP, hiša poravna provizijo KDD.

Privzeta vrednost ob vnosu nove pogodbe je: Hiša poravna VP in provizijo KDD.

Nastavitve o poravnavi VP, kupnine in provizije vplivajo tudi na vrste računa pri prenosu naročila iz IBI Mastra v trgovalni sistem borze BTS.

3. VREDNOTENJE

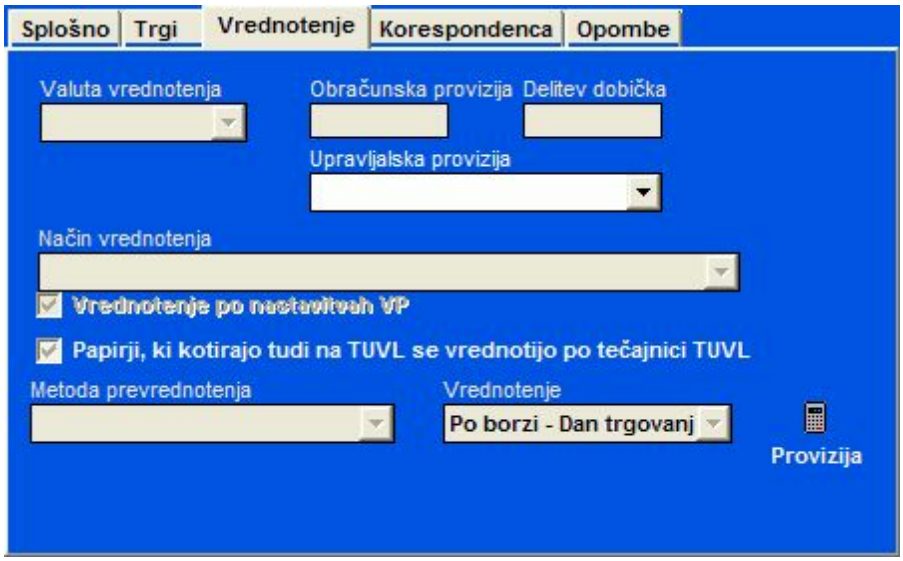

Okno se uporablja za dejavnost Upravljanje sredstev in Upravljanje lastnega portfelja, podrobnosti v nadaljevanju.

4. KORESPONDENCA

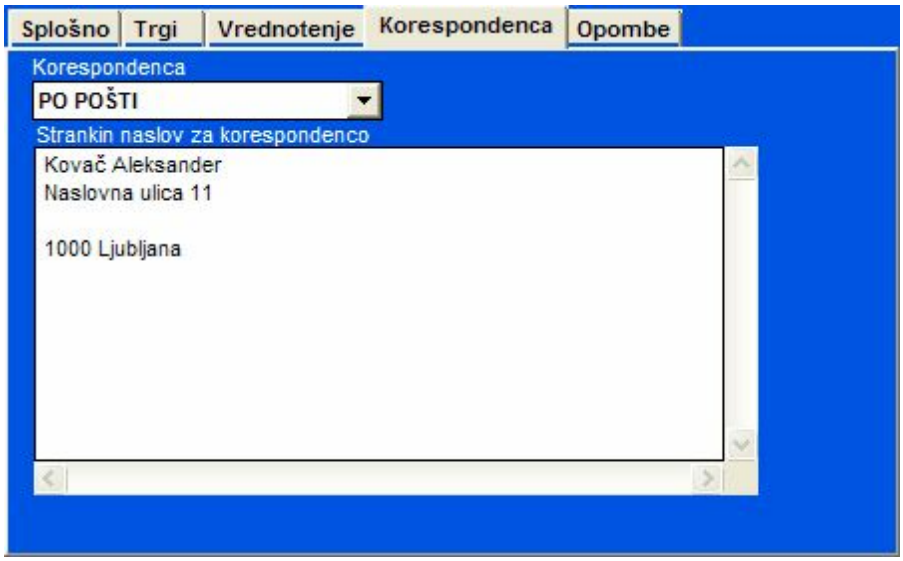

Na zavihku Korespondenca določimo, na kakšen način obveščamo stranko – iz Ostali šifranti/Način obveščanja. Privzeta vrednost v tem polju je Po pošti.

V tekstovno polje pa lahko vpišemo naslov stranke, če se razlikuje od naslova v šifrantu oseb. Na vseh izpisih se potem izpisuje naslov iz zavihka korespondenca in ne iz šifranta oseb.

5. OPOMBE

V zavihek Opombe lahko poljubno vpišemo različne opombe, ki jih imamo za to pogodbo. Polje je zgolj tekstovnega tipa in je namenjeno za notranjo informacijo in se ne pojavlja na nobenem izpisu.

3.2.2 Vnos pogodb - upravljanje

3.2.2.1 Gesla na pogodbah

3.2.2.1.1 Dodajanje gesla na pogodbo

Na prvem oknu poiščemo ustrezno pogodbo in se z dvojnim klikom prestavimo v pregled obstoječih podatkov pogodbe.

Če želimo dodati ali spreminjati geslo na pogodbi, potem se postavimo v zavihek Splošno, kot prikazuje slika:

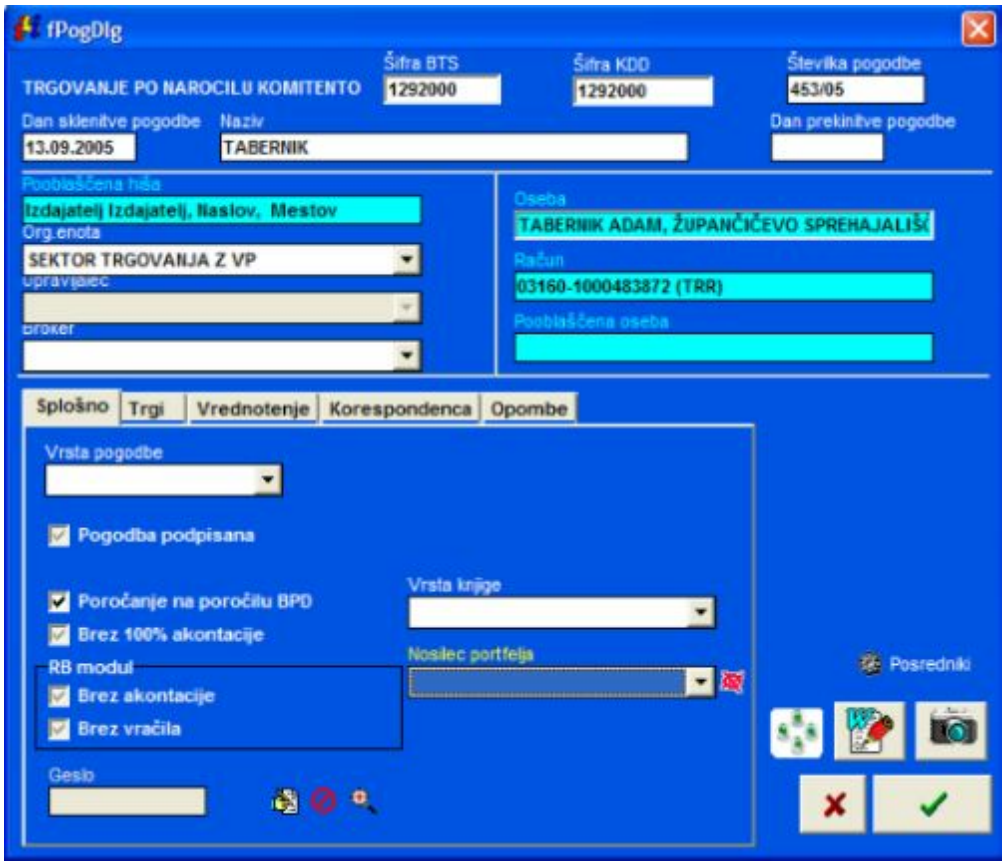

Iz slike je razvidno, da pogodba trenutno nima gesla, saj je polje Geslo prazno in ne vsebuje nobenega kodiranega znaka. Zato z ikono Spremeni geslo dodamo geslo na tej pogodbi:

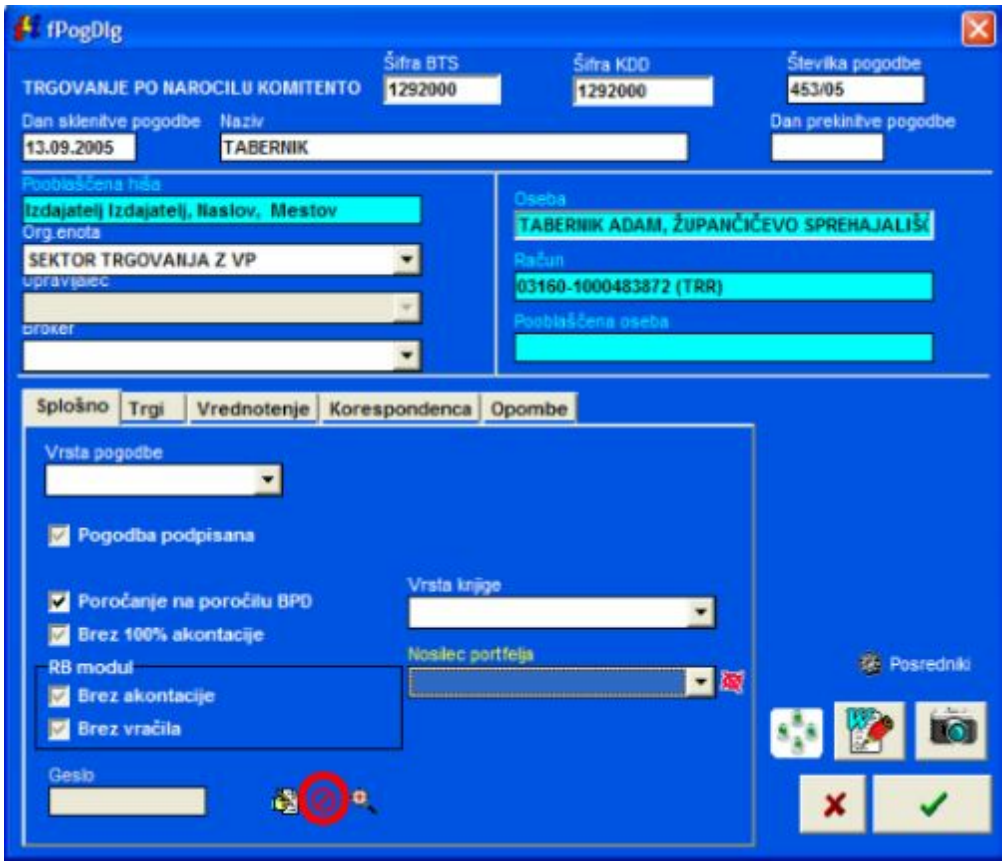

Odpre se nam dodatno okence, kamor vpišemo geslo:

Ker gesla na pogodbi ni, pustimo prvo polje Staro geslo prazno. V polje Novo geslo pa vpišemo geslo in ga z dodatnim, istim vnosom v polje Potrditev gesla še potrdimo. Geslo se na pogodbi zabeleži šele tedaj, ko potrdimo vnos in spremembo pogodbe (zelena kljukica na oknu Pogodbe):

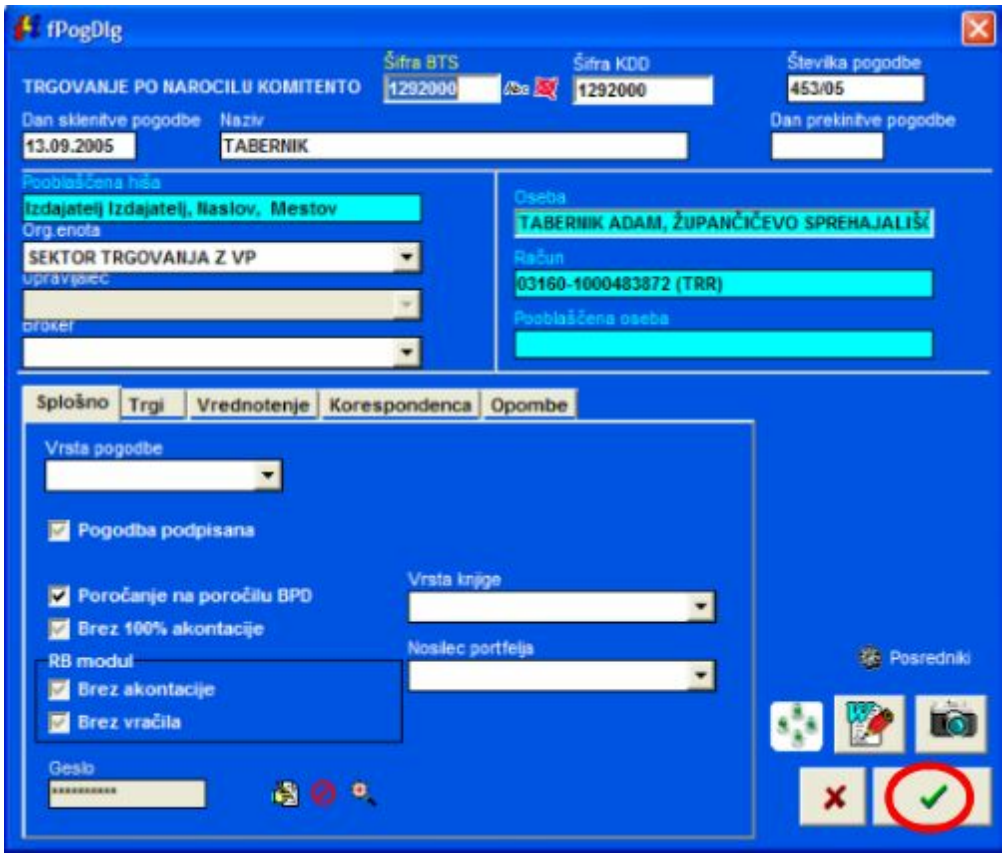

Na enak način geslo tudi spreminjamo. Ob spremembi samo vpišemo v polje Staro geslo to geslo, v drugi dve pa novo. Ne pozabimo na dvojno potrditev spremembe!

3.2.2.1.2 Preverjanje gesla na pogodbi

Ob telefonskem klicu stranke želimo preveriti geslo oz. ali je na drugi strani prava stranka. V tem primeru poiščemo njeno pogodbo in preverimo geslo. Na zavihku Splošno stisnemo gumb Preveri geslo:

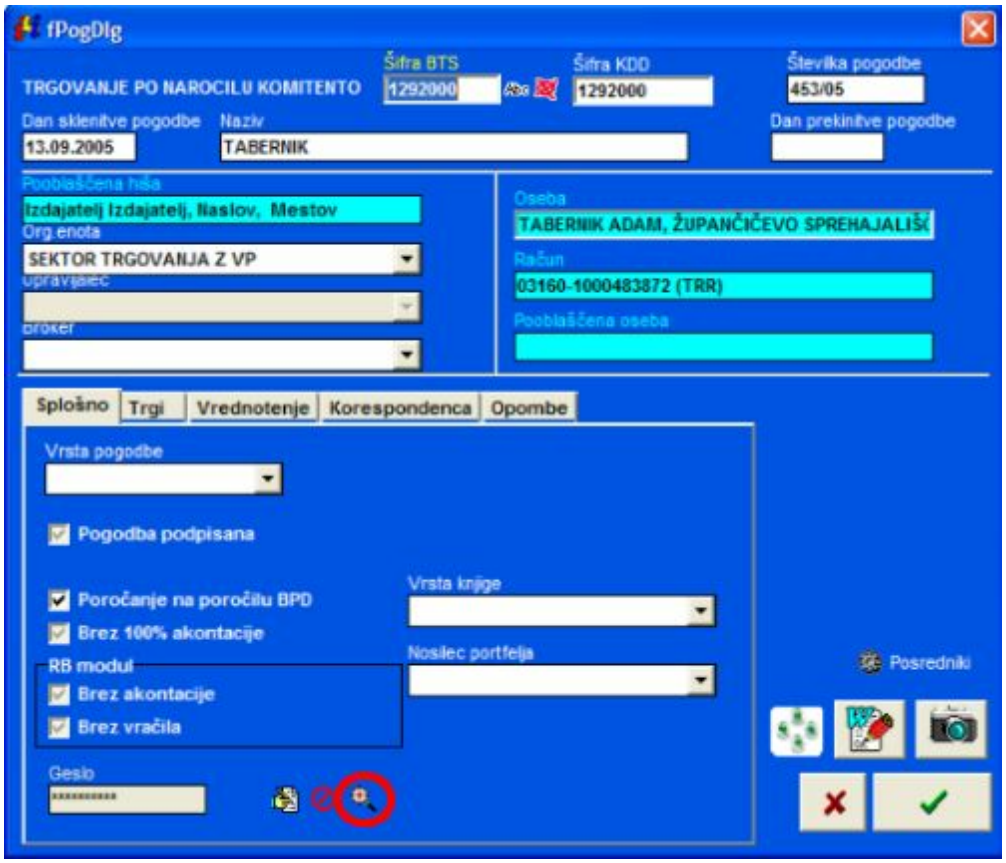

Odpre se okno, kjer se nam naključno izpišeta po dva znaka gesla:

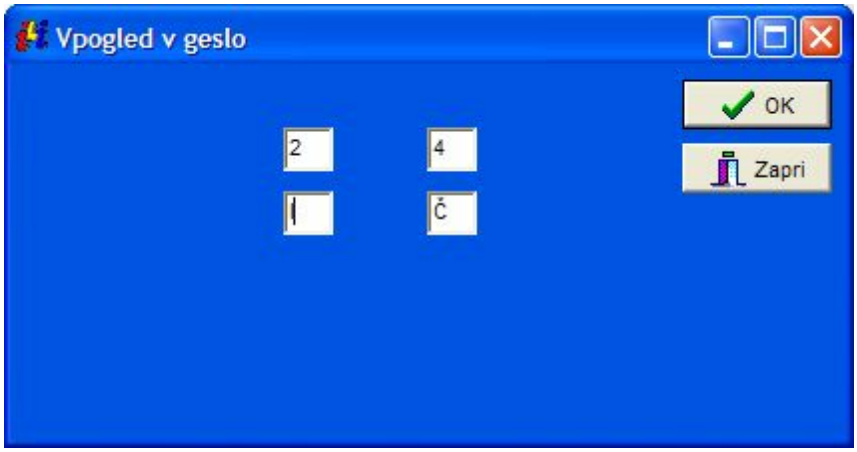

Uporabnik preveri, ali naročnik (oseba iz pogodbe ali pooblaščena oseba) pozna geslo, povedati mora namreč naključno izbrana dva znaka.
Če je geslo napačno, lahko borzni posrednik po preverjanju naročilo zavrne.

3.2.3 Blokada portfelja

Funkcionalnost Blokada portfelja je omogočena z vključitvijo parametra BlokadaPortfelja v parametrski tabeli INISET. Za ključ se obrnite na IRM.

V šifrantu pogodb je na zavihku Splošno dodan nov parameter Blokada portfelja:

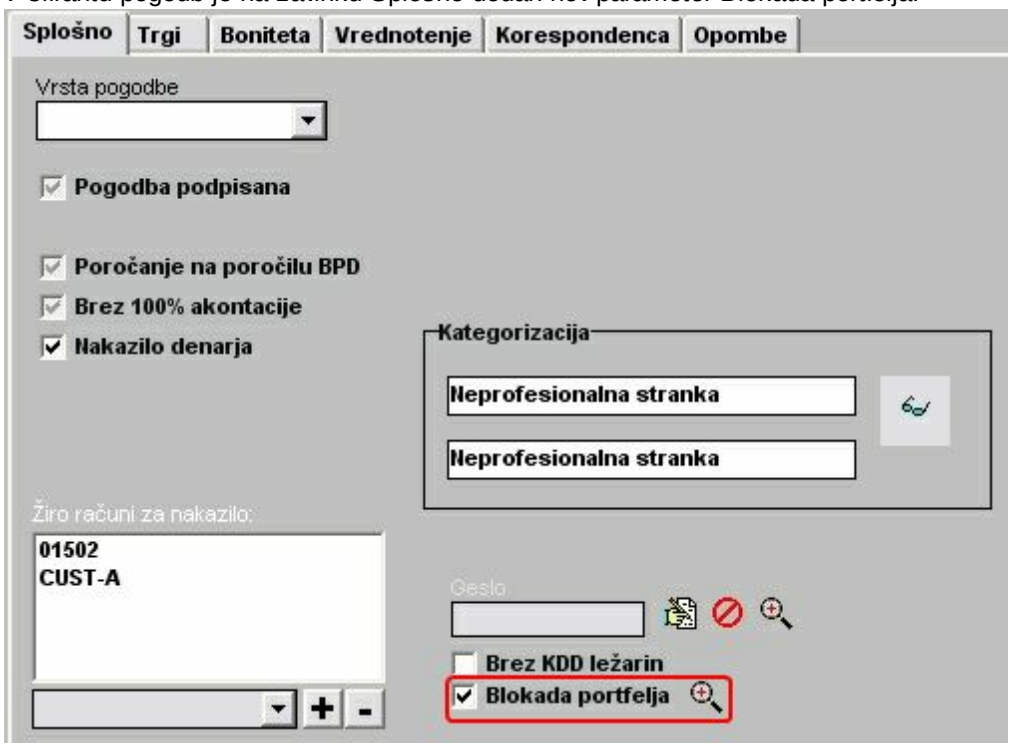

Polje je vidno vsem, ki imajo uporabniško pravicama 'Šifranti pogodbe vpogled' in 'Pogodbe vnos', sprememba na polju Blokada portfelja pa je omogočena samo osebam z novo uporabniško pravico **'BlokadaPortfelja-vnos'**.

S klikom na check-box, se nam odpre novo okno, kjer lahko dopišemo komentar v zvezi z blokado / odblokado portfelja:

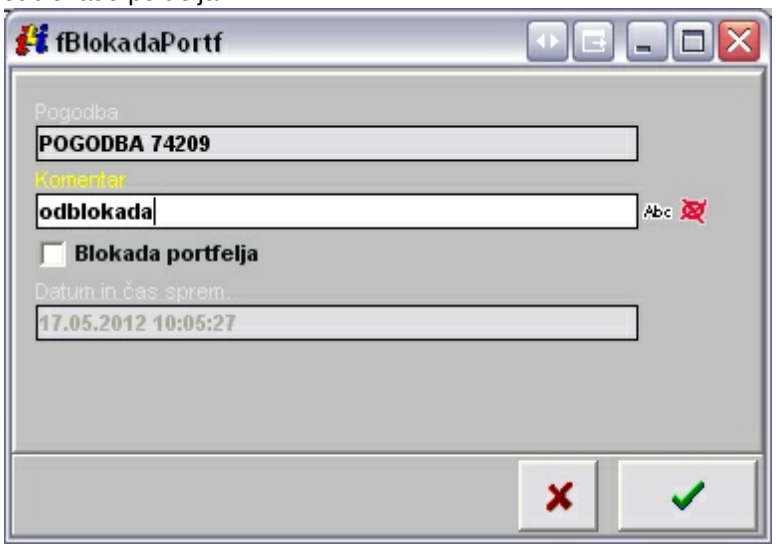

Izbiro nato potrdimo s kljukico.

Sprememba se mora nato potrditi ponovno s potrditvijo na sami pogodbi, drugače program dejansko ne zavede spremembe na parametru.

Zgodovino sprememb v zvezi z blokado portfelja lahko preverimo s klikom na ikono poleg parametra Blokada portfelja

. Odpre se nam spodnje okno, kjer je zabeležena vsaka sprememba na polju Blokada portfelja:

Bl...	Datum in čas sprem.	Uporabnik	Komentar	Pogodba
N	17.05.2012 10:05:27	SONJA	odblokada	POGODBA 74209
D	16.05.2012 13:16:29	SONJA	test blokada	POGODBA 74209
N	09.05.2012 10:53:22	SONJA		POGODBA 74209
D	09.05.2012 10:51:10	SONJA		POGODBA 74209
N	09.05.2012 10:50:16	SONJA	odblokada	POGODBA 74209
D	09.05.2012 10:37:35	SONJA	blokada	POGODBA 74209
N	09.05.2012 10:36:54	SONJA	odblokada	POGODBA 74209
D	09.05.2012 10:31:18	SONJA	blokada portfelja	POGODBA 74209

Beleži se sledeče:
- oznaka D/N na polju Blokada portfelja
- datum in čas spremembe (timestamp)
- uporabnik spremembe
- komentar uporabnika
- pogodba oz. portfelj.

Vsi podatki se napolnijo sistemsko in jih ni mogoče spreminjati.

Zgodovina je sortirana po datumu in času spremembe padajoče, torej je prvi zapis zadnja sprememba na parametru.

Spremembe na parametru Blokada portfelja se prav tako beležijo v revizijski sledi.

Na vseh ekranih, kjer so v zgornjem delu ekrana navedene pogodbe, je dodano tudi polje '**Blokada portfelja Da/Ne**':

Naziv	Soglasje	Klasifikacija	Šifra BTS	Šifra KDD	Dan sklenit...	Obraču...	Delitev d...	Blokada p...	Oseba
POGODBA 74204	Ni soglasja	?	74204	1087163	28.06.2005			Ne	OSEBA 135874 IME, NASLOV 13587
POGODBA 74208	Pisno soglasje	?	74208	112482323	29.05.2004			Ne	OSEBA 135878 IME, NASLOV 13587
POGODBA 74209	Pisno soglasje	Delniški po	74209	112587966	29.05.2004			Ne	OSEBA 135879 IME, NASLOV 13587

3.2.3.1 Kontrole na blokado portfelja

V primeru blokade portfelja so v IBI Mastru **onemogočene naslednje transakcije**:
- vnos in import naročil
- vnos in import naložbenih transakcij, razen ročnega vnosa naložbenih transakcij na že vneseno

naročilo, ter avtomatičnega importa poslov preko FIX sporočil iz LJSE.
- vnos spremljevalnih transakcij
- nakazilo denarja stranki na njegov TRR preko ekrana Obdelave/Poravnava do strank (pogodbe, ki imajo blokiran portfelj, so iz nabora izločene)
- vnos sprejema prevzemne ponudbe
- konverzija valut
- prenos med pogodbami, kjer kot ena od pogodb nastopa pogodba, ki ima blokiran portfelj.

Uporabniku se v primeru zgoraj navedenih transakcij izpiše napaka:

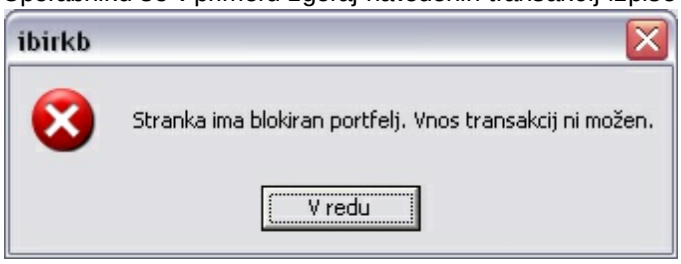

V **IBI Poslovalnici** pa je **onemogočen kakršenkoli vnos transakcij za osebo**, ki ima že odprto vsaj eno pogodbo z veljavno blokado portfelja. Uporabniku se izpiše enako sporočilo, kot v IBI Mastru (slika zgoraj).

V IBI Mastru pa so kljub blokadi portfelja **omogočene naslednje transakcije**:
- vnos in import storitev ter fakturiranje le-teh
- uvoz prilivov denarja na trgovalni račun preko Obdelave/XML Export odlivov/Import prilivov.
- obračun delitve dobička in upravljavske provizije
- uvoz transakcij iz KDD preko Obdelave/Importi, zavihek Transakcije
- Prejem dividende v obliki delnic, izvedeno preko Korporacijske akcije/Dividende v obliki delnic
- Prejem pravic iz naslova KA Izdaja pravic/Povečanje kapitala družbe, izvedeno preko Korporacijske akcije/Izdaja pravic & Povečanje kapitala
- Prejem dividend in obresti, izvedeno preko Obdelave/Poravnava, Kuponi in Razporeditev kuponov, vključno z generiranjem davčnega odtegljaja
- Split papirjev izveden preko Obdelave/Prenosi (ibib.exe)
- Zapadlost VP (z ali brez vrednosti) izveden preko Obdelave/Zapadlost VP (Ibib.exe) ali Korporacijske akcije/Zapadlost VP.

3.2.4 Vnos dokumentov na pogodbi

Vnos dokumentov na pogodbi je bil omogočen z verzijo 3.4. za določene stranke.

Osnovna funkcionalnost je vodenje podpisanih dokumentov stranke.

Vnos v šifrante

Vnos na pogodbi

3.2.4.1 Vnos šifrantov

V Šifranti/Ostali šifranti je dodan nov šifrant - DOKUMENTI.

*SFDOK	Krati...	Naziv	Zapis aktiven
1		Pogodba o borznem posredovanju	D
2		Pogodba o vodenju rauna nematerializiranih vrednostnih papirjev	D
3		Pogodba o gospodarjenju z vrednostnimi papirji	D
4		Pogodba o reodkupu vrednostnih papirjev	D
5		Pogodba o terminski prodaji delnic	D
6		Kupoprodajna pogodba	D
7		Aneks k pogodbi o reodkupu vrednostnih papirjev	D
8		Aneks k pogodbi o terminski prodaji delnic	D
9		Aneks k pogodbi o gospodarjenju z vrednostnimi papirji	D
10		Obrazec 600	D
11		Obrazec 120	D
12		Obrazec 200	D
13		Nalog za vpis zastavne pravice	D
14		Nalog za izbris zastavne pravice	D
15		Soglasje k politiki izvrevanja naroil strank	D
16		Obrazec podatki o stranki	D
17		Izjava o tveganjih	D
18		Izjava o izjemah pri pojasnilnih obveznostih	D
19		Pristopne izjave k vplačilu tok v sklade (Alfa, Beta, Gama, Delta, Novi trgi,...)	N
21		MOJA NOVA POGODBA	D
22		PA še drug zapis	D

Vnos novih dokumentov je klasičen: dvoklik na obstoječi zapis, dodajanje s +.

3.2.4.2 Vnos na pogodbi

Na pogodbi je nov zavihek 'Dokumenti', ki je vklopljen le, če je funkcionalnost vklopljena.

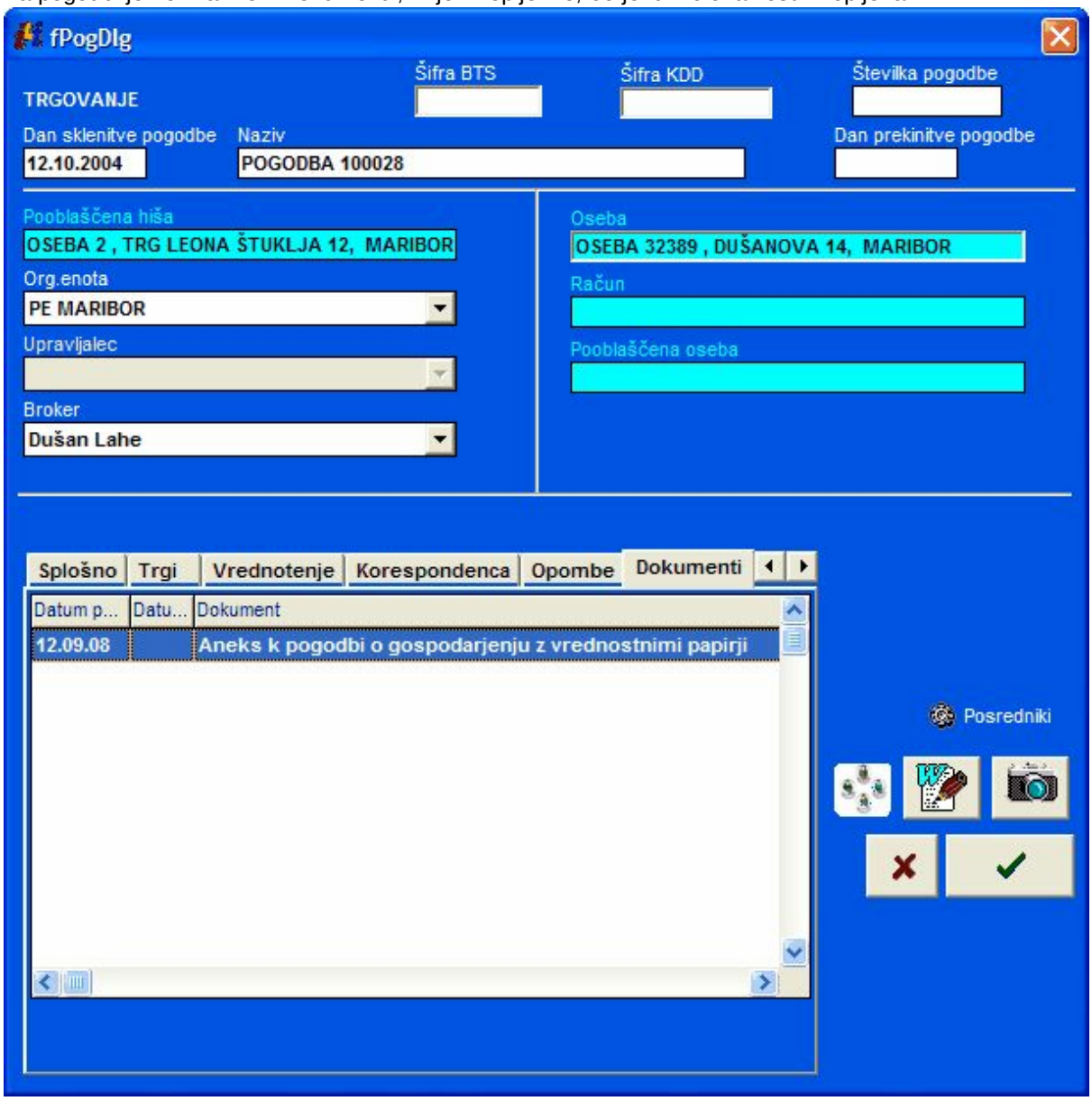

Z dvoklikom na obstoječi zapis, se nam odpre klasični vnosni ekran:

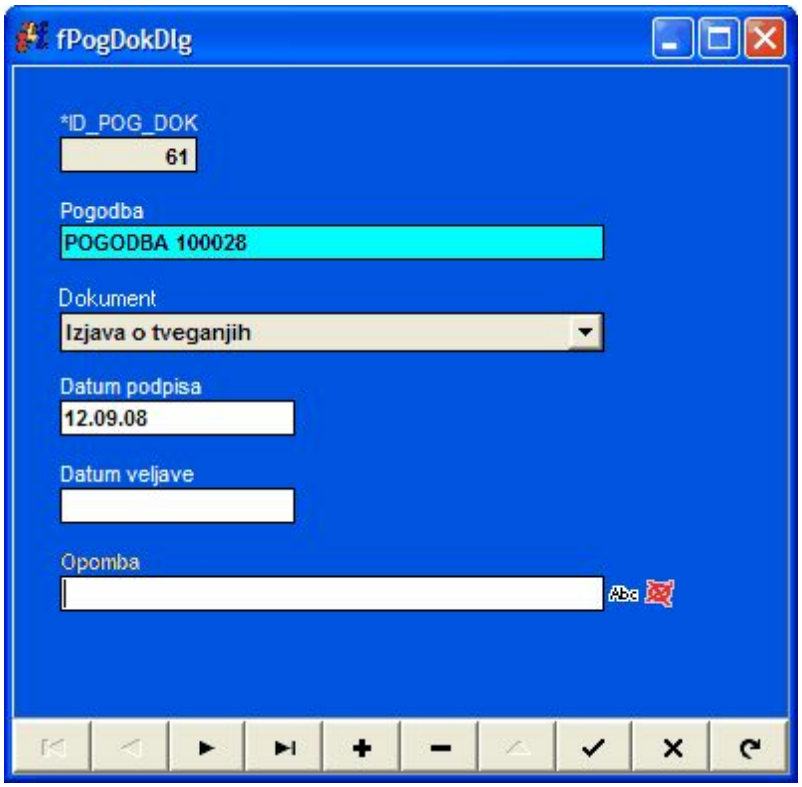

V polje opomba je možno dodati poljuben tekst v dolžini 100 znakov.

Na pogodbi tako vidimo evidenco dokumentov, ki jih je stranka podpisala:

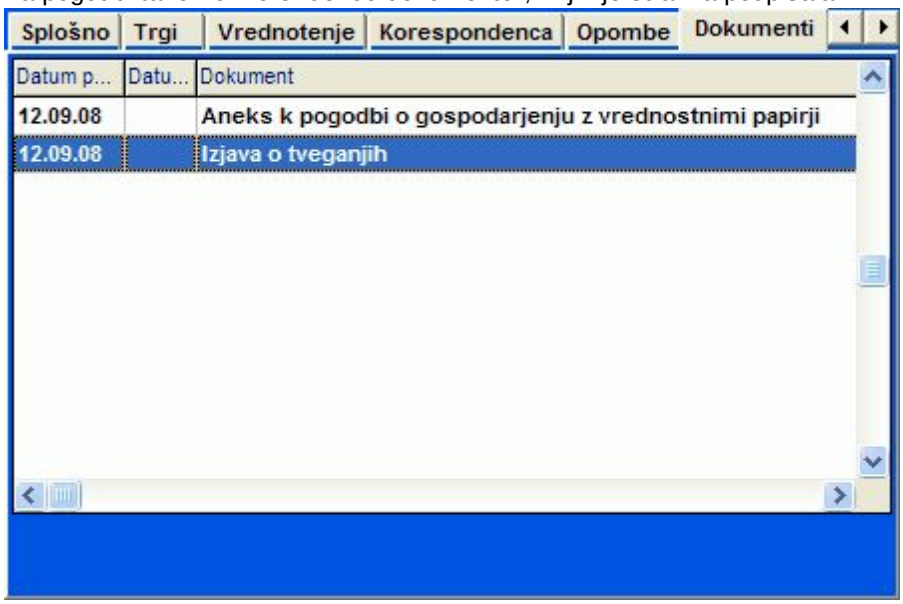

3.2.5 Zapiranje pogodb

Zapiranje posameznih pogodb

Zapremo lahko posamezno pogodbo preprosto tako, da v polje Dan prekinitve pogodbe vpišemo datum:

Pogodbo nam bo dovolilo zapreti, v kolikor na pogodbi ni stanja VP. V nasprotnem primeru nam bo javilo spodnjo napako:

Pogodba ima stanje stanje VP večje od 0 (SOS2E, zaloga 69).

Če ima pogodba stanje denarja, ne pa tudi stanja VP, nas bo program opozoril, vendar pogodbo lahko vseeno zapremo s klikom na Ignore:

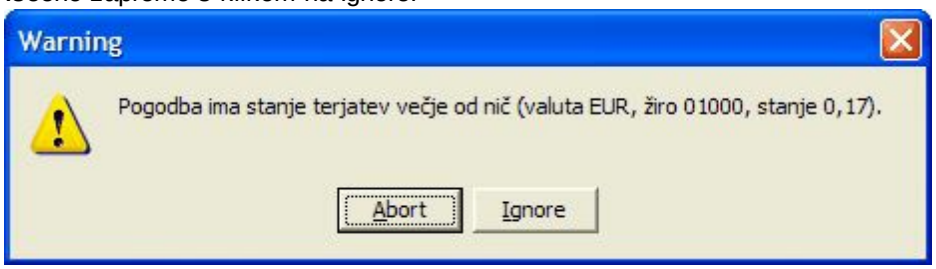

Zapiranje več pogodb naenkrat

Zapiramo lahko tudi več pogodb naenkrat. To storimo preko ekrana Pregledi/Pogodbe - evidenca, zavihek Pregled:

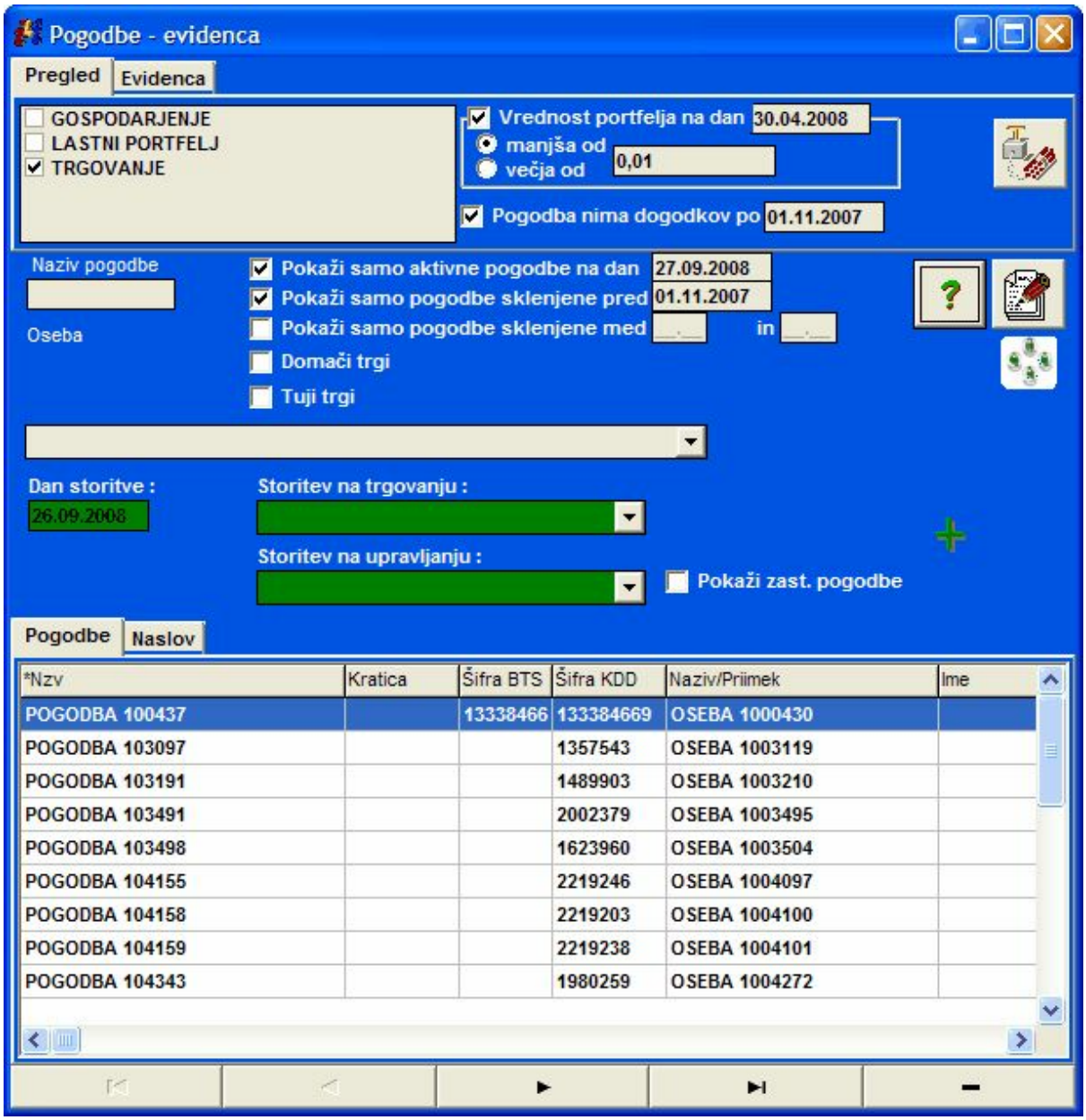

Na tem ekranu določimo najprej filtre za nabor pogodb. S klikom na vprašaj nabaremo pogodbe, ki ustrezajo vsem filtrom.

Zapiranje pa izvedemo s klikom na ikono:

OPOZORILA:

- filter Vrednost portfelja na dan se nanaša na VREDNOTENO stanje portfelja.
- v primeru, da ima pogodba stanje VP, bo program opozoril, nadaljuje se lahko z zapiranjem pogodb s klikom na Ignore. Pogodba ne bo zaprta
- v primeru, da ima pogodba stanje denarja, potem bo program opozoril, vendar s klikom na Ignore to

pogodbo ZAPREMO. S klikom na Abort pa prekinemo zapiranje, pogodbe pa ne zapremo.

3.2.5.1 Pogodbe v zapiranju

Pogodba, ki bo v bližnji prihodnosti zaprta se lahko označi kot 'pogodba v zapiranju':

V seznamu pogodb je pogodba označena kot *Italic* in neprečrtana:

V ekranu Pogodbe/evidenca so pogodbe 'v zapiranju' označene kot aktivne, pregled je možen z označbo chec-box-a:

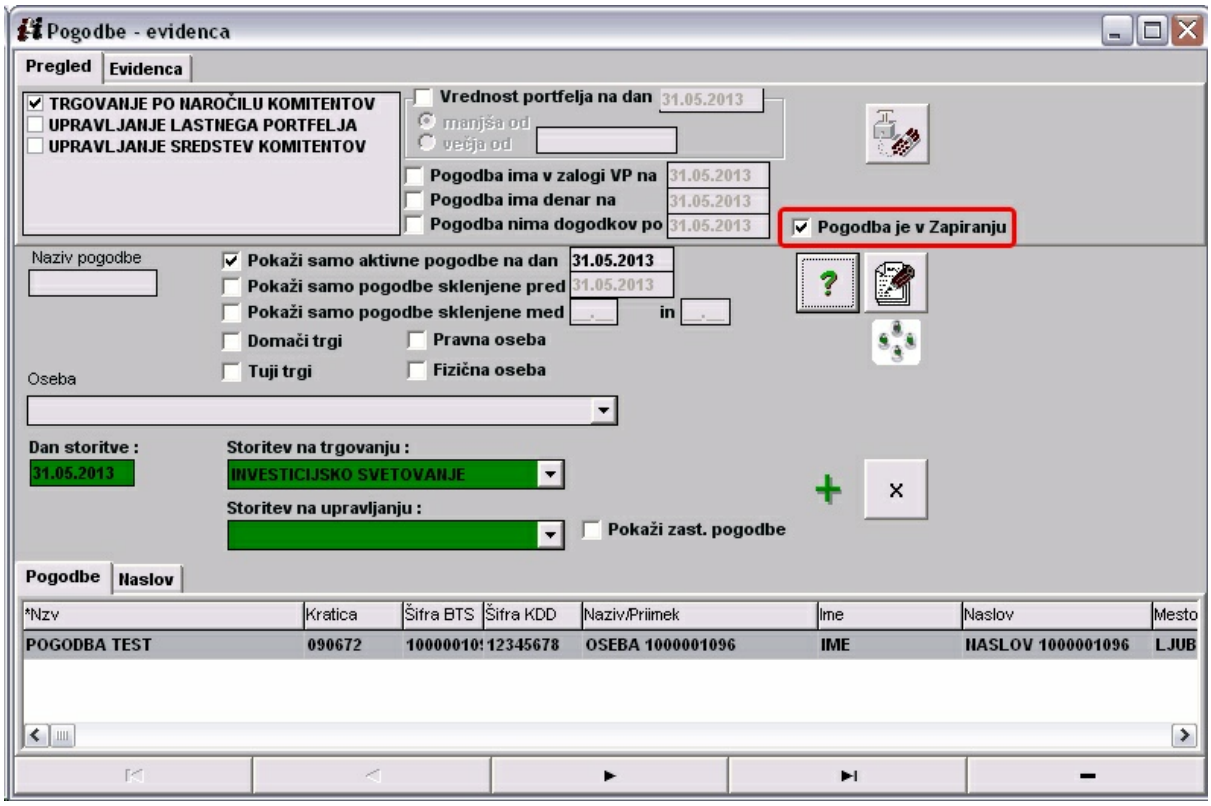

V primeru, da smo v ekranu Pogodbe-evidenca izločili pogodbe 'v zapiranju' nas program tekom dodajanja storitve ne obvesti, v primeru, da storitev dodajamo na sve označene pogodbe ali pogodbe, ki so prikazane pod nekim pogojem nas program opozori z možnostjo nadaljevanja oz. prekinitve.

Na pogodbi, ki je označena 'v zapiranju' nas ob vnosu nakupnega naročila in posla brez naročila program opozori o statusu pogodbe brez možnosti nadaljevanja:

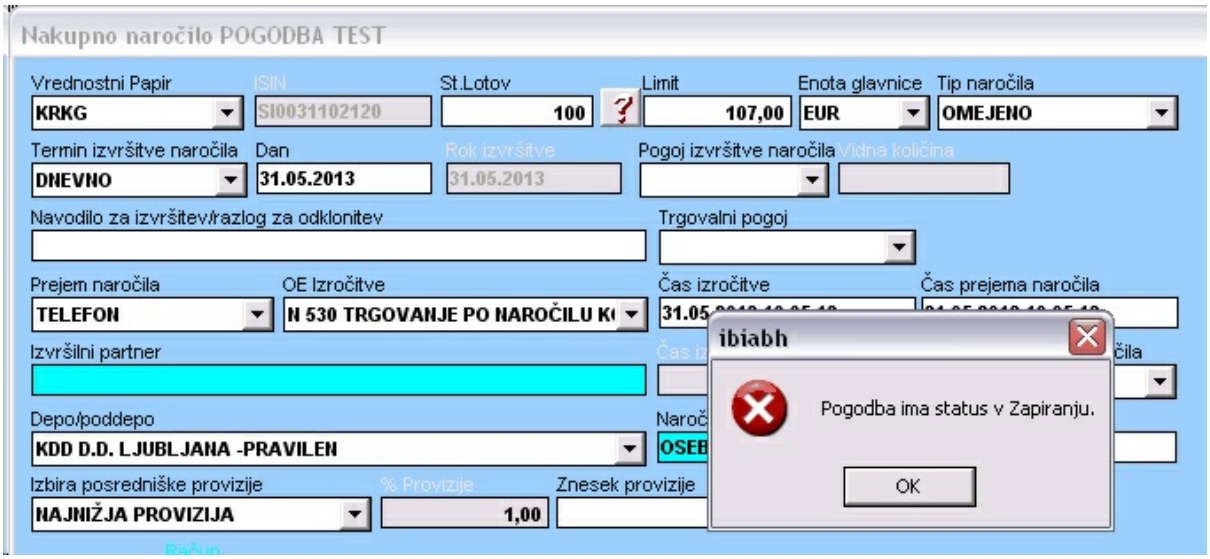

V primeru vnosa prodajnega naročila oziroma posla brez naročila nas program opozori o statusu

pogodbe z možnostjo izbire abort/Ignore:

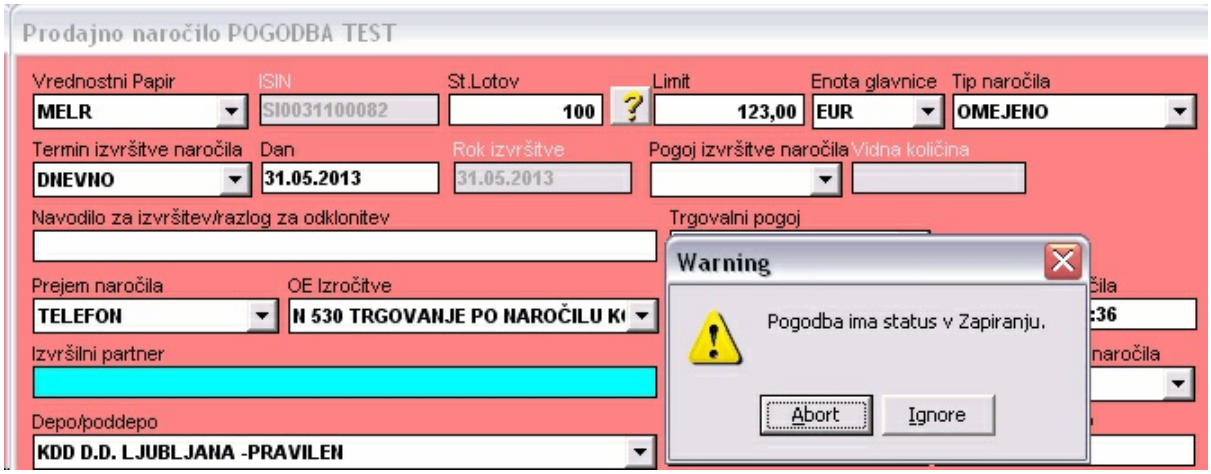

V spremljevalnih transakcijah oz. ekranu pogodbe-evidenca program opozori na enak način koz pri vnosu prodajnega naročila oz. prodajnega posla.
Vnos gotovinskih dogokov v spremljevalne transakcije kot import prilivo/odlivov je omogočen.

Opozorila:

- avtomatsko generiranje naročil na pogodbah v zapiranju za nakupna naročila ni možno, pri prodajnih naročilih v polju Opomba zapiše trenutni status pogodbe 'v zapiranju'
- v poslovalnicah razvoj prikaza pogodb 'v zapiranju' ni realiziran
- prikaz oz. izločitev teh pogodb na CR izpis je dokaj enostaven, razvijemo glede na željo stranke

3.3 Šifrant vrednostnih papirjev

Šifrant vrednostnih papirjev ažuriramo in pregledujemo v oknu *Papirji*, v meniju ***Šifranti – Papirji*.**

Okno je razdeljeno na tri dele:

- Osnovne lastnosti VP,
- Kotacije VP,
- Vrednotenje VP.

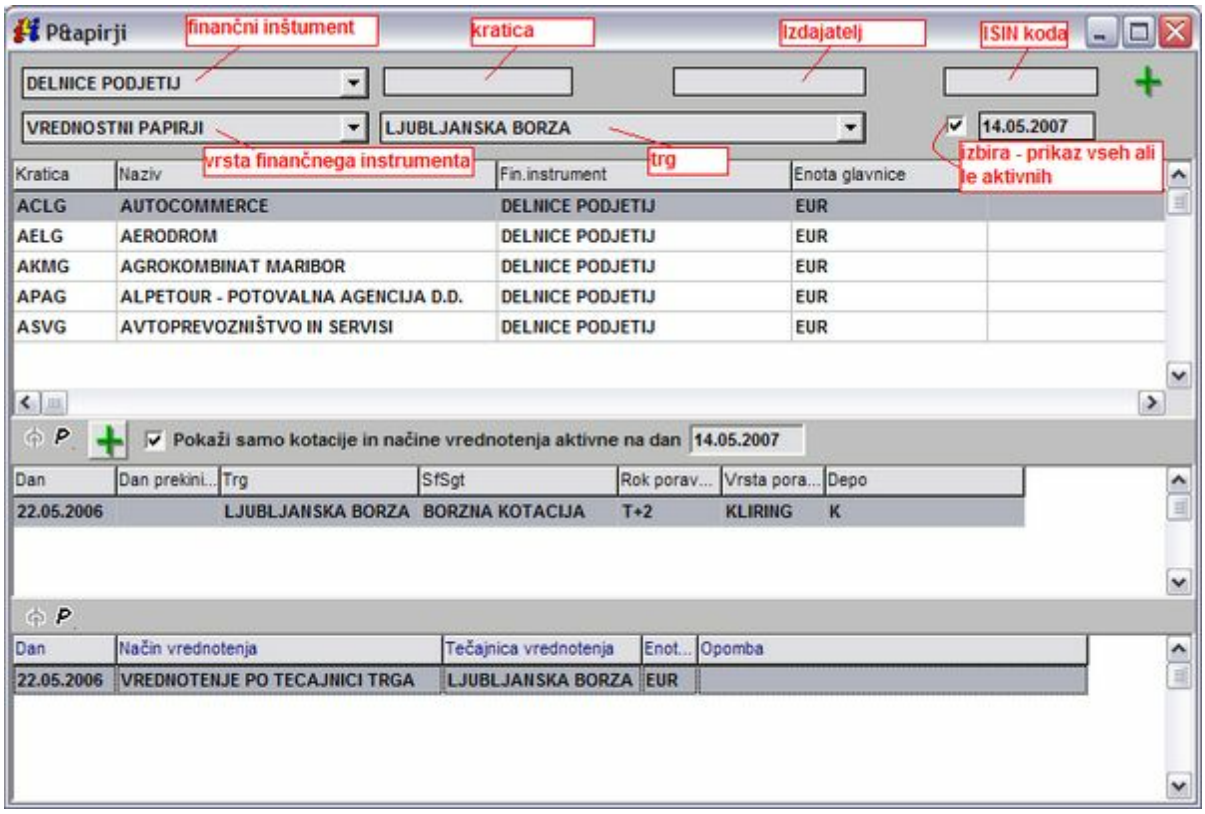

Na vrhu okna so postavljeni filtri za iskanje vrednostnih papirjev po finančnem instrumentu, vrsti finančnega instrumenta, kratici papirja, izdajatelju, ISIN-kodi in trgu.

V tem oknu tudi vnašamo nove vrednostne papirje.

To storimo na naslednji način:

- v filtre vtipkamo osnovne podatke novega vrednostnega papirja in pritisnemo Enter,
- preverimo, ali se v tabelici pod filtrom prikaže kakšen zapis,
- v primeru, da se tak zapis pokaže, v bazi že obstaja VP z izbrano kratico;
- v nasprotnem primeru kliknemo na "zeleni plus" desno zgoraj, poleg filtrov,
- vnesemo lastnosti papirja,
- vnesemo kotacijo in
- vnesemo način vrednotenja.

3.3.1 Vnos osnovnih lastnosti VP

Osnovne lastnosti vrednostnega papirja prikličemo tako, da na izbrani VP dvakrat kliknemo.
Osnovne lastnosti so razdeljene na tri zavihke.

- Prvi del zajema vrednostni papir – osnovne podatke o papirju.
- Drugi del obsega nekatere knjigovodske podatke.
- Tretji del pa kupone oz. dividende – podatke o kuponih oz. dividendah.

<u>Osnovni podatki o papirju:</u>

- kratica VP,
- kratica KDD VP – običajno je enaka kratici VP, za papir na neorganiziranem trgu, ki je že v KDD, pa se ti dve kratici lahko razlikujeta,
- ISIN-koda,
- oznaka na tečajnici – vpiše se oznako na tečajnici, če je ta drugačna od izbrane in vnesene kratice VP,
- naziv VP,
- izdajatelj – izdajatelj je obvezen podatek, saj se preverja pri knjiženju,
- finančni instrument,
- tip delnice,
- CFI koda,
- oznaka, ali gre za kosovno delnico
- izvršilna cena za izvedene finančne instrumente
- nominalna vrednost,
- nominalna valuta,
- enota glavnice (izbor valute ali odstotka),
- emisija (št. lotov emisije),
- valutna tečajnica (prikaz ustrezne valutne tečajnice),
- ročnost,
- zapadlost VP (datum dokončne zapadlosti),
- opomba.

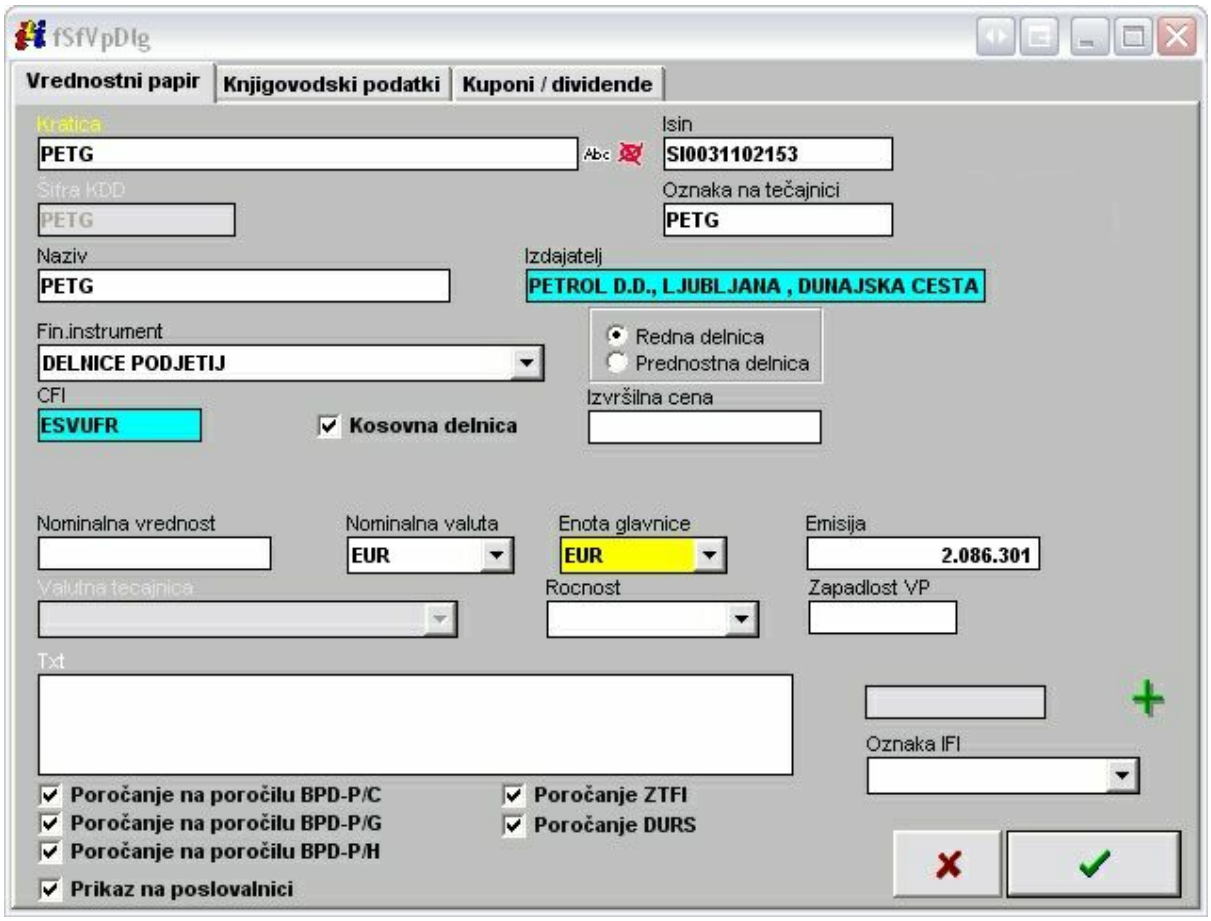

Pod poljem za opombo se nahajajo tudi dodatni parametri:
- poročanje na poročilih BPD za ATVP,
- prikaz na poslovalnici,
- poročenje dnevnih transakcij ATVP (ZTFI),
- poročanje DURSu,
- ter Oznaka IFI (potrebna za poročanje DURSu).

3.3.2 Vnos podatkov o kuponih/dividendah/depozitih

V tretjem zavihku osnovnih lastnosti definiramo različne obračune:

- obresti kuponov oz. depozitov ali
- dividende.

Tako:

- pri OBVEZNICAH vnašamo kupone in njihove lastnosti,
- pri DELNICAH vnašamo preseke ob izplačilu dividend,
- pri DEPOZITIH vnašamo navadne obračune obresti.

V vseh primerih vnašamo iste vrste podatkov.

POMEMBNO!
Poudariti je treba še pomen datumov veljave kupona. Bistvena datuma sta **Prvi dan trgovanja** in **Zadnji dan trgovanja.** Če papir še ne kotira na borzi in poznamo le prvi in zadnji dan, potem enako izpolnimo tudi prvi in zadnji dan trgovanja.

Izgled okna v primeru vnašanja dividende:

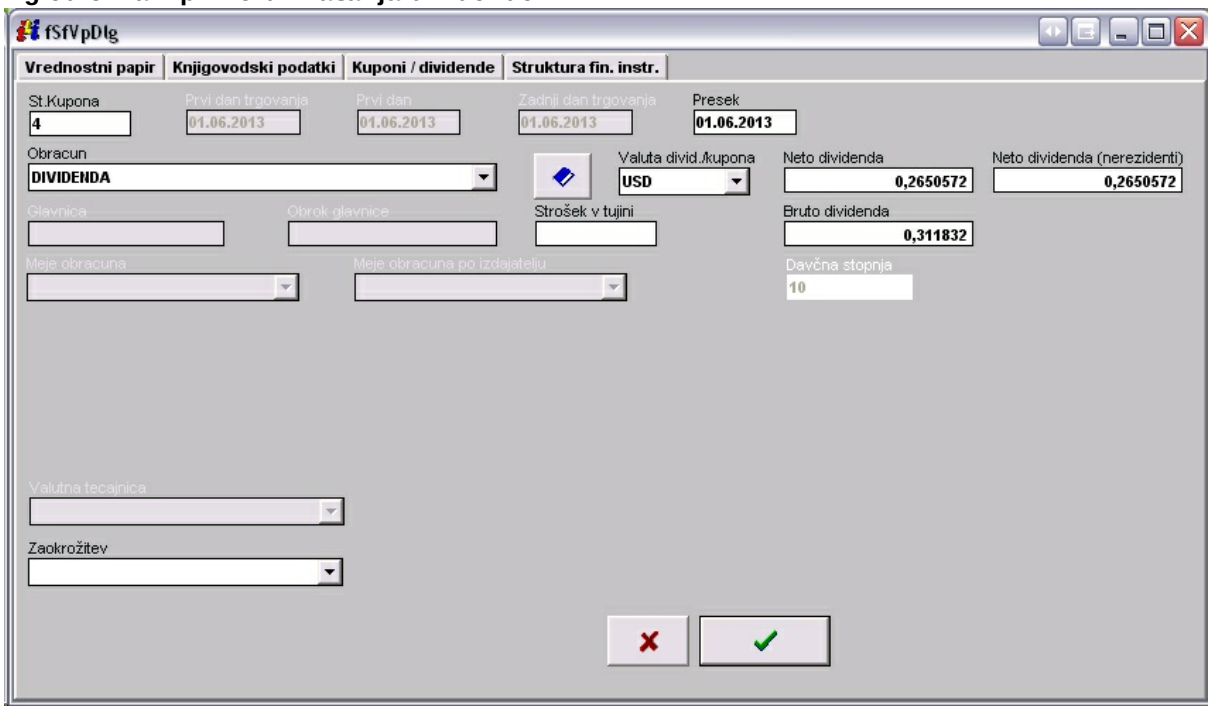

Kot tip obračuna vnesemo 'Dividenda', določimo valuto dividende in vnesemo točno vrednost bruto in neto dividende na lot, ter neto dividendo na lot za narezidente. V polje strošek vnesemo strošek v tujini na lot. Od bruto vrednosti se izračunava višina davčnega odtegljaja v Sloveniji, neto vrednost pa je potrebna za izračun skupnega priliva.

Izgled okna v primeru vnašanja kupona:

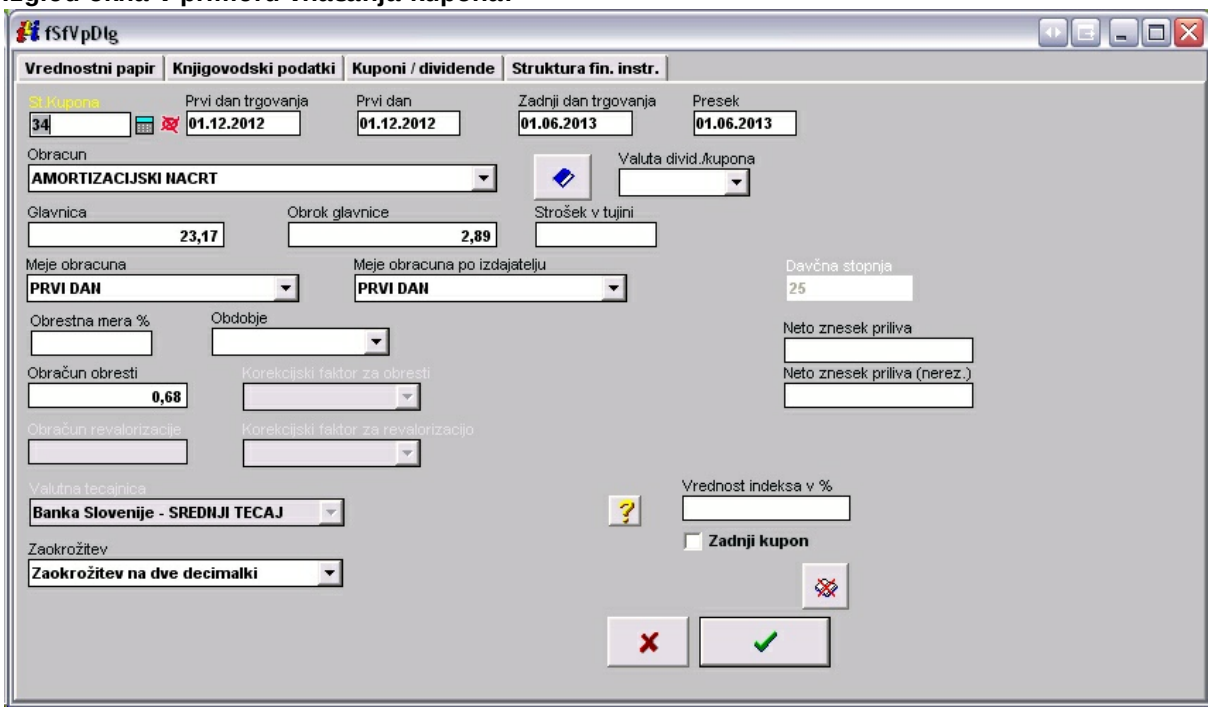

Na tem oknu so naslednja polja:

- **Št. kupona** – zaporedna številka kupona, ki se napolni avtomatično,
- **Prvi dan trgovanja** – vnese se prvi dan obrestovanja v primeru, da je kot meja obračuna določen prvi dan ali prvi in zadnji dan, sicer pa se vnese predhodni dan od prvega dneva obrestovanja (v primeru, da je kot meja obračuna določen zadnji dan ali brez prvega in zadnjega dneva),
- **Prvi dan** – vnese se prvi dan obrestovanja po izdajatelju kupona,
- **Zadnji dan trgovanja** – vnese se zadnji dan obrestovanja po borzi

OPOZORILO: Zadnji dan trgovanja je pomemben podatek, zato mora biti vpisan pravi datum!
Obdelava „Zapadli kuponi" se izvaja glede na zadnji dan trgovanja. Več o zapadlosti kuponov si lahko preberete tukaj.

- **Zadnji dan oz, Presek** – vnese se zadnji dan obrestovanja po izdajatelju
- **Obračun** – izbere se način obračuna kupona (v primeru, da noben način obračuna ne ustreza, je alternativa vnos dnevnih teoretičnih vrednosti)
- **Glavnica** – vnese se vrednost glavnice, izražena v valuti nominale (EUR, USD …)
- **Obrok glavnice** – vnese se obrok glavnice (če obstaja), izražen v valuti nominale (EUR, USD …) ki zapade ob zapadlosti kupona
- **Meje obracuna** – izbere se mejne dneve obdobja (to sta prvi dan trgovanja ter zadnji dan trgovanja)
- **Obračun obresti** – vnese se znesek natečenih obresti kupona, izražen v valuti nominale (EUR, USD …)
- **Tečajnica** – izbere se tečajnico, ki bo uporabljena za preračun vrednosti obveznic, ki so nominirane v kateri od tujih valut.

Potrebni podatki za pravilen vnos amortizacijskega načrta se razlikujejo glede na izbran način metode obračuna obresti. Predvsem je pomembna osnova štetja dni in meje obračuna:

Štetje dni:

ACT/ACT (Leto), ki upošteva dejansko število dni v letu in obdobju; Na isti osnovi, le za krajše obdobje so 'Pol leta', 'Četrt leta' in 'Mesec'.

ACT/365 - upošteva dejansko število dni v obdobju, vendar ne upošteva prestopnega leta

ACT/360 - za leto predvideva 360 dni, štetje dni pa je dejansko

30/360 - mesec ima 30 dni, leto 360 dni

30/365 - mesec ima 30 dni, leto pa 365.

Meje obračuna:

Brez prvega in zadnjega dne: izračun obresti ne upošteva prvega in zadnjega dneva kupona. Za obdobje od 1.1.2011-30.6.2011 se bo štelo 179 dni.

Prvi dan: izračun obresti upošteva samo prvi dan v kuponu, zadnjega dneva ne. V tem primeru je potrebno vnesti kupone s prekrivajočimi datumi: zadnji dan kupona je hkrati prvi dan naslednjega kupona. Za obdobje od 1.1.2011-30.6.2011 se bo štelo 180 dni.

Zadnji dan: izračun obresti upošteva samo zadnji dan v kuponu, prvega dneva ne. V tem primeru je potrebno vnesti kupone s prekrivajočimi datumi: zadnji dan kupona je hkrati prvi dan naslednjega kupona. Za obdobje od 1.1.2011-30.6.2011 se bo štelo 180 dni.

Prvi in zadnji dan: izračun obresti upošteva prvi in zadnji dan v kuponu. Za obdobje od 1.1.2011-30.6.2011 se bo štelo 181 dni.

Obdavčitev obresti v tujini

Če so bile obresti v tujini obdavčene, vnesemo neto znesek priliva na lot v polji Neto znesek priliva oz. Neto znesek priliva (nerez.) za narezidente, če se ta razlikuje. Kot bruto vrednost obresti se upošteva izračun na podlagi vnesenega kupona.

3.3.3 Načini obračuna obresti

Del okna pri izpolnjevanju podatkov o kuponih oz. dividendah se lahko spreminja v odvisnosti od načina obračuna obresti.

- **Obrestna mera**: vnese se odstotek realnih obresti.
- **Obdobje, na katerega se nanaša odstotek obresti**: izbere se ustrezno obdobje.
- **Pripis obresti**: ob zapadlosti kupona se lahko določen odstotek natečenih realnih obresti pripiše h glavnici (če pripišemo vse obresti, vnesemo 100).
- **Frekvenca pripisa obresti**: izbere se lahko dnevno ali nikoli.
- **Delež indeksa**: delež indeksa, ki ga uporabljamo za revalorizacijo obresti (v odstotkih).
- **Indeks:** izbere se indeks, ki bo uporabljen.
- **Pripis indeksacije:** če želimo pripisati celotne ali del revalorizacijskih obresti ob zapadlosti kupona, vnesemo delež v %, ki ga želimo pripisati.
- **Frekvenca pripisa indeksacije**: izbere se lahko dnevno ali nikoli.
- **Korekcijski faktor za realne obresti**: to je korekcijski faktor, ki ga objavlja KDD (pomen je opisan spodaj).
- **Obračun revalorizacije.**
- **Korekcijski faktor za revalorizacijo:** pomen je opisan spodaj.
- **Vrednost indeksa v %:** na klik vprašaj se nam prepiše vrednost referenčne obrestne mere (indeksa) iz Vrste/Indeksi po spodnjih pravilih glede na izbrane meje obračuna:
  - če je meja obračuna na kuponu definirana kot 'Prvi in zadnji dan', potem se na '?' izbere vrednost ustreznega indeksa, ki velja na datum začetka - 1 dan ali prej, če ni vpisane vrednosti na D-1
  - če je meja obračuna 'prvi dan', velja enako
  - če je meja obračuna 'zadnji dan', potem se izbere in upošteva indeks, ki velja na dan začetka obračuna,
  - enako velja tudi za izbrano možnost 'brez prvega in zadnjega dne'

Metode obračuna obresti

RELATIVNA (proporcionalna) metoda

Obresti = Glavnica * Obr. mera * Št. dni / 36500

KONFORMNI obračun št. dni/št. dni v obd.
Obresti = Glavnica * (1 + Obr. mera / 100) - 1)

a) AMORTIZACIJSKI NAČRT
Navedejo se obroki glavnice in natečene obresti za posamezno obdobje.
b) DEP – R KONFORMNI, OBRESTI REV. GLAV., PRIPIS OBRESTI
Glavnica se revalorizira, obresti se obračunajo na revalorizirano glavnico (po konformni metodi) in se pripisujejo glavnici.
c) DISKONTNE OBRESTI
d) DIVIDENDA
e) KOREKCIJSKI FAKTORJI
f) R KONFORMNI, OBRESTI GLAV., REV.GLAV.
Konformni način obračuna, obresti se obračunajo na glavnico, glavnica se revalorizira
g) R KONFORMNI, OBRESTI GLAV., REV.GLAV. IN OBRESTI
Konformni način obračuna, obresti se obračunajo na glavnico, revalorizira se glavnico in obresti.
h) R KONFORMNI, OBRESTI REV. GLAV.
Konformni način obračuna, obresti se obračunajo na revalorizirano glavnico.
i) R PROPORCIONALNI, OBRESTI GLAV., REV. GLAV.
Relativna metoda obračuna, obresti se obračunajo na glavnico, glavnica se revalorizira.
j) R PROPORCIONALNI, OBRESTI GLAV., REV. GLAV. IN OBRESTI
Relativna metoda obračuna, obresti se obračunajo na glavnico, revalorizira se glavnico in obresti.
k) R PROPORCIONALNI, OBRESTI REV. GLAV.
Relativna metoda obračuna, obresti se obračunajo na revalorizirano glavnico.
l) R PROPORCIONALNI, OBRESTI REV. GLAV., PRIPIS OBRESTI
Relativna metoda obračuna, obresti se obračunajo na revalorizirano glavnico, obresti se pripišejo.
m) VNOS DNEVNIH TEORETIČNIH VREDNOSTI
n) R KONFORMNI, OBRESTI REV. GLAV. – RS15
o) R KONFORMNI, OBRESTI REV. GLAV.- RS10
p) R KONFORMNI, OBRESTI GLAV., REV. OBRESTI – RS16
q) R KONFORMNI, OBRESTI GLAV., REV. OBRESTI – RS24
r) LINEARNA METODA, ZAOKROŽEVANJE NA DECIMALKO (BZBS)
s) LINEARNA METODA

Pomen korekcijskih faktorjev

Korekcijske faktorje uporabljamo takrat, ko uporabljamo amortizacijski načrt za izračun obresti. V takem primeru vemo, koliko bodo znašale obresti na koncu obdobja, za vsak dan posebej pa lahko vpišemo korekcijske faktorje: npr. ob koncu obdobja so obresti 100. Če ne vnašamo korekcijskih faktorjev, potem obresti linearno naraščajo od 0 do 100.

Če vnašamo korekcijske faktorje za vsak dan, so obresti na določen dan enake:
= 100 * (korekcijski faktor na ta dan).
Korekcijski faktor je vedno manjši od 1.

© IRM Info Rešitve d.o.o.

Vnos dnevnih teoretičnih vrednosti

Pri obračunih obresti imamo nekaj fiksnih obračunov že na voljo. Vendar je praksa pokazala, da obstajajo primeri, ko se s formulo ne da določiti gibanja obresti kupona. V takih primerih nam program omogoča ročni vnos dnevnih teoretičnih vrednosti (nominalno vrednost glavnice, vrednost realnih in vrednost revalorizacijskih obresti). Dnevne teoretične vrednosti vnašamo na naslednji način:

V polju *Obračun obresti* izberemo *Vnos dnevnih teoretičnih vrednosti*. Nato poleg tega polja kliknemo na ikonico.

Prikaže se novo okno, ki prikazuje predhodno vnesene teoretične vrednosti. Novo teoretično vrednost vnesemo tako, da kliknemo na zeleni plus, vnesemo ustrezen datum, vrednost glavnice in vrednost realnih ter revalorizacijskih obresti. Na koncu vnesene podatke potrdimo. Na voljo imamo dve možnosti:

- zelena kljukica podatke shrani,
- zelena kljukica s plusom pa podatke shrani, hkrati pa se ponovno odpre ekran za vnos nove teoretične vrednosti.

Posebnosti pri vnosu šifranta vrednostnih papirjev

Vnos dividend pri delnicah

Blagajniški zapisi

Spodaj je razviden primer vnosa osnovnih podatkov blagajniškega zapisa s to razliko, da v primeru deviznega blagajniškega zapisa kot nominalno valuto določimo tujo valuto.

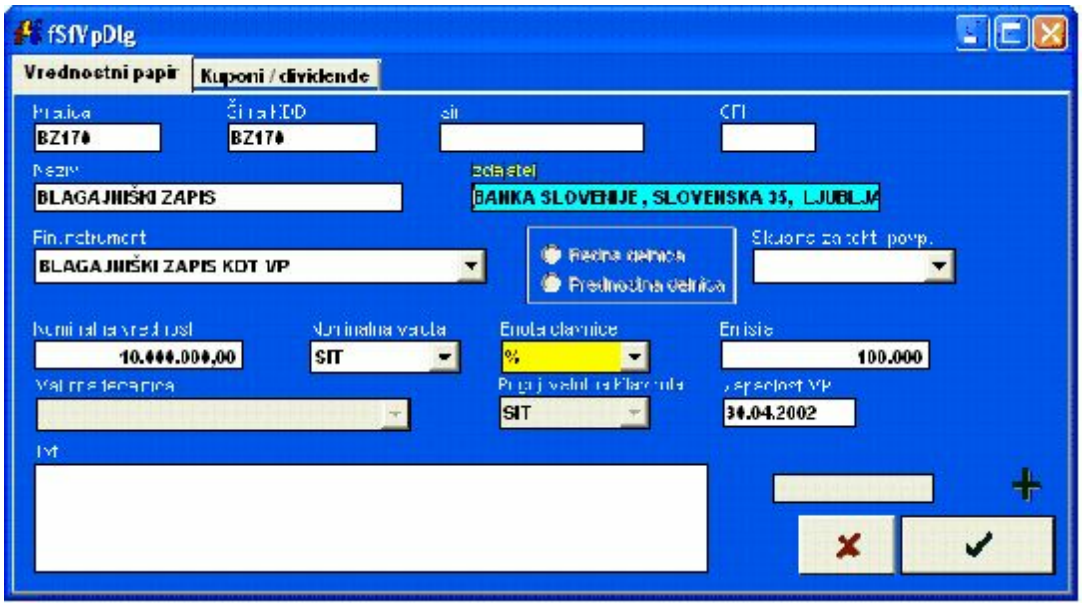

Blagajniški zapisi so kratkoročni papirji. Vnašamo jih kot enokuponske papirje z diskontom.

Primer:

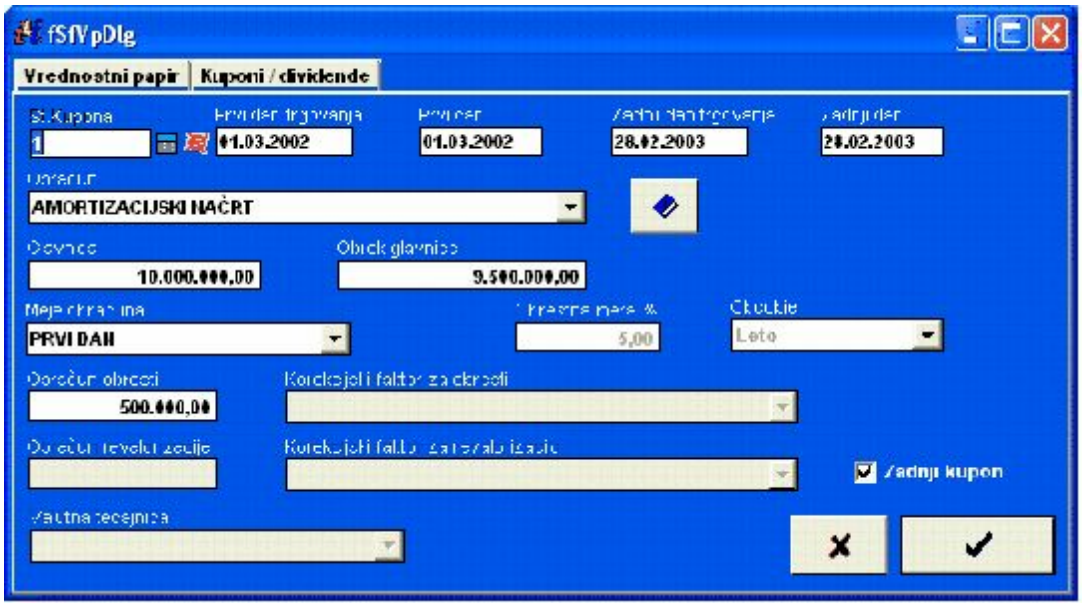

Na zgornji sliki opazimo, da je v polje Obrok glavnice vnesen obrok glavnice, ki zapade na dan zapadlosti kupona – torej papirja.
Opozorilo: Ne pozabite označiti, da gre za zadnji kupon (kljukica)!

Zakladne menice se vnašajo enako kot blagajniški zapisi.

Obveznice

Problem lahko nastane ob zapadlosti obveznic, ko nekaj dni še kotirajo brez kupona. Program namreč vedno zahteva kupon, da lahko obračuna vrednost obresti. Poglejmo si **primer:**

Imamo obveznico, ki zapade npr. 31. 12. 2007. Zadnji kupon te obveznice ima zadnji dan trgovanja enak 24. 12. 2007, zadnji dan pa 31.12. 2007.

V takem primeru vnesemo še tako imenovani ***zadnji navidezni kupon*** na naslednji način:

- prvi dan trgovanja = 25.12. 2007,
- zadnji dan trgovanja = 31.12. 2007,
- način obračuna = vnos dnevnih teoretičnih vrednosti,
- vnesemo dnevno teoretično vrednost samo na 25. 12. 2007, kjer so vse vrednosti enake 0.

Primer vnosa kupona za obveznico:
Prvi dan trgovanja = 15. 4. 2005,
Zadnji dan trgovanja = 15. 10. 2005,
Obračun obresti = R Komforni način, obresti rev. glav. (obresti se bodo prištele na revalorizirano glavnico).

V primeru, da določimo kot mejo obračuna "prvi dan", bo prvi dan obrestovanja 15. 4. 2005, zadnji dan 14. 4. 2005. Prvi dan naslednjega kupona bo 15. 10. 2005 in hkrati prvi dan obrestovanja za naslednji kupon.

V oknu **Orodja/Preračun VP** – kalkulator – dobimo preračunane vrednosti za obresti in revalorizacijo glavnice za določen Vrednostni papir na določen dan.

Posebnosti
OBRAČUN OBRESTI ZA OBVEZNICO RS10, S12, DBO1

1. Definiranje kupona

Po vnosu podatkov o ustreznem papirju v okno Šifranti/Papirji kliknemo na zavihek Kuponi/Dividende. Sledi definiranje kupona. Obdobje, za katero se definirajo kuponi, je eno leto. Pozorni moramo biti na to, da je prvi dan veljave kupona, delovni dan. Datum zadnjega prispelega izplačila iz vrednostnega papirja je 31. 5. 2001 oziroma v primeru, če ta dan ni delovni dan, prvi naslednji delovni dan.
V okno Glavnica bo za prvi kupon in vsaki naslednji kupon vnesena revalorizirana vrednost glavnice na zadnji dan veljave prejšnjega kupona. Meji obračuna sta prvi in zadnji dan. To pomeni, da bo prvi dan obračuna obresti tisti datum, ki smo ga vpisali v okno z besedilom, prvi dan trgovanja. Zadnji dan obrestovanja pa bo tisti datum, ki smo ga vpisali v kvadratek z besedilom, zadnji dan trgovanja. Realna obrestna mera je 4,5 letno od glavnice, ki se tekoče valorizira s stopnjo, vsakokrat enako veljavni temeljni obrestni meri. Obdobje obrestovanja je leto.
Iz nabora bomo izbrali naslednjo metodo obračuna obresti: **R – komforni način obresti rev. glav. – RS10**.

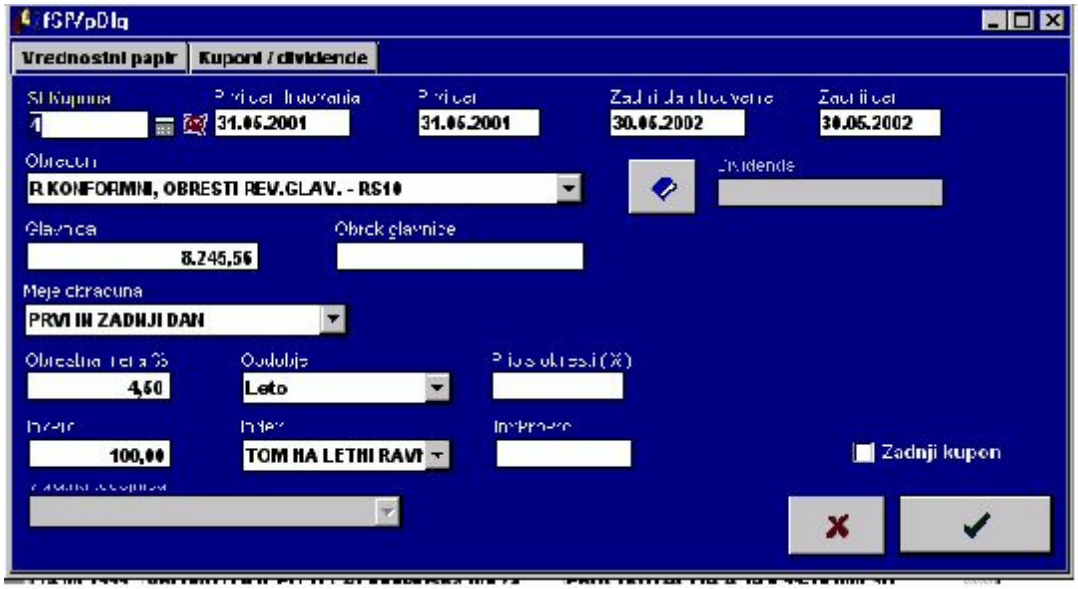

OBRAČUN OBRESTI ZA OBVEZNICE RS16 do RS21
(ne velja za obveznice z valutno klavzulo)

1. Definiranje kupona

Po vnosu podatkov o ustreznem papirju v okno Šifranti/Papirji kliknemo na zavihek Kuponi/Dividende. Prvi kupon, ki ga bomo vnesli, bo zadnji veljavni kupon. Pozorni moramo biti na to, da je prvi dan veljave kupona delovni dan.

V oknu Glavnica bo za prvi kupon in vsak naslednji kupon vnesena nominalna vrednost glavnice. V tem primeru se glavnica ne revalorizira. Meji obračuna sta prvi in zadnji dan, kar pomeni, da bo prvi dan obračuna obresti tisti datum, ki smo ga vpisali v okno z besedilom, prvi dan trgovanja. Zadnji dan obrestovanja pa bo tisti datum, ki smo ga vpisali v kvadratek z besedilom, zadnji dan trgovanja.

Iz nabora bomo izbrali naslednjo metodo obračuna: **obresti R – komforni način obresti glav., revalorizirane obresti – RS16.**

Obrestna mera je 4,2 %. Obdobje obrestovanja je leto. Indeks izberemo iz nabora. V tem primeru bo TOM (letna) temeljna obrestna mera.

Naslednji kupon definiramo od prvega naslednjega dneva, to pomeni od dneva, ki smo ga označili kot zadnji dan obrestovanja prejšnjega kupona. V okno Glavnica bomo vnesli nominalno vrednost glavnice.
V naboru bomo izbrali naslednjo metodo obračuna obresti: **R – komforni način obresti glav., revalorizirane obresti – RS16.**

Indeks izberemo iz nabora. V tem primeru bo TOM (letna) temeljna obrestna mera.

OPOZORILO: Vse vrednosti TOM-a morajo biti vnesene od tistega meseca, ki je označen kot mesec začetka veljave prvega kupona, pa do tekočega meseca. Indekse vnašamo v okno Vrste/Indeksi na prvi dan v mesecu. V primeru, da vrednosti za TOM niso vnesene, obresti ne bodo pravilno izračunane.

2. Metoda obračuna obresti

Pri obveznici RS16 se upošteva komforni način izračuna obresti. Obresti se računajo na nominalno vrednost glavnice s tem, da se upošteva revalorizacija obresti. Končna vrednost obresti je zaokrožena na štiri decimalke.

Formula za izračun obresti je:

OBRAČUN OBRESTI ZA OBVEZNICE RS22 do RS25 (ne velja za obveznice z valutno klavzulo)

1. Definiranje kupona

Po vnosu podatkov o ustreznemu papirju kliknemo v okno Šifranti/Papirji na zavihek Kuponi/Dividende.
Prvi kupon, ki ga bomo vnesli, bo zadnji veljavni kupon. Pozorni moramo biti na to, da je prvi dan veljave kupona delovni dan. Datum zadnjega prispelega izplačila vrednostnega papirja je 13. 3. 2002 oziroma v primeru, če ta dan ni delovni dan, prvi naslednji delovni dan.

V okno Glavnica bo za prvi kupon in vsak naslednji kupon vnesena nominalna vrednost glavnice. V tem primeru se glavnica ne revalorizira. Meji obračuna sta prvi in zadnji dan, kar pomeni, da bo prvi dan obračuna obresti tisti datum, ki smo ga vpisali v okno z besedilom, prvi dan trgovanja. Zadnji dan obrestovanja pa bo tisti datum, ki smo ga vpisali v kvadratek z besedilom zadnji dan trgovanja.

V naboru bomo izbrali metodo obračuna obresti **R – komforni način obresti glav., revalorizirane obresti – RS24.**

Indeks izberemo iz nabora, v tem primeru bo TOM (letna) temeljna obrestna mera. Obdobje obrestovanja je leto, obrestna mera je 4,2 %.

Naslednji kupon definiramo od prvega naslednjega dneva, to je od dneva, ki smo ga označili kot zadnji dan obrestovanja prejšnjega kupona. V okno Glavnica bomo vnesli nominalno vrednost glavnice.

V naboru bomo izbrali naslednjo metodo obračuna obresti: **R – komforni način obresti glav., revalorizirane obresti – RS16.**

Indeks izberemo iz nabora, v tem primeru bo TOM (letna) temeljna obrestna mera.

© IRM Info Rešitve d.o.o.

OPOZORILO: Vse vrednosti TOM-a morajo biti vnesene od tistega meseca, ki je označen kot mesec začetka veljave prvega kupona, do tekočega meseca. Indekse vnašamo v okno Vrste/Indeksi na prvi dan v mesecu. V primeru, da vrednosti za TOM niso vnesene, obresti ne bodo pravilno izračunane.

2. Metoda obračuna obresti

Pri obveznici RS16 se upošteva komforni način izračuna obresti. Obresti se računajo na nominalno vrednost glavnice s tem, da se upošteva revalorizacija obresti. Končna vrednost obresti je zaokrožena na štiri decimalke.

Formula za izračun obresti je:

- **OBRESTNA MERA IN NAČIN IZRAČUNA OBRESTI:**

Obrestna mera za obresti je spremenljiva in je enaka vsoti vsakokrat veljavne temeljne obrestne mere in 4,2 odstotnih točk (TOM + 4,2 %) letno. Obrestna mera v obdobju za katerega se računajo obresti se izračuna z uporabo naslednje formule:

$$i = \left[\left(\left(\sqrt[D]{1+TOM_1 + 4{,}2\%}\right)^{d_1} x \left(\sqrt[D]{1+TOM_2 + 4{,}2\%}\right)^{d_2} x \ldots x \left(\sqrt[D]{1+TOM_n + 4{,}2\%}\right)^{d_n}\right) -1\right] \text{ x } 100$$

pri čemer je:

i	obrestna mera v obdobju, za katerega se računajo obresti, izražena v % in zaokrožena na dve decimalni mesti;
D	število dni v letu;
$TOM_1 \ldots TOM_n$	(letna) temeljna obrestna mera, veljavna v posameznem (pod)obdobju znotraj obrestnega obdobja, za katerega se računajo obresti;
$d_1 \ldots d_n$	število dni v posameznem (pod)obdobju, znotraj obrestnega obdobja, za katerega se računajo obresti, v katerem velja posamezna višina TOM;
$\left(\sqrt[D]{1+TOM_n + 4{,}2\%}\right)^{d_n}$	obrestovalni faktor v posameznem (pod)obdobju, ki se vselej zaokrozi na 8 decimalnih mest.

Obresti od obveznic se obračunajo po naslednji formuli:

I = G * i

pri čemer je:

G neodplačana glavnica
i obrestna mera v obdobju

Obresti se obračunajo od glavnice obveznice na *dan dospelosti plačila obresti*, na konformni način, upoštevaje dejansko število dni v obrestovalnem obdobju in dejansko število dni v letu, za obrestovalno obdobje, ki se začne:

(I) v primeru, da gre za prvo plačilo obresti, dne 13. marca 2001;
(II) v vseh ostalih primerih na zadnji prejšnji dan dospelosti plačila obresti, konča pa se na dan dospelosti plačila obresti (vendar pa dneva dospelosti plačila obresti ne vključuje).

Dan dospelosti plačila obresti v tem prospektu pomeni vsak 13. marec po 13. marcu 2001 do vključno dneva končne dospelosti obveznice, oziroma v primeru, če kateri od takšnih dni ni *delovni dan*, prvi naslednji *delovni dan*.

3.3.4 Krediti in depoziti

Dani krediti oziroma depoziti

Vnesemo jih enako kot obveznice.

Pri tem je **Nominalna vrednost papirja = 1, Nominalna valuta = EUR in Enota glavnice = %.**

Depozite lahko vodimo na dva načina:
- depozit ima samo en kupon: v primeru, ko za vsako vezavo gotovine naredimo nov depozit, tj. nov papir,
- depozit ima več kuponov: s tem lahko v okviru enega papirja vodimo ponovno vezanje denarja.

3.3.5 Vnos kotacije VP in provizij trga

Kotacije VP

Za vsak vrednostni papir moramo definirati vrsto kotacije in za vsak VP se v programu vodi zgodovina kotacij (uporabnik v vsakem trenutku ve, kje in kdaj določen VP kotira).

Novo kotacijo vnesemo tako, da z miško dvakrat kliknemo na tabelico na sredini okna *Šifrant vrednostnih papirjev*.

Pri vsaki kotaciji vnesemo naslednje podatke:
- **dan**: datum začetka kotacije,
- **trg kotacije,**
- **segment trga** (SFSGT),
- **rok poravnave**: kdaj se ponavadi poravnajo posli s tem papirjem,
- **depo:** izberemo depo, kjer je ta vrednostni papir (lahko vpliva na knjiženje: VP, ki je v KDD, se lahko knjiži na drug konto kot drug VP)
- **datum prekinitve kotacije**,

- **provizije trga.**

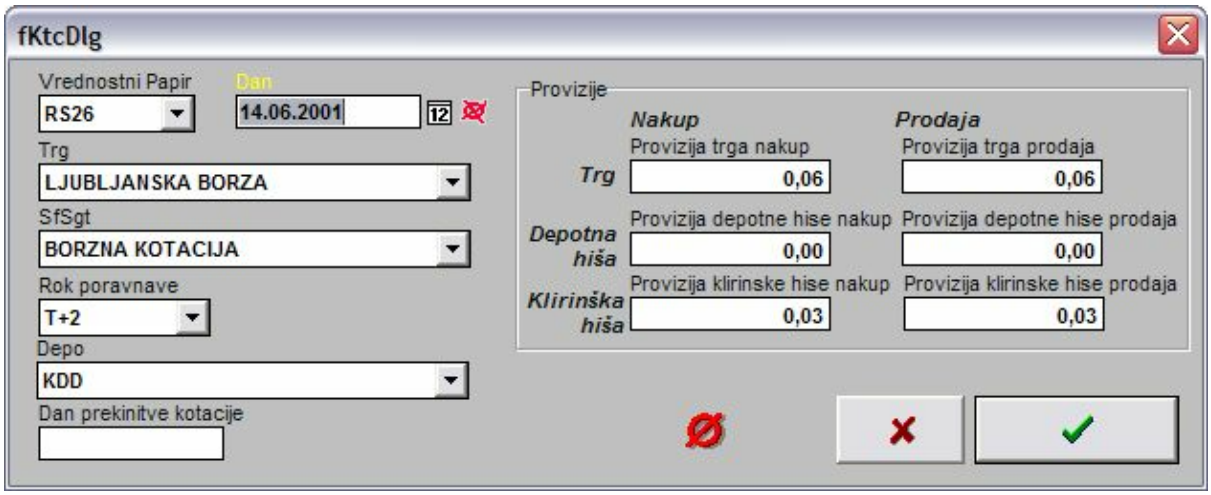

Vnos provizij trga za vrednostni papir

Pri kotacijah moramo vnesti provizije posebej za nakup in posebej za prodajo.
Vnesemo naslednje vrste provizij:

- provizijo trga (npr. provizijo borze),
- provizijo depotne hiše (trenutno se ne uporablja),
- provizijo klirinške hiše (npr. provizijo KDD).

Te provizije so zelo pomembne pri importu poslov iz KDD ali borze, ker se pri generiranju poslov napolnijo ustrezne provizije. Prav tako se pri ročnem vnosu poslov izbor plačane provizije potegne iz teh podatkov.

3.3.6 Nastavitev vrednotenja

Z namenom pravilnega vrednotenja je treba definirati način vrednotenja posameznega vrednostnega papirja.
Za papirje, ki kotirajo na Ljubljanski borzi, se ponavadi uporablja vrednotenje po tečajnici trga, v tem primeru Ljubljanske borze. Prav tako lahko po tečajnici trga vrednotimo druge vrednostne papirje (seveda moramo ustrezno ažurirati tečajnice VP na različnih trgih).

Posamezne vrednostne papirje lahko vrednotimo še po nakupnih cenah, teoretični vrednosti ali po zadnjih knjigovodskih vrednostih.

Tudi pri načinih vrednotenja vodimo zgodovino, tako da vsakič, ko VP spremeni način vrednotenja, le dodamo nov način in ne prepišemo obstoječega. Veljaven je vedno lahko samo en način vrednotenja na določen dan.

Dan	Način vrednotenja	Tečajnica vrednotenja	Enot...	Opomba
01.01.2006	VREDNOTENJE PO TECAJNICI TR	FRANKFURT	EUR	
01.01.2007	VREDNOTENJE PO TECAJNICI TR	XETRA	EUR	

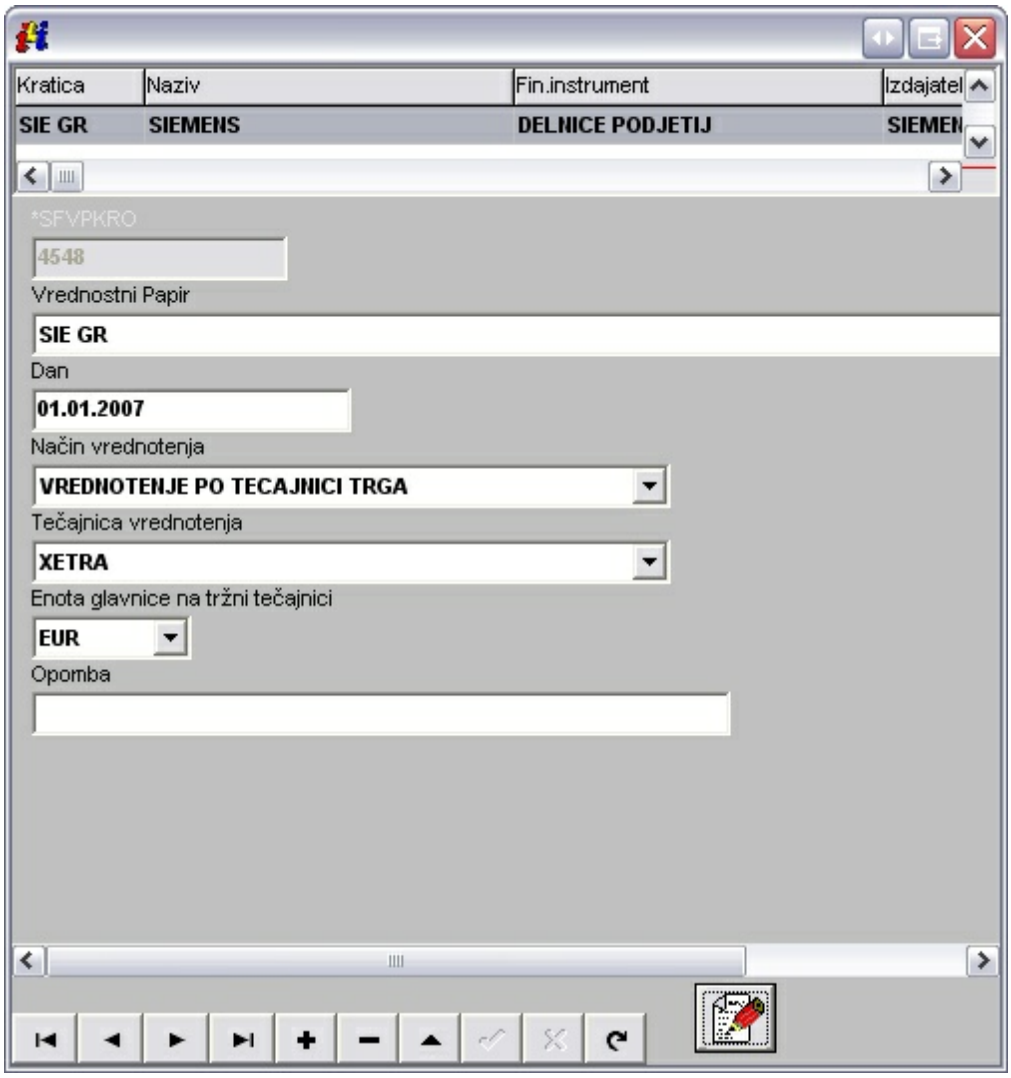
Kratica
Naziv
Fin.instrument
Izdajatel
SIE GR
SIEMENS
DELNICE PODJETIJ
SIEMEN
*SFVPKRO
4548
Vrednostni Papir
SIE GR
Dan
01.01.2007
Način vrednotenja
VREDNOTENJE PO TECAJNICI TRGA
Tečajnica vrednotenja
XETRA
Enota glavnice na tržni tečajnici
EUR
Opomba

3.3.7 Kopiranje amortizacijskega načrta

Na osnovnem ekranu za vrednostni papir moramo vnesti datum zapadlosti papirja:

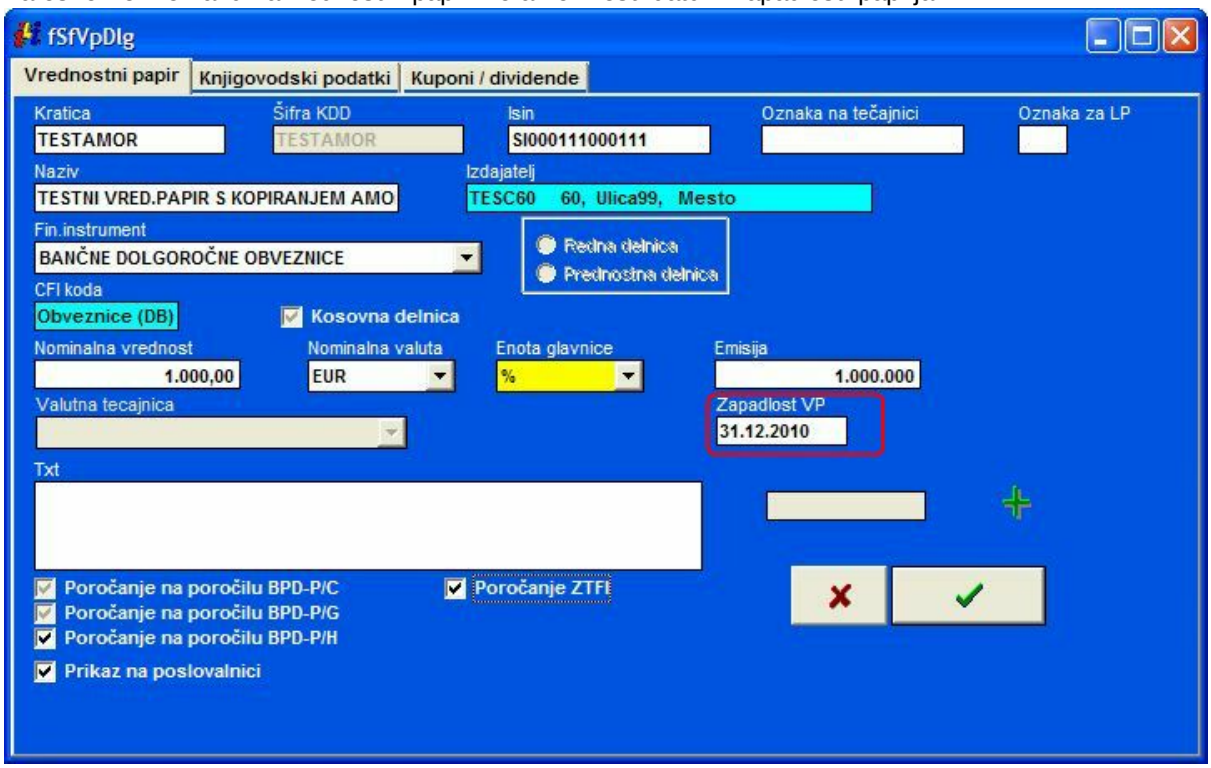

Vnesemo prvi kupon prek zavihka Kuponi/Dividende – Dodajanje:

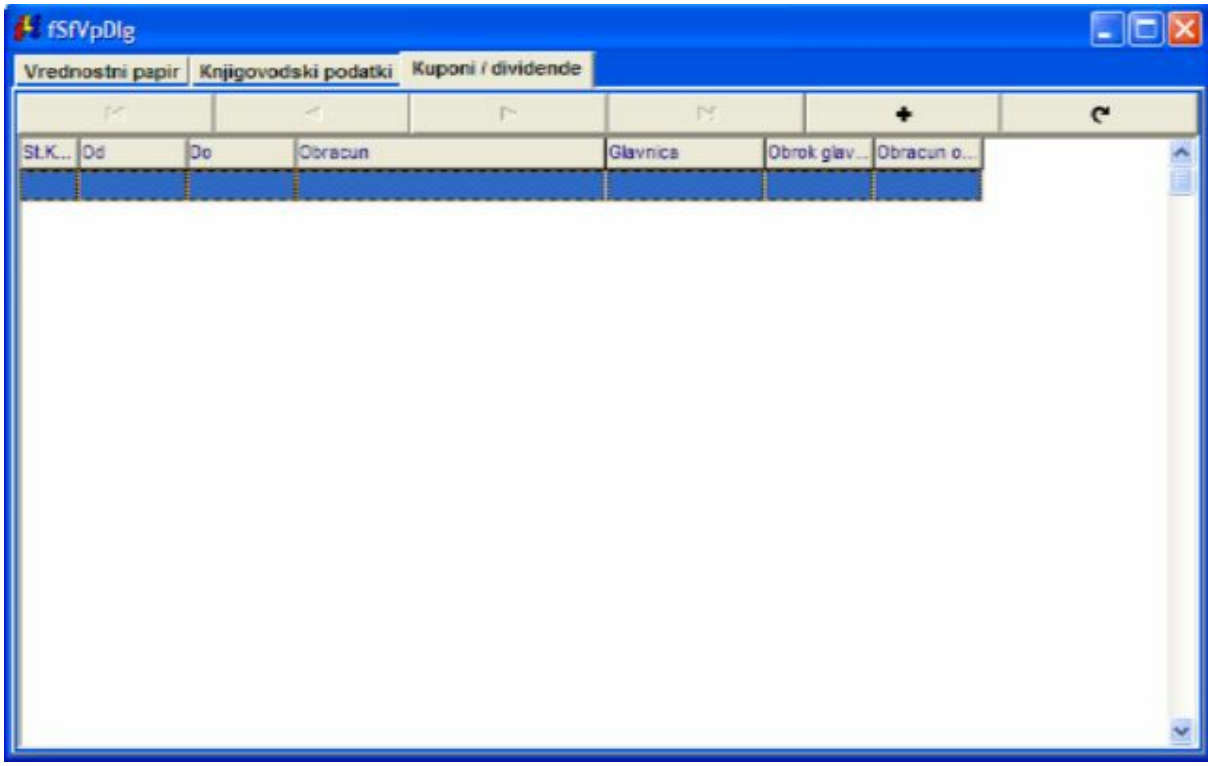

Odpre se nam prazno okno:

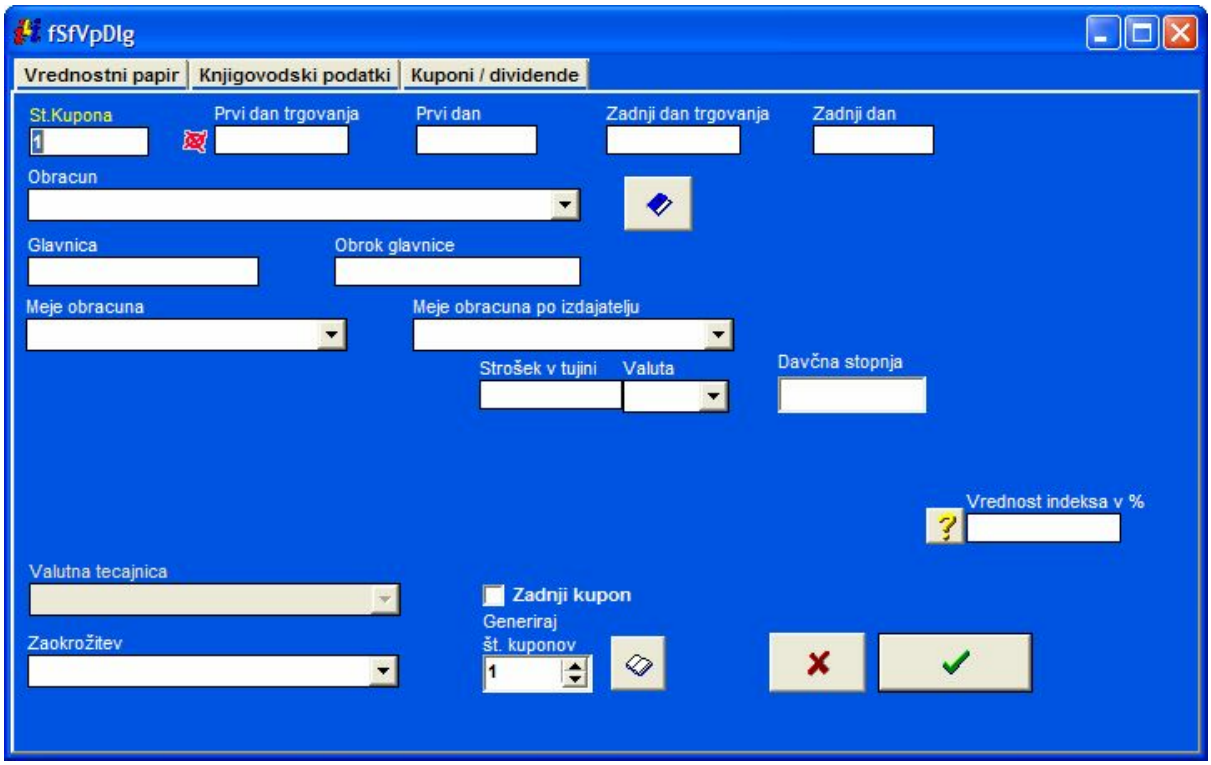

Izpolnimo podatke prvega kupona. Na podlagi vnosa prvega kupona se nam bo kreiral amortizacijski načrt do zapadlosti papirja:

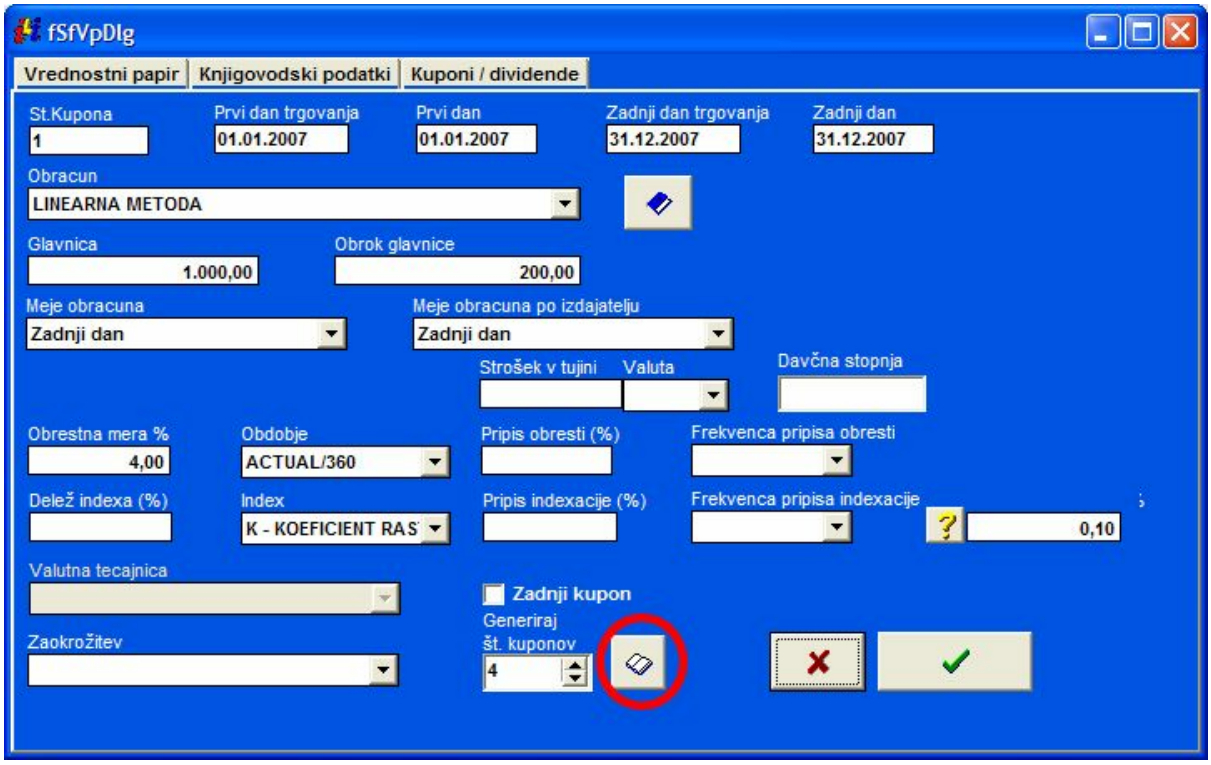

Če se nam glavnica izplačuje ob kuponu, potem vnesemo tudi obrok glavnice in ta se bo z vsakim kuponom ustrezno zmanjšala do zadnjega, kjer se potem preostanek odšteje. V polju Indeks izberemo korekcijski faktor iz nabora (šifranta korekcijskih faktorjev). Program s klikom na vprašaj, podobno kot pri tečajih VP, vrne zadnjo veljavno vrednost, uporabnik lahko to vrednost spremeni, če tako določa izdajatelj v svojem prospektu.

Program iz vnesenega datuma zapadlosti papirja in datumskega obdobja kupona izračuna, koliko kuponov mora generirati, številka se avtomatično izračuna v polju Št. kuponov. Če so datumi pravilno vneseni, potem uporabniku praviloma tega ni treba spreminjati. Izvedemo generiranje amortizacijskega načrta – klik na 'knjižico' (glej zgornjo sliko).

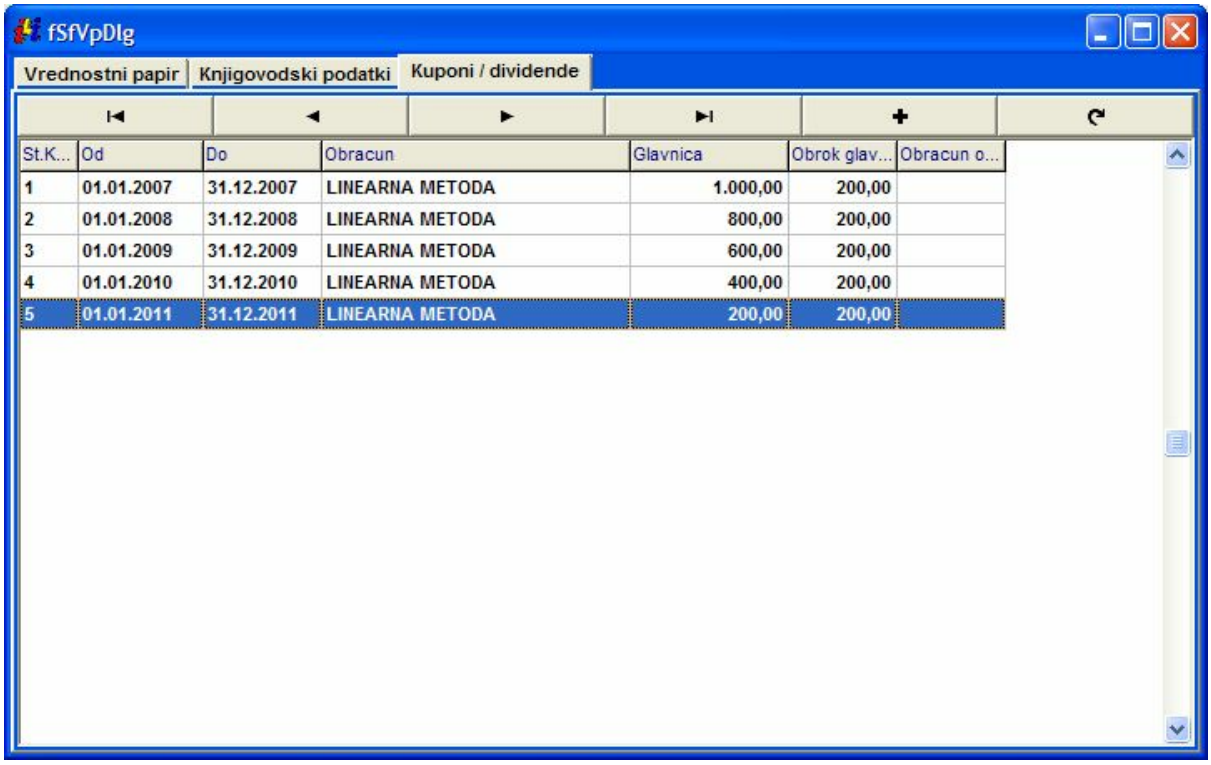

St.K...	Od	Do	Obracun	Glavnica	Obrok glav...	Obracun o...
1	01.01.2007	31.12.2007	LINEARNA METODA	1.000,00	200,00	
2	01.01.2008	31.12.2008	LINEARNA METODA	800,00	200,00	
3	01.01.2009	31.12.2009	LINEARNA METODA	600,00	200,00	
4	01.01.2010	31.12.2010	LINEARNA METODA	400,00	200,00	
5	01.01.2011	31.12.2011	LINEARNA METODA	200,00	200,00	

Vidimo, da se glavnica zmanjšuje, kreirali so se še dodatni 4 kuponi, kot je program izračunal.

Poglejmo npr. 3. kupon:

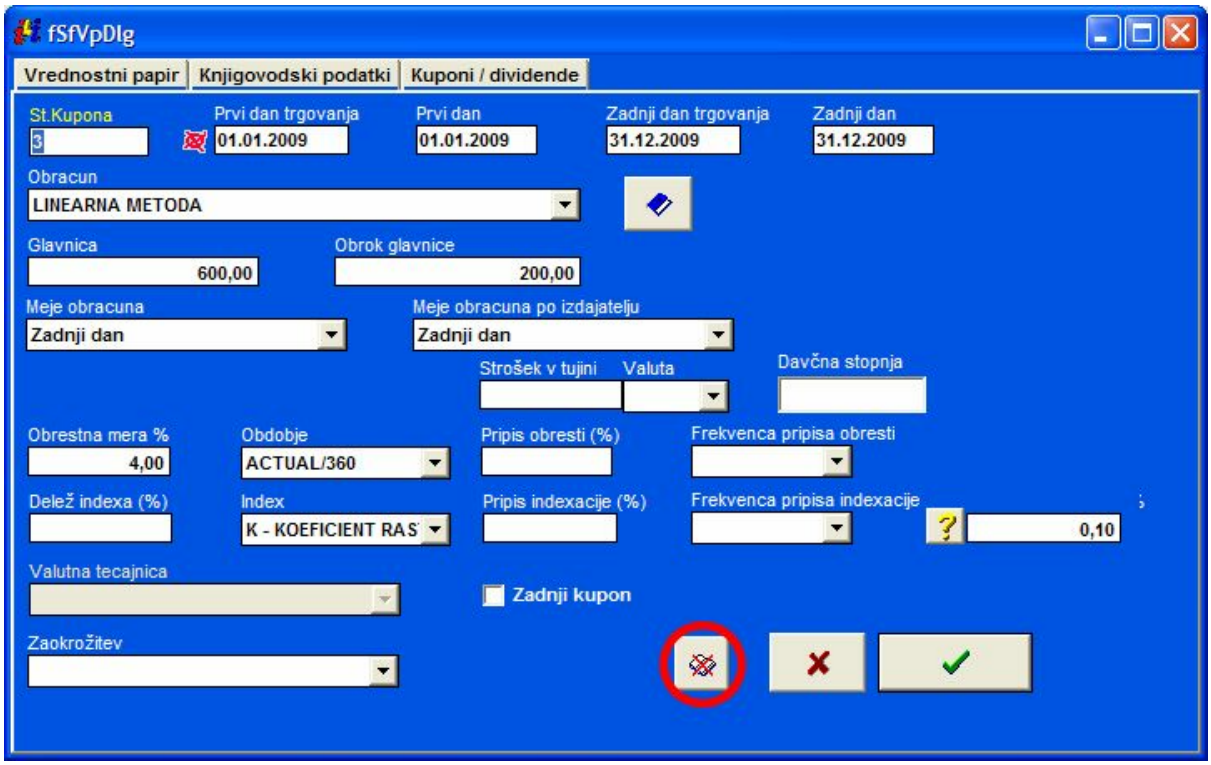

Sedaj imamo na voljo ikono za brisanje amort. načrta, to pa pomeni, da se bo brisanje izvedlo brez vseh kontrol od tega kupona dalje (predvidevamo, da mora biti tekoči kupon pravilen, saj sicer tudi podatki ob zapadlosti kupona niso pravi) .

Najprej nas program opozori:

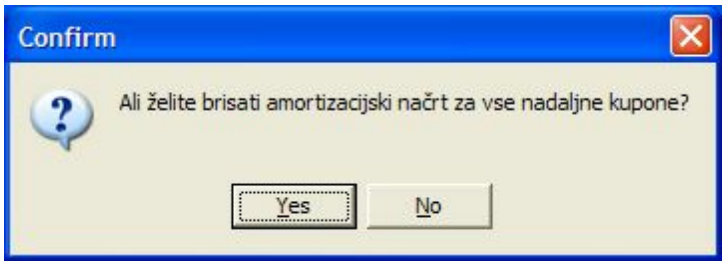

Potrdimo, izbriše nam tako 4. in 5. kupon:

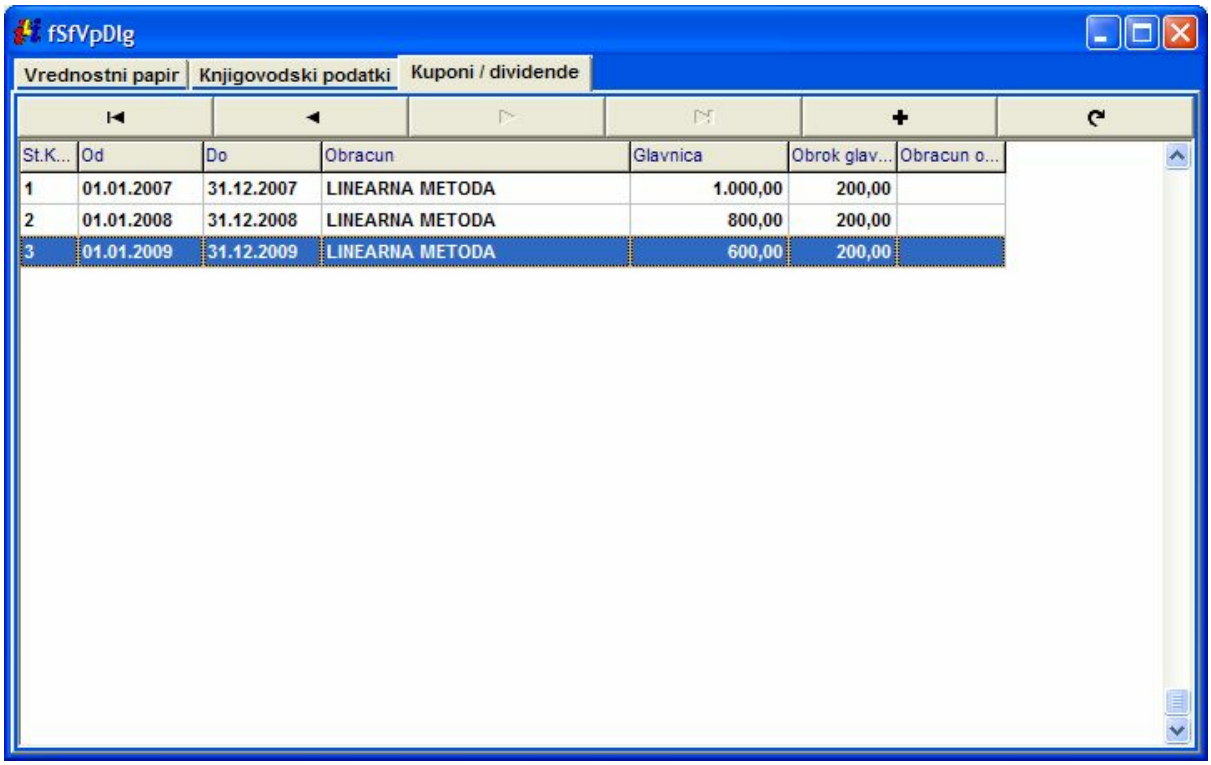

Ta dva kupona lahko seveda ponovno generiramo avtomatično. Dvojni klik na zadnji kupon nam odpre okno in možnost avtomatičnega generiranja amort. načrta:

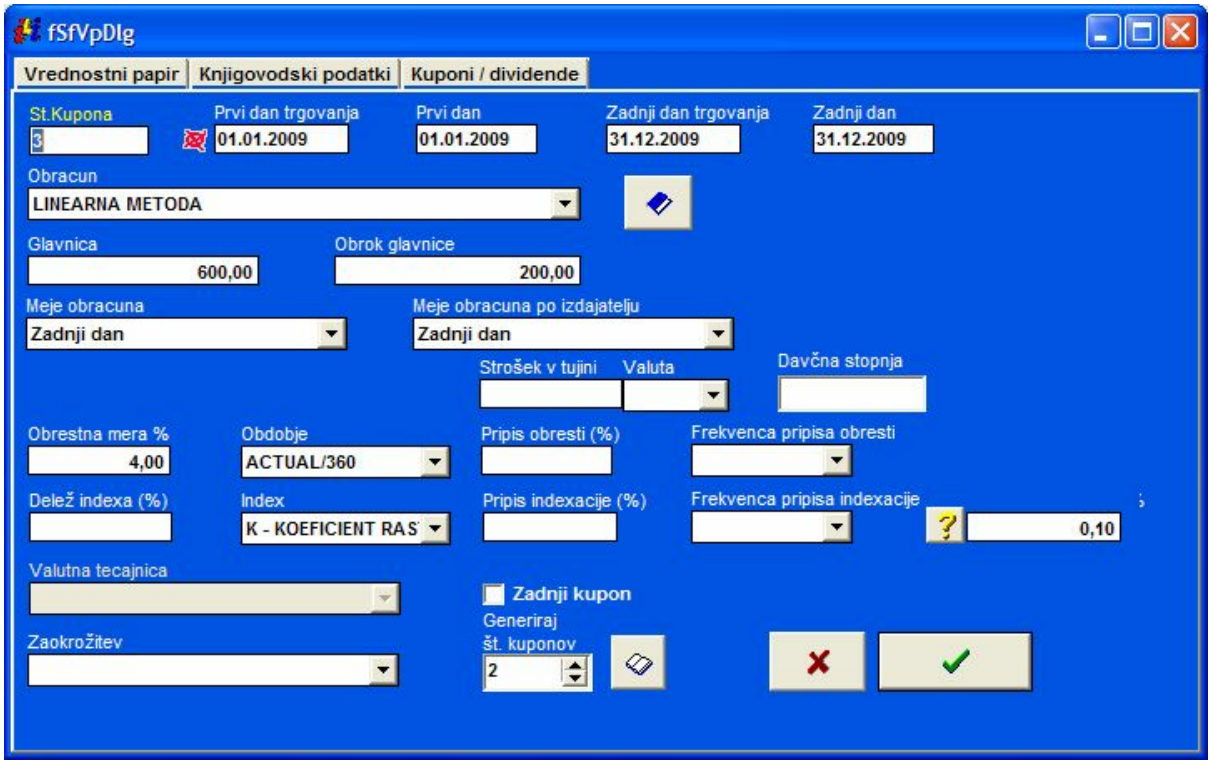

Spremenimo podatke, npr. korekcijski faktor:

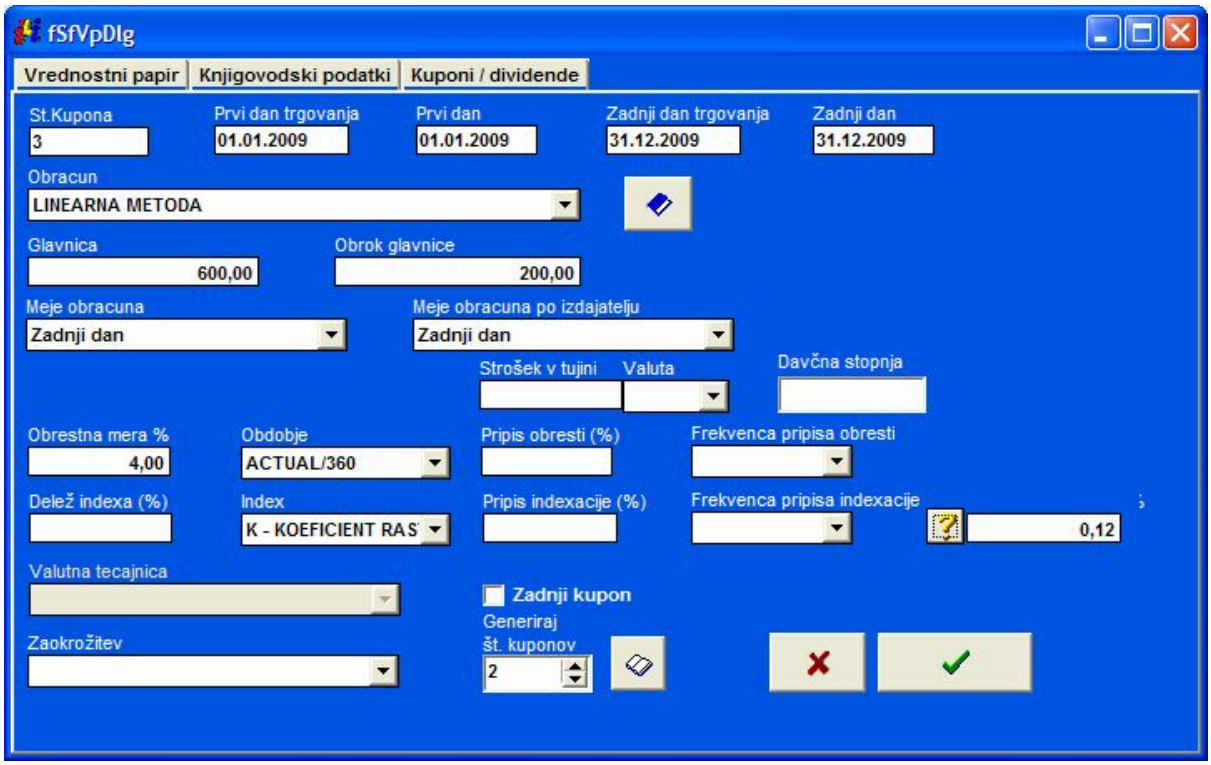

Ponovno generiramo kupone, program spet sam izračuna preostanek, v našem primeru je to 2. Po kreiranju imamo spet celoten amort. načrt:

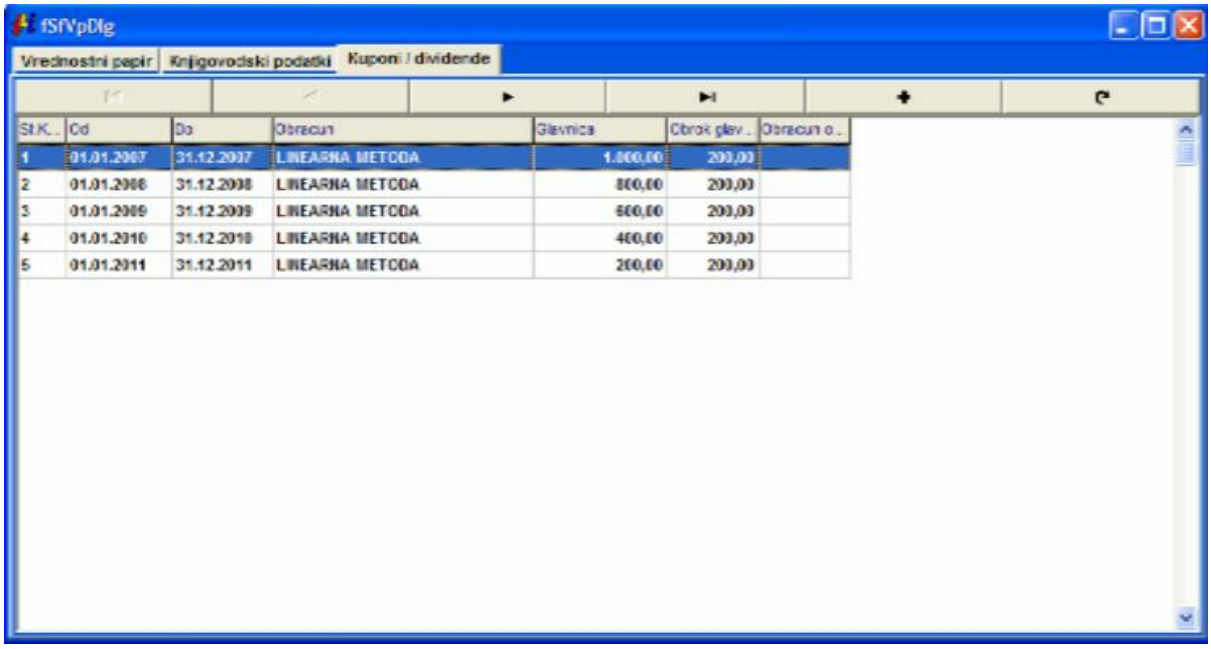

Če preverimo korekcijski faktor v kuponu, imamo v prvih treh kuponih prvotno vneseno vrednost 0, 10, v zadnjih dveh pa 0,12:

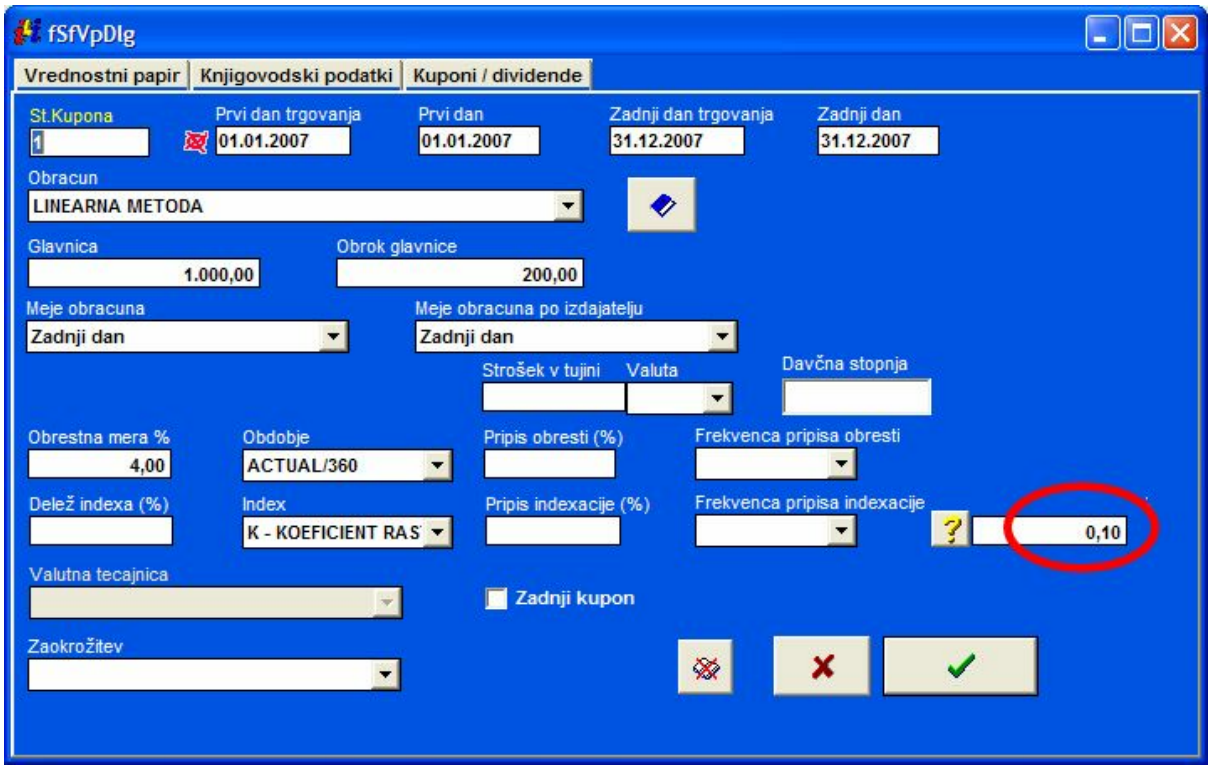

Zadnji, peti kupon pa:

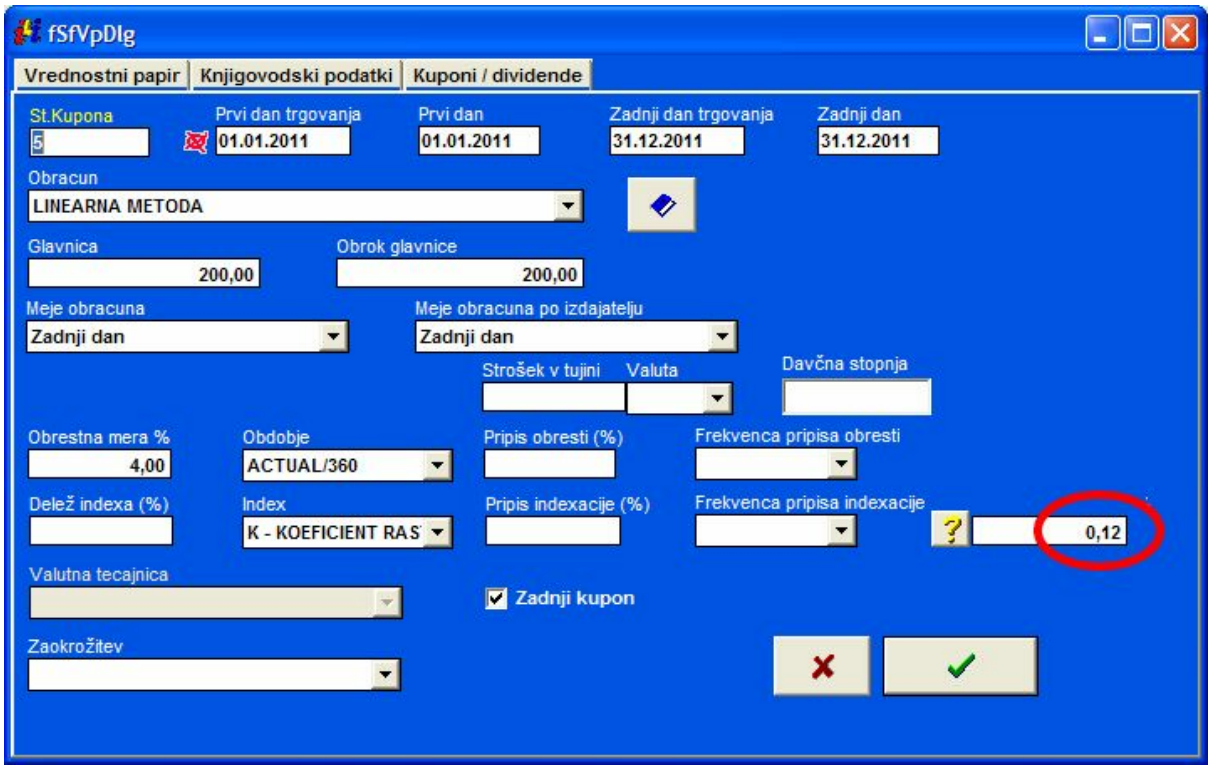

3.4 Dogodki - pravila knjiženja

3.4.1 Definiranje dogodkov

Šifrant je izredno pomemben v aplikaciji IBI Master. V tem šifrantu so zabeleženi vsi dogodki, ki lahko nastanejo pri poslovanju v banki oz. borzni hiši. Dogodke delimo glede na:
- dejavnost,
- vrsto dogodka,
- finančni instrument.

Praviloma dodajamo tudi tri zelo vitalne funkcije v programu:
- knjiženje in pravila knjiženja,
- pravila za generiranje dogodkov in
- povezava s cashflow-om.

Dogodke definiramo v oknu Dogodki – pravila knjiženja, v meniju Šifranti/ Dogodki – pravila knjiženja.

Na vrhu okna Dogodki – pravila knjiženja je postavljenih več filtrov.

- Levo zgoraj je možno iskanje določenega dogodka po nazivu, kjer vpišemo nekaj začetnih črk in potrdimo. Kot rezultat dobimo vse dogodke, ki ustrezajo izbranemu kriteriju.

- Desno zgoraj pa imamo možnost iskanja/ dodajanja dogodka z naslednjimi filtri:

1. Dejavnost,
2. Vrsta dogodka ,
3. Vrsta finančnega instrumenta.

Okno je razdeljeno na dva dela:

1. Zgornji del: nanizani so vsi dogodki glede na izbrane filtre,
2. Spodnji del: pravila knjiženja za posamezen dogodek.

Obe tabeli sta med seboj povezani – v spodnjem delu so prikazana pravila knjiženja zgoraj označenega dogodka.

© IRM Info Rešitve d.o.o.

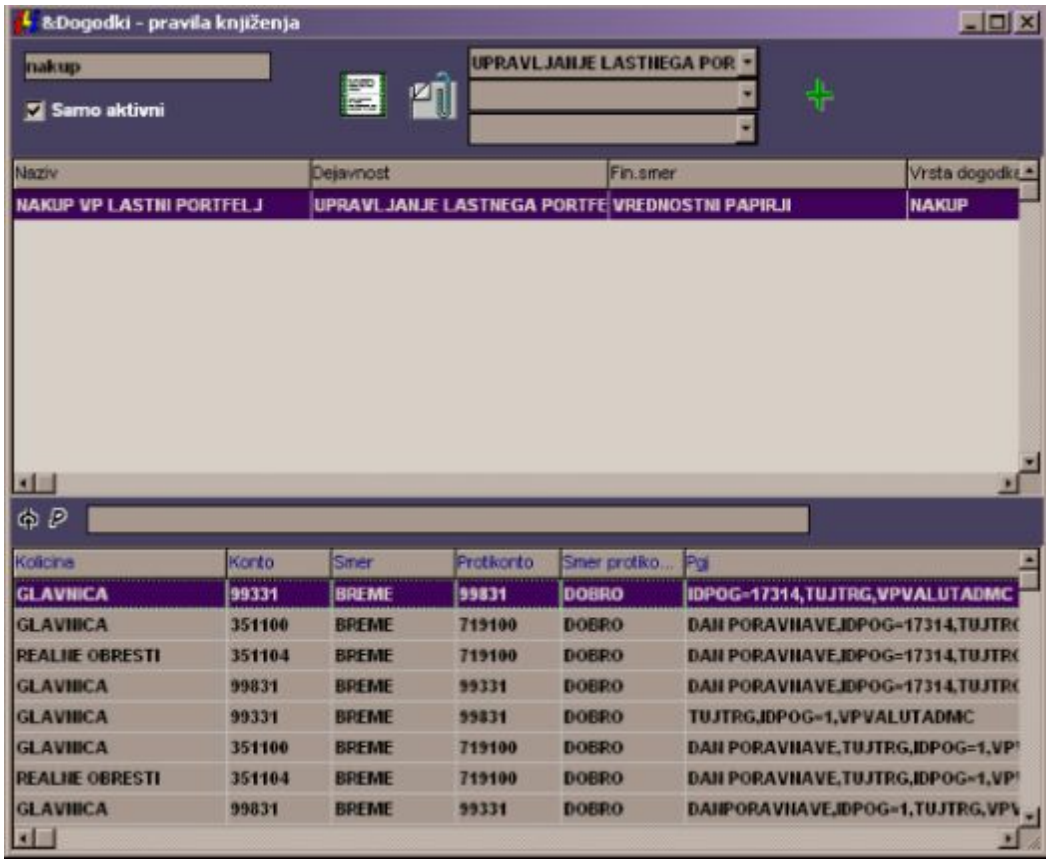

Podrobnejša nastavitev parametrov, ki definirajo dogodek, je opisana v nadaljevanju. Glej poglavje: Opis dogodkov

3.4.2 Opis dogodkov

Dogodek torej definirajo trije parametri:

1. Dejavnost,
2. Vrsta dogodka,
3. Finančni instrument.

1. Primer šifranta dejavnosti:

UPRAVLJANJE LASTNEGA PORTFELJA
TRGOVANJE PO NAROČILU KOMITENTOV
PORAVNAVA POSREDNIKOM
UPRAVLJANJE SREDSTEV KOMITENTOV
SKRBNIŠTVO VP
TRŽNI PARTNERJI
IZDAJA VP
PORAVNAVA VP
TRŽENJE SKLADOV

2. Primer šifranta vrste dogodkov (Šifranti/ Ostali šifranti/ Vrste dogodkov):

Sif	Kratica	Naziv	Zapis aktiven
A	APN	APLIKACIJA NAKUP	D
a	APP	APLIKACIJA PRODAJA	D
U	DLT	DELITEV DOBICKA UPRAVITELJA	D
F	FKT	FAKTURA	D
[	POP	INTERNI POPRAVEK	D
e	ISR	IZPLACANA SREDSTVA	D
-	IZK	IZPLACILO STRANKE	D
g	VRA	IZPLACILO ZA POKRIVANJE OBVEZNOSTI	D
K		KNJIGOVODSKI DOGODEK	D
V	KVR	KNJIGOVODSKO VREDNOTENJE	D
#		KOMPENZACIJA	D
*		Konverzija iz	D
/		KONVERZIJA IZ SIT	D
N	NKP	NAKUP	D
v	NBR	NAOBRESTITEV	D
t	NTR	NAOBRESTITEV - TECAJNE RAZLIKE	D
{	NPR	NEDOVOLJENA PRODAJA	D
O	OIZ	OBRACUN IZDAJATELJA	D
p	ZPR	Obracun obveznosti	D
$	OBP	Obracun provizij in stroškov	D
u	OUP	OBRACUN PROVIZIJE UPRAVITELJA	D
n	IZP	Obracun terjatev	D
!		OBVEZNOST	D
C		Odpis zastave	D
,		Odpis zastave zaradi zapadlosti Vp	D
b		Odtujitev mimo trga	D
:	OTV	OTVORITEV	D
2		OTVORITEV NEGATIVNEGA STANJA	D
3		OTVORITEV POZITIVNEGA STANJA	D
c		Otvoritev zastave	D
=	PIZ	PLACILO IZDAJATELJA	D
@	PIK	PLACILO IZDAJATELJA DIREKTNO KOMITENTU	D
I	POR	POROCILO O STANJU PORTFELJA	D
Z	VZN	Posojilo/založitev	D
f	PFK	PREJETA FAKTURA	D
1	OTV	PRENOS STANJA	D
T	PTV	PREVREDNOTENJE NA TRZNO VREDNOST	D
B		Pridobitev mimo trga	D
P	PRD	PRODAJA	D
W	VZP	REODKUP ZACASNE PRODAJE	D
R	REZ	REZERVACIJA	D
m	NMB	SPREMEMBA NAMEMBNOSTI	D
Y		SPROSTITEV ZASTAVE	D
S	STC	STORITEV	D
x	SVR	STORNO KNJIG.VREDNOTENJA	D
0	STO	STORNO STANJA	D
?		TERJATEV	D
E	VSR	VPLACANA SREDSTVA	D
+	VPK	VPLACILO STRANKE	D
G	AVA	VPLACILO ZA POKRIVANJE TERJATEV	D
z	ZNK	Vračilo posojila/založitve	D
w	ZPR	ZACASNA PRODAJA	D
.	ZVP	ZAPADLOST VP	D
<	ZTR	Zapiranje obveznosti	D
>	ZOR	Zapiranje terjatev	D

© IRM Info

3. Primer šifranta vrste finančnega instrumenta:

VREDNOSTNI PAPIRJI – delnice, obveznice, kuponi
GOTOVINA – denar (EUR, CHF, USD, ipd.)
BANČNI INSTRUMENTI – depoziti, krediti

V programu IBI Master vodimo vse finančne instrumente v šifrantu vrednostnih papirjev (Šifranti/ Papirji).

Vpliv dogodkov na denar in zalogo VP

Pri vsakem dogodku vodimo podatke o denarnih sredstvih, obveznostih, terjatvah in zalogi VP. Kombinacija vrste dogodka in finančnega instrumenta nam pove, kako določen dogodek vpliva na denarna sredstva, terjatve, obveznosti in zalogo VP. Za dejavnost Upravljanje sredstev komitentov opazujemo tudi gibanje vplačanih sredstev.

V spodnji tabeli so prikazane najpogostejše kombinacije parametrov ter kako vplivajo na stanje denarja, vred. papirjev, obveznosti in terjatev ter vplačanih sredstev (na gospodarjenju):

© IRM Info Rešitve d.o.o.

Vrsta dogodka	Finančni Instrument	Denarna sredstva	Obveznosti	Terjatve	Zaloga	Vplačana sredstva
Aplikacija Nakup	Bančni instrumenti			+	+	
Aplikacija Nakup	Vrednostni papirji			+	+	
Nakup	Bančni instrumenti			+	+	
Nakup	Vrednostni papirji			+	+	
Pridobitev mimo trga	Vrednostni papirji				+	
Aplikacija Prodaja	Bančni instrumenti		+		-	
Aplikacija Prodaja	Vrednostni papirji		+		-	
Prodaja	Bančni instrumenti		+		-	
Prodaja	Vrednostni papirji		+		-	
Odtujitev mimo trga	Vrednostni papirji				-	
Nakup (deviz)	Gotovina			+	+	
Prodaja (deviz)	Gotovina		+		-	
Zapiranje obveznosti	Gotovina	+	-			
Zapiranje terjatev	Gotovina	-		-		
Delitev dobička upravitelja	Gotovina	-				
Faktura	Gotovina (SIT)			+		
Faktura	Gotovina (tuja valuta)				-	
Vplačana sredstva	Bančni instrumenti					+
Vplačana sredstva	Gotovina					+
Vplačana sredstva	Vrednostni papirji					+
Izplačana sredstva	Bančni instrumenti					-
Izplačana sredstva	Gotovina					-
Izplačana sredstva	Vrednostni papirji					-
Vplačilo stranke	Bančni instrumenti				+	
Vplačilo stranke	Gotovina (SIT)	+				
Vplačilo stranke	Gotovina (tuja valuta)				+	
Vplačilo stranke	Vrednostni papirji				+	
Izplačilo stranke	Bančni instrumenti				-	
Izplačilo stranke	Gotovina (SIT)	-				
Izplačilo stranke	Gotovina (tuja valuta)				-	
Izplačilo stranke	Vrednostni papirji				-	
Vplačilo za pokrivanje ter.	Gotovina			-		
Izplačilo za pokrivanje obv.	Gotovina		-			
Knjigovodski dogodek	Vrednostni papirji					
Knjigovodsko vrednotenje	Vrednostni papirji					
Storno knjig.vrednotenja	Vrednostni papirji					
Naobrestitev - realne obresti	Vrednostni papirji					
Naobrestitev – tečaj.razlike	Vrednostni papirji					
Nedovoljena prodaja	Bančni instrumenti		+		-	
Nedovoljena prodaja	Vrednostni papirji		+		-	
Obračun izdajatelja	Bančni instrumenti					
Obračun izdajatelja	Vrednostni papirji					
Obračun provizije upravitelja	Gotovina	-				
Obveznost	Gotovina		+			
Terjatev	Gotovina			+		
Otvoritev negativnega stanja	Bančni instrumenti				-	
Otvoritev negativnega stanja	Gotovina	-				
Otvoritev negativnega stanja	Vrednostni papirji				-	
Otvoritev pozitivnega stanja	Bančni instrumenti				+	
Otvoritev pozitivnega stanja	Gotovina	+				
Otvoritev pozitivnega stanja	Vrednostni papirji				+	
Plačilo izdajatelja direktno komitentu	Bančni instrumenti					+
Plačilo izdajatelja direktno komitentu	Vrednostni papirji					+
Plačilo izdajatelja	Bančni instrumenti	+				
Plačilo izdajatelja	Vrednostni papirji	+				
Prenos stanja	Bančni instrumenti				+	
Prenos stanja	Gotovina	+				
Prenos stanja	Vrednostni papirji				+	
Storno stanja	Bančni instrumenti				-	
Storno stanja	Gotovina	-				

© IRM Info F

Knjigovodski dogodki ne vplivajo na stanje, pač pa le na knjiženje (nanje praviloma 'obesimo' pravila knjiženja).

Nekatere dogodke vnašamo ročno, nekateri pa se generirajo z obdelavami. Dogodki, ki se generirajo z obdelavami, so naslednji:

Vrsta dogodka	Obdelava
Obračun izdajatelja	Kuponi
Zapadlost Vp	Zapadli Vp
Odpis zastave zaradi zapadlosti VP	Zapadli Vp, če je bila določena zaloga VP zastavljena
Plačilo izdajatelja	Razporeditev
Plačilo izd. direkt. komitentu	Razporeditev
Vplačana sredstva	z vnosom dogodka vrste Vplačilo stranke
Izplačana sredstva	z vnosom dogodka vrste Izplačilo stranke
Obračun proviz. Upravitelja	Obračun provizije in delitev dobička
Delitev dobička upravitelja	Obračun provizije in delitev dobička
Knjigovodsko vrednotenje	Prevrednotenje
Storno knjig.vrednotenja	Prevrednotenje
Popravek prihodkov	Prevrednotenje
Popravek odhodkov	Prevrednotenje
Revalorizacija	Prevrednotenje
Naobrestitev - realne obresti	Naobrestitev
Naobrestitev - tečajne razlike	Naobrestitev
Otvoritev negativnega stanja Vp	za ' star' papir z obdelavo Prenos Vp (splitting)
Otvoritev pozitivnega stanja Vp	za ' nov' papir z obdelavo Prenos Vp (splitting)
Posojilo/Založitev, Vračilo posojila/založitve	Založena sredstva
Obračun obveznosti	Zapiranje knjige naročil/Generiranje obračunov
Obračun terjatev	Zapiranje knjige naročil/Generiranje obračunov
Generirajoči dogodki na Obračunu obveznosti in Obračunu terjatev	Zapiranje knjige naročil/Generiranje obračunov

Primer 1:
Dejavnost: Upravljanje sredstev komitentov
Vrsta dogodka: Nakup
Finančni instrument: Vrednostni papirji

Tak dogodek lahko vnesemo samo na taki pogodbi, ki je na dejavnosti upravljanje sredstev komitentov in v primeru, ko želimo vnesti nakup vrednostnega papirja.

Primer 2:
Dejavnost: Trgovanje po naročilu komitentov
Vrsta dogodka: Vplačilo stranke
Finančni instrument: Gotovina

Tak dogodek se lahko vnese samo na taki pogodbi, ki je na dejavnosti Trgovanje po naročilu komitentov, in v primeru, ko želimo vnesti vplačilo gotovine, npr. Priliv.

3.4.3 Vnos novega dogodka

Parametri, ki definirajo dogodek, morajo biti skrbno premišljeni. V nadaljevanju navodil je opisano, kaj pomeni posamezna vrsta dogodka in kakšne so posledice pri določenih obdelavah. Šele pravilno nastavljeni dogodki v povezavi s pravili knjiženja in izvedenimi obdelavami bodo dali vsebinsko pričakovani rezultat (izračunano vrednost).

© IRM Info Rešitve d.o.o.

Pri vnosu novega dogodka je treba paziti predvsem na naslednje:

- vsebinska pravilnost vnesenega dogodka – vsaka vrsta dogodka je točno predvidena v programski kodi in pri izvedbi obdelav zasleduje točno določeno logiko;
- unikatnost dogodka – ne sme obstajati identičen dogodek; v tem primeru bi program generiral tistega, ki ima višji ID;
- pravila knjiženja – pri definiranju novega dogodka ne pozabimo vnesti tudi pravila knjiženja, če se mora ta dogodek tudi ustrezno poknjižiti.

Pomembno: Priporočljivo je, da se za vnos dogodkov in ažuriranje pravil knjiženja določi skrbnika, ki je odgovoren za ta zelo pomemben šifrant!

Dogodkom je dovoljeno spreminjati le nazive, nikakor pa ne drugih treh atributov (dejavnost, vrsto finančnega instrumenta, vrsto dogodka)!

Nov dogodek vnesemo tako, da izberemo dejavnost, vrsto dogodka in vrsto finančnega instrumenta ter potrdimo in preverimo, ali v tabeli na sredini okna ta dogodek že obstaja. Če še ne obstaja, ga dodamo tako, da kliknemo na ikono "zeleni plus" (za dodajanje) in prikaže se novo okno:

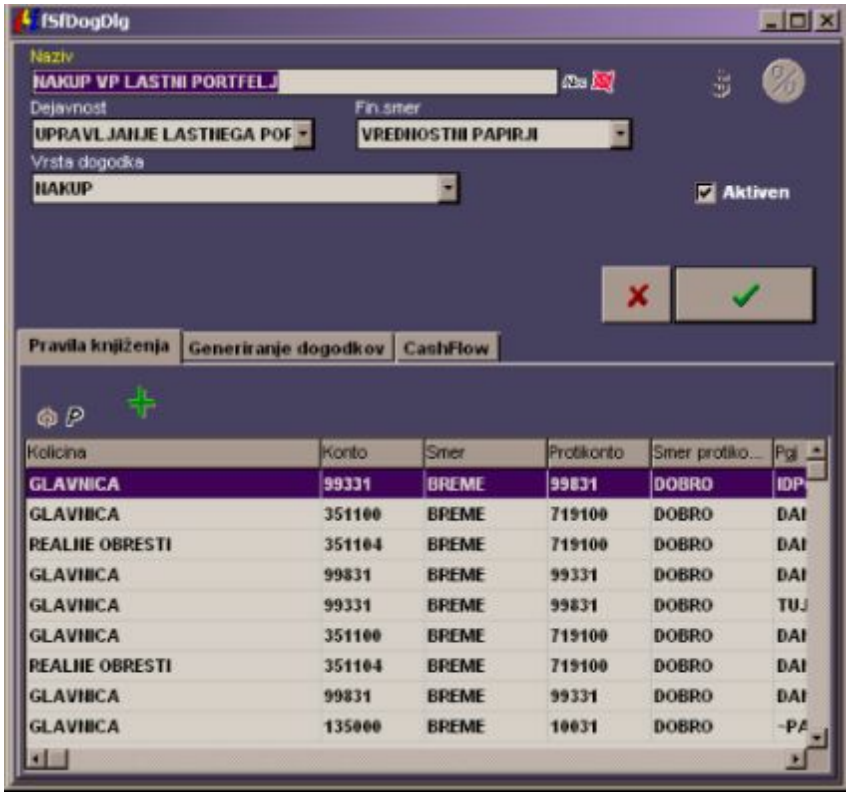

To je okno, kjer je treba:

- izpolniti polje Naziv dogodka (npr. Nakup VP),
- ustrezno popraviti polje Finančni instrument (npr. fin. instrument za dogodek Nakup je Vrednostni papir, za dogodek Vplačilo stranke pa Gotovina),
- potrdimo z "zeleno kljukico" in dogodek je vnesen.

V istem oknu, kjer smo definirali parametre dogodka, so trije zavihki:

1. Pravila knjiženja – na tem mestu so vnesena ali predvidena za vnos vsa pravila knjiženja za te dogodke, ki so podrobno opisana v nadaljevanju. Ko odpremo okno, se program sam postavi na ta zavihek.

2. Generiranje dogodkov – v tem zavihku se vnesejo pravila generiranja dogodkov. Na ta način je v programu omogočena nastavitev, ki ob pojavu določenega dogodka povzroči še generiranje drugega dogodka. Princip nastavitev pravil generiranja dogodkov je podoben principu nastavitve pravil knjiženja in je podrobno opisan v poglavju Vnos generirajočih dogodkov.

3. Cashflow – na tem mestu so vnesena pravila za prenos določenih dogodkov/transakcij neposredno v plačilni promet. V tem zavihku definiramo, ali se določen dogodek prenaša v plačilni promet in na kakšen način se bo generiral virman za plačilo. Primer takšnega dogodka je npr. obračun obveznosti, ki se nanaša na to, da imamo obveznost do stranke in ji moramo nakazati določen denar. Podrobnejši podatki so v poglavju Vnos pravil za Cashflow.

Pomembno!
Šifrant dogodkov je eden izmed najpomembnejših šifrantov, zato je priporočljivo že na začetku določiti skrbnika za šifrant. To je edini način, da se prepreči veliko število nepotrebnih dogodkov. Prav tako je pomen tega šifranta zelo važen. Zato moramo razumeti, kaj sestavlja posamezen dogodek in kako to vpliva na promet in stanje.

3.4.3.1 Zavihek Pravila knjiženja

Pravila knjiženja vnašamo v oknu Dogodki – pravila knjiženja na izbran dogodek:

- izberemo dejavnost,
- izberemo vrsto dogodka,
- v tabelci na sredi okna izberemo tisti dogodek, za katerega želimo definirali pravila knjiženja,
- nanj dvakrat kliknemo,
- prikaže se novo okno,
- v zgornjem delu okna so napisani podatki o dogodku,
- v spodnjem delu okna so na zavihku Pravila knjiženja nanizana ustrezna pravila knjiženja.

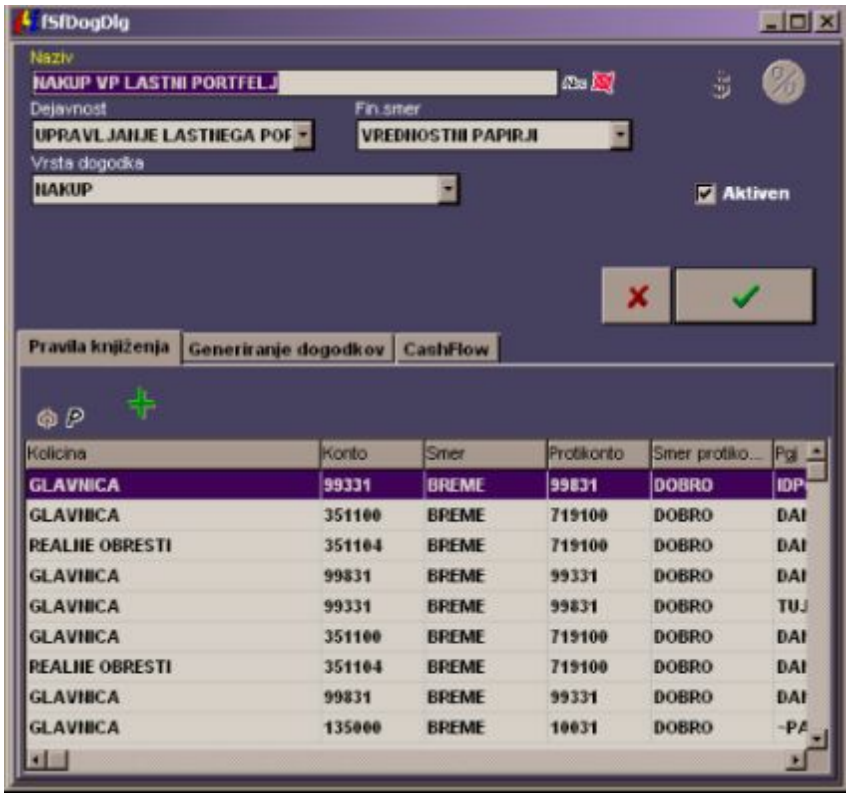

1. Pravila knjiženja dodajamo z zelenim plusom skozi vnosno formo:

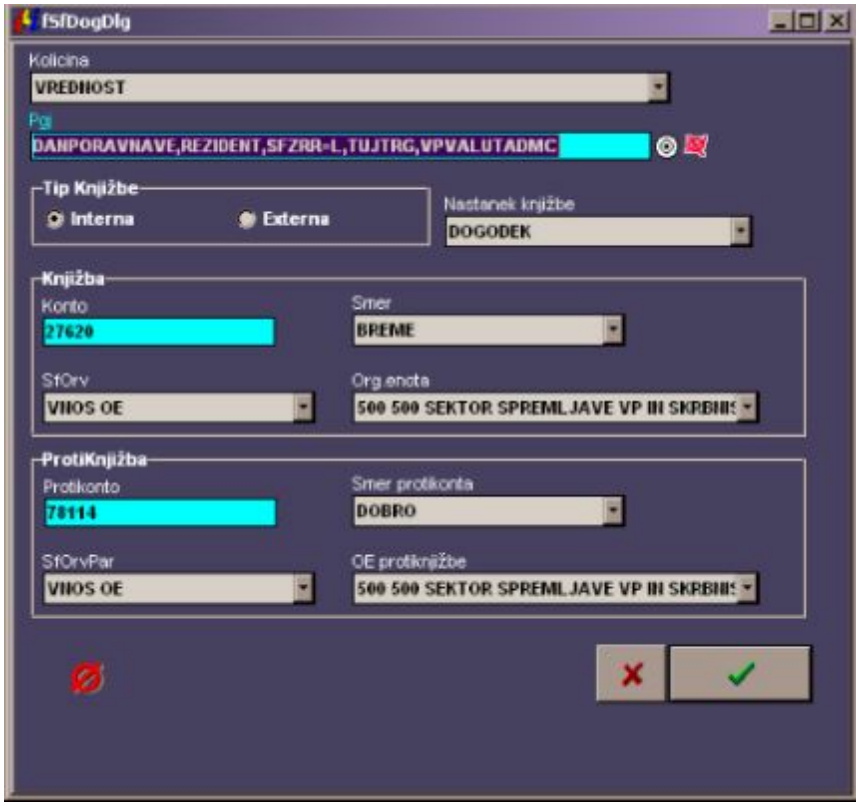

2. Vnesemo osnovne podatke o pravilu knjiženja:
   - količina,
   - pogoje knjiženja,
   - konto in smer knjižbe,
   - protikonto in smer protiknjižbe.

3. V določenih primerih (predvsem banke) moramo vnesti še organizacijsko enoto: najprej določimo, ali je org. enota fiksna (Vnos OE) ali se vleče iz pogodbe (OE iz pogodbe) ali se vleče iz dogodka (OE iz računa). Samo v primeru, da izberemo Vnos OE, določimo še OE.

Posamezna skupina pravil se poveže na en dogodek. Ob izpolnjenih pogojih se ob izvedbi obdelave 'Knjiženje' v modulu 'Obdelave' generirajo knjižbe, ki jih lahko pregledujemo v modulu Pregled knjižb.

Primer knjiženja:

- za poslovni dogodek –Nakup za stranko ,
- na dejavnostiTrgovanje po naročilu komitentov, kjer imamo zneske:

  - tržna vrednost posla = 50.000,00 SIT (to je število lotov VP * tečaj, po katerem smo kupili VP),
  - vrednost posredniške provizije = 100 SIT,
  - vrednost provizije KDD in borze = 50 SIT.

Posel je bil za vrednostni papir, ki je delnica in je bil izvršen na borzi.

Pri tem enostavnem primeru poslovnega dogodka se morajo poknjižiti KOLIČINE (VREDNOST posla, vrednost POSREDNIŠKA PROVIZIJA, vrednost PROVIZIJA KDD IN BORZE), in sicer samo pod določenimi POGOJI (če je VP delnica –DELNICA, če je bil posel izvršen na borzi – BORZA.

V tem primeru imamo 5 pravil knjiženja:

Količina	Pogoj	Konto	Smer	Protikonto	Protismer
Glavnica	Borza, Delnica 2470	Breme	2480	Dobro	
Posred. provizija	Borza, Delnica 2470	Breme	2490	Dobro	
Proviz. Kdd % Bis	Borza, Delnica 2470	Breme	2490	Dobro	
Proviz. Kdd % Bis	Borza, Delnica 1670	Breme	7620	Dobro	

Količino izberemo iz danega šifranta količin (padajoče polje).

Pogoje prav tako izberemo iz šifranta tako, da na polje Pogoj knjižbe dvakrat kliknemo. V novem oknu prestavimo na levo stran vse tiste pogoje, ki definirajo pravilo knjiženja.

© IRM Info Rešitve d.o.o.

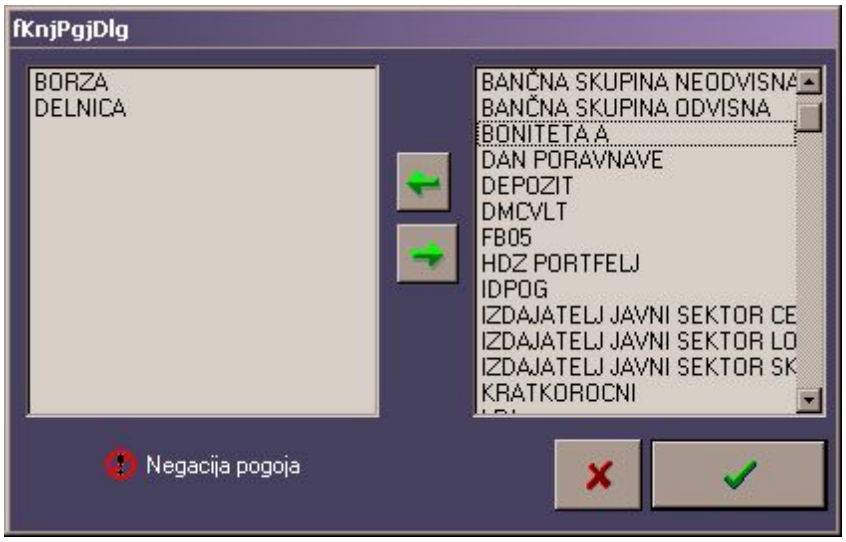

Z označitvijo pogoja in s klikom na gumb "Negacija pogoja".

Konte izbiramo iz šifranta Kontni plan (ki ga celotnega predhodno vnesemo), tako da na polje za izbiro konta dvakrat kliknemo (ali s klikom na tarčo) in prikaže se vneseni kontni plan.

3.4.3.1.1 Količine pravil knjiženja

Pri vnosu pravil knjiženja moramo poznati količine in njihov pomen, saj dejansko knjižimo posamezne količine. Seznam količin in njihov pomen je v spodnji tabeli:

SFKLC	NAZIV KOLIČINE	POMEN KOLIČINE
V	BRUTO VREDNOST	vrednost posla vključno s provizijo - v primeru nakupa, v primeru prodaje se provizija odšteje
F	DAVEK NA POSREDNIŠKO PROVIZIJO	vrednost davka na posredniško provizijo
I	DIVIDENDA	vrednost dividende
E	EFEKT GLAVNICE	absolutna vrednost razlike tečaja knjiženega dogodka in zadnje knjigovodske vrednosti (tržni tečaj - zadnja knjigovodska cena), pomnožena z nominalno vrednostjo in številom lotov.
y	Efekt glavnice - knjig. od nakupnega tecaja	absolutna vrednost razlike knjigovodskega tečaja na dan prevrednotenja (knjiženja) in nabavne vrednosti, pomnožene z nominalno vrednostjo in številom lotov
yS	Efekt glavnice - knjig. od nakupnega tecaja - RZP	
E1	Efekt glavnice - prevrednoteni od knjigovodskega tecaja	
/1	Efekt glavnice - prevrednoteni od nakupnega tecaja	
[	EFEKT GLAVNICE IZ PRETEKLIH LET - MINUS	vrednost prevrednotenja na nižjo ceno preteklega leta, ki ga storniramo v primeru prevrednotenja na višjo ceno
#	EFEKT GLAVNICE IZ PRETEKLIH LET - PLUS	vrednost prevrednotenja na višjo ceno preteklega leta, ki ga storniramo v primeru prevrednotenja na nižjo ceno
:	EFEKT GLAVNICE IZ PRETEKLIH LET OD NKP.VRD. - MINUS	razlika prejšnega tržnega tečaja in nabavne vrednosti preteklega leta v primeru prevrednotenja nad nabavno ceno v tekočem letu

;	EFEKT GLAVNICE IZ PRETEKLIH LET OD NKP.VRD. - PLUS	razlika prejšnega tržnega tečaja in nabavne vrednosti preteklega leta v primeru prevrednotenja pod nabavno ceno v tekočem letu
]	EFEKT GLAVNICE IZ TEKOCEGA LETA - MINUS	vrednost prevrednotenja na nižjo ceno tekočega leta, ki ga storniramo v primeru prevrednotenja na višjo ceno
)	EFEKT GLAVNICE IZ TEKOCEGA LETA - PLUS	vrednost prevrednotenja na višjo ceno tekočega leta, ki ga storniramo v primeru prevrednotenja na nižjo ceno
<	EFEKT GLAVNICE IZ TEKOCEGA LETA OD NKP. VRD. - MINUS	razlika prejšnega tržnega tečaja in nabavne vrednosti primeru prevrednotenja nad nabavno ceno v tekočem letu
>	EFEKT GLAVNICE IZ TEKOCEGA LETA OD NKP. VRD. - PLUS	razlika prejšnega tržnega tečaja in nabavne vrednosti primeru prevrednotenja pod nabavno ceno v tekočem letu
/	Efekt glavnice od nakupne vrednosti	Absolutna vrednost razlike tečaja knjiženega dogodka in nabavne cene (tržni tečaj - nabavna cena), pomnožena z nominalno vrednostjo in številom lotov.
/S	Efekt glavnice od nakupne vrednosti - RZP	
+	Efekt glavnice od teoretične vrednosti na dan zapadlosti - 1	absolutna vrednost razlike tečaja knjiženega dogodka in teoretične vrednosti (tržni tečaj - teoretična vrednost) na dan zapadlosti - 1, pomnožena z nominalno vrednostjo in številom lotov.
e	Efekt glavnice od teoreticne vrednosti	absolutna vrednost razlike tečaja knjiženega dogodka in teoretične vrednosti (tržni tečaj - teoretična vrednost), pomnožena z nominalno vrednostjo in številom lotov.
BM	Efekt od teoreticne vrednosti prejšnjega prevrednotenja - preteklo leto	
^M	Efekt od teoreticne vrednosti prejšnjega prevrednotenja - tekoce leto	
I	Efekt od teoretične vrednosti prejšnjega prevrednotenja	
G	GLAVNICA	vrednost glavnice (tečaj glavnice * število lotov
IV	INVESTICIJSKA VREDNOST	
(	IZRAVNAVA INV. VREDNOSTI	na dejavnosti TRŽENJE SKLADOV - pri dogodku nakup/ prodaja razlika med investicijsko vrednostjo narročila in dejansko vrednostjo posla
_	KLIRING	vrednost kliringa (denarne poravnave) v tekočem dnevu (prodaje - nakupi), če je + predstavlja obveznost banke do stranke, če je - predstavlja terjatev banke do stranke
c	KLIRING CUSTODY	vrednost kliringa (denarne poravnave) v tekočem dnevu (prodaje - nakupi), če je + predstavlja obveznost banke do stranke, če je - predstavlja terjatev banke do stranke za dejavnost 'SKRBNIŠTVO'
0	KLIRING LP	vrednost kliringa (denarne poravnave) v tekočem dnevu (prodaje - nakupi), če je + predstavlja obveznost banke do stranke, če je - predstavlja terjatev banke do stranke za dejavnost 'LP'
6	KLIRING TRGOVANJE	vrednost kliringa (denarne poravnave) v tekočem dnevu (prodaje - nakupi), če je + predstavlja obveznost banke do stranke, če je - predstavlja terjatev banke do stranke za dejavnost 'TRGOVANJE'
3	KLIRING US	vrednost kliringa (denarne poravnave) v tekočem dnevu (prodaje - nakupi), če je + predstavlja obveznost banke do stranke, če je - predstavlja terjatev banke do stranke za dejavnost 'UPRAVLJANJE SREDSTEV KOMITENTOV'

© IRM Info Rešitve d.o.o.

9	KLIRING US & TRGOVANJE	vrednost kliringa (denarne poravnave) v tekočem dnevu (prodaje - nakupi), če je + predstavlja obveznost banke do stranke, če je - predstavlja terjatev banke do stranke za dejavnost TNK in US
u	Kliring USTrgovanjeCustody	vrednost kliringa (denarne poravnave) v tekočem dnevu (prodaje - nakupi), če je + predstavlja obveznost banke do stranke, če je - predstavlja terjatev banke do stranke za dejavnosti US, TNK in Skrbništvož
!	NAKUPI	na dogodkih Obračun obveznosti in Obračun terjatev - seštevek vseh nakupov v dnevu
k	NAKUPI CUSTODY	na dogodkih Obračun obveznosti in Obračun terjatev za dejavnost Skrbništvo - seštevek vseh nakupov v dnevu
1	NAKUPI LP	na dogodkih Obračun obveznosti in Obračun terjatev za dejavnost LP - seštevek vseh nakupov v dnevu
7	NAKUPI TRGOVANJE	na dogodkih Obračun obveznosti in Obračun terjatev za dejavnost Trgovanje - seštevek vseh nakupov v dnevu
4	NAKUPI US	na dogodkih Obračun obveznosti in Obračun terjatev za dejavnost Upravljanje sredstev komitentov - seštevek vseh nakupov v dnevu
X	NAKUPI US & TRGOVANJE	na dogodkih Obračun obveznosti in Obračun terjatev za dejavnost US in TNK - seštevek vseh nakupov v dnevu
i	Nakupi USTrgovanjeCustody	na dogodkih Obračun obveznosti in Obračun terjatev za dejavnost US, TNK in LP - seštevek vseh nakupov v dnevu
}	Nakupna vrednost glavnica	na dogodku 'Nakup' loti*tečaj glavnice*(nominalna vrednost pri obveznicah)
j	NAKUPNA VREDNOST REALNIH OBRESTI	ob dogodku 'Nakup' vrednost dela obresti, ki se nanašajo na fiksno obrestno mero, v primeru, da je izračun obresti reguliran z indeksom (0,33%+EURIBOR - v tem primeru se nanaša samo na 0,33) ob dogodku 'Prodaja' vrednost NAKUPNIH realnih obresti - pri nakupu katerega prodaja zapira. Če je vmes prišlo do zapadlosti kupona, je količina pri prodaji vseeno vrednost obresti pri nakupu. (količina pri kateri je vrednost 0, če je prišlo med nakupom in prodajo do zapadlosti kupona, je REALNE OBRESTI - NAKUPNE).
J	NAKUPNA VREDNOST REVALORIZACIJSKIH OBRESTI	ob dogodku 'Nakup' vrednost dela obresti, ki se nanašajo na indeksno obrestno mero, v primeru, da je izračun obresti reguliran z indeksom (0,33%+EURIBOR - v tem primeru se nanaša samo na EURIBOR)
M	NAOBRESTITEV SKUPAJ	skupna vrednost naobrestitev za posamezen VP (na dogodku Naobrestitev VP)
*	Naobrestitev teoretične vrednosti glavnice na dan zapadlosti - 1	vrednost naobrestitev vrednosti glavnice na dan zapadlosti -1
q	Naobrestitev teoretičnega tečaja	
m	Naobrestitev teoretiene vrednosti glavnice	
{	NEPOSREDNI STROŠKI	stroški storitev
b	NETO POSREDNIŠKA PROVIZIJA	na dogodkih 'nakup/prodaja' vrednost provizije
g	NOMINALNA VREDNOST GLAVNICE	št. lotov*nominalna vrednost na lot
S	OBRESTI SKUPAJ	vrednost realnih obresti + vrednost revalorizacijskih obresti
$S	Odlozeni davek od efekta glavnice - knjig. od nakupnega tecaja - RZP	25% vrednosti količine 'efekt glavnice - knjig. od nakupnega tecaja - RZP'

© IRM Info Rešitve d.o.o.

|M	Odlozeni davek od efekta glavnice iz preteklega leta - minus	25 % vrednost količine 'efekt glavnice iz preteklega leta - minus'
~M	Odlozeni davek od efekta glavnice iz tekocega leta - minus	25 % vrednost količine 'efekt glavnice iz tekočega leta - minus'
\S	Odlozeni davek od efekta glavnice od nakupne vrednosti - RZP	25% vrednosti od količine 'efekt glavnice od nakupne vrednosti - RZP'
.M	Odlozeni davek od efekta od teoreticne vrednosti prej.prevred. - preteklo leto	25% vrednosti od količine 'efekt od teoreticne vrednosti prej. prevred. - preteklo leto'
"M	Odlozeni davek od efekta od teoreticne vrednosti prej.prevred. - tekoce leto	25% vrednosti od količine 'efekt od teoreticne vrednosti prej. prevred. - tekoce leto'
,M	Odlozeni davek of efekta glavnice od teoreticne vrednosti	25% vrednosti od količine 'efekt glavnice od teoretične vrednosti'
@	Odloženi davek od efekta glavnice	25% vrednosti 'efekta glavnice'
$	Odloženi davek od efekta glavnice - knjig. od nakupnega tecaja	25% vrednosti količine 'efekt glavnice - knjig. od nakupnega tecaja'
%	ODLOŽENI DAVEK OD EFEKTA GLAVNICE IZ PRETEKLIH LET OD NKP.VRD. - MINUS	25% vrednosti količine 'efekta glavnice iz preteklih let od nkp. vrd - minus'
}M	Odloženi davek od efekta glavnice iz tekocega leta od nkp.vrd - minus	25% vrednosti količine 'efekta glavnice iz tekocega leta od nkp.vrd - minus'
\	Odloženi davek od efekta glavnice od nakupne vrednosti	25% vrednosti 'efekta glavnice od nakupne vrednosti'
Ž	ODLOŽENI DAVEK OD VREDNOSTI	
dM	ODLOŽENI DAVEK OD VREDNOTENJA PRIPISA REVALORIZACIJE DO ZADNJE TC	
C	PLACANA PROVIZIJA	provizija trga in KDD
B	POSREDNIŠKA PROVIZIJA	provizija BPH
w	Povprečna nabavna vrednost	Povprečna nabavna vrednost - na dogodkih prevrednotenja in naobrestitve za Lastni portfelj
?	PRODAJE	na dogodkih Obračun obveznosti in Obračun terjatev - seštevek vseh prodaj v dnevu za določeno pogodbo
p	PRODAJE CUSTODY	na dogodkih Obračun obveznosti in Obračun terjatev - seštevek vseh prodaj v dnevu za določeno pogodbo na dejavnosti Skrbništvo
2	PRODAJE LP	na dogodkih Obračun obveznosti in Obračun terjatev - seštevek vseh prodaj v dnevu za določeno pogodbo na dejavnosti Lastni portfelj
8	PRODAJE TRGOVANJE	na dogodkih Obračun obveznosti in Obračun terjatev - seštevek vseh prodaj v dnevu za določeno pogodbo na dejavnosti Trgovanje
5	PRODAJE US	na dogodkih Obračun obveznosti in Obračun terjatev - seštevek vseh prodaj v dnevu za določeno pogodbo na dejavnosti Upravljanje
x	PRODAJE US & TRGOVANJE	na dogodkih Obračun obveznosti in Obračun terjatev - seštevek vseh prodaj v dnevu za določeno pogodbo na dejavnostih Trgovanje in Upravljanje
d	Prodaje USTrgovanjeCustody	na dogodkih Obračun obveznosti in Obračun terjatev - seštevek vseh prodaj v dnevu za določeno pogodbo na dejavnosti Upravljanje, Trgovanje in Skrbništvo
D	PROMETNI DAVEK	vrednost davka na fakturi, če obstaja
Y	PROVIZIJA DEPOTNE HIŠE	vrednost provizije depotne hiše

© IRM Info Rešitve d.o.o.

s	Provizija in Stroski	vrednost vseh provizij in stroškov na določenem dogodku tipa Nakup, Aplikacija nakup, Prodaja, Aplikacija prodaja, Storitve
Z	PROVIZIJA KLIRINŠKE HIŠE	vrednost provizije klirinške hiše (Nakup , Prodaja)
W	PROVIZIJA KLIRINŠKE IN DEPOTNE HIŠE	vrednost vseh provizij in dodatnih stroškov posla (na dogodkih nakup/prodaja)
P	PROVIZIJA SKUPAJ	vrednost vseh provizij skupaj (posredniška, trga in KDD) - nakup, prodaja
Q	PROVIZIJA TRGA	vrednost provizije trga/borze - nakup, prodaja
}1	Razlika med nakupno vrednostjo glavnice v SIT in EUR	
n	REALNA NAOBRESTITEV	Vrednost realne naobrestitve na dogodkih Nakup, Naobrestitev, zapadlsot kupona.... za obveznice
&	Realne diskontne obresti na dan zapadlosti - 1	Vrednaost realnih diskontnih obrestni na dan pred zapadlostjo obveznice
r	REALNE OBRESTI	vrednost realnih obresti - obveznice
j1	REALNE OBRESTI - NAKUPNE	vrne nakupne obresti do prvega kupona, po prvem kuponu vrne 0.
K1	REALNE OBRESTI - RAZMEJENE	vrne razmejene obresti od nakupa dalje oz. od kupona dalje.
r1	REALNE OBRESTI - RAZMEJENE + NAOBRESTITEV	vrne vsoto količin REALNE OBRESTI - RAZMEJENE in REALNA NAOBRESTITEV.
N	REVALORIZACIJSKA NAOBRESTITEV	vrednost revalorizacijske naobrestitve
R	REVALORIZACIJSKE OBRESTI	vrednost revalorizacijskih obresti
J1	REVALORIZACIJSKE OBRESTI - NAKUPNE	vrne revalorizacijske obresti do prvega kupona, po prvem kuponu vrne 0.
R1	REVALORIZACIJSKE OBRESTI - RAZMEJENE	vrne razmejene revalorizacijske obresti od nakupa dalje oz. od kuponaJFDJGJKFJK dalje.
N1	REVALORIZACIJSKE OBRESTI - RAZMEJENE + NAOBRESTITEV	vrne vsoto količin REVALORIZACIJSKE OBRESTI - RAZMEJENE in REVALORIZACIJSKA NAOBRESTITEV.
H	STROŠKI	vrednost stroškov
L	ŠTEVILO LOTOV	število lotov
T	VREDNOST SIT	
U	TECAJNA MARZA	vrednost tečajne marže
h	Teoretieni teeaj glavnice	
A	VREDNOST	vrne vrednost dogodka
t	VREDNOST SIT (SBS)	
a	Vrednost za poravnavo	vrne vrednost, potrebno za poravnavo (vrednost posla)
-M	VREDNOTENJE PRIPISA REVALORIZACIJE DO ZADNJE TC	
z	Zadnja knjigovodska vrednost glavnice	na dogodkih za prevrednotenje - zadnja knjigovodska vrednost glavnice
K	ZADNJA KNJIGOVODSKA VREDNOST OBRESTI SKUPAJ	na dogodkih za prevrednotenje - zadnja knjigovodska vrednost obresti skupaj
o	ZADNJA KNJIGOVODSKA VREDNOST REALNIH OBRESTI	na dogodkih za prevrednotenje - zadnja knjigovodska vrednost realnih obresti
O	ZADNJA KNJIGOVODSKA VREDNOST REVALORIZACIJSKIH OBRESTI	na dogodkih za prevrednotenje - zadnja knjigovodska vrednost revalorizacijskih obresti
ZK	ZAOKROZITEV	vrednost zaokrožitve pri dogodkih, ki vplivajo na denarno stanje (zaokrožujejo se na 2 decimalki) -> nezaokroženi znesek - zaokroženi znesek

© IRM Info Rešitve d.o.o.

f	ZASLUŽEK IZ POSREDNIŠKE PROVIZIJE	

3.4.3.1.2 Pogoji pravil knjiženja

Pogoji so pomemben del pravil knjiženja, zato moramo poznati njihov pomen in uporabo. Pomene pogojev prikazuje tabela:

SSF	SIF	NAZIV	POMEN POGOJA
PGJBK	L	620	če gre za žiro račun 620 (SFZRR=6)
PGJBK	K	748	če gre za žiro račun 748 (SFZRR=7)
PGJ	-	-	količina, ki jo knjižimo, je negativna
PGJ	+	+	količina, ki jo knjižimo, je pozitivina
PGJBK	B	BANČNA SKUPINA NEODVISNA	LP: kapitalska povezanost izdajatelja papirja je B - Bančna skupina neodvisna Ostale dejavnosti: kapitalska povezanost osebe na pogodbi je B - Bančna skupina neodvisna Kapitalska povezanost je v OSB.SfKdl. Šifrant je SELECT * FROM SIF WHERE SSF = 'KDL'
PGJBK	b	BANČNA SKUPINA ODVISNA	LP: kapitalska povezanost izdajatelja papirja je S - Bančna skupina odvisna Ostale dejavnosti: kapitalska povezanost osebe na pogodbi je S - Bančna skupina odvisna. Kapitalska povezanost je v OSB.SfKdl. Šifrant je SELECT * FROM SIF WHERE SSF = 'KDL'
PGJ	q	BONITETA A	oseba ima boniteto A
PGJ	B	BORZA	dogodek, ki se poknjiži se je zgodil na LJ.borzi
PGJ	Z	DAN PORAVNAVE	knjiži na dan poravnave
PGJ	D	DELNICA	če je vrsta VP delnica
PGJ	A	DEPOZIT	VP je tipa DEPOZIT
PGJ	/	DMCVLT	Ni pogoj, ampak oznaka, da se knjiži v domači valuti.
PGJBK	F	FB05	VP=FB05
PGJ	[	HDZ PORTFELJ	če gre za portfelj Hranjen do zapadlosti, znaka na pogodbi
PGJNKBM	Z	IDPOG	samo za določeno pogodbo - določimo ID pogodbe npr.: IDPOG=1234596
PGJBK	E	IZDAJATELJ JAVNI SEKTOR CENTRALNI	Sektoritacija izdajatelja papirja je ena od naslednjih vrednosti: S.13110 S.13111 S.13112 S.13113

© IRM Info Rešitve d.o.o.

PGJBK	e	IZDAJATELJ JAVNI SEKTOR LOKALNI	Sektorizacija izdajatelja papirja je ena od naslednjih vrednosti: S.13130 S.13131 S.13132 S.13133 Sektorizacija je v OSB.Sektorizacija
PGJBK	f	IZDAJATELJ JAVNI SEKTOR SKLAD	izdajatelj VP je iz javnega sektorja
PGJBK	{	KOTACIJA	Za pogoj se izbere še trg. Pogoj je izpolnjen, če obstaja aktivna kotacija papirja na izbranem trgu.
PGJ	K	KRATKOROCNI	gre za kratkoročni VP: če je vrednostni papir definiran kot 'Dolžniški kratkoročni VP' oz. Vrsta lastnine='K'
PGJ	!	NAKUPI < PRODAJE	vrednost nakupov je manjša od vrednost prodaj
PGJBK	C	Nakupi CUST < Prodaje CUST	nakupi na dejavnosti Skrbništvo so manjši od prodaj na isti dejavnosti
PGJBK	c	Nakupi CUST > Prodaje CUST	nakupi na dejavnosti Skrbništvo so večji od prodaj na isti dejavnosti
PGJ	1	NAKUPI LP < PRODAJE LP	vrednost nakupov na Lastnem portfelju je manjša od vrednost prodaj na LP
PGJ	7	NAKUPI TRG < PRODAJE TRG	vrednost nakupov na Trgovanju je manjša od prodaj
PGJBK	D	Nakupi US & TRG & CUST < Prodaje US & TRG & CUST	nakupi na dejavnostih Upravljanje sredstev, Trgovanje in Skrbništvo so manjši od prodaj na istih dejavnostih
PGJ	X	NAKUPI US & TRG < PRODAJE US & TRG	vrednost nakupov na dejavnostih Upravljanje sredstev komitentov in Trgovanju je manjša od vrednost prodaj na teh dveh dejavnostih
PGJ	4	NAKUPI US < PRODAJE US	nakupi na Upravljanju sredstev so manjši od prodaj
PGJBK	d	Nakupi US TRG CUST > Prodaje US TRG CUST	nakupi na dejavnostih Upravljanje sredstev, Trgovanje in Skrbništvo so večji od prodaj na istih dejavnostih
PGJ	_	NAKUPNI KUPON	Pogoj je izpolnjen, če je trenutno veljavni kupon, tisti, ki je bil veljaven v času nakupa.
PGJ	T	NASLEDNJI DAN	knjiži se naslednji dan od nastanka dogodka
PGJ	z	NASLEDNJI DAN NOV MESEC	če je naslednji dan že nov mesec
PGJNKBM	W	NEZAPADLAOBVEZNICATT	več pogojev -tuji trg, zapadlost papirja veča od današnjega dneva in na poslu so obresti na zavihku 'vrednost' ročno vnešeni
PGJ	N	NI BORZA	dogodek, ki se poknjiži se ni zgodil na borzi

© IRM Info Rešitve d.o.o.

PGJ	V	NI POVEZANO PODJETJE	negacija naslednjega: 1. Lastni portfelj: šifra kapitalske povezanosti izdajatelja papirja je "O" (ODVISNE) ali "P" (POVEZANE), 2. Ostale dejavnosti: šifra kapitalske povezanosti osebe na pogodbi je "O" (ODVISNE) ali "P" ali "S" ali "B"
PGJ	O	OBVEZNICA	papir na dogodku, ki se poknjiži je v skupini finančni inštrument 'obveznica', vrsta lastnine je 'obveznica' oz. 'd' in 'D'
PGJ	CU	ODPLAČNA OTVORITEV	dogodek poknjiži samo v primeru, da se je na ta dan zgodila otvoritev za pogodbe, ki se vrednotijo po 'odplačni'.
PGJ	n	PAKETNO	gre za paketni posel
PGJ	d	PARTNER FIZICNA OSEBA	če je partner fizična oseba (preko šifranta oseb)
PGJ	b	PARTNER NI FIZICNA OSEBA	partner ni fizična oseba (preko šifranta oseb)
PGJ	%	POGODBA NA DOMACIH TRGIH	pogodba je sklenjena za trgovanje na domačem trgu (POG.POGDMC='D')
PGJ	&	POGODBA NA TUJIH TRGIH	Na pogodbi je označeno, da gre za pogodbo na tujih trgih - samo na tujih, če je hkrati označeno tudi, da je pogodba na domačem trgu, potem pogoj ni izpolnjen. Pogoj TUJTRG pa kotacijo papirja oz. žiro račun transakcije (v primeru gotovinskih transakcij).
PGJ	#	PORAVNALNA VALUTA	Ni pogoj ampak oznaka, da se knjiži v poravnalni valuti posla. Če posla ni, se oznaka ignorira.
PGJ	D0	POSLI PREKO POSREDNIKOV	knjiži se glede na oznako na šifrant dogodka
PGJBK	n	POVEZANA NEODVISNA	1. Lastni portfelj: šifra kapitalske povezanosti izdajatelja papirja je "P" (POVEZANE) 2. Ostale dejavnosti: šifra kapitalske povezanosti osebe na pogodbi je "P" (POVEZANE)
PGJBK	p	POVEZANA ODVISNA	1. Lastni portfelj: šifra kapitalske povezanosti izdajatelja papirja je "O" (ODVISNE) ali "P" (POVEZANE), 2. Ostale dejavnosti: šifra kapitalske povezanosti osebe na pogodbi je "O" (ODVISNE) ali "P" ali "S" ali "B"
PGJ	v	POVEZANO PODJETJE	1. Lastni portfelj: šifra kapitalske povezanosti izdajatelja papirja je "O" (ODVISNE) ali "P" (POVEZANE), 2. Ostale dejavnosti: šifra kapitalske povezanosti osebe na pogodbi je "O" (ODVISNE) ali "P" ali "S" ali "B"
PGJ	P	PRAVICA	Vrsta lastnine papirja je ‘P’ - Pravica. Šifrant je SELECT * FROM SIF WHERE SSF = ‘LST’.
PGJBK	P	PREDNOSTNA	ali gre za tip delnice - prednostna delnica
PGJ	}	PRESTOPMEDSKLADI	ali gre za dogodek prestop med skladi

© IRM Info Rešitve d.o.o.

PGJ	<	PREVREDNOTENJE	Pogoj je izpolnjen, če obstaja prevrednotenje za paketek na dan.
PGJ	>	PREVREDNOTENJE STORNO	Pogoj je izpolnjen, če obstaja storno prevrednotenja za paketek na dan.
PGJ	?	PRODAJE < NAKUPI	prodaje so manjše kot vsi nakupi
PGJ	2	PRODAJE LP < NAKUPI LP	vrednost prodaj na LP je manjša od vrednosti nakupov
PGJ	8	PRODAJE TRG < NAKUPI TRG	vrednost prodaj na Trgovanju je manjša od vrednosti nakupov
PGJ	x	PRODAJE US & TRG < NAKUPI US & TRG	vrednost prodaj na dejavnostih Upravljanje sredstev komitentov in Trgovanju je manjša od vrednosti nakupov na teh dveh dejavnostih
PGJ	5	PRODAJE US < NAKUPI US	vrednost prodaj na Upravljanju sredstev je manjša od vrednosti nakupov
PGJ	D8	PrvNkp	Če ima pravilo knjiženja vključen ta pogoj, potem se količine: "Efekt glavnice - knjig. od nakupnega tecaja", "Efekt glavnice od nakupne vrednosti", "Odloženi davek od efekta glavnice - knjig. od nakupnega tecaja", "Odloženi davek od efekta glavnice od nakupne vrednosti", "Efekt glavnice - prevrednoteni od nakupnega tecaja" obnašajo tako, da se v primeru nakupa v tekočem letu jemlje nakupni tečaj, v primeru nakupa v preteklem letu pa prevrednoteni tečaj na zadnji dan preteklega leta. Tukaj bi bilo potrebno opozoriti, da ta pogoj deluje samo na zgoraj naštetih količinah!
PGJBK	#	PRVVALUTAPOSLA	Za pogoj se izbere še valuta. Pogoj je izpolnjen, če obstaja posel in če je poravnalna valuta na poslu (PSL.SfVltPrv) enaka izbrani valuti.
PGJBK	R	REDNA	ali gre za tip delnice - redna delnica
PGJ	Di	REMOTE CLAN	preverja ali je na pogodbi označeno, da je remote član
PGJNKBM	B	REZIDENT	če je oseba rezident RS (preko šifranta oseb)
PGJ	*	ROCNOST	določimo pogoj, da se knjiži v primeru različnih ročnosti papirja (npr. ROCNOST=12 - pomeni ročnost VP je 12 mesecev)
PGJ	)	RZP PORTFELJ	pogodba je označena kot 'RZP'
PGJBK	s	SAMOSTOJNI PODJETNIK	Stranka na pogodbi je samostojni podjetnik (OSB.SfSos = ‘p’) Šifrant je SELECT * FROM SIF WHERE SSF = ‘SOS’
PGJBK	t	SFTRG	samo za določen trg - določimo šifro trga npr. SFTRG=8 (Ljubljanska borza)
PGJBK	V	SFVP	samo za določen VP - določimo šifro VP npr.

			SFVP=1234
PGJBK	k	SFZRR	samo za določen žiro račun - določimo šifro žiro računa npr: SFZRR=C
PGJBK	S	SKR1	VP = SKR1
PGJ	BZ	SKRBNISKI RACUN	preverja ali je pogodba označena kot skrbniški račun
PGJ	Y	STRANKA BANKA	stranka je banka (preko šifranta oseb - vrsta osebe)
PGJ	W	STRANKA FIZICNA OSEBA	stranka je fizična oseba (preko šifranta oseb - vrsta osebe)
PGJ	y	STRANKA GOSPODARSTVO	stranka je iz gospodarstva (preko šifranta oseb - vrsta osebe)
PGJ	u	STRANKA JAVNI SEKTOR	stranka je iz javnega sektorja (preko šifranta oseb -vrsta osebe)
PGJBK	G	STRANKA JAVNI SEKTOR CENTRALNI	stranka VP je iz javnega sektorja
PGJBK	g	STRANKA JAVNI SEKTOR LOKALNI	stranka VP je iz javnega sektorja
PGJ	w	STRANKA JAVNI SEKTOR SKLAD	stranka je iz javnega sektorja ali je sklad (preko šifranta oseb -vrsta osebe)
PGJBK	H	STRANKA JAVNI SEKTOR SKLAD	stranka VP je iz javnega sektorja
PGJ	a	STRANKA NI FIZICNA OSEBA	stranka ni fizična oseba (preko šifranta oseb)
PGJ	(	STRANKA SAMA PORAVNA DENAR	Na poslu je označeno, da “Kupnino in provizijo trga poravna stranka sama”. Če ni posla pogoj ni izpolnjen. (PSL.PtfGot = ‘N’)
PGJ	j	STRANKA SAMA PORAVNA KUPNINO	Na poslu je označeno, da stranka sa,a poravna “Kupnino" in provizijo trga pa hiša.(PSL. PTFGOT = 'A')
PGJ	U	STRANKA SKLAD	stranka je sklad (preko šifranta oseb -vrsta osebe)
PGJ	]	TRZNI PORTFELJ	pogodba je označena kot 'tržni portfelj'
PGJBK	T	TUJTRG	Generalno se preverja država trga. - v primer transakcij z VP se preverja aktivne kotacije papirja: v kolikor obstaja vsaj 1 aktivna kotacija na tujih trgih, je pogoj izpolnjen - v primeru denarnih transakcij pogoj NI izpolnjen, v kolikor gre za transakcijo na žiro računih 01000,01502,01503 (oz. SFZRR in (5,6,7) - v primeru obračuna terjatev/obračuna obveznosti pa se preverja trg posla: če je trg posla tuj trg, je pogoj izpolnjen.
PGJNKBM	V	VALUTNA KLAVZULA	VP z valutno klavzulo
PGJ	e	VP BANKA	izdajatelj VP je banka, vendar izdajatelj ni lastna hiša

© IRM Info Rešitve d.o.o.

PGJ	Q	VP BONITETA A	Boniteta izdajatelja papirja je ‘A’ (OSB.SfBon = ‘A’). Šifrant je SELECT * FROM SIF WHERE SSF = ‘BON’
PGJ	p	VP borzna hisa	izdajatelj VP je borzna hiša (v šifrantu oseb)
PGJ	h	VP BPH	izdajatelj VP je banka sama (SFOSB=2)
PGJ	E	VP DRZAVA	izdajatelj VP je država (v šifrantu oseb)
PGJ	De	VP Delnice investicijskih skladov	papir je v šifrantu papirjev označen na zavihku 'knjigovodski podatki' kot Vrsta_sklada='Delnice investicijskih skladov'
PGJ	Df	VP Delnice skladov denarnega toka	papir je v šifrantu papirjev označen na zavihku 'knjigovodski podatki' kot Vrsta_sklada='Delnice skladov denarnega toka'
PGJ	f	VP GOSPODARSTVO	izdajatelj VP je iz gospodarstva (v šifrantu oseb)
PGJ	g	VP JAVNI SEKTOR	izdajatelj VP je iz javnega sektorja (v šifrantu oseb)
PGJ	I	VP NI BPH	Negacija pogoja VP BPH
PGJ	I	VP NI V KDD	Negacija pogoja VP V KDD
PGJ	o	VP Obcina	izdajatelj VP je občina (v šifrantu oseb)
PGJ	0	VP Ostalo	izdajatelj je kot vrsta osebe označen v šifrantu označen kot 'ostalo'
PGJ	F	VP SKLAD	izdajatelj VP je sklad
PGJ	G	VP SKLAD GOSPODARSTVO JAVNI SEKTOR	izdajatelj VP je sklad, iz gospodarstva ali javni sektor
PGJDBS	Db	VP strukturiran dolžniški VP	papir je v šifrantu papirjev označen na zavihku 'knjigovodski podatki' kot Vrsta_obveznice='strukturiran dolžniški VP'
PGJ	L	VP V KDD	Pogoj je izpolnjen, če je Depo na aktivni kotaciji papirja KDD. Gre za kolono KTC.SfDpt, ki mora biti ‘K’. Šifrant je SELECT * FROM SIF WHERE SSF = ‘DPT’
PGJ	s	VPDMCVLT	preko EUROOBD tabele preverja, katera valuta v SFVP JE domicilna valuta!
PGJ		VPGOTDMCVLT	dogodek se poknjiži samo v primeru, da je valuita gotovine eur
PGJ	R	VPDRZAVA	izdajatelj papirja je država (v šifrantu oseb)
PGJ	,	VPINVSKLAD	izdajatelj VP je investicijski sklad (v šifrantu papirjev)
PGJ	J	VPJAVNI SEKTOR	izdajatelj VP je iz javnega sektorja
PGJ	$	VPNIDMCVLT	Papir na dogodku (DOG.SfVp) ni papir za domačo valuto (EUR).
PGJ	H	VPSKLAD GOSPODARSTVO JAVNI SEKTOR	izdajatelj VP je sklad, iz gospodarstva ali javni sektor
PGJ	A:	VPVALUTADMC	Nominalna valuta papirja (SFVP.SfVltNmn) je domača valuta

© IRM Info Rešitve d.o.o.

PGJ	A;	VPVZMSKLAD	Izdajatelj VP je vzajemni sklad
PGJ	9	ZAPADLOST < LETO	zapadlost paprija je manjša od 1 leta
PGJNKBM	z	ZAOKROZI	Ni pogoj ampak oznaka, da je treba vrednost količine pri knjiženju zaokrožiti na 2 decimalki.
PGJ	Dn	ZAPADLOST KUPONA	preverja ali na dan knjiženja ima papir zapadlost kupona
PGJ	Bx	ZDNTCJ	pogoj, ki na knjiženju efekta glavnice na dogodku za papir v tuji valuti upošteva vrednost nakupa oz. vrednosti portfelja po tečaju na dan nakupa/prejšnjega prevrednotenja in ne na dan knjiženja (na ta način se izognemo tečajnim razlik!)
PGJ	Dk	ZAKLADNE MENICE	vp je zakladna menica, v iniset-u vpišemo sffin za finančni inštrument 'zakladna menica' (glede na nastavitve je običajno zakladna menica zajeta tudi v pogoju 'kratkoročni')

Opomba:

Kadar pri pravilu knjiženja vnesemo <u>več pogojev</u>, so ti vezani z operatorjem AND. To pomeni, da se bo pravilo izvršilo samo na tistih dogodkih, <u>ki hkrati ustrezajo vsem naštetim pogojem.</u>

Za lažje sestavljanje pogojev imamo tudi operator NOT ali ~, s katerim izvršimo negacijo pogoja. V takem primeru najprej dodamo izbrani pogoj. Če bi pogoj na tem koraku potrdili, bi bil le ta vnesen na pravilo. Ker pa želimo negacijo pogoja, prej v levem delu označimo pogoj in kliknemo na ikonco 'Negacija pogoja' na dnu okna:

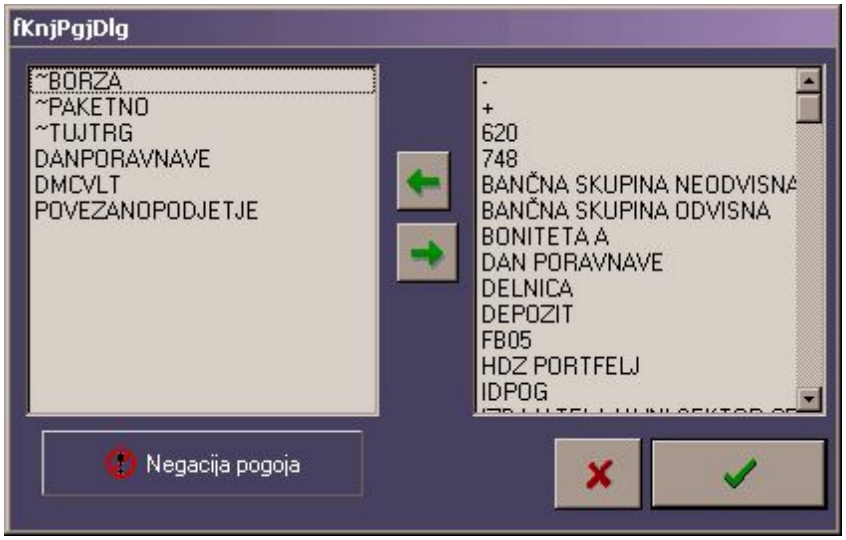

3.4.3.2 Zavihek Generiranje dogodkov

Tudi denarne transakcije je treba definirati. Vzemimo najbolj pogost primer takšnega gotovinskega dogodka – Obračun obveznosti (ali terjatev).

Z vnosom tega srednjega zavihka lahko dosežemo, da en dogodek zgenerira tudi drug dogodek pod

določenimi pogoji. Potrebno je poudariti, da se obračuni in fakture ne generirajo več same po sebi, temveč jih moramo definirati tako, kot je razvidno iz nadaljevanja:

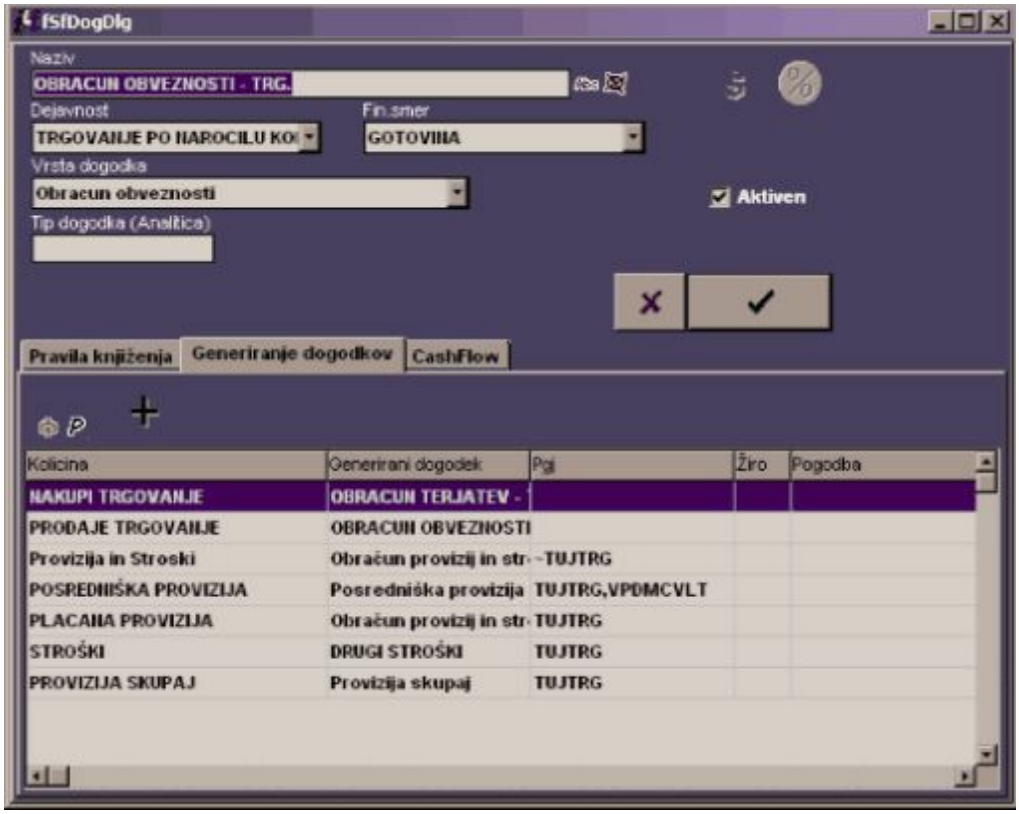

Generirajoče dogodke vnašamo s klikom na +, odpre se nam naslednje okno:

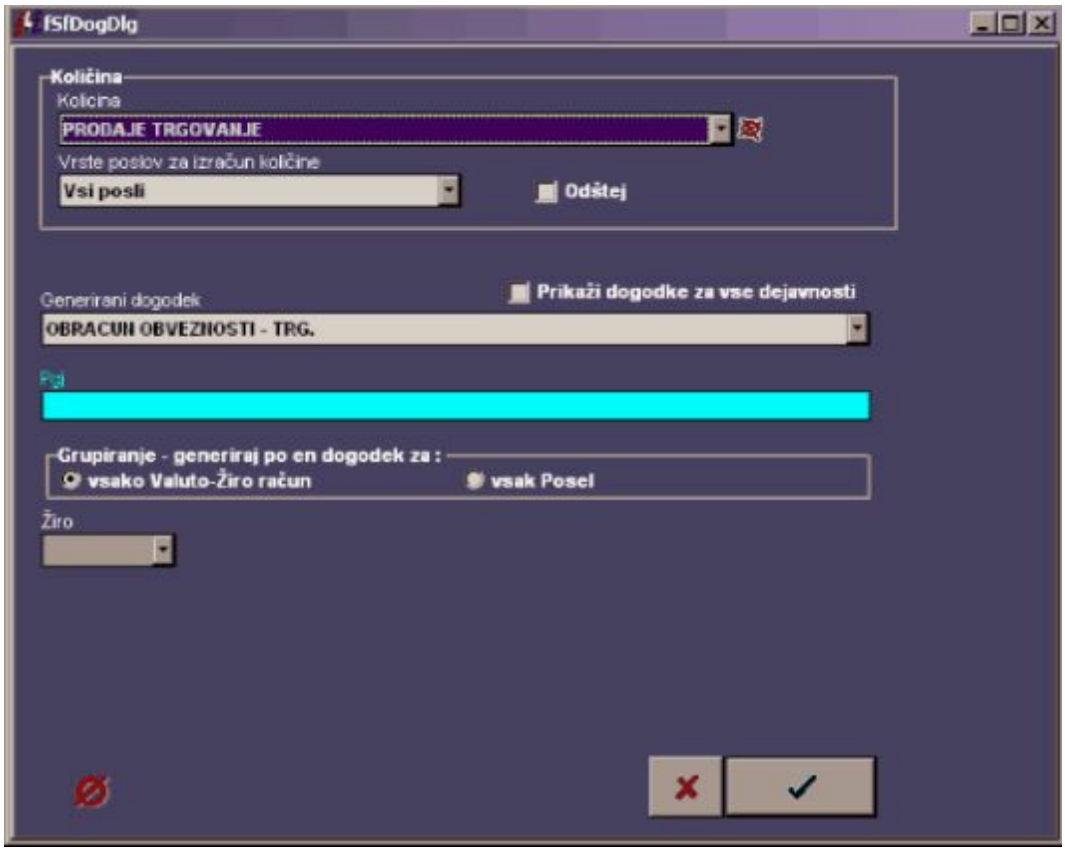

V tem oknu moramo definirati naslednje parametre:

- količina,
- vrsta poslov za izračun količine (nakupi, prodaje, vsi posli),
- "check box" 'Odštej' – pomeni, da vrednost generiranega dogodka odštejemo od obračuna terjatev oz. obračuna obveznosti,
- izberemo generirani dogodek,
- določimo pogoje, pod katerimi naj se izbrani dogodek zgenerira. Posamezni pogoji so razloženi v segmentu Pogoji pravil knjženja,
- izberemo lahko tudi, kakšno grupiranje generirajočih dogodkov želimo. Možnosti sta:
  - generiranje za vsako valuto – žiro račun,
  - generiranje za vsak posel,
- izberemo lahko tudi žiro račun, na katerega naj se dogodek generira, kar bo vplivalo tudi na denarni tok na tem žiro računu. Če žiro računa ne izberemo, se bo dogodek generiral na istem žiroju, kot je določeno na naložbeni transakciji.

V zavihek generiranje dogodkov bomo za Obračun terjatev in Obračun obveznosti vnesli npr.:

Količina	Dogodek
PRODAJE	Obračun obveznosti
NAKUPI	Obračun terjatev
PROVIZIJA IN STROŠKI	Obračun provizij in stroškov
PROVIZIJA SKUPAJ	Storitev

Seveda so lahko dejanski dogodki za vsako dejavnost drugačni. Če želimo provizije razdeliti bolj

podrobno, bomo pravilo za generiranje storitve pač razdelili na več delov in uporabili bolj podrobne količine ter definirali več različnih storitev provizije.

Npr: če definiramo le po en dogodek za dejavnost, torej le eno storitev za vse vrste provizije; storitve, zajete v količini STROŠKI, pa se bodo še naprej generirale avtomatično.

3.4.3.3 Zavihek CashFlow

Cashflow – na tem mestu so vnesena pravila za prenos določenih dogodkov/ transakcij neposredno v plačilni promet. V tem zavihku definiramo, ali se določen dogodek prenaša v plačilni promet in na kakšen način se bo generiral virman za plačilo. Primer takšnega dogodka je npr. Obračun obveznosti, ki se nanaša na to, da imamo obveznost do stranke in ji moramo nakazati določen denar.

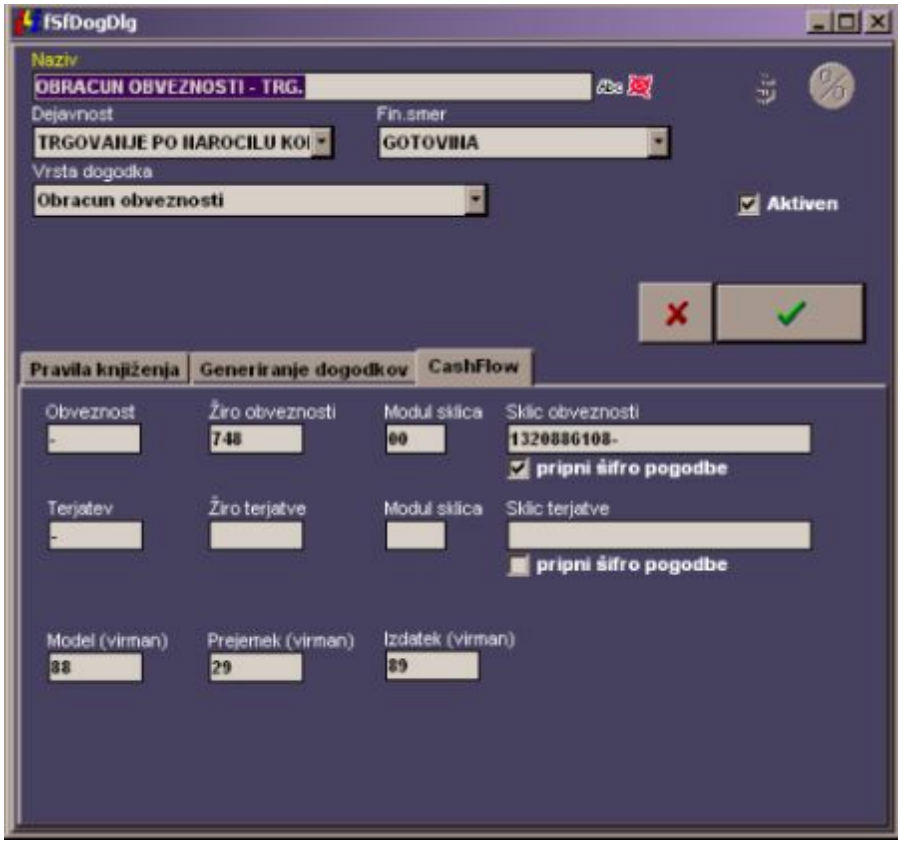

V prvo vrstico vnesemo ustrezna polja za generiranje virmana za obveznost, v drugo vrstico pa za generiranje terjatve.

Vnesemo določena polja:

1. Obveznost: če dogodek generira obveznost, potem vnesemo D (debet) oz. vpišemo ime dokumenta, ki je definiran v cashflow-u, v konkretnem primeru je to DT.

2. Žiro obveznosti: vnesemo žiro, na katerem se generira obveznost (748 ali 53 ali 627 za BPH in 620 za banke).

3. Modul sklica na virmanu

4. Sklic obveznosti na virmanu (tu vpišemo npr. vrednost, ki se mora pojaviti v sklicu vsakega virmana: npr. 0-, programsko je pa že določeno, katere vrednosti se še dodatno zajamejo v sklicu).

* spodnji kvadratek´Pripni šifro pogodbe´pomeni, da se bo v sklicu vedno izpisala tudi KDD številka stranke, če je v kvadratku označena 'črna kljukica' na beli podlagi.

model (virman)
prejemek (virman)
izdatek (virman)

Šifrant dogodkov je eden izmed najpomembnejših šifrantov, zato je priporočljivo že na začetku določiti skrbnika za šifrant. To je edini način, da se prepreči veliko število nepotrebnih dogodkov. Prav tako je pomen tega šifranta zelo važen. Zato moramo razumeti, kaj sestavlja posamezen dogodek in kako to vpliva na promet in stanje.

3.4.3.4 Dogodki tipa STORITEV

Posebnost dogodka tipa Storitev je, da nanj lahko pripnemo cenik storitve. Če želimo vnesti dogodke tipa Storitev, moramo v osnovnem ekranu Dogodki – Pravila knjiženja kot vrsto dogodka izbrati storitev. S klikom na + se nam odpre že znano naslednje okno, s to razliko, da imamo v desnem zgornjem kotu tega ekrana dve ikoni:

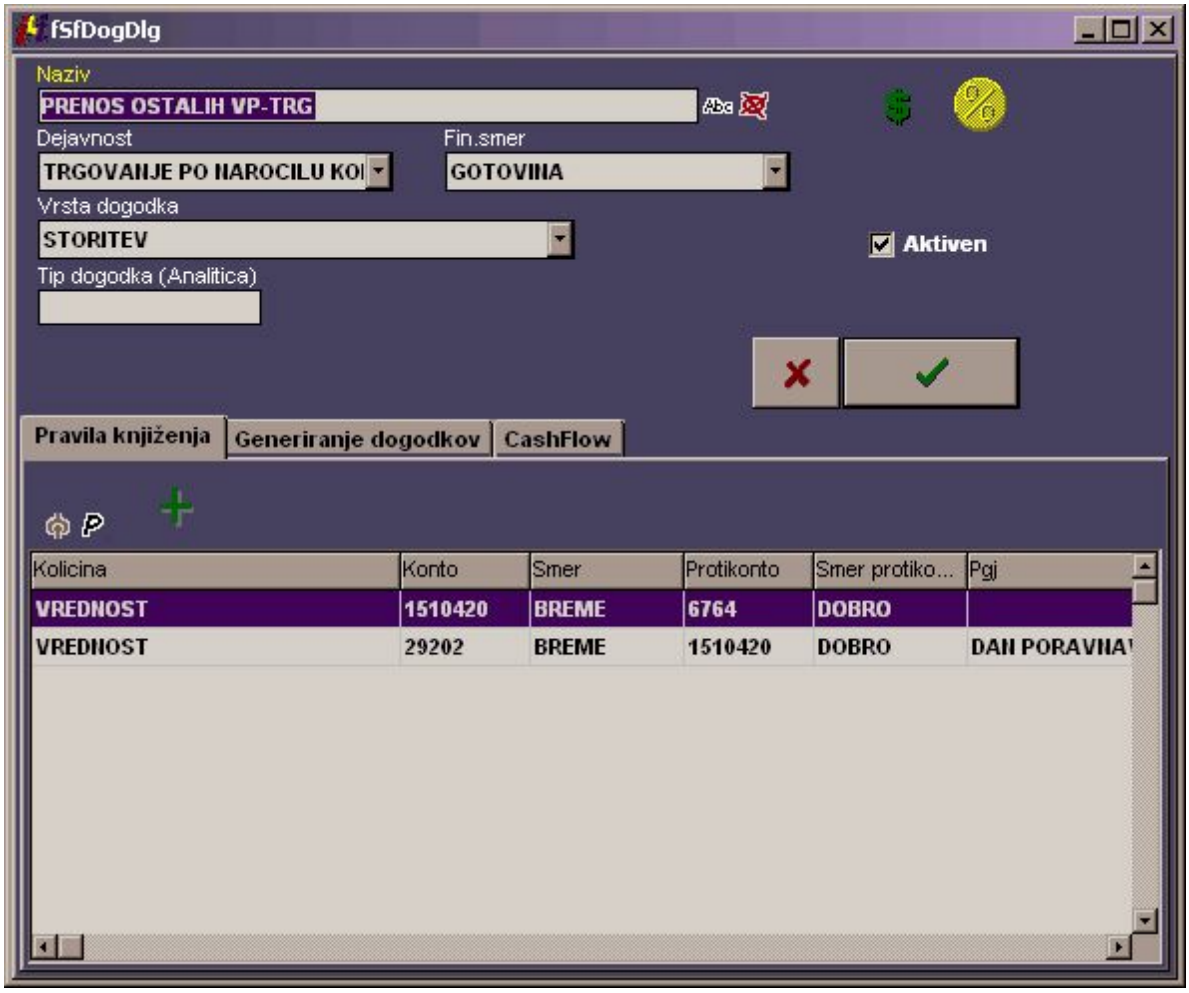

- prva ikona:

pomeni, da lahko na ta dogodek 'obesimo' Cenik.

S klikom na to ikono se nam odpre naslednje okno:

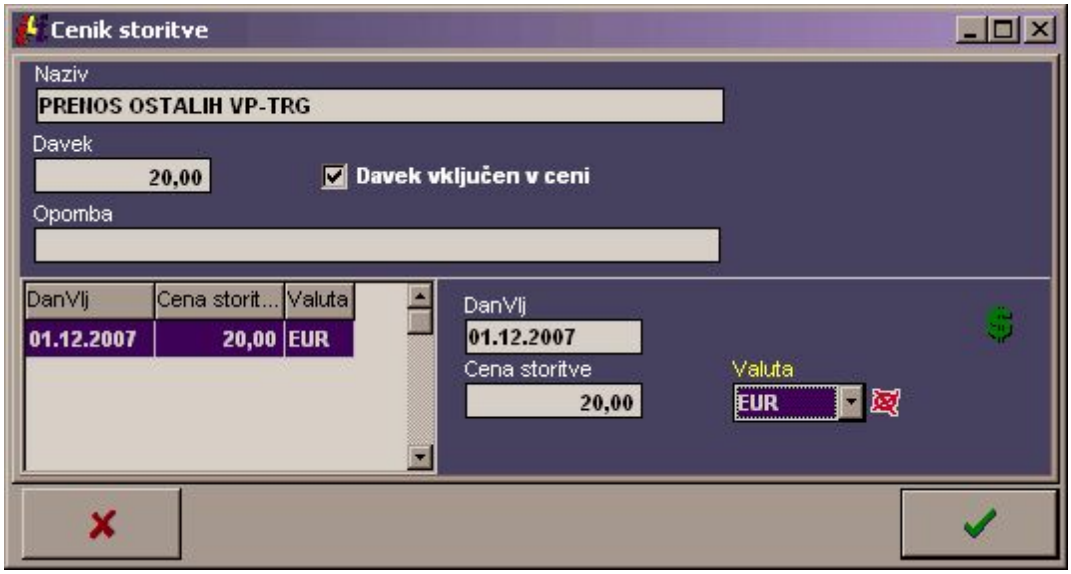

V tem oknu vnesemo cenik. Naziv se nam izpolni samodejno – prenos iz naziva dogodka, določimo stopnjo davka in ali je davek že vključen v ceno. Program sam preračuna osnovo in davek. Če "check box" ni potrjen, pomeni, da je naša cena osnova in davek se bo dodal tej ceni po stopnji, ki smo jo določili.

Polje DanVlj pomeni datum, od katerega velja navedeni cenik. S klikom $ prenesemo navedene podatke v cenik. Vse skupaj potrdimo z zeleno kljukico.

3.4.3.5 Dogodki tipa FAKTURA

Dogodek Faktura je poseben zato, ker se na tem dogodku določa parameter za datum zapadlosti. Ponavadi ga nastavimo na 2 dni, v spodnjem primeru pa je vneseno 8:

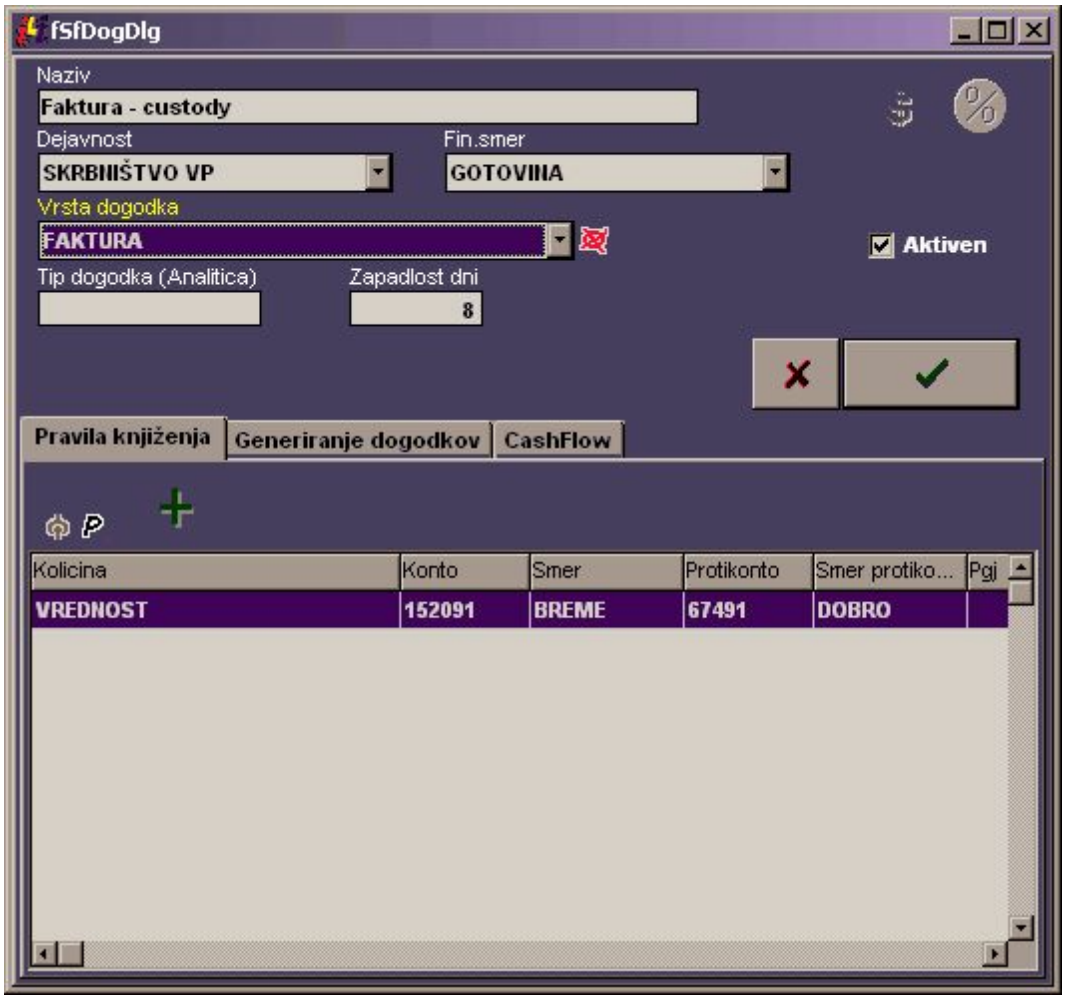

Npr. 8 dni: program bo upošteval proste praznike, ki morajo biti nastavljeni v šifrantu praznikov.

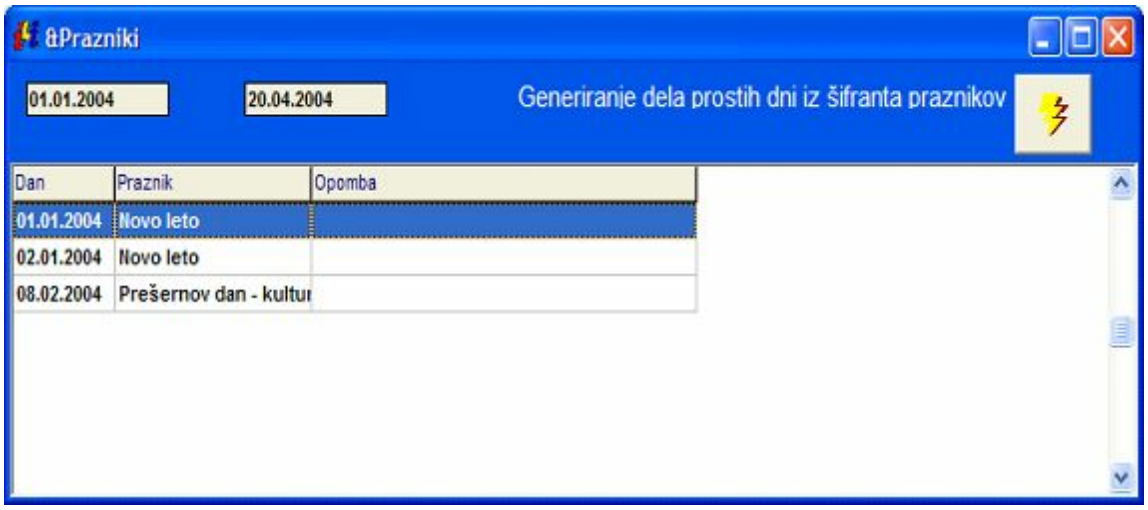

Kot posledica se bo pri fakturiranju avtomatsko postavil datum zapadlosti fakture na T + 8, ki pa se seveda lahko tudi ročno popravi!

3.4.4 Pregled pravil knjiženja

Vnesena pravila knjiženja lahko pregledujemo na 2 načina:

1. Pregled po posameznem kontu,
2. Pregled po posameznem vrednostnem papirju.

3.4.4.1 Pregled po posameznem kontu

Pregled pravil knjiženja za posamezen konto:

Včasih nas zanima pregled z vidika konta v smislu, kateri dogodki oz. pravila knjiženja prispevajo h knjižbam na določenem kontu.

To vidimo na ta način, da v ekranu Dogodki – pravila knjiženja obstaja vrstica MED tabelo z nazivi dogodkov in pravili knjiženja.
Iz kontnega plana z dvojnim klikom na vrstico ali s klikom na tarčo poleg vrstice izberemo konto, ki nas zanima:

Če nas zanimajo kakršni koli dogodki ne glede na omejitve dejavnosti ali vrste dogodka, potem kliknemo na ikonco za sprostitev povezave ("odlinkamo") z zgornjim delom okna. Takoj po izbiri konta in sprostitvi povezave se v spodnjem delu okna izpišejo vsi dogodki in pravila knjiženja, kjer se ta konto pojavlja.

Ta spodnji del lahko potem tudi natisnemo tako, da v orodni vrstici spodnje tabelce, kjer so našteti vsi dogodki, kjer se pojavlja izbran konto, kliknemo na ikonco P. Predhodno si z "očalci" nastavimo še kolonce, ki jih želimo na izpisu.

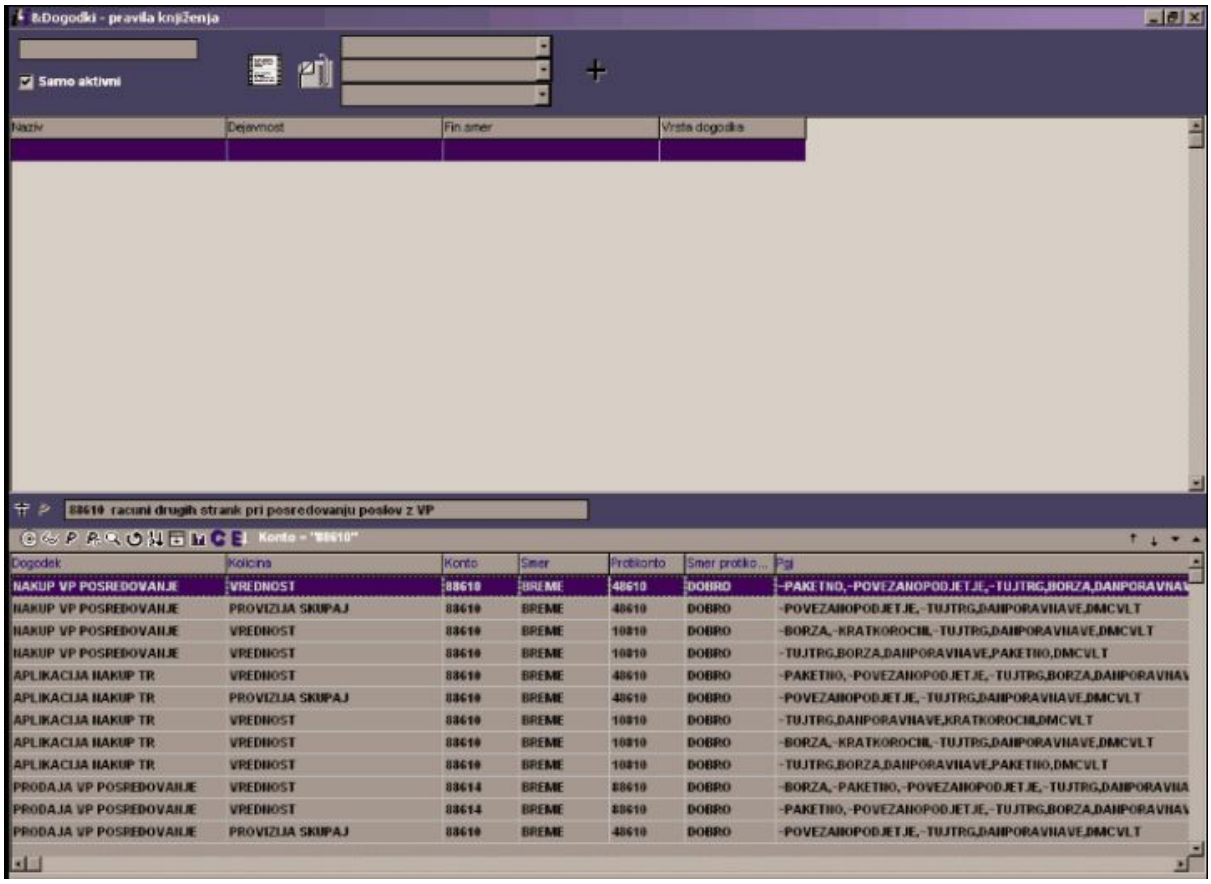

3.4.4.2 Pregled po VP

Pregled pravil knjiženja za posamezen VP

Na oknu Šifranti/ Dogodki – Pravila knjiženja imamo zgoraj na sredini okna ikono , s klikom nanjo pa se nam odpre naslednje okno:

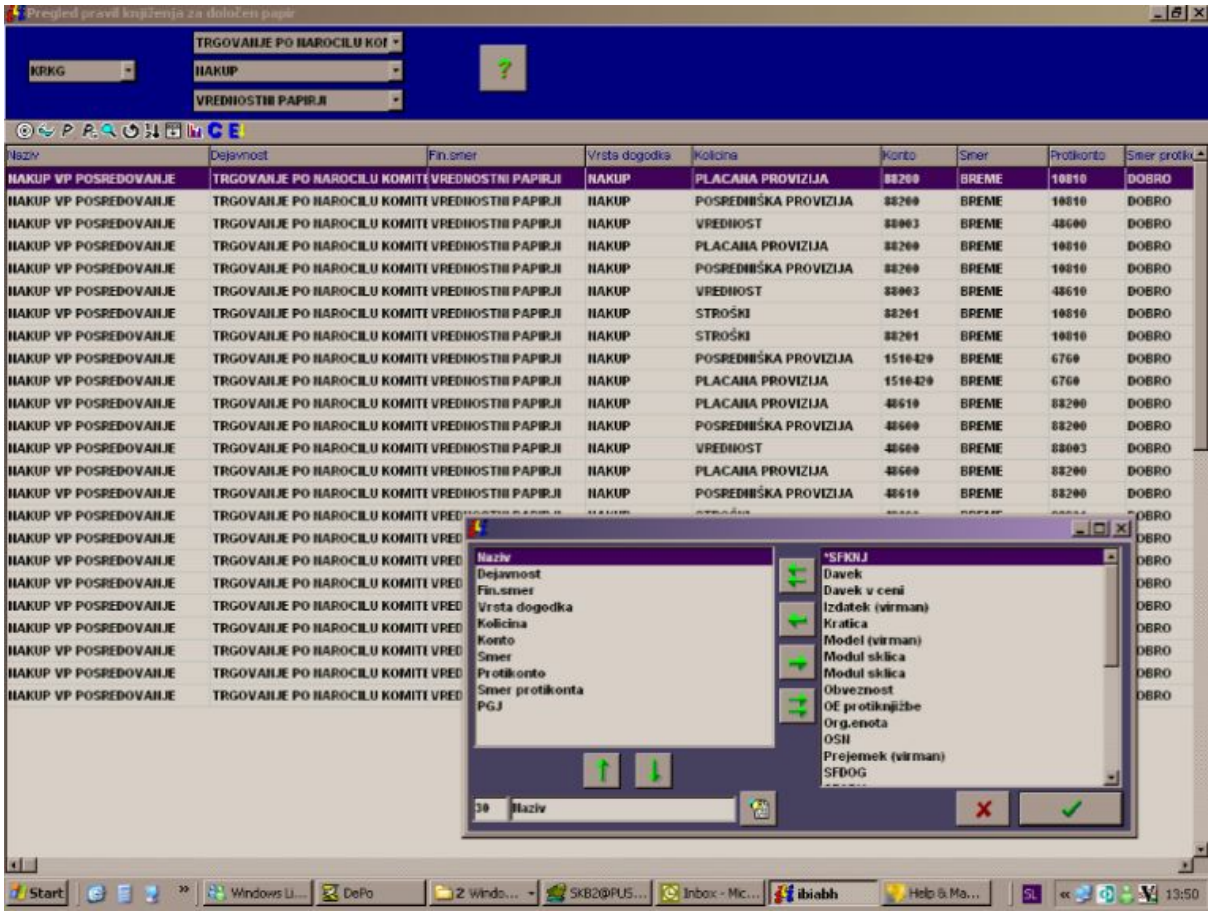

V levem padajočem meniju izberemo posamezen vrednostni papir, v desnih treh padajočih menijih pa izbiramo med dejavnostmi, vrsto dogodka in vrsto finančnega instrumenta. S klikom na ? se nam spodaj naberejo vsa pravila knjiženja za izbrane pogoje. Prednastavljeno so na oknu prikazana naslednja polja:

- Naziv,
- Dejavnost,
- Fin. smer,
- Vrsta dogodka,
- Količina,
- Konto,
- Smer,
- Protikonto,
- Smer protikonta,
- Pogoji (PGJ).

Z očalci pa si poljubno lahko dodamo polja, ki nas zanimajo.

3.4.5 Prenosi pravil knjiženja

S klikom na ikono s sponko na oknu Dogodki – Pravila knjiženja lahko avtomatično popravljamo, kopiramo ali brišemo skupine pravil knjiženja in njihovih pogojev. Posamezne popravke

pravil knjiženja pa popravljamo ročno prek vnosnih oken za pravila knjiženja (glej Vnos_pravil knjiženja).

S klikom na zgoraj omenjeno ikono se nam odpre spodnje okno:

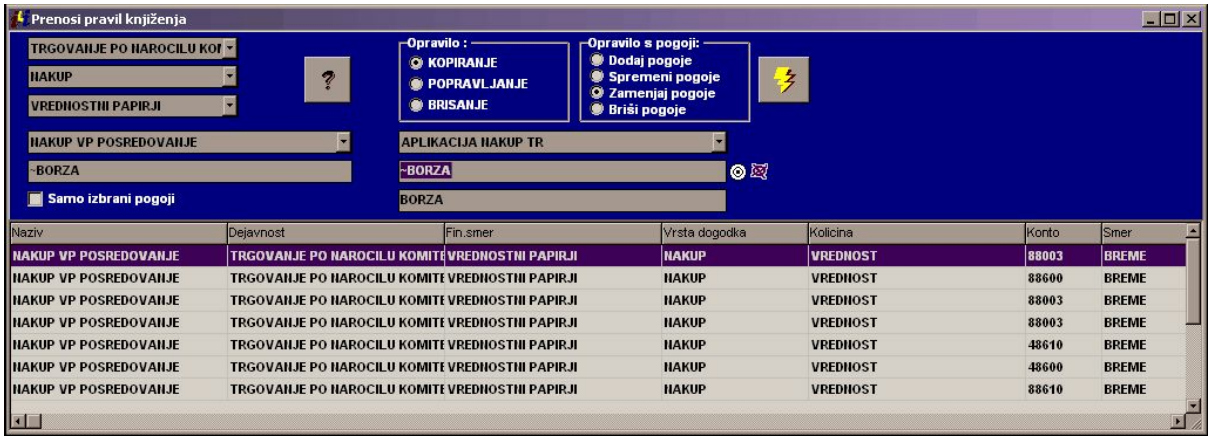

Levi del okna prikazuje posamezne filtre za nabor podatkov, ki jih bomo popravljali. V zgornjem primeru smo tako nabrali pravila knjiženja za dogodek na dejavnosti Trgovanje po naročilu komitentov, vrsta dogodka je Nakup, naziv izbranega dogodka je Nakup VP posredovanje, spreminjali pa bomo pogoj ~BORZA. Če želimo nabrati dogodke, ki imajo samo pogoj ~BORZA (in nobenega dodatnega pogoja), potrdimo polje 'Samo izbrani pogoji'. Ko kliknemo na zeleni ?, dobimo nabor pravil knjiženja glede na izbrane pogoje.

Desni del okna predstavlja spreminjanje nabranih pravil knjiženja. V polju 'Opravilo' določimo, kaj želimo narediti s pravili knjiženja:
- kopiranje – pravila knjiženja kopiramo na nov dogodek,
- popravljanje – obstoječa pravila knjiženja popravljamo,
- brisanje – obstoječa pravila knjiženja brišemo.

V polju 'Opravilo s pogoji' pa povemo, kaj želimo narediti s pogoji na pravilih knjiženja:
- dodaj pogoje – nabranim pravilom knjiženja dodamo nov pogoj,
- spremeni pogoje – VSE obstoječe pogoje spremenimo z vpisanimi pogoji,
- zamenjaj pogoje – samo izbrani pogoj zamenjamo z novim (v tem primeru moramo v srednje polje vpisati obstoječi pogoj – npr. ~BORZA, v zadnje polje pa vpišemo pogoj, s katerim želimo obstoječi pogoj zamenjati – npr. BORZA,
- briši pogoje – iz izbranega nabora pravil knjiženja izbrišemo pogoje, ki smo jih vpisali v desni del okna (srednje polje).

Pri kakršnem koli spreminjanju pravil knjiženja moramo biti izredno pazljivi. Priporočljivo je, da si pred popravki naredimo "backup" pravil knjiženja, ki jih popravljamo.

Opozorilo: Knjižbe, ki so nastale ob dosedanjih pravilih knjiženja, bodo take tudi ostale. Pri vseh novih knjiženjih pa se bodo upoštevala nova pravila knjiženja. Isto velja tudi za ponavljanje knjiženj za nazaj!

3.4.6 Kontni plan

V šifrantu kontnega plana (meni Šifranti/ Konti plan) je seznam kontov ali celotnega kontnega plana banke oz. borzne hiše. Knjiženje je možno le na končni konto:

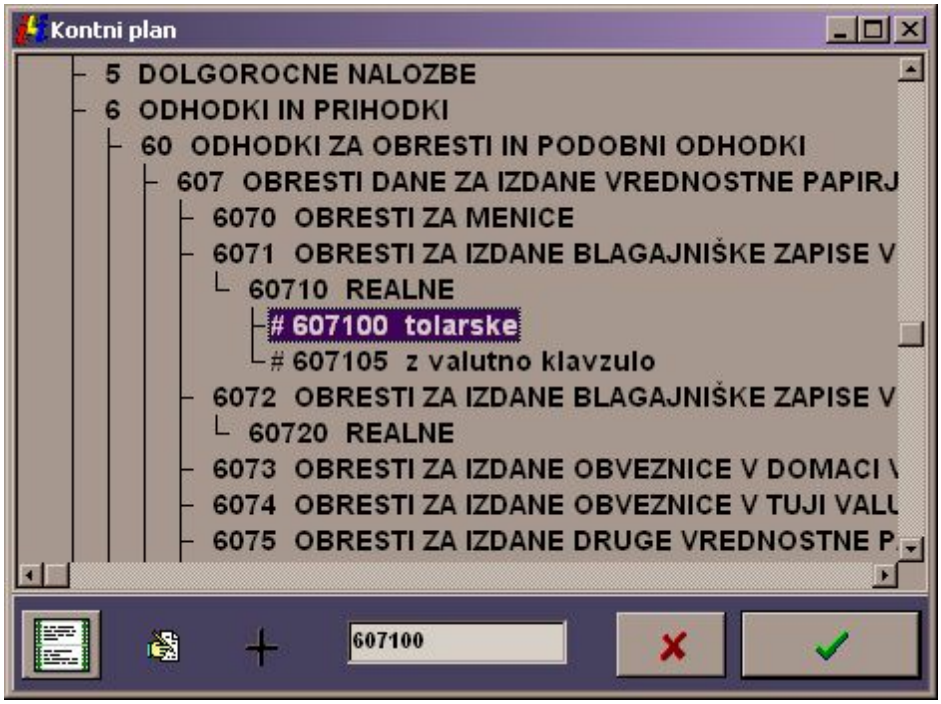

V drevo končnega konta ni možno dodajanje novih kontov. Šele, če označimo, da to ni končni konto, mu lahko dodamo naslednjo vejo končnega konta.

Prav tako je onemogočeno podvajanje kontov. Program ob vnosu preveri, ali določeni konto že obstaja in prepreči vnos podvojenega konta. Primer sporočila, ki ga javi program ob vnosu podvojenega konta:

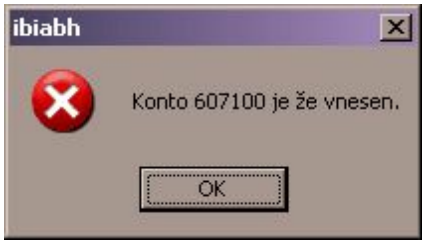

Ob potrditvi vnosa konta program prav tako preveri, ali se želi konto vnesti na pravilno vejo. V primeru vnosa konta na napačno vejo program opozori na napako in ponudi prenos konta na pravilno vejo v kontnem planu.

Program prav tako opozori na napako v primeru, da določen konto ne obstaja, kadar želimo vnesti nek podkonto znotraj neobstoječega konta.

© IRM Info Rešitve d.o.o.

3.5 Bonitetne skupine

V šifrantu bonitetnih skupin določamo višino posredniške provizije oz. zaslužek banke pri posredovanju poslov.

Šifrant najdemo v meniju Šifranti:

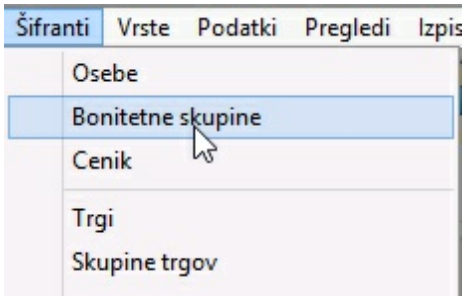

S klikom na meni se odpira ekran za vnos oz. ažuriranje bonitetnih skupin:

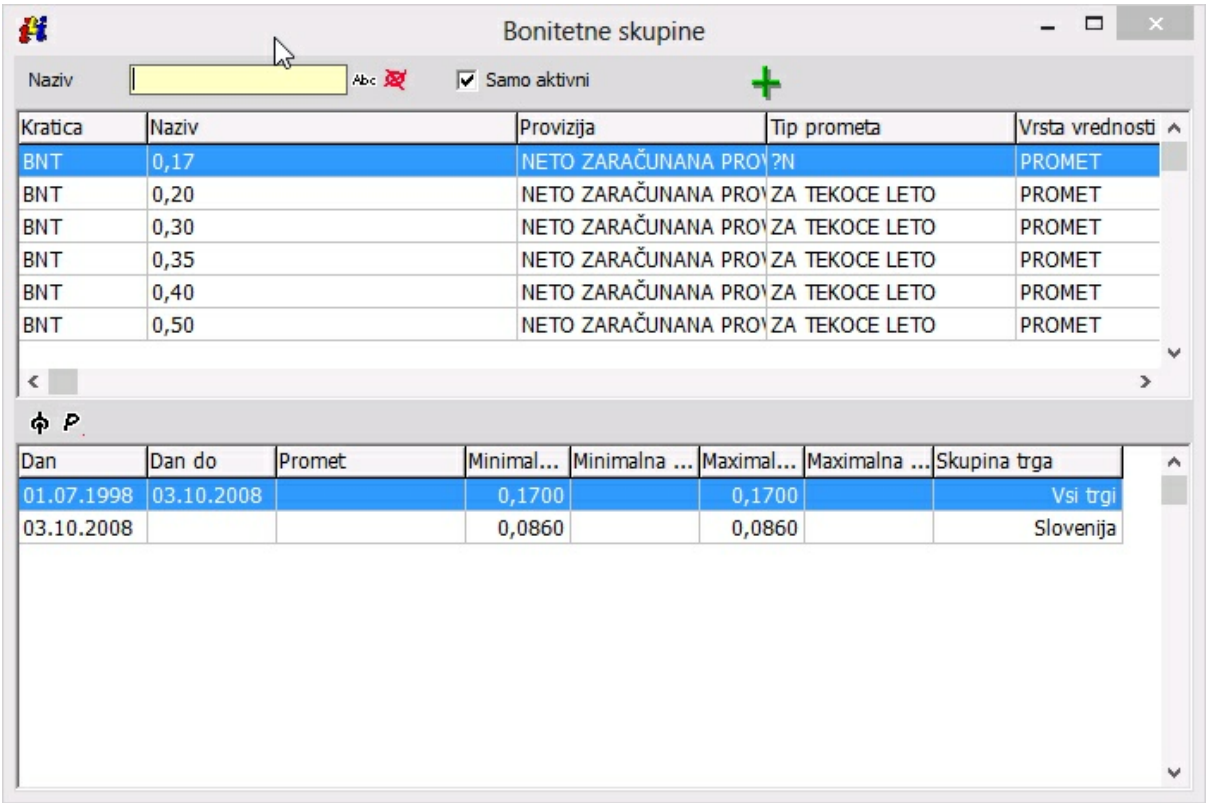

Ekran je razdeljen pravzaprav v tri dele:
- iskalni del ali filter, kjer lahko iščemo po nazivu bonitetne skupine
- srednji del, kjer so izlistane vse bonitetne skupine, ki jih imamo na voljo v našem seznamu in
- spodnji del, kjer se vpisuje lahko lestvica bonitetne skupine.

Če vpišemo filter, se nam v srednjem delu ekrana prikažejo tiste bonitetne skupine, ki se pričnejo z vpisanim delom naziva:

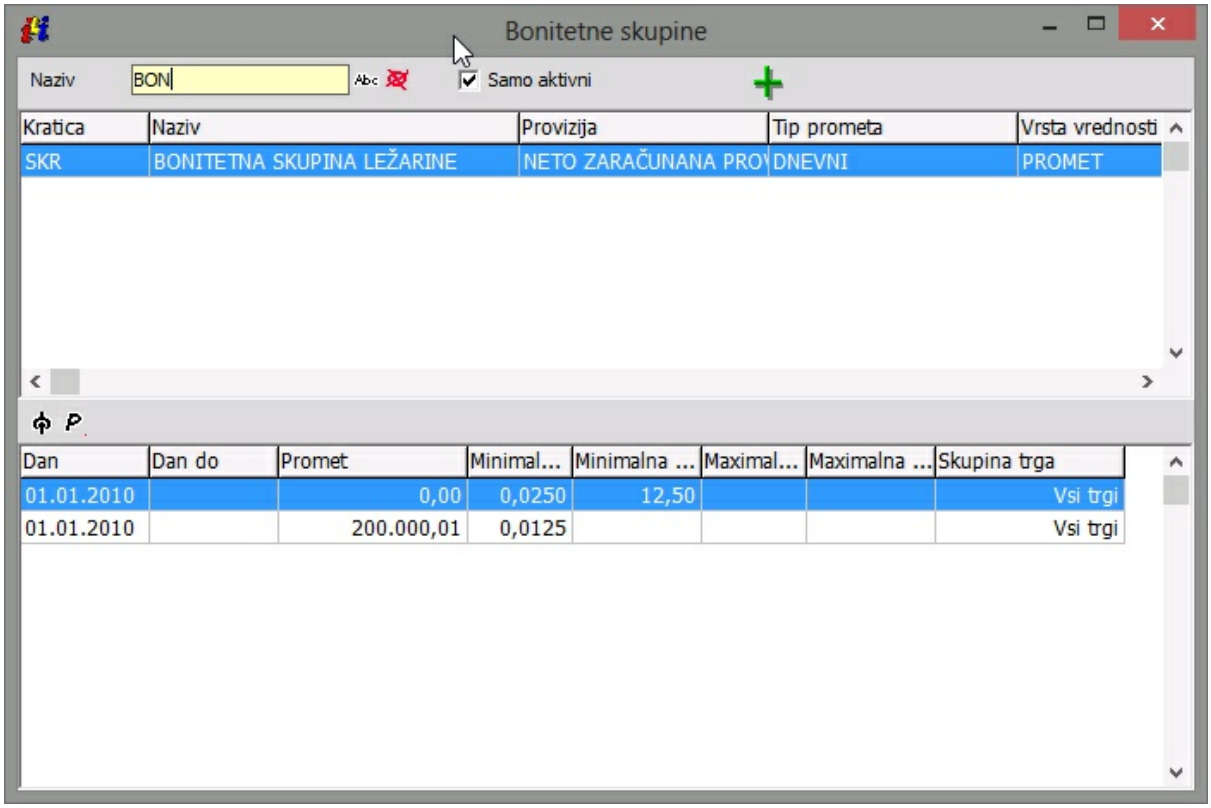

V spodnjem delu pa imamo izpisano lestvico označene bonitetne skupine.

3.5.1 Vnos bonitetne skupine

Vnos bonitetne skupine izvedemo na dvojni klik na preglednem ekranu. Če imamo seznam prazen, se nam bo odprlo prazno okno, sicer pa se nam odpre tista bonitetna skupina, ki je označena z miško:

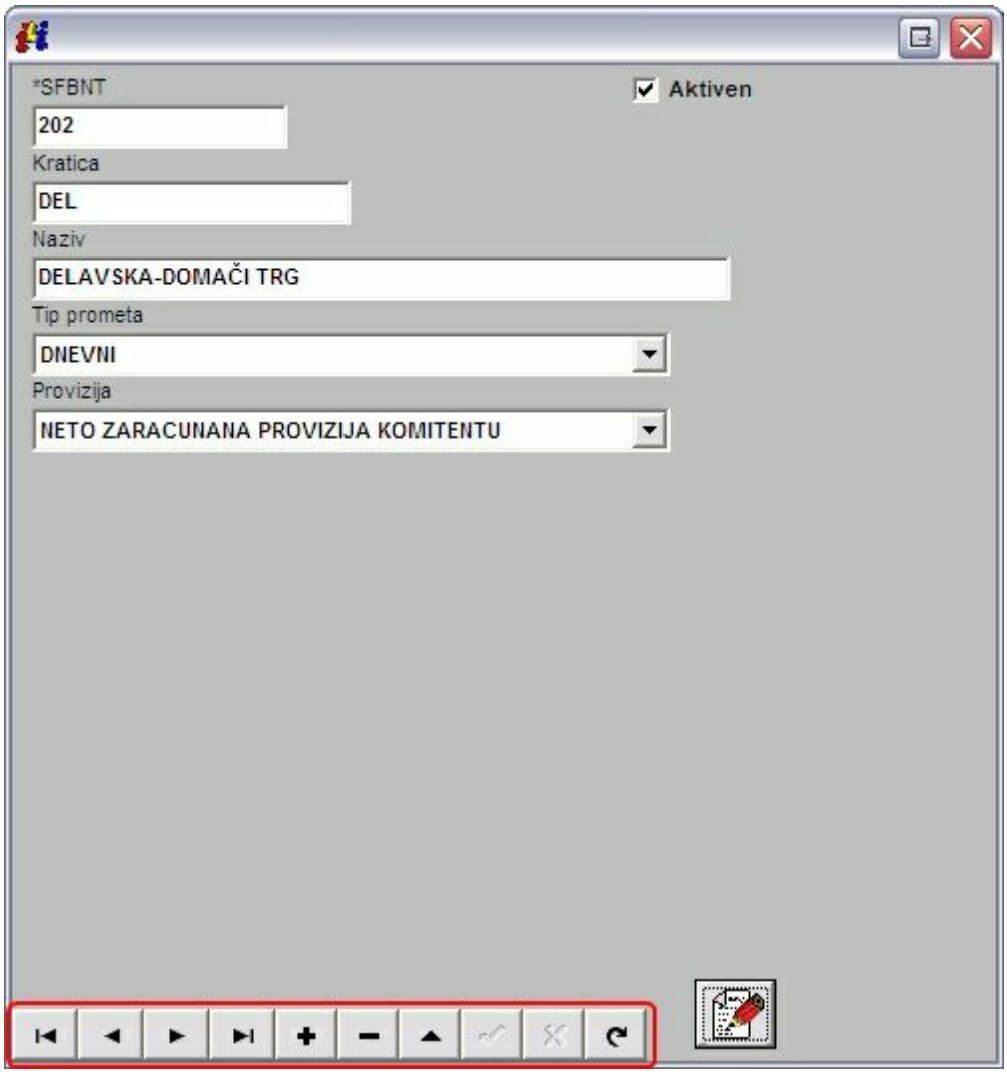

V označenem spodnjem delu na zgornji sliki imamo možnost uporabe vseh gumbov, ki niso sivi: pomikamo se lahko torej naprej ali nazaj, pomembni pa so predvsem gumbi za ažuriranje (dodaj, briši in spremeni).

Gumb za brisanje odsvetujemo, če se bonitetna skupina uporablja vsaj pri eni pogodbi!

Z gumbom "Dodaj" pa dobimo prazno okno za vnos:

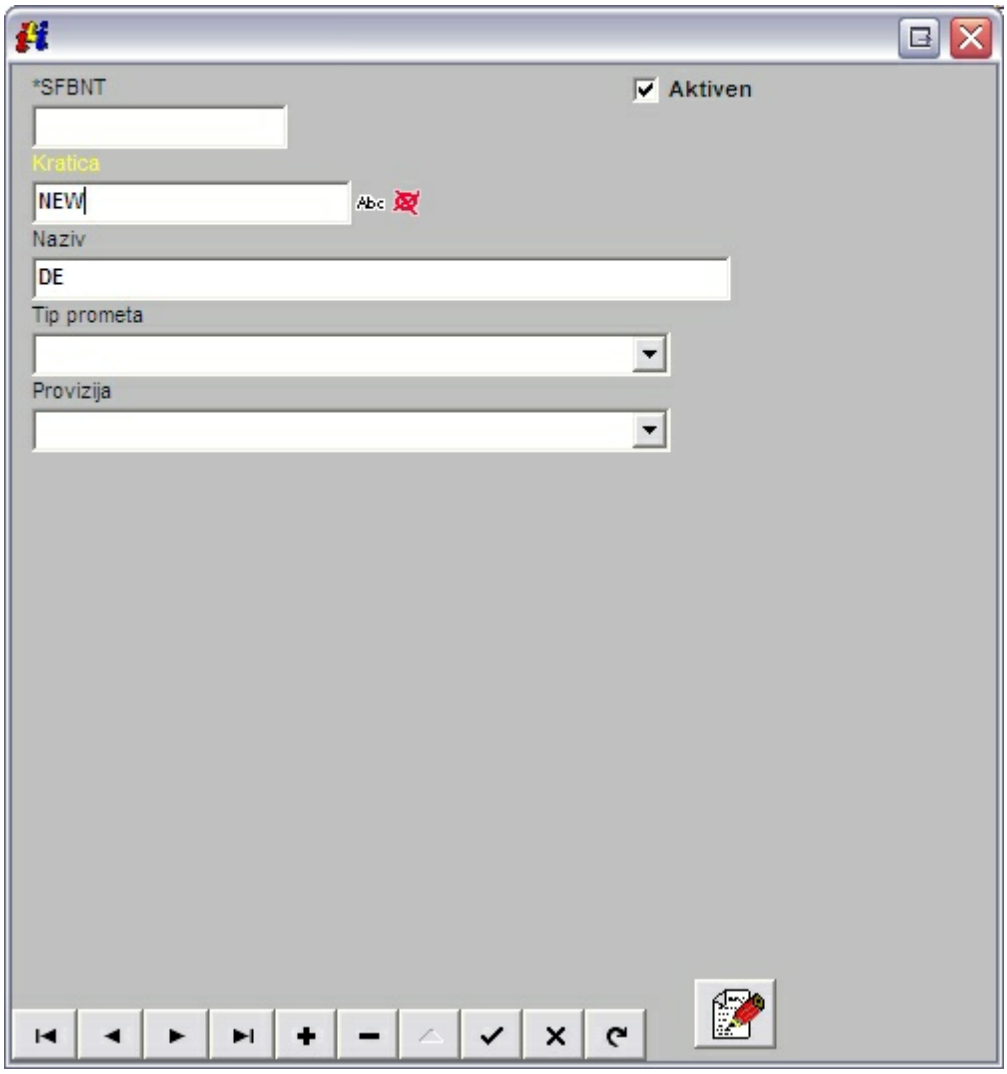

Kratica ni obvezno polje, je pa obvezno polje Naziv. Ta se nam privzeto napolni že z vrednostjo v iskalnem polju, če smo ga pred dodajanjem izpolnili, sicer pa je to polje privzeto prazno. Izpolnimo ustrezno.

© IRM Info Rešitve d.o.o.

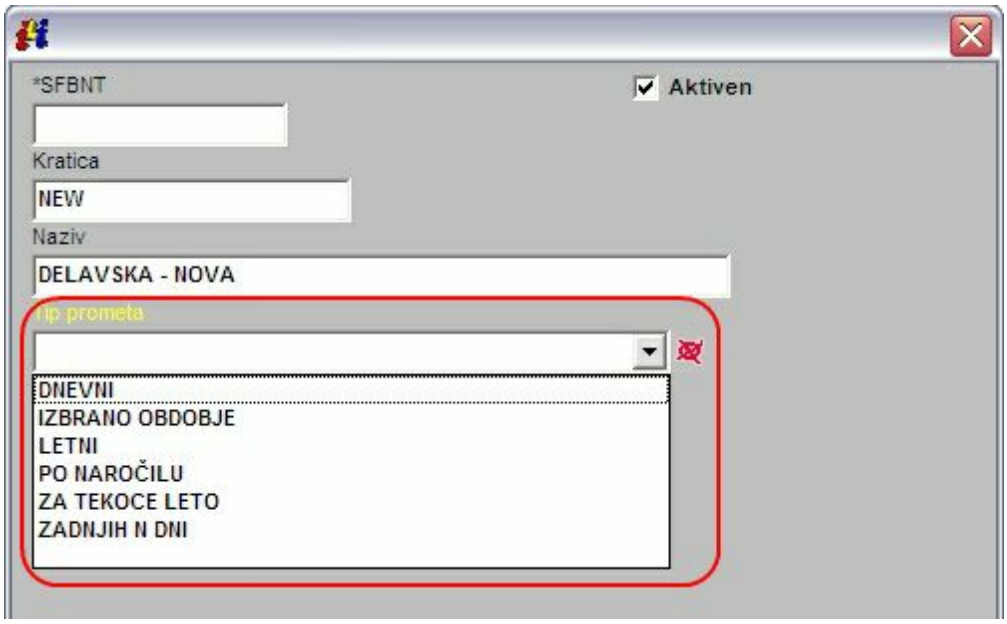

Pomembno je, kako se izračunava bonitetna skupina, to pa je odvisno od polja "Tip prometa":
- Dnevni promet upošteva vrednosti v tem dnevu, ko je obračun
- Izbrano obodbje ???
- Letni promet upošteva seštevek vseh poslov v obdobju zadnjega leta do danes
- Po naročilu se izračunava provizija samo za to naročilo (lahko je več poslov na tem naročilu)
- Za tekoče leto se upošteva promet od 1.1. v tekočem letu
- zadnjih N dni pa upošteva ustrezno število preteklih dni do danes.

Vnos je obvezen, izberemo ustrezno vrednost.

Naslednji zelo pomemben podatek je, na kakšen način upoštevamo ostale stroške, ki nastanejo pri poslu poleg posredniške provizije.

© IRM Info Rešitve d.o.o.

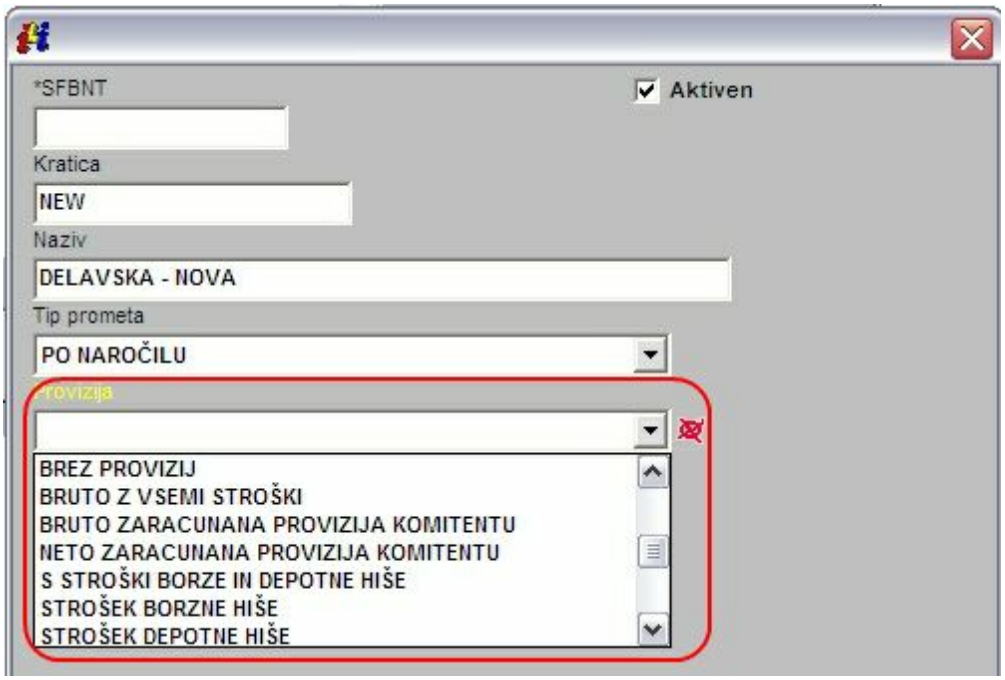

Tu se večinoma uporabljajo bruto in neto princip. To načeloma pomeni, da se v bruto obračunu upošteva tudi strošek depotne provizije in trga.

Ko imamo vnešeno bonitetno skupino, moramo vnesti še vrednost % ki se obračuna na poslu. To pa dodamo v spodnjem delu preglednega ekrana, dodajanje spet izvedemo na dvojni mišji klik:

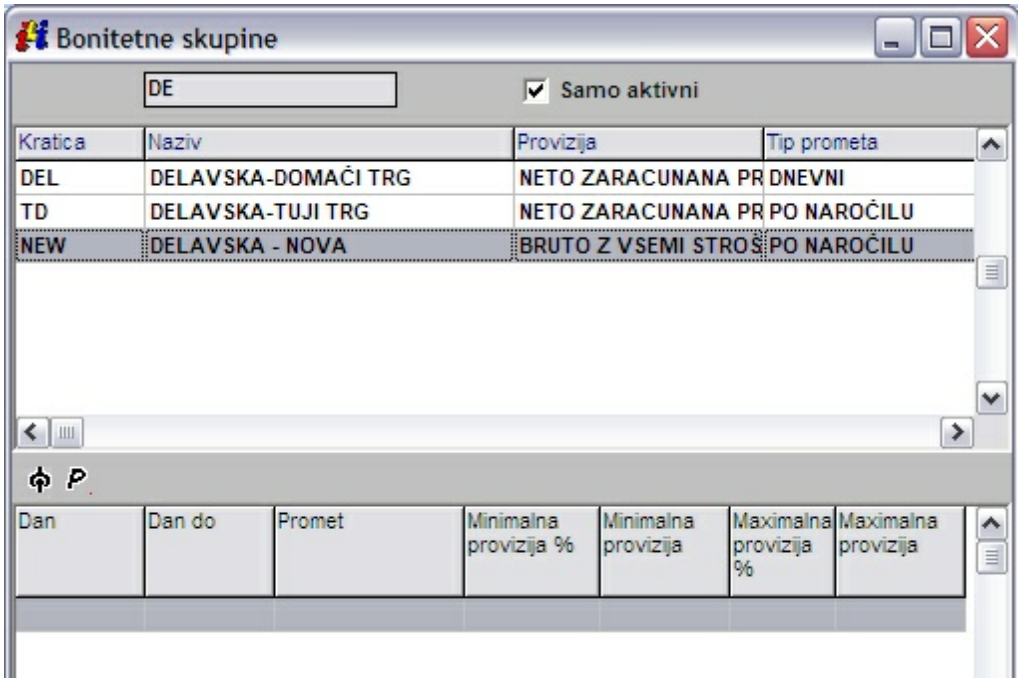

Odpre se nam nov ekran, kjer vpišemo vrednosti:

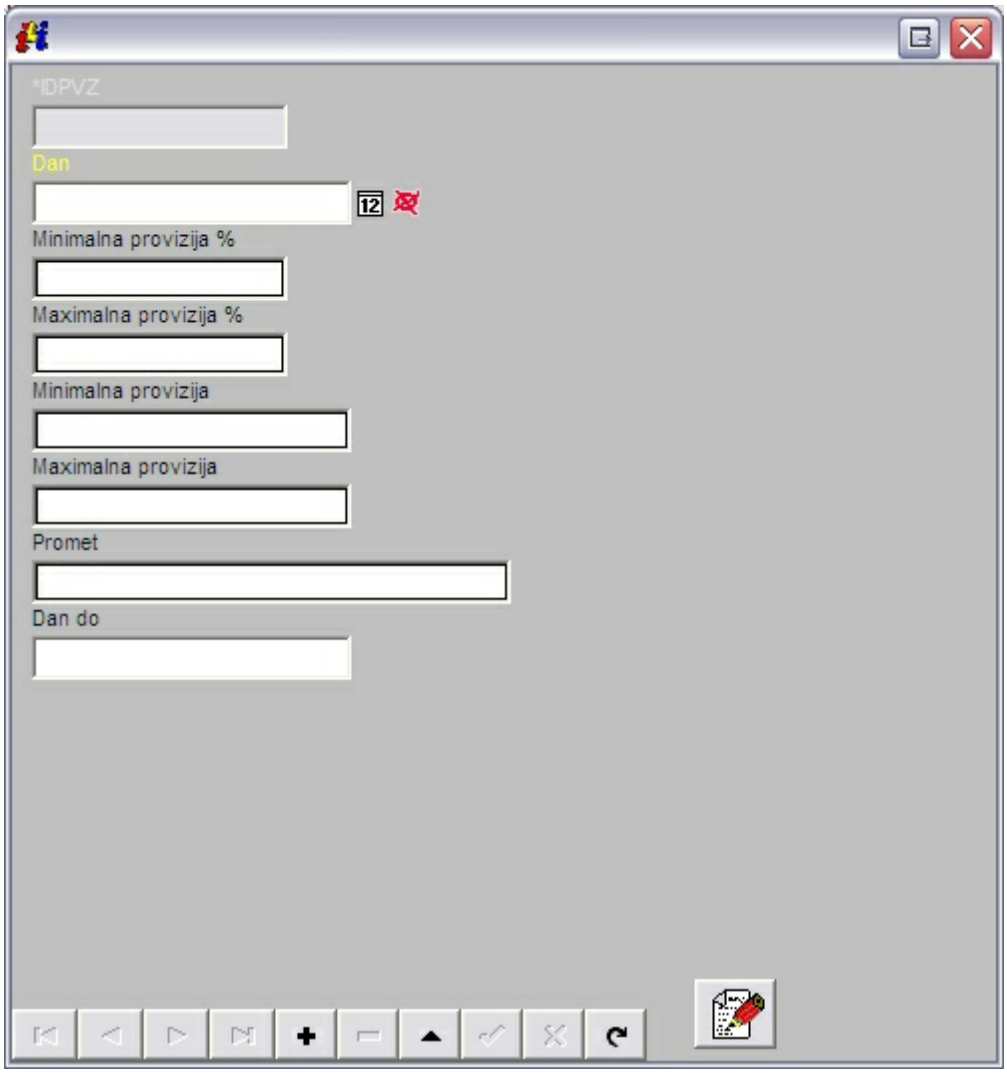

Vpišemo datumo od katerega delje provzija velja, vrednost minimalne provizije v %, vrednost maksimalne provzije v %, minimalno prrovizijo v znesku in pa maksimalno provizijo v znesku.

Če želimo vzpostaviti razrede, potem moramo vnesti tudi mejo prometa za posamezni razred, kot je to primer na spodnji sliki:

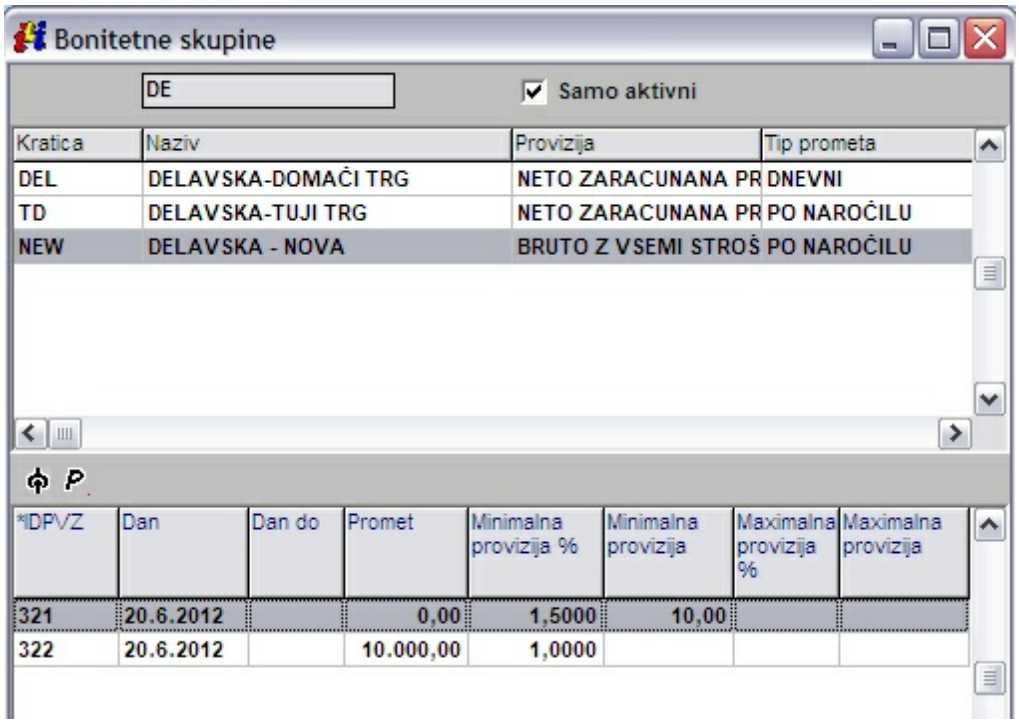

To pomeni, če ima stranka v konkretnem naročilu poslov za manj, kot 10.000 €, se mu bo obračunala provizija v višini1,5% oz. bo obračun provizije v višini 1%, če bo posel na tem naročilu presegel 10.000€. Lestvico lahko seveda poljubno razširimo.

3.5.2 Vnos bonitetne skupine na pogodbi

Na pogodbi vnesemo bonitetno skupino na zavihku "Boniteta"

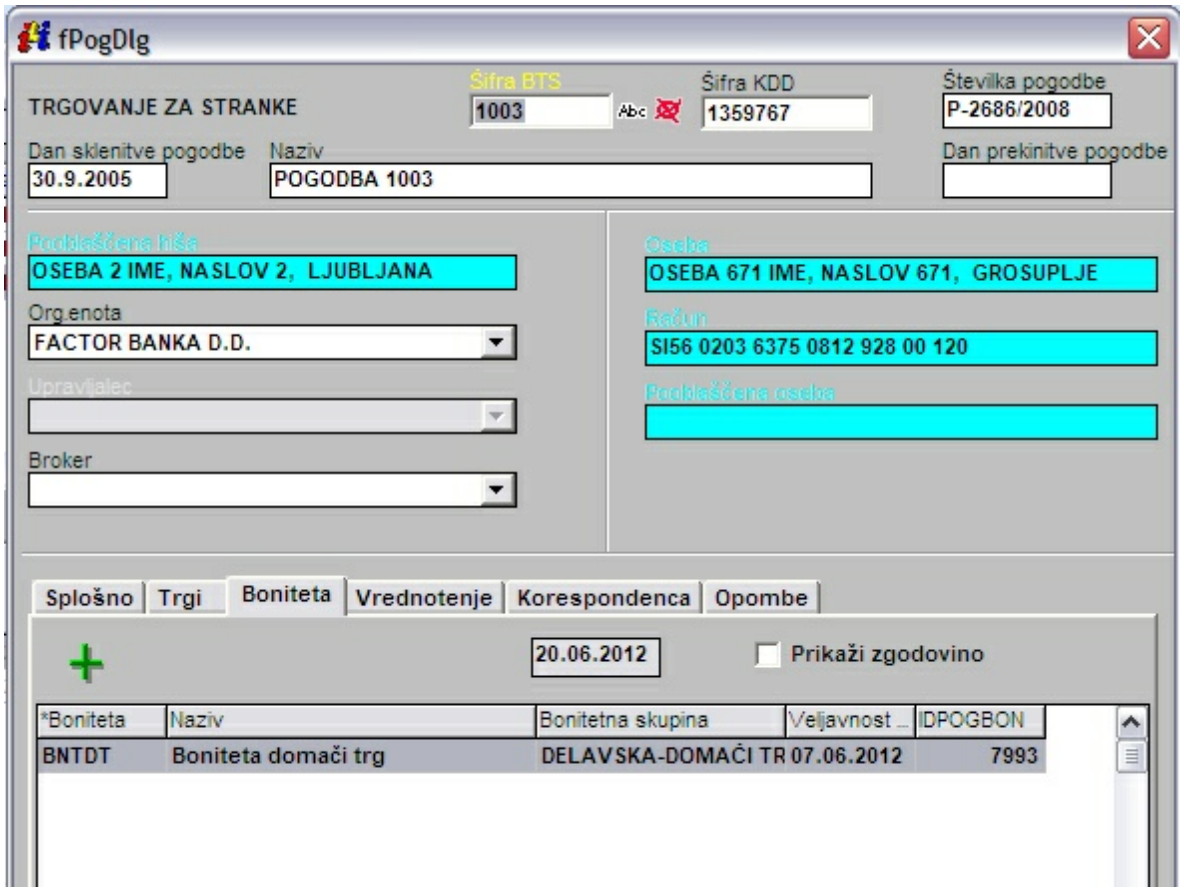

Tu velja eno pravilo in sicer če ima pogodba vnešeno samo boniteto za domači trg (primer zgoraj, BNT Domači Trg), potem ta vleja tudi za tujino. Če pa ima pogodba vnešeni obe boniteti, pa veljata ločeno za domači in tuj trg (tuja bonitetna skupina ima oznako BNTTT).

Novo bonitetno skupino dodamo z gumbom "dodaj" in prvi podatek, ki ga moramo določiti je ta, da izberemo za katere trge bo le-ta veljala:

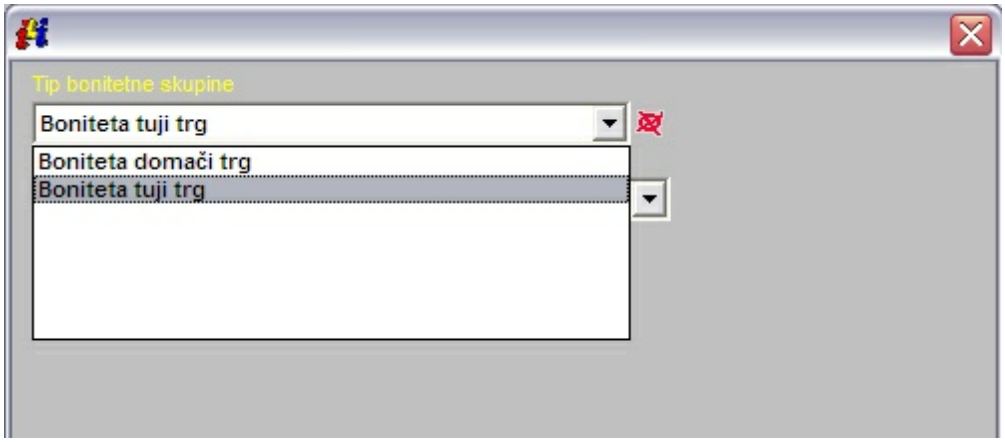

Naslednji pomembni podatek pa je bonitetna skupina sama in sicer jo izberemo iz šifranta bonitetnih

skupin (glej Bonitetne skupine). S tem stranki določimo višino in način obračuna bonitetne skupine:

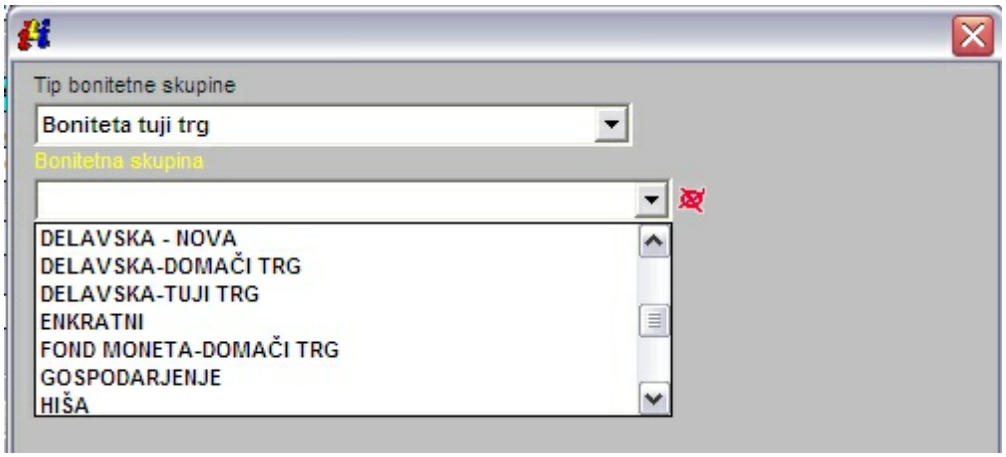

Določimo še datum veljavnosti - od kdaj dalje velja ta bonitetna skupina:

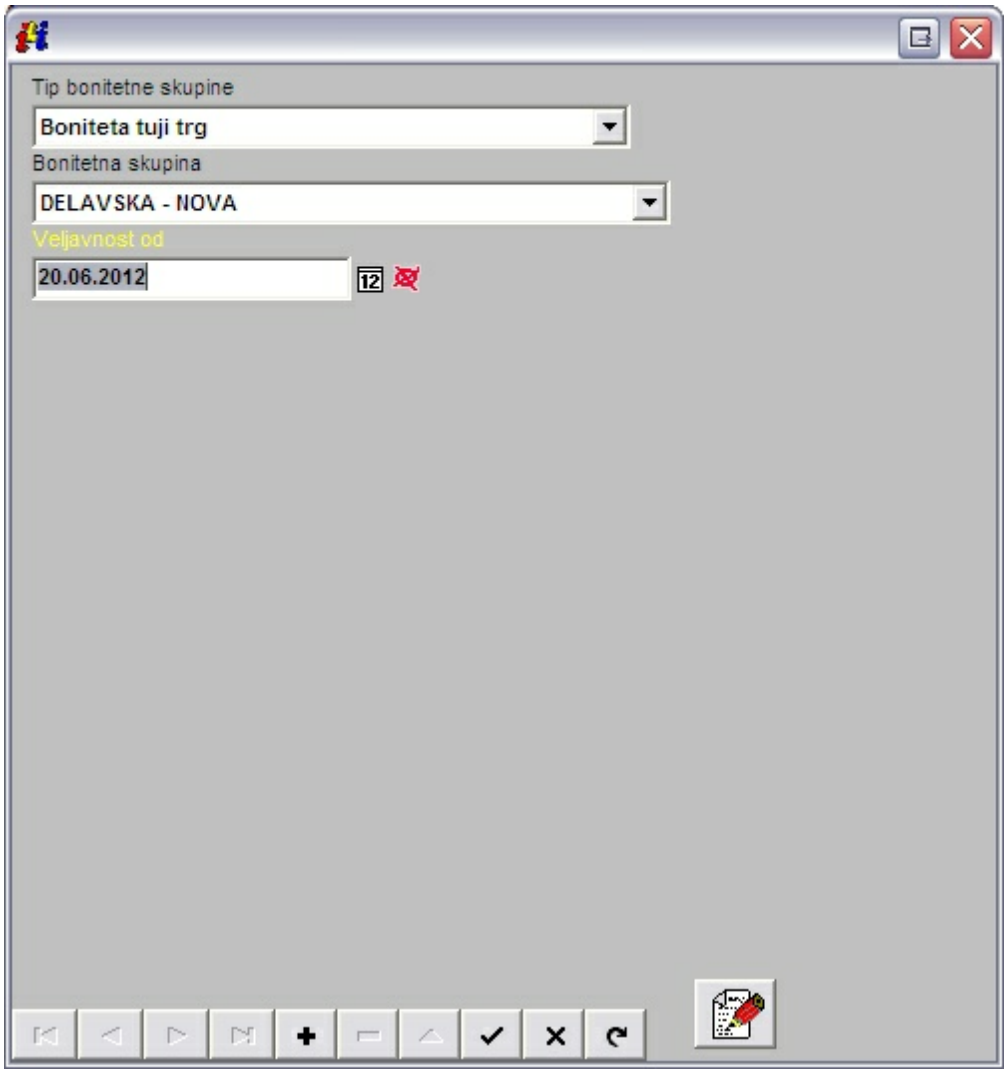

Vnos potrdimo in dobimo spremenjen seznam na pogodbi:

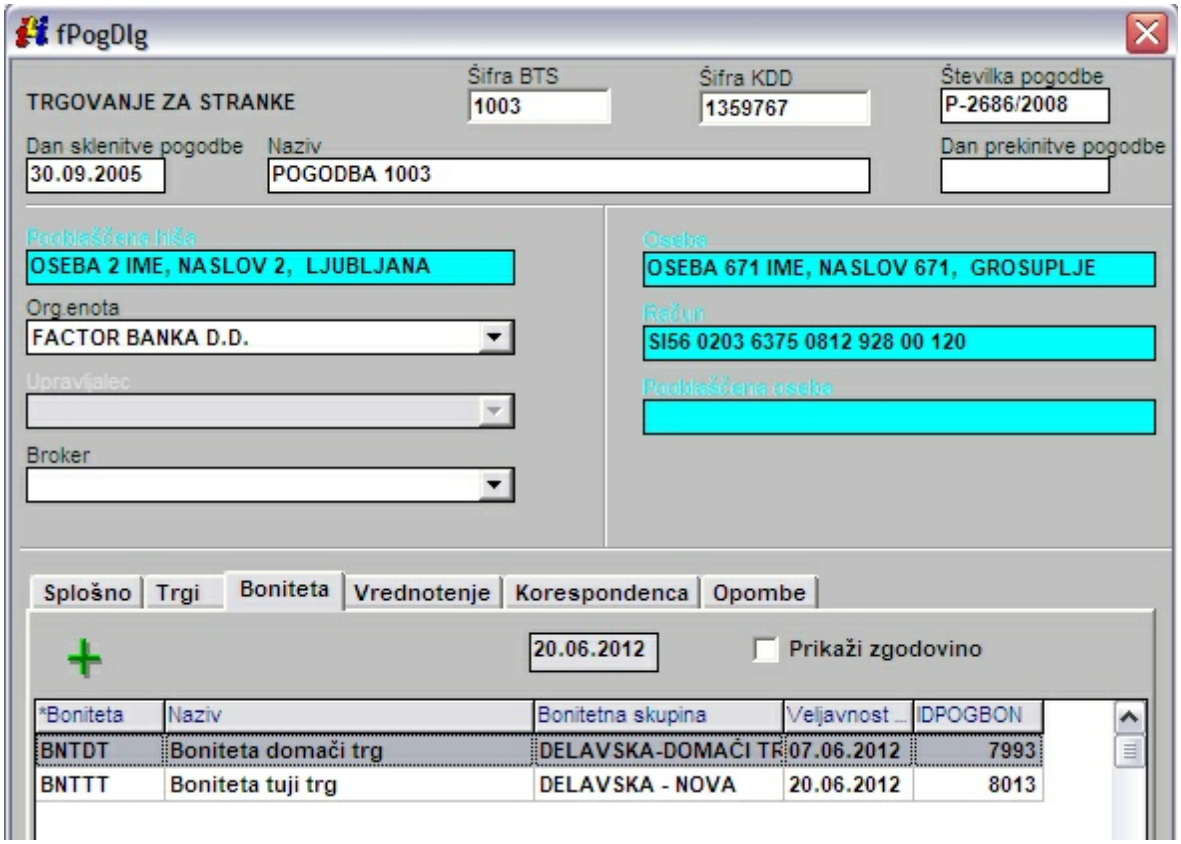

Če dodamo na pogodbi (npr.) novo bonitetno skupino za domači trg (ima torej ponovno oznako BNTDT), se stara avtomatično ukine, ostane pa v zgodovini podatkov, ki jo lahko vidimo z vklopom check box gumba "Prikaži zgodovino":

Tudi v primeru skrbništva veljajo podobna pravila z bonitetnimi skupinami (glej odstavek Skrbništva z nastavitvami), le da je različnih bonitetnih skupin več.

3.6 Celostna podoba

3.6.1 Splošno

Šifrant celostna podoba je namenjen izdelavi in oblikovanju izpisov, ki jih posredujemo strankam.

Da se omogoči izpisovanje poljubno oblikovane glave izpisa, je bil osnovan šifrant celostne podobe, v katerem je moč nastaviti:

- izpisovanje glave na sredini,
- glave na desni,
- dodatek pod izpisom glave,
- spodnjo poljubno klavzulo,
- desnega in levega podpisnika, pri tem slednji ni obvezen, če izklopimo kljukico.

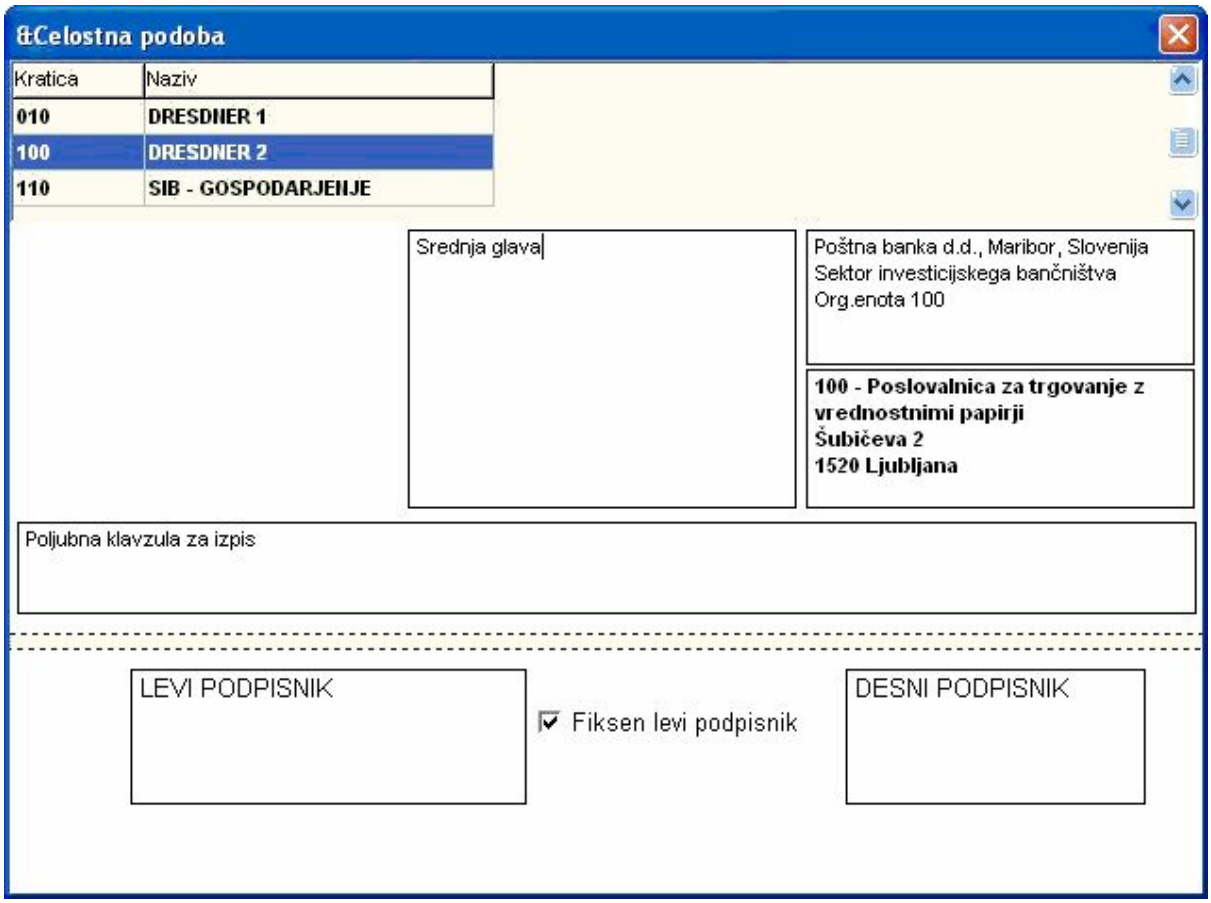

3.6.2 Namestitev

Podpisnika moramo pripraviti v ustrezni obliki:
- med testiranjem pripravimo ustrezno velikost podpisa.

Ko imamo obliko podpisa narejeno, ga odložimo na mrežni disk, od koder poteka namestitev. BMP datoteke (podpisnikov imamo lahko seveda več) kopiramo v ..\ INSTALL\ UPDATE mapo. Podobno kot se nadgradnje IBI-ja odlagajo na mapo PATCH.

Primer:

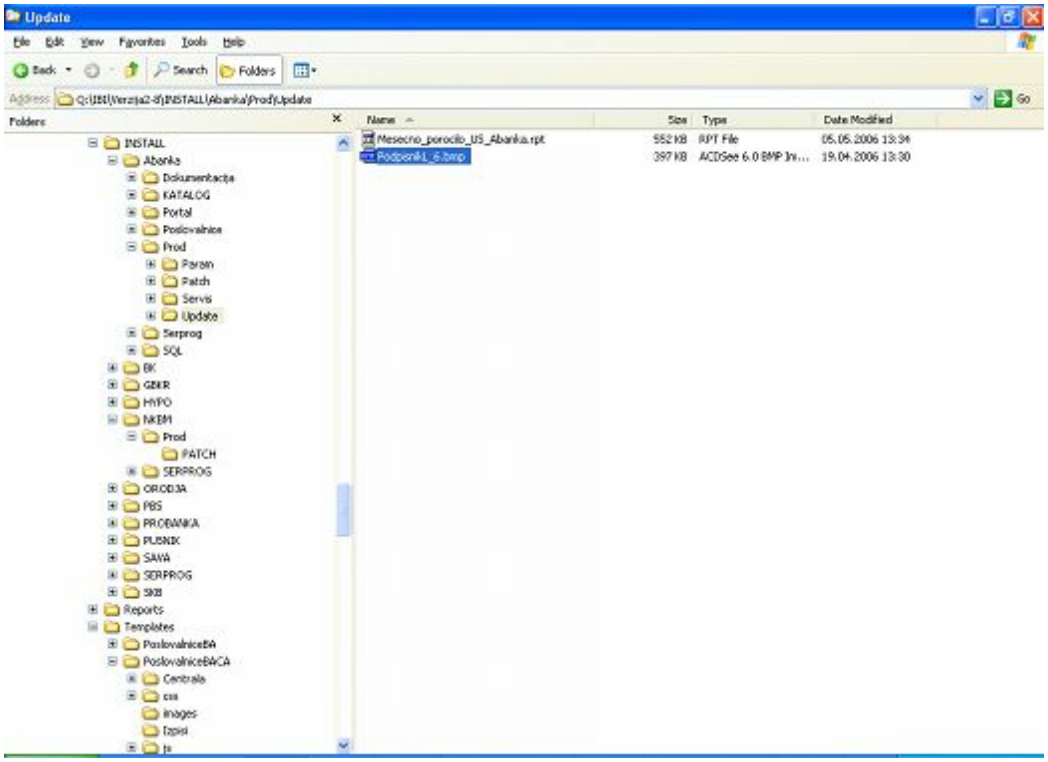

Na ta način se podpisniki osvežijo na vsak lokalni disk takoj, ko uporabnik izvede vsaj en izpis iz Crystal reporta!

3.6.3 Uporaba podpisnikov

V verziji 2.8.287 smo dopolnili programsko opremo, da je možno uporabljati tudi skenirane podpise odgovornih oseb. Podpisi se pred uporabo pripravijo v ustrezni velikosti in v posamičnih datotekah. Datoteke morajo biti tipa BMP.

Za aktivacijo uporabe skeniranih podpisov so potrebne določene parametrske nastavitve.

Ko imamo podpise pripravljene, naj se najprej kopirajo na mrežni disk na namestitveno področje v mapo UPDATE, nato pa jih s celostno podobo v ustrezno OE preprosto od tam uvozimo: odpremo okno šifranta, se postavimo na izbrano OE in z desnim klikom na miško se nam odpre pomožni meni, s katerim določimo, kateri podpisnik bo levi in kateri desni:

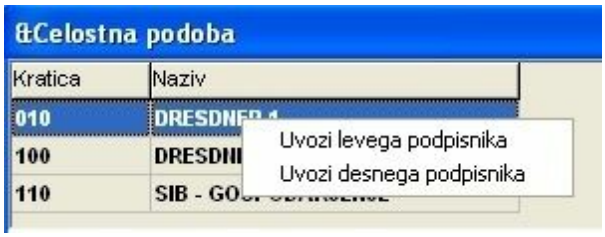

Z izbrom možnosti Uvoz levega podpisnika ali Uvoz desnega podpisnika se nam odpre okno, kjer izberemo ustrezno datoteko, ki vsebuje predpripravljen skenirani podpis in izbor potrdimo:

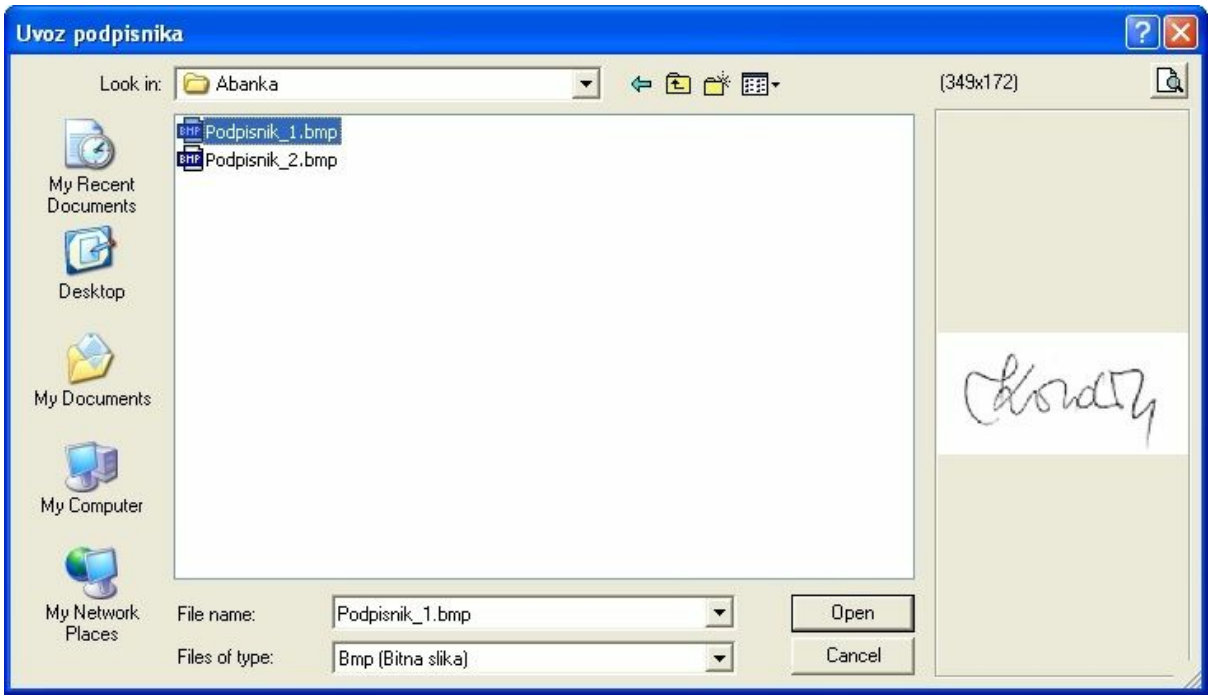

Na isti način uvozimo še drugega podpisnika. Z uvozom točno določimo, ali bo podpisnik levi ali desni. V primeru, da naredimo napako, jo odpravimo s ponovnim uvozom obeh podpisnikov.

Podpisnika se bosta na izpisih iz IBI aplikacije (Qreport-i) izpisovala na konfirmacijah in fakturah, kjer OE iz celostne podobe ustreza OE, na katero je uporabnik prijavljen oz. za katero se izpis kreira (pri vseh izpisih iz Q-reportov je možna izbira OE).

Program deluje na naslednji način: če je pripet levi ali desni skenirani podpis, se ta izpisuje pod tekstom, ki je sicer napisan v šifrantu celostne podobe. Če teh slik s podpisi ni pripetih na posamezno OE, se izpisuje le levi ali desni podpisnik, ki je naveden v šifrantu.

© IRM Info Rešitve d.o.o.

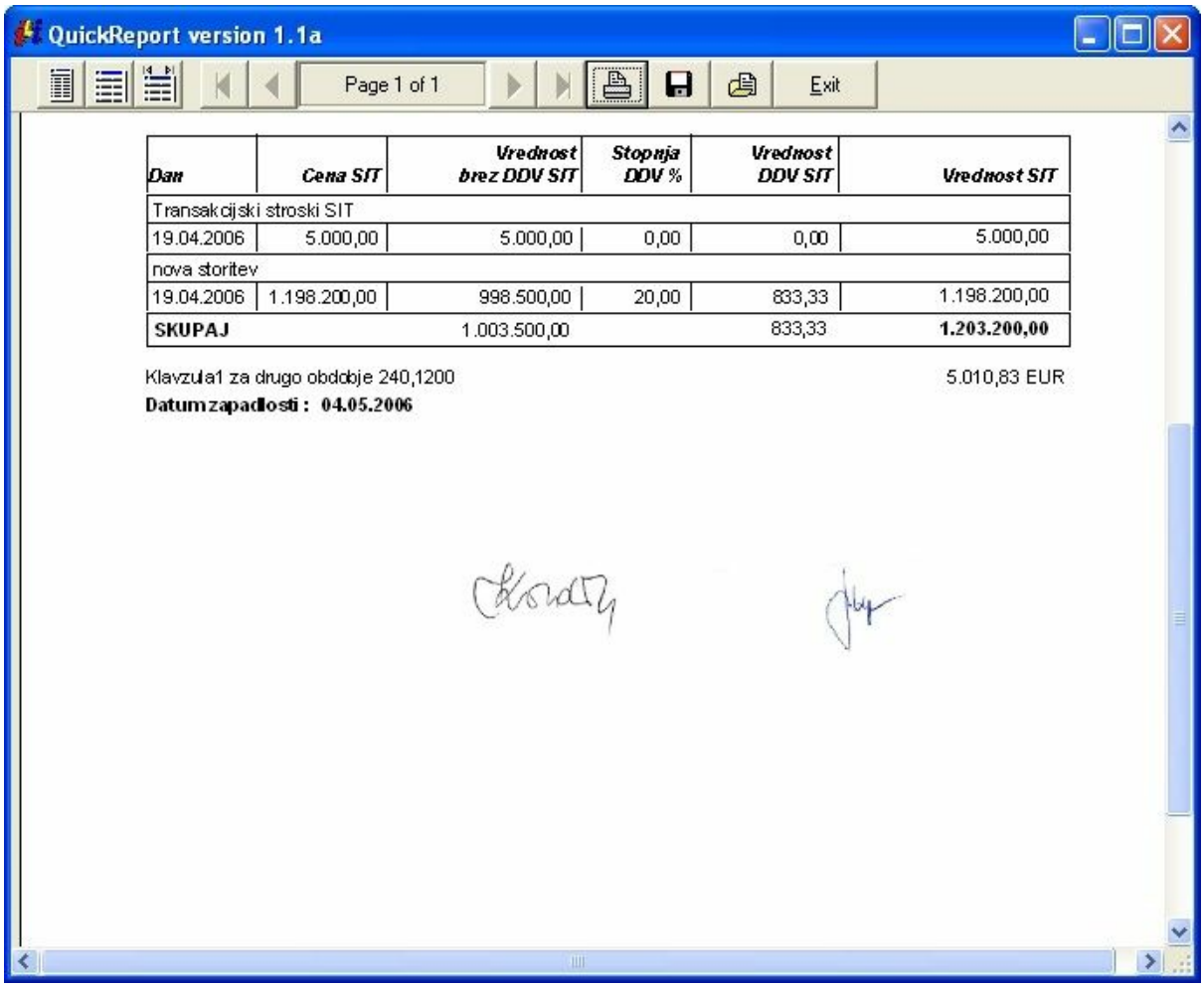

Dan	Cena SIT	Vrednost brez DDV SIT	Stopnja DDV %	Vrednost DDV SIT	Vrednost SIT
Transakcijski stroski SIT					
19.04.2006	5.000,00	5.000,00	0,00	0,00	5.000,00
nova storitev					
19.04.2006	1.198.200,00	998.500,00	20,00	833,33	1.198.200,00
SKUPAJ		1.003.500,00		833,33	**1.203.200,00**

3.7 Ostali sifranti

3.7.1 Ziro racuni

Meni Šifranti/ Ostali šifranti:

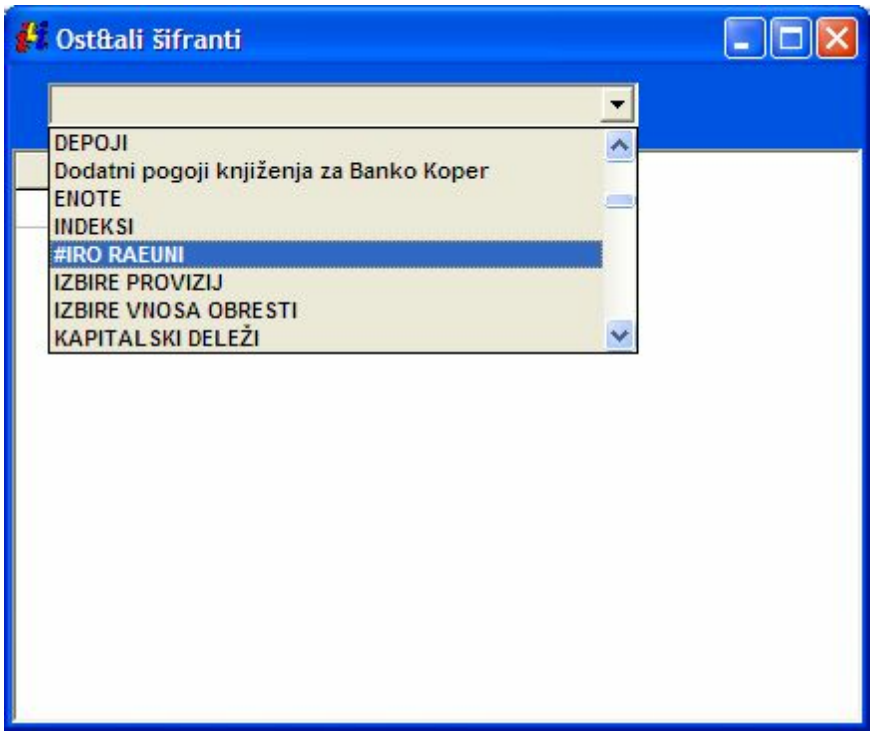

Spisek skupnih (t. i. ŽIRO računov):

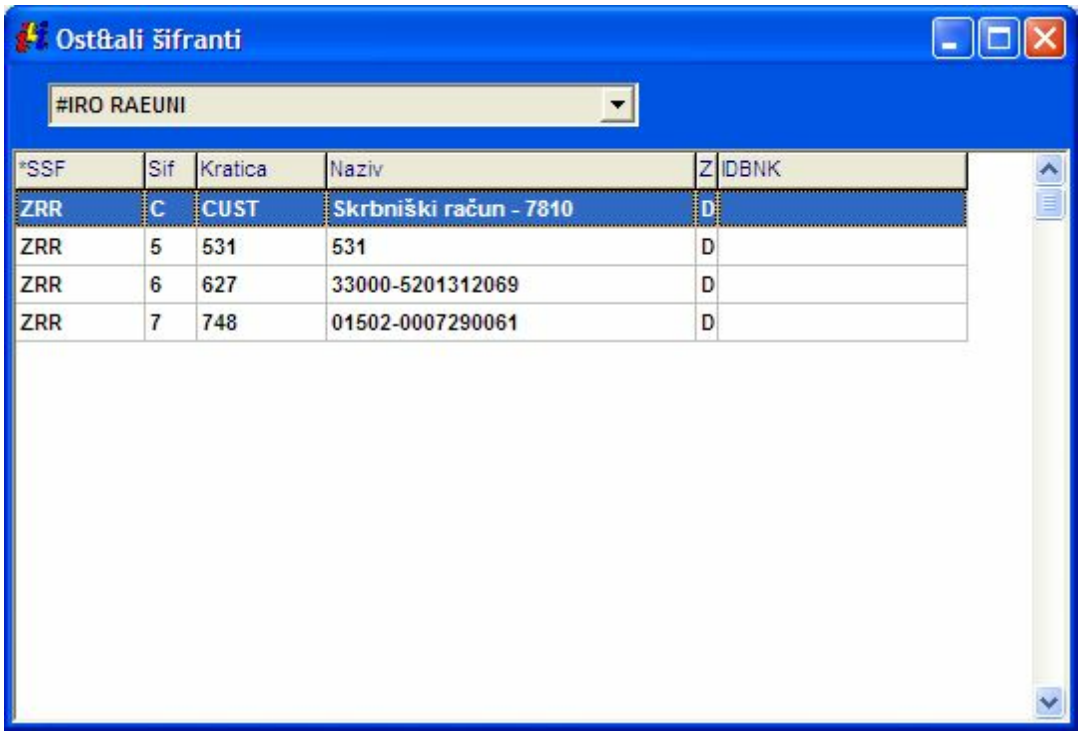

Spisek se lahko dopolnjuje, vendar je treba obvestiti Info Rešitve d.o.o., ker vse funkcionalnosti niso omogočene.

3.8 Kategorizacija

V šifrantu *Ostali šifranti* sta dodana dva šifranta:
1. PROFESIONALNOST (vrednosti: Profesionalna stranka, Neprofesionalna stranka)
2. PRIMERNOST (vrednost: Primerna nasprotna stranka posla, Neprimerna nasprotna stranka posla).

V *Šifrantu oseb* in na *Vnosu pogodb* je na maski za vnos podatkov dodana možnost vnosa kategorizacije iz dodanih šifrantov.

Ravni kategorizacije:
- splošna kategorizacija osebe (profesionalnost, primernost),
- kategorizacija stranke po vrstah finančnih instrumentov (Delnice, Obveznice, IFI),
  - o Primernost nasprotne stranke pri poslih z delnicami,
  - o Primernost nasprotne stranke pri poslih z obveznicami,
  - o Primernost nasprotne stranke pri poslih z IFI,
  - o Profesionalnost stranke za trgovanje z delnicami,
  - o Profesionalnost stranke za trgovanje z obveznicami,
  - o Profesionalnost stranke za trgovanje z IFI.

Aktualna kategorizacija se prikazuje na stranki, posamezni pogodbi stranke in na posameznem naročilu. Kategorizacija se lahko na teh mestih razlikuje. Prav tako je možno na naročilu spremeniti kategorizacijo, ki je predlagana glede na nastavitve na osebi, pogodbi.
Izbrana kategorizacija na naročilu se prenaša na vse posle tega naročila, ker se kategorizacija posla ne more razlikovati od kategorizacije naročila. Če posel nima zadaj naročila (naložbene transakcije), se kategorizacija na posel prenese iz nadrejene kategorizacije (vezana na pogodbo ali osebo). V tem primeru, ko ni naročila, je kategorizacijo možno izbrati/spremeniti tudi na takšnem poslu. Kategorizacijo potrebujemo na naročilu zato, da se bo izpisovala na izpisu Obvestilo o prejemu naročila in obračunu.

3.8.1 Ostali šifranti

Za potrebe vnosa kategorizacije sta definirana šifranta *Primernost* in *Profesionalnost.* Oba šifranta sta na meniju *Šifranti/Ostali šifranti.*

1. Šifranti/Ostali šifranti

2. Šifrant: *Primernost*

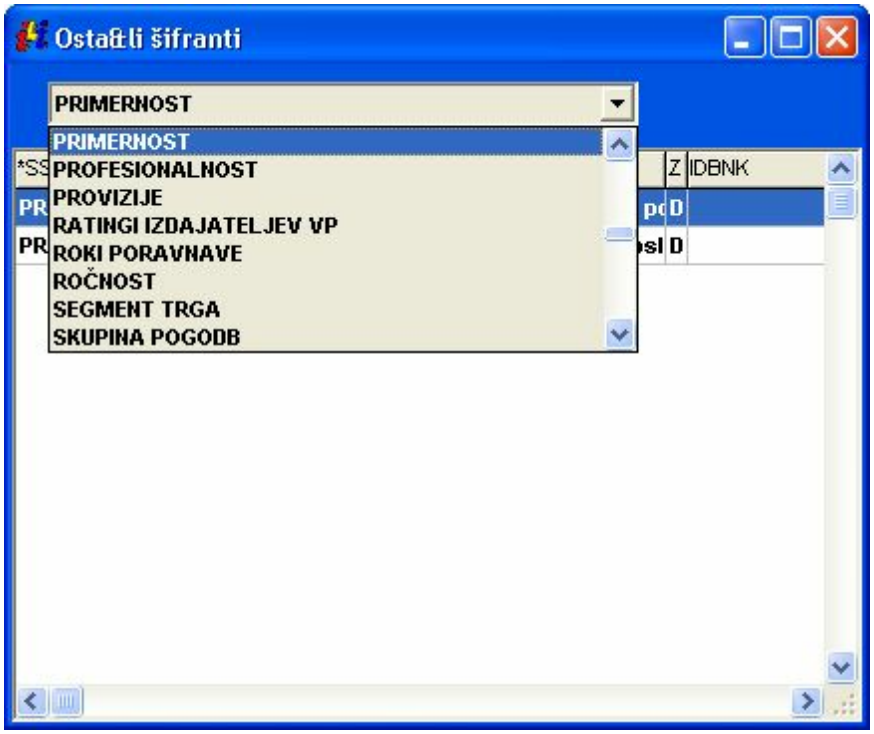

Šifrant *Primernost* zavzema vrednosti: Primerna nasprotna stranka posla, Neprimerna nasprotna stranka posla. Nazive polj se lahko spreminja, drugih parametrov pa ne.

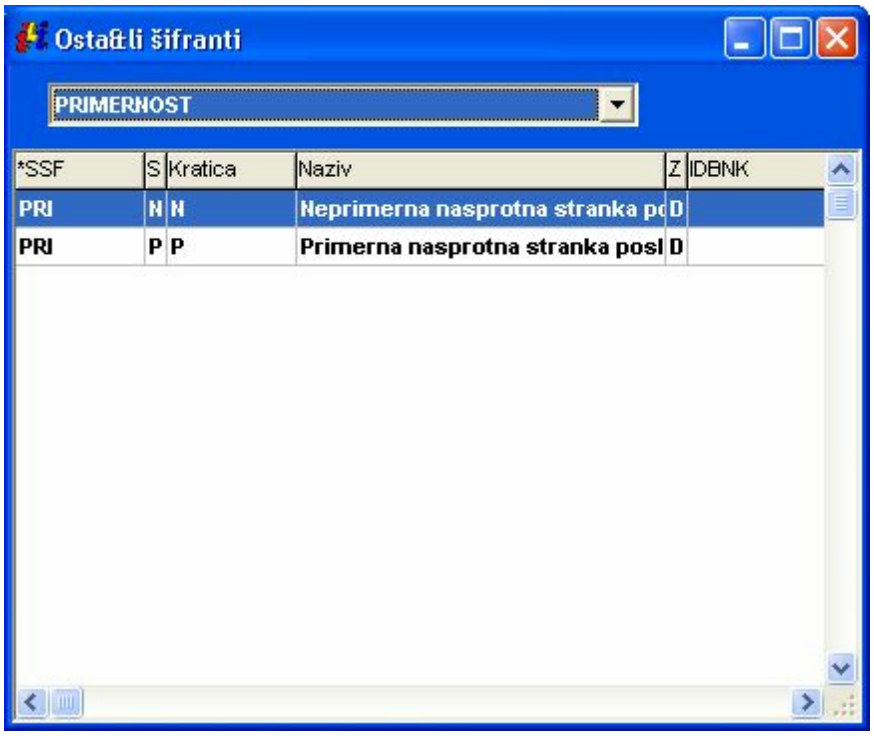

V šifrantu je dovoljeno spreminjati naslednja polja: Aktivnost, Kratica, Naziv in IDBNK.

Zapis spremenite tako, da kliknete na trikotnik spodaj .

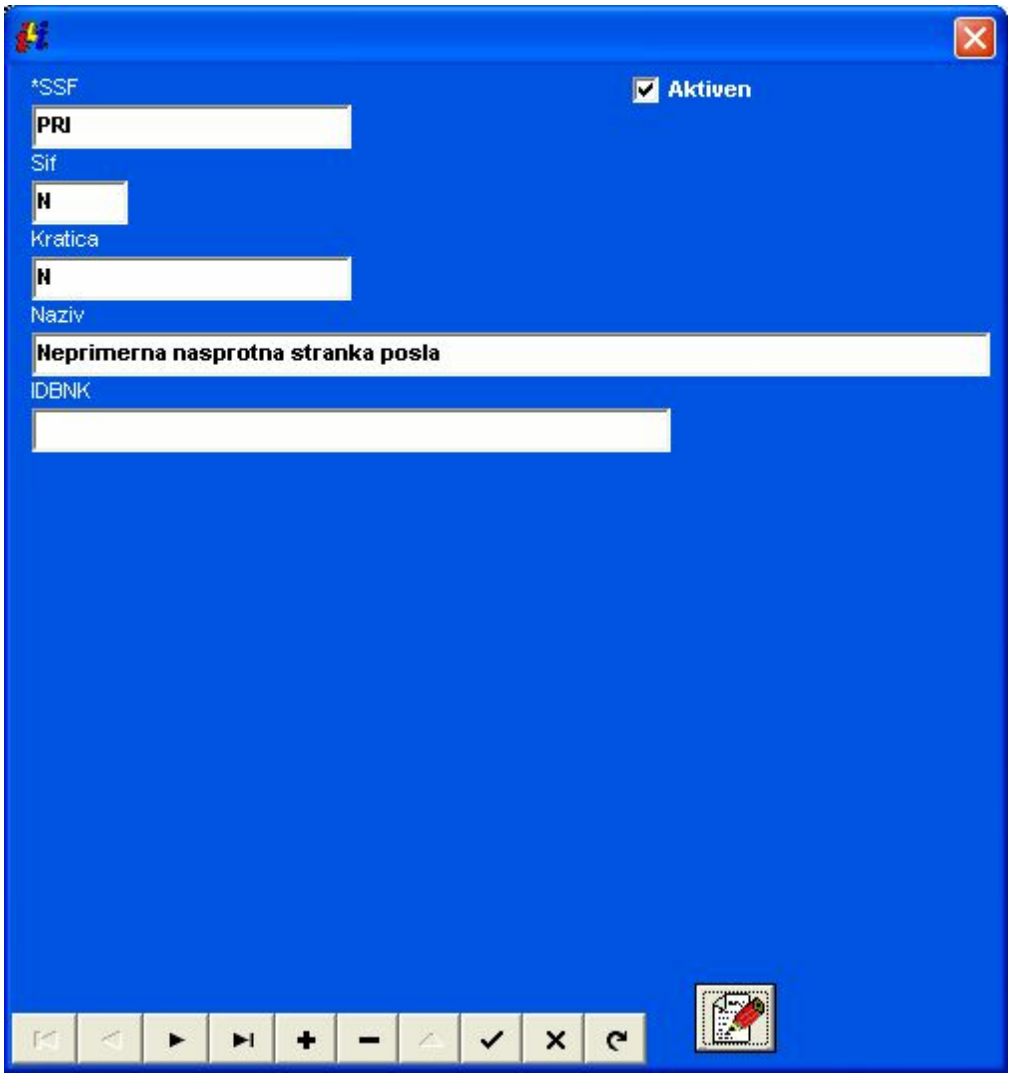

3. Šifrant: Profesionalnost

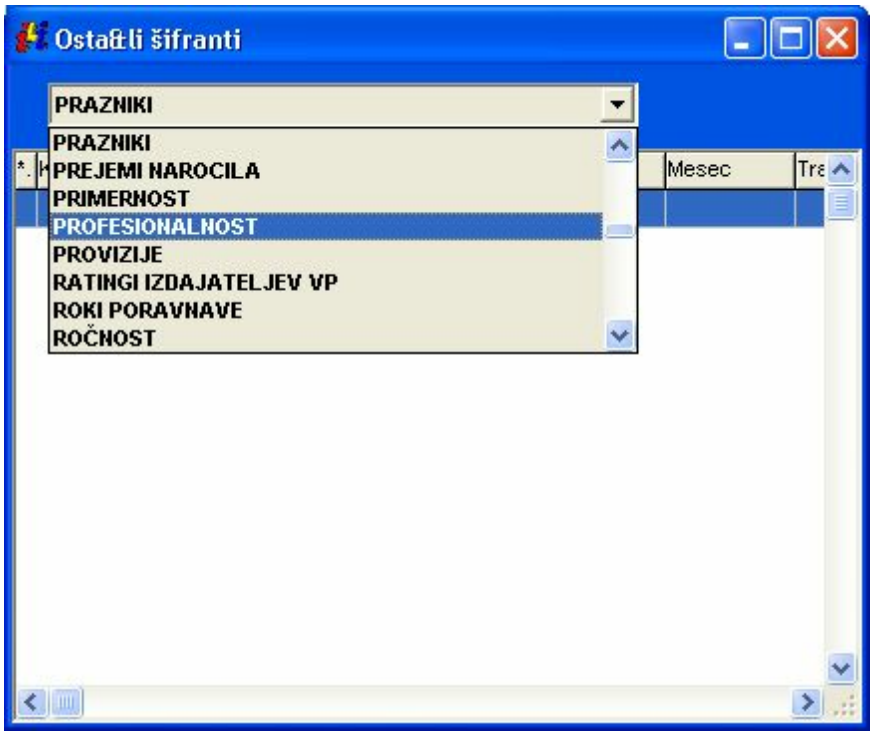

Šifrant *Profesionalnost* zavzema vrednosti: Profesionalna stranka, Neprofesionalna stranka

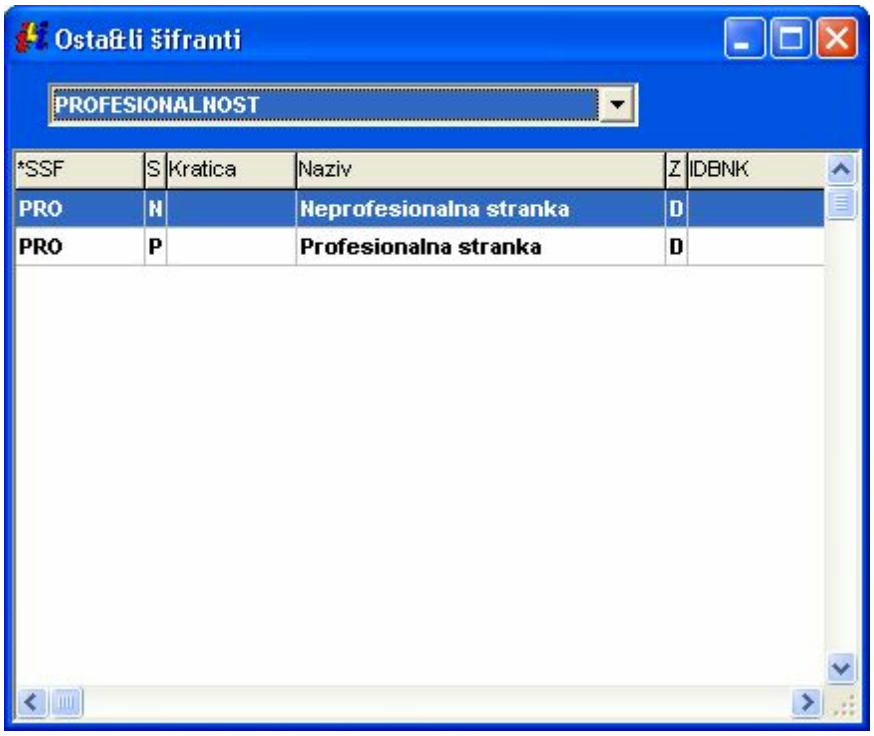

V šifrantu je dovoljeno spreminjati naslednja polja: Aktivnost, Kratica, Naziv in IDBNK.

Zapis spremenite tako, da kliknete na trikotnik spodaj .

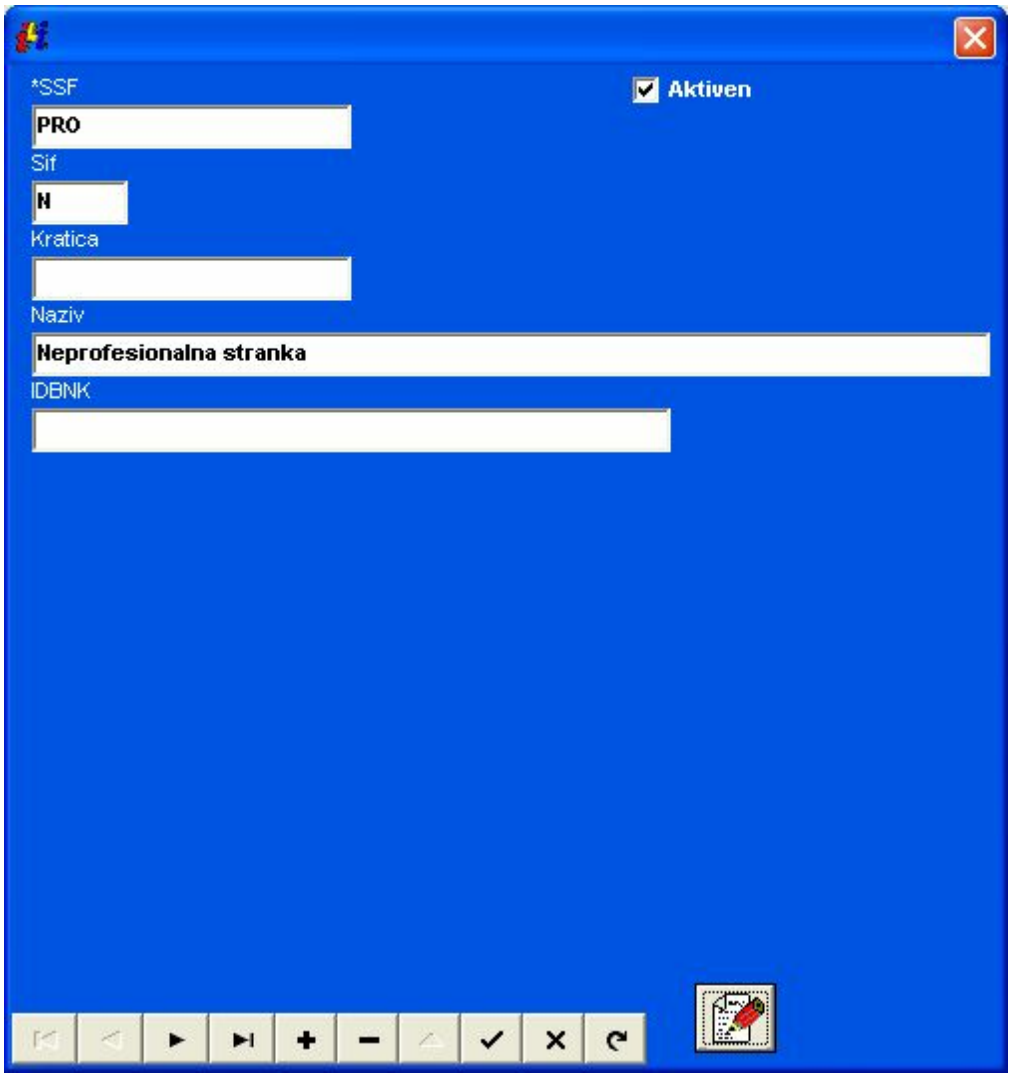

3.8.2 Šifranti / Osebe

V šifrantu oseb, na maski za vnos podatkov o osebi je dodana možnost vnosa kategorizacije iz dodanih šifrantov.

Definiranje kategorizacije na *Osebe*:
Dodajanje kategorizacije,
Urejanje/spreminjanje kategorizacije,
Zgodovina kategorizacije,
Brisanje kategorizacije.

3.8.2.1 Dodajanje kategorizacije

1. Kategorizacijo definirate v šifrantu oseb. Iz menija izberite *Šifranti/Osebe.*

2. Odpre se Šifrant oseb, kjer je na maski za vnos podatkov o osebi dodano okence Kategorizacija. Kategorizacijo je s klikom na očalca možno tudi vnesti:

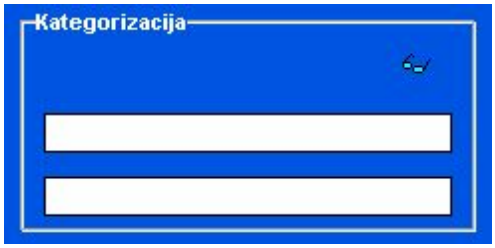

3. S klikom na očalca se nam odpre okno za vnos kategorizacije.

V zgornjem oknu so **podatki o osebi,** za katero definirate kategorizacijo.
V srednjem oknu lahko spremljate **zgodovino kategorizacije za osebo**.
Spodnje okno služi **dodajanju kategorizacije** za izbrano osebo.

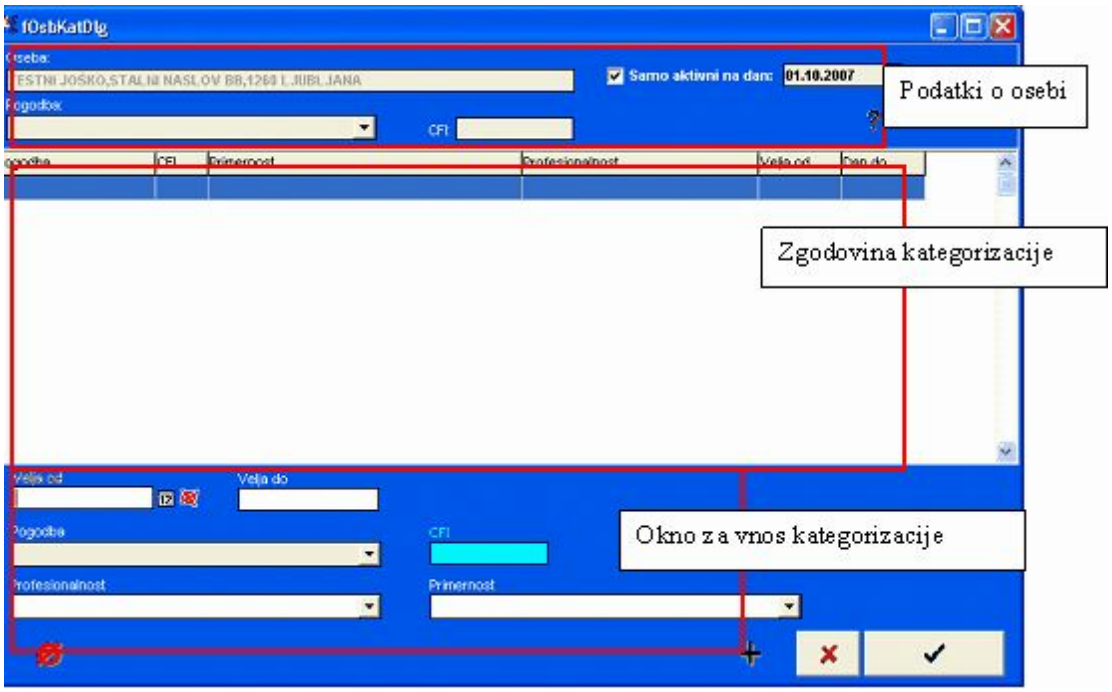

4. Z miško kliknete na gumb za dodajanje . Program vam pripravi **spodnje okno za vnos nove kategorizacije za osebo**.

Vnesete podatke o kategorizaciji:

Velja od: datum začetka veljavnosti kategorizacije, ki jo definirate,
Velja do: datum zaključka veljavnosti kategorizacije, ki jo definirate (polje je lahko prazno, kar pomeni, da je kategorizacija aktivna),
Pogodba: iz spustljivega seznama izberite pogodbo, za katero bo veljala kategorizacija, ki jo definirate,
CFI: definirate, za katere vrste finančnih instrumentov je vezana kategorizacija. Polje je lahko prazno, lahko pa določimo katero koli raven CFI kode,
Profesionalnost: izberete iz spustljivega seznama, prikažejo se nam vrednosti iz Ostalih šifrantih/ Profesionalnost,
Primernost: izberete iz spustljivega seznama, prikažejo se nam vrednosti iz Ostalih šifrantih/ Primernost.

Prioritete kategorizacije:
Privzeto velja, da je najmočnejša splošna kategorizacija osebe, nato pa kategorizacija po vrstah instrumentov (npr. če je posle z delnicami in je splošna kategorizacija osebe tipa 'A', kategorizacija osebe za trgovanje z delnicami pa 'B' velja za ta konkreten posel kategorizacija 'B', ker gre za posel z

delnicami. Če pa bi šlo za posel z ZM pa bi obveljala splošna kategorizacija 'A' iz osebe).

5. Vnos kategorizacije potrdite z gumbom za potrjevanje .

7. Aktualna kategorizacija se prikaže na:
- stranki,
- posamezni pogodbi stranke in
- posameznem poslu.

Kategorizacija se lahko na teh mestih razlikuje. Prav tako lahko na posameznem poslu spreminjate kategorizacijo, ki je predlagana glede na nastavitve na osebi, in sprememba bo veljala le za to konkretno transakcijo.

3.8.2.2 Urejanje/spreminjanje kategorizacije

Kategorizacije, ki je že uporabljena na naročilu/poslu, ne morete spreminjati.

1. Poiščite osebo, kateri želite spremeniti kategorizacijo in z miško kliknite na 'Očalca' na Okvirčku Kategorizacija.

2. Odpre se okno za definiranje kategorizacije na osebi. Postavite se na kategorizacijo, ki jo želite spremeniti oz. urediti (v srednjem oknu mora biti izbrana kategorizacija obarvana):

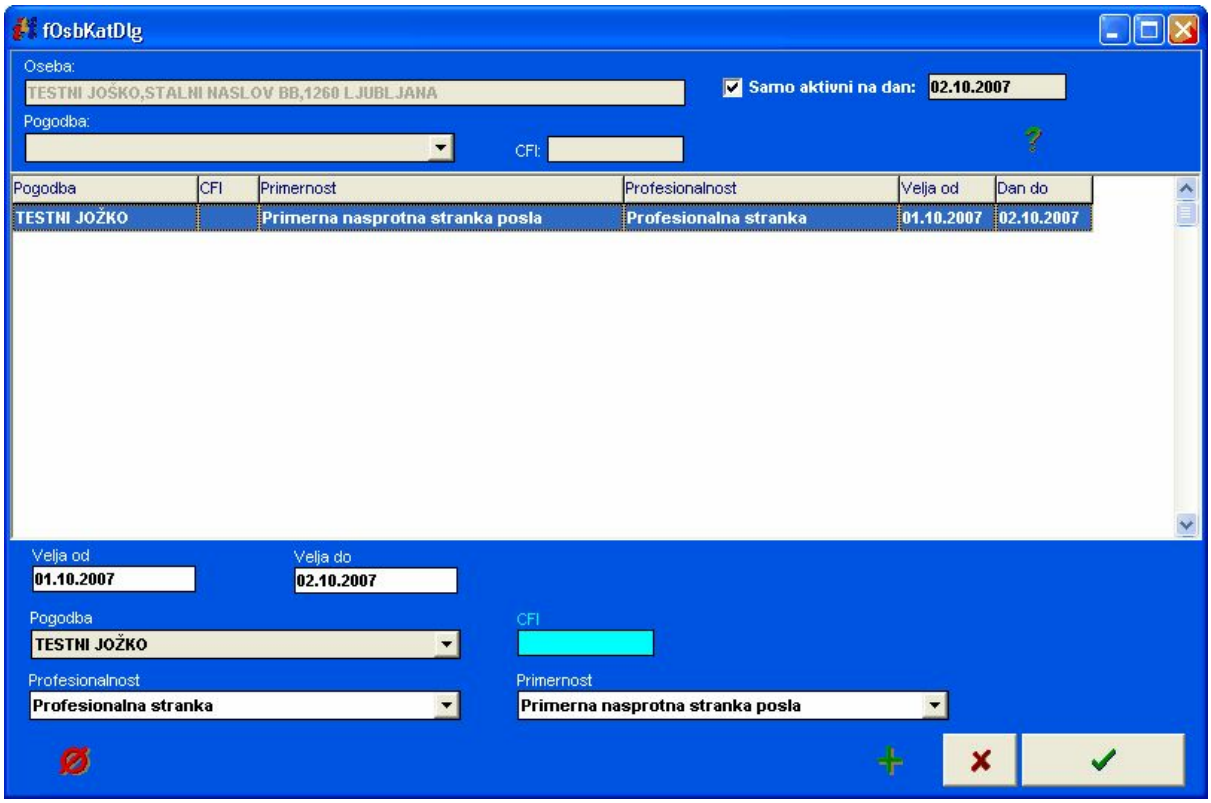

3. V spodnje okno vnesete spremembe:

4. Spremembe potrdite s klikom miške na gumb za potrjevanje .

3.8.2.3 Zgodovina kategorizacije

1. Zgodovino kategorizacije lahko pregledate v srednjem oknu. V oknu s podatki o osebi definirate 'pogoj' za zgodovino in z miško kliknete na gumb za prikaz podatkov oz. zgodovino kategorizacije (vrednost polja Oseba ne morete spremeniti).

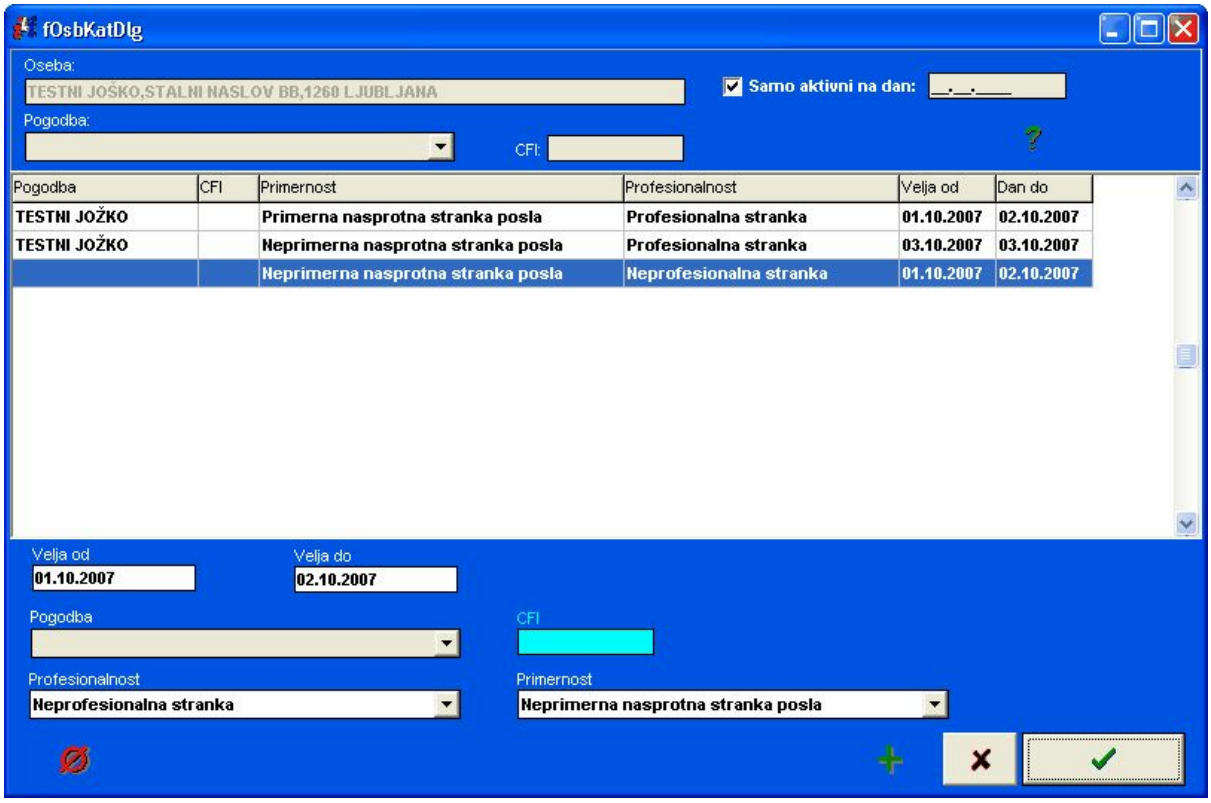

3.8.2.4 Brisanje kategorizacije

1. V oknu za dodajanje kategorizacije se postavite v srednjem oknu na kategorizacijo, ki jo želite brisati:

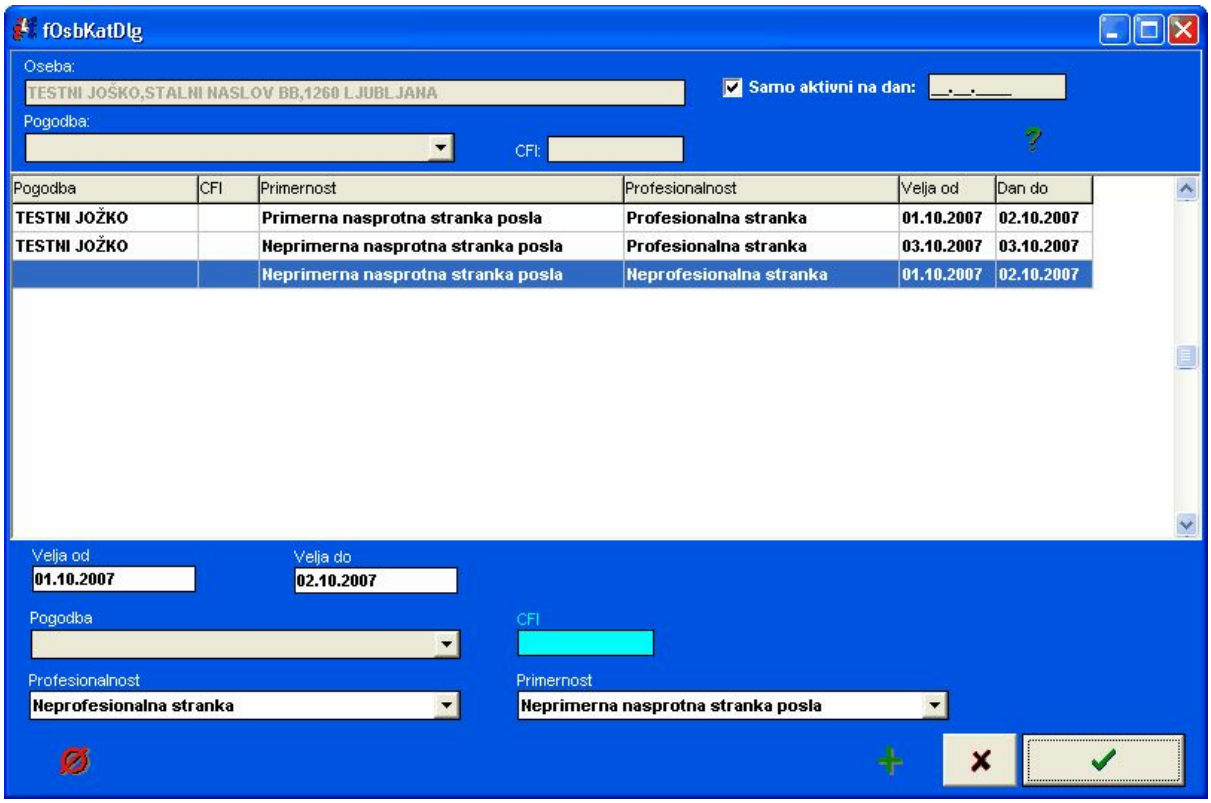

2. Z miško kliknete na gumb za brisanje .

3. Kategorizacija je izbrisana, kar se vidi tudi v srednjem oknu: kategorizacije ni več na seznamu.

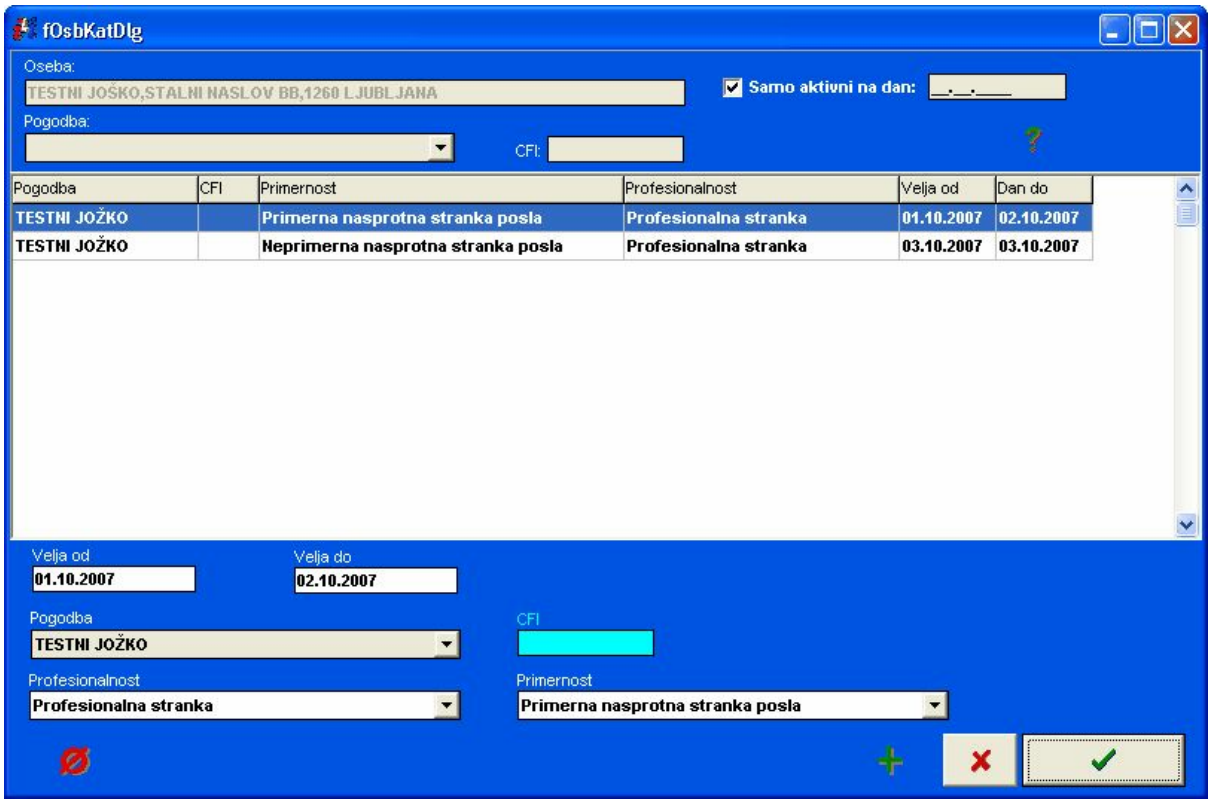

3.8.3 Kategorizacija na pogodbi

Kategorizacijo lahko definirate tudi na pogodbo. Vnos preko menija *Podatki/Pogodbe:*

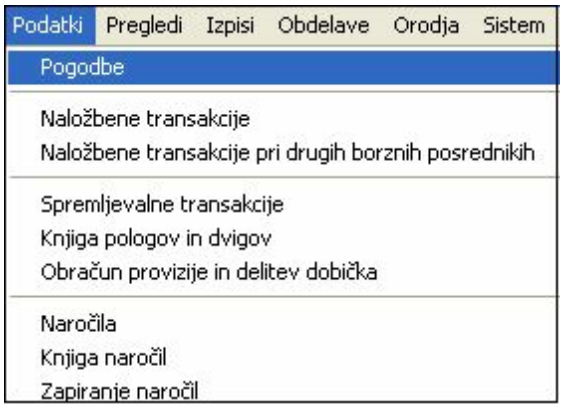

Definiranje kategorizacije na *Pogodbi*:
Dodajanje kategorizacije na pogodbo,
Urejanje/spreminjanje kategorizacije na pogodbi,
Zgodovina kategorizacije na pogodbi,
Brisanje kategorizacije na pogodbi.

3.8.3.1 Dodajanje kategorizacije na pogodbo

1. Odprite pogodbo. Na zavihku *Splošno* je v 'okvirčku' Kategorizacija.

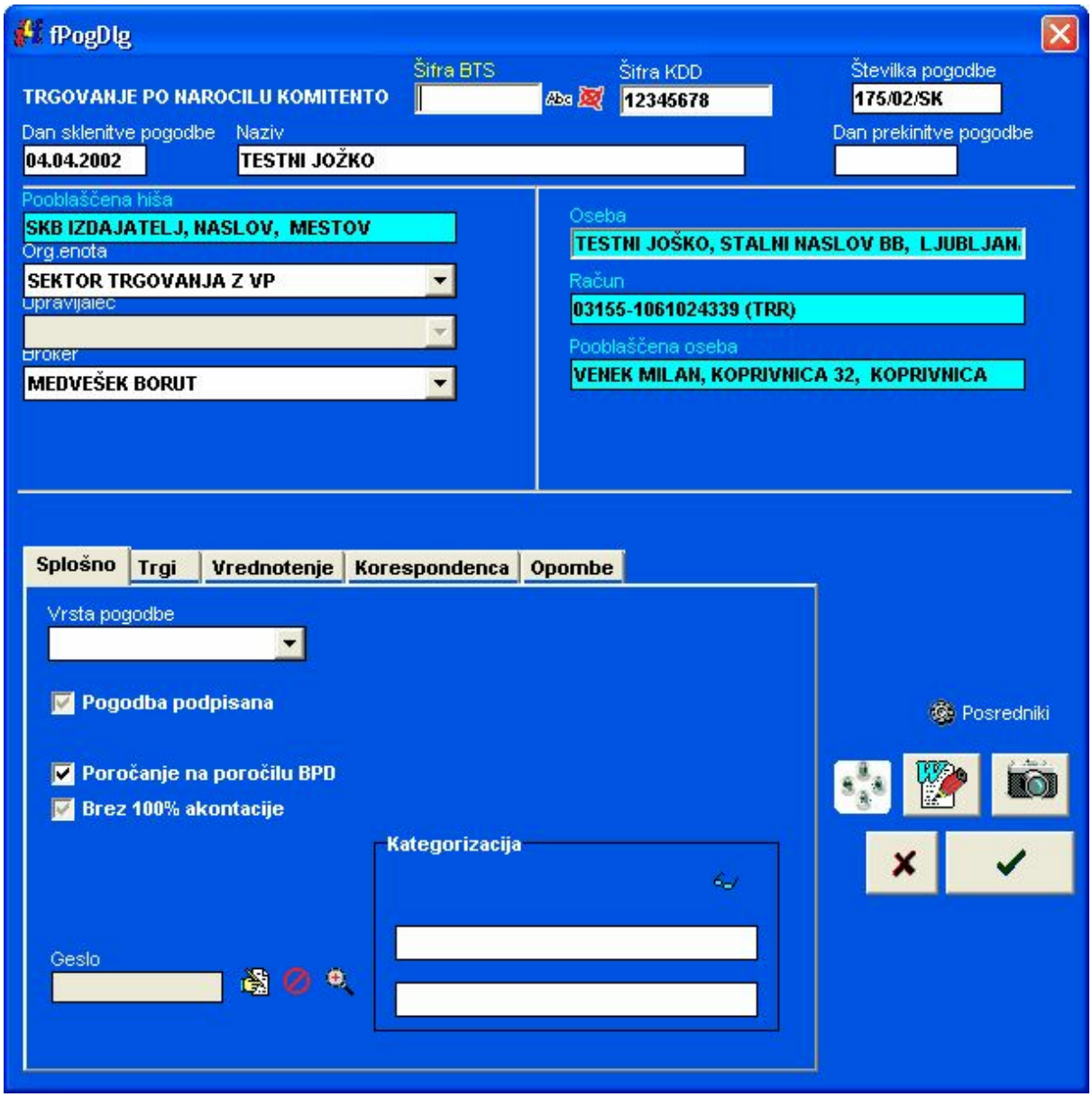

2. Z miško kliknete na 'Očalca' v desnem zgornjem kotu okvirčka Kategorizacija:

3. Odpre se okno za definiranje kategorizacije. V zgornje okno se prenesejo podatki o osebi in pogodbi.

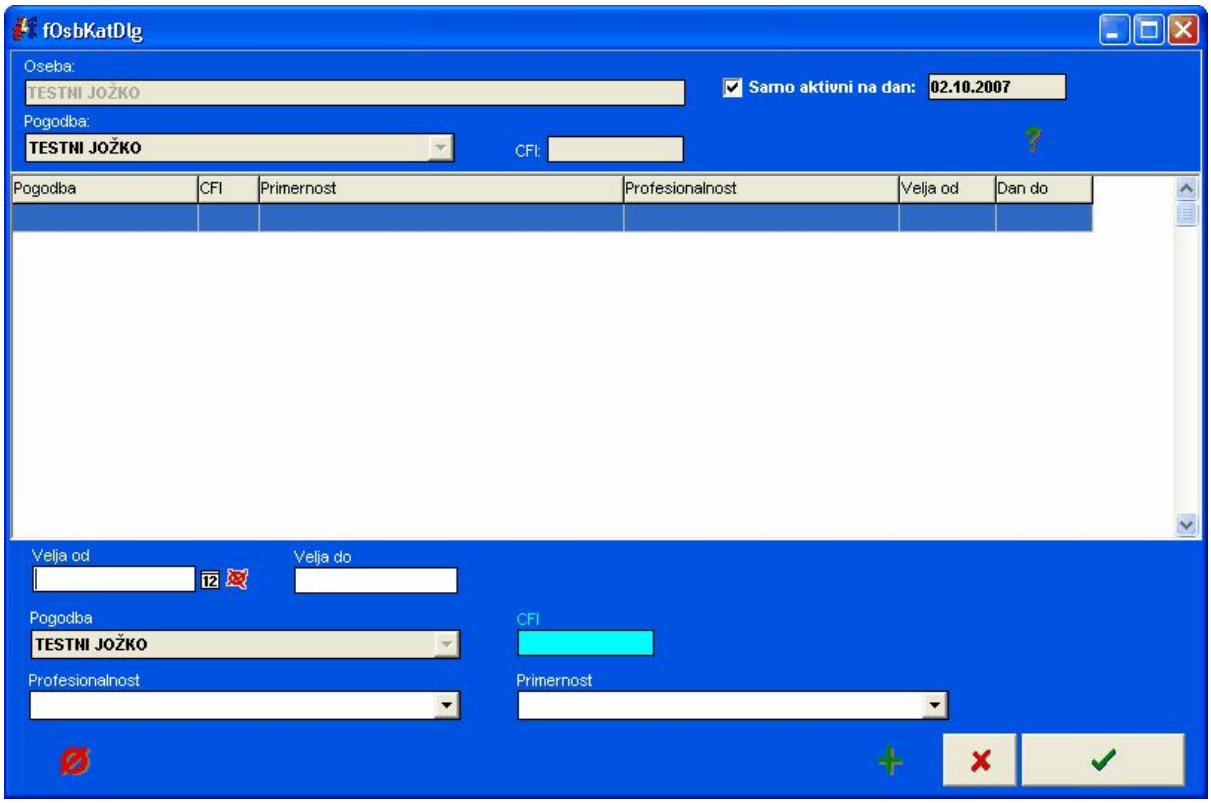

4. Za vnos kategorizacije kliknite z miško na gumb za dodajanje .

5. V spodnjem oknu definirajte kategorizacijo za pogodbo (vrednost v polju pogodba je že vnesena in ni je možno spremeniti).

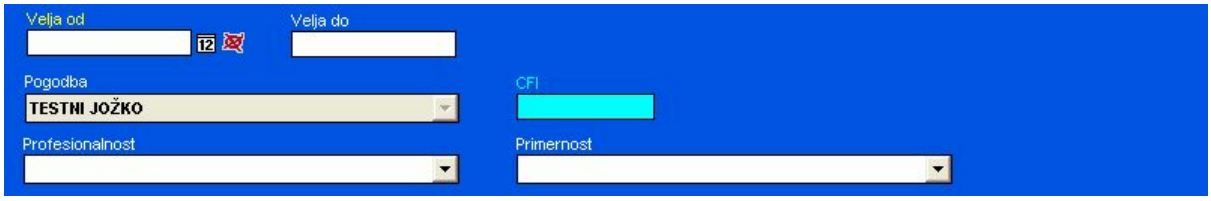

Izpolnite še:

Velja od: datum začetka veljavnosti kategorizacije, ki jo definirate,
Velja do: datum zaključka veljavnosti kategorizacije, ki jo definirate (polje je lahko prazno, kar pomeni, da je kategorizacija aktivna),
Pogodba: je že izpolnjena (trenutna pogodba, ki jo imate odprto) in je ne morete spreminjati,
CFI: definirate, za katere vrste finančnih instrumentov je vezana kategorizacija. Polje je lahko prazno, lahko pa določimo katero koli raven CFI kode,
Profesionalnost: izberete iz spustljivega seznama, prikažejo se nam vrednosti iz Ostalih šifrantih/ Profesionalnost,
Primernost: izberete iz spustljivega seznama, prikažejo se nam vrednosti iz Ostalih šifrantih/ Primernost.

© IRM Info Rešitve d.o.o.

6. Vnos kategorizacije potrdite s klikom na gumb za potrjevanje .

7. Kategorizacija je vnesena na pogodbo, kar je vidno v srednjem oknu:

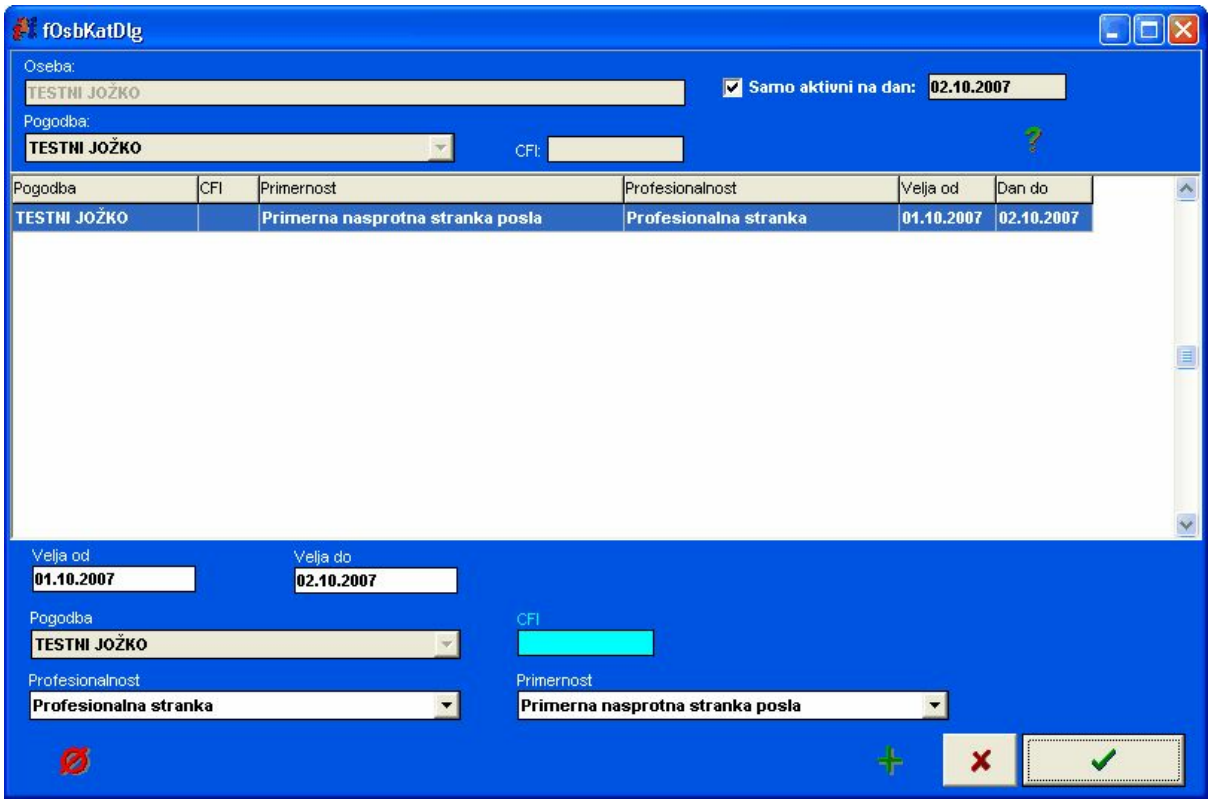

3.8.3.2 Urejanje/spreminjanje kategorizacije na pogodbi

Kategorizacije, ki je že uporabljena na naročilu/poslu, ne morete spreminjati.

1. Poiščite pogodbo, za katero želite spremeniti kategorizacijo in z miško kliknite na 'Očalca' na okvirčku Kategorizacija.

2. Odpre se okno za definiranje kategorizacije na Pogodbi. Postavite se na kategorizacijo, ki jo želite spremeniti oz. urediti (v srednjem oknu mora biti izbrana kategorizacija obarvana):

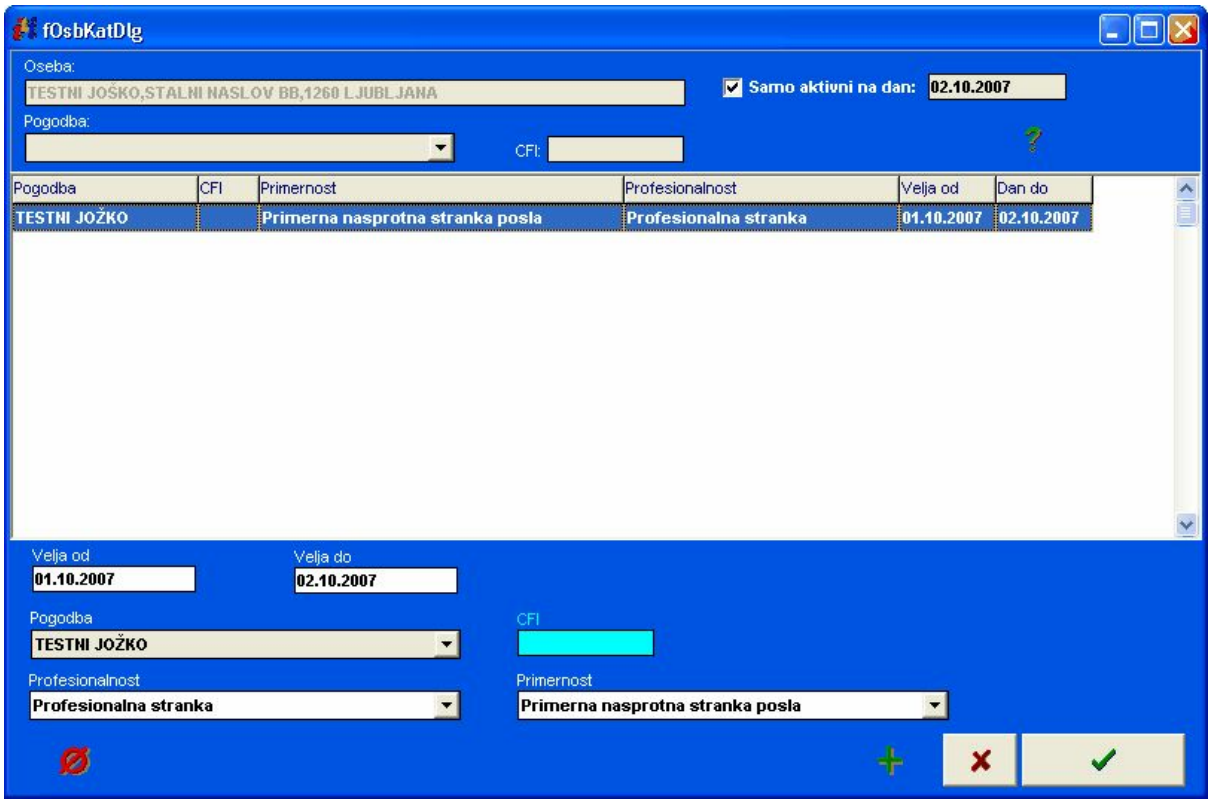

3. V spodnje okno vnesete spremembe:

4. Spremembe potrdite s klikom miške na gumb za potrjevanje .

Sprememba je vidna v trenutku potrditve v srednjem oknu:

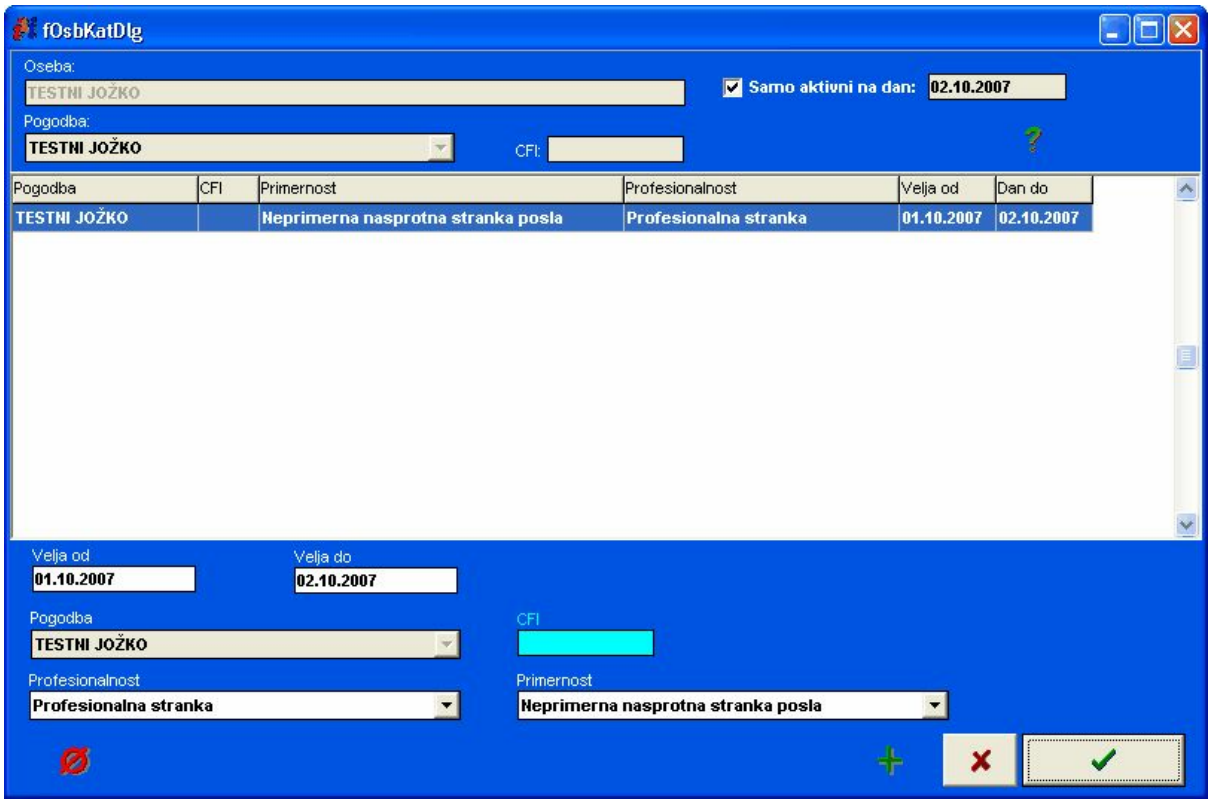

3.8.3.3 Zgodovina kategorizacije na pogodbi

1. Pregled zgodovine kategorizacij na pogodbi je v srednjem oknu. V zgornjem oknu definirate 'pogoj' za pregled zgodovine in z miško kliknete na gumb za prikaz podatkov oz. zgodovine kategorizacije na pogodbi (vrednosti v poljih Osebe in Pogodbe ne morete spremeniti).

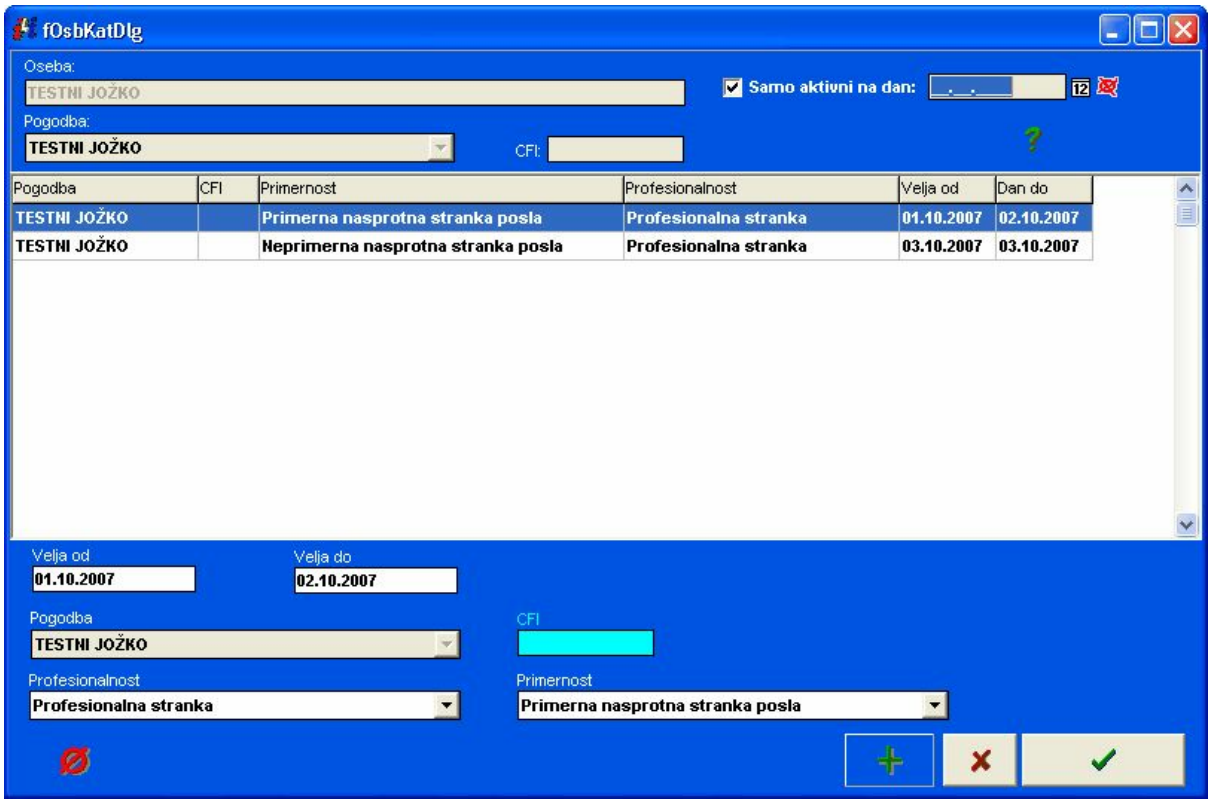

3.8.3.4 Brisanje kategorizacije na pogodbi

1. V oknu za vnos kategorizacije na pogodbo se v srednjem oknu postavite (tako da je obarvana) na kategorizacijo, ki jo želite brisati.

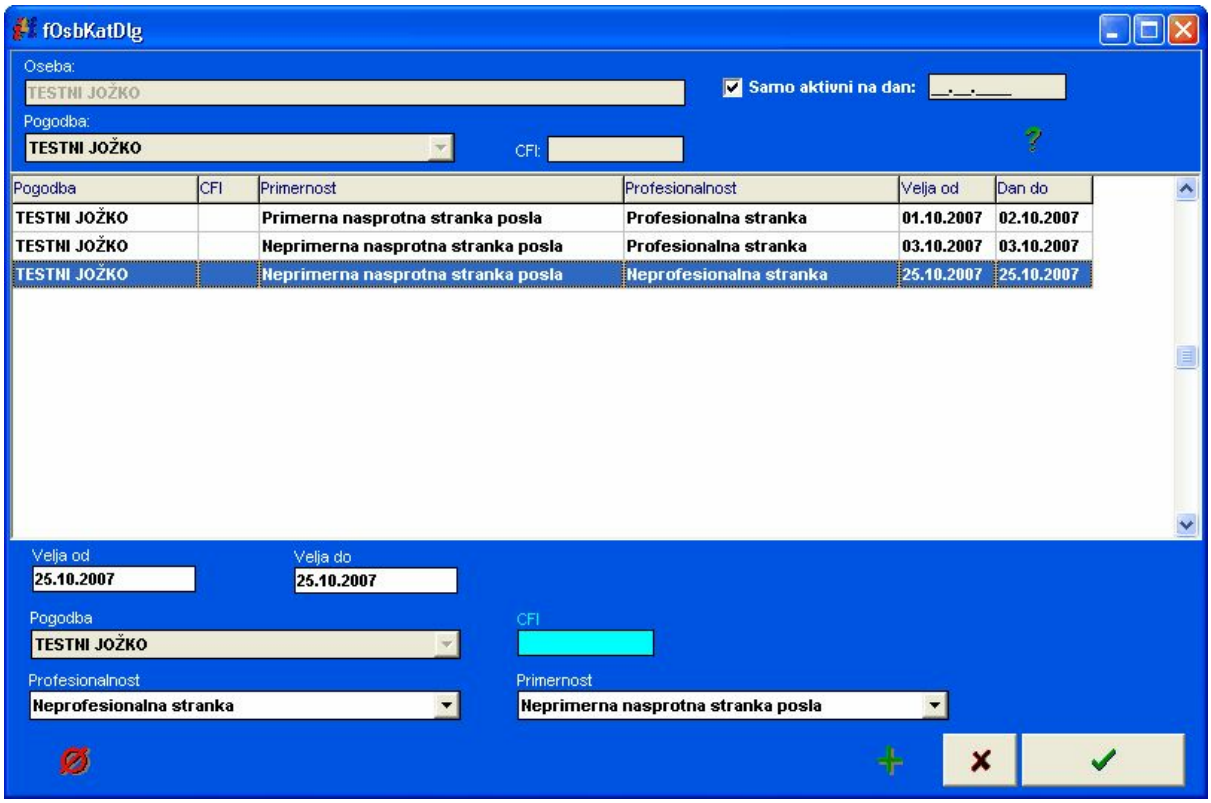

2. Z miško kliknete na gumb za brisanje .

3. Kategorizacija je izbrisana, kar se vidi tudi v srednjem oknu: kategorizacije ni več na seznamu.

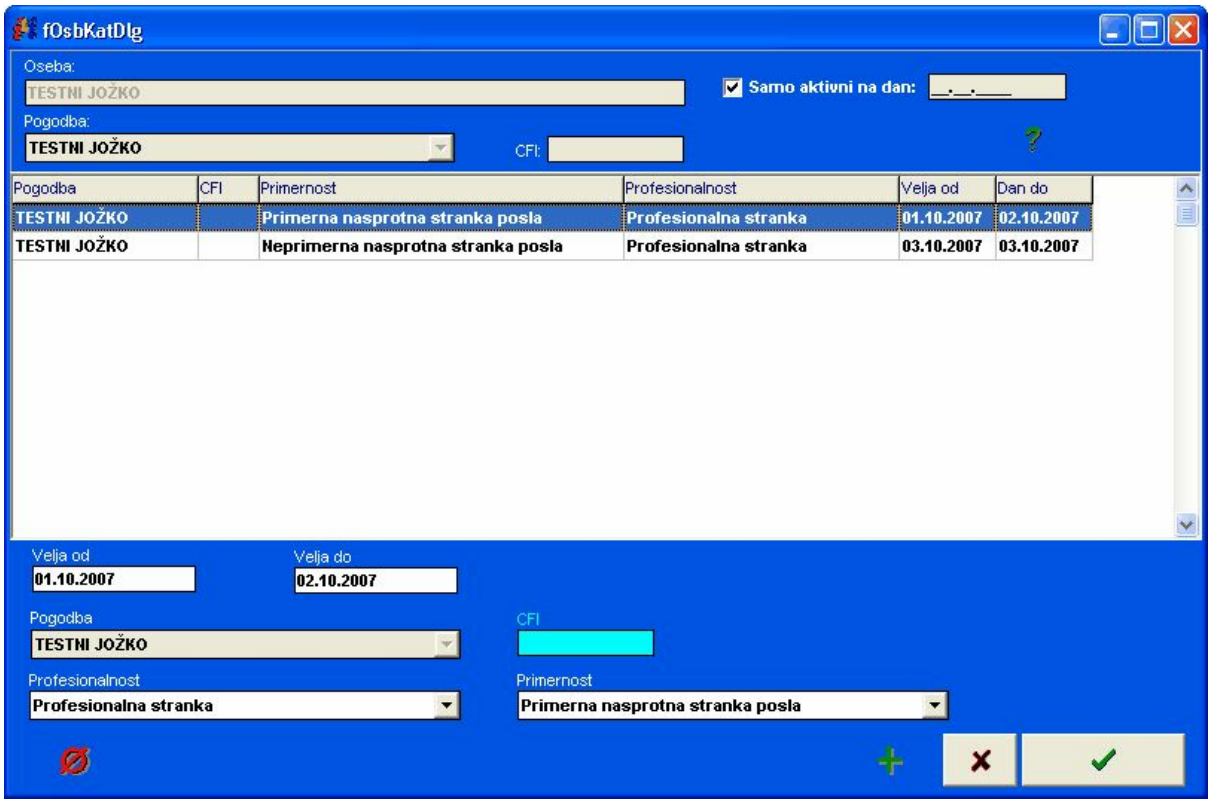

3.8.4 Klavzule

1. Iz menija izberite *Šifranti/Klavzule.*

2. Odpre se okno za vnos klavzul:

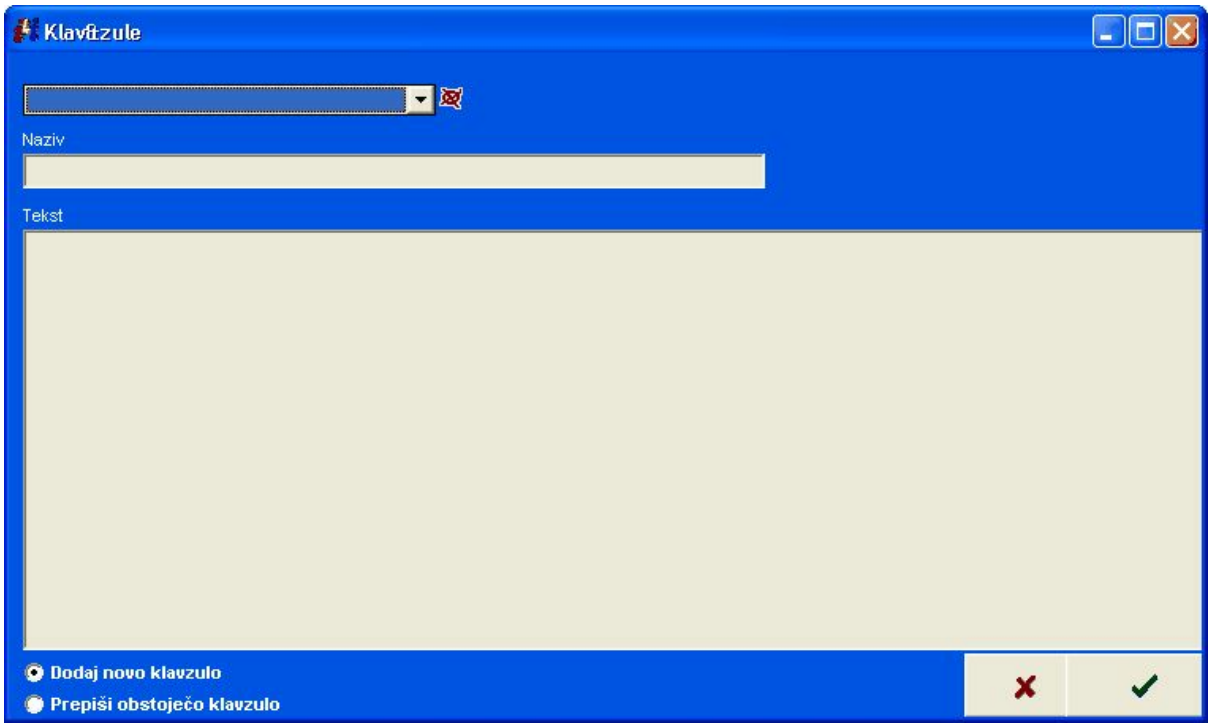

3. Iz spustljivega seznama izberite klavzulo, ki jo želite definirati:

4. Definirajte Naziv ter Tekst klavzule:

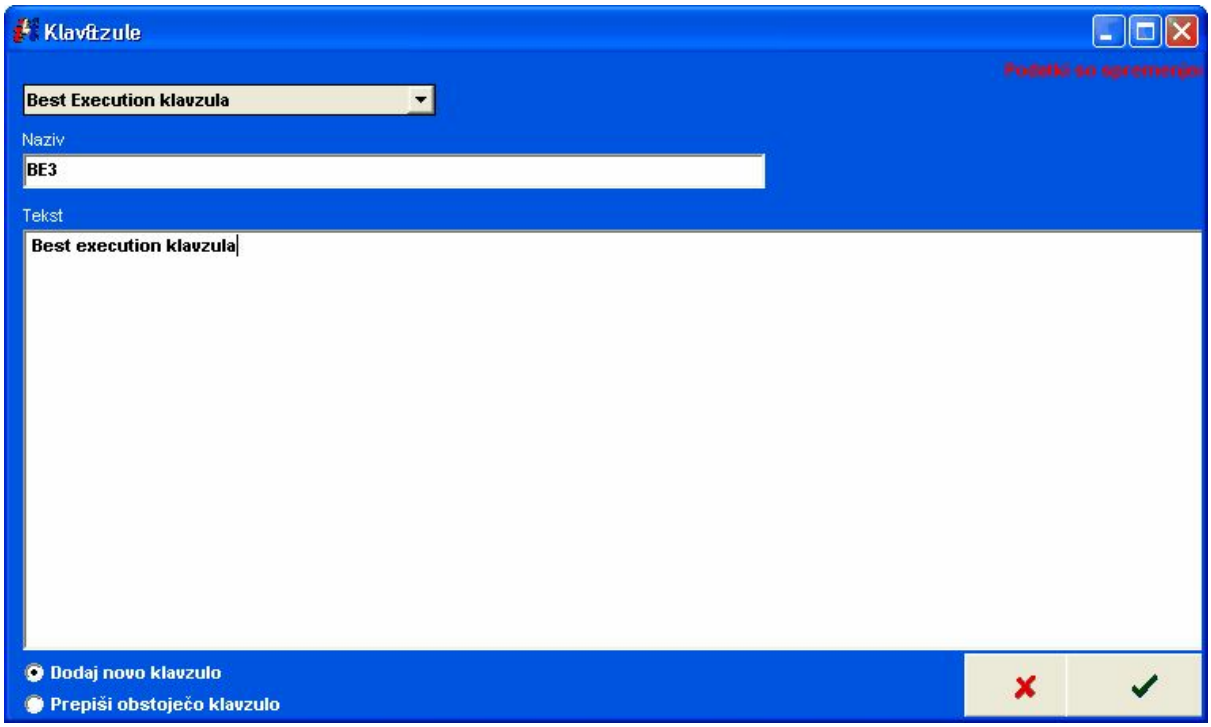

5. Vnos klavzule potrdite s klikom miške na gumb za potrjevanje .

3.8.5 Naročilo/Posel

Na posameznem *Naročilu/Poslu* lahko spreminjate kategorizacijo. To pomeni, da se lahko kategorizacija na *Naročilu/Poslu* razlikuje od kategorizacije, ki je definirana na *Pogodbi/Osebi* kategorizacije.

PRIMER:
1. Na pogodbi je definirana kategorizacija:

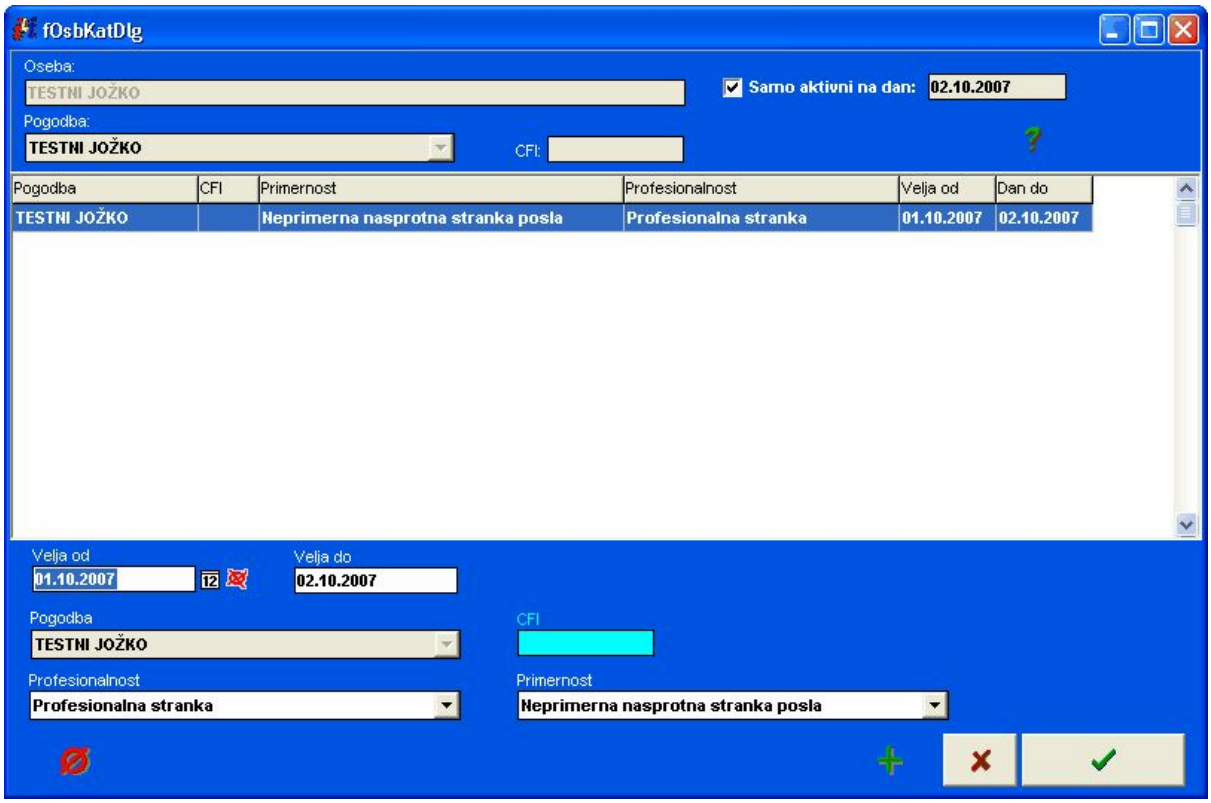

2. Vnesem naročilo za pogodbo. Razvidno je, da je privzeta kategorizacija na naročilu tista, ki je definirana na pogodbi:

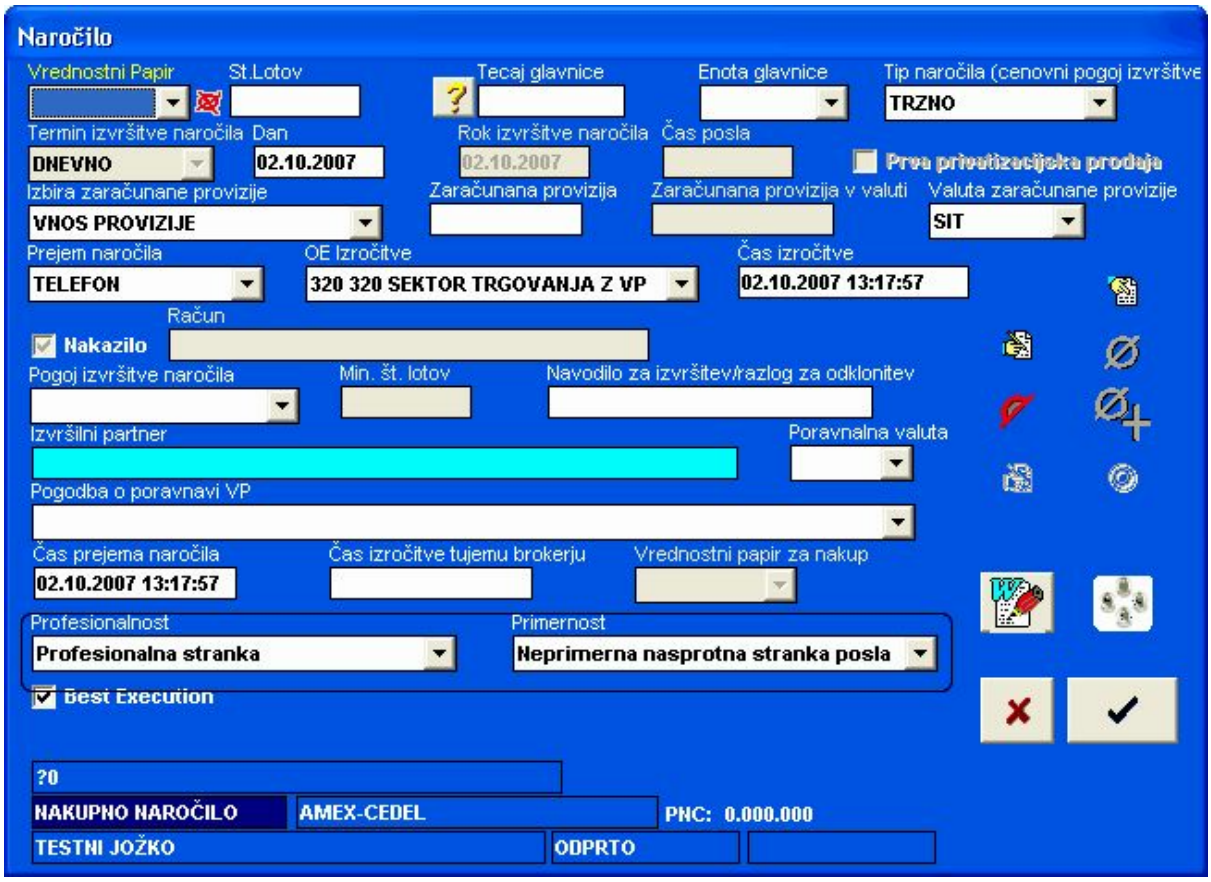

3. Spremenim kategorizacijo na naročilu:

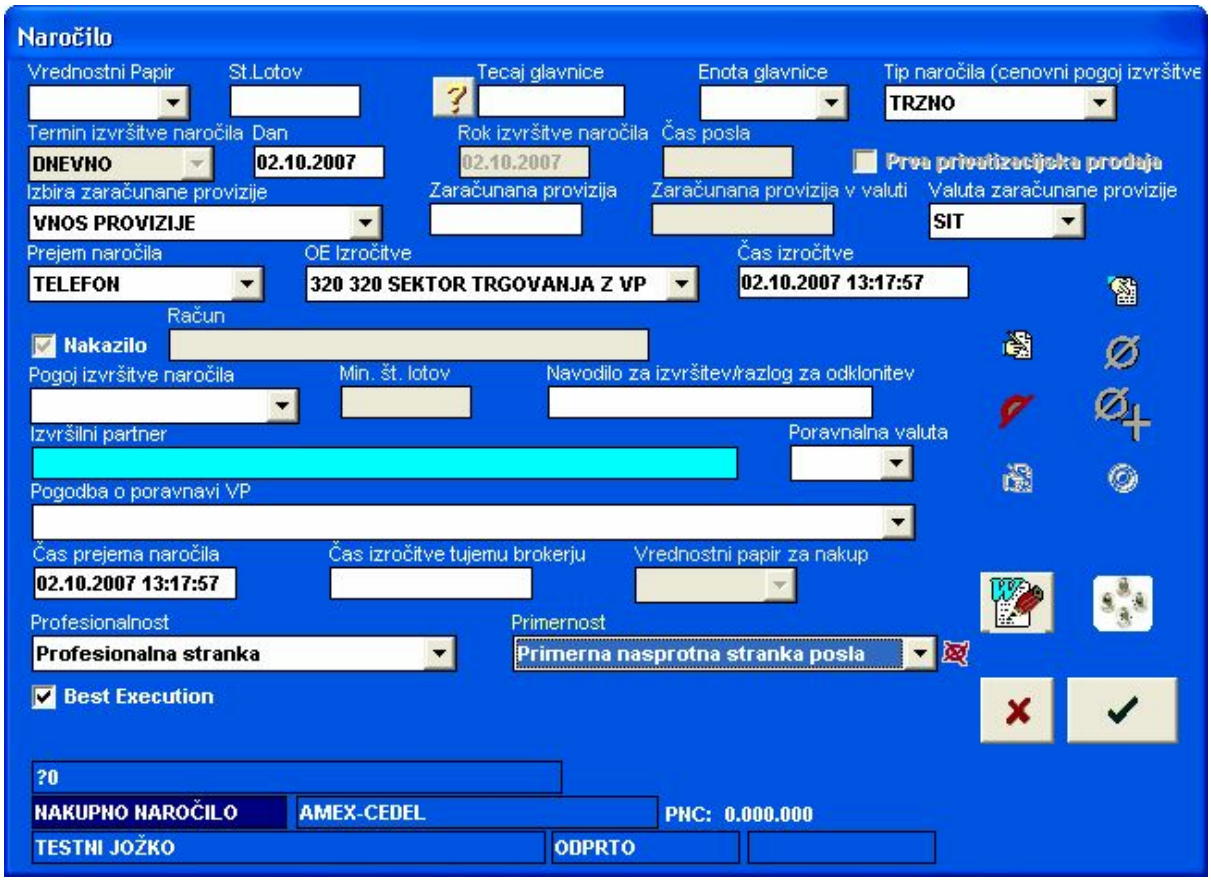

Vnesem naročilo v celoti ter ga potrdim s klikom na gumb za potrjevanje .

Kategorizacija na pogodbi ostane nespremenjena.

3.8.5.1 Potrdilo o prejemu/preklicu naročil

Na potrdilu o prejemu/preklicu naročil so vidne klavzule in kategorizacija.

1. Meni: *Podatki/Zapiranje naročil*

Izberite zavihek ***Knjiga naročil***, na zavihku *Izpisi za stranke* izberite zavihek *Potrdila:*

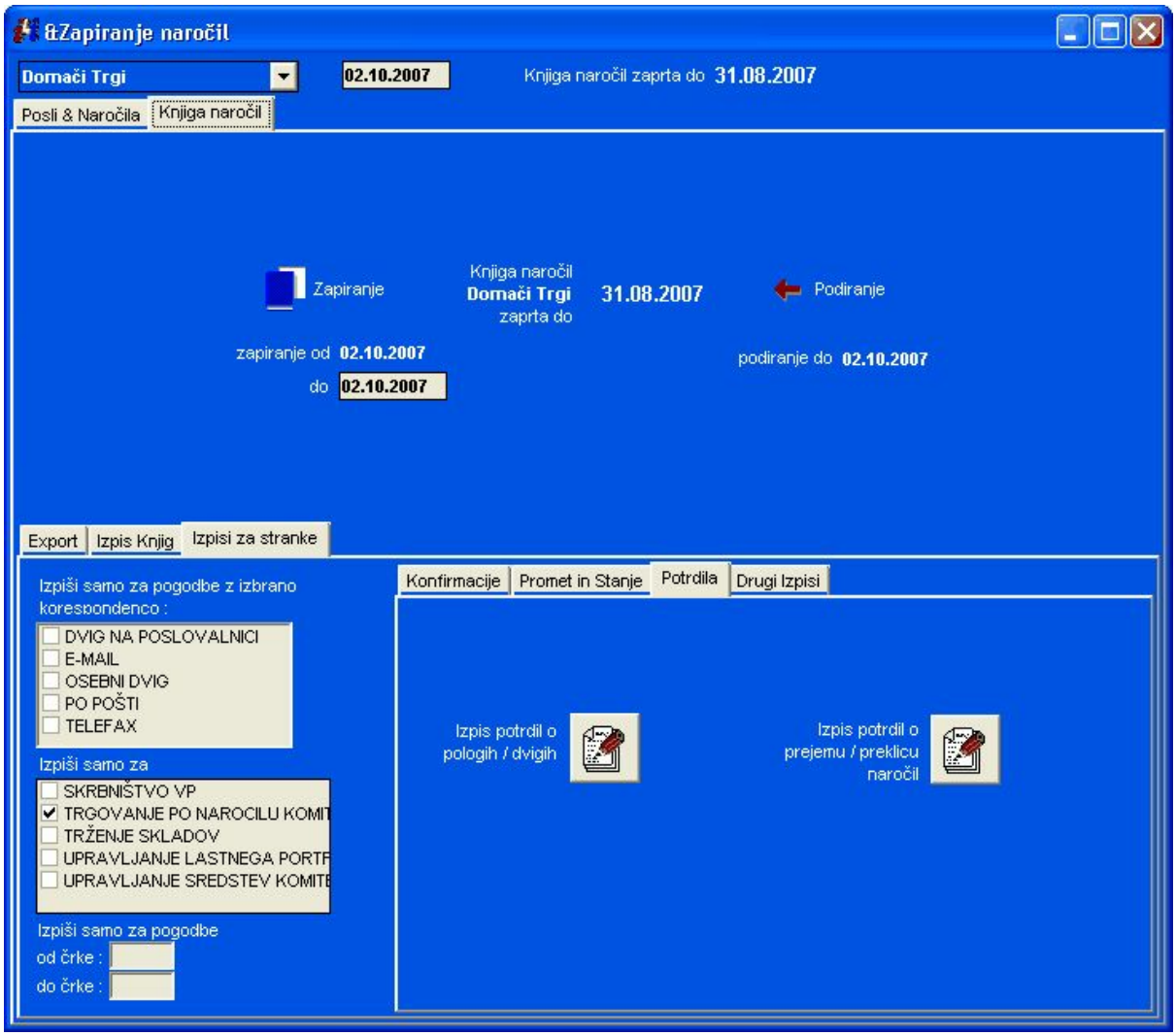

2. Izpišite potrdilo o prejemu/preklicu naročil s klikom na ikono

.